

VERGİ KİTABI 2023

Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Vergi Usul Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Özel Tüketim Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, İş Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun, Emlak Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu, Değerli Kağıtlar Kanunu, Mali Tatil Kanunu, Çeşitli Mevzuat Hükümleri

VERGİ
ve
PRATİK BİLGİLER
REHBERİ
2023

İstanbul, Şubat 2023

Hazırlayanlar

A. Cihat Kumuşoğlu
Şeref Taşkın
Arif Başer
Refik Arkan
Ahmet Temizyürek
Halil Söyler
Ersin Zafer

Yayın hakları RSM Turkey Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.'ye aittir. Bu kitapta yer alan bilgiler kaynak gösterilmeden kullanılamaz. Kitapta yer alan açıklamalar tamamen bilgi amaçlıdır. Bu bilgilerin kullanılması dolayısı ile oluşabilecek zararlardan firmamız sorumlu tutulamaz. Önemli vergisel düzenlemeler ile ilgili karar alınmadan önce mutlaka müşavirlere danışılmalıdır.

Önsöz

RSM Turkey tarafından hazırlanan “Vergi ve Pratik Bilgiler Rehberi”ni sizlere sunmaktan mutluluk duyuyoruz. 2023 yılı için güncellenen en geniş kapsamlı bu rehberin, işinizde çok yardımcı olacağından eminiz.

Vergicilerin ve muhasebecilerin ortak çalışma alanlarından bazıları olan Vergi, SGK ve İş Kanunları ile ilgili pratik bilgileri ve vergisel düzenlemeleri içeren rehberimizde, hangi Kanun’un hangi maddesinin yenilendiği sistematik olarak açıklamalı anlatılmıştır.

Rehberimiz, bağımsız denetim kurumlarında, özel sektörde faaliyet gösteren şirketlerin muhasebe ve iç denetim departmanlarında çalışanlar ve diğer meslektaşlarımız için önemli bir kaynak olacaktır.

Sıkça karşılaşılan sorulara ve sorunlara yanıt verebilecek geniş içeriğe sahip “Vergi ve Pratik Bilgiler Rehberi” ile 2023 yılını başarı ile geçirmenizi ümit ederiz.

İçindekiler

Giriş	10
Kısaltmalar	11
Vergi Takvimi	12
1. Gelir Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	14
1.1 Gelirin Tanımı ve Unsurları	14
1.2 Vergiden Muaf Esnaf	14
1.3 Yatırım İndirimi	16
1.4 Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası	17
1.5 Konut ve İşyeri Kira Gelirleri İçin Uygulanacak İstisna	18
1.6 İşverenlerce Hizmet Erbabına Yapılan Yemek Yardımları İstisnası	20
1.7 İşverenlerce Hizmet Erbabına Konut Tahsisi Suretiyle Sağlanan Menfaatlerde İstisna	21
1.8 İşverenlerce Hizmet Erbabına Sağlanan Taşıma Giderleri İstisnası	21
1.9 İşverenlerce Hizmet Erbabına Yapılan Kreş ve Gündüz Bakımevi Yardımları İstisnası	21
1.10 Asgari Ücrete Kadar Olan Ücretlerde Gelir Vergisi İstisnası	22
1.11 Yurt Dışı İnşaat İşlerinde Çalışan Personelin Ücretlerinde Gelir Vergisi İstisnası	22
1.12 İşverenlerce Hizmet Erbabına Ödenen İşe Başlatmama Tazminatlarına İlişkin İstisna	22
1.13 İkale Sözleşmesi Kapsamında İşverenlerce Hizmet Erbabına Ödenen Tazminatlara İlişkin İstisna	22
1.14 Gelir Vergisinden İstisna Harcırah Gündelikleri	23
1.15 Ücret Gelirlerine Uygulanacak Engellilik İndirimi	26
1.16 Yurt Dışına Hizmet Veren İşletmelerde Çalışan Personelin Ücretlerine İlişkin İndirim	27
1.17 GVK'da İndirilebilecek ve İndirilemeyecek Giderler	27
1.18 Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti	30
1.19 Gelirin Toplanması ve Beyanı	32
1.20 Gelir Vergisi Tevkifat Oranları (GVK Madde 94, Geçici Madde 61, 67, 68, 69 ve 72)	38
1.21 Kar Dağıtımının Vergilendirilmesi	48
1.22 Gelir Vergisi Hesaplaması ve Tarifesi	50
1.23 GVK'da Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları	51
1.24 Vergiye Uyumlu Mükelleflere %5 Vergi İndirimi	53
1.25 Elektrik, Doğalgaz ve Benzeri Isınma Giderleri Karşılığı Olarak Çalışanlara Yapılan Ödemelerde Gelir Vergisi İstisnası	55
2. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	56
2.1 Kurumlar Vergisine Tabi Kazançlar	56
2.2 Kurumlar Vergisinden İstisna Kazançlar	56
2.3 Zarar Mahsubu	65
2.4 Kurumlar Vergisi Kanunu'nda Yer Alan İndirim, Bağış ve Yardımlar	66
2.5 KVK'da İndirilebilecek ve İndirilemeyecek Giderler	70
2.6 Örtülü Sermaye	75

2.7	Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı	77
2.8	Kurumlar Vergisi Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları	79
2.9	Kurumlar Vergisi Tevkifat Oranları	80
2.10	Kurumlarda Tasfiye Dönemi ve Beyannamesi	92
2.11	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ) Birleşmelerinde Kurumlar Vergisi Oranının İndirimli Uygulanması	93
2.12	İndirimli Kurumlar Vergisi	94
2.13	Kurumlar Vergisi Oranı ile İlgili Yapılan Düzenleme	98

3. Vergi Usul Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler **99**

3.1	Kanuni ve İdari Süreler	99
3.2	İkmalen ve Re'sen Vergi Tarhı	99
3.3	Zamanaşımı ve Zamanaşımı Süreleri	100
3.4	İşe Başlamayı Bildirme	100
3.5	Adres, İş ve İşletme Değişikliklerinin Bildirilmesi	101
3.6	İşe Başlama, Bırakma ve Diğer Bildirimlerde Süre	101
3.7	Defter Tutmakla Yükümlü Olan ve Olmayan Mükellefler	102
3.8	Bilanço - İşletme Hesabı Esasına Göre Tutulacak Defterler ve Hadler	102
3.9	VUK'da Kayıt Nizamı ve Defter Tasdikine İlişkin Hükümler	103
3.10	Fatura Düzenleme Süresi	105
3.11	VUK'da Değerleme Ölçüleri	106
3.12	VUK Uyarınca Maliyet Bedeli Kavramı	106
3.13	VUK Uyarınca Reeskont İşlemleri	109
3.14	Finansal Kiralama İşlemlerinin Muhasebesi ve Vergisel Özellikler	110
3.15	VUK Uyarınca Amortismanlar	111
3.16	Değersiz, Şüpheli ve Vazgeçilen Alacaklar	116
3.17	VUK'da Yer Alan Had ve Tutarlarda Yapılan Değişiklikler	118
3.18	Vergi Beyannamelerinin Elektronik Ortamda Gönderilmesine İlişkin Uygulamalar	122
3.19	İzaha Davet Müessesesi	124
3.20	Vergi Ziyatı, Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarında İndirme	126
3.21	Kanun Yolundan Vazgeçme	127
3.22	VUK'da Uzlaşma Mevzuatı	128
3.23	Tahsilat - Ödeme Sınırının Aşılması	132
3.24	Ba ve Bs Formları	134
3.25	Yeniden Değerleme Uygulamaları (VUK Mükerrer 298/Ç ve VUK Geçici 32)	137
3.26	Turizm Payı Beyannamesi, Dijital Hizmet Vergisi Beyannamesi ve Konaklama Vergisi Beyannamesi	142
3.27	Yıllar İtibariyle Yeniden Değerleme Oranları	147
3.28	Dava Açma Süreleri	148
3.29	Katma Değer Vergisi Kod Listesinin Anlamları	148

4. Katma Değer Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler **150**

4.1	Yürürlükteki Katma Değer Vergisi Oranları	150
4.2	KDV'nin Konusunu Teşkil Eden İşlemler	164
4.3	KDV Açısından Teslim ve Hizmet Sayılan Haller	164

4.4	Katma Değer Vergisi'nin Mükellefi	165
4.5	Katma Değer Vergisinde Vergiyi Doğuran Olay	165
4.6	Hizmet İhracatının KDV'den İstisna Olabilmesi İçin Gerekli Şartlar	166
4.7	Katma Değer Vergisi Kanunu Madde 13 Kapsamındaki İstisnalar	166
4.8	Katma Değer Vergisi Kanunu Madde 17 Kapsamındaki İstisnalar	168
4.9	Katma Değer Vergisinde Vergi İndirimi	173
4.10	Düşük Oranda KDV'ye Tabi Mal ve Hizmet Teslimlerine İlişkin Olarak KDV Kanunu'nun 29/2. Maddesi Gereğince İade ve Mahsup İşlemleri	173
4.11	İndirilemeyecek Katma Değer Vergisi	175
4.12	KDV Kanunu'nda Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları	175
4.13	KDV Tevkifat Sorumluluğunda Son Düzenlemeler	176
4.14	Hızlandırılmış KDV İadesi Sistemi (HİS)	182
4.15	Uygulamada Sıklıkla Karşılaşılan İşlemlerde KDV İade ve Mahsuplara Ait Pratik Bilgiler	183
4.16	İmalat Sanayiinde Kullanılmak Üzere Yapılan Yeni Makina ve Teçhizat Teslimlerinde İstisna (KDVK Geçici Madde 39)	188
4.17	Elektrik Motorlu Taşıt Araçlarının Geliştirilmesine Yönelik Verilen Mühendislik Hizmetlerinde İstisna (KDVK Geçici Madde 42)	189

5. Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler **191**

5.1	Özel Tüketim Vergisi'nin Konusu	191
5.2	Özel Tüketim Vergisi'nde Teslim ve Teslim Sayılan Haller	191
5.3	Özel Tüketim Vergisi'nde Vergiyi Doğuran Olay	192
5.4	Özel Tüketim Vergisi'nde Mükellef ve Vergi Sorumlusu	193
5.5	Özel Tüketim Vergisi'nde İstisnalar	193
5.6	Özel Tüketim Vergisi'nde Vergileme Ölçüleri ve Verginin Matrahı	197
5.7	Özel Tüketim Vergisi'nin Beyanı, Tarhı ve Ödemesi	198

6. Damga Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler **199**

6.1	Damga Vergisine Tabi Kağıtlara İlişkin (1 Sayılı Tablo) Maktu ve Nispi Hadler (01.01.2023 Tarihinden İtibaren Geçerli)	200
6.2	Damga Vergisinden İstisna Edilen Kağıtlar (2 Sayılı Tablo)	202
6.3	Damga Vergisinde Ödeme Şekilleri	213
6.4	Sürekli Damga Vergisi Mükellefiyeti Devam Eden - Etmeyen Kurum ve Kuruluşlar	213
6.5	6728 Sayılı Kanun İle Damga Vergisi Kanunu'nda Yapılan Önemli Değişiklikler	215

7. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler **218**

7.1	Sigortalı Sayılanlar, Kısmen Sigortalı Sayılanlar ve Sigortalı Sayılmayanlar	218
7.2	İşsizlik Sigortası Prim Oranları	222
7.3	İşçi ve İşverenler Açısından Sosyal Sigorta ve Genel Sağlık Sigortası Prim Oranları (4/A Kapsamındaki)	222
7.4	Dönemler İtibariyle Sigorta Primine Esas Taban - Tavan Ücret Sınırları	223
7.5	İşyerinin ve Sigortalı Çalışanların Bildirimi	224
7.6	Sigorta Primine Tabi Olan - Olmayan Muhtelif Ücret Ödemeleri ve Personele Sağlanan Menfaatler	224
7.7	Prim Borçlarına Halef olma, Gecikme Cezası Gecikme Zammı ile İadesi	

7.8	Gereken Primler	226
	İdari Para Cezaları (01.01.2023 Tarihinden İtibaren Geçerli Olmak Üzere)	226
8.	İş Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	235
8.1	Asgari Ücretten Yapılan Kesintiler, Net Ücretin Hesaplanması ve Kayıtlara Alınması	235
8.2	Engelli, Eski Hükümlü ve Terör Mağduru Çalıştırma Zorunluluğu	235
8.3	İş Kanunu'na Tabi Olan - Olmayan İşler ve İş İlişkileri	237
8.4	Kıdem ve İhbar Tazminatı Uygulaması	238
8.5	İşçi ve İşverenlerin Haklı Nedenlere Dayanak Teşkil Eden Fesih Hakları	240
8.6	Yıllık Ücretli İzin Hakkı ve İzin Süreleri	243
8.7	4857 Sayılı İş Kanunu'nda Yer Alan İdari Para Cezaları	245
9.	Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	247
9.1	Veraset ve İntikal Vergisinde İstisna Hadleri	247
9.2	Veraset ve İntikal Vergisi Tarifesi	247
9.3	Veraset ve İntikal Vergisinde Beyanname ve Ödeme Zamanı	248
9.4	Kamu ve Özel Kuruluşlar ile Bankalar Arasında Yapılan Maaş Ödeme Protokolleri Gereğince Yapılan "Promosyon" Ödemelerinin Vergisel Boyutu	248
10.	Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	250
10.1	MTV'ye Tabi Kara, Hava ve Deniz Araçları	250
10.2	MTVK'da Yer Alan Önemli Tanımlar	250
10.3	MTV'de İstisna Uygulaması	251
10.4	MTV Tarifesinde Yapılan Değişiklikler	253
10.5	MTV'nin Gider Açısından Değerlendirilmesi	257
11.	6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun'da yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	258
11.1	Amme Alacağında Tecil Faizi ve Gecikme Zammı	258
11.2	Yıllar İtibariyle Gecikme Zammı ve Tecil Faizi Oranları	259
12.	Emlak Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	260
12.1	Emlak Vergisi Oranları	260
12.2	Tarh - Tahakkuk ve Ödeme Süresi	260
12.3	Bina (Emlak) Vergisi Oranı Sıfıra İndirilen Kişiler	261
12.4	Değerli Konut Vergisi	261
13.	Harçlar Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	263
14.	Değerli Kağıtlar Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	273
15.	Mali Tatil Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	275

15.1	Mali Tatilin Uygulanacağı Tarihler	275
15.2	Mali Tatil Kapsamında Olmayan Süreler	275
15.3	Mali Tatil Nedeniyle Uzayan Süreler	276
15.4	Mali Tatil Nedeniyle İşlemeyen Süreler	278
15.5	Mali Tatil Süresince Defter ve Belgelerin İbrası, Vergi İncelemesine Başlama	279
15.6	Mali Tatil Süresince Bilgi İsteme ve Tebligat İşlemleri	280
15.7	Mali Tatilin Sona Erdiği Günü İzleyen Beş Gün İçinde Biten Kanuni ve İdari Süreler	281
15.8	Beyanname Verme Süresi Mali Tatil Nedeniyle Uzunlaşmış Olan Vergilerde Ödeme Süresi	281
15.9	Diğer Hususlar	282
15.10	Diğer Kanunlara Ait Hususlar	282
16	Çeşitli Mevzuat Hükümlerinde yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	283
16.1	7A - 7B Seçeneği ve Ek Mali Tabloların Düzenlenmesi	283
16.2	Çevre Temizlik Vergisi Uygulamasında Yapılan Değişiklikler	284
16.3	Beyannamelelerini İmzalatmak Zorunda Olmayanlar	285
16.4	Vergi Beyannamelelerini SM - SMM'lere İmza Mecburiyetine İlişkin Hadler	285
16.5	Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Ticari Defter Tasdikleri	287
16.6	Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Bağımsız Denetime Tabi Şirketler	288
16.7	Muhtelif Ücret Ödemeleri ve Personel Sağlanan Menfaatlerin SSGSK, GV ve DV Kesintisi Karşısındaki Durumu	291
16.8	Yıllar İtibariyle Kanuni Faiz ve Temerrüt Faiz Oranları	293
16.9	Enflasyon Oranları	296
16.10	31.12.2022 Tarihli Merkez Bankası Kurları	297
16.11	Vergi Türü ve Kodları	298
16.12	Amortisman Oranları	314
16.13	Kamu Yararına Çalışan Dernekler Listesi	340
16.14	Bakanlar Kurulunca / Cumhurbaşkanınca Vergi Muafiyeti Tanınan Vakıflar Listesi	348
17	Vergi Sözlüğü	356
18	Yararlanılan Kaynaklar	369

Giriş

Çalışmanın konusunu, aşağıda yer alan çeşitli kanun, bazı kanunlarda değişiklik yapan kanunlar, genel tebliğler, sirküler, genelgeler, Cumhurbaşkanlığı kararları, Bakanlar Kurulu kararları ve yönetmelikler vasıtasıyla yapılan son düzenlemeler çerçevesinde (14.01.2023 tarihine kadar yayımlanan tüm düzenlemeler dikkate alınarak çalışma hazırlanmıştır) 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgiler ve önemli vergisel düzenlemeler teşkil etmektedir.

Bu bağlamda, aşağıda listelenen Kanunlarda, yer alan son düzenlemelere ilişkin pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere Kanun bazında sistematik olarak yer verilmiştir.

- **193 sayılı** Gelir Vergisi Kanunu (GVK)
- **5520 sayılı** Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK)
- **213 sayılı** Vergi Usul Kanunu (VUK)
- **3065 sayılı** Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK)
- **4760 sayılı** Özel Tüketim Vergisi Kanunu (ÖTVK)
- **488 sayılı** Damga Vergisi Kanunu (DVK)
- **5510 sayılı** Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (SSGSSK)
- **4857 sayılı** İş Kanunu (İK)
- **7338 sayılı** Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu (VİVK)
- **197 sayılı** Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu (MTVK)
- **6183 sayılı** Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun (AATUHK)
- **1319 sayılı** Emlak Vergisi Kanunu (EVK)
- **492 sayılı** Harçlar Kanunu (HK)
- **210 sayılı** Değerli Kağıtlar Kanunu (DKK)
- **5604 sayılı** Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun
- **Çeşitli Mevzuat Hükümlerinde Yer Alan** Vergisel Düzenlemeler ve Pratik Bilgiler

Kısaltmalar

BKK Bakanlar Kurulu Kararı

CK Cumhurbaşbkanı Kararı

DVK Damga Vergisi Kanunu

DVKGT Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği

DKKGT Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği

EVK Emlak Vergisi Kanunu

GVK Gelir Vergisi Kanunu

GVKGT Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği

HKGT Harçlar Kanunu Genel Tebliği

İK İş Kanunu

KDVK Katma Değer Vergisi Kanunu

KKEG Kanunen Kabul Edilmeyen Gider

KVK Kurumlar Vergisi Kanunu

MTV Motorlu Taşıtlar Vergisi

MTVK Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu

MSUGT Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

ÖTV Özel Tüketim Vergisi

TTK Türk Ticaret Kanunu

VİVKGT Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliği

VUK Vergi Usul Kanunu

VUKGT Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

Vergi Takvimi

Vergiler/Aylar	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
KDV ¹	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
Muhtasar ²	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
Muhtasar (3 Aylık) ³	26			26			26			26		
Geçici Vergi ⁴					17			17			17	
Kurumlar Vergisi ⁵				Ay Sonu								
Gelir Vergisi ⁶			Ay Sonu									
Damga Vergisi ⁷	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
Sigorta (aylık) ⁸	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
BSMV ⁹	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
İlan ve Reklam Vergisi	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
MTV ¹⁰	Ay Sonu						Ay Sonu					
Çevre Temizlik Vergisi ¹¹					Ay Sonu						Ay Sonu	
Emlak Vergisi					Ay Sonu						Ay Sonu	
Veraset İntikal Vergisi ¹²	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Defter Tasdiki												Ay Sonu
Defter (Ara) Tasdiki	Ay Sonu											
Vergi Levhası Tasdiki					Ay Sonu							
ÖTV I Sayılı Liste ¹³	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10
ÖTV 2-3-4 Sayılı Liste ¹⁴	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
ÖİV ¹⁵	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Şans Oyunları Vergisi ¹⁶	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Turizm Katkı Payı ¹⁷	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu
Geri Kazanım Katılım Payı ¹⁸	Ay Sonu			Ay Sonu			Ay Sonu			Ay Sonu		
Dijital Hizmet Vergisi ¹⁹	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu	Ay Sonu
Konaklama Vergisi ²⁰		26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26

Takvimde yer alan tarihler vergi kanunlarındaki yasal beyan ve bildirim tarihleridir. Hafta sonları ve resmi tatil günleri dikkate alınmamıştır.

- 1 KDV beyannameleri ilgili ayı takip eden ayın 28'ine kadar verilecek olup, ödemeleri de aynı sürede yapılacaktır.
- 2 Muhtasar beyannameler ilgili ayı takip eden ayın 26'sına kadar verilecek olup, ödemeleri de aynı sürede yapılacaktır.
- 3 Üç aylık verilen muhtasar beyanname dönemleri: 1-2-3/2023 , 4-5-6/2023, 7-8-9/2023 ve 10-11-12/2023 olarak uygulanmakta olup, her üç aylık dönemi takip eden ayın 26'sına kadar da çıkan ödemeler yapılacaktır.
- 4 Geçici Vergi Beyannameleri ilgili dönemi izleyen ikinci ayın 17'sine kadar verilecek olup, ödemeleri de aynı sürede yapılacaktır.
- 5 Kurumlar Vergisi beyannamesi 1-30 Nisan 2023 tarihleri arasında tahakkuk ettirilerek, çıkan ödemeler de aynı sürede tek seferde ödenecektir.
- 6 Gelir Vergisi beyannamesi 1-31 Mart 2023 tarihleri arasında bağlı bulunulan vergi dairesine verilmeli ve ödeme çıkması durumunda Mart ve Temmuz 2023 dönemlerinde 2 eşit taksitte ödenmelidir.
- 7 Damga Vergisi beyannameleri ilgili ayı takip eden ayın 26'sına kadar verilecek olup, ödemeleri de aynı sürede yapılacaktır.
- 8 İlgili ayın bildirgesi takip eden ayın 26'sına kadar verilecek olup, ödemesi ise bildirim verildiği ayın sonuna kadardır.
- 9 Her mükellef, bir ay içindeki vergiye tabi muamelelerini bir beyanname ile ertesi ayın 15. gününü akşamına kadar banka ve sigorta hizmetleri vergisinde muamelelerin yapıldığı yer vergi dairesine bildirmek ve aynı sürede ödemek mecburiyetindedir.
- 10 2023 yılında ödenecek MTV, ilgili ayların sonuna kadar ödenmelidir.
- 11 Konutlara ait çevre temizlik vergisi, su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanmaktadır. İşyerleri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait vergi, kanunda belirtilen tarifeye göre alınacaktır.
- 12 Gerçek veya tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişler ile futbol müsabakalarına ve at yarışlarına ait müşterek bahislerde, yarışma ve çekiliş ile müsabakaların yapıldığı günü takip eden ayın 20. gününü akşamına kadar verilir. Ayrıca Ölüm Türkiye'de vukubulmuş ise mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde ölüm tarihini takibeden dört ay içinde, mükelleflerin yabancı bir memlekette bulunmaları halinde ölüm tarihini takip eden altı ay içinde; Ölüm yabancı bir memlekette vukubulmuş ise mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde ölüm tarihini takip eden altı ay içinde, mükellefler müteveffanın bulunduğu memlekette oldukları takdirde ölüm tarihini takibeden dört ay içinde, mükellefler müteveffanın bulunduğu yerin dışında başka bir yabancı memlekette oldukları takdirde de ölüm tarihini takip eden sekiz ay içinde; Gaiplik halinde, gaiplik kararının ölüm siciline kaydolunduğu tarihi takip eden bir ay içinde verilmelidir.
- 13 ÖTV'de I sayılı listeye ilişkin olarak her ayın 1-15'i dönemine ilişkin beyanname aynı ayın 25'ine kadar verilerek (vergilendirme dönemini izleyen 10. güne kadar) ve aynı gün ödemesi yapılacaktır. 16-31'i dönemine ilişkin beyanname izleyen ayın 10. gününe kadar verilecek ve aynı gün ödemesi yapılacaktır.
- 14 (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanların tesliminde, faaliyette bulunulan takvim yılının birer aylık dönemleridir. Vergilendirme dönemini izleyen ayın onbeşinci günü kadar da mükellefler katma değer vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine beyannamelerini vereceklerdir. (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallara ait özel tüketim vergisi beyannamesi, ilk iktisap ile ilgili işlemlerin tamamlanmasından önce bu işlemlerin yapıldığı yer vergi dairesine verilir ve vergi aynı günde ödenir.
- 15 Bir döneme ilişkin özel iletişim vergisi izleyen ayın 15'ine kadar verilerek aynı tarihte ödenir.
- 16 Şans oyunları vergisi, müşterek bahis ve talih oyunlarını tertip edenler tarafından bir ay içinde tahsil edilen şans oyunları vergisi, izleyen ayın 20. gününe kadar beyan edilerek ödenir. Bu tür vergiler, gelir ve kurumlar vergisi uygulaması açısından gider olarak kabul edilmez ve hiçbir vergiden mahsup edilemez.
- 17 Turizm Katkı Payı Beyannameleri kurumlar vergisi mükellefleri için ilgili ayı takip eden ayın sonuna kadar verilecek olup, ödemesi de aynı sürede yapılacaktır. Diğer mükellefler için beyanname dönemleri 1-2-3/2023, 4-5-6/2023, 7-8-9/2023 ve 10-11-12/2023 olarak uygulanmakta olup, beyannameler üçer aylık dönemleri takip eden ayın sonuna kadar verilecek olup, ödemeleri de aynı sürede yapılacaktır.
- 18 Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi beyanname dönemleri 1-2-3/2023, 4-5-6/2023, 7-8-9/2023 ve 10-11-12/2023 olarak uygulanmakta olup, beyannameler üçer aylık dönemleri takip eden ay sonuna kadar verilecek olup, ödemeleri de aynı sürede yapılacaktır.
- 19 Dijital Hizmet Vergisi Beyannamesi ilgili ayı takip eden ay sonuna kadar verilecek olup, ödemeleri de aynı sürede yapılacaktır.
- 20 Konaklama vergisi beyannamesi ilgili ayı takip eden ayın 26'sına kadar verilecek olup, ödemesi de aynı sürede yapılacaktır.

I. GELİR VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

I.1 Gelirin Tanımı ve Unsurları

Gelir bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır. Gelire giren kazanç ve iratlar şunlardır:

1. Ticari kazançlar
2. Zirai kazançlar
3. Ücretler
4. Serbest meslek kazançları
5. Gayrimenkul sermaye iratları
6. Menkul sermaye iratları
7. Diğer kazanç ve iratlar

I.2 Vergiden Muaf Esnaf

Gelir Vergisi Kanunu'nun 9. maddesine göre ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır:

1. Motorlu nakil vasıtaları kullanmamak şartı ile gezici olarak veya bir iş yeri açmaksızın perakende ticaret ile iştigal edenler (Giyim eşyalarıyla zati ve süs eşyaları, değeri yüksek olan ev eşyaları ile pazar takibi suretiyle gıda, bakkaliye ve temizlik maddelerini ve sabit iş yerlerinin önünde sergi açmak suretiyle o iş yerlerinde satışı yapılan aynı neviden malları satanlar hariç)
2. Bir iş yeri açmaksızın gezici olarak ve doğrudan doğruya müstehlike iş yapan hallaç, kalaycı, lehimci, musluk tamircisi, çilingir, ayakkabı tamircisi, kundura boyacısı, berber, nalbant, fotoğrafçı, odun ve kömür kırıcısı, çamaşır yıkayıcısı ve hamallar gibi küçük sanat erbabı
3. Köylerde gezici olarak her türlü sanat işleri ile uğraşanlar ile aynı yerlerde aynı işleri bir iş yeri açmak suretiyle yapanlardan 47. maddede yazılı şartları haiz bulunanlar (51. madde şümülüne girenler bu muafiyetten faydalanamazlar)
4. Nehir, göl ve denizlerde ve su geçitlerinde toplamı 50 rüsum tonilatoya (50 rüsum tonilato dahil) kadar makinesiz veya motorsuz nakil vasıtaları işletenler; hayvanla veya bir adet hayvan arabası ile nakliyecilik yapanlar (Bu bentte yazılı ölçüler, birlikte yaşayan eşlerle velayet altındaki çocuklar hakkında veya ortaklık halindeki işletmelerde, bu kimselerin veya ortaklığın işlettiği vasıtalar toplu olarak nazara alınmak suretiyle tespit edilir)
5. Ziraat işlerinde kullandıkları hayvan, hayvan arabası, motor, traktör gibi vasıtalar veya sandallarla nakliyeciliği mutat hale getirmeksizin ara sıra ücret karşılığında eşya ve insan taşıyan çiftçiler
6. Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak

üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamûlleri, kırpıntı deriden üretilen mamûller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın (7162 sayılı Kanun'un 1. maddesiyle eklenen ibare Yürürlük; 30.01.2019) veya yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muafliktan faydalanmaya engel değildir

7. Ticari işletmelere ait atıkları mutad olarak veya belli aralıklarla satın alanlar hariç olmak üzere, bir işyeri açmaksızın kendi nam ve hesabına münhasıran kapı kapı dolaşmak suretiyle her türlü hurda maddeyi toplayarak veya satın alarak bu malların ticaretini yapanlara veya tekrar işleyenlere satanlar
8. Bu Kanun'un 47. maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkcılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar
9. 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretimi amacıyla, sahibi oldukları veya kiraladıkları konutların çatı ve/veya cephelerinde kurdukları kurulu gücü azami 50 kW'a kadar (50 kW dahil) olan (Kat maliklerince ana gayrimenkulün ortak elektrik enerjisi ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulan dahil) yalnızca bir üretim tesisinden üretilen elektrik enerjisinin ihtiyaç fazlasını son kaynak tedarik şirketine satanlar (Bu bendin uygulanmasında üçüncü fıkra hükmü dikkate alınmaz.)
10. (7256 Sayılı Kanun'un 15. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük: 01.01.2021 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere 17.11.2020) Ayrı bir iş yeri açmaksızın ve sanayi tipi veya seri üretim yapabilen makine ve alet kullanmaksızın oturdukları evlerde imal ettikleri malları internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar. Bu bent kapsamında esnaf muafliğından faydalanılabilmesi için Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi alınması, Türkiye'de kurulu bankalarda bir ticari hesap açılması ve tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şarttır. Bankalar, bu bent kapsamında açılan ticari hesaplara aktarılan tutarlar üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla %4 (bir ve üzeri işçi çalıştırıldığı durumda %2) oranında gelir vergisi tevkifatı yapmak ve 98 ve 119. maddelerdeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlüdür. İstihdama bağlı indirimli oranın uygulanması için ilgili ayda bir işçinin en az on gün süreyle çalıştırılması gerekir. Bu hasılat tutarı üzerinden ayrıca 94. madde kapsamında tevkifat yapılmaz. Bu bent kapsamında elde edilen hasılatın 220.000,00 Türk lirasını **(2023 yılı için geçerli tutar 700.000,00 TL'dir.)** aşması hâlinde, mükellef izleyen takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilir ve tekrar bu muafiyetten faydalanamaz. Bentte yer alan hasılat koşulu dışındaki diğer şartların ihlal edildiğinin tespit edilmesi hâlinde muafiyetten faydalanılamaz ve zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyaı cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur. Bentte yer alan oranları ve tutarı, yarısına kadar indirmeye ve iki katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

11. Yukarıdaki bentlerde sözü edilen işlere benzerlik gösterdikleri Maliye Bakanlığınca kabul edilen ticaret ve sanat işleri ile iştirak edenler.

Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisi'ne tabi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muafliğından faydalanamazlar.

Bir işyeri açmaksızın münhasıran gezici olarak; milli piyango bileti satanlar ile 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna göre gerçek ve tüzel kişilerin mallarını iş akdi ile bağlı olmaksızın bunlar adına kapı kapı dolaşmak suretiyle tüketiciye satanlar yukarıdaki şartlarla sınırlı olmaksızın gelir vergisinden muaftır.

1.3 Yatırım İndirim

Bilindiği gibi 08.04.2006 tarih ve 26133 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5479 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 2. maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'nun "Ticari ve Zirai Kazançlarda Yatırım İndirimi İstisnası" başlıklı 19. maddesi yürürlükten kaldırılmış ve geçiş dönemi için de Gelir Vergisi Kanunu'na Geçici 69. madde eklenmiştir.

Geçici madde 69'da mükelleflere en son 2008 yılı kazançlarından yatırım indirimi hakkı tanınmış, daha sonraki yıllarda ise mükelleflerin yatırım indiriminden yararlanma imkanları kalmamıştır.

Ancak; 08.01.2010 tarih ve 27456 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 15.10.2009 tarih ve 2009/144 sayılı kararında:

- **GVK'nın Geçici 69. maddesinin birinci fıkrasında yer alan ve devreden yatırım indirimi hakkının 2008 sene sonu itibariyle sonlanacağına ilişkin hüküm ile,**
- **5479 sayılı Kanun'un 15. maddesinin ikinci bendinde yer alan ve yatırım indirimi uygulamasının 01.01.2006 tarihinden geçerli olmak üzere 08.04.2006 tarihinde yürürlükten kaldırıldığını belirten hükmü,**

iptal edilmiştir.

Öte yandan 6009 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle, Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 69. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yine bu tarihteki mevzuat hükümleri (vergi oranına ilişkin hükümler dahil) çerçevesinde kazançlarından indirebilirler." ibaresi "yine bu tarihteki mevzuat hükümleri (bu Kanun'un geçici 61. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan vergi oranına ilişkin hüküm dahil) çerçevesinde kazançlarından indirebilirler." şeklinde değiştirilmiş ve bu ibareden sonra gelmek üzere "Şu kadar ki, vergi matrahlarının tespitinde yatırım indirimi istisnası olarak indirim konusu yapılacak tutar, ilgili kazancın % 25'ini aşamaz. Kalan kazanç üzerinden yürürlükteki vergi oranına göre vergi hesaplanır." cümleleri eklenmiştir.

Yukarıda bahsi geçen ve Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 69. maddesinde değişiklik yapan 6009 sayılı Kanun'un 5. maddesinin iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemi ile açılan dava;

Anayasa Mahkemesi'nin 2012 / 20 sayılı kararında, ilgili maddenin iptaline hükmetmesiyle sonuçlanmıştır. Anayasa Mahkemesi'nin gerekçeli iptal kararının Resmi Gazete'de yayımlanıncaya kadar doğabilecek olumsuz durum ve zararların önlenmesi için ise yine Anayasa Mahkemesi 09.02.2012 tarih, E.2010 / 93, 2012 / 9 sayılı kararı ile yürütmenin durdurulmasına karar vermiş ve söz konusu karar 08.02.2012 tarih ve 28208 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Dolayısıyla;

2022 yılı sonu itibarıyla yatırım indirimine tabi tutarları olan mükellefler, 2022 yılı ile ilgili olarak hesaplayacakları yatırım indirimi tutarları için:

- 2022 yılında GVK Geçici 61. madde kapsamına tabi yatırım harcamaları olan mükellefler, kazançlarının yetersiz olması nedeniyle dikkate alınamayan istisna tutarlarını yeniden değerlendirme oranında (**% 122,93**),
- 2022 yılında GVK 19. madde kapsamında yatırım harcamaları olan mükellefler ise kazançlarının yetersiz olması nedeniyle dikkate alınamayan istisna tutarlarını, izleyen dönemlerde, bu dönemlerde Devlet İstatistik Enstitüsü Üretici Fiyatları Endeksinde (ÜFE) meydana gelen artış oranları (**% 97,72**) ile artırarak dikkate alacaklardır.

I.4 Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası

GVK'nın Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası başlıklı mükerrer 20. maddesi (10.02.2016 tarih ve 29620 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6663 sayılı Kanun ile değişen) uyarınca; ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının **75.000 Türk lirasına kadar olan kısmı**, aşağıdaki şartlarla gelir vergisinden müstesnadır:

1. İşe başlamanın kanuni süresi içinde bildirilmiş olması,
2. Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi (Çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırmak ya da seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak işinde bilfiil çalışmamak bu şartı bozmaz.),
3. Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması halinde tüm ortakların işe başlama tarihi itibarıyla bu maddedeki şartları taşıması,
4. Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hali hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması,
5. Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması.

İstisna kapsamındaki faaliyetlerden kazanç elde edilmemesi veya istisna haddinin altında kazanç elde edilmesi hallerinde dahi yıllık beyanname verilir.

Bu istisnanın, bu Kanun'un 94. maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur.

1.4.1 Basit Usulde Tespit Olunan Kazançlarda Gelir Vergisi İstisnası

14.10.2021 tarihli ve 7338 sayılı kanun ile Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen Mükerrer Madde 20/A'ya göre **01.01.2021 tarihinden itibaren** elde edilen kazançlara uygulanmak üzere; bu kanuna göre kazançları basit usulde tespit olunan mükelleflerin 46. maddeye göre tespit edilen kazançları gelir vergisinden müstesna edilmiştir.

1.4.2 Sosyal İçerik Üreticiliği İle Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinde Kazanç İstisnası

GVK'nın "Sosyal İçerik Üreticiliği İle Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinde Kazanç İstisnası" başlıklı mükerrer 20/B maddesi (7338 Sayılı Kanun'un 2. Maddesi ile eklenen madde; Yürürlük: 01.01.2022 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 26.10.2021) uyarınca;

İnternet ortamındaki sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden metin, görüntü, ses, video gibi içerikler paylaşan sosyal içerik üreticilerinin bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar ile akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlar için uygulama geliştirenlerin elektronik uygulama paylaşım ve satış platformları üzerinden elde ettikleri kazançlar gelir vergisinden müstesnadır.

Bu istisnadan faydalanılabilmesi için Türkiye'de kurulu bankalarda bir hesap açılması ve bu faaliyetlere ilişkin tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şarttır.

Bankalar, bu kapsamda açılan hesaplara aktarılan hasılat tutarı üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla %15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapmak ve Kanun'un 98 ve 119. maddelerindeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlüdür. Bu tutar üzerinden 94. madde kapsamında ayrıca tevkifat yapılmaz.

Mükelleflerin birinci fıkra kapsamı dışında başka faaliyetlerinden kaynaklanan kazanç ya da iratlarının bulunması istisnadan faydalanmalarına engel değildir.

Birinci fıkra kapsamındaki kazançları toplamı 103. maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşanlar ile faaliyete ilişkin tüm gelirlerini ikinci fıkrada belirtilen şartlara göre tahsil etmeyenler bu istisnadan faydalanamazlar. Bu durumda olanların, 94. maddenin birinci fıkrası kapsamında tevkifat yapma yükümlülüğü yoktur.

İstisnaya ilişkin şartların taşınmadığının tespit edilmesi halinde eksik tahakkuk etmiş olan vergi, vergi ziyaı cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

1.5 Konut ve İşyeri Kira Gelirleri İçin Uygulanacak İstisna

GVK'nın "Gayrimenkuller ve Haklarda" başlıklı 21. maddesi uyarınca; binaların mesken olarak kiraya verilmesinden bir takvim yılı içinde elde edilen hasılatın:

2023 takvim yılında uygulanmak üzere : 21.000 TL'si (323 seri no.lu GVK Genel Tebliği)

2022 takvim yılında uygulanmak üzere	: 9.500 TL'si (317 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2021 takvim yılında uygulanmak üzere	: 7.000 TL'si (313 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2020 takvim yılında uygulanmak üzere	: 6.600 TL'si (310 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2019 takvim yılında uygulanmak üzere	: 5.400 TL'si (305 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2018 takvim yılında uygulanmak üzere	: 4.400 TL'si (302 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2017 takvim yılında uygulanmak üzere	: 3.900 TL'si (296 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2016 takvim yılında uygulanmak üzere	: 3.800 TL'si (290 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2015 takvim yılında uygulanmak üzere	: 3.600 TL'si (287 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2014 takvim yılında uygulanmak üzere	: 3.300 TL'si (285 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2013 takvim yılında uygulanmak üzere	: 3.200 TL'si (284 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2012 takvim yılında uygulanmak üzere	: 3.000 TL'si (280 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2011 takvim yılında uygulanmak üzere	: 2.800 TL'si (278 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2010 takvim yılında uygulanmak üzere	: 2.600 TL'si (273 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2009 takvim yılında uygulanmak üzere	: 2.600 TL'si (270 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2008 takvim yılında uygulanmak üzere	: 2.400 TL'si (266 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2007 takvim yılında uygulanmak üzere	: 2.300 TL'si (259 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2006 takvim yılında uygulanmak üzere	: 2.200 TL'si (2005/9826 sayılı BKK)
2005 takvim yılında uygulanmak üzere	: 2.000 TL'si (2004/8295 sayılı BKK)

gelir vergisinden müstesnadır.

İstisna haddi üzerinde hasılat elde edilip beyan edilmemesi veya eksik beyan edilmesi halinde, bu istisnadan yararlanılamaz. Ticari, zirai veya mesleki kazancını yıllık beyanname ile bildirmek mecburiyetinde olanlar ile (6322 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük 15.06.2012) istisna haddinin üzerinde hasılat elde edenlerden, beyanı gerekip gerekmediğine bakılmaksızın ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının **gayri safi tutarları toplamı (brüt)** 103. maddede yazılı tarifenin üçüncü diliminde ücret gelirleri için yer alan tutarı aşanlar bu istisnadan faydalanamazlar.

Mükellefler (hakları kiraya verenler hariç) diledikleri taktirde GVK'nın Giderler başlıklı 74. maddesi uyarınca gerçek gider usulünü seçerek bu madde kapsamındaki masrafları hasılatlarından indirim olarak dikkate alabilir ya da giderlerine karşılık olmak üzere hasılatlarından (7061 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük 01.01.2017 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere 05.12.2017) **%15'ini** götürü gider olarak indirebilirler. Götürü gider usulünü kabul edenler iki yıl geçmedikçe bu usulden dönemezler.

2022 yılında elde edilen ve stopaj yoluyla vergilendirilmiş bulunan gayrisafi tutarı 70.000 TL'yi aşmayan işyeri kira bedelleri, 2023 Mart ayında yıllık gelir vergisi beyannameyi ile beyan edilmeyecektir (70.000 TL'nin hesabında varsa, istisna haddini aşan konut kira gelirlerinin de dikkate alınması gerekmektedir).

Ayrıca, birden fazla kişinin ortak olduğu konuttan kira geliri elde edilmesi halinde, kira gelirine her ortak kendi payına düşen kısım üzerinden ayrı ayrı istisna uygulayabilecektir. Birden fazla konuttan kira geliri elde edilmesi halinde, istisnayı kira gelirleri toplamına bir defada uygulamak gerekmektedir.

29.07.2008 tarih ve 26951 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 268 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile;

- Konutlarda, her bir konut için aylık **500 TL** ve üzerinde (09.06.2017 tarih ve 30091 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 298 seri no.lu GVK Genel Tebliği ile eklenen ibare; Yürürlük: 01.07.2017) haftalık, günlük veya benzeri şekilde kısa süreli konut kiralamalarında ise tutara bakılmaksızın kira geliri elde edenlerin,
- İşyerlerinde, işyerini kiraya verenler ile kiracıların

kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerinin **01.11.2008** tarihinden itibaren banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

1.6 İşverenlerce Hizmet Erbabına Yapılan Yemek Yardımları İstisnası

GVK'nın "Ücretlerde" başlıklı 23. maddesinin 8. bendi uyarınca; hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerin (işverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin):

2023 takvim yılında uygulanmak üzere :	110,00 TL'si (KDV Hariç) (323 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2022 takvim yılında uygulanmak üzere :	51,00 TL'si (KDV Hariç) (5799 sayılı CK ile 01.07.2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere)
2022 takvim yılında uygulanmak üzere :	34,00 TL'si (KDV Hariç) (317 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2021 takvim yılında uygulanmak üzere :	25,00 TL'si (KDV Hariç) (313 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2020 takvim yılında uygulanmak üzere :	23,00 TL'si (KDV Hariç) (310 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2019 takvim yılında uygulanmak üzere :	19,00 TL'si (KDV Hariç) (305 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2018 takvim yılında uygulanmak üzere :	16,00 TL'si (KDV Hariç) (302 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2017 takvim yılında uygulanmak üzere :	14,00 TL'si (KDV Hariç) (296 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2016 takvim yılında uygulanmak üzere :	13,70 TL'si (KDV Hariç) (290 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2015 takvim yılında uygulanmak üzere :	13,00 TL'si (KDV Hariç) (287 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2014 takvim yılında uygulanmak üzere :	12,00 TL'si (KDV Hariç) (285 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2013 takvim yılında uygulanmak üzere :	12,00 TL'si (KDV Hariç) (284 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2012 takvim yılında uygulanmak üzere :	11,70 TL'si (KDV Hariç) (280 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2011 takvim yılında uygulanmak üzere :	10,70 TL'si (KDV Hariç) (278 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2010 takvim yılında uygulanmak üzere :	10,00 TL'si (KDV Hariç) (273 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2009 takvim yılında uygulanmak üzere :	10,00 TL'si (KDV Hariç) (270 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2008 takvim yılında uygulanmak üzere :	9,00 TL'si (KDV Hariç) (266 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2007 takvim yılında uygulanmak üzere :	8,80 TL'si (KDV Hariç) (259 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
2006 takvim yılında uygulanmak üzere :	8,25 TL'si (KDV Hariç) (2005/9826 sayılı BKK)
2005 takvim yılında uygulanmak üzere :	7,50 TL'si (KDV Hariç) (2004/8295 sayılı BKK)

gelir vergisinden müstesnadır.

Ödemenin bu tutarı aşması halinde, aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatler ücret olarak vergilendirilir.

09.11.2022 tarihli ve 32008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7420 sayılı kanun ile GVK'nın 23/8'inci maddesinde yapılan değişiklik ile daha önce personele yemek çeki, yemek kuponu ve yemek kartı verilmesi ile sağlanan gelir vergisi istisnası uygulaması 01.12.2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere personele "Nakit" olarak verilen tutarlar için de geçerli olmuştur.

I.7 İşverenlerce Hizmet Erbabına Konut Tahsisi Suretiyle Sağlanan Menfaatlerde İstisna

GVK'nın "Ücretlerde" başlıklı 23. maddesinin 9. bendi uyarınca; genel olarak maden işletmelerinde ve fabrikalarda çalışan işçilere ve özel kanunlarına göre barındırılması gereken memurlarla müstahdemlere konut tedariki ve bunların aydınlatılması, ısıtılması ve suyunun temini suretiyle sağlanan menfaatler ile mülkiyeti işverene ait brüt alanı 100 metrekareyi aşmayan konutların hizmet erbabına mesken olarak tahsisi suretiyle sağlanan menfaatler (Bu konutların 100 metrekareyi aşması halinde, aşan kısma isabet eden menfaat için bu istisna hükmü uygulanmaz) gelir vergisinden müstesnadır.

Uygulamada genellikle üst düzey çalışanlar için konut kiralaması yapıldığı ve bu kira tutarlarının bu maddeye dayanılarak ilgili kişinin bordrosuna dahil edilmediği görülmektedir. Fakat bu madde, sadece maden işletmelerinde, fabrikalarda ve özel kanunlara göre çalışan işçi ve müstahdemlere yönelik bir istisna uygulamasını ifade etmektedir.

I.8 İşverenlerce Hizmet Erbabına Sağlanan Taşıma Giderleri İstisnası

GVK'nın Ücretlerde başlıklı 23. maddesinin 10. bendi uyarınca; Hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak amacıyla işverenler tarafından yapılan taşıma giderleri Gelir Vergisi'nden istisna edilmiştir. (7194 sayılı Kanununun 11. maddesiyle eklenen parantez içi hüküm; Yürürlük: 01.01.2020) (İşverenlerce taşıma hizmeti verilmeyen durumlarda, çalışılan günlere ait bir günlük ulaşım bedelinin **56 Türk Lirasını (01.01.2023 tarihinden itibaren)** aşmaması ve buna ilişkin ödemenin toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının temini şeklinde yapılması şarttır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile hizmet erbabına ulaşım bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir.

I.9 İşverenlerce Hizmet Erbabına Yapılan Kreş ve Gündüz Bakımevi Yardımları İstisnası

7103 sayılı Kanun ile 193 sayılı GVK'nın Ücretlerde başlıklı 23. maddesine eklenen 16. bent uyarınca; İşverenlerce, kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (İşverenlerce bu hizmetlerin verilmediği durumlarda, ödemenin doğrudan bu hizmetleri sağlayan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerine yapılması şartıyla, her bir çocuk için aylık, asgarî ücretin aylık brüt tutarının % 15'ini **(2018/11674 sayılı BKK ile % 50 Yürürlük - 05.05.2018)** aşmamak üzere bu istisnadan yararlanır. Kreş ve gündüz bakımevi

hizmetini sağlayanlara yapılan ödemelerin belirlenen istisna tutarını aşan kısmı ile hizmet erbabına bu amaçla nakden yapılan ödemeler ve sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir. Bu bentte yer alan % 15 oranını, asgari ücretin aylık brüt tutarının % 50'sine kadar artırmaya ve kanuni seviyesine getirmeye Cumhurbaşkanı, bu istisnanın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.)

1.10 Asgari Ücrete Kadar Olan Ücretlerde Gelir Vergisi İstisnası

7349 sayılı Kanun ile 193 sayılı GVK'nın Ücretlerde başlıklı 23. maddesine eklenen 18. bent uyarınca; Hizmet erbabının, ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan tutarına isabet eden ücretleri (Şu kadar ki, istisnayı aşan ücret gelirin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenir. Ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanır. İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz. Birden fazla işverenden ücret alanlarda bu istisna sadece en yüksek olan ücrete uygulanır.) gelir vergisinden istisnadır.

1.11 Yurt Dışı İnşaat İşlerinde Çalışan Personelin Ücretlerinde Gelir Vergisi İstisnası

7420 sayılı Kanun ile 193 sayılı GVK'nın Ücretlerde başlıklı 23. maddesine eklenen 19. bent uyarınca; Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabına, fiilen yurt dışındaki çalışmalarını karşılığı işverenin yurt dışı kazançlarından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri 01.12.2022 tarihinden itibaren gelir vergisinden istisna edilmiştir.

1.12 İşverenlerce Hizmet Erbabına Ödenen İşe Başlatmama Tazminatlarına İlişkin İstisna

7162 sayılı Kanunun 2. maddesi ile 193 sayılı Kanunun Tazminat ve Yardımlarda başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yapılan değişiklik ile hizmet erbabına ölüm, engellilik ve hastalık gibi durumlarda ödenen tazminat ve yardımlara uygulanan gelir vergisi istisnası aynen korunmuş, gelir vergisinden istisna edilen işsizlik nedeniyle verilen tazminatlar ile işe başlatmama tazminatlarının hangi tazminatlar olduğuna açıklık getirilmiştir.

193 sayılı Kanun'un 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendine göre hizmet erbabına;

- a) Ölüm, engellilik ve hastalık gibi durumlarda ödenen tazminat ve yardımlar,
- b) 4447 sayılı Kanun uyarınca ödenen işsizlik ödeneği,
- c) 4857 sayılı Kanunun 21. maddesine göre ödenen işe başlatmama tazminatları,

gelir vergisinden istisnadır.

1.13 İkale Sözleşmesi Kapsamında İşverenlerce Hizmet Erbabına Ödenen Tazminatlara İlişkin İstisna

7103 sayılı Kanun ile 193 sayılı GVK'nın Tazminat ve Yardımlarda başlıklı 25. maddesine eklenen 7/b benti uyarınca; "Hizmet erbabının tabi olduğu mevzuata göre bu bendin (a) alt bendinde belirtilen istisna tutarının hesabında dikkate alınmak şartıyla, hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra; karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar." gelir vergisinden müstesnadır.

Dolayısıyla iş akdi anlaşmalı bir şekilde sonlandırılan hizmet erbabına ödenen ikale tazminatının hizmetlinin kıdem tazminatı tutarına isabet eden kısmı için gelir vergisi hesaplanmayacak, aşan kısmı ise gelir vergisine tabi olacaktır.

I.14 Gelir Vergisinden İstisna Harcırah Gündelikleri

I.14.1 Yurtiçi Harcırah Uygulamaları

GVK'nın 40/4. maddesinde "işle ilgili ve yapılan işin önemi ve genişliği ile oranlı" seyahat ve ikamet giderlerinin "seyahatin amacının gerektirdiği süreyi aşmamak" koşulu ile gider olarak yazılabileceği hükme bağlanmıştır. Aynı Kanun'un 24. maddesinde ise, Harcırah Kanunu'na tabi kurumlar tarafından harcırah ve yolluk olarak yapılan ödemelerin vergiden istisna edildiği belirtildikten sonra, bunlar dışında kalan müesseseler (yani özel sektör) tarafından;

- İdare meclisi başkan ve üyelerine
- Denetçilere
- Tasfiye memurlarına ve hizmet erbabına (Harcırah Kanunu'na tabi olsun olmasın her türlü sözleşmeli personele)

verilen gerçek yol giderlerinin tamamı ile, yemek ve yatmak giderlerine karşılık olmak üzere verilen **gündeliklerin**, aynı aylık seviyesindeki devlet memurlarına verilen gündelik tutarları veya devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddine kadar olan kısmının vergiden istisna edildiği, fazlasının ücret sayılarak vergiye tabi tutulacağı belirtilmiştir.

Bu hükümlerden;

- Firma tarafından verilen gerçek yol giderlerinin tamamının vergiden müstesna olduğu ve gerçek tutarları üzerinden gider yazılacağı
- Yemek ve yatma bedellerinin ya belgeleri karşılığında gider yazılacağı ve bu durumda kıyaslama yapılmayacağı ya da bunlar için gündelik verilmesi yönteminin uygulanıp, gerektiğinde kıyaslama yapılacağı ve aşan kısım için vergileme yapılacağı anlaşılmaktadır.

Gerçek yol giderleri, işin ehemmiyeti ve genişliği ile mütenasip olmak koşulu ile hangi araç kullanılırsa kullanılsın gerçekten ortaya çıkan giderlerin tümünü ifade etmektedir. Bu bağlamda özel otomobil ile gidildiği takdirde yapılan gerçek yol masrafları gider olarak dikkate alınacak ve vergiden indirilebilecektir.

Fiili yemek ve yatmak giderleri de, belgelenmek koşulu ile gider olarak indirim konusu yapılacaktır.

Yemek ve yatmak giderlerinin fiili tutarları yerine götürü gündelik ödenmesi durumunda ise parantez içi hüküm gereğince bunların aynı aylık seviyesindeki devlet memuruna verilen gündelik miktarı ile kıyaslanması, aşan tutarın vergilenmesi gerekmektedir. Vergilendirme yöntemi ise tabii ki stopaj olacaktır.

Gerçek yol giderleri dışında mükelleflerce fiili yatma giderlerinin de ödenmesi halinde vergiden istisna edilecek tutar değişecektir. Harcırah Kanunu'nun 39. maddesinde götürü harcırah ödemelerinin 1/3'ünün yatma, 2/3'ünün ise öğle ve akşam yemeklerine tekabül eden yemek gideri olacağı düşünülmüştür. Yurtiçine aynı gün gidip geri dönenlere, 34. maddeye göre değil, 39. maddeye göre harcırah verilir.

2023 yılında yurtiçi harcırah gündelikleri ile ilgili olarak 31.12.2022 tarih ve 32060 (I.Mükerrer) Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7427 sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ekli H cetveli ile **01.01.2023** tarihinden itibaren geçerli olacak gündelik miktarları belirlenmiştir.

Katsayı değişiklikleri doğrultusunda; yurtiçine yapılacak seyahatlerdeki harcırah uygulamasında **01.01.2023** tarihinden itibaren geçerli olacak istisna tutarının azami haddi **250,00 TL**, asgari haddi ise **200,00 TL**'dir. Ücret aralıkları aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir.

01.01.2023 - 30.06.2023 Dönemi	Vergiden Müstesna Gündelik Tutarları (TL)
10.907,99 TL ve Üstü	250,00
10.829,93 - 10.907,98 TL	236,00
10.136,03 TL - 10.829,92 TL	220,00
8.921,72 TL - 10.136,02 TL	212,00
7.184,81 TL - 8.921,71 TL	203,00
7.184,80 TL ve daha aşağısı	200,00

1.14.2 Yurtdışı Harcırah Uygulamaları

Ödenebilecek Yol Gideri

Yurtdışına geçici veya sürekli görev için gönderilenlere ödenecek yol giderine ilişkin esaslar Harcırah Kanunu'nun 29. maddesinde yer almıştır. Burada görev ünvanı ve kadro derecelerine göre bir ayırım yapılmamış, vapur, tren veya uçak bileti bedelinin ödeneceği belirtilmiştir. Buna ek olarak istasyon, liman veya terminal ile ikamet yeri arasındaki taşıt ve hammaliye bedelleri de ödenecektir. Özel otomobilleri ile yolculuk yapanlar için ödenebilecek yol gideri tutarı, yurtiçinde yapılan yolculuklarda ödenecek yol giderine ilişkin açıklamalara göre gider yazılabilir.

Yurtdışı Gündelikler

Harcirah Kanunu'nun 34. maddesine göre bu Kanun'a tabi kurumlarda çalışan görevliler;

- Yurtdışında sürekli bir göreve atanma
- Yer değiştirme suretiyle yurtdışına gönderilme
- Yurtdışındaki bir görevden Türkiye içinde bir göreve atanma
- Geçici görevle yurtdışında görevlendirilme

hallerinde yurtdışı gündeliği almaya hak kazanırlar.

Söz konusu maddede, gündelik tutarının gidilecek ülke, görevlinin aylık derecesi ve görevlendirilme nedeni dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca belirleneceği belirtilmiştir. Hesaplar bütçe yılı itibariyle tutulduğundan maddede yer alan yetki Cumhurbaşkanınca her yıl kullanılmaktadır.

Yurtdışı gündelikten yararlanmak için yabancı ülke ile Türkiye arasında yolculuğun veya yurtdışında bulunmanın görev gereği olması gerekmektedir. Staj, öğrenim, bilgi ve görgü arttırmak amacıyla yurtdışına gönderilenlerden, kendilerine araştırma ve inceleme görevi verilenlere de yurtdışı geçici görev gündeliği ödenebilir. Yurtdışına aynı gün gidip geri dönenlere, 34. maddeye göre değil, 39. maddeye göre harcırah verilir.

Yurtiçinde veya yurtdışındaki görevlendirmeler için döviz cinsinden ödeme yapılması halinde, ödemenin yapıldığı günün T.C. Merkez bankası döviz alış kuru ile değerlendirilerek yasal defterlere gider kaydı yapılması gerekmektedir.

Seyahate gidene döviz olarak verilen avans seyahat sonunda kapatılırken, "harcirah gündeliği" tutarları ve "belgeli" giderler avansın verilmiş tarihindeki kur dikkate alınarak Türk Lirası'na çevrilmelidir. Masraflar seyahat eden tarafından karşılanılmışsa seyahatin bitiş tarihindeki TCMB döviz satış kuru baz alınmalıdır. Avansın yetersiz kalması sebebiyle avansı aşan masraflar varsa yine aynı yöntem uygulanmalıdır. Avansın fazla gelmesi halinde seyahat bitiş tarihindeki resmi satış kuru dikkate alınmalıdır. Farklı döviz tutarlarının tek döviz cinsinden ifadesi için ilgili günlerdeki çapraz kurlar kullanılır. 94/5186 sayılı karara göre, **her bir seyahatin ilk 10 günü için gündelik tutarları % 50 fazlası ile dikkate alınabilecektir.**

Yurtdışı harcırahlar ile ilgili en son düzenleme 10.01.2023 tarih ve 32069 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6656 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yapılmıştır. Aşağıda yer alan harcırahlar, ücreti 10.907,99 TL'nin üstünde olan kişilere uygulanabilecektir. Ücreti bu tutarın altında olan kişiler ücret aralığına göre değişen tutarlarda gündelik almaya hak kazanacaklardır.

Gidilen Ülke	Döviz Cinsi	Gündelik Tutarı
A.B.D.	ABD Doları	182
Almanya	EURO	164
Avustralya	A.Doları	283
Avusturya	EURO	166

Belçika	EURO	161
Danimarka	D.Kronu	1.238
Finlandiya	EURO	148
Fransa	EURO	160
Hollanda	EURO	156
İngiltere	Sterlin	115
İrlanda	EURO	155
İspanya	EURO	158
İsveç	İ.Kronu	1.359
İsviçre	İ.Frangı	283
İtalya	EURO	152
Japonya	J.Yeni	31.405
Kanada	K.Doları	244
Kuveyt	K.Dinarı	50
Lüksemburg	EURO	161
Norveç	N.Kronu	1.193
Portekiz	EURO	155
S.Arabistan	S.A.Riyali	617
Yunanistan	EURO	158
Kosova	EURO	123
Diğer AB Ülkeleri	EURO	127
Diğer Ülkeler *(KKTC Hariç)	ABD Doları	157

* Rusya, Azerbaycan, Pakistan, Somali, Libya, Şili ve Brezilya vb. ülkelere yapılacak seyahatler için belirlenen gündelik harcırah tutarı 157 ABD Doları'dır.

1.14.3 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Yapılacak Seyahatlerde Harcırah Uygulamaları

KKTC'ye yapılan seyahatlerde uygulanacak harcırah tutarı ile ilgili en son düzenleme 10.01.2023 tarih ve 32069 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6656 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yapılmıştır. KKTC'ye yapılacak seyahatlerde uygulanacak harcırah gündeliği 557,00 TL'dir. Bu harcırah tutarı konu ile ilgili yeni bir düzenleme yapıncaya kadar geçerliliğini koruyacaktır. Bu azami had, ücreti 10.907,99 TL'nin üstünde olan kişilere uygulanabilecektir. Ücreti bu tutarın altında olan kişiler ücret aralığına göre değişen tutarlarda gündelik almaya hak kazanacaklardır.

1.15 Ücret Gelirlerine Uygulanacak Engellilik İndirimi

GVK'nın Engellilik İndirimi" başlıklı 31. maddesi uyarınca; çalışma gücünün asgari % 80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece engelli, asgari % 60'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derece engelli, asgari % 40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise üçüncü derece engelli sayılır ve aşağıda engellilik dereceleri itibarıyla belirlenen aylık tutarlar, 01.01.2023 tarihinden itibaren hizmet erbabının ücretinden indirilir.

Engellilik Derecesi	2022 Yılında Uygulanan Tutar (TL)	2023 Yılında Uygulanacak Tutar (TL)
Birinci derece engelli	2.000	4.400
İkinci derece engelli	1.170	2.600
Üçüncü derece engelli	500	1.100

Engellilik derecelerinin tespit şekli ile uygulamaya ilişkin esas ve usuller Maliye, Sağlık ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca bu konuda müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile belirlenir. (Sakatlık İndiriminden Yararlanacak Hizmet Erbabının Sakatlık Derecelerinin Tesbit Şekli ile Uygulanması Hakkında Yönetmelik, 28.04.1981 tarih ve 17324 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 8/2620 no.lu karar)

1.16 Yurt Dışına Hizmet Veren İşletmelerde Çalışan Personelin Ücretlerine İlişkin İndirim

GVK'nın Yurt Dışına Hizmet Veren İşletmelerde İndirim başlıklı 33. maddesi uyarınca; (6728 sayılı Kanun'un 13. maddesiyle değişen madde; Yürürlük 01.01.2017) bu Kanun'un 89. maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi ile 13.06.2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde yer alan indirim kapsamındaki faaliyet alanlarında (Münhasıran yurt dışında yararlanan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi hizmetleri, ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında yürütülen hizmetler ve ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak verilen eğitim ve sağlık hizmetleri) hizmet veren işverenlerin, destek personeli hariç olmak üzere, münhasıran bu faaliyetler için istihdam ettikleri ve fiilen bu işleri ifa eden hizmet erbabına ödedikleri ücretler üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan vergiden, işverenin bu faaliyetlerinden sağladığı hasılatın %85'inin yurt dışından elde edilmiş olması ve fatura veya benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi şartıyla, her bir çalışan için faaliyetin yapıldığı yılın ocak ayına ait asgari ücretin safi tutarının bu Kanunun 103. maddesindeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir diliminde yer alan oranla çarpılmasıyla bulunan indirim tutarı mahsup edilir.

Bu indirim, yıl içinde vergilendirme dönemleri itibarıyla tahsil edilen vergilerin, bu maddede yer alan şartların gerçekleşmesi halinde, takvim yılına ilişkin yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihten sonraki vergilendirme dönemlerine ilişkin muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergilerden mahsup edilmek suretiyle uygulanır,

1.17 GVK'da İndirilebilecek ve İndirilemeyecek Giderler

GVK'da İndirilebilecek Giderler Kanun'un 40. maddesinde, indirilemeyecek giderler de 41. maddesinde düzenlenmişlerdir.

1.17.1 İndirilecek Giderler

Madde 40- Safi kazancın tespit edilmesi için, aşağıdaki giderlerin indirilmesi kabul edilir:

1. Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler; (İhracat, yurtdışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık faaliyetlerinde bulunan mükellefler, bu bentte yazılı giderlere ilaveten bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla yurt dışındaki bu işlerle ilgili giderlerine karşılık olmak üzere götürü olarak hesapladıkları giderleri de indirebilirler.) (7194 sayılı Kanun'un 13. maddesiyle eklenen parantez içi hüküm;

Yürürlük: 01.01.2020 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere 07.12.2019)(Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralınması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 5.500 Türk lirasına **(01.01.2023 tarihinden itibaren 17.000 TL)** kadarlık kısmı ile binek otomobillerinin iktisabına ilişkin özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi toplamının en fazla 140.000 Türk lirasına **(01.01.2023 tarihinden itibaren 440.000 TL)** kadarlık kısmı gider olarak dikkate alınabilir.)

2. Hizmetli ve işçilerin iş yerinde veya iş yerinin müstemilatında iâşe ve ibate giderleri, tedavi ve ilaç giderleri, sigorta primleri ve emekli aidatı (bu primlerin ve aidatın istirdat edilmemek üzere Türkiye'de kain sigorta şirketlerine veya emekli ve yardım sandıklarına ödenmiş olması ve emekli ve yardım sandıklarının tüzel kişiliği haiz bulunmaları şartı ile), 27. maddede yazılı giyim giderleri

3. İşle ilgili olmak şartıyla, mukavelenameye veya ilama veya Kanun emrine istinaden ödenen zarar, ziyan ve tazminatlar

4. İşle ilgili ve yapılan işin ehemmiyeti ve genişliği ile mütenasip seyahat ve ikamet giderleri (seyahat maksadının gerektirdiği süreye maksur olmak şartıyla)

5. Kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dahil olan ve işte kullanılan taşıtların giderleri **(7194 sayılı Kanun'un 13. maddesiyle eklenen parantez içi hüküm; Yürürlük: 01.01.2020 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere 07.12.2019)** (Şu kadar ki faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralınması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, binek otomobillere ilişkin giderlerin en fazla %70'i indirilebilir.)

6. İşletme ile ilgili olmak şartıyla; bina, arazi, gider, istihlak, damga, belediye vergileri, harçlar ve kaydiyeler gibi aynı vergi, resim ve harçlar

7. Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanlar. **(6728 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle eklenen parantez içi hüküm; Yürürlük 09.08.2016)** (İşletmeye dahil olan gayrimenkulün iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamalar, yapıldığı yılda doğrudan gider yazılabilir.) **(7194 sayılı Kanun'un 13. maddesiyle eklenen parantez içi hüküm; Yürürlük: 01.01.2020 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere 07.12.2019)** (Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralınması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 160.000 Türk lirasını **(01.01.2023 tarihinden itibaren 500.000 TL)**, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde, amortismanına tabi tutarı 300.000 Türk lirasını **(01.01.2023 tarihinden itibaren 950.000 TL)** aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gider yazılabilir. Bu hükmün uygulanmasında binek otomobilin iktisap edildiği tarihte yürürlükte olan tutar dikkate alınır.)

8. İşverenlerce, Sendikalar Kanunu hükümlerine göre sendikalara ödenen aidatlar (şu kadar ki; ödenen aidatın bir aylık tutarı, işyerinde işçilere ödenen çıplak ücretin bir günlük toplamını aşamaz)

9. (6327 sayılı Kanun'un 4. maddesiyle değişen bent; Yürürlük 01.01.2013) İşverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (İşverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve ücretle ilişkilendirilmeksizin ticari kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılacak katkı paylarının toplamı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse bu Kanun'un 63. maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.).

10. Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedeli.

11. (6445 sayılı Kanun'un 9. maddesiyle eklenen bent Yürürlük; 23.04.2015) Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen işbaşı eğitim programlarından faydalananlara, programı yürüten işverenlerce fiilen ödenen tutarlar (Bu kapsamda işverenler tarafından ticari kazancın tespitinde ücretle ilişkilendirilmeksizin her bir katılımcı itibarıyla indirim konusu yapılacak tutar aylık olarak asgari ücretin brüt tutarının yarısını aşamaz.).

1.17.2 Gider Kabul Edilmeyen Ödemeler

Madde 41- Aşağıda yazılı ödemelerin gider olarak indirilmesi kabul olunmaz

1. Teşebbüs sahibi ile eşinin ve çocuklarının işletmeden çektikleri paralar veya aynen aldıkları sair değerler (aynen alınan değerler emsal bedeli ile değerlendirilerek teşebbüs sahibinin çektiklerine ilave olunur.)

2. Teşebbüs sahibinin kendisine, eşine, küçük çocuklarına işletmeden ödenen aylıklar, ücretler, ikramiyeler, komisyonlar ve tazminatlar

3. Teşebbüs sahibinin işletmeye koyduğu sermaye için yürütülecek faizler

4. Teşebbüs sahibinin, eşinin ve küçük çocuklarının işletmede cari hesap veya diğer şekillerdeki alacakları üzerinden yürütülecek faizler

5. Bu fıkranın 1 ila 4 numaralı bentlerinde yazılı olan işlemler hariç olmak üzere, teşebbüs sahibinin, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasındaki işletme aleyhine oluşan farklar işletmeden çekilmiş sayılır.

Teşebbüs sahibinin eşi, üstsoy ve altsoyu, üçüncü derece dahil yansoy ve kayın hısımları ile doğrudan veya dolaylı ortağı bulunduğu şirketler, bu şirketlerin ortakları, bu şirketlerin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından kontrolü altında bulunan diğer şirketler ilişkili kişi sayılır.

Bu bent uygulamasında, imalat ve inşaat, kiralama ve kiraya verme, ödünç para alınması veya verilmesi, ücret, ikramiye ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler, her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.

İşletmeden çekilmiş sayılan farklar, ilişkili kişi tarafından beyan edilmiş gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınmış ise ilişkili kişinin vergilendirme işlemleri buna göre düzeltilir. İlişkili kişiler ve bu kişilerle yapılan işlemler hakkında bu maddede yer almayan hususlar bakımından, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi hükmü uygulanır.

6. Her türlü para cezaları ve vergi cezaları ile teşebbüs sahibinin suçlarından doğan tazminatlar (akitlerde ceza şartı olarak derpiş edilen tazminatlar, cezai mahiyette tazminat sayılmaz.)

7. Her türlü alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerine ait ilan ve reklam giderlerinin tamamı

8. Kiralama yoluyla edinilen veya işletmede kayıtlı olan yat, kotra, tekne, sürat teknesi gibi motorlu deniz, uçak ve helikopter gibi hava taşıtlarından işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olmayanların giderleri ile amortismanları

9. (6322 sayılı Kanun'un 6. maddesiyle düzenlenen bent; Yürürlük 15.06.2012) Kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kar payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan kısmı.

Belirlenecek oranı sektörler itibarıyla farklılaştırmaya Cumhurbaşkanı, bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir

10. Basın yoluyla işlenen fiillerden veya radyo ve televizyon yayınlarından doğacak maddi ve manevi zararlardan dolayı ödenen tazminat giderleri.

Bu maddenin uygulanmasında, kolektif şirketlerin ortakları ile adi ve eshamlı komandit şirketlerin komandite ortakları teşebbüs sahibi sayılır.

11. (7394 sayılı Kanununun 1. maddesiyle eklenen bent Yürürlük; 15.04.2022) 04.05.2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanununun ek 4. maddesi kapsamında hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamların giderleri.

1.18 Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti

Bilindiği gibi 4369 sayılı Kanun ile 01.01.1999 tarihinden itibaren götürü usul kaldırılıp, yerine

basit usulde vergilendirme getirilmiştir.

GVK'nın 46. maddesine göre basit usulde ticari kazanç, bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler ve satılan malların alış bedelleri arasındaki farktır. Bu fark yapılan faaliyetle ilgili olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre alınması ve verilmesi mecburi olan alış ve giderler ile hasılatlara ilişkin belgelerde yazılı tutarlara göre hesaplanır. Kazançları bu usulde tespit edilenler, kazancın tespiti ve Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma hükümleri hariç, bildirme, vesikalar, muhafaza, ibraz, diğer ödevler ve ceza hükümleri ile bu Kanun ve diğer kanunlarda yer alan ikinci sınıf tüccarlar hakkındaki hükümlere tabidirler

Basit usule tabi olmak için GVK'da biri genel diğeri de özel olmak üzere iki şart getirilmiştir. Bu iki şarta sahip olan kişiler basit usule tabidirler. Söz konusu şartlar aşağıdaki gibidirler:

1.18.1 Gelir Vergisi Kanunu'nun 47. Maddesi'ne Göre Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartları

- Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak (işinde yardımcı işçi veya çırak kullanmak, seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartı bozmadır. Ölüm halinde iş sahibinin dul eşi veya küçük çocukları namına işe devam bulunduğu takdirde bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmamasına bakılmaz.)
- İşyeri mülkiyetinin iş sahibine ait olması halinde emsal kira bedeli, kiralanmış olması halinde yıllık kira bedeli toplamı büyükşehir belediyesi sınırları içinde (323 seri no.lu GVK Genel Tebliği) 35.000 TL'yi, diğer yerlerde ise (323 seri no.lu GVK Genel Tebliği) 22.000 TL'yi aşmamak,
- Ticari, zirai veya mesleki faaliyetler dolayısıyla gerçek usulde Gelir Vergisi'ne tabi olmamak.

2 ve 3 numaralı bent hükümleri öteden beri işe devam edenlerde takvim yılı başındaki, yeniden işe başlayanlarda ise işe başlama tarihindeki duruma göre uygulanır.

Not: Büyükşehir Belediyesi olan iller; Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Mersin (İçel), İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli (İzmit), Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Ordu, Sakarya (Adapazarı), Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon, Van.

1.18.2 Gelir Vergisi Kanunu'nun 48. Maddesi'ne Göre Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartları

- Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların yıllık alımları tutarının (323 seri no.lu GVK Genel Tebliği ile değişen tutar) 440.000 TL'yi veya yıllık satışları tutarının 700.000 TL'yi aşmaması
- 1 numaralı bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatının (323 seri no.lu GVK Genel Tebliği) 220.000 TL'yi aşmaması
- 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde, yıllık satış tutarı ile iş hasılatı toplamının (323 seri no.lu GVK Genel Tebliği) 440.000 TL'yi aşmaması

I.18.3 Kar Hadleri Emsallerine Göre Düşük Olarak Tespit Edilen Emtia Grubu Kapsamında Değerlendirilen Emtialar İçin Özel Hadler

Kar hadleri emsallerine göre düşük olarak tespit edilen emtia grupları itibariyle basit usulden yararlanmaları için özel hadler belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen tutarlar 323 seri no.lu GVK Genel Tebliği ile aşağıdaki şekilde artırılmıştır.

Buna göre; anılan emtiaların ticaretini yapanların, 2023 yılında basit usulden yararlanabilmeleri için alış, satış veya hasılatlarının 31.12.2022 tarihi itibariyle aşağıda belirtilen hadleri aşmaması gerekmektedir.

Emtianın Cinsi	Büyükşehir Belediyesi Sınırları Dışında Kalan Yerlerde		Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçinde Kalan Yerlerde	
	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)
Değerli Kağıt	750.000	840.000	900.000	1.090.000
Şeker - Çay	550.000	750.000	700.000	890.000
Milli Piy. Bileti, Hemen Kazan, Süper Toto vb.	550.000	750.000	700.000	890.000
İçki (Bira ve Şarap Hariç) İspirto- Sigara-Tütün	550.000	750.000	700.000	890.000
Akaryakıt (LPG hariç)	840.000	890.000	1.090.000	1.270.000

I.19 Gelirin Toplanması ve Beyanı

Gelir unsurları itibariyle tam ve dar mükellefiyet esasında beyan edilecek ve edilmeyecek kazanç ve iratlar aşağıda açıklanmıştır.

I.19.1 Ticari, Zirai ve Mesleki Kazançlar

Tam mükellefiyette;

Gerçek usulde vergilendirilen ticari, zirai ve serbest meslek kazançları tutarı ne olursa olsun (zarar edilmiş olsa dahi) yıllık beyanname ile beyan edilecektir.

Tasfiye halinde bulunanlar da dahil olmak üzere kolektif şirket ortakları ile komandit şirketlerin komandite ortaklarının kazançları için de tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname verilecektir.

Dar mükellefiyette;

Dar mükellef gerçek kişiler, ticari kazançları ve gerçek usulde vergilendirilen zirai kazançları ile tevkif yoluyla vergilendirilmemiş serbest meslek kazançları için yıllık beyanname vermek zorundadırlar. Tevkif yoluyla vergilendirilmiş serbest meslek kazançları için yıllık beyanname vermeyeceklerdir.

1.19.2 Ücretler**Tam mükellefiyette;**

07.12.2019 tarih ve 30971 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7194 sayılı "Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 15. maddesi ile GVK'nın 86. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (b) alt bendi 01.01.2020 tarihinden itibaren elde edilen ücret gelirlerine uygulanmak üzere aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Tek işverenden alınmış ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş 103. maddede yazılı tarifinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşmayan ücretler (birden fazla işverenden ücret almakla beraber, birinciden sonraki işverenden aldıkları ücretlerinin toplamı, 103. maddede yazılı tarifinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı ve birinci işverenden alınan dâhil ücret gelirleri toplamı 103. maddede yazılı tarifinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşmayan mükelleflerin, tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretleri dahil)" için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmez.

Dar mükellefiyette;

Dar mükellef gerçek kişiler, tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücret gelirleri için beyanname vermeyeceklerdir. Bu uygulamada, ücret tutarının ve işveren sayısının bir önemi bulunmamaktadır.

1.19.3 Gayrimenkul Sermaye İratları**Tam mükellefiyette;**

Tam mükellef gerçek kişiler, vergi tevkifatına tabi tutulmuş gayrimenkul sermaye iratları için beyan sınırını (2022 yılı gelirleri için 70.000 TL) aşmaları halinde beyanname vereceklerdir.

Tevkif yoluyla vergilendirilmemiş konut kira geliri ile ilgili olarak 2022 yılı için istisna tutarı olan 9.500 TL'nin aşılması halinde beyanname verilecektir (2023 yılında istisna tutarı 21.000 TL'dir).

Bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı 2022 yılı beyan sınırı olan 3.800 TL'yi aşmayan, tevkifat ve istisna uygulamasına konu olmayan gayrimenkul sermaye iratları için yıllık beyanname verilmeyecektir. (2023 yılı için istisna tutarı 8.400 TL'dir).

Konut kira geliri ile vergi tevkifatına tabi tutulmuş gayrimenkul sermaye iradının birlikte elde

edilmesi halinde, 2022 yılı için 70.000 TL'lik haddin hesabında; konut kira geliri için istisna tutarı düşüldükten sonra kalan tutar ile tevkifata tabi tutulmuş gayrimenkul sermaye iradının brüt tutarının toplamı dikkate alınacaktır.

Dar mükellefiyette;

Dar mükellef gerçek kişiler Türkiye'de tevkif suretiyle vergilendirilmiş gayrimenkul sermaye iratları için tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname vermeyeceklerdir.

Tevkif yoluyla vergilendirilmemiş konut kira gelirleri ile ilgili olarak (yurt dışında yerleşik olup dar mükellefiyet esasında vergilendirilmekte olan Türk vatandaşları da dahil) 2022 yılı için istisna tutarı olan 9.500 TL'nin aşılması halinde yıllık beyanname verilecektir (2023 yılı istisna tutarı 21.000 TL'dir).

1.19.4 Menkul Sermaye İratları

Tam mükellefiyette;

2022 yılında elde edilen menkul sermaye iratlarının bir kısmı tutarı ne olursa olsun, bir kısmı ise elde edilen gelirin belirli bir tutarı aşmaması halinde yıllık beyanname ile beyan edilmeyecektir.

1. Tutarı Ne Olursa Olsun Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları

Aşağıda belirtilen gelirler tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecek olup, diğer gelirler nedeniyle verilen beyannameye de dahil edilmeyecektir.

- a-** GVK'nın Geçici 67. maddesine göre vergi kesintisine tabi tutulmuş olan,
 - Mevduat faizleri,
 - Özel Finans Kurumlarınca kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları,
 - Repo gelirleri,
 - Menkul kıymet yatırım fonlarının katılma belgelerine ödenen kar payları
 - 01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen Devlet Tahvili ve Hazine Bonoları ile TOKİ ve Öİ tarafından ihraç edilen menkul kıymet getirileri.
- b-** 07.10.2001 tarihinden itibaren düzenlenen şahıs sigorta poliçeleri dolayısıyla elde edilen menkul sermaye iratları
- c-** Kurumlar vergisi mükelleflerinin 31.12.1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde ettikleri kazançların dağıtımı halinde, gerçek kişilerce elde edilen kar payları
- d-** Kurumların karlarını sermayeye eklemek suretiyle gerçekleştirdikleri kar dağıtım işlemlerinde gerçek kişi ortaklarca elde edilen kar payları.

2. Belirli Bir Tutarı Aşmaması Halinde Beyan Edilmeyecek Olan Menkul Sermaye İratları

a- 70.000 TL'yi Aşmaması Halinde Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları

Türkiye'de tevkif yoluyla vergilendirilmiş olan ve 70.000 TL'yi aşmayan aşağıda belirtilen menkul sermaye iratları için yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmeyecektir.

- 01.01.2006'dan önce ihraç edilen her nevi tahvil, hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler
- Tam mükellef kurumlardan elde edilen kar payları (GVK 75 /1,2,3. maddeler) (elde edilen brüt kar payının yarısı gelir vergisinden istisna olup, kalan tutar 70.000 TL'yi aşıyorsa beyanda bulunulacaktır.)
- Euro Bond faiz gelirleri

Elde edilen gelirin 70.000 TL'yi aşması halinde bu gelirlerin tamamı (istisna edilen tutarlar hariç) yıllık beyanname ile beyan edilecektir.

Menkul sermaye iratları toplamının 70.000 TL'yi aşıp aşmadığının tespitinde; indirim oranı ve istisna uygulanabilecek menkul sermaye iratlarının, indirim oranı ve istisna uygulandıktan sonra kalan kısımlarının dikkate alınması, bu iratların beyan edilmesinin gerektiği durumlarda ise indirim oranı ve istisna uygulandıktan sonra kalan kısımlarının beyan edilmesi gerekmektedir.

Vergi tevkifatına tabi tutulmuş menkul sermaye iratları ile tevkifata tabi tutulmamış menkul sermaye iratlarının birlikte elde edilmesi halinde, 70.000 TL'lik haddin hesabında **toplam tutar** dikkate alınacaktır.

b- 3.800 TL'yi Aşmaması Halinde Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları (2023 yılı istisna tutarı 8.400 TL'dir)

Türkiye'de vergi kesintisine tabi olmayan ve istisna uygulanmayan aşağıda belirtilen menkul sermaye iratlarının 2022 yılı için 3.800 TL'lik tutarı aşmaması halinde, bu iratlar beyan edilmeyecektir.

- Kıyı bankacılığında (off-shore bankacılık) elde edilen faiz gelirleri
- Hisse senetleri ve tahvillerin vadesi gelmemiş kuponlarının satışından elde edilen bedeller (01.01.2006 tarihinden önce ihraç/iktisap edilenler)
- İştirak hisselerinin sahibi adına henüz tahakkuk etmemiş kar paylarının devir ve temlik karşılığında alınan para ve ayınlar
- Her çeşit senetlerin iskonto edilmesi karşılığında alınan iskonto bedelleri
- Her nevi alacak faizleri
- Yurt dışından elde edilen diğer menkul sermaye iratları (faiz, repo, kar payı v.b.)

3.800 TL'lik tutar bir istisna olmayıp, gelirin beyan edilip edilmeyeceğine yönelik tespitte dikkate alınacak bir haddedir. Bu had yukarıda belirtilen gelirlerin **her biri için ayrı ayrı uygulanmayacak olup**, bu gelirlerin toplam tutarı dikkate alınacaktır.

3. İndirim Oranı Uygulanacak Menkul Sermaye İratları

2022 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratlarından;

- Gelir Vergisi Kanunu'nun 75. maddesinin ikinci fıkrasının 5 numaralı bendinde sayılan ve 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan her nevi tahvil ve Hazine Bonosu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler

indirim oranı uygulanmak suretiyle beyan edilecektir.

Döviz, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen menkul sermaye iratlarının beyanında indirim oranı uygulanmayacaktır.

Ayrıca ticari işletmelere dahil kazanç ve iratlar için indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.

4. 2022 Yılı İndirim Oranı

İndirim oranı; Vergi Usul Kanunu'na göre o yıl için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranının, aynı dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranına bölünmesi suretiyle tespit edilmektedir.

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre 2022 yılı için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranı %122,93'tür. Bu dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranı ise %18,14'tür. Buna göre, 2022 yılında elde edilen bir kısım menkul sermaye iradının beyanında uygulanacak indirim oranı ($\%122,93 / \%18,14 =$) **%677,67** olmaktadır.

Bu oranlar dikkate alındığında, 2022 yılı gelirlerine uygulanacak indirim oranı birden büyük çıkmaktadır.

Bu kapsamda, 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan ve 193 sayılı Kanun'un 75. maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden 2022 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratları indirim oranının birden büyük olması dolayısıyla beyan edilmeyecektir.

193 sayılı Kanun'un geçici 67. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, anılan Kanun'un 75. maddesinin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratları 01.01.2006 tarihinden itibaren nihai olarak tevkifat yoluyla vergilendirilmekte olup bu gelirlerin beyanı ve bu gelirlere indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.

Dar mükellefiyette;

Tevkif yoluyla vergilendirilmiş menkul sermaye iratları için tutarı ne olursa olsun beyanname verilmeyecektir. Türkiye'de tevkif yoluyla vergilendirilmemiş menkul sermaye iratları münferit beyanname ile beyan edilecek olup, beyan edilecek gelir tutarının (matrahın) tespitinde enflasyondan arındırmaya ilişkin hükümler de göz önünde bulundurulacaktır.

1.19.5 Diğer Kazanç ve İratlar

Tam mükellefiyette;

1. Değer Artışı Kazançları İstisnası

Gelir Vergisi Kanunu'nun Mükerrer 80. maddesinde yer alan ve 2022 yılında 25.000 TL olarak uygulanan değer artışı kazançlarına ilişkin istisna tutarı, 2023 takvim yılında elde edilen değer artışı kazançlarına uygulanmak üzere 55.000 TL olarak tespit edilmiştir.

2. Arızı Kazançlara İlişkin İstisna

Gelir Vergisi Kanunu'nun 82. maddesinde yer alan ve 2022 yılında 58.000 TL olarak uygulanan arızı kazançlara ilişkin istisna tutarı, 2023 takvim yılında elde edilen arızı kazançlara uygulanmak üzere 129.000 TL olarak tespit edilmiştir.

Dar mükellefiyette;

Dar mükellef gerçek kişilerin diğer kazanç ve iratları için yıllık beyanname vermeleri söz konusu olmayıp, bu gelirler için münferit beyanname verilecektir.

1.19.6 Birden Fazla Gelir Unsurunun Bir Arada Elde Edilmesi

Yukarıda yer alan bölümlerde, genel olarak beyana tabi gelirin sadece bir gelir unsurundan oluştuğu varsayılarak bu gelirler için yıllık beyanname verilip verilmeyeceği konusunda açıklamalar yapılmıştır. Bununla birlikte bir kişinin gelirinin birden fazla gelir unsurundan oluşması da mümkündür. Bu durumda hangi gelirlerin beyannameye dahil edileceğine ilişkin açıklamalar izleyen bölümlerde yer almaktadır.

Tam mükellefiyette;

Önceki bölümlerde yapılan açıklamalarda da görüldüğü üzere, yıllık beyannameye dahil edilme gelirin niteliğine ve tutarına bağlı olarak değişmektedir. Bazı gelirler için tutarı ne olursa olsun beyanname verilmesi zorunlu iken, bazı gelirler tutarı ne olursa olsun beyannameye dahil edilmemektedir. Bazı gelirler için ise belirli koşullara bakılarak beyanname verilip verilmeyeceğine karar verilmesi gerekmektedir.

1. Beyannameye Dahil Edilecek Gelirler

Aşağıdaki gelirler için (istisna hadleri içinde kalan kısımları hariç) yıllık beyanname verilecektir.

- Gerçek usulde vergilendirilen ticari kazançlar
- Gerçek usulde vergilendirilen zirai kazançlar
- Serbest meslek kazançları
- 58.000 TL'yi aşan diğer kazanç ve iratlar
- Tevkif suretiyle vergilendirilmemiş ücretler (Diğer ücretler hariç)

- Birden fazla işverenden alınan ve birden sonraki işverenden alınanların toplamı 70.000 TL'yi ve birinci işverenden alınan dahil ücret gelirleri toplamı 880.000 TL'yi aşan tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler
- Tevkif suretiyle vergilendirilmiş ve toplamı 70.000 TL'yi aşan gayrimenkul ve menkul sermaye iratları
- 9.500 TL'yi aşan konut kira gelirleri

Daha önce de belirtildiği üzere, ticari ve gerçek usulde tespit edilen zirai kazançlar ile serbest meslek kazançları ile ilgili olarak bu faaliyetlerden zarar edilmiş olsa dahi yıllık beyanname verilmelidir.

2. Beyannameye Dahil Edilmeyecek Gelirler

Aşağıdaki gelirler için beyanname verilmeyecektir:

- Gerçek usulde vergilendirilmeyen zirai kazançlar
- Vergi kesintisine tabi tutulmuş olan mevduat faizleri ve repo gelirleri
- Vergi kesintisine tabi tutulmuş olan özel finans kurumlarınca kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları
- Menkul kıymetler yatırım fonlarının katılma belgelerine ödenen kar payları
- 07.10.2001 tarihinden itibaren düzenlenen şahıs sigorta poliçeleri dolayısıyla elde edilen menkul sermaye iratları
- Kurumların 31.12.1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde ettikleri kazançların dağıtımı dolayısıyla elde edilen kar payları
- Kurumların karlarını sermayeye eklemek suretiyle gerçekleştirdikleri kar dağıtım işlemleri sonucunda elde edilen kar payları
- Kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısımları
- Toplamı 3.800 TL'yi aşmayan, tevkifata ve istisna uygulamasına konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratları (2023 yılı için 8.400 TL'yi aşmayan)
- Tek işverenden alınmış ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler ile birden fazla işverenden alınan ve birden sonraki işverenden alınanların toplamı 70.000 TL'yi ve birinci işverenden alınan dahil ücret gelirleri toplamı 880.000 TL'yi aşmayan tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler
- Tevkif suretiyle vergilendirilmiş ve toplamı 70.000 TL'yi aşmayan gayrimenkul ve menkul sermaye iratları

Diğer gelirler dolayısıyla yıllık beyanname verilmesi durumunda da bu gelirler yıllık beyannameye dahil edilmeyecektir.

Dar mükellefiyette;

Dar mükellefiyette her bir gelir unsuru itibarıyla yapılan açıklamalar dikkate alınarak yıllık beyannameye dahil edilecek gelirler belirlenecektir.

1.20 Gelir Vergisi Tevkifat Oranları (GVK Madde 94, Geçici Madde 61, 67, 68, 69 ve 72)

2023 yılında uygulanacak olan Gelir Vergisi Tevkifat Oranları aşağıdaki gibidir:

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde	Stopaj Oranı (%)
011	Asgari ücret ödemelerinden (istisnadan yararlananlar hariç)	94/1	(GVK Md. 103)
012	Diğer ücretler ile ücret sayılan ödemelerden (istisnadan yararlananlar hariç)	94/1	(GVK Md. 103)
021	GVK'nın 18. maddesinde geçen serbest meslek işleri dolayısı ile yapılan ödemelerden (uygulamada sıklıkla karşılaşılan telif hakları karşılığında yapılan ödemeler)	94/2-a	17
022	Serbest meslek erbabına (avukat, doktor, mali müşavir, mimar gibi kişilere yapılan ödemeler) yapılan ödemelerden	94/2-b	20
031	GVK'nın 42. maddesine istinaden, birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işleri yapanlara (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden	94/3	5
141	Dar mükellefiyete tabi olanlara telif ve patent haklarının satışı dolayısıyla yapılan ödemelerden	94/4	20
041	GVK'nın 70. maddesinde yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığında yapılan ödemelerden (uygulamada en çok işyeri kira ödemeleri dolayısı ile karşılaşılmaktadır)	94/5-a	20
041	Vakıflar (mazbut vakıflar hariç) ve derneklere ait gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden	94/5-b	20
041	Yabancı devletlere, yabancı kamu idare ve kuruluşları ile uluslararası kuruluşlara ait diplomatik statüsü bulunmayan gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden	94/5-c	20
061	Tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve gelir vergisinden muaf olanlara dağıtılan, 75. maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) no.lu bentlerinde yazılı kar paylarından (karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz)	94/6-b-i	10

062	Tam mükellef kurumlar tarafından; dar mükellef gerçek kişilere ve gelir ve kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan, 75. maddenin 2. fıkrasının (1), (2) ve (3) no.lu bentlerinde yazılı kar paylarından (karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz)	94/6-b-ii	10
081	<p>- 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetler ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından yurt dışında ihraç edilen kira sertifikalarına sağlanan gelirlerden</p> <p>- 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen diğer menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerden</p> <p><u>Tam mükellef kurumlar tarafından yurt dışında ihraç edilen tahvillerin;</u></p> <p>- Vadesi 1 yıla kadar olanlardan elde edilen faizlerinden,</p> <p>- Vadesi 1 yıl ile 3 yıl arası olanlardan elde edilen faizlerinden,</p> <p>- Vadesi 3 yıl ve daha uzun olanlardan elde edilen faizlerinden.</p> <p><u>Tam mükellef varlık kiralama şirketleri tarafından yurt dışında ihraç edilen kira sertifikalarının;</u></p> <p>- Vadesi 1 yıla kadar olanlara sağlanan gelirlerden,</p> <p>- Vadesi 1 yıl ile 3 yıl arası olanlara sağlanan gelirlerden,</p> <p>- Vadesi 3 yıl ve daha uzun olanlara sağlanan gelirlerden,</p> <p>- Diğerlerinden</p>	<p>94/7-a</p> <p>94/7-b</p>	<p>0 (Sıfır)</p> <p>10</p> <p>7</p> <p>3</p> <p>0 (Sıfır)</p> <p>7</p> <p>3</p> <p>0 (Sıfır)</p> <p>10</p>
142	Baş bayiler hariç olmak üzere Milli Piyango İdaresince çıkarılan biletleri satanlar ile diğer kişilerce çıkartılan bu nitelikteki biletleri satanlara yapılan komisyon, prim ve benzeri ödemelerden	94/10-a	15
143	4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a göre gerçek ve tüzel kişilerin mallarını iş akdi ile bağlı olmaksızın bunlar adına kapı kapı dolaşmak suretiyle tüketiciye satanlara bu faaliyetleri ile ilgili olarak yapılan komisyon, prim ve benzeri ödemelerden	94/10-b	20

091	Ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için yapılan ödemelerden	94/11-a-i	1
092	Ticaret borsalarında tescil edilmeden satın alınan hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için yapılan ödemelerden	94/11-a-ii	2
093	Ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan diğer zirai mahsuller için yapılan ödemelerden	94/11-b-i	2
094	Ticaret borsalarında tescil ettirilmeksizin satın alınan diğer zirai mahsuller için yapılan ödemelerden	94/11-b-ii	4
095	Zirai faaliyet kapsamında orman idaresine veya orman idaresine karşı taahhütte bulunan kurumlara yapılan ormanların ağaçlandırılması, bakımı, kesimi, ürünlerin toplanması, taşınması vb. hizmetler için yapılan ödemelerden	94/11-c-i	2
096	Zirai faaliyet kapsamında ifa edilen diğer hizmetler için yapılan ödemelerden	94/11-c-ii	4
144	PTT acenteliği yapanlara, bu faaliyetleri nedeniyle ödenen komisyon bedeli üzerinden	94/12	20
145	Esnaf muaflığından yararlananlara; - Havlu, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve her nevi turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek ve benzeri emtia bedelleri veya bu emtianın imalinde ödenen hizmet bedelleri üzerinden	94/13-a	2
145	- Diğer mal alımları için	94/13-c	5
145	Diğer hizmet alımları için (a, b ve c alt bentleri hariç olmak üzere mal ve hizmet bedelinin ayrılmaması hali de bu kapsamdadır)	94/13-d	10
146	Hurda mal alımları için	94/13-b	2
147	İhtiyaç fazlası elektrik bedeli olarak yapılan ödemeler üzerinden	94/13-ç	0 (Sıfır)
	Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından;		

131	- On yıldan az süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlara ödenen irat tutarları üzerinde	94/15-a	15
132	- On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarları üzerinden	94/15-b	10
	Bireysel emeklilik sisteminden;		
134	- On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı üzerinden	94/16-a	15
135	- On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı üzerinden	94/16-b	10
136	- Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı üzerinden	94/16-c	5
	İnternet ortamında verilen reklam hizmetlerine ilişkin olarak, bu hizmeti verenlere veya internet ortamında reklam hizmeti verilmesine aracılık edenlere yapılan ödemeler üzerinden	94/17-a	15
	09.06.1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile 19.03.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretini (icra ve iflas müdürlüklerine yatırılanlar dahil) ödeyenler tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılır.		
	Tam mükellef sermaye şirketlerinin iktisap ettikleri kendi hisse senetlerini veya ortaklık paylarını, i) Sermaye azaltımı yoluyla itfa etmeleri hâlinde iktisap bedeli ile hisse senetlerinin veya ortaklık paylarının itibari değeri arasındaki fark tutar sermaye azaltımına ilişkin kararın ticaret sicilinde tescil edildiği tarih, ii) İktisap bedelinin altında bir bedel karşılığında elden çıkarmaları halinde iktisap bedeli ile elden çıkarma bedeli arasındaki fark tutar elden çıkarma tarihi, iii) İktisap ettikleri tarihten itibaren iki tam yıl içerisinde, sermaye azaltımı yoluyla itfa etmemeleri veya elden çıkarmamaları halinde, iktisap bedeli ile hisse senetlerinin veya ortaklık paylarının itibari	94	15

	değeri arasındaki fark tutar iktisap tarihinden itibaren iki tam yıllık sürenin son günü, itibarıyla dağıtılmış kar payı sayılır ve bu tutarlar üzerinden		
071	24.04.2003 tarihinden önce yapılan müracatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında yararlanılan yatırım indirimi tutarı üzerinden	Geçici 61-69	19,8
	01.01.2006 tarihinden itibaren iktisap edilen, tam mükellef kurumlara ait olup, İMKB'de işlem gören ve bir yıldan daha kısa süre elde tutulan hisse senetlerinin Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar aracılığıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar (Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin satışı dahil) - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için	Geçici 67/1	0 (Sıfır) 0 (Sıfır)
	Menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için	Geçici 67/1	10 10
	Hisse senetlerine ve hisse senedi endekslerine dayalı olup İMKB'de işlem gören aracı kuruluş varantlarından elde edilen kazançlardan - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için	Geçici 67/1	0 (Sıfır) 0 (Sıfır)
	Menkul kıymet yatırım fonu katılma belgelerinin ilgili fona iadesinden sağlanan gelirlerden (A tipi yatırım fonlarının bir yıldan fazla süre ile elde tutulan katılma belgelerinin fona iadesinde stopaj yapılmaz) - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için	Geçici 67/1	10 10
	01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen devlet tahvili ve hazine bonolarının (Euro Bond'lar hariç) Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar kanalıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlardan - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için	Geçici 67/1	10 10
	Hazine Müsteşarlığı'nca ihraç edilen altına dayalı devlet iç borçlanma senetleri, Darphane Sertifikaları ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen altına dayalı kira sertifikalarından elde edilen kazançlar ile iki yıldan fazla süreyle elde tutulan girişim sermayesi yatırım fonu ve gayrimenkul yatırım fonu katılma paylarından elde edilen kazançlardan - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için	Geçici 67/1, 2, 3	0 (Sıfır) 0 (Sıfır)

082	<p>01.01.2006 tarihinden itibaren Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler ⁽¹⁾</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için <p>Hisse senetlerine veya hisse senedi endekslerine dayalı olarak yapılan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirlerden,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için <p>Diğer vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirlerden</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için 	<p>Geçici 67/1, 2</p> <p>Geçici 67/1-14</p>	<p>10</p> <p>10</p> <p>0 (Sıfır)</p> <p>0 (Sıfır)</p> <p>10</p> <p>10</p>
082	<p>01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen devlet tahvili ve hazine bonolarının (Euro Bond'lar hariç) faizlerinden ⁽¹⁾</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için (bankalar arası mevduat ile aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendilerine ait paralarına yürütülen faizler hariç olmak üzere) 	<p>Geçici 67/2</p>	<p>10</p> <p>10</p>
101	<p><u>Mevduat Faizlerinden⁽²⁾:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda - Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda <p>- Kur korumalı vadeli mevduat hesapları ile döviz tevdiat hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen mevduat hesaplarında</p>		<p>15</p> <p>12</p> <p>10</p> <p>0 (Sıfır)</p> <p>0 (Sıfır)</p>
102	<p>- Altın cinsinden mevduat hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilen mevduat hesaplarında</p> <p>Döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler ile katılım bankalarının döviz katılma hesaplarına ödenen kar paylarından</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda <p><u>Faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kar payları ile kar ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kar</u></p>	<p>Geçici 67/4</p>	<p>0 (Sıfır)</p> <p>20</p> <p>18</p>

111	<p><u>payları ve özel finans kurumlarının kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vadesiz, İhbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda - Kur korumalı vadeli katılım hesapları ile döviz cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen katılma hesaplarında - Altın cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilen katılma hesaplarında 	Geçici 67/4	<p>15</p> <p>12</p> <p>10</p> <p>0 (Sıfır)</p> <p>0 (Sıfır)</p>
121	Menkul kıymetlerin geri alım ve satım taahhüdü ve iktisap veya elden çıkarılması karşılığında sağlanan menfaatler (repo gelirleri)	Geçici 67/4	15
52-56	<p>Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının GVK'nın Geçici 67. maddesinin 1, 2, 3 ve 4 numaralı fıkralarında belirtilen gelirleri üzerinden;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için - Yukarıda sayılanlar dışında kalan menkul kıymet yatırım fonları ile ortaklıkları için 	Geçici 67/5	<p>0 (Sıfır)</p> <p>0 (Sıfır)</p>
52-56	<p>Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazançları üzerinden;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için - Yukarıda sayılanlar dışında kalan menkul kıymet yatırım fonları ile ortaklıkları için 	Geçici 67/8	<p>0 (Sıfır)</p> <p>0 (Sıfır)</p>
	31.12.2025 tarihine kadar 10.07.1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna göre lisans sahibi olan veya lisans sahibince yetkilendirilen kişi tarafından organize edilen yarışmalara katılan atların jockeyleri, jockey yamakları ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemeler üzerinden	Geçici 68	20
	Sporculara yapılan ücret ödemeleri ⁽³⁾	Geçici 72	20-10-5

(1) Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışları kesintiye tabi tutulmaz.

(2) 3032 ve 3321 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararlarındaki süreler muhtelif tarihlerde uzatılmış ve en son 28.12.2022 tarih ve 6618 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile süre uzatımının son tarihi **30.06.2023** tarihi olmuştur.

Söz konusu karara göre; 30.06.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) vadesiz ve özel cari hesaplara ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 30.06.2023 tarihleri arasında (bu tarih dahil) açılan veya vadesi bu tarihler arasında yenilenen hesaplara ödenecek faizler ve kar paylarına aşağıdaki oranlar uygulanır:

Mevduat Faizlerinden:		
- Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda		%5
- 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda		%3
- 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda		0 (Sıfır)
- Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda		0 (Sıfır)
- Kur korumalı vadeli mevduat hesapları ile döviz tevdiat hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen mevduat hesaplarında		0 (Sıfır)
- Altın cinsinden mevduat hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilen mevduat hesaplarında		0 (Sıfır)
	Geçici 67/4	
Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından:		
- Vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda		%5
- 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda		%3
- 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda		0 (Sıfır)
- Kur korumalı vadeli katılım hesapları ile döviz cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen katılma hesaplarında		0 (Sıfır)
- Altın cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilen katılma hesaplarında		0 (Sıfır)

3321 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına aşağıdaki geçici 3. madde eklenmiştir. Cumhurbaşkanlığı kararındaki süre muhtelif tarihlerde uzatılmış ve en son 28.12.2022 tarih ve 6618 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile süre uzatımının son tarihi **30.06.2023** olmuştur.

GEÇİCİ MADDE-3: Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 31.03.2021 (30.06.2023) tarihi (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolardan elde

edilen gelir ve kazançlar ile fon kullanıcısının bankalar olduğu varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlara aşağıdaki oranlar uygulanır:

- i) Vadesi 6 aya kadar (6 ay dahil) olanlara sağlanan gelirlerden %5,
- ii) Vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dahil) olanlara sağlanan gelirlerden %3
- iii) Vadesi 1 yıldan uzun olanlara sağlanan gelirlerden %0,
- iv) 6 aydan az süreyle (6 ay dahil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %5,
- v) 1 yıldan az süreyle (1 yıl dahil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %3,
- vi) 1 yıldan fazla süreyle elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %0,

4921 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile yapılan değişiklikle bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 30.06.2023 tarihi (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, (değişken, karma, eurobond, dış borçlanma, yabancı, serbest fonlar ile ünvanında "döviz" ifadesi geçen yatırım fonları hariç) yatırım fonlarından elde edilen gelir ve kazançlara %0 uygulanır.

4937 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile ayrıca 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına aşağıdaki geçici 4. madde eklenmiştir. 28.12.2022 tarih ve 6618 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile maddenin uygulama süresi **30.06.2023** tarihine kadar uzatılmıştır.

GEÇİCİ MADDE-4: Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih (22.12.2021) ile **30.06.2023** tarihi (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, Hazine ve Maliye Bakanlığınca ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonolarından elde edilen gelir ve kazançlar ile 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlara, bu kararın 1. maddesinin 1. fıkrasının a) bendinin (1) ve (3) numaralı alt bentleri ile (ç) bendinde yer alan oranlar %0 uygulanır.

4752 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına aşağıdaki geçici 5. madde eklenmiştir. 28.12.2022 tarih ve 6618 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile maddenin uygulama süresi **30.06.2023** tarihine kadar uzatılmıştır.

GEÇİCİ MADDE-5: Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 31.12.2022 tarihi (**30.06.2023**)(bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, 6362 sayılı Kanun kapsamında kurulan ipotek finansmanı kuruluşları(bu şirketlerin kurucusu olduğu varlık finansmanı fonları ve konut finansmanı fonları dahil) tarafından ihraç edilen varlığa dayalı menkul kıymetler, ipoteye dayalı menkul kıymetler, ipotek teminatlı menkul kıymetler ve varlık teminatlı menkul kıymetlerden elde edilen gelir ve kazançlara, 1'inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) ve (3) numaralı alt bentleri ile (ç) bendinde yer alan oranlar %5 olarak uygulanır.

(3) GVK'nın Geçici 72. maddesine göre; **(7194 sayılı Kanun'un 21. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 07.12.2019)** 31.12.2023'e kadar, lig usulüne tabi spor dallarında; en üst ligdekiler için % 20, en üst altı ligdekiler için % 10, diğer liglerdeki için % 5; lig usulüne tabi olmayan spor dallarındaki sporculara yapılan ödemeler ile millî sporculara uluslararası müsabakalara katılmaları karşılığında yapılan ödemelerden ise % 5 stopaj yapılır.

(7194 sayılı Kanun'un 21. Maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük: 01.01.2020 tarihinden itibaren

elde edilen gelirlere uygulanmak üzere 07.12.2019) Bu ödemeler üzerinden 94. madde kapsamında ayrıca tevkifat yapılmaz. Bu madde kapsamındaki gelirler toplamının, 103. maddede yazılı tarifenin dördüncü diliminde yer alan tutarı aşması hâlinde, bu gelirler yıllık beyannameyle beyan edilir. Yıllık beyanname verilmesi durumunda, beyan edilen bu gelirler üzerinden hesaplanan gelir vergisinden, tevkifat yapmakla sorumlu olanlarca vergi dairesine ödenmiş olması şartıyla, bu Kanuna göre kesilen vergiler mahsup edilir.

24.05.2020 tarihli 31136 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2569 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 22.07.2006 tarihli ve 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Kararın 1. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) ve (3) numaralı alt bentleri ile (ç) bendine aşağıdaki ibareler eklenmiştir:

(1)"...6362 sayılı Kanuna göre Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış finansman bonolarından ve varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen bir yıldan kısa vadeli kira sertifikalarından sağlanan gelirler ile bunların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %15"

(2)"(...ve (1) numaralı alt bent kapsamında 6362 sayılı Kanuna göre Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış finansman bonoları ve varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen bir yıldan kısa vadeli kira sertifikalarından elde edilenler hariç)"

(ç)"...6362 sayılı Kanuna göre Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış finansman bonoları ve varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen bir yıldan kısa vadeli kira sertifikalarının elden çıkarılmasından doğan kazançlar için %15"

1.21 Kar Dağıtımının Vergilendirilmesi

Kar dağıtımının vergilendirilmesi, kar dağıtımını gerçekleştiren kurum açısından ve kar payını alanlar açısından, dağıtımına konu edilen karın hangi yıllara ait olduğuna bağlı olarak farklı vergisel sonuçlar doğurmaktadır. Kurumlarda karın dağıtımına ilişkin vergisel özellikler; 1999 öncesi, 1999 - 2002 dönemi ve sonraki dönemler olmak üzere aşağıda takip eden bölümlerde değerlendirilmiştir.

1.21.1 1998 ve Öncesi Yıllara Ait Karların Nakden Dağıtımı veya Sermayeye Eklenmesi

01.01.1999 tarihinden önceki vergilendirme rejiminde, dağıtılsın veya dağıtılmasın dağıtılabılır dönem kazancı kurum bünyesinde Gelir Vergisi stopajına tabi tutulmaktaydı. Yürürlükte olan GVK Geçici 62/1-a maddesine göre; 1998 ve önceki dönemlere ait dağıtılmamış karların daha sonraki dönemlerde dağıtımı veya sermayeye eklenmesi durumunda kurum bünyesinde ayrıca stopaja tabi tutulmayacaktır. Kar payını elde eden kişilerce de menkul sermaye iradı olarak beyan edilmeyecek, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde de söz konusu tutar dikkate alınmayacaktır.

Kar dağıtımının hangi yıla ait dağıtılmamış karlardan yapılacağı konusunda şirket genel kurullarının belirleme yetkisi olduğu dikkate alındığında; nakdi kar dağıtımlarının 1999 öncesi dağıtılmamış karlardan (hem kar dağıtımını yapan şirket hem de elde edenler için vergi yükümlülüğü doğmadığından), sermayeye ilave işlemlerinin ise 1999 ve sonraki yıllar karlarından yapılmasına

karar verilmesi suretiyle, mevcut düzenlemede yer alan 1999 öncesine ait dağıtılmamış karlarla ilgili vergi avantajlarından yararlanılabilmektedir.

1.21.2 1999 ve 2002 Yıllarına Ait Karların Nakden Dağıtımı veya Sermayeye Eklenmesi

1- Karın Nakden Dağıtımı ve Özellik Arz Eden Durumlar

a- Normal Kazançların Nakden Dağıtımı

Kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisi hesaplandıktan sonra kalan vergi sonrası kara mahsuben nakit dağıtım yapıldığı takdirde, bu dağıtım için öngörülen tarihin isabet ettiği ay itibarıyla kurum bünyesinde Gelir Vergisi stopajı yapma yükümlülüğü doğmaktadır. (GVK 94/6) Bu stopajın oranı; tüm kurumlar için % 10'dur.⁽¹⁾

Gerçek kişilerce elde edilen brüt kar paylarının yarısı gelir vergisinden istisnadır. Diğer yarısı ise Gelir Vergisi beyannameğine intikal ettirilecektir. (beyannameğe intikal ettirilen tutar 2022 yılı için 70.000 TL'yi aşması halinde beyan edilir.) Bu gelirler ile ilgili olarak yıllık beyanname verilmesi halinde, beyannameğe intikal ettirilen tutar üzerinden hesaplanan gelir vergisinden daha önce dağıtım yapan kurum bünyesinde tevkif edilen stopaj tutarı mahsup edilir. (GVK 22-2. Madde uyarınca vergilendirilecektir)

b- İstisna Kazançlara İlişkin Karların Nakden Dağıtımı

1999 - 2002 dönemlerine ait dağıtılacak karların; KV'dan istisna kazançlardan olması veya 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na 4842 sayılı Kanun'un 17. maddesi ile eklenen Geçici 61. maddesi kapsamında % 19,8 stopaja tabi tutulan kazançlardan olması durumunda gelir vergisi stopajı yapılmayacaktır.

Geçici Madde 62/3 gereğince, bu dönemlere ilişkin olarak kar payı elde eden gerçek kişiler açısından 1 numaralı fıkranın b ve c bendi kapsamında elde edilen kar paylarının (zamanında üzerinden tevkifat yapılmış istisna kazançlardan dolayı oluşan karlar) net tutarına elde edilen kar payının 1/9'u eklendikten sonra, bulunan tutarın yarısı vergiye tabi gelir olarak dikkate alınır. (2022 yılı için 70.000 TL'yi aşması halinde beyan edilir.) Bu gelirler ile ilgili olarak yıllık beyanname verilmesi halinde, beyannameğe intikal ettirilen tutarın 1/5'i beyanname üzerinden hesaplanan GV'den mahsup edilmek suretiyle vergilendirilir.

2- Karın Sermayeye İlavesi ve Özellik Arz Eden Durumlar

İç kaynaklardan sermaye artırımı yapılması halinde kullanılabilir bir kaynak da dağıtılmamış karlardır. Bu tür sermaye artırımı esas sermaye rakamını yükseltmekten ibarettir. Bu bakımdan iç kaynaklardan sermaye artırımında nominal bir artırım söz konusudur.

Karın sermayeye eklenmesi durumunda, vergisel açıdan özellikli iki durum ortaya çıkmaktadır:

- Karın sermayeye eklenmesinin "GV Stopajı" karşısındaki durumu,
- Karın sermayeye eklenmesinin, gerçek kişi ortaklar açısından " menkul sermaye iradı" olarak

(1) 22.12.2021 tarih ve 31697 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4936 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile

değerlendirilip değerlendirilmeyeceğidir.

Bilindiği üzere, 193 sayılı GVK'nın 94. maddesinin ilk fıkrasının 6 numaralı bendinin (b/i) alt bendi hükmü, 29.09.1998 tarih ve 23471 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4369 sayılı Kanun'un 48. maddesi ile değiştirilerek, kurumların KV'dan istisna edilmemiş kazançları üzerinden yapacakları tevkifatı, bu kazançların dağıtılması şartına bağladıktan sonra, bu alt bende **"karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz"** şeklinde parantez içi hüküm konulmuştur. Sermayeye ilaveye ilişkin bu hüküm 4842 sayılı kanun ile de korunmuştur. 1999 hesap dönemi kurum kazançlarından başlamak üzere, karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmayacak ve GV stopajı yapılmayacaktır.

1.21.3 2003 ve Sonraki Yıllara Ait Karların Nakden Dağıtımı veya Sermayeye Eklenmesi

4842 sayılı Kanun 24.04.2003 tarihinde yürürlüğe girmiş ve kar dağıtımına ilişkin yeni düzenlemeleri uygulamaya geçirmiştir. Bu değişikliklerden başlıcaları aşağıda özetlenmiştir.

- Normal kazanç - istisna kazanç ayırımına son verilmiş ve 24.04.2003 tarihinden itibaren kurum kazançlarından sadece dağıtım aşamasında stopaj yapılması öngörülmüştür.
- Kar dağıtımına ilişkin tevkifat hesaplamasında, halka açık şirket-halka açık olmayan şirket ayırımına son verilmek suretiyle farklı stopaj uygulamasından vazgeçilmiştir.
- GVK 94/6-b-i gereğince; tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve gelir vergisinden muaf olanlara dağıtılan, 75. maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kar payları, % 10 oranında tevkifata tabi tutulacaktır. Anılan maddede; karın sermayeye eklenmesi kar dağıtımı sayılmadığından, tam mükellef kurumların dönem karını sermayeye ilave etmeleri halinde vergi tevkifatı yapılmayacaktır.
- GVK 94/6-b-ii gereğince; Tam mükellef kurumlar tarafından; dar mükellef gerçek kişilere, dar mükellef kurumlara (Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla kar payı elde edenler hariç) ve gelir ve kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan, 75. maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kar payları (Karın sermayeye eklenmesi kar dağıtımı sayılmaz.) % 10 oranında tevkifata tabi tutulacaktır.
- GVK 94/6-b-iii gereğince; 75. maddenin ikinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iradının ana merkeze aktarılan tutarı üzerinden % 10 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.
- Kar payına bağlı olarak yapılacak stopaj; tam veya dar mükellef gerçek kişi, dar mükellef kurum, gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmayan veya bu vergilerden muaf olan kişi ve kuruluşlara kar payı dağıtıldığı anda yapılacaktır

1.22 Gelir Vergisi Hesaplaması ve Tarifesi

GVK'nın 104. maddesinde, "Yıllık Gelir Vergisi, vergiye tabi gelirlerin yıllık toplamından 31. maddedeki indirimler düşüldükten sonra 103. maddedeki nispetler uygulanmak suretiyle hesaplanır." hükmü yer almıştır.

30.12.2022 Tarih ve 32059 (2.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 323 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile, Gelir Vergisi Kanunu'nun 103. Maddesinde yer alan gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan tarife, 2023 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınmak üzere aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

“**MADDE 103** - Gelir Vergisine tabi gelirler;

70.000 TL'ye kadar	% 15
150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası	% 20
370.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL, fazlası (ücret gelirlerinde 550.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL), fazlası	% 27
1.900.000 TL'nin 370.000 TL'si için 85.900 TL, fazlası (ücret gelirlerinde 1.900.000 TL'nin 550.000 TL'si için 134.500 TL), fazlası	% 35
1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 621.400 TL, fazlası (ücret gelirlerinde 1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 607.000 TL), fazlası	% 40

oranında vergilendirilir.”

I.23 GVK'da Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları

I.23.1 Yıllık Beyanname

Bir takvim yılına ait Gelir Vergisi Beyannamesi, izleyen yılın **Mart ayının başından son günü akşamına kadar**, tam mükellefiyette vergiyi tarha yetkili vergi dairesine, dar mükellefiyette Türkiye'de vergi muhatabı mevcutsa onun Türkiye'de oturduğu yerin, Türkiye'de vergi muhatabı yoksa işyerinin, işyeri birden fazla ise bu işyerlerinden herhangi birisinin bulunduğu yer vergi dairesine verilir veya taahhütlü olarak posta ile gönderilir.

Mart ayı içerisinde verilmesi gereken beyanname ile bildirilen gelir üzerinden tahakkuk ettirilen gelir vergisi Mart ve Temmuz aylarında;

olmak üzere iki eşit taksitte ödenir.

Yıllık gelir vergisi beyannamesine konu işlem olmasa dahi, şirket tasfiye oluncaya kadar yıllık beyanname verilmeye devam edilmelidir. 30.01.2004 tarih ve GVK-12/2004-4 Yıllık Beyannameler sayılı 12 no.lu GV Sirküleri ile **yıllık beyannamelerin süresinden önce verilebilmesi** ile ilgili gerekli açıklamalara yer verilmiştir.

Söz konusu beyannameler yukarıda belirtilen sürelerden önce de verilebilir. Beyannamelerin süresinden önce verilmesi halinde, vergi dairelerince tahakkuk fişi düzenlenerek mükellef nüshası mükellefe verilecek veya posta adresine gönderilecektir. Bu beyannameler üzerinden hesaplanan vergiler beyannamelerin yasal verilme süresi içinde tahakkuk edeceğinden, düzenlenen tahakkuk fişinde anılan beyannamelerin verilme süresinin ilk günü, tahakkuk tarihi olarak ayrıca belirtilecektir.

Mükelleflerce kanuni süresinden önce verilen beyannameler ile ilgili olarak mahsup veya iade talebinde bulunulması halinde, bu talepler beyanname vermeye ilişkin kanuni süre başladıktan sonra yerine getirilecektir.

1.23.2 Aylık Muhtasar ile Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameler:

Aylık muhtasar ile muhtasar ve prim hizmet beyannameleri vergilendirme dönemini takip eden ayın **yirmialtıncı günü akşamına** kadar ilgili vergi dairesine verilecek ve aynı süre içerisinde ödenecektir.

Maliye İdaresi, stopaj beyanının, tahakkukun yapıldığı yer vergi dairesine verilebileceğini kabul etmekte fakat bunun için ödemenin de tahakkukun yapıldığı yerde gerçekleşmesini şart koşmaktadır.

Bu konuda Ankara Defterdarlığı'nca verilmiş olan 16.02.2004 Tarih ve 1391 Sayılı muktezanın metni şöyledir:

"193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 98. Maddesinin birinci fıkrasında: "94. Madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içerisinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdur. Yıl sonlarında tahakkuk ettirilen mevduat faizlerinden kesilecek vergilerin bildirilmesi için bu süre bir ay uzatılır.

Aynı belediye hudutları içinde muhtelif yerlerde yapılan ödeme ve tahakkuklar ile bunlara ait vergilerin bir merkezden bildirilmesi caizdir." Hükmü yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, şirket merkezinizin bulunduğu yer dışında çalışan personelin ücretlerinin, işyeri kira ödemelerinin, avukat vekalet ücretlerinin ve tevkifata tabi diğer ödemelerin, merkezinizden tahakkuk ettirilerek ilgililerin her birine banka havalesi ile gönderilmesi veya hesabına yatırılması halinde, bu ödemelere ait muhtasar beyannamenin merkezinizin bağlı bulunduğu vergi dairesine verilmesi gerekir."

Görüldüğü gibi Maliye İdaresi açık kanun hükmüne rağmen tahakkuk ile yetinmemekte, muhtasar beyannamenin tahakkukun yapıldığı yerde verilebilmesi için ödemenin de banka yoluyla tahakkukun yapıldığı yerden gerçekleşmiş olması şartını aramaktadır.

Türkiye'nin muhtelif yerlerinde muhtasar beyanname vermekte olan ve bu işlemi merkezileştirmek isteyen firmalar, stopaj gerektiren tüm ödemelerini merkezden yapacakları banka havaleleri suretiyle her bir istihkak sahibinin banka hesabına göndermeye başlamaları ve diğer vergi dairelerine dilekçe yazarak belli bir aydan itibaren stopajların hangi vergi dairesine beyan edileceğini ve stopaj gerektiren ödemelerin ilgililere merkezden banka yoluyla yapılacağını belirterek mükellefiyetlerinin kapatılmasını talep etmeleri mümkündür.

Maliye İdaresi merkez dışındaki şehirlerde bulunan işyerlerinde çalışan personelin ücret netlerinin merkezden bir mutemedin banka hesabına havale edilmesi ve ücret netlerinin mutemetçe

ücretlilere dağıtılması halinde dahi, bu ücretlere ilişkin muhtasar beyannamenin ücretin dağıtıldığı yer vergi dairesine verilmesi gerektiği görüşündedir. Dolayısıyla muhtasar beyanların tek yere verilebilmesi için ücret netlerinin her bir ücretli adına açılmış banka hesaplarına merkezden havale edilmesi istenmektedir.

1.23.3 Üç Aylık Muhtasar ile Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri:

Üçer aylık dönemleri (Ocak-Şubat-Mart, Nisan-Mayıs-Haziran, Temmuz-Ağustos-Eylül, Ekim-Kasım-Aralık) kapsayan muhtasar ile muhtasar ve prim hizmet beyannamesi, bu dönemleri izleyen ayın **yirmialtıncı** günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine verilecek ve **varsa ödemesi, aynı süre içerisinde** yapılacaktır.

1.23.4 Geçici Vergi Beyannamesi:

Üçer aylık geçici vergi beyannameleri, geçici vergi dönemini izleyen ikinci ayın **onyedinci günü** akşamına kadar verilir ve **aynı süre içerisinde** ödenir.

Geçici vergi beyannamesine konu işlem olmasa dahi, şirket tasfiye sürecine girinceye kadar geçici vergi beyannamesini vermeye devam etmelidir.

26.10.2021 tarih ve 31640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7338 sayılı Kanun'un 9. maddesi ile 2022 yılı vergilendirme dönemine ilişkin verilecek beyannamelerden başlamak üzere son dönem geçici vergi beyanı kaldırılmıştır.

1.24 Vergiye Uyumlu Mükelleflere %5 Vergi İndirimi

GVK'nın Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi başlıklı mükerrer 121. Maddesi uyarınca; (6824 sayılı Kanun'un 4. maddesiyle başlığıyla birlikte değişen mükerrer madde; Yürürlük: 01.01.2018) Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükelleflerinden (finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere), bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyanların yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden **hesaplanan verginin %5'i**, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirilir. Şu kadar ki hesaplanan indirim tutarı, her hal ve takdirde 1 milyon Türk lirasından (1.000.000,00 TL) fazla olamaz (323 sıra no.lu G.V.K Genel Tebliği ile **1.1.2023'den itibaren 4.400.000 TL**). İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmez. Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilir

Söz konusu indirimden faydalanabilmek için;

1. (7194 sayılı Kanun'un 18. Maddesiyle değişen bent; Yürürlük: 01.01.2020 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere 07.12.2019) İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.) olması,

2. (7338 sayılı Kanun'un 10. Maddesiyle değişen bent; Yürürlük: 01.01.2022 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere 26.10.2021) (1) numaralı bentte belirtilen süre içerisinde kesinleşmiş olması koşuluyla vergi beyannamelerindeki vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Kesinleşen tarhiyatların, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl için geçerli olan, birinci fıkradaki indirim tutar sınırının %1'ini aşmaması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),

3. (7194 sayılı Kanun'un 18. Maddesiyle değişen bent; Yürürlük: 01.01.2020 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere 07.12.2019) İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla, (1) numaralı bent kapsamındaki vergi beyannameleri üzerine tahakkuk eden vergilerin ödenmiş olması (Ödemenin, ilgili mevzuatı gereği istenilen bilgi ve belgelerin tam ve eksiksiz olarak ibraz edilmiş olması koşuluyla, vergi kanunları gereği doğan iade alacaklarından mahsuben yapılmış olması ve indirimden yararlanıldıktan sonra söz konusu iade alacağı tutarının mahsuben ödemesi talep edilen vergi borcu tutarının altına düşmesi hâlinde, eksik ödenmiş duruma gelen vergilerin mahsuben ödenmek istenilen tutarın %10'unu aşmaması kaydıyla, eksik ödenmiş vergiler dolayısıyla veya vergi kanunları gereğince, tecil edilerek belirlenen şartların gerçekleşmesine bağlı olarak terkin edilecek vergilerin, şartların sağlanamaması hâlinde kanunlarında belirlenen tecil süresinin sonunu takip eden onbeşinci günün bitimine kadar ödenmesi şartıyla, bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.), ayrıca, vergi aslı (vergi cezaları ile fer'i alacaklar dâhil) 1.000 Türk lirasının üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması,

şarttır.

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 359. maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, bu madde hükümlerinden yararlanamazlar.

Bu madde kapsamında vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilir

(7194 sayılı Kanun'un 18. Maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük: 01.01.2020 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere 07.12.2019)Bu maddede geçen vergi beyannameleri ibaresi, yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri, geçici vergi beyannameleri, muhtasar, muhtasar ve prim hizmet beyannameleri ile Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken katma değer vergisi

ve özel tüketim vergisi beyannamelerini; vergi ibaresi, anılan Bakanlığa bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri ifade eder.

Birinci fıkrada yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan tutarın %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan oranı ve tutarı iki katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye, kanuni oran ve tutarına getirmeye; Maliye Bakanlığı, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

1.25 Elektrik, Doğalgaz ve Benzeri Isınma Giderleri Karşılığı Olarak Çalışanlara Yapılan Ödemelerde Gelir Vergisi İstisnası

09.11.2022 tarih ve 32008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Geçici 1. Maddesi ile; işverenler tarafından maddenin yürürlüğe girdiği **09.11.2022 tarihinden 30.06.2023 tarihine kadar** (bu tarih dahil) çalışanlara mevcut ücretlerine ilave olarak elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere toplam aylık tutarı 1.000 Türk lirasını aşmayan ödemeler gelir vergisinden istisna edilmiştir. Bu tutar aynı zamanda 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre prime esas kazançta dahil edilmez.

İşverenler tarafından hizmet erbabına bu şekilde yapılan ödemelerin istisna kapsamında değerlendirilebilmesi için söz konusu ödemelerin;

- a)** 09.11.2022 tarihi ile 30.06.2023 tarihi (bu tarih dahil) arasında yapılması,
- b)** Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılması,
- c)** Aylık 1.000 Türk lirasını aşmaması,
- ç)** Mevcut ücretlerine ilave olarak yapılması,

şarttır.

2. KURUMLAR VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir:

2.1 Kurumlar Vergisine Tabi Kazançlar

KVK'nın 1. maddesi uyarınca; aşağıda sayılan kurumların kazançları kurumlar vergisine tabidir:

- a) Sermaye şirketleri
- b) Kooperatifler
- c) İktisadi kamu kuruluşları
- d) Dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler
- e) İş ortaklıkları

kurum kazancı, gelir vergisinin konusuna giren gelir unsurlarından oluşur.

2.2 Kurumlar Vergisinden İstisna Kazançlar

KVK'nın "İstisnalar" başlıklı 5. maddesi uyarınca; aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır:

a) Kurumların;

1) Tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine katılmalarından elde ettikleri kazançlar.

2) Tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun karına katılma imkanı veren kurucu senetleri ile diğer intifa senetlerinden elde ettikleri kar payları.

3) Tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri (7394 sayılı Kanunun 22. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 15.04.2022) kar payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler.

4) (7351 sayılı Kanunun 14. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük 01.01.2022 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2022 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 22.01.2022) Tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından elde ettikleri (7394 sayılı Kanunun 22. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 15.04.2022) kar payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler (portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde

edilen kazançlar hariç).

5) (7394 sayılı kanunun 22. maddesiyle eklenen alt bent; Yürürlük: 15.04.2022) (3) ve (4) numaralı alt bentlerde yer alan istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 279. maddesi kapsamında değerlendirilmesinden kaynaklanan değer artış kazançları.

(7351 sayılı Kanunun 14. maddesiyle değişen cümle; Yürürlük 01.01.2022 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2022 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 22.01.2022) Diğer yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kar payları bu istisnadan yararlanamaz.

b) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki şirketlerin sermayesine iştirak eden kurumların, bu iştiraklerinden elde ettikleri aşağıdaki şartları taşıyan iştirak kazançları;

1) İştirak payını elinde tutan şirketin, yurt dışı iştirakin ödenmiş sermayesinin en az % 10'una sahip olması,

2) Kazancın elde edildiği tarih itibarıyla iştirak payının kesintisiz olarak en az bir yıl süreyle elde tutulması (Rüçhan hakkı kullanılmak suretiyle veya yurt dışı iştirakin iç kaynaklarından yapılan sermaye artırımları nedeniyle elde edilen iştirak payları için sahip olunan eski iştirak paylarının elde edilme tarihi esas alınır.),

3) Yurt dışı iştirak kazancınının kar payı dağıtımına kaynak olan kazançlar üzerinden ödenen vergiler dahil iştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az % 15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması; iştirak edilen şirketin esas faaliyet konusunun, finansal kiralama dahil finansman temini veya sigorta hizmetlerinin sunulması ya da menkul kıymet yatırımı olması durumunda, iştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az Türkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması,

4) İştirak kazancınının, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi.

Yurt dışındaki inşaat, onarım, montaj işleri ve teknik hizmetlerin yapılabilmesi için ilgili ülke mevzuatına göre ayrı bir şirket kurulmasının zorunlu olduğu durumlarda, özel amaç için kurulduğunun ana sözleşmelerinde belirtilmesi ve fiilen bu amaç dışında faaliyetinin bulunmaması şartıyla, söz konusu şirketlere iştirak edilmesinden elde edilen kazançlar için bu bentte belirtilen şartlar aranmaz.

Bu bent uyarınca vergi yükü, kanuni veya iş merkezinin bulunduğu ülkede ilgili dönemde tahakkuk eden ve kar payı dağıtımına kaynak olan kazançlar üzerinden ödenen vergiler dahil olmak üzere toplam gelir ve kurumlar vergisi benzeri verginin, bu dönemde elde edilen toplam dağıtılabilir kurum kazancı ile tahakkuk eden gelir ve kurumlar vergisi toplamına oranlanması suretiyle tespit

edilir.

c) Kazancın elde edildiği tarih itibarıyla aralıksız en az bir yıl süreyle nakit varlıklar (Nakit ve benzeri varlıklar olarak; şirketin kasasında veya bankada bulunan nakit varlıklar, şirket tarafından alınan çekler, altın, Devlet tahvili, Hazine Bonosu, Toplu Konut İdaresince çıkarılan veya İMKB'de işlem gören hisse senetleri, tahvil ve bonoların anlaşılması gerekmektedir) dışında kalan aktif toplamının % 75 veya daha fazlası, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim veya limited şirket niteliğindeki şirketlerin her birinin sermayesine en az %10 oranında iştiraktan oluşan tam mükellefiyete tabi anonim şirketlerin, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan yurt dışı iştirak hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kurum kazançları.

ç) Anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları payların bedelinin itibari değeri aşan kısmı.

d) Türkiye'de kurulu;

1) Menkul kıymetler yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları

2) Portföyü Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören altın ve kıymetli madenlere dayalı yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları,

3) Girişim sermayesi yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları,

4) Gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları, **(7394 sayılı Kanunun 22. maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük: 2023 yılı vergilendirme dönemi kurum kazançlarına uygulanmak üzere 15.04.2022)** (Esas faaliyet konusu itibarıyla gayrimenkul, gayrimenkul projeleri ve gayrimenkule dayalı haklardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulanlar dışında kalanların kazançları hariç),

5) Emeklilik yatırım fonlarının kazançları,

6) Konut finansmanı fonları ile varlık finansmanı fonlarının kazançları.

e) **(7061 sayılı Kanun'un 89. maddesiyle değişen cümle; Yürürlük: 05.12.2017)** Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri **(7394 sayılı Kanunun 22. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 15.04.2022)**, rüçhan hakları ve bu fıkranın (a) bendi kapsamında istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı ile aynı süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50'lik kısmı.

Bu istisna, satış yapıldığı dönemde uygulanır ve satış kazancının istisnadan yararlanan kısmı satış yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulur. Ancak satış bedelinin, satış yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi şarttır. Bu süre içinde tahsil edilmeyen satış bedeline isabet eden istisna nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır.

İstisna edilen kazançtan beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış

sayılır. Aynı süre içinde işletmenin tasfiyesi (bu Kanun'a göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

Bedelsiz olarak veya rüçhan hakkı kullanılmak suretiyle itibari değeriyle elde edilen hisse senetlerinin elde edilme tarihi olarak, sahip olunan eski hisse senetlerinin elde edilme tarihi esas alınır.

(6728 sayılı Kanun'un 56. maddesiyle değişen paragraf;Yürürlük 09.08.2016) Devir veya bölünme suretiyle devralınan taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının satışında iki yıllık sürenin hesabında, devir olunan veya bölünen kurumda geçen süreler de dikkate alınır. 21.11.2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla, kurumlar tarafından finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına veya 06.12.2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında kira sertifikası ihracı amacıyla varlık kiralama şirketlerine devredilen taşınmazların kiracı ya da kaynak kuruluş tarafından üçüncü kişilere satışında, aktifte bulundurma sürelerinin hesabında, bu taşınmazların finansal kiralama şirketi, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile varlık kiralama şirketinin aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır.

Menkul kıymet veya taşınmaz ticareti ve kiralınmasıyla uğraşan kurumların bu amaçla ellerinde buldukları değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar istisna kapsamı dışındadır.

İstisna uygulamasında özellikle fon hesabına alınacak kazancın gelir tablosunda gösterilmesi ve fon hesabına alınma tarihi önem arz etmektedir. Konu hakkında 3 seri no.lu KVK Genel Tebliği ile 1 seri no.lu tebliğın 5.6.2.3.2. bölümünde değişiklik yapılmıştır.

Tebliğ hükmü uyarınca istisna uygulamasında kazancın tamamı (%75 istisna dahil) sonuç hesaplarına aktarılacak ve istisna tutarı beyanname üzerinde ilgili bölüme yazılmak suretiyle istisna uygulanacaktır. Diğer taraftan istisna edilen tutarın en geç kazancın oluştuğu yılın kurumlar vergisi beyannamesinin verilme tarihine kadar dönem karından çıkarılarak "549 Özel Fonlar hesabında izlenmesi gerekmektedir.

f) (7061 sayılı Kanun'un 89. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 01.01.2018) Bankalara, finansal kiralama ya da finansman şirketlerine borçları nedeniyle kanuni takibe alınmış veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna borçlu durumda olan kurumlar ile bunların kefillerinin ve ipotek verenlerin sahip oldukları taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının, bu borçlara karşılık **(7061 sayılı Kanun'un 89. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 01.01.2018)** bankalara, finansal kiralama ya da finansman şirketlerine veya bu Fona devrinden sağlanan hasılatın bu borçların tasfiyesinde kullanılan kısmına isabet eden kazançların tamamı ile bankaların **(7061 sayılı Kanun'un 89. maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük: 01.01.2018)**, finansal kiralama ya da finansman şirketlerinin bu şekilde elde ettikleri **(7061 sayılı Kanun'un 89. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 01.01.2018)** söz konusu kıymetlerden taşınmazların (6361 sayılı Kanun kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde kiracının temerrüdü sebebiyle kanuni takipteki finansal kiralama alacakları karşılığında tarafların karşılıklı mutabakatıyla kiralayanın her türlü tasarruf hakkını devraldığı finansal kiralama konusu taşınmazlar

dahil) satışından doğan kazançların % 50'lik, diğerlerinin satışından doğan kazançların % 75'lik kısmı.

g) Kurumların yurt dışında bulunan iş yerleri veya daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri aşağıdaki şartları taşıyan kurum kazançları;

1) Bu kazançların, doğduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az % 15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması,

2) Kazançların elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması,

3) Ana faaliyet konusu, finansal kiralama dahil finansman temini, sigorta hizmetlerinin sunulması veya menkul kıymet yatırımı olan kurumlarda, bu kazançların doğduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az Türkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması.

Bu bent uyarınca toplam vergi yükü, birinci fıkranın (b) bendindeki tanıma göre tespit edilir.

h) Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanarak Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen kazançlar.

ı) Okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve orta öğretim özel okulları (**6745 sayılı Kanun'un 64. maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük: 01.01.2017**) özel kreş ve gündüz bakımevleri ile Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara veya kamu yararına çalışan derneklere bağlı rehabilitasyon merkezlerinin işletilmesinden, ilgili Bakanlığın görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığının belirleyeceği usuller çerçevesinde beş hesap dönemi itibarıyla elde edilen kazançlar (İstisna, belirtilen okulların (**6745 sayılı Kanun'un 64. maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük: 01.01.2017**, kreş ve gündüz bakımevlerinin ve rehabilitasyon merkezlerinin faaliyete geçtiği hesap döneminden itibaren başlar.).

i) (**7061 sayılı Kanun'un 89. maddesiyle değişen cümle; Yürürlük: 01.01.2018**) Kooperatif ortaklarının yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak iade edilen kısımlar ile tüketim kooperatiflerinin, ortaklarının kişisel ve ailevi gıda ve giyecek ihtiyaçlarını karşılamak için satın aldıkları malların değerine göre hesapladıkları risturnlar.

Bu risturnların ortaklara dağıtımı, kar dağıtımı sayılmaz. Risturnun nakden veya aynı değerde mal ile ödenmesi istisnanın uygulanmasına engel değildir.

Ortaklardan başka kimselerle yapılan işlemlerden doğan kazançlar ile ortaklarla ortaklık statüsü dışında yapılan işlemlerden doğan kazançlar hakkında risturnlara ilişkin istisna hükmü uygulanmaz. Bunların genel kazançtan ayrılmasında, ortaklarla yapılan iş hacminin genel iş hacmine olan oranı esas alınır.

j) (**6728 sayılı Kanun'un 56. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük 09.08.2016**) Her türlü taşınır ve taşınmaz malların 6361 sayılı Kanun kapsamında geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla, kurumlar tarafından finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile

kalkınma ve yatırım bankalarına satışından doğan kazançlar ve bu kurumlarca söz konusu varlıkların devralındığı kuruma kira süresi sonunda devrinden doğan kazançlar.

İstisnadan yararlanan satış kazancı, kiracı tarafından pasifte özel bir fon hesabında tutulur ve özel fon hesabında tutulan bu tutar sadece kiracı tarafından bu varlıklar için ayrılacak amortismanların (bu varlıkların kiralayan kurumlara devrinden önce kiracıdaki net bilanço aktif değerine isabet eden amortismanlar hariç) itfasında kullanılır. İstisna edilen kazançtan herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır. Kurumların tasfiyesi (bu Kanun'a göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

Söz konusu varlıkların,

i) Kiracı tarafından

veya

ii) Kiralayan kurumlar tarafından finansal kiralama yöntemi dahil olmak üzere (6361 sayılı Kanun'da yer alan sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilememesi halleri hariç),

üçüncü kişi ve kurumlara satılması durumunda, kiralayan kurumlara devrinden önce bu varlıkların kiracıdaki net bilanço aktif değeri ile bu varlıklar için anılan kurumların kazancının tespitinde dikkate alınan toplam amortisman tutarı dikkate alınarak, satışı gerçekleştiren kurum nezdinde vergilendirme yapılır.

Sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilememesi nedeniyle sat-kirala-geri al işleminin tekemmül etmemesi halinde, istisna nedeniyle kiracı adına zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

k) (6728 sayılı Kanun'un 56. maddesiyle eklenen bent;Yürürlük 09.08.2016) Her türlü varlık ve hakların, kaynak kuruluşlarca, kira sertifikası ihracı amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla varlık kiralama şirketlerine satışı ile varlık kiralama şirketlerince bu varlıkların devralındığı kuruma satışından doğan kazançlar.

İstisnadan yararlanan satış kazancı, kaynak kuruluş tarafından pasifte özel bir fon hesabında tutulur ve özel fon hesabında tutulan bu tutar sadece kaynak kuruluş tarafından varlık kiralama şirketinden devralındığı tarihten itibaren bu varlıklar için ayrılacak amortismanların (bu varlıkların varlık kiralama şirketine devrinden önce kaynak kuruluştaki net bilanço aktif değerine isabet eden amortismanlar hariç) itfasında kullanılır. İstisna edilen kazançtan herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır. Kurumların tasfiyesi (bu Kanun'a göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

Söz konusu varlıkların, kaynak kuruluş tarafından üçüncü kişi ve kurumlara satılması durumunda, varlık kiralama şirketine devrinden önce bu varlıkların kaynak kuruluştaki net bilanço aktif değeri

ile bu varlıklar için anılan kurumların kazancının tespitinde dikkate alınan toplam amortisman tutarı dikkate alınarak kaynak kuruluş nezdinde vergilendirme yapılır.

Söz konusu varlıkların varlık kiralama şirketleri tarafından üçüncü kişi ve kurumlara satılması durumunda ise varlık kiralama şirketlerinin bu satış işleminden doğan kazançları varlık kiralama şirketleri nezdinde kurumlar vergisine tabi tutulur ve istisna uygulaması dolayısıyla kaynak kuruluş adına zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

Bu bent hükümleri, 29.06.2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu'na göre kurulan Birliklerin üyeleri ile yaptıkları muameleler hakkında da uygulanır.

İştirak hisseleri alımıyla ilgili finansman giderleri hariç olmak üzere, kurumların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının, istisna dışı kurum kazancından indirilmesi kabul edilmez.

2.2.1 Yabancı Fon Kazançlarının Vergilendirilmesi (5/A)

Bu Kanun'un 2. Maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yabancı fonların, Sermaye Piyasası Kurulu'nca verilen portföy yöneticiliği yetki belgesine sahip tam mükellef şirketler aracılığıyla, organize bir borsada işlem görsün veya görmesin her türlü menkul kıymet ve sermaye piyasası aracı, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi, varant, döviz, emtiaya dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi, kredi ve benzeri finansal varlıklar ve kıymetli maden borsalarında yapılan emtia işlemlerinden elde ettikleri kazançları nedeniyle, aşağıdaki şartların birlikte gerçekleşmesi halinde portföy yöneticiliği yapanlar; söz konusu fonlar için daimi temsilci, bunların işyerleri de bu fonların işyeri veya iş merkezi sayılmaz. Bu kazançlar için beyanname verilmez, diğer kazançlar nedeniyle beyanname verilmesi halinde bu kazançlar beyannameye dahil edilmez.

a) Fon adına tesis edilen işlemlerin portföy yöneticiliği yapan şirketin mutlak faaliyetleri arasında yer alan işlemlerden olması.

b) Portföy yöneticiliği yapan şirketin ticari, hukuki ve finansal özellikleri dikkate alındığında, yabancı fon ile arasındaki ilişkinin, emsale uygun koşullarda birbirlerinden bağımsız olarak faaliyet gösteren kişilerdeki gibi olması.

c) Portföy yöneticiliği yapan şirket tarafından, verilen hizmet mukabilinde emsallere uygun bedel alınması ve transfer fiyatlandırması raporunun kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi içerisinde Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'na verilmesi.

ç) Portföy yöneticiliği yapan şirketin ve ilişkili olduğu kişilerin yabancı fonun kazançları üzerinde, sağladığı hizmet mukabilinde her ne ad altında olursa olsun hesaplanan bedeller düşüldükten sonra, doğrudan veya dolaylı olarak % 20'den fazla hak sahibi olmaması.

Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen transfer fiyatlandırması raporunun süresinde verilmemesi durumunda, bu raporun ilgili olduğu hesap dönemi için portföy yöneticiliği yapan şirket, fonun

Türkiye'de daimi temsilcisi sayılır. Transfer fiyatlandırması raporu verilmiş olmasına rağmen portföy yöneticiliği yapan şirket ile fon arasındaki ilişkide emsaline nazaran daha düşük bedel alınması durumunda ise sadece portföy yöneticiliği yapan şirket adına transfer fiyatlandırmasına yönelik olarak gerekli tarhiyat yapılır.

Portföy yöneticiliği yapan şirketin, yukarıda belirtilen şartları sağlamak kaydıyla yabancı fondaki pay sahipliğinden doğan kazançları kurumlar vergisinden müstesnadır. Fon kazancından portföy yöneticiliği yapan şirkete düşen kısmın hesabında, bu şirkete yönetim ücreti, teşvik, prim, performans ücreti gibi her ne nam adı altında olursa olsun ödenen ücretler dikkate alınmaz. Portföy yöneticiliği yapan şirketin ve ilişkili olduğu kişilerin yabancı fonun kazançları üzerinden doğrudan veya dolaylı olarak % 20'den daha fazla hak sahibi olması halinde, ilgili fon kazançlarından bunlara isabet eden tutar genel hükümlere göre vergilendirilir.

Portföy yöneticiliği yapan şirketin yabancı fondaki pay sahipliğinden doğan kazançları hariç olmak üzere; fonun katılımcı ve kurucuları arasında doğrudan veya dolaylı olarak tam mükellef gerçek kişi veya kurumların kazanç payının % 5'i geçmesi durumunda, tam mükellef gerçek kişi veya kurum kurucu veya katılımcılarının tamamı portföy yöneticiliği yapan şirket tarafından Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'na bildirilir. Bildirim yükümlüğünün yerine getirilmemesi ya da eksik yerine getirilmesi halinde tam mükellef gerçek kişi veya kurum kurucu veya katılımcıları adına fon işlemleri nedeniyle tarh edilecek vergi ve kesilecek cezalardan portföy yöneticiliği yapan şirket müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Türkiye'de bulunan taşınmazlar, aktif büyüklüğünün % 51'inden fazlası taşınmazlardan oluşan şirketlere ait hisse senetleri veya ortaklık payları veya bunlara ilişkin vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, nakdi uzlaşmayla sonuçlananlar dışında emtiaya dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, sigorta sözleşmeleri ve bunlara ilişkin vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar bu madde kapsamına girmez.

Bu maddede düzenlenen kazanç istisnasının, söz konusu fonların Türkiye kaynaklı gelirleri üzerinden yapılacak vergi kesintilerine şümulü yoktur.

2.2.2 Sınai Mülkiyet Haklarında İstisna (5/B) (6518 sayılı Kanun'un 82. maddesiyle eklenen madde; Yürürlük: 01.01.2015 tarihinden itibaren elde edilen kazanç ve iratlara ve bu tarihten itibaren yapılacak vergi kesintilerine uygulanmak üzere 19.02.2014)

Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların;

- a) Kiralanması neticesinde elde edilen kazanç ve iratların,
- b) Devri veya satışı neticesinde elde edilen kazançların,
- c) Türkiye'de seri üretime tabi tutularak pazarlanmaları halinde elde edilen kazançların,

ç) Türkiye'de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmının,

% 50'si kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisna, buluşa yönelik hakların ihlal edilmesi neticesinde elde edilen gelirler ile buluş nedeniyle alınan sigorta veya diğer tazminatlar için de uygulanır.

İstisnanın uygulanabilmesi için;

a) İstisna uygulamasına konu buluşun, 24.06.1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (7162 sayılı kanunun 11. maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük 30.01.2019) veya 22.12.2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşlar arasında yer alması ve buluşa ilişkin incelemeli sistem ile patent veya araştırma raporu sonucunda faydalı model belgesi alınması,

b) İstisna uygulamasından yararlanabilecek kişilerin, 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2. Maddesinde (7162 sayılı kanunun 11. maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük 30.01.2019) veya 6769 sayılı Kanunun 3. Maddesinde belirtilen nitelikleri taşıması ve bu kişilerin patentli veya faydalı model belgeli buluşu geliştirme yetkisini haiz bulunması şartıyla, patent veya faydalı model belgesinin sahibi ya da patent veya faydalı model belgesi üzerinde tekel niteliğinde özel bir ruhsata sahip olması,

gerekmektedir.

(6728 sayılı Kanun'un 57. maddesiyle değişen fıkra;Yürürlük 09.08.2016) İstisna uygulamasına patent veya faydalı model belgesinin verildiği tarihten itibaren başlanır ve ilgili patent veya faydalı model belgesi için sağlanan koruma süresi aşılmamak kaydıyla bu istisnadan yararlanılabilir. Buluşun üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların, patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmı, ayrıştırılmak suretiyle transfer fiyatlandırması esaslarına göre tespit edilir.

Bu madde gelir vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.

İstisna uygulamasının kesinti suretiyle alınan vergilere şümulü yoktur. Ancak, bu madde kapsamında istisnadan yararlanan serbest meslek kazançları ile gayrimenkul sermaye iratları üzerinden yapılacak vergi kesintisi % 50 oranında indirimli uygulanır. Kazanç ve iradı kesinti yoluyla vergilenen ve beyanname vermesi gerekmeyen mükellefler için indirimli vergi kesintisi en fazla 5 yıl süre ile uygulanır.

Bu madde kapsamında istisna uygulamasından yararlanan mükellefler, 26.06.2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında yer alan istisna uygulamasından ayrıca yararlanamaz.

Yukarıda sayılı araştırma ve geliştirme, yenilik ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya

çıkan patentli veya faydalı model belgeli buluşa ilişkin gayrimaddi hakların kiralanması, devri veya satışı 01.01.2015 tarihinden geçerli olmak üzere Katma Değer Vergisi'nden istisna edilmiştir. (KDVK Madde 17/4-z)

2.3 Zarar Mahsubu

KVK'nın "Zarar Mahsubu" başlıklı 9. maddesi uyarınca; Kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesinde her yıla ilişkin tutarlar ayrı ayrı gösterilmek şartıyla aşağıda belirtilen zararlar indirim konusu yapılır:

a) Beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla geçmiş yılların beyannamelerinde yer alan zararlar.

Kanun'un 20. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde devralınan kurumların devir tarihi itibarıyla öz sermaye tutarını geçmeyen zararları ile 20. maddenin ikinci fıkrası kapsamında gerçekleştirilen tam bölünme işlemi sonucu bölünen kurumdaki öz sermayesinin devralınan tutarını geçmeyen ve devralınan kıymetle orantılı zararların indirilmesinde aşağıdaki şartlar ayrıca aranır:

1) Son beş yıla ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması.

2) Devralınan kurumun faaliyetine devir veya bölünmenin meydana geldiği hesap döneminden itibaren en az beş yıl süreyle devam edilmesi.

Bu şartların ihlali halinde, zarar mahsupları nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler için vergi ziyayı doğmuş sayılır.

b) Türkiye'de kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarla ilgili olanlar hariç olmak üzere, beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla yurt dışı faaliyetlerden doğan zararlar;

1) Faaliyette bulunulan ülkenin vergi kanunlarına göre beyan edilen vergi matrahlarının zarar dahil, her yıl o ülke mevzuatına göre denetim yetkisi verilen kuruluşlarca rapora bağlanması,

2) Bu raporun aslı ile tercüme edilmiş bir örneğinin Türkiye'deki ilgili vergi dairesine ibrazı,

halinde indirim konusu yapılır.

Denetim kuruluşlarınca hazırlanacak raporun ekinde yer alan vergi beyanlarının, bilanço ve gelir tablosunun, o ülkedeki yetkili mali makamlarca onaylanması zorunludur. Faaliyette bulunulan ülkede denetim kuruluşu olmaması halinde, her yıla ait vergi beyannamesinin, o ülke yetkili makamlarından alınan birer örneğinin mahallindeki Türk elçilik ve konsoloslukları, yoksa orada Türk menfaatlerini koruyan ülkenin aynı mahiyetteki temsilcilerine onaylatılarak, aslının ve tercüme edilmiş bir örneğinin ilgili vergi dairesine ibrazı yeterlidir.

Türkiye'de indirim konusu yapılan yurt dışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi veya gider yazılması halinde, Türkiye'deki beyannameye dahil edilecek yurt dışı kazanç, mahsup veya gider yazılmadan önceki tutardır.

2.4 Kurumlar Vergisi Kanunu'nda Yer Alan İndirim, Bağış ve Yardımlar

KVK'nın "Diğer İndirimler" başlıklı 10. maddesi uyarınca; kurumlar vergisi matrahının tespitinde; Kurumlar Vergisi Beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından sırasıyla aşağıdaki indirimler yapılır:

a) (6728 sayılı Kanun'un 58. maddesiyle yürürlükten kaldırılan bent;Yürürlük 09.08.2016) Ar-Ge indirimi müessesesi, Ar-Ge ile ilgili teşvik ve diğer düzenlemelerin yer aldığı 5746 sayılı Kanun'da düzenlenmek üzere, 5520 sayılı Kanun'dan çıkartılmıştır.

b) 21.05.1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 17.06.1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan sponsorluk harcamalarının sözü edilen kanunlar uyarınca tespit edilen amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için %50'si.

c) Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların toplamının o yıla ait kurum kazancının %5'ine kadar olan kısmı.

İndirilebilecek bağış ve yardım tutarının tespitinde esas alınan kurum kazancı, zarar mahsubu dahil giderler ile iştirak kazançları istisnası düşüldükten sonra, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki **[Ticari bilanço karı - (iştirak kazançları istisnası + geçmiş yıl zararları)]** tutardır.

Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ile kamu yararına çalışan derneklerin listesi kitabımızın 16.13 ve 16.14 bölümlerinde bulunmaktadır.

ç) (c) bendinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarına bağışlanan okul, sağlık tesisi, 100 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 50 yatak) kapasitesinden az olmamak kaydıyla öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve (6322 sayılı Kanun'un 36. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük 15.06.2012) rehabilitasyon merkezi ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin ve Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının (6525 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük: 27.02.2014) inşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi ve aynı bağış ve yardımların tamamı.

d) Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ve köyler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan veya Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen;

1) Kültür ve sanat faaliyetlerine ilişkin ticari olmayan ulusal veya uluslararası organizasyonların

gerçekleştirilmesine,

2) Ülkemizin uygarlık birikiminin kültürü, sanatı, tarihi, edebiyatı, mimarisi ve somut olmayan kültürel mirası ile ilgili veya ülke tanıtımına yönelik kitap, katalog, broşür, film, kaset, CD ve DVD gibi manyetik, elektronik ve bilişim teknolojisi yoluyla üretilenler de dahil olmak üzere görsel, işitsel veya basılı materyallerin hazırlanması, bunlarla ilgili derleme ve araştırmaların yayınlanması, yurt içinde ve yurt dışında dağıtımı ve tanıtımının sağlanmasına,

3) Yazma ve nadir eserlerin korunması ve elektronik ortama aktarılması ile bu eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonuna kazandırılmasına,

4) 21.07.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı, yaşatılması, rölöve, restorasyon, restitüsyon projeleri yapılması ve nakil işlerine,

5) Kurtarma kazıları, bilimsel kazı çalışmaları ve yüzey araştırmalarına,

6) Yurt dışındaki taşınmaz Türk kültür varlıklarının yerinde korunması veya ülkemize ait kültür varlıklarının Türkiye'ye getirilmesi çalışmalarına,

7) Kültür envanterinin oluşturulması çalışmalarına,

8) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınır kültür varlıkları ile güzel sanatlar, çağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki ürün ve eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonuna kazandırılması ve güvenliklerinin sağlanmasına,

9) Somut olmayan kültürel miras, güzel sanatlar, sinema, çağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki üretim ve faaliyetler ile bu alanlarda araştırma, eğitim veya uygulama merkezleri, atölye, stüdyo ve film platosu kurulması, bakım ve onarımı, her türlü araç ve teçhizatının tedariki ile film yapımına,

10) Kütüphane, müze, sanat galerisi ve kültür merkezi ile sinema, tiyatro, opera, bale ve konser gibi kültür ve sanat faaliyetlerinin sergilendiği tesislerin yapımı, onarımı veya modernizasyon çalışmalarına,

ilişkin harcamalar ile makbuz karşılığı yapılan bağış ve yardımların **% 100'ü**. Cumhurbaşkanı, bölgeler ve faaliyet türleri itibarıyla bu oranı, yarısına kadar indirmeye veya kanuni seviyesine kadar getirmeye yetkilidir.

e) (6552 sayılı Kanun'un 92. maddesiyle değişen bent; Yürürlük: 11.09.2014) Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan aynı ve nakdi bağışların tamamı.

f) (5904 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle eklenen fıkra. Yürürlük; 03.07.2009) İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine **(6322 sayılı Kanun'un 35. maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük 15.06.2012)** ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış veya yardımların

tamamı.

g) (6322 sayılı Kanun'un 35. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük 15.06.2012) 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmı.

ğ) (6322 sayılı Kanun'un 35. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük 15.06.2012) Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, **(6728 sayılı Kanun'un 58. maddesiyle değişen ibare;Yürürlük 09.08.2016)** çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50'si. Bu indirimden yararlanılabilmesi için fatura veya benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi şarttır.

h) (6518 sayılı Kanun'un 83. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük: 19.02.2014) 01.07.2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'a göre kurulan korumalı işyerlerinde istihdam edilen ve iş gücü piyasasına kazandırılmaları güç olan zihinsel veya ruhsal engelli çalışanlar için diğer kişi ve kurumlarca karşılanan tutar dahil yapılan ücret ödemelerinin yıllık brüt tutarının %100'ü oranında korumalı işyeri indirimi (İndirim, her bir engelli çalışan için azami beş yıl süre ile uygulanır ve yıllık olarak indirilecek tutar, her bir engelli çalışan için asgari ücretin yıllık brüt tutarının %150'sini aşamaz.). Bu bentte yer alan oranı, engellilik derecelerine göre %150'ye kadar artırmaya veya tekrar kanuni oranına indirmeye Cumhurbaşkanı; bendin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüşünü ararak Maliye Bakanlığı yetkilidir.

ı) (6637 sayılı Kanun'un 8. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük: 01.07.2015) Finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri hariç olmak üzere sermaye şirketlerinin ilgili hesap dönemi içinde, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından indirimden yararlanılan yıl için en son açıklanan "Bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı" dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50'si.

(7338 sayılı Kanun'un 59. maddesiyle eklenen paragraf; Yürürlük: bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren madde kapsamında yapılacak nakdi sermaye artışlarına uygulanmak üzere 26.10.2021) Nakdi sermaye artışlarının, yurt dışından getirilen nakitle karşılanan kısmı için bu oran %75 olarak uygulanır.

(7417 sayılı Kanunun 49. maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük:05.07.2022) Bu indirimden, sermaye artırımına ilişkin kararın veya ilk kuruluş aşamasında ana sözleşmenin tescil edildiği

hesap dönemi ile izleyen dört hesap dönemi için ayrı ayrı yararlanılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce sermaye artırımını yapan veya ilk defa kurulan şirketler için 2022 yılı hesap dönemi dahil olmak üzere 5 hesap dönemi için uygulanır. Sonraki dönemlerde sermaye azaltımı yapılması halinde azaltılan sermaye tutarı indirim hesaplamasında dikkate alınmaz. Bu bent hükümlerine göre hesaplanacak indirim tutarı, nakdi sermayenin ödendiği ay kesri tam ay sayılmak suretiyle hesap döneminin kalan ay süresi kadar hesaplanır. Matrahın yetersiz olması nedeniyle ilgili dönemde indirim konusu yapılamayan tutarlar, sonraki hesap dönemlerine devreder. Bu bendin uygulanmasında sermaye şirketlerine nakit dışındaki varlık devirlerinden kaynaklananlar dâhil olmak üzere, sermaye şirketlerinin birleşme, devir ve bölünme işlemlerine taraf olmalarından veya bilançoda yer alan öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesinden kaynaklanan ya da ortaklar veya bu Kanun'un 12. Maddesi kapsamında ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artırımları, indirim hesaplamasında dikkate alınmaz.

Bu bentte yer alan oranı, şirketlerin aktif büyüklükleri, ortaklarının hukuki niteliği, çalışan personel sayıları ve yıllık net satış hasılatlarına göre veya sermayenin kullanıldığı yatırımdan elde edilen gelirlerin kurumun esas faaliyeti kapsamında olmayan faiz, kar payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşmasına göre ya da sermayenin kullanıldığı yatırımların teşvik belgeli olup olmadığına veyahut makine ve teçhizat veya arsa ve arazi yatırımları için sermayenin kullanıldığı alanlar itibarıyla ya da bölgeler, sektörler ve iş kolları itibarıyla ayrı ayrı sınıra kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya; halka açık sermaye şirketleri için halka açıklık oranına göre %150'ye kadar farklı uygulamaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

Bakanlar Kurulu, Kanun'un kendisine verdiği yetkiyi 30.06.2015 tarihli 29402 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2015/7910 sayılı karar ile kullanmış ve sektörler ve işlemler itibarıyla indirim oranlarını belirlemiştir.

Bakanlar Kurulu kararına göre;

1- Payları borsada işlem gören halka açık sermaye şirketlerinden, indirimden yararlanılan yılın son günü itibarıyla, Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. nezdinde borsada işlem görebilir nitelikte pay olarak izlenen payların nominal tutarının ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermayeye oranı;

%50 ve daha az olanlar için 25 puan,
%50'nin üzerinde olanlar için 50 puan,

2- Nakdi olarak artırılan sermayenin, yatırım teşvik belgeli üretim ve sanayi tesisleri ile bu tesislere ait makine ve teçhizat yatırımlarında ve/veya bu tesislerin inşasına tahsis edilen arsa ve arazi yatırımlarında kullanılması durumunda, yatırım teşvik belgesinde yer alan sabit yatırım tutarı ile sınırlı olmak üzere 25 puan,

ilave edilmek suretiyle indirim uygulanacaktır.

Diğer taraftan Karar uyarınca;

1. Gelirlerinin % 25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kar payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için % 0 (Sıfır),
2. Aktif toplamının % 50 veya daha fazlası bağlı menkul kıymetler, bağlı ortaklıklar ve iştirak paylarından oluşan sermaye şirketleri için % 0 (Sıfır),
3. Artırılan nakdi sermayenin başka şirketlere sermaye olarak konulan veya kredi olarak kullanılan kısmına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere % 0 (Sıfır),
4. Arsa veya arazi yatırımı yapan sermaye şirketlerinde arsa ve arazi yatırımına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere % 0 (Sıfır),
5. 8 Mart 2015 tarihinden 1 Temmuz 2015 tarihine kadar olan dönemde, sermaye azaltımına gidilmiş olması halinde, azaltılan sermaye tutarına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere % 0 (Sıfır),

indirim oranı uygulanacaktır.

i) (7421 sayılı Kanununun 20. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük: 26.11.2022) 22.06.2022 tarihli ve 7412 sayılı İstanbul Finans Merkezi Kanunu hükümlerine göre katılımcı belgesi alarak İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyette bulunan kurumların, münhasıran bu faaliyet kapsamında yurt dışından satın alınan malları Türkiye'ye getirilmeksizin yurt dışında satmalarından veya yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık etmelerinden sağladıkları kazancın %50'si,

Bu indirimden yararlanılabilmesi için kazancın elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması, aracılık faaliyetine ilişkin malların satıcısı ve alıcısının Türkiye'de olmaması şarttır. Cumhurbaşkanı, bu bentte yer alan oranı, sıfıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya yetkilidir.

Bağış ve yardımların nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu oluşturan mal veya hakkın maliyet bedeli veya kayıtlı değeri, bu değer mevcut değilse Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre takdir komisyonlarınca tespit edilecek değeri esas alınır.

2.5 KVK'da İndirilebilecek ve İndirilmeyecek Giderler

KVK'da indirilebilecek Giderler Kanun'unun 8. maddesinde, indirilemeyecek Giderler de 11. maddesinde düzenlenmiştir.

2.5.1 İndirilecek Giderler

Ticari kazanç gibi hesaplanan kurum kazancının tespitinde, mükellefler aşağıdaki giderleri de ayrıca hasıllattan indirebilirler:

- a) Menkul kıymet ihraç giderleri.
- b) Kuruluş ve örgütlenme giderleri.
- c) Genel kurul toplantıları için yapılan giderler ile birleşme, devir, bölünme, fesih ve tasfiye giderleri.
- ç) Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde komandite ortağın kar payı.
- d) Katılım bankalarının katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları.
- e) Sigorta ve reasürans şirketlerinde bilanço gününde hükmü devam eden sigorta sözleşmelerine ait olup, aşağıda belirtilen teknik karşılıklar;

1) Muallak hasar ve tazminat karşılıkları; tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş hasar ve tazminat bedelleri veya bu hesap yapılmamışsa hasar ve tazminatın ve bunlarla ilgili tüm masrafların tahmini değerleri ile gerçekleşmiş, ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedelleri ve bunlara ilişkin masraflardan, reasürör payı düşüldükten sonra kalan tutar ile saklama payına isabet eden muallak hasar karşılığı yeterlilik farklarından oluşur.

2) Kazanılmamış prim karşılıkları; yürürlükte bulunan sigorta sözleşmeleri için tahakkuk etmiş primlerden, komisyonlar düşüldükten sonra kalan tutarın gün esasına göre bilanço gününden sonraya sarkan kısmından, aynı esasa göre hesaplanan reasürör payının düşülmesinden sonra kalan tutardır. Ancak bu tutar, nakliyat emtia sigortalarında, yıllık primin komisyon düşüldükten sonraki tutarından şirketlerin kendi saklama paylarında kalanının % 25'ini geçemez. Kazanılmamış prim karşılığının gün esasına göre hesaplanması mümkün olmayan reasürans ve retrosesyon işlemlerinde 1/8 yöntemi uygulanabilir.

3) Hayat sigortalarında matematik karşılıklar, her sözleşme üzerinden ayrı ayrı hesaplanır. Karşılıkların, gelirleri vergiden istisna edilmiş olan menkul kıymetlere yatırılan kısmına ait faiz ve kar payları, giderler arasında gösterilemez.

4) (5766 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle değişen bent, Yürürlük; 2008 yılı kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde) Dengeleme karşılığı; takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve katastrofik riskleri karşılamak üzere sadece deprem ve mühendislik sigorta branşlarında verilen deprem teminatı için hesaplanan dengeleme karşılıklarından oluşur.

5) Bir bilanço döneminde ayrılan sigorta teknik karşılıkları, ertesi bilanço döneminde aynen kara eklenir.

2.5.2 Kabul Edilmeyen İndirimler

Kurum kazancının tespitinde aşağıdaki indirimlerin yapılması kabul edilmez:

- a) Öz sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faizler.
- b) Örtülü sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faiz, kur farkları ve benzeri giderler.
- c) Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlar.
- ç) Her ne şekilde ve ne isimle olursa olsun ayrılan yedek akçeler (Türk Ticaret Kanununa, kurumların kuruluş kanunlarına, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine, tüzüklerine, ana statülerine veya sözleşmelerine göre safi kazançlardan ayırdıkları tüm yedek akçeler ile Bankacılık Kanununa göre bankaların ayırdıkları genel karşılıklar dahil).
- d) Bu Kanun'a göre hesaplanan kurumlar vergisi ile her türlü para cezaları, vergi cezaları, 21.07.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine

göre ödenen cezalar, gecikme zamları ve faizler ile Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ödenen gecikme faizleri.

e) Kanunlarla veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak tespit edilen hadler saklı kalmak kaydıyla, menkul kıymetlerin itibari değerlerinin altında ihracından doğan zararlar ile bu menkul kıymetlere ilişkin olarak ödenen komisyonlar ve benzeri her türlü giderler.

f) Kiralama yoluyla edinilen veya işletmede kayıtlı olan; yat, kotra, tekne, sürat teknesi gibi motorlu deniz taşıtları ile uçak, helikopter gibi hava taşıtlarından işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olmayanların giderleri ve amortismanları.

g) Sözleşmelerde ceza şartı olarak konulan tazminatlar hariç olmak üzere kurumun kendisinin, ortaklarının, yöneticilerinin ve çalışanlarının suçlarından doğan maddi ve manevi zarar tazminat giderleri.

h) Basın yoluyla işlenen fiillerden veya radyo ve televizyon yayınlarından doğacak maddi ve manevi zararlardan dolayı ödenen tazminat giderleri.

i) Her türlü alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerine ait ilan ve reklam giderlerinin tamamı

i) 6322 sayılı Kanun'un 37. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük 01.01.2013) Kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri dışında, kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kar payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan kısmı.

j) (7394 sayılı Kanun'un 24. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük 15.04.2022) 04.05.2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun ek 4. maddesi kapsamında hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamların giderleri.

Ayrıca; 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde "Kurumların yönetim kurulu başkan ve üyelerine verilen temettü ikramiyeleri" ile, 3 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ile 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'ne eklenen "Kanunen yasaklanmış (rüşvet gibi) fiiller nedeniyle katlanılan giderler" de kurum kazancının tespitinde indirilemeyecek giderler arasında sayılmıştır.

2.5.2.1 Finansman Gider Kısıtlaması Uygulaması

Kanun'un 11. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde düzenlenen finansman gider kısıtlaması, yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan kurumlar vergisi mükellefleri hakkında uygulanacaktır.

Ayrıca, finansman gider kısıtlaması uygulamasında, yabancı kaynak ve öz kaynak mukayesesi gerekmekte olduğundan bu düzenleme bilanço esasına tabi mükellefler için geçerli olup işletme hesabı esasına tabi mükellefler bu kapsamda değerlendirilmeyecektir.

- 4632 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan emeklilik şirketleri,

- 5411 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan Türkiye'de kurulu mevduat bankaları, katılım

bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubeleri ve finansal holding şirketleri,

- 5684 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan sigorta ve reasürans şirketleri,

- 6361 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde yer alan sözleşmelere uygun olarak faaliyette bulunan finansal kiralama, faktoring, finansman şirketleri ve tasarruf finansman şirketleri ile,

- 6362 sayılı Kanun kapsamında sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunan kurumlar,

finansman gider kısıtlamasına tabi tutulmayacaklardır.

2.5.2.1.1 Gider Kısıtlaması Kapsamına Giren Yabancı Kaynaklara İlişkin Gider ve Maliyet Unsurları

Gider ve maliyet unsurlarından yatırımın maliyetine eklenenler gider kısıtlaması kapsamı dışındadırlar. Finansman gider kısıtlaması kapsamında yatırım olarak kabul edilen kıymetlerin maliyet bedelinin hangi unsurlardan oluştuğu Vergi Usul Kanunu'nun 262. maddesinde belirlenmiştir. Bu madde ve bu maddeye ilişkin Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde yapılan açıklamalar çerçevesinde, zorunlu olarak ya da mükellefin ihtiyarında maliyete eklenen yabancı kaynaklara ait gider ve maliyetler gider kısıtlamasına konu olmayacaktır.

Bir gider veya maliyet unsurunun gider kısıtlamasına konu edilmesi için bunların yabancı kaynak kullanımına ve bu kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğmuş olması gerekmektedir. Teminat mektubu komisyonları, tahvil ihracı ile ilgili olarak yapılan baskı ve benzeri giderler ile ipotek masrafları gibi herhangi bir yabancı kaynak kullanımına bağlı olmaksızın yapılan giderlerin gider kısıtlamasına konu edilmesi söz konusu değildir. Aynı şekilde bir finansman gideri olmayıp finansman geliri azalması niteliğinde olan erken ödeme iskontoları veya peşin ödeme iskontoları da finansman gider kısıtlaması kapsamı dışındadır.

Satış bedelinin belirli bir vade sonunda ödenmesine ilişkin olarak, mükelleflerin Vergi Usul Kanunu'na göre düzenlenen bilançolarında izlenen "satıcılar" vb. hesaplar için finansman gideri hesaplanmaması halinde bu işlemler için ayrıca ayrıştırma yapılarak satış bedelinin belirli bir kısmı gider kısıtlamasına tabi tutulmayacaktır. Diğer yandan söz konusu hesaplarda yer alan tutarların Vergi Usul Kanunu'nun 280. maddesi kapsamında değerlendirilmesinden kaynaklanabilecek kur farkı giderleri ise gider kısıtlaması kapsamında değerlendirilecektir.

Kredi sözleşmelerine ilişkin olarak ödenen damga vergisi veya banka havale ücretlerine ilişkin ödenen banka ve sigorta muameleleri vergisi gibi bir yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğmayan gider ve maliyet unsurları finansman gider kısıtlaması uygulamasına tabi olmayacaktır. Bu giderlerden kredi faizleri üzerinden hesaplanan banka ve sigorta muameleleri vergisi gibi bir yabancı kaynağın işletmede kullanım süresine bağlı olarak doğanların ise finansman gider kısıtlaması uygulamasına konu edileceği açıktır.

Ayrıca, işletmelerce banka vb. kurumlardan temin edilen kredilerin, bu işletmelerin üzerinde

herhangi bir finansman yükü kalmaksızın grup şirketlerine aktarılması halinde, bu kredilere ilişkin finansman giderinin, krediyi devralan ve fiilen kullanan şirket bünyesinde gider kısıtlamasına tabi tutulması gerekmektedir.

Öte yandan, imalatçı veya tedarikçi şirketlerle imzalanan aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak dış ticaret sermaye şirketleri ve sektörel dış ticaret şirketleri üzerinden aynı değerle alınıp aynı değerle ihracatı gerçekleştirilen, malın üretimi veya tedarikine ilişkin tüm yükümlülüklerden doğrudan ve münhasıran imalatçı veya tedarikçi şirketlerin sorumlu olması ve ihracattan doğan finansman yükünün aracılı ihracat sözleşmesinin tarafı olan imalatçı veya tedarikçi şirketlere aktarılması kaydıyla, bu işlemler nedeniyle dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketleri nezdinde finansman gider kısıtlaması uygulanmayacaktır.

Ancak, dış ticaret sermaye şirketleri ve sektörel dış ticaret şirketlerinin kendi nam ve hesabına yurt içinden satın aldıkları malların satışından doğan finansman giderleri finansman gider kısıtlamasına tabi tutulacaktır.

2.5.2.1.2 Finansman Gideri Yanında Finansman Gelirinin de Bulunması Durumu

Finansman giderlerinin yanı sıra finansman geliri de elde etmiş olan mükelleflerin gider kısıtlaması uygulamasında söz konusu gelir ve giderlerini birbiri ile mukayese etmek suretiyle netleştirmeleri mümkün olmayıp finansman giderleri toplamının gider kısıtlamasına konu edilmesi gerekmektedir.

01.01.2013 tarihinden itibaren sağlanan yabancı kaynaklardan doğan kur farkı giderleri 2021 yılı kazancının tespiti de dahil olmak üzere döviz kurlarındaki değişim dikkate alınarak hesaplanan gerçek tutarları ile finansman gider kısıtlamasına konu edilecektir.

Yabancı para kurlarındaki düşüş veya yükselişler nedeniyle, geçici vergilendirme dönemleri itibarıyla kur farkı geliri veya kur farkı gideri söz konusu olabilmektedir. Şu kadar ki **aynı kaynağa** ilişkin olarak bir hesap dönemi içindeki aynı veya farklı geçici vergilendirme dönemlerinde oluşan kur farkı gelir ve giderleri mahsuplaştırılarak işlem tarihi veya dönem sonu itibarıyla bu kaynağa ilişkin net kur farkı gideri doğması halinde bu tutar finansman gideri kısıtlamasında dikkate alınacaktır.

Aynı dönem içinde olsa bile farklı yabancı kaynaklara ilişkin olarak oluşan kur farkı gelirleri ile kur farkı giderlerinin birlikte değerlendirilmesi mümkün değildir.

Öte yandan, temin edilen yabancı kaynağın mevduat vb. şekillerde değerlendirilmesi sonucu doğacak kur farkı geliri şirketin bilançosunun aktifinde yer alan bir varlığın değerlemesi sonucu oluştuğu için, yabancı kaynağa ilişkin kur farkı giderinden mahsup edilemeyecektir.

2.5.2.1.3 Örtülü Sermaye, Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı ve Binek Otomobillerde Gider Kısıtlaması Uygulamaları Nedeniyle KKEG Olarak Dikkate Alınan Finansman Giderlerinin Durumu

şletmenin kullanmış olduğu yabancı kaynaklara ilişkin faiz ve kur farkı gibi giderlerden örtülü

sermaye, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı veya binek otomobillerde gider kısıtlaması uygulamaları nedeniyle kurum kazancının tespitinde hali hazırda KKEG olarak dikkate alınmış olanlar finansman gider kısıtlamasına tabi tutarın hesabında dikkate alınmayacaktır.

2.5.2.1.4 Yıllara Sari İnşaat ve Onarma İşleri ile Uğraşan Mükelleflerde Gider Kısıtlaması Uygulaması

Gelir Vergisi Kanunu'nun 42. maddesi hükmüne göre birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işlerinde kâr veya zarar işin bittiği yıl kesin olarak tespit edilmekte ve kazancın tamamı o yılın geliri sayılarak vergilendirilmektedir. Bu işlerle uğraşanların kullandıkları yabancı kaynaklara ilişkin finansman giderlerinin, işin kesin kâr veya zararının tespit edildiği yıl kazancının hesaplanmasında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınması gerektiğinden, gider kısıtlamasına ilişkin uygulama da aynı dönemde yapılacaktır.

Birden fazla inşaat ve onarma işinin birlikte yapılması veya yıllara sari inşaat ve onarma işlerinin yanı sıra başka işlerin de bulunması halinde, yapılan finansman giderleri hangi yılın kâr veya zarar tutarının tespitinde dikkate alınıyorsa, o yılda gider kısıtlamasına konu edilecektir.

Öte yandan, finansman gider kısıtlamasına ilişkin hükümler 01.01.2021 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girdiğinden, bu tarihten önce mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleşmiş olan ancak yıllara sari inşaat ve onarma işlerinin kazancı işin bittiği yılın kazancı olarak beyan edileceğinden henüz kurum kazancının tespitinde dikkate alınmamış olan finansman giderlerinin, inşaat ve onarma işi kazancının hangi yıl beyan edildiğine bakılmaksızın, gider kısıtlanmasına konu edilmemesi gerekmektedir.

2.5.2.1.5 Adi Ortaklıklarda Finansman Gider Kısıtlaması

Adi ortaklıkların tüzel kişilikleri bulunmayıp, kazançları dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmaları söz konusu değildir. Bu nedenle, adi ortaklık bünyesinde yürütülen faaliyetten doğan kâr veya zarar, adi ortaklığı oluşturan ortaklar tarafından hisseleri oranında kendi kazançlarına dahil edilerek vergilendirilmektedir.

Finansman gider kısıtlaması uygulamasında adi ortaklıklar, adi ortaklığı oluşturan ortaklardan ayrı bir birim olarak değerlendirilecektir. Adi ortaklığın finansman giderleri, adi ortaklığın ortakları tarafından doğrudan kendi finansman giderlerine dahil edilmeyecektir. Ancak, bilançolarında yabancı kaynak tutarı öz kaynak tutarını aşan adi ortaklıklarda, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'u ortakların hisseleri oranında, verecekleri beyannamelerinde KKEG olarak dikkate alınacaktır.

2.6 Örtülü Sermaye

KVK'nın "Örtülü Sermaye" başlıklı 12. maddesi uyarınca;

1) Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılır.

2) Yukarıda belirtilen karşılaştırma sırasında, sadece ilişkili şirketlere finansman temin eden kredi şirketlerinden yapılan borçlanmalar hariç olmak üzere, ana faaliyet konusuna uygun olarak faaliyette bulunan ve ortak veya ortakla ilişkili kişi sayılan banka veya benzeri kredi kurumlarından yapılan borçlanmalar % 50 oranında dikkate alınır.

3) Bu maddenin uygulanmasında;

a) Ortakla ilişkili kişi, ortağın doğrudan veya dolaylı olarak en az % 10 oranında ortağı olduğu veya en az bu oranda oy veya kar payı hakkına sahip olduğu bir kurumu ya da doğrudan veya dolaylı olarak, ortağın veya ortakla ilişkili bu kurumun sermayesinin, oy veya kar payı hakkına sahip hisselerinin en az % 10'unu elinde bulunduran bir gerçek kişi veya kurumu,

b) Öz sermaye, kurumun Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit edilmiş hesap dönemi başındaki öz sermayesini,

ifade eder.

4) Kurumların İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisselerinin edinilmesi durumunda, söz konusu hisse nedeniyle ortak veya ortakla ilişkili kişi sayılanlardan temin edilen borçlanmalarda en az % 10 ortaklık payı aranır.

5) Yukarıda belirtilen oranlar, borç veren ortaklar ve ortakların ilişkide bulunduğu kişiler için topluca dikkate alınır.

6) Aşağıda sayılan borçlanmalar örtülü sermaye sayılmaz:

a) Kurumların ortaklarının veya ortaklarla ilişkili kişilerin sağladığı gayrinakdi teminatlar karşılığında üçüncü kişilerden yapılan borçlanmalar.

b) Kurumların iştiraklerinin, ortaklarının veya ortaklarla ilişkili kişilerin, banka ve finans kurumlarından ya da sermaye piyasalarından temin ederek aynı şartlarla kısmen veya tamamen kullandığı borçlanmalar.

c) 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na göre faaliyette bulunan bankalar tarafından yapılan borçlanmalar.

ç) 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu kapsamında faaliyet gösteren finansal kiralama şirketleri, 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında faaliyet gösteren finansman ve faktoring şirketleri ile ipotek finansman kuruluşlarının bu faaliyetleriyle ilgili olarak ortak veya ortakla ilişkili kişi sayılan bankalardan yaptıkları borçlanmalar.

7) Örtülü sermaye üzerinden kur farkı hariç, faiz ve benzeri ödemeler veya hesaplanan tutarlar,

Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarının uygulanmasında, gerek borç alan gerekse borç veren nezdinde, örtülü sermaye şartlarının gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kar payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılır. Daha önce yapılan vergilendirme işlemleri, tam mükellef kurumlar nezdinde yapılacak düzeltmede örtülü sermayeye ilişkin kur farklarını da kapsayacak şekilde, taraf olan mükellefler nezdinde buna göre düzeltilir. Şu kadar ki, bu düzeltmenin yapılması için örtülü sermaye kullanan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şarttır.

Kurumların ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden almış olduğu borçlardan, örtülü sermaye kabul edilen kısmına ilişkin olarak kayıtlarına intikal ettirdiği faiz gideri, kur farkı gideri Kanunen Kabul Edilmeyen Gider olarak dikkate alınmalıdır.

Örtülü sermaye kabul edilen tutara ilişkin olarak ödenen faiz vb. ödemeler borç alan ve borç veren kurumlar nezdinde ilgili hesap dönemi sonunda dağıtılmış kar payı (Dar mükellefler açısından da ana merkeze aktarılan tutar) olarak sayılacaktır.

Borç alan kurum açısından ilgili faiz vb. gider ödemeleri net kar payı olarak dikkate alınacak ve borç verenin hukuki statüsüne göre brütleştirilerek gelir vergisi stopajı hesaplanacaktır. Borç veren kurum açısından ise elde edilen faiz geliri iştirak kazancı istisnası olarak dikkate alınacaktır.

Örtülü sermaye olarak değerlendirilen dövizli borçlanmalara ilişkin olarak ortaya çıkan kur farkı giderleri Kanunen Kabul Edilmeyen Gider olarak dikkate alınacağından, tersi durumlarda kur farkı gelirlerinin söz konusu olması halinde de, bu tür gelirler kurum kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınmayacaktır.

2.7 Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı

KVK'nın "Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı" başlıklı 13. maddesi uyarınca;

1) Kurumlar, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılır. Alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.

2) İlişkili kişi; kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade eder. Ortakların eşleri, ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımları da ilişkili kişi sayılır. Kazancın elde edildiği ülke vergi sisteminin, Türk vergi sisteminin yarattığı vergilendirme kapasitesi ile aynı düzeyde bir vergilendirme imkanı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişimi hususunun göz önünde bulundurulması suretiyle

Cumhurbaşkanınca ilan edilen ülkelerde veya bölgelerde bulunan kişilerle yapılmış tüm işlemler, ilişkili kişilerle yapılmış sayılır. **(6728 sayılı Kanun'un 59. maddesiyle eklenen cümleler;Yürürlük 09.08.2016)** İlişkinin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık kanalıyla oluştuğu durumların örtülü kazanç dağıtımı kapsamında sayılması için en az %10 oranında ortaklık, oy veya kar payı hakkının olması şartı aranır. Ortaklık ilişkisi olmadan doğrudan veya dolaylı olarak en az %10 oranında oy veya kar payı hakkının olduğu durumlarda da taraflar ilişkili kişi sayılır. İlişkili kişiler açısından bu oranlar topluca dikkate alınır.

3) Emsallere uygunluk ilkesi, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade eder. Emsallere uygunluk ilkesi doğrultusunda tespit edilen fiyat veya bedellere ilişkin hesaplamalara ait kayıt, cetvel ve belgelerin ispat edici kağıtlar olarak saklanması zorunludur.

4) Kurumlar, ilişkili kişilerle yaptığı işlemlerde uygulayacağı fiyat veya bedelleri, aşağıdaki yöntemlerden işlemin mahiyetine en uygun olanını kullanarak tespit eder:

a) Karşılaştırılabilir fiyat yöntemi: Bir mükellefin uygulayacağı emsallere uygun satış fiyatının, karşılaştırılabilir mal veya hizmet alım ya da satımında bulunan ve aralarında herhangi bir şekilde ilişki bulunmayan gerçek veya tüzel kişilerin birbirleriyle yaptıkları işlemlerde uygulayacağı piyasa fiyatı ile karşılaştırılarak tespit edilmesini ifade eder.

b) Maliyet artı yöntemi: Emsallere uygun fiyatın, ilgili mal veya hizmet maliyetlerinin makul bir brüt kar oranı kadar artırılması suretiyle hesaplanmasını ifade eder.

c) Yeniden satış fiyatı yöntemi: Emsallere uygun fiyatın, işlem konusu mal veya hizmetlerin aralarında herhangi bir şekilde ilişki bulunmayan gerçek veya tüzel kişilere yeniden satılması halinde uygulanacak fiyattan, makul bir brüt satış karı düşülerek hesaplanmasını ifade eder.

ç) **(6728 sayılı Kanun'un 59. maddesiyle değişen bent;Yürürlük 09.08.2016)** İşlemsel kar yöntemleri: Emsallere uygun fiyat veya bedelin tespitinde, ilişkili kişiler arasındaki işlemde doğan karı esas alan yöntemleri ifade eder. Bu yöntemler, işleme dayalı net kar marjı yöntemi ve kar bölüşüm yöntemidir. İşleme dayalı net kar marjı yöntemi, mükellefin kontrol altındaki bir işlemde; maliyetler, satışlar veya varlıklar gibi ilgili ve uygun bir temele dayanarak tespit ettiği net kar marjının incelenmesi esasına dayanır. Kar bölüşüm yöntemi, ilişkili kişilerin bir veya daha fazla sayıdaki kontrol altındaki işlemlere ilişkin toplam faaliyet karı ya da zararının, üstlendikleri işlevler ve yükledikleri riskler nispetinde ilişkili kişiler arasında emsallere uygun olarak bölüştürülmesi esasına dayanır.

d) Emsallere uygun fiyata yukarıdaki yöntemlerden herhangi birisi ile ulaşma olanağı yoksa mükellef, işlemlerin mahiyetine uygun olarak kendi belirleyeceği diğer yöntemleri kullanabilir.

5) İlişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanacak fiyat veya bedelin tespitine ilişkin yöntemler, mükellefin talebi üzerine Maliye Bakanlığı ile anlaşarak belirlenebilir. Bu şekilde belirlenen yöntem, üç yılı aşmamak üzere anlaşmada tespit edilen süre ve şartlar

dahilinde kesinlik taşır. **(6728 sayılı Kanun'un 59. maddesiyle eklenen cümleler;Yürürlük 09.08.2016)**Mükellef ve Bakanlık, belirlenen yöntemin zamanaşımına uğramamış geçmiş vergilendirme dönemlerine de tatbik edilmesini, Vergi Usul Kanunu'nun pişmanlık ve ıslah hükümlerinin uygulanmasının mümkün olması ile anlaşma koşullarının bu dönemlerde de geçerli olması halinde, anlaşma kapsamına almak suretiyle sağlayabilir. Bu durumda, imzalanan anlaşma söz konusu hükümlerde yer alan haber verme dilekçesi yerine geçer, beyan ve ödeme işlemleri buna göre tekemmül ettirilir. Anlaşmanın geçmiş vergilendirme dönemlerine uygulanması sebebiyle daha önceden ödenen vergiler ret ve iade edilmez.

6) Tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazanç, Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarının uygulamasında, bu maddedeki şartların gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kar payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılır. Daha önce yapılan vergilendirme işlemleri, taraf olan mükellefler nezdinde buna göre düzeltilir. Şu kadar ki, bu düzeltmenin yapılması için örtülü kazanç dağıtan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şarttır.

7) (5766 sayılı Kanun'un 21. maddesi ile eklenen fıkra, Yürürlük; 2008 yılı kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde) Tam mükellef kurumlar ile yabancı kurumların Türkiye'deki işyeri veya daimi temsilcilerinin aralarında ilişkili kişi kapsamında gerçekleştirdikleri yurt içindeki işlemler nedeniyle kazancın örtülü olarak dağıtıldığı kabulü Hazine zararının doğması şartına bağlıdır. Hazine zararından kasıt, emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen fiyat ve bedeller nedeniyle kurum ve ilişkili kişiler adına tahakkuk ettirilmesi gereken her türlü vergi toplamının eksik veya geç tahakkuk ettirilmesidir.

8) 6728 sayılı Kanun'un 59. maddesiyle eklenen fıkra;Yürürlük 09.08.2016) Transfer fiyatlandırmasına ilişkin belgelendirme yükümlülüklerinin tam ve zamanında yerine getirilmiş olması kaydıyla, örtülü olarak dağıtılan kazanç nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş veya eksik tahakkuk ettirilmiş vergiler için vergi ziyai cezası (Vergi Usul Kanunu'nun 359. maddesinde yazılı fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi hali hariç) %50 indirimli olarak uygulanır.

2.8 Kurumlar Vergisi Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları

Kurumlar vergisi beyannamesi hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın **birinci gününden son günü akşamına kadar** mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine verilir ve beyannamenin verildiği ayın sonuna kadar da ödenir.

Vergi tevkifatı yapanlar bir ay içinde nakden veya hesaben ödedikleri veya tahakkuk ettirdikleri kazanç ve iratlar ile bunlardan kestikleri kurumlar vergisini müteakip ayın **yirmialtıncı günü akşamına kadar** bağlı buldukları vergi dairesine muhtasar beyanname ile bildirirler. Ödemesi ise de beyannamenin verildiği ayın **yirmialtıncı günü akşamına kadar** ilgili vergi dairesine yapılır.

Dar mükellefiyete giren yabancı kurumların vergiye tabi kazancının Gelir Vergisi Kanunu'nun 80.maddesinde yazılı diğer kazanç ve iratlarından (telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı,

alameti farika ve benzeri gayri maddi hakların satışı, devir ve temlik karşılığında alınan bedeller hariç) ibaret bulunması halinde, yabancı kurum veya Türkiye'de namına hareket eden kimse bu gibi kazançları iktisap tarihinden itibaren **onbeş gün içinde** anılan Kanun'un 27. maddesinde belirtilen vergi dairelerine beyanname ile bildirmeye ve aynı süre içinde ödemeye mecburdurlar.

Dar mükellefiyette vergi muhatabının Türkiye'yi terk etmesi halinde kurumlar vergisi beyanamesi memleketi terke tekaddüm eden onbeş gün içinde verilir.

Tasfiye ve birleşme halinde, tasfiye edilen veya birleşen kurumlar adına tasfiye veya birleşme kararı üzerinden tarh olunan vergiler, tasfiye veya birleşme nedeniyle infisah eden kuruma ait kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi içinde ödenir. Tasfiye edilen veya birleşen kurumların bu Kanun'a göre tahakkuk etmiş olup, henüz vadeleri gelmemiş bulunan vergileri de aynı süre içinde ödenir.

2.9 Kurumlar Vergisi Tevkifat Oranları

2.9.1 KVK Madde 15 ve GVK Geçici Madde 67 Kapsamında Tam Mükellef Kurumların Kazaçlarından Yapılacak Vergi Kesintisi Oranları

2023 yılında uygulanacak olan tevkifat oranları aşağıdaki tablodaki gibidir:

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
32	Gelir Vergisi Kanunu'nda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden	KVK 15/1-a	5
42	Kooperatiflere ait taşınmazların kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden	KVK 15/1-b	20
83	01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen her nevi tahvil (ipotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil) ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerden (Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşandeğer artışları kesintiye tabi tutulmaz) a) 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetler ve	KVK 15/1-c	

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
	4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından yurt dışında ihraç edilen kira sertifikalarından sağlanan gelirlerden b) 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen diğer menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerden		0 (Sıfır) 10
	İnternet ortamında verilen reklam hizmetlerine ilişkin olarak, bu hizmeti verenlere veya internet ortamında reklam hizmeti verilmesine aracılık edenlere yapılan ödemeler üzerinden	KVK 15/1-ğ	0 (Sıfır)
65	Vergiden muaf olan kurumlara dağıtılan (Karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz) GVK'nın 75. maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerindeki kar payları üzerinden	KVK 15/2	10
53,54,55	Emeklilik yatırım fonlarının kazançları hariç olmak üzere, Kanun'un 5. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde yazılı kazançlardan dağıtılsın veya dağıtılsın, kurum bünyesinde	KVK 15/3	0 (Sıfır)
	01.01.2006 tarihinden itibaren iktisap edilen, tam mükellef kurumlara ait olup, İMKB'de işlem gören ve bir yıldan daha kısa süre elde tutulan hisse senetlerinin Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar aracılığıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar (Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin satışı dahil)	GVK Geçici 67/1	0 (Sıfır)
	Menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar - Sermaye şirketleri, SPK denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar ve 2499 sayılı SPK'ya göre kurulan yatırım fonları ve ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığınca belirlenenler için - Diğer Tam Mükellef Kurumlar için	GVK Geçici 67/1	0 (Sıfır) 10
	Hisse senetlerine ve hisse senedi endekslerine dayalı olup İMKB'de işlem gören aracı kuruluş varantlarından elde edilen kazançlardan	Geçici 67/1	0 (Sıfır)
	Menkul kıymet yatırım fonu katılma belgelerinin ilgili fona iadesinden sağlanan gelirlerden (A tipi yatırım fonlarının bir yıldan fazla süre ile elde tutulan katılma		

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
	<p>belgelerinin fona iadesinde stopaj yapılmaz)</p> <p>- Sermaye şirketleri, SPK denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar ve 2499 sayılı SPK'ya göre kurulan yatırım fonları ve ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığınca belirlenenler için</p> <p>- Diğer Tam Mükellef Kurumlar için</p>	GVK Geçici 67/1	<p>0 (Sıfır)</p> <p>10</p>
	<p>01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen devlet tahvili ve hazine bonolarının (eurobondlar hariç) Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar kanalıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlardan</p> <p>- Sermaye şirketleri, SPK denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar ve 2499 sayılı SPK'ya göre kurulan yatırım fonları ve ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığınca belirlenenler için</p> <p>- Diğer Tam Mükellef Kurumlar için</p>	GVK Geçici 67/1	<p>0 (Sıfır)</p> <p>10</p>
82	<p>01.01.2006 tarihinden itibaren Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler</p> <p>- Sermaye şirketleri, SPK denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar ve 2499 sayılı SPK'ya göre kurulan yatırım fonları ve ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığınca belirlenenler için</p> <p>- Diğer Tam Mükellef Kurumlar için</p>	GVK Geçici 67/1,2	<p>0 (Sıfır)</p> <p>10</p>
	<p>Hazine Müsteşarlığı'nca ihraç edilen altına dayalı devlet iç borçlanma senetleri, Darphne Sertifikaları ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen altına dayalı kira sertifikalarından elde edilen kazançlar ile iki yıldan fazla süreyle elde tutulan girişim sermayesi yatırım fonu ve gayrimenkul yatırım fonu katılma paylarından elde edilen kazançlardan</p>	GVK Geçici 67/1,2,3	0 (Sıfır)
	<p>Hisse senetlerine veya hisse senedi endekslerine dayalı olarak yapılan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirlerden,</p>		0 (Sıfır)

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
	Diğer vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirlerden - Sermaye şirketleri, SPK denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar ve 2499 sayılı SPK'ya göre kurulan yatırım fonları ve ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığı'nca belirlenenler için - Diğer Tam Mükellef Kurumlar için	GVK Geçici 67/1-14	0 (Sıfır) 10
82	01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen devlet tahvili ve hazine bonolarının (eurobondlar hariç) faizlerinden - Sermaye şirketleri, SPK denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar ve 2499 sayılı SPK'ya göre kurulan yatırım fonları ve ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığı'nca belirlenenler için - Diğer Tam Mükellef Kurumlar için	GVK Geçici 67/2	0 (Sıfır) 10
101	<u>Mevduat faizlerinden⁽¹⁾:</u> - Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda - Kur korumalı vadeli mevduat hesapları ile döviz tevdiat hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen mevduat hesaplarında - Altın cinsinden mevduat hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilen mevduat hesaplarında	Geçici 67/4	15 12 10
102	Döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler ile katılım bankalarınca döviz katılma hesaplarına ödenen kar paylarından: - Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda		0 (Sıfır) 0 (Sıfır)
111	<u>Faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kar payları ile kar, ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kar payları ve özel finans kurumlarınca kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından:</u> - Vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda - Kur korumalı vadeli katılım hesapları ile döviz cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen katılma hesaplarında - Altın cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilen katılma hesaplarında	Geçici 67/4	15 12 10 0 (Sıfır) 0 (Sıfır)

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
121	Menkul kıymetlerin geri alım ve satım taahhüdü ve iktisap veya elden çıkarılması karşılığında sağlanan menfaatler (repo gelirleri)	Geçici 67/4	15
52-56	Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazançları üzerinden; - Borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için - Yukarıda sayılanlar dışında kalan menkul kıymet yatırım fonları ile ortaklıkları için	GVK Geçici 67/8	0 (Sıfır) 0 (Sıfır)
52-56	Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının GVK'nın Geçici 67. maddesinin 1, 2, 3 ve 4 numaralı fıkralarında belirtilen gelirleri üzerinden; - Borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için - Yukarıda sayılanlar dışında kalan menkul kıymet yatırım fonları ile ortaklıkları için	GVK Geçici 67/8	0 (Sıfır) 0 (Sıfır)

(1) 3032 ve 3321 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamelerindeki süreler muhtelif tarihlerde uzatılmış ve en son 28.12.2022 tarih ve 6618 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile süre uzatımının son tarihi **30.06.2023** olmuştur.

Söz konusu karara göre; 30.06.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) vadesiz ve özel cari hesaplara ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 30.06.2023 tarihleri arasında (bu tarih dahil) açılan veya vadesi bu tarihler arasında yenilenen hesaplara ödenecek faizler ve kar paylarına aşağıdaki oranlar uygulanır:

<u>Mevduat faizlerinden:</u>		
- Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda		%5
- 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda		%3
- 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda		0 (Sıfır)
- Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda		0 (Sıfır)
- Kur korumalı vadeli mevduat hesapları ile döviz tevdiat hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen mevduat hesaplarında		0 (Sıfır)
- Altın cinsinden mevduat hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilen mevduat hesaplarında		0 (Sıfır)
	Geçici 67/4	
Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından:		
- Vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda		%5
- 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda		%3
- 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda		0 (Sıfır)
- Kur korumalı vadeli katılım hesapları ile döviz cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen katılım hesaplarında		0 (Sıfır)
- Altın cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilen katılım hesaplarında		0 (Sıfır)

Yukarıdaki oranlar aynı zamanda dar mükellefler için de geçerlidir.

3321 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına aşağıdaki geçici 3. madde eklenmiştir. Cumhurbaşkanlığı kararındaki süre muhtelif tarihlerde uzatılmış ve en son 28.12.2022 tarih ve 6618 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile süre uzatımının son tarihi **30.06.2023** olmuştur.

GEÇİCİ MADDE-3: Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 31.03.2022 tarihi (**30.06.2023**) (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolardan elde

edilen gelir ve kazançlar ile fon kullanıcısının bankalar olduğu varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlara aşağıdaki oranlar uygulanır:

- i) Vadesi 6 aya kadar (6 ay dahil) olanlara sağlanan gelirlerden %5,
- ii) Vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dahil) olanlara sağlanan gelirlerden %3
- iii) Vadesi 1 yıldan uzun olanlara sağlanan gelirlerden %0,
- iv) 6 aydan az süreyle (6 ay dahil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %5,
- v) 1 yıldan az süreyle (1 yıl dahil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %3,
- vi) 1 yıldan fazla süreyle elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %0,

4921 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile yapılan değişiklikle 01.01.2022 ile 31.03.2022 tarihi (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, (değişken, karma, eurobond, dış borçlanma, yabancı, serbest fonlar ile ünvanında "döviz" ifadesi geçen yatırım fonları hariç) yatırım fonlarından elde edilen gelir ve kazançlara %0 uygulanır.

4937 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile ayrıca 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına aşağıdaki geçici 4. madde eklenmiştir. 28.12.2022 tarih ve 6618 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile maddenin uygulama süresi **30.06.2023** tarihine kadar uzatılmıştır.

GEÇİCİ MADDE-4: Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 31.12.2022 (**30.06.2023**) tarihi (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, Hazine ve Maliye Bakanlığınca ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonolarından elde edilen gelir ve kazançlar ile 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlara, bu kararın 1. maddesinin 1. fıkrasının a) bendinin (1) ve (3) numaralı alt bentleri ile (ç) bendinde yer alan oranlar %0 uygulanır.

4752 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına aşağıdaki geçici 5. madde eklenmiştir. 28.12.2022 tarih ve 6618 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile maddenin uygulama süresi 30.06.2023 tarihine kadar uzatılmıştır.

GEÇİCİ MADDE-5: Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 31.12.2022 tarihi (**30.06.2023**) (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, 6362 sayılı Kanun kapsamında kurulan ipotek finansmanı kuruluşları (bu şirketlerin kurucusu olduğu varlık finansmanı fonları ve konut finansmanı fonları dahil) tarafından ihraç edilen varlığa dayalı menkul kıymetler, ipoteye dayalı menkul kıymetler, ipotek teminatlı menkul kıymetler ve varlık teminatlı menkul kıymetlerden elde edilen gelir ve kazançlara, 1'inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) ve (3) numaralı alt bentleri ile (ç) bendinde yer alan oranlar %5 olarak uygulanır.

6745 sayılı Kanun'un 8. maddesi ile GVK Geçici 67. maddenin (5) numaralı fıkrasında yapılan değişiklik ile; yabancı ülkeler veya uluslararası finans kuruluşları ile yapılan malî ve teknik işbirliği anlaşmaları çerçevesinde yalnızca kredi teminatı sağlamak üzere kurulmuş olup bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları teminat sorumluluk fonlarına ekleyen ve sahip oldukları fonları ortaklarına dağıtmaksızın kredi sağlayan banka ve kuruluşlara yatıran kurumların 07.09.2016 tarihinden itibaren elde ettikleri GVK Geçici 67. maddenin (1) ve (4) numaralı fıkraları kapsamına giren kazançları üzerinden tevkifat yapılmaz.

2.9.2 KVK Madde 30 ve GVK Geçici Madde 67 Kapsamında Dar Mükellef Kurumların Kazaçlarından Yapılacak Vergi Kesintisi Oranları

2023 yılında uygulanacak olan tevkifat oranları aşağıdaki tablodaki gibidir:

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü (Dar mükellef yabancı kurumlara yapılan ödemeler)	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
221	Gelir Vergisi Kanunu'nda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden	KVK 30/I-a	5
231	Petrol arama faaliyetleri için yapılan serbest meslek kazancı ödemelerinden	KVK 30/I-b	5
232	Diğer serbest meslek kazancı ödemelerinden (Ücret ödemeleri dahil)	KVK 30/I-b	20
241	Finansal kira ödemelerinden	KVK 30/I-c	1
242	Diğer gayrimenkul sermaye iratlarından	KVK 30/I-c	20
252	01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen her nevi tahvil (İpotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil) ve Hazine bonosu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerden (Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışları kesintiye tabi tutulmaz); a) 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonosu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlere ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından yurt dışında ihraç edilen kira sertifikalarından sağlanan gelirlerden b) 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen diğer menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerinden	KVK 30/I-ç	0 (Sıfır) 10

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü (Dar mükellef yabancı kurumlara yapılan ödemeler)	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
262	Her nevi alacak faizlerinden • Yabancı devletler, uluslararası kurumlar veya yabancı bankalardan ya da bulunduğu ülkede mutad olarak kredi vermeye yetkilendirilmiş olup sadece ilişkili bulunduğu kurumlara değil tüm gerçek ve tüzel kişilere kredi veren kurumlardan alınan her türlü krediler için ödenecek faizlerden (katılım bankalarının kendi usullerine göre yurt dışından sağladıkları fonlar ve benzeri kaynaklar için ödedikleri kar payları dahil) (2009/14593 sayılı BKK madde 1/5-a)	KVK 30/1-ç	0 (Sıfır)
263	• Bankaların 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca uygun görülen ikincil sermaye benzeri kredileri ile bankaların ve diğer kurumların bir akım veya varlık portföyüne dayalı olarak yurt dışında menkul kıymetleştirme yöntemiyle temin ettikleri kredileri için ödenecek faizlerden (2009/14593 sayılı BKK madde 1/5-b)	KVK 30/1-ç	1
264	• Katılım bankaları tarafından ödenen kar payları hariç olmak üzere, mal tedarikinden kaynaklanan vade farkları farkları üzerinden (2009/14593 sayılı BKK madde 1/5-c)	KVK 30/1-ç	5
265	• Diğerlerinden (2009/14593 sayılı BKK madde 1/5-d)	KVK 30/1-ç	10
256	GVK'nın 75/10. maddesinde yazılı menkul sermaye iratları (Her çeşit senetlerden iskonto edilmesi karşılığında alınan iskonto bedelleri - yurtdışında mukim factoring kuruluşlarına ödenen faizler)	KVK 30/1-ç	10
	İnternet ortamında verilen reklam hizmetlerine ilişkin olarak, bu hizmeti verenlere veya internet ortamında reklam hizmeti verilmesine aracılık edenlere yapılan ödemeler üzerinden	KVK 30/1-d	15
281	Ticari veya Zirai Kazanca dahil olup olmadığına bakılmaksızın telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayrimaddi hakların satışı, devir ve temlik karşılığında nakten veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen bedeller üzerinden	KVK 30/2	20
271	Tam mükellef kurumlar tarafından, Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla kar payı elde edenler hariç olmak üzere dar mükellef kurumlara	KVK 30/3	10

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
	veya kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan (karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz) ve GVK'nın 75. maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan kar paylarından (5520 sayılı Kanun'un 15. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergi kesintisine tabi tutulan kazançlar hariç)		
282	Türkiye'de işyeri ve daimi temsilcisi bulunmayan mükelleflerin, yetkili makamların izniyle açılan sergi ve panayirlarda yaptıkları ticari faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar üzerinden	KVK 30/5	0
272	Yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden	KVK 30/6	15
283	Kazancın elde edildiği ülke vergi sisteminin, Türk Vergi Sistemi'nin yarattığı vergilendirme kapasitesi ile aynı düzeyde bir vergilendirme imkanı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişimi hususunun göz önünde bulundurulması suretiyle Bakanlar Kurulunca ilan edilen ülkelerde yerleşik olan veya faaliyette bulunan kurumlara (tam mükellef kurumların bu nitelikteki ülkelerde bulunan iş yerleri dahil) nakden veya hesaben yapılan veya tahakkuk ettirilen her türlü ödemeler üzerinden, bu ödemelerin verginin konusuna girip girmediğine veya ödeme yapılan kurumun mükellef olup olmadığına bakılmaksızın	KVK 30/7	30
	01.01.2006 tarihinden itibaren iktisap edilen, tam mükellef kurumlara ait olup, İMKB'de işlem gören ve bir yıldan daha kısa süre elde tutulan hisse senetlerinin Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar aracılığıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar (Gayrimenkul ve menkul kıymet yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin satışı dahil)	GVK Geçici 67/1	0 (Sıfır)

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
	Hisse senetlerine ve hisse senedi endekslerine dayalı olup İMKB'de işlem gören aracı kuruluş varantlarından elde edilen kazançlardan	Geçici 67/1	0 (Sıfır)
	Menkul kıymet yatırım fonu katılma belgelerinin ilgili fona iadesinden sağlanan gelirlerden (A tipi yatırım fonlarının bir yıldan fazla süre ile elde tutulan katılma belgelerinin fona iadesinde stopaj yapılmaz) - Sermaye şirketleri, SPK denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar ve 2499 sayılı SPK'ya göre kurulan yatırım fonları ve ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığı'nca belirlenenler için - Diğer Dar Mükellef Kurumlar için	GVK Geçici 67/1	0 (Sıfır) 10
	01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen devlet tahvili ve hazine bonolarının (eurobondlar hariç) Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar kanalıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlardan - Sermaye şirketleri, SPK denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar ve 2499 sayılı SPK'ya göre kurulan yatırım fonları ve ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığı'nca belirlenenler için - Diğer Dar Mükellef Kurumlar için	GVK Geçici 67/1	0 (Sıfır) 10
	Hazine Müsteşarlığı'nca ihraç edilen altına dayalı devlet iç borçlanma senetleri, Darphane Sertifikaları ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen altına dayalı kira sertifikalarından elde edilen kazançlar ile iki yıldan fazla süreyle elde tutulan girişim sermayesi yatırım fonu ve gayrimenkul yatırım fonu katılma paylarından elde edilen kazançlardan	Geçici 67/1,2,3	0 (Sıfır)
251	01.01.2006 tarihinden itibaren Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler - Sermaye şirketleri, SPK denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar ve 2499 sayılı SPK'ya göre kurulan yatırım fonları ve ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığı'nca belirlenenler için - Diğer Dar Mükellef Kurumlar için	GVK Geçici 67/1,2	0 (Sıfır) 10

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
	Hisse senetlerine veya hisse senedi endekslerine dayalı olarak yapılan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirlerden, Diğer vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirlerden - Sermaye şirketleri, SPK denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar ve 2499 sayılı SPK'ya göre kurulan yatırım fonları ve ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığı'nca belirlenenler için - Diğer Dar Mükellef Kurumlar için	Geçici 67/1-14	0 (Sıfır) 0 (Sıfır) 10
251	01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen devlet tahvil ve hazine bonolarının faizlerinden - Sermaye şirketleri, SPK denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar ve 2499 sayılı SPK'ya göre kurulan yatırım fonları ve ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığı'nca belirlenenler için - Diğer Dar Mükellef Kurumlar için	GVK Geçici 67/2	0 (Sıfır) 10
253	<u>Mevduat Faizlerinden:</u> - Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda - Kur korumalı vadeli mevduat hesapları ile döviz tevdiat hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen mevduat hesaplarında - Altın cinsinden mevduat hesaplarında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilen mevduat hesaplarında Döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler ile katılım bankalarının döviz katılma hesaplarına ödenen kar paylarından: - Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 1 aya kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda	Geçici 67/4	15 12 10 0 (Sıfır) 0 (Sıfır) 20 18
254	<u>Faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kar payları ile kar, ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kar payları ve özel finans kurumlarının kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından:</u> - Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda - 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda - Kur korumalı vadeli katılım hesapları ile döviz cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen katılma hesaplarında - Altın cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilen katılma hesaplarında		15 12 10 0 (Sıfır) 0 (Sıfır)
257	Menkul kıymetlerin geri alım ve satım taahhüdü ve iktisap veya elden çıkarılması karşılığında sağlanan menfaatler (repo gelirleri)		15

2.10 Kurumlarda Tasfiye Dönemi ve Beyannamesi

2.10.1 Tasfiye Dönemi

Her ne sebeple olursa olsun, tasfiye haline giren kurumların vergilendirilmesinde hesap dönemi yerine tasfiye dönemi geçerli olur.

Tasfiye, kurumun tasfiyeye girmesine ilişkin genel kurul kararının tescil edildiği tarihte başlar ve tasfiye kararının tescil edildiği tarihte sona erer. Başlangıç tarihinden aynı takvim yılı sonuna kadar olan dönem ile bu dönemden sonraki her takvim yılı ve tasfiyenin sona erdiği dönem için ilgili takvim yılı başından tasfiyenin bitiş tarihine kadar olan dönem bağımsız bir tasfiye dönemi sayılır.

Tasfiyenin başladığı takvim yılı içinde sona ermesi halinde tasfiye dönemi, kurumun tasfiyeye girdiği tarihten başlar ve tasfiyenin bittiği tarihe kadar devam eder.

Tasfiyenin zararlar kapanması halinde tasfiye sonucu, önceki tasfiye dönemlerine doğru düzeltilir ve anılan dönemlerde fazla ödenen vergi mükellefe iade edilir.

Bir yıldan fazla süren tasfiyelerde tarh zamanaşımı, tasfiyenin sona erdiği dönemi izleyen yıldan itibaren başlar.

Tasfiyeden vazgeçilmesi halinde, kurum hakkında tasfiye hükümleri uygulanmaz. Böyle bir durumda, tasfiyeden vazgeçme kararı, bu kararın alındığı dönemin başından itibaren geçerli olur. Tasfiyeden vazgeçme kararının alındığı tarihe kadar verilen tasfiye dönemi beyannameleri, normal faaliyet beyannamelerinin yerine geçer. Tasfiyesinden vazgeçilen kurumun geçici vergiyle ilgili yükümlülükleri, tasfiyeden vazgeçilmesine ilişkin kararın alındığı tarihi kapsayan geçici vergilendirme dönemi başından itibaren başlar.

2.10.2 Tasfiye Beyannamesi (KV Beyannamesi)

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "**Tasfiye**" başlıklı **17. maddesi gereğince**; Tasfiye beyannameleri, tasfiye memurları tarafından tasfiye dönemlerinin sonundan itibaren Kanun'un 14. maddesinde yazılı sürelerde; tasfiyenin sona erdiği döneme ilişkin tasfiye beyannamesi ise tasfiyenin sonuçlandığı tarihten itibaren otuz gün içinde kurumun bağlı olduğu vergi dairesine verilir.

Bu madde gereğince verilecek olan beyannamelere, bilanço ve gelir tablosu ile tasfiye bilançosuna göre ortaklara dağıtılan paralar ve diğer değerlerin ayrıntılı bir listesi eklenir.

2.10.3 Tasfiye Karı

Tasfiye halindeki kurumların vergi matrahı tasfiye karıdır. Tasfiye karı, tasfiye döneminin sonundaki servet değeri ile tasfiye döneminin başındaki servet değeri arasındaki olumlu farktır.

a) Tasfiye karı hesaplanırken;

1) Ortaklara veya kurum sahiplerine tasfiye esnasında avans olarak veya diğer şekillerde yapılan her türlü ödemeler tasfiyenin sonundaki servet değerine,

2) Mevcut sermayeye ilave olarak ortaklar veya sahipleri tarafından yapılan ödemeler ile tasfiye esnasında elde edilen ve vergiden istisna edilmiş olan kazanç ve iratlar tasfiye döneminin başındaki servet değerine,

eklenir.

b) Hisselerine mahsuben ortaklara dağıtılan, satılan, devredilen veya kurum sahibine iade olunan iktisadi kıymetlerin değerleri, Kanun'un 13. maddesine göre ve dağıtımın, satışın, devrin veya iadenin yapıldığı gün itibarıyla belirlenir.

c) Bu maddeye göre tasfiye kararının hesaplanması sırasında, Kanun'un 8, 9, 10 ve 11. madde hükümleri de ayrıca dikkate alınır.

2.10.4 Geçici Vergi Beyannamesi

Tasfiye döneminde sadece geçici vergi mükellefiyeti sona ermektedir. Bu nedenle tasfiye süresince geçici vergi beyannamesinin verilmesine gerek bulunmamaktadır.

2.10.5 KDV ve Muhtasar Vergisi Beyannameleri

KDV ve Muhtasar beyanname mükellefiyetleri aynen devam etmekte olup, tasfiye döneminde beyannameler aynen verilmeye devam olunur. Tasfiyeye giriş tarihi ay ortasında olsa dahi o ay için yalnız bir beyanname verilir. Örneğin tasfiyeye giriş tarihi 13.01.2023 ise Ocak / 2023 dönemi için tek KDV beyannamesi düzenlenir ve 28.02.2023 tarihine kadar ilgili beyanname verilmeli, ödeme olması durumunda 28.02.2023 tarihine kadar da ödemesi yapılmalıdır.

2.11 Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ) Birleşmelerinde Kurumlar Vergisi Oranının İndirimli Uygulanması

27.01.2017 tarih ve 29961 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6770 sayılı Kanun'un 29. maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesine eklenen beşinci fıkrada; "(5) 19. maddenin birinci fıkrası kapsamında birleşen sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin, birleşme tarihinde sona eren hesap döneminde münhasıran üretim faaliyetinden elde ettiği kazançları ile bu kapsamda birleşilen kurumun birleşme işleminin gerçekleştiği hesap dönemi dahil olmak üzere üç hesap döneminde münhasıran üretim faaliyetinden elde ettiği kazançlarına uygulanmak üzere kurumlar vergisi oranını % 75'e kadar indirimli uygulamaya, bu indirim oranını, sektörler, iş kolları, üretim alanları, bölgeler, hesap dönemleri itibarıyla ya da orta ve yüksek teknoloji ürün üreten veya imalatçı ihracatçı kurumlar için ayrı ayrı veya birlikte farklılaştırmaya Cumhurbaşkanı; bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükümlerine yer verilmiştir.

KOBİ birleşmelerinde kurumlar vergisi oranının indirimli uygulanmasının şartları;

Kanun'un 32. maddesinin beşinci fıkrası hükümleri kapsamında, KOBİ'lerin münhasıran üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranının indirimli olarak uygulanabilmesi için;

a) Birleşmenin, Kanun'un 19. maddesinin birinci fıkrasında yer alan devir şartlarını taşıması,

b) Birleşen kurumların KOBİ niteliğinde olması, (19.10.2005 tarihli ve 2005/9617 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, küçük ve orta büyüklükte işletme, ikiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri kırk milyon Türk Lirasını aşmayan ve anılan Yönetmelikte mikro işletme, küçük işletme ve orta büyüklükteki işletme olarak sınıflandırılan ekonomik birimler veya girişimler olarak tanımlanmıştır.)

c) Birleşen kurumların devir tarihi itibarıyla sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştegal eden kurumlardan olması

şarttır.

Örnek: 01.08.2017 tarihinde KOBİ niteliğindeki (A) Ltd. Şti., KOBİ niteliğindeki mevcut (B) A.Ş.'ye Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 19. maddesinin birinci fıkrası kapsamında devrolunmuştur.

Buna göre,

a) (A) Ltd. Şti.'nin 01.01.2017-01.08.2017 kıst döneminde ve

b) (B) A.Ş.'nin de;

- 01.01.2017-31.12.2017 hesap döneminde,

- 01.01.2018-31.12.2018 hesap döneminde,

- 01.01.2019-31.12.2019 hesap döneminde

münhasıran üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına, Kanun'un 32. maddesinin beşinci fıkrası kapsamında kurumlar vergisi oranı indirimli olarak uygulanacaktır.

Diğer taraftan, üretim faaliyetleri dışında elde edilen kazançlar için kurumlar vergisi oranı indirimli olarak uygulanmayacaktır.

2.12 İndirimli Kurumlar Vergisi

28.02.2009 tarih ve 27155 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 9. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'na İndirimli Kurumlar Vergisi başlıklı 32/A maddesi eklenmiştir.

Bu maddeye göre;

(1) Finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, taahhüt işleri, 16.07.1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun ile 08.06.1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun kapsamında yapılan yatırımlar ile rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar hariç olmak üzere, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ve **(6322 sayılı Kanun'un 39. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük 15.06.2012)** Ekonomi Bakanlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar indirimli oranlar üzerinden kurumlar vergisine tabi tutulur.

(2) Bu maddenin uygulamasında yatırıma katkı tutarı, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oran ise yatırıma katkı oranını ifade eder. **(6745 sayılı Kanun'un 66. maddesiyle eklenen cümle; Yürürlük: 07.09.2016)** Yatırımın tamamlanması şartıyla, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle yararlanılan kısmı hariç olmak üzere kalan yatırıma katkı tutarı, yatırımın tamamlandığı hesap dönemini izleyen yıllarda Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bu yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

Cumhurbaşkanı;

a) (6322 sayılı Kanun'un 39. maddesiyle değişen bent; Yürürlük 15.06.2012) İstatistiki bölge birimleri sınıflandırması ile kişi başına düşen milli gelir veya sosyoekonomik gelişmişlik düzeylerini dikkate almak suretiyle illeri gruplandırmaya ve gruplar itibarıyla teşvik edilecek sektörleri ve bu sektörler ile organize sanayi bölgeleri, Gökçeada ve Bozcaada'da yapılan yatırımlara ve Cumhurbaşkanınca belirlenen kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde yapılan turizm yatırımlarına ilişkin yatırım ve istihdam büyüklüklerini belirlemeye,

b) (6322 sayılı Kanun'un 39. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük 15.06.2012) Her bir il grubu, stratejik yatırımlar veya (a) bendinde belirtilen yerler için yatırıma katkı oranını **(6111 sayılı Kanun'la değiştirilen ibare Yürürlük; 25.02.2011)** % 55'i, yatırım tutarı 50 milyon Türk Lirasını aşan büyük ölçekli yatırımlarda ise **(6111 sayılı Kanun'la değiştirilen ibare Yürürlük; 25.02.2011)** % 65'i geçmemek üzere belirlemeye, kurumlar vergisi oranını % 90'a kadar indirimli uygulamaya,

c) (6322 sayılı Kanun'un 39. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük 01.01.2013 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 15.06.2012) Yatırıma başlanan tarihten itibaren bu maddeye göre hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben, toplam yatırıma katkı tutarının % 50'sini ve gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını geçmemek üzere; yatırım döneminde kurumun diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli kurumlar vergisi oranı uygulamak suretiyle yatırıma katkı tutarını kısmen kullandırmaya, bu oranı her bir il grubu **(6745 sayılı Kanun'un 66. maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük: 07.09.2016)**, bölgesel, büyük ölçekli, stratejik ve öncelikli yatırımlar ile konusu, sektörü ve niteliği itibarıyla proje bazında desteklenmesine karar verilen yatırımlar için sifra kadar indirmeye veya **(6745 sayılı Kanun'un 66. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 07.09.2016)** % 100'e kadar artırmaya,

ç) Yatırım harcamaları içindeki arsa, bina, kullanılmış makine, yedek parça, yazılım, patent, lisans ve know-how bedeli gibi harcamaların oranlarını ayrı ayrı veya topluca sınırlandırmaya,

yetkilidir.

(3) İkinci fıkraya göre yatırıma katkı ve vergi oranı farklı illerde aynı mükellef tarafından yapılan yatırımlarda, toplam yatırımın her bir ile isabet eden oranına göre ilgili ilin yatırıma katkı oranı ve indirimli vergi oranı uygulanır.

(4) Tevsi yatırımlarda, elde edilen kazancın işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde, indirimli oran bu kazanca uygulanır. Kazancın ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise indirimli oran uygulanacak kazanç, yapılan tevsi yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dahil) oranlanması suretiyle belirlenir. Bu hesaplama sırasında işletme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri, yeniden değerlendirilmiş tutarları ile dikkate alınır. İndirimli oran uygulamasına yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği geçici vergi döneminde başlanır.

(5) Hesap dönemi itibarıyla ikinci fıkrada belirtilen şartların sağlanmadığının tespit edilmesi halinde, söz konusu vergilendirme döneminde indirimli vergi oranı uygulanması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

(6) Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde, devralan kurum, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla indirimli vergi oranından yararlanır. (6322 sayılı Kanun'un 39.maddesiyle eklenen cümle; Yürürlük 15.06.2012) Yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanmadan önce indirimli kurumlar vergisi uygulanan hallerde, yatırımın tamamlanıp işletilmeye geçilmemesi durumunda ikinci fıkranın (c) bendi uyarınca indirimli vergi oranı uygulanması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil edilir.

(7) Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde indirimli vergi oranından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla yatırıma katkı tutarının kalan kısmı için yararlanır.

(8) 7338 sayılı Kanun'un 60. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük: maddesi 01.01.2022 tarihinden itibaren yapılacak yatırım harcamalarına uygulanmak üzere 26.10.2021) Yatırım teşvik belgesi bazında yapılan yatırım harcamasına yatırıma katkı oranının uygulanmasıyla belirlenen tutarın %10'luk kısmı, kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar talep edilmesi şartıyla, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç olmak üzere tahakkuk etmiş diğer vergi borçlarından terkin edilmek suretiyle kullanılabilir. Terkin talebinde bulunulabilecek tutar, hak edilen yatırıma katkı tutarından indirimli kurumlar vergisi yoluyla kullanılan yatırıma katkı tutarının düşülmesinden sonra bulunan tutarın yarısından fazla olamaz. Diğer vergi borçlarının terkin suretiyle kullanılan tutarın bir katına isabet eden yatırıma katkı tutarından vazgeçildiği kabul edilir, diğer vergilerden terkin talep edilen tutar ile

vazgeçilen yatırıma katkı tutarları dolayısıyla vergi matrahına indirimli oranda kurumlar vergisi uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında diğer vergi borçlarından terkin edilebilecek toplam tutar, ilgili yatırım teşvik belgesi kapsamında fiilen yapılan yatırım harcamalarına, yatırıma katkı oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan tutarın %10'undan fazla olamaz.

(9) Bu madde gelir vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 9. madde ile; Mükelleflerin **(7161 sayılı Kanun'un 43. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 18.01.2019)** 2017, 2018 ve 2019 takvim yıllarında gerçekleştirdikleri imalat sanayiine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamındaki yatırım harcamaları için, bu Kanun'un 32/A maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde "%55", "%65" ve "%90" şeklinde yer alan kanuni oranlar sırasıyla "%70", "%80" ve "%100" şeklinde ve (c) bendinde "%50" şeklinde yer alan kanuni oran ise "%100" şeklinde uygulanır.

Ayrıca Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karara eklenen Geçici 8. Madde ile;

İmalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu: 15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 01.01.2017 ile 31.12.2019 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için;

a) Bina-inşaat harcamalarında KDV iadesi,

b) Bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına **15 puan ilave edilmek suretiyle**, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi tüm bölgelerde yüzde yüz oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı yüzde yüz olmak üzere,

teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun Geçici 9. Maddesinin ikinci fıkrasının kendisine verdiği yeki üzerine Cumhurbaşkanı'nca 1950 sayılı karar alınmış ve ilgili karar 30.12.2019 tarih ve 30994 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu karara göre;

15.06.2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile daha önceki kararlara istinaden imalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu: 15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 01.01.2020 - 31.12.2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen yatırım harcamaları için bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına **15 puan ilave edilmek suretiyle**, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi tüm bölgelerde yüzde yüz oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı yüzde yüz olmak üzere,

teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanır. Söz konusu karar 01.01.2020 tarihinden itibaren uygulanacaktır.

2.13 Kurumlar Vergisi Oranı ile İlgili Yapılan Düzenlemeler

17.11.2020 tarih ve 31307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7256 sayılı Kanun'un 35. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(6)Payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların (bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hariç) paylarının ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına kurumlar vergisi oranı 2 puan indirimli olarak uygulanır. İndirimden yararlanılan hesap döneminden itibaren beş hesap dönemi içinde pay oranına ilişkin bu fıkrada belirlenen şartın kaybedilmesi hâlinde, indirimli vergi oranı uygulaması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

22.01.2022 tarih ve 31727 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7351 sayılı Kanun'un 15. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

(7351 sayılı Kanununun 15. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük: 01.01.2022 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2022 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 22.01.2022) (7) İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanır.

(7351 sayılı Kanununun 15. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük: 01.01.2022 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2022 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 22.01.2022) (8) Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanır. Bu kazançların ihracata isabet eden kısmı için yedinci fıkra hükmüne göre ayrıca indirim uygulanmaz.

(7351 sayılı Kanununun 15. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük: 01.01.2022 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2022 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 22.01.2022)(9) Yedinci ve sekizinci fıkralardaki indirimli oranlar, bu madde kapsamındaki diğer indirimler uygulandıktan sonraki kurumlar vergisi oranı üzerine uygulanır.

3. VERGİ USUL KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

3.1 Kanuni ve İdari Süreler

VUK'un Kanuni ve İdari Süreler başlıklı 14. maddesi uyarınca; Vergi muamelelerinde süreler vergi kanunları ile belli edilir. Kanun'da açıkça yazılı olmayan hallerde **15 günden** aşağı olmamak şartıyla bu süreyi, tebliği yapacak olan idare belirler ve ilgiliye tebliğ eder.

3.2 İkmalen ve Re'sen Vergi Tarhı

VUK'un "İkmalen Vergi Tarhı" başlıklı 29. maddesi ile Re'sen Vergi Tarhı başlıklı 30. maddesi uyarınca;

İkmalen vergi tarhı, her ne şekilde olursa olsun bir vergi tarh edildikten sonra bu vergiye müteallik olarak meydana çıkan ve defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak miktarı tespit olunan bir matrah veya matrah farkı üzerinden alınacak verginin tarh edilmesidir. Özel kanunlarında ikmalen tarhiyata ilişkin olarak yer alan hükümler saklıdır.

Re'sen vergi tarhı, vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespitine imkan bulunmayan hallerde takdir komisyonları tarafından takdir edilen veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca düzenlenmiş vergi inceleme raporlarında belirtilen matrah veya matrah kısmı üzerinden vergi tarh olunmasıdır. İnceleme raporunda bu maddeye göre belirlenen matrah veya matrah farkı re'sen takdir olunmuş sayılır.

Aşağıdaki hallerden herhangi birinin bulunması durumunda, vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespitinin mümkün olmadığı kabul edilir:

1. Vergi beyannamesi kanuni süresi geçtiği halde verilmemişse,
2. Vergi beyannamesi kanuni veya ek süreler içinde verilmekle beraber beyannamede vergi matrahına ilişkin bilgiler gösterilmemiş bulunursa,
3. Bu Kanun'a göre tutulması mecburi olan defterlerin hepsi veya bir kısmı tutulmamış veya tasdik ettirilmemiş olursa veya vergi incelenmesi yapmaya yetkili olanlara herhangi bir sebeple ibraz edilmezse,
4. Defter kayıtları ve bunlarla ilgili vesikalar, vergi matrahının doğru ve kesin olarak tespitine imkan vermeyecek derecede noksan, usulsüz ve karışık olması dolayısıyla ihticaca salih bulunmazsa,
5. Tutulması zorunlu olan defterlerin veya verilen beyannamelerin gerçek durumu yansıtmadığına dair delil bulunursa,
6. Bu Kanun'un mükerrer 227. maddesi uyarınca 3568 sayılı Kanun'a göre yetki almış meslek mensuplarına imzalatırma mecburiyeti getirilen beyanname ve ekleri imzalatırılmazsa veya

tasdik kapsamına alınan konularda yeminli mali müşavir tasdik raporu zamanında ibraz edilmezse,

Yukarıdaki 2. bentte yazılı halin vukuunda mükellefe Takdir Komisyonu tarafından 15 günden az olmamak üzere bir mühlet verilerek vergi matrahına ilişkin bilgileri vermeye ve kanuni defterlerini ibraz etmeye davet olunur. Bu davet üzerine mükellef istenilen bilgileri verir ve kanuni defterlerini ibraz ederse, defter ve vesikalar ihticaca salih bulunmak şartıyla, mükellefe takdir olunacak matrah defter ve vesikaları kayıtlarına göre tespit olunacak miktardan fazla olamaz.

Vergi beyannamesini kanuni süresi geçtikten sonra vermiş olanlara bu beyannamede gösterdikleri matrah üzerinden re'sen gerekli tarhiyat yapılır ve bu beyannameler re'sen takdir için takdir komisyonuna sevk edilmez. Ancak, vergi incelemesine başlanılmasından veya takdir komisyonuna sevk edilmesinden sonra kendiliğinden verilen beyannameler için bu hüküm uygulanmaz.

Yukarıdaki bentlerin hükümlerine göre re'sen vergi tarhını gerektiren bir sebep yanında ikmalen vergi tarhını da lüzumlu kılan bir durum mevcut ise re'sen takdir sonucu beklenmeksizin gerekli ikmal tarhiyatı yapılır. Re'sen takdir sırasında ikmal tarhiyatına mesnet olan matrah farkı nazara alınmışsa vergi tarhı sırasında evvelce tarh edilmiş olan vergi indirilir.

3.3 Zamanaşımı ve Zamanaşımı Süreleri

Zamanaşımı, süre geçmesi suretiyle vergi alacağının kalkmasıdır. Zamanaşımı, mükellefin bu hususta bir müracaatı olup olmadığına bakılmaksızın hüküm ifade eder.

VUK'nun "Zamanaşımı Süreleri" başlıklı 114. maddesi uyarınca; Vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından başlayarak beş yıl içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergiler zamanaşımına uğrar.

Şu kadar ki, vergi dairesince matrah takdiri için takdir komisyonuna başvurulması, zamanaşımını durdurur. Duran zamanaşımı mezkur komisyon kararının vergi dairesine tevdiini takip eden günden itibaren kaldığı yerden işlemeye devam eder. Ancak işlemeyen süre her hal ve takdirde bir yıldan fazla olamaz.

Şarta bağlı istisna veya muafiyet uygulamaları sonucu kısmen veya tamamen alınmayan vergilere ilişkin zamanaşımı süresi, istisna veya muafiyet şartlarının ihlal edildiği tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren başlar.

Damga vergisine tabi olup vergi ve cezası zamanaşımına uğrayan evrakın hükmünden tarh zamanaşımı süresi dolduktan sonra faydalandığı takdirde mezkur evraka ait vergi alacağı yeniden doğar.

3.4 İşe Başlamayı Bildirme

VUK'un "İşe Başlamayı Bildirme" başlıklı 153. maddesi uyarınca; aşağıda yazılı mükelleflerden işe başlayanlar keyfiyeti vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar:

1. Vergiye tabi ticaret ve sanat erbabı,

2. Serbest meslek erbabı,
3. Kurumlar vergisi mükellefleri,
4. Kollektif ve adi şirket ortaklarıyla komandit şirketlerin komandite ortakları.

Ticaret sicili memurlukları, kurumlar vergisi mükellefi olup da Türk Ticaret Kanunu'nun **(6728 sayılı Kanun'un 19. maddesiyle değişen ibare;Yürürlük 09.08.2016)** 27. maddesi uyarınca tescil için başvuran mükelleflerin başvuru evraklarının bir suretini ilgili vergi dairesine (6728 sayılı Kanun'un 19. maddesiyle eklenen ibare;Yürürlük 09.08.2016) yazılı veya elektronik ortamda intikal ettirir. Bu mükelleflerin işe başlamayı bildirme yükümlülükleri yerine getirilmiş sayılır. Bildirim yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyen ticaret sicili memurları hakkında işe başlamanın zamanında bildirilmemesine ilişkin usulsüzlük cezası hükümleri uygulanır. **(6728 sayılı Kanun'un 19. maddesiyle eklenen cümle; Yürürlük 09.08.2016)** Başvuru evraklarının elektronik ortamda intikaline ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca müştereken belirlenir.

3.5 Adres, İş ve İşletme Değişikliklerinin Bildirilmesi

VUK'un "Adres Değişikliklerinin Bildirilmesi" başlıklı 157. maddesi uyarınca; 101. maddede yazılı bilinen iş **(7061 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle kaldırılan ibare; Yürürlük 05.12.2017)** yeri adreslerini değiştiren mükellefler, yeni adreslerini vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

VUK'un "İş Değişikliklerinin Bildirilmesi" başlıklı 158. maddesi uyarınca; işe başladıklarını bildiren mükelleflerden:

- a) Yeni bir vergiye tabi olmayı;
- b) Mükellefiyet şeklinde değişikliği;
- c) Mükellefiyetten muaflığa geçmeyi;

gerektirecek surette işlerinde değişiklik olanlar, bu değişiklikleri vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

VUK'un "İşletmede Değişikliğin Bildirilmesi" başlıklı 159. maddesi uyarınca; aynı teşebbüs veya işletmeye dahil bulunan işyerlerinin sayısında vukua gelen artış veya azalışları mükellefler vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

3.6 İşe Başlama, Bırakma ve Diğer Bildirimlerde Süre

VUK'un "Süre" başlıklı 168. maddesi uyarınca; bildirmeler aşağıda yazılı süre içinde yapılır:

1. Gerçek kişilerde işe başlama bildirimleri, işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde kendilerince veya 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'na göre ruhsat almış avukatlar veya 3568 sayılı Kanun'a göre yetki almış meslek mensuplarınca, şirketlerin kuruluş aşamasında işe başlama bildirimleri ise işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde ticaret sicili memurluğunca ilgili vergi dairesine yapılır. Şirketlerin işe başlama bildirimleri dışında yapılacak bildirimler ile işi bırakma ve değişiklik bildirimleri, bildirilecek olayın vukuu tarihinden itibaren bir ay içerisinde

mükellef tarafından vergi dairesine yapılır.

2. Bina ve arazi değişikliklerinde bildirme; yeni inşaatta inşaatın bittiği ve kısmen kullanılmaya başlanılmışsa her kısmın kullanılmaya başlandığı ve diğer değişikliklerde (müstesnalığın sukutu dahil) tadili gerektiren halin vukuu tarihinden başlayarak iki ay.

3.7 Defter Tutmakla Yükümlü Olan ve Olmayan Mükellefler

VUK'un "Defter Tutacaklar" başlıklı 172. maddesi uyarınca; aşağıda yazılı gerçek ve tüzel kişiler bu Kanun'un esaslarına göre defter tutmaya mecburdurlar:

1. Ticaret ve sanat erbabı;
2. Ticaret şirketleri;
3. İktisadi kamu müesseseleri;
4. Dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler,
5. Serbest meslek erbabı;
6. Çiftçiler,

İktisadi kamu müesseseleriyle dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler defter tutma bakımından tüccarların tabi oldukları hükümlere tabidirler.

VUK'un "İstisnalar" başlıklı 173. maddesi uyarınca; defter tutma mecburiyeti aşağıda yazılı gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanmaz.

1. Gelir vergisinden muaf olan esnaf ve gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler;
2. Gelir Vergisi Kanunu'na göre kazançları basit usulde tespit edilenler;
3. Kurumlar vergisinden muaf olan:
 - a) İktisadi kamu müesseseleri;
 - b) Dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler.

Yukarıdaki istisna hükümlerinin gelir veya kurumlar vergilerinden muaf olmakla beraber diğer vergilerden birine tabi olan ve bu vergileri götürü usulde tespit edilmeyen mükelleflerin muaf olmadıkları vergiler için tutacakları defterlere şümulü yoktur.

3.8 Bilanço - İşletme Hesabı Esasına Göre Tutulacak Defterler ve Hadler

VUK'un "Bilanço Esasında Tutulacak Defterler" başlıklı 182. maddesi uyarınca; bilanço esasında aşağıdaki defterler tutulur:

1. Yevmiye defteri;
2. Defterikebir;
3. Envanter defteri;

Bilanço hesabı esasına göre defter tutma hadleri; 544 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (RG 30.12.2022 - 32059 (2.mükerrer)) ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 177. maddesinde

açıklanan bilanço esasına göre defter tutacak olan 1. sınıf tüccarlara ait hadler artırılmış olup yeni tutarlar aşağıdaki gibidir.

1- Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satan ve yıllık alımlarının tutarı 890.000 TL veya satışları tutarı 1.270.000 TL'yi aşanlar,

2- Birinci bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşıp da bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatı 440.000 TL'yi aşanlar,

3- 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde 2 numaralı bentte yazılı iş hasılatının 5 katı ile yıllık satış tutarının toplamı 890.000 TL'yi aşanlar.

25.02.2005 tarih ve 25741 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 345 sıra no.lu VUKGT ile 2005 hesap döneminden itibaren serbest bölgelerde ticari faaliyette bulunan bütün gerçek ve tüzel kişiler herhangi bir hadde bağlı kalmaksızın, VUK hükümlerine uygun olarak bilanço esasına göre defter tutacaklardır.

VUK'un “İşletme Hesabı Esasında Tutulacak Defterler” başlıklı 193. maddesi uyarınca; işletme hesabı esasında aşağıdaki defterler tutulur:

1. İşletme hesabı defteri (işletme hesabını ihtiva eden)

3.9 VUK'da Kayıt Nizamı ve Defter Tasdikine İlişkin Hükümler

VUK'un 215. maddesi uyarınca;

1. Bu Kanuna göre tutulacak defter ve kayıtların Türkçe tutulması zorunludur. Ancak, Türkçe kayıtlar bulunmak kaydıyla defterlerde başka dilden kayıt da yapılabilir. Bu kayıtlar vergi matrahını değiştirmeyecek şekilde tasdik ettirilecek diğer defterlere de yapılabilir.

2. a) Kayıt ve belgelerde Türk para birimi kullanılır. Belgeler, Türk parası karşılığı gösterilmek şartıyla, yabancı para birimine göre de düzenlenebilir. Şu kadar ki yurt dışındaki müşteriler adına düzenlenen belgelerde Türk parası karşılığı gösterilme şartı aranmaz.

b) İlgili dönem defter tasdik tarihi itibarıyla ödenmiş sermayesi (yurt dışında kurulan şirketlerin Türkiye'ye ayrılan ödenmiş sermayesi) en az 100 milyon ABD Doları ya da muadili yabancı para karşılığı Türk Lirası ve sermayesinin en az % 40'ı ikametgahı, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kişilere ait olan işletmelere, kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına Cumhurbaşkanınca izin verilebilir. Cumhurbaşkanı, bu had ve nispeti sektörler itibarıyla ayrı ayrı yarısına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu şartların ihlal edildiği hesap dönemini izleyen hesap döneminden itibaren Türk para birimine göre kayıt tutma zorunluluğu başlar.

ba) Türk para birimiyle yapılan işlemler, işlemin gerçekleştiği günün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruyla ilgili para birimine çevrilir. İktisadi kıymetlerin değerleri ile vergi matrahı kayıt yapılan para birimine göre tespit edilir, beyannamenin verilmesi gereken ayın ilk gününün kuruyla Türk parasına çevrilerek beyan edilir. Vergi ödeme, mahsup ve iade işlemlerinde de Türk Lirası tutarlar kullanılır.

bb) Bu mükellefler, diğer para birimleriyle kayıt tuttukları sürece mükerrer 298. maddenin

(A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesi yapamazlar. Türk para birimiyle kayıt yapmaya başlamaları halinde ise üç yıl süreyle anılan madde hükmünden yararlanamazlar.

VUK'un 216. maddesi uyarınca; bu Kanun'a göre tutulması mecburi defterler mürekkeple veya makine ile yazılır. Kopya kağıdı kullanılması ve istampa ve sair damga aletleriyle kopya konulması da caizdir. Bilumum defterlerde hesaplar kapatılıncaya kadar toplamlar geçici olarak kurşun kalemi ile yapılabilir.

VUK'un 217. maddesi uyarınca; yevmiye defteri maddelerinde yapılan yanlışlar ancak muhasebe kaidelerine göre düzeltilebilir. Diğer bilumum defter ve kayıtlara rakam ve yazılar yanlış yazıldığı takdirde düzeltmeler ancak yanlış rakam ve yazı okunacak şekilde çizilmek, üst veya yan tarafına veyahut ilgili bulunduğu hesaba doğrusu yazılmak suretiyle yapılabilir. Defterlere geçirilen bir kaydı kazımak, çizmek veya silmek suretiyle okunamaz bir hale getirmek yasaktır.

VUK'un 218. maddesi uyarınca; defterlerde kayıtlar arasında usulen yazılmaya mahsus olan satırlar, çizilmeksizin boş bırakılamaz ve atlanamaz. Ciltli defterlerde, defter sayfaları ciltten koparılamaz. Tasdikli müteharrik yapraklarda bu yaprakların sırası bozulamaz ve bunlar yırtılamaz.

VUK'un 219. maddesi uyarınca; Muameleler defterlere zamanında kaydedilir. Şöyle ki:

- a) Muamelelerin işin hacmine ve icabına uygun olarak muhasebenin intizam ve vuzuhunu bozmayacak bir zaman zarfında kaydedilmesi şarttır. Bu gibi kayıtların **on günden fazla** geciktirilmesi caiz değildir.
- b) Kayıtlarını devamlı olarak muhasebe fişleri, primanota ve bordro gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan mazbut vesikalara dayanarak yürüten müesseselerde, muamelelerin bunlara işlenmesi, deftere işlenmesi hükmündedir. Ancak bu kayıtlar, muamelelerin esas defterlere **45 günden daha geç** intikal ettirilmesine cevaz vermez.
- c) Günlük kasa, günlük perakende satış ve hasılat defterleri ile serbest meslek kazanç defterine muameleler günün gününe kaydedilir.

VUK'un 220. maddesi uyarınca; aşağıda yazılı defterlerin bu bölümdeki esaslara göre tasdik ettirilmesi mecburidir.

1. Yevmiye ve envanter defterleri,
2. İşletme defteri,
3. Çiftçi işletme defteri,
4. İmalat ve İstihsal Vergisi defterleri; (Basit İstihsal Vergisi defteri dahil)
5. Nakliyat Vergisi defteri,
6. Yabancı nakliyat kurumlarının hasılat defteri,
7. Serbest meslek kazanç defteri,

Bu Kanun'la cevaz verilen hallerde yukarıda yazılı olanların yerine kullanılacak olan defterler de tasdike tabi tutulur.

VUK'un 221. maddesi uyarınca; bu Kanun'da yazılı defterleri kullanacak olanlar, bunları aşağıda yazılı zamanlarda tasdik ettirmeye mecburdurlar;

1. Ötedenberi işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda;
2. Hesap dönemleri Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda;
3. Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler, işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muafılıktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde;
4. Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce;

VUK'un 222. maddesi uyarınca; defterlerini ertesi yılda da kullanmak isteyenler Ocak ayı, hesap dönemleri Maliye Bakanlığınca tespit edilenler bu dönemin ilk ayı içinde tasdiki yeniletmeye mecburdurlar.

VUK'un 223. maddesi uyarınca; defterler, işyerinin, işyeri olmayanlar için ikametgahın bulunduğu yerdeki noter veya noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar, menkul kıymet ve kambiyo borsasındaki acentalar için borsa komiserliği tarafından tasdik olunur. Tasdik makamı, bu Kanun'a göre tasdike getirilen defterleri sosyal güvenlik ile ilgili kuruluşların mevzuat hükümlerine bağlı kalmaksızın tasdik eder.

(7099 sayılı kanunun 2. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 15.03.2018) Defterler anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin kuruluş aşamasında, şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret sicili müdürlüğüne tasdik edilir.

VUK'un 225. maddesi uyarınca; defterler aşağıdaki şekilde tasdik olunur:

- a) Ciltli defterlerin tasdik esnasında sayfalarının sıra numarasıyla teselsül ettiğine bakılarak, bu sayfalar teker teker tasdik makamının resmi mühürü ile mühürlenir.
- b) Müteharrik yapraklı yevmiye defteri kullanmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilen müesseseler bir yıl içinde kullanacaklarını tahmin ettikleri sayıda yaprağı yukarıdaki esaslara göre tasdik ettirirler. Tasdikli yapraklar bittiği takdirde, yeni yapraklar kullanılmadan evvel tasdike arz olunur.

Bunların sayfa numaraları tasdikli yaprakların sayfa numaralarını takiben teselsül ettirilir. Tasdik makamı, ilave yaprakların sayısını ilk tasdik şerhinin altına kaydeder ve bu kaydı usulüne göre tasdik eder. Uygulamada işletmeler VUK uyarınca noter tasdiki zorunlu olan defterlerin (1. sınıf tacirler için, yevmiye ve envanter defteri gibi) tasdiklerini (aralık ayı içerisinde veya ara tasdik yapılacak ise Ocak ayı içerisinde) düzenli olarak yaptırmaktadırlar.

3.10 Fatura Düzenleme Süresi

Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.

Vergi Usul Kanunu'nun 231. maddesinin 5 numaralı bendi uyarınca mal teslimi veya hizmetin yapılmasından itibaren on gün içinde düzenlenmesi gereken faturanın düzenlenme süresi 5035 sayılı Kanun'un 48. maddesiyle 01.01.2004 tarihinden geçerli olmak üzere **yedi (7) güne indirilmiştir.**

3.11 VUK'da Değerleme Ölçüleri

213 sayılı VUK'da değerlendirme ölçüleri 261. maddede düzenlenmiş olup, değerlendirme ölçülerine ilişkin açıklamalara 262 - 268. maddelerde yer verilmiştir.

Değerleme, iktisadi kıymetin nevi ve mahiyetine göre, aşağıdaki ölçülerden biri ile yapılır:

1. Maliyet bedeli
2. Borsa rayici
3. Tasarruf değeri
4. Mukayyet değer
5. İtibari değer
6. Vergi değeri
7. Rayiç bedel
8. Emsal bedeli ve ücreti
9. Alış bedeli (7338 sayılı kanununun 26. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük:26.10.2021)

3.12 VUK Uyarınca Maliyet Bedeli Kavramı

Uygulamada işletmelerin gerek stokların gerekse maddi duran varlıkların maliyet bedellerinin tespitinde bazı yanlışlıklar yaptığı görülmektedir. Son düzenlemeler ışığında bu iki önemli kalemin maliyet bedellerinin oluşumu özetle aşağıda gösterilmiştir.

3.12.1 Stokların Maliyet Bedelinin Tespiti

Genel olarak stoklar maliyet bedeli ile değerlendirilmektedir.

- İşletme bünyesinde üretim söz konusu ise VUK'un 274. ve 275. madde hükümleri,
- Ürünlerin satın alınması veya ithal edilmesi durumlarında ise VUK'un 262. ve 274. madde hükümleri geçerli olacaktır.

VUK'un 262. maddesi uyarınca (Maliyet Bedeli): İktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetleriyle yapılan ödemelerle bunlara ilişkin tüm giderlerinin toplamından oluşur. Diğer bir anlatımla, stokların işletme ambarına girinceye kadar yapılan tüm masraflar maliyet olarak dikkate alınmalı gider yazılmamalıdır. (özellikle nakliye giderleri, ithalat masraflarından belli kısımlar uygulamada gider olarak dikkate alınmaktadır.)

14.10.2021 tarihli 7338 sayılı kanun ile emtia maliyetine konu olan giderler ile ilgili daha önce tebliğ ile yapılan düzenlemeler 262. maddeye dahil edilmişlerdir.

(7338 sayılı Kanun'un 27. maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük:26.10.2021) Aşağıda sayılan giderler de maliyet bedeline dâhil edilir:

a) İktisadi kıymetin iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile doğrudan ilgili; gümrük vergileri, gümrük komisyonları, yükleme, boşaltma, nakliye ve montaj giderleri,

b) İktisadi kıymetin iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile doğrudan ilgili; resim ve harçlar, noter, tapu, mahkeme, değer tespiti, danışmanlık, komisyon ve ilan giderleri,

c) İktisadi kıymetin finansmanında kullanılan kredilere ait faiz giderleri ve bunlara ilişkin kur farklarının; emtiada emtianın stoklara girdiği tarihe kadar, diğer iktisadi kıymetlerde ise iktisadi kıymetin envantere alındığı hesap döneminin sonuna kadar olan kısmı ile söz konusu kredilere ilişkin giderler (Faiz giderleri ile kur farklarının diğer kısımlarını maliyet bedeline ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükellefler serbesttirler.),

ç) İktisadi kıymetin stoklara veya envantere alındığı tarihe kadarki depolama ve sigorta giderleri,

d) Gayrimenkullerde mevcut bir binanın satın alınarak yıkılmasından ve arsasının tesviyesinden mütevellit giderler.

(7338 sayılı Kanun'un 27. maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük:26.10.2021) Gayrimenkullerle doğrudan ilgili olması şartıyla, bunların envantere alındığı hesap dönemi sonuna kadar alınan hibeler maliyet bedelinden indirilir.

(7338 sayılı Kanun'un 27. maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük:26.10.2021) İktisadi kıymetin (emtia hariç) iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile ilgili olan özel tüketim vergisi, indirilemeyecek katma değer vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi ile kaynak kullanımını destekleme fonunu maliyet bedeline ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükellefler serbesttirler.

VUK'un 274. maddesi uyarınca (Ticari Malların Değerlemesi): Emtia, maliyet bedeli ile değerlendirilir. Emtianın maliyet bedeline nazaran değerlendirme günündeki satış bedelleri % 10 ve daha fazla bir düşüklük gösterdiği hallerde mükellef, maliyet bedeli yerine 267. maddenin ikinci sırasındaki usul hariç olmak üzere, emsal bedeli ölçüsünü tatbik edebilir. Bu hüküm 275. maddede yazılı mamuller için de uygulanabilir.

VUK'un 275. maddesi uyarınca (Üretilen Mamullerin Maliyet Bedeli): Üretilen mamullerin maliyetini oluşturan unsurlar;

- Direkt ilk madde malzeme (710),
- Direkt işçilik (720),
- Genel üretim giderlerinden (730) mamule düşen pay,
- Genel idare giderlerinden (770) mamule düşen pay (bu hissenin mamulün maliyetine katılması ihtiyaridir.) ve
- Ambalajlı olarak piyasaya sürülmesi zorunlu mamüllerde ambalaj bedeli mamulün maliyetine dahil edilir.

238 sıra no.lu VUKGT Uyarınca Kur Farklarının Durumu; Emtianın satın alınıp işletme stoklarına girdiği tarihe kadar oluşan kur farklarının maliyete intikal ettirilmesi zorunludur. Stokta kalan emtia ile ilgili olarak daha sonra ortaya çıkacak kur farklarının ise, ilgili buldukları yıllarda gider yazılması veya maliyete intikal ettirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Faiz Giderlerinin Durumu; işletmelerin finansman temini maksadıyla bankalardan veya benzeri kredi müesseselerinden aldıkları krediler için ödedikleri faiz ve komisyon giderlerinden dönem sonu stoklarına pay vermeleri zorunlu bulunmamaktadır. Buna göre mükellefler söz konusu ödemelerini doğrudan gider olarak kaydedebilecekleri gibi, diledikleri takdirde stokta bulunan emtiaya isabet eden kısmı maliyete dahil edebileceklerdir.

7103 sayılı kanununun 10. maddesiyle Vergi Usul Kanunu'na eklenen 278/A maddesine göre; **Bozulma, çürüme veya son kullanma tarihinin geçmesi** gibi nedenlerle imha edilmesi gereken emtia, bu mahiyetteki imha işlemleri süreklilik arz eden mükelleflerin başvurularına istinaden, bu Kanununun 267. maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü bendindeki usulle mukayyet olmaksızın, Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul çerçevesinde ve tayin olunan imha oranı dikkate alınmak suretiyle değerlendirilir.

213 sayılı Kanununun 278/A maddesinin dördüncü fıkrasının verdiği yetkiye dayanılarak, söz konusu madde uygulamasından esas itibarıyla, **yurt içinde satışa konu olan ancak, raf ömrünün çok kısa olması, bozulması veya son kullanma tarihinin geçmesi gibi nedenlerle iade alınan, insan ve çevre sağlığına zararlı olması nedeniyle imha edilmesi mecburiyeti bulunan ve imha işlemleri süreklilik arz eden;**

- Her türlü et ve et ürünleri (kıyma, pastırma, sucuk, salam, sosis gibi),
- Her türlü süt ve süt ürünleri (peynir, yoğurt, ayran, kaymak, tereyağı, gibi),
- Yumurta,
- Taze sebze ve meyve,
- Pasta, kek, börek, ekme gibi her türlü unlu mamuller,
- İlgili Bakanlık tarafından ruhsatlandırılan veya ithaline izin verilen insan ve hayvan sağlığı için kullanılan her türlü ilaç,

ve benzeri emtianın faydalanması uygun bulunmuştur.

3.12.2 Maddi Duran Varlıkların Maliyet Bedellerinin Tespiti

Bilindiği gibi VUK'un 269. ve 273. maddeleri gereğince, iktisadi işletmelere dahil gayrimenkullerin,

14.10.2021 tarihli 7338 sayılı kanun ile maddi duran varlıkların maliyetine konu olan giderler ile ilgili daha önce tebliğ ile yapılan düzenlemeler 262. maddeye dahil edilmişlerdir. Konuya ilişkin kitabımızın "3.12.1" bölümünde değinildiği için burada tekrar edilmemiştir.

163 ve 234 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile 187 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği'ne (GVKGT) göre, sabit kıymetlerin aktifleştirildiği yılın sonuna kadar doğan kur farklarının ve kredi faizlerinin maliyete dahil edilmesi zorunludur. Sonraki yıllarda doğan kur farkı ve faizlerin ise, maliyete atılması ile gider yazılması konusunda mükellefler serbesttir.

Maliye Bakanlığı VUK ile ilgili bazı konularda oluşan tereddütleri gidermek ve uygulama birliği sağlamak amacıyla 334 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile bazı açıklama ve düzenlemeler yapmıştır.

Bu tebliğe göre, lehte oluşan kur farklarının (646 Kur Farkı Gelirleri Hesabında izlenmeyerek) da, aktifleştirme işleminin gerçekleştiği dönemin sonuna kadar oluşan kısmının maliyetle ilişkilendirilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiş, aktifleştirme yılından sonraki yıllarda oluşanların ise kambiyo geliri olarak değerlendirilmesi veya maliyetten düşülmek suretiyle amortismanına tabi tutulması gerekeceği (yani bu konuda mükelleflerin seçimlik haklarının bulunduğu) ifade edilmiştir. Tebliğde seçimlik olarak hangi hak kullanılmışsa, sonraki dönemlerde aynı yöntemle göre işlem yapılmasına devam edilmesi gerektiği de belirtilmiştir.

3.13 VUK Uyarınca Reeskont İşlemleri

VUK'un 281. ve 285. maddelerine göre bankalar, bankerler ve sigorta şirketleri, senede bağlı alacak ve borçlarını reeskonta tabi tutmak zorundadırlar. Ancak bankalar, bankerler ve sigorta şirketleri dışında kalan ve bilanço esasına göre defter tutan vergi mükellefleri vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlarını reeskonta tabi tutup tutmamak konusunda VUK'a göre seçimlik hakka sahiptirler.

Alacaklara ilişkin olarak ayrılan reeskont tutarları, gelir tablosunda "DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR"; "borçlara ilişkin reeskont tutarları ise, "DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİRLER VE KARLAR" hesap gruplarında muhasebeleştirilir.

Vergi Usul Kanunu'nun 280, 281 ve 285. maddelerine göre vadesi henüz gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar değerlendirme gününün kıymetine irca olunabilir. Bu takdirde, senette faiz nispeti açıklanmış ise bu nispet, açıklanmamışsa yabancı para cinsinden olan alacaklar için LIBOR (Londra Bankalar Arası Faiz Oranı), TL cinsinden olan alacaklar için ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının resmi iskonto haddi uygulanır.

31.12.2022 tarihinden itibaren geçerli olacak kısa vadeli avans faiz oranı yıllık **%10,75**'tir (RG. 31.12.2022-32060). Bu durumda yapılacak reeskont işlemlerinde senette herhangi bir faiz oranı yok ise TL cinsinden olan alacak ve borçlar için bu faiz oranının uygulanması gerekmektedir.

SPK mevzuatında ise reeskont oranı ile ilgili hüküm; Reeskont işleminde söz konusu alacak ve borçlar için öngörülen faiz oranı, bu yoksa T.C.M.B. iskonto oranı uygulanır. Aracı kurumlar, bankalar ile sigorta şirketleri, alacakları ile borçlarını Merkez Bankasının iskonto oranı veya muamelelerinde uyguladıkları faiz oranı ile değerlendirme günü kıymetine dönüştürürler. (SPK Seri XI, Tebliğ No: I Md. 26) Reeskont hesaplanmasında iç iskonto yöntemi kullanılır.

İç iskonto yönteminde, reeskonta konu edilecek senedin net bugünkü (hali hazır değeri) değeri esas alınarak hesaplama yapılır. Bunun için önce senedin hali hazır değerinin bulunması daha sonra bu değere iskonto oranının uygulanması gerekir.

İç iskonto formülü şöyledir.

$F = A \cdot n \cdot t / 360$, Burada F: İskonto tutarını, A: Senedin değerini, n: Faiz oranını ve t: senedin vadesini ifade etmektedir.

Bu formülü yazılı bir şekilde iç iskonto yöntemine göre açarsak; bu formül şu şekli almaktadır.

$$\text{Reeskont Tutarı} = \frac{\text{Nominal Değer} \times \text{Faiz Oranı} \times \text{Gün Sayısı}}{36.000 + (\text{Faiz Oranı} \times \text{Gün Sayısı})}$$

Aşağıda reeskont uygulamasına ilişkin önem arz eden hususlar özetlenmiştir.

- VUK uyarınca senede bağlı alacak ve borçların reeskonta tabi tutulması ihtiyaridir. (Bankalar, Bankerler ve Sigorta Şirketleri hariç) MSUGT uyarınca da reeskont işlemi ihtiyaridir. SPK uyarınca ise reeskont işlemi zorunludur.
- Alacak senetlerini reeskonta tabi tutan işletmeler borç senetlerini de reeskonta tabi tutmak zorundadırlar.
- Alacak senetleri reeskontu giderleri kabul edilir gider, borç senetleri reeskontu gelirleri de vergiye tabi gelirdir.
- İleri düzenleme tarihli çeklerin değerlendirme gününde vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar için uygulanması öngörülen reeskont uygulamasından yararlanılması mümkün bulunmaktadır. **(30.04.2013 tarihli ve 64 sıra no.lu VUK Sirküleri)**
- Reeskont hesaplanmasında iç iskonto yönteminin kullanılması gerekir.
- Alacak ve borç senetlerinde faiz oranı belirtilmemişse, TL senetlerde; bu takdirde reeskont faiz oranı T.C. Merkez Bankası'nca tespit edilen kısa vadeli avans oranı olan %10,75'tir. Döviz cinsinden düzenlenen senetlerde ise LIBOR kullanılır.
- Şüpheli alacak karşılığı ayrılmış senetli alacaklar için reeskont hesaplanamaz. Yapılan hesaplamalar KKEG olarak dikkate alınırlar.
- Hatır senetleri, müflisten olan senetli alacaklar, vadeli satışlar dolayısıyla edinilen senetler ile vade içermeyen senetler için reeskont yapılamaz, yapıldığı takdirde KKEG olarak dikkate alınırlar.

3.14 Finansal Kiralama İşlemlerinin Muhasebesi ve Vergisel Özellikler

VUK'un Finansal Kiralama İşlemlerinde Değerleme başlıklı Mükerrer 290. maddesi uyarınca; bu madde kapsamında finansal kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesi, amortisman uygulaması, maliyet bedelinin tespiti gibi önemli konular ile ilgili özet bilgilere aşağıdaki bölümlerde yer verilmiştir.

Bu madde kapsamında, 01.07.2003 tarihinden itibaren finansal kiralama bedellerinin faturalandığı dönemde gider yazılması uygulaması kaldırılmıştır. Bunun yerine, kiracı tarafından finansal kiralama işleminden doğan toplam borç, kiralamaya konu iktisadi kıymetin kullanım hakkı ve finansal kiralama borçlanma maliyeti olarak ayrıştırılmaktadır.

Kullanım hakkının tutarı, iktisadi kıymetin rayiç bedeli veya sözleşmeye göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı olarak tespit edilmektedir. Mükerrer 290/2 uyarınca; kiracı tarafından aktifleştirilen finansal kiralamaya konu iktisadi kıymeti kullanma hakkı, bu Kanun'un mükerrer 298. maddesi ve üçüncü kitabının üçüncü kısmının birinci bölümünde kiralama konusu iktisadi kıymet için belirlenmiş esaslar çerçevesinde yeniden değerlendirilmeye ve amortismanına tabi tutulur.

Dolayısı ile kiracı tarafından aktifleştirilen finansal kiralamaya konu iktisadi kıymeti kullanma hakkı, enflasyon düzeltmesince (345 no.lu VUKGT uyarınca, kiracılar 302 ve 402 sayılı "Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar" hesaplarında görünen tutarları, parasal kabul edip düzeltme

konusu yapmayacaklardır.) ve amortismanına tabi tutulabilmektedir. Dolayısı ile amortisman oranının tespitinde finansal kiralama süresine göre değil, amortismanına tabi iktisadi kıymetin ekonomik ömrüne göre hareket edilmelidir. Ancak, finansal kiralama konusu iktisadi kıymete ilişkin yatırım indirimi hakkından kiralayan yararlanabilir.

Kiracı tarafından, finansal kiralamanın gerçekleştiği hesap döneminde ödenen faiz ve ortaya çıkan kur farklarının direkt gider olarak mı yazılacağı veya "kullanım hakkı" olarak tespit edilen tutarla mı (maliyet olarak) ilişkilendirileceği konusunda uygulamada tereddütler oluşmuştur.

3.11.2 no.lu bölümde açıkladığımız üzere, sabit kıymetlerin iktisap edildiği veya aktifleştirildiği dönemde tahakkuk eden kur farkı ve kredi faizleri sabit kıymetin maliyeti ile ilişkilendirilmektedir. Sonraki dönemlerde ise tahakkuk eden kur farkı ve kredi faizlerinin iktisadi kıymetin maliyeti ile ilişkilendirilmesi veya doğrudan gelir tablosu hesaplarına aktarılması yükümlülerin tercihine bırakılmıştır.

11 no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT) ile finansal kiralama işlemlerinde kullanılacak hesaplar belirlenmiştir.

- Muhasebeleştirmede aşağıdaki hesapların kullanılması öngörülmüştür.

124 KAZANILMAMIŞ FİNANSAL KİRALAMA FAİZ GELİRLERİ (-)	(Kısa Vadeli)
224 KAZANILMAMIŞ FİNANSAL KİRALAMA FAİZ GELİRLERİ (-)	(Uzun Vadeli)
301 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR	(Kısa Vadeli)
401 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR	(Uzun Vadeli)
302 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇ MALİYETLERİ (-)	(Kısa Vadeli)
402 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇ. MALİYETLERİ (-)	Uzun Vadeli)

Bunlardan ilk iki hesap kiralayan tarafından son dört hesap ise kiracı tarafından kullanılacak hesaplardır. Finansal kiralamaya konu bir iktisadi kıymet aldığımızda, 301 ve 401 no.lu hesaplarda, hem finansal kiralamaya konu kullanım hakkı hemde gelecek dönemlerde ödenecek faizlerin toplamı muhasebeleştirilirken, 302 ve 402 no.lu hesaplarda sadece gelecek dönemlerde ödenecek faizler muhasebeleştirilmeli ve kullanım hakkı da bilançonun aktifinde maddi olmayan duran varlıklar hesap grubunda muhasebeleştirilmek suretiyle muhasebe kaydı tamamlanmalıdır.

3.15 VUK Uyarınca Amortismanlar

VUK'un 313. maddesi uyarınca: İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269. madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin, bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder.

İlgili mevzuat gereğince sözleşme süresinden sonra bedelsiz olarak devlete veya devletçe tensip olunan bir teşekküle veya belediyeye intikali öngörülen amortismanına tabi iktisadi kıymetlerden, sözleşme süresinde yenilenmesi gerekenler hariç, sermayenin veya özel maliyet bedellerinin itfası hükümlerine göre amortismanına tabi tutulanlar, genel hükümler uyarınca ayrıca amortismanına

tabi tutulamazlar.

Değeri 2023 yılı için fatura düzenleme sınırı olan **4.400 TL**'yi aşmayan peştemallıklar ile alet, edevat, mefruşat ve demirbaşlar amortismanına tabi tutulmayarak doğrudan doğruya gider yazılabilir. İktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edenlerde bu had topluca dikkate alınır.

VUK'un 314. maddesi uyarınca: Boş arazi ve boş arsalar amortismanına tabi değildir.

Ancak:

1. Tarım işletmelerinde vücuda getirilen meyvalık, dutluk, fındıklık, zeytinlik ve güllüklerle incir bahçeleri ve bağlar gibi tarım tesisleri;
2. İşletmede inşa edilmiş olan her nev'i yollar ve harklar; amortismanına tabi tutulur.

VUK'un 315. maddesi uyarınca: Mükellefler amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini (**7338 sayılı Kanun'un 32. maddesiyle eklenen ibare; 26.10.2021**), 320. maddenin dördüncü fıkrası saklı kalmak üzere, Maliye Bakanlığının tespit ve ilan edeceği oranlar üzerinden itfa ederler. İlan edilecek oranların tespitinde iktisadi kıymetlerin faydalı ömürleri dikkate alınır.

Yeni amortisman oranları ile ilgili olarak sırasıyla 333, 339, 365, 389, 399, 406, 418, 439, 458, 497 ve 506 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği yayımlanmıştır.

333 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin 1-6 bölümleri arasındaki sınıflamalar, tüm mükellefler için ortak hükümler içermekte ve bu iktisadi kıymetler genel olarak tüm sektörlerde ana faaliyete ilişkin aşamaların dışında kullanılan iktisadi kıymetlerden oluşmaktadırlar. Sektörel sınıflamalarda yer alan iktisadi kıymetler ise mükelleflerin faaliyet konuları dikkate alınarak tespit edilen ve bizzat üretim, imalat, hizmet vb. aşamalarda kullanılan iktisadi kıymetlerdir. Böylece, mükellefler öncelikle faaliyette buldukları sektörü tespit ederek hangi iktisadi kıymetin hangi sınıflamaya dahil olduğunu belirleyeceklerdir. İlgili sektörde ismen belirtilmeyen ancak 1-6 bölümleri arasında yer alan iktisadi kıymetler ise 1-6 bölümünde gösterilmiş olan faydalı ömürleri üzerinden amortismanına tabi tutulacaklardır.

339 sıra no.lu tebliğ ekinde yer alan listede, 333 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki listede yer almayan amortismanına tabi iktisadi kıymetler için yeni bölümler açılmış, bunların faydalı ömürleri de tespit edilerek bu tebliğ ekinde gösterilmiştir.

333 ve 339 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerine ekli listede yer alan ve birden fazla sektöre ilişkin işlerde kullanılan veya birden fazla ürünün imalatında ya da üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler için söz konusu tebliğlerle tespit edilen en yüksek faydalı ömre ve en düşük amortisman oranına sahip olan sektöre ait faydalı ömür ve amortisman oranı üzerinden amortisman uygulaması yapılacaktır.

333 ve 339 sıra no.lu VUK tebliğlerinden sonra 365, 389, 399, 406, 418, 439, 458, 497 ve son olarak 09.03.2019 tarih ve 30709 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 506 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 339 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle değişik 333 sıra numaralı

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki listede yer almayan bazı yeni iktisadi kıymetlere yer verilmiş, bazı iktisadi kıymetlerin ise faydalı ömürleri ile amortisman oranlarında değişiklikler yapılmıştır.

“Azalan Bakiyeler Usulüyle Amortisman” başlıklı Mükerrer 315. maddesi uyarınca:

Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerden dileyenler, amortismana tabi iktisadi değerlerini, azalan bakiyeler üzerinden amortisman usulü ile yok edebilirler.

Bu usulün tatbikinde;

1. Her yıl, üzerinden amortisman hesaplanacak değer, evvelce ayrılmış olan amortismanlar toplamının tenzili suretiyle tespit olunur.

Enflasyon düzeltmesi yapılan dönemlerde, üzerinden amortisman ayrılacak değer, amortismana tabi iktisadi kıymetin düzeltilmiş değerinden daha evvel ayrılmış olan amortismanların toplamının taşınmış değerleri indirilmek suretiyle tespit edilir.

2. Bu usulde uygulanacak amortisman oranı % 50'yi geçmemek üzere normal amortisman oranının iki katıdır.

3. Bu usulde amortisman süresi normal amortisman nispetlerine göre hesaplanır.

Bu sürenin son yılına devreden bakiye değer, o yıl tamamen yok edilir.

VUK'un 316. maddesi uyarınca: İşletme sebebiyle içindeki cevherin azalmasından dolayı maddi değerini kaybeden madenlerin ve taş ocaklarının imtiyaz veya maliyet bedelleri, ilgililerin, müracaatları üzerine bunların büyüklük ve mahiyetleri gözönünde tutulmak ve her maden veya taş ocağı için ayrı ayrı olmak üzere Maliye ve Sanayi Bakanlıklarınca belli edilecek nispetler üzerinden yok edilir.

VUK'un 317. maddesi uyarınca: Amortismana tabi olup:

1. Yangın, deprem, su basması gibi afetler neticesinde değerini tamamen veya kısmen kaybeden;

2. Yeni icatlar dolayısıyla teknik verim ve kıymetleri düşerek tamamen veya kısmen kullanılmaz bir hale gelen;

3. Cebri çalışmaya tabi tutuldukları için normalden fazla aşınma ve yıpranmaya maruz kalan;

Menkul ve gayrimenkullerle haklara, mükelleflerin müracaatları üzerine ve ilgili bakanlıkların mütalaası alınmak suretiyle, Maliye Bakanlığınca her işletme için işin mahiyetine göre ayrı ayrı belli edilen "Fevkalade ekonomik ve teknik amortisman nispetleri" uygulanır.

VUK'un 318. maddesi uyarınca: Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan olunan amortisman nispetleri

ilanların yapıldığı, ayrı ayrı tespit edilen nispetlerin ilgililerin müracaatta bulunduğu hesap döneminden muteberdir. **(7338 sayılı Kanun'un 33. maddesiyle eklenen cümle; Yürürlük: 26.10.2021)** Ayrı ayrı tespit edilen nispetler, 320. maddenin üçüncü fıkrası uygulamasında müracaat tarihinden itibaren geçerlidir.

Maliye Bakanlığı tespit ve ilan ettiği amortisman nispetlerini gerektiğinde değiştirmeye ve amortismanlarla ilgili diğer hususları tespite yetkilidir.

VUK'un 320. maddesi uyarınca: Amortisman süresi, kıymetlerin aktife girdiği yıldan başlar. Bu sürenin yıl olarak hesaplanması için (1) rakamı mükellefçe uygulanan nispete bölünür.

Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları binek otomobilleri hariç olmak üzere, işletmelere ait binek otomobillerinin aktife girdiği hesap dönemi için ay kesri tam ay sayılmak suretiyle kalan ay süresi kadar amortisman ayrılır. Amortisman ayrılmayan süreye isabet eden bakiye değer, itfa süresinin son yılında tamamen yok edilir.

(7338 sayılı Kanun'un 34. maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük: 26.10.2021)Dileyen mükellefler, amortisman işlemine, işletme aktifine yeni kaydedilecek iktisadi kıymetler (ikinci fıkra kapsamındaki hariç) için bunların kullanıma hazır olduğu tarihte başlayıp ve her bir hesap dönemi için kıymetin aktifte kaldığı süre kadar gün esasına göre amortisman ayırabilir. Sürenin gün olarak hesaplanması için Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilen faydalı ömür süreleri üçyüzaltmışbeş ile çarpılır.

Mükellefler, Hazine ve Maliye Bakanlığının iktisadi kıymetler için tespit ve ilan ettiği faydalı ömürlerden kısa olmamak üzere amortisman süresini, her yıl için aynı nispet olmak kaydıyla, belirlemekte serbesttir. Şu kadar ki, bu süre Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen sürenin iki katını ve elli yılı aşamaz. Mükellefler bu tercihlerini iktisadi kıymetin envantere alındığı geçici vergi dönemi sonu itibarıyla kullanırlar. Bu şekilde belirlenen amortisman süresi ve oranı izleyen dönemlerde değiştirilemez.

Her yılın amortismanı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir.

Amortismanın herhangi bir yıl yapılmamasından veya ilk uygulanan nispetten düşük bir hadle yapılmasından dolayı amortisman süresi uzatılmaz.

VUK'un Mükerrer 320. maddesi uyarınca:

1. İktisadi ve teknik bakımdan bir bütün teşkil eden değerler için normal veya azalan bakiyeler usulü ile amortisman usullerinden yalnız birisi uygulanabilir.
2. Bir iktisadi değer üzerinden normal amortisman usulüne göre amortisman ayrılmasına başlandıktan sonra bu usulden dönülemez.
3. Bir iktisadi değer üzerinden azalan bakiyeler usulüne göre amortisman ayrılmaya başlandıktan sonra normal amortisman usulüne geçilebilir. Bu suretle usul değiştirenler keyfiyeti beyannamelelerinde veya eski bilançolarda belirtmeye mecburdurlar. Kabul edilen yeni usul bu bildirim yapıldığı

beyannamenin taalluk ettiği dönemden itibaren nazara alınır. Bu takdirde henüz yok edilmemiş olan değer kısmı, bakiye amortisman süresine bölünmek suretiyle eşit miktarlarla yok edilir.

VUK'un “Amortisman Tabi Malların Satılması” başlıklı 328. maddesi uyarınca: Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin satılması halinde alınan bedel ile bunların envanter defterinde kayıtlı değerleri arasındaki fark kar ve zarar hesabına geçirilir. İşletme hesabı esasında defter tutan mükelleflerle serbest meslek kazanç defteri tutan mükellefler bu farkı defterlerinde hasılat veya gider kaydederler.

(7338 sayılı Kanun'un 36. maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük: 26.10.2021) Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce;

a) Satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı, işin niteliğine göre zorunlu bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa bu takdirde, satıştan doğan kâr, satışın yapıldığı tarihi takip eden üçüncü takvim yılının sonuna kadar pasifte geçici bir hesapta tutulabilir. Bu süre içinde, satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı gerçekleşmezse, geçici hesapta tutulan kâr, satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kâr ve zarar hesabına eklenir.

b) Pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr, finansal kiralama yoluyla edinilenler de dâhil olmak üzere (a) bendindeki esaslar dâhilinde iktisap edilen bir veya birden fazla kıymetin bu Kanun hükümlerine göre ayrılacak amortismanlarına mahsup edilir. Bu mahsup tamamlandıktan sonra ifta edilmemiş olarak kalan değerlerin amortismanına devam olunur.

c) Pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr, satışı yapılan iktisadi kıymetin yerine iktisap edilen yeni kıymetlerin amortisman ayrılabilir tutarından fazla ise bu fazlalık, satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kâr ve zarar hesabına eklenir.

ç) Satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının sonundan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi hâlinde pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr o yılın kâr ve zarar hesabına eklenir.

VUK'un “Amortisman Tabi Malların Sigorta Tazminatı” başlıklı 329. maddesi uyarınca: Yangın, deprem, sel, su basması gibi afetler yüzünden tamamen veya kısmen zıya, uğruyan amortisman tabi iktisadi kıymetler için alınan sigorta tazminatı bunların değerinden (Amortismanlı olanlarda ayrılmış olan amortisman çıktıktan sonra kalan değerden) fazla veya eksik olduğu takdirde farkı kar veya zarar hesabına geçirilir.

(7338 sayılı Kanun'un 37. maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük: 26.10.2021) Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce;

a) Alınan sigorta tazminatı ile tamamen veya kısmen zarar gören amortisman tabi iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı, işin niteliğine göre zorunlu bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse

geçilmiş olursa tazminat fazlası, tazminatın alındığı tarihi takip eden üçüncü takvim yılının sonuna kadar pasifte geçici bir hesapta tutulabilir. Her ne sebeple olursa olsun bu süre içinde zarar gören iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı gerçekleşmezse, geçici hesapta tutulan tazminat fazlası, tazminatın alındığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kar ve zarar hesabına eklenir.

b) Pasifte geçici bir hesapta tutulan tazminat fazlası, finansal kiralama yoluyla edinilenler de dâhil olmak üzere (a) bendindeki esaslar dâhilinde iktisap edilen bir veya birden fazla kıymetin bu Kanun hükümlerine göre ayrılacak amortismanlarına mahsup edilir. Bu mahsup tamamlandıktan sonra itfa edilmemiş olarak kalan değerlerin amortismanına devam olunur.

c) Pasifte geçici bir hesapta tutulan tazminat fazlası, zarar gören iktisadi kıymetin yerine iktisap edilen yeni kıymetlerin amortisman ayrılacak tutarından fazla ise bu fazlalık, tazminatın alındığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kâr ve zarar hesabına eklenir.

ç) Tazminatın alındığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının sonundan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi hâlinde pasifte geçici bir hesapta tutulan tazminat fazlası o yılın kâr ve zarar hesabına eklenir.

VUK'un Geçici 30. maddesi uyarınca: Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra, 17.04.1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerle münhasıran imalat sanayiinde veya 26.06.2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, 28.02.2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve 03.07.2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamında faaliyette bulunan mükelleflerle münhasıran Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, 2019 takvim yılı sonuna kadar iktisap edilen yeni makina ve teçhizat ile aynı tarihe kadar yatırım teşvik belgesi kapsamında iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için uygulanacak amortisman oran ve süreleri, Maliye Bakanlığınca bu Kanun'un 315. maddesine göre tespit ve ilan edilen faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınmak suretiyle hesaplanabilir. Bu şekilde yapılacak hesaplamada faydalı ömür süresinin küsuratlı çıkması halinde, çıkan rakam bir üst tam sayıya tamamlanmak suretiyle ilgili kıymetlere uygulanacak amortisman oran ve süreleri belirlenir. Bu şekilde belirlenen oran ve süreler izleyen yıllarda değiştirilemez. İmalat sanayiinde kullanılmak üzere iktisap edilen ve madde hükmünden yararlanılabilecek makina ve teçhizatı tespitte Cumhurbaşkanı, uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(7338 sayılı Kanun'un 51. maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük: 26.10.2021) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten 31.12.2023 tarihine (bu tarihler dahil) kadar, birinci fıkrada belirtilen kapsam ve şartlar dâhilinde iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için aynı fıkra uygulamasından yararlanılabilir.

3.16 Değersiz, Şüpheli ve Vazgeçilen Alacaklar

3.16.1 Değersiz Alacaklar

VUK'un 322. maddesine göre; Bir alacağın tahsil kabiliyetini kaybederek değersiz hale gelebilmesi için Kanun iki durumu kabul etmiştir.

1- Alacak kazai bir hükme göre tahsil kabiliyetini kaybetmiş olmalıdır. Kazai bir hükümden de anlaşılması gereken, alacaklar için kanun yollarına başvurulmuş, icra takipleri yapılmış, bu müracaatlar ve takipler sonunda, alacağın ödenemeyeceği yargıç kararı ile tespit edilmiş olmalıdır.

2- Bir alacağın değersiz sayılabilmesi için kanaat verici bir vesikaya bağlanması gerekir. Kanaat verici bir vesika teriminden ödemeyi imkansız hale getirmiş hal ve sebepler sonucu ortaya çıkmış belgeler anlaşılmalıdır.

VUK'un 322. maddesine göre değersiz alacaklar, bu mahiyete girdikleri tarihte tasarruf değerlerinkaybederler ve mukayyet (kayıtlı) kıymetleriyle zarara geçirilerek yok edilirler.

Değersiz alacakların bu hale geldikleri yılda nazara alınması gerekmektedir. İgili yılda zarara geçirilmeyen değersiz alacağın, sonraki yıllarda zarara geçirilmesine imkan yoktur. İdarenin aciz vesikasına bağlanan alacaklar konusundaki görüşü, bunların değersiz değil, şüpheli alacak sayılacağı yolundadır.

3.16.2 Vazgeçilen Alacaklar

Konkordato veya sulh yoluyla alınmasından vazgeçilen alacaklar alacaklı yönünden değersiz alacaktır. Alacaklı yönünden vazgeçilen alacaklar değersiz alacak sayılacağından değersiz alacaklar gibi tasarruf değerlerini kaybederler ve mukayyet kıymetleriyle 689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR hesabına geçirilerek yok edilirler. Bazı İnceleme elemanları bu görüşe katılmadıklarından bu tür vazgeçilen alacakların, alacaklısı açısından gider yazılamayacağını (KKEG olacağını) savunmaktadırlar.

Konkordato veya sulh yoluyla alınmasından vazgeçilen alacaklar, borçlunun defterlerinde özel bir karşılık hesabına alınır. Bu hesabın muhteviyatı alaktan vazgeçildiği yılın sonundan başlayarak üç yıl içinde zararlar itfa edilmediği takdirde kar hesabına naklolunur.

3.16.3 Şüpheli Ticari Alacaklar

1- Tekdüzen Muhasebe Sistemi Açısından (MSUGT): MSUGT çerçevesinde aşağıdakilerden birisinin varlığı halinde alacak şüpheli hale gelir ve karşılık ayrılması gerekir.

Ödeme süresi geçen bir alacağın;

- En az iki defa vadesi uzatılmış veya
- Protesto edilmiş veya
- Yazı ile en az iki defa istenmiş olması,
- İcra safhasına aktarılmış olması halinde söz konusu alacak şüpheli hale gelmiştir.

Bunun için karşılık ayrılması zorunludur.

2- VUK Açısından: VUK'un 323. maddesine göre ise bir alacağın şüpheli bir alacak haline gelebilmesi için, ticari ve zirai kazancın elde edilebilmesi ve idame ettirilmesiyle ilgili olmak

şartıyla,

- Dava ve icra safhasında bulunması,
- Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan **(7338 sayılı Kanun'un 35. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük:26.10.2021)** ve **3.000** Türk lirasını **(01.01.2023'ten itibaren 8.900 TL)** aşmayan bir alacak olması şartı aranmaktadır.

3- SPK Açısından: Şüpheli alacaklar, çeşitli nedenlerle tahsil edilme imkanlarının güçleşmiş olduğu tahmin edilen alacakları ifade eder. İşletmelerin makul bir gerekçeye dayanarak şüpheli alacaklarını tahmin etmesi ve bu alacaklar için karşılık ayırması şarttır.

Ayrıca, 334 no.lu VUK genel Tebliğin 5. bölümünde, KDV'nin ekonomik faaliyetlerin doğal bir sonucu olarak ortaya çıktığı ve işletmenin alışları sırasında ödendiği, işletme alacaklarının bir unsurunu oluşturduğu ve doğrudan doğruya mal veya hizmet teslim veya ifasından kaynaklanan bir alacak olduğu belirtilerek, alacağın ilgili dönem kayıtlarına girmesi ve KDV beyannamelerinde beyan edilmesi koşuluyla KDV'den kaynaklanan alacak için de karşılık ayrılabilceği belirtilmektedir.

3.16.4 Değersiz, Şüpheli ve Vazgeçilen Alacakların Karşılaştırılması

Üç tür alacağın benzer yanı, her üçünün de değersiz, veya şüpheli duruma geldikleri ya da vazgeçtikleri yılda zarar yazılabilmeleridir. Farkları ise; değersiz ve vazgeçilen alacakların tahsil edilebilme olanaklarının yok olmasından dolayı doğrudan doğruya 689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR hesabına devredilerek kayıtlardan silinmesi ve bilançoda görülmemesi, buna karşılık tahsil olanakları şüpheli olan alacakların hem 654 KARŞILIK GİDERLERİ hesabına devredilmesi hem de bir hesap döneminden ötekine aktararak bilançoda gözükmesidir.

3.17 VUK'da Yer Alan Had ve Tutarlarda Yapılan Değişiklikler

30.12.2022 Tarih ve 32059 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 544 sıra no.lu VUKGT uyarınca VUK'un aşağıda yer alan maddelerine ilişkin had ve tutarlar yeniden belirlenmiştir. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 414. maddesinin üçüncü fıkrasında; "Bu Kanunda yer alan maktu hadler ile asgari ve azami miktarları belirtilmiş olan para ile ödenecek ceza miktarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan maktu had ve miktarların yüzde beşini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, bu suretle tespit edilen had ve miktarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye, nispi hadleri ise iki katına kadar artırmaya veya yarısına kadar indirmeye veya tekrar kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, Vergi Usul Kanunu'nun 104, Mükerrer 115, 153/A, 177, 232, 252, mükerrer 257, 313, 323, 343, 352 (Kanuna Bağlı Cetvel), 353, 355, Mükerrer 355, 370, Ek-1 ve Ek-11. maddelerinde yer alıp 2022 yılında uygulanan miktarların ve hadlerin, 2022 yılı için % 122,93 (yüz yirmi iki virgül doksan üç) olarak tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle belirlenen ve 01.01.2023 tarihinden itibaren uygulanacak olan miktarlar ve hadler aşağıda yer alan listede gösterilmiştir.

**Vergi Usul Kanunu'nda Yer Alan ve 01.01.2023 Tarihinden Geçerli
Olmak Üzere Uygulanacak Olan Had ve Miktarlar**

Madde	Açıklamalar	2022 (TL)	2023 (TL)
104	İlanın Şekli		
	1- İlanın vergi dairesinde yapılması	4.900	10.900
	3- İlanın;		
	- Vergi dairesinin bulunduğu yerde yayımlanan bir veya daha fazla gazetede yapılması	4.900 - 490.000	10.900-1.090.000
	- Türkiye genelinde yayımlanan gazetelerden birinde ayrıca yapılması	490.000 ve aşması halinde	1.090.000 ve aşması halinde
	4- İlanın;		
	- Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi daireleri açısından Gelir İdaresi Başkanlığının, diğerleri için ilgili idarenin resmi internet sitesinde ayrıca duyurulması		10.900
Mük. 115	Tahakkuktan Vazgeçme	58	129
153/A	Teminat Tutarı	200.000	440.000
177	Bilanço hesabı esasına göre defter tutma hadleri		
	1- Yıllık alış tutarı	400.000	890.000
	Yıllık satış tutarı	570.000	1.270.000
	2- Yıllık gayrisafi iş hasılatı	200.000	440.000
	3- İş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı	400.000	890.000
232	Fatura Kullanma Mecburiyeti	2.000	4.000
252	Muhtarların Karne Tasdikinde Aldığı Harç	5,80	12,90
Mük. 257	Teminat Tutarı		
	8-5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve 5307 Sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları(LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlar ile bu madde uyarınca bandrol, pul, barkod, hologram, küpür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretleri kullanma zorunluluğu getirilen ürünleri imal veya ithal edenlerden;		
	- Yeni işe başlayanları	13.000.000	28.000.000
	- Faaliyeti devam edenler	130.000.000	280.000.000
	- 10-4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi kanununda tanımlı bulunan motorlu araç ticareti yapanlar		66.000.000

313	Doğrudan Gider Yazılacak Alet, Edevat, Mefruşat ve Demirbaşlar ile Peştamallıklar	2.000	4.400
323	Şüpheli alacak tutarı	4.000	8.900
343	En az ceza haddi		
	- Damga Vergisinde	25	55
	- Diğer Vergilerde	50	110
352	Usulsüzlük Dereceleri ve Cezaları (Kanun'a bağlı cetvel)		
	Birinci Derece Usulsüzlükler		
	1- Sermaye şirketleri	320	700
	2- Sermaye şirketi dışında kalan birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı	190	420
	3- İkinci sınıf tüccarlar	95	210
	4- Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	43	95
	5- Kazancı basit usulde tespit edilenler	25	55
	6- Gelir Vergisinden muaf esnaf	12	26
	İkinci Derece Usulsüzlükler		
	1- Sermaye şirketleri	170	370
	2- Sermaye şirketi dışında kalan birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı	95	210
	3- İkinci sınıf tüccarlar	43	95
	4- Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	25	55
	5- Kazancı basit usulde tespit edilenler	12	26
	6- Gelir vergisinden muaf esnaf	6,80	15
353	Fatura ve benzeri evrak verilmemesi ve alınmaması ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması		
	1/a Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dahil olmak üzere, fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu serbest meslek makbuzunun verilmemesi, alınmaması, bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken kağıt olarak düzenlenmesi, bu belgelerin hiç düzenlenmemiş sayılması	500	2.200
	1/b Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek toplam ceza	250.000	1.100.000
	2/a Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu		

	getirilen belgelerin düzenlenmemesi, kullanılmaması, bulundurulmaması, aslı ve örneğinde farklı meblağlara yer verilmesi, gerçeğe aykırı olarak düzenlenmesi, elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken kâğıt olarak düzenlenmesi hiç düzenlenmemiş sayılması	500	2.200
	2/b Her bir belge nev'ine ilişkin olarak her bir tespit için toplam ceza	25.000	110.000
	2/c Her bir belge nev'ine ilişkin bir takvim yılı içinde kesilecek toplam ceza	250.000	1.100.000
	4- Hazine ve Maliye Bakanlığınca tutulma ve günü gününe kayıt edilme mecburiyeti getirilen defterlerin; bulundurulmaması, günü gününe kayıt yapılmaması, yetkililere ibraz edilmemesi ile levha bulundurma ve asma mecburiyetine uyulmaması	500	1.100
	6- Belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ilişkin kural ve standartlara uyulmaması	12.000	26.000
	7- Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerde kullanılma zorunluluğu getirilen vergi numarasını kullanmaksızın işlem yapanlara	600	1.300
	8- Belge basımı ile ilgili bildirim görevini tamamen veya kısmen yerine getirmeyen matbaa işletmecilerine	1.900	4.200
	- Bu bent uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek toplam özel usulsüzlük cezası	380.000	840.000
	9- 4358 sayılı Kanun uyarınca vergi kimlik numarası kullanma zorunluluğu getirilen kuruluşlardan yaptıkları işlemlere ilişkin bildirimleri belirlenen standartlarda ve zamanda yerine getirmeyenlere	2.500	5.500
	10-127. maddenin (d) bendi uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığının özel işaretli görevlisinin ikazına rağmen durmayan aracın sahibi adına	1.900	4.200
	11-Tasdik raporu ibraz şartı getirilen mükellef adına		
	Alt sınır	68.000	150.000
	Üst sınır	680.000	1.500.000
355	b) Damga Vergisinde - Her bir kâğıt için kesilecek özel usulsüzlük cezası	4,20	9
Mük. 355	Bilgi vermektten çekinenler ile 107/A, mükerrer 242, 256 257 ve mükerrer 257. madde ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 98/A maddesi hükmüne uymayanlar için ceza		

	86, 148, 149, 150, mükerrer 242, 256 ve 257. maddelerinde yer alan zorunluluklar ile mükerrer 257. madde ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlar		
	1- Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında	3.400	7.500
	2- İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında	1.700	3.700
	3- Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında	880	1.900
	107/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlar		
	1- Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında	2.000	4.400
	2- İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında	1.000	2.200
	3- Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında	530	1.180
	Mükerrer 257. maddenin birinci fıkrasının (8) ve (10) numaralı bentleri uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlara (üst sınır)	1.300.000	2.800.000
	Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymayanlara bir takvim yılı içinde kesilecek toplam özel usulsüzlük cezası	2.500.000	5.500.000
370	İzaha Davet		
	Kullanılan sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge	148.000	320.000
Ek Madde-I	Tarhiyat sonrası uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında sınır	6.800 üzeri	15.000 üzeri
Ek Madde-I	376. maddedeki indirim oranının %50 artırımlı uygulanacağı usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında sınır	6.800 ve altı	15.000 ve altı
Ek Madde-II	Tarhiyat öncesi uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında sınır	6.800 üzeri	15.000 üzeri

3.18 Vergi Beyannamelerinin Elektronik Ortamda Gönderilmesine İlişkin Uygulamalar

Konuya ilişkin düzenlemeler sırasıyla 340, 346, 351, 357, 367, 368, 373, 376 ve 386 seri no.lu VUK Genel Tebliği ile 01.11.2011 tarihinde yayımlanan 22 seri no.lu ÖTV Genel Tebliği, 04.04.2019 tarihinde yayımlanan 1 sıra no.lu Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Genel Tebliği, 02.11.2019 tarihinde yayımlanan 1 sıra no.lu Turizm Payı Beyannamesi Genel Tebliği ve 20.03.2020 tarihinde yayımlanan Dijital Hizmet Vergisi Genel Tebliği'nde yapılmıştır.

Genel tebliğ bazında yapılan düzenlemeler ile, başlangıçta süresinde verilmeyen beyannamelerin elektronik ortamda süresi geçtikten sonra da verilebilmesine imkan sağlanmıştır. Sonraki düzenlemeler ile de bazı beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi zorunlu kılınmış ve düzeltme beyannamelerinin de elektronik ortamda gönderilmesi uygulamasına başlanmıştır. Bu genel tebliğler ile yapılan açıklamalar çerçevesinde:

I. Elektronik Ortamda Gönderilmesi Zorunlu Beyannameler:

Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 257. maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden, aşağıda belirtilen beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi mecburiyeti getirilmiştir.

a) Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi,

- b) Kurumlar Vergisi Beyannamesi,
- c) Geçici Vergi Beyannamesi,
- d) Özel Tüketim Vergisi Beyannameleri,
- e) Özel İletişim Vergisi Beyannamesi,
- f) Şans Oyunları Vergisi Beyannamesi,
- g) Hizmet Vergisi (Banka Muameleleri Vergisi, Sigorta Muameleleri Vergisi) Beyannamesi,
- h) Katma Değer Vergisi Beyannameleri,
- i) Muhtasar Beyannamesi ile Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi
- j) Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi
- k) Turizm Payı Beyannamesi
- l) Dijital Hizmet Vergisi Beyannamesi
- l) Konaklama Vergisi Beyannamesi

2. Beyannameleri Elektronik Ortamda Göndermek Zorunda Olan Mükellefler ve Ceza Uygulaması:

Ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden dolayı gerçek usülde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri ile kurumlar vergisi mükellefleri hiçbir hadle sınırlı olmaksızın yukarıda yazılı beyannameleri elektronik ortamda göndermek zorundadırlar.

İstanbul ilinde kurulan Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı mükellefleri yukarıda yer almamakla birlikte göndermekle yükümlü oldukları beyannameleri de (Damga Vergisi Beyannamesi vb.) elektronik ortamda göndermek mecburiyetindedir.

Elektronik ortamda beyanname verilmesi mecburiyetine uyulmaması halinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, beyannamenin kanuni süresinin sonundan başlayarak elektronik ortamda 30 gün içinde verilmesi halinde 1/10 oranında, bu sürenin dolmasını takip eden 30 gün içinde verilmesi halinde ise 1/5 oranında uygulanır.

Elektronik ortamda verilme zorunluluğu getirilen bildirim veya formlara ilişkin olarak süresinden sonra düzeltme amacıyla verilen bildirim ve formların, belirlenen sürelerin sonundan itibaren 10 gün içinde verilmesi halinde özel usulsüzlük cezası kesilmez, takip eden 15 gün içinde verilmesi halinde ise kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası 1/5 oranında uygulanır.

03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5904 sayılı Kanun'la VUK'un mükerrer 355. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Elektronik ortamda beyanname ile bildirim ve form verme mecburiyetine uymayanlara bu maddeye göre ceza kesilmesi halinde, 352. maddenin birinci derece usulsüzlüklerle ilgili (1) numaralı bendi ile ikinci derece usulsüzlüklerle ilgili (7) numaralı bendi uyarınca ayrıca ceza kesilmez."

Eklenen fıkra ile elektronik beyanname verme mecburiyetine uymayanlara hem 352. madde hem de mükerrer 355. maddeye göre ceza kesilmeyeceği belirtilmiştir.

3. Diğer Düzenlemeler:

346 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin taahhütname verilmesi zorunluluğuna ilişkin kuralları Danıştay 7. Dairesinin 13.11.2007 tarih ve 2005/1204 Esas no.lu ve 2007/4633 Karar no.lu kararı ile iptal edilmiştir.

Bu çerçevede, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 257. maddesinin birinci fıkrasının 5228 sayılı Kanun'un 8. maddesiyle değişen numaralı bendinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden, 22.08.2008 tarih ve 26975 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 386 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 340 ve 346 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde önemli bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerden meslek mensuplarını da yakından ilgilendirdiğini düşündüğümüz en önemli değişiklik aşağıdaki gibidir:

"Elektronik beyanname gönderme aracılık yetkisi verilmiş Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirler, mükelleflerle aralarında düzenlemiş oldukları hizmet sözleşmeleri gereğince, **mükelleflerin beyannamelerinde yer alan bilgilerin defter kayıtlarına ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından dolayı ortaya çıkacak vergi ziyaı ve buna bağlı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak faizlerin ödenmesinden mükelleflerle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.**"

"Sadece aracılık hizmeti alan mükellefler veya kanuni temsilcileri, beyannameye yansımaya gereken her türlü bilgiyi aracılık hizmeti veren gerçek ve tüzel kişilere, tam ve doğru olarak sunmakla yükümlüdürler. Aracılık hizmeti veren gerçek ve tüzel kişiler de verilen bu bilgiler doğrultusunda elektronik beyanname formatına uygun olarak beyannameleri düzenlemek zorundadırlar. Bu bilgilerin elektronik ortamda gönderilerek onaylanan beyannameye doğru yansıtılmaması halinde, ortaya çıkacak vergi ziyaı ve buna bağlı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak faizlerin ödenmesinden mükelleflerle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar."

3.19 İzaha Davet Müessesesi

09.08.2016 tarih ve 29796 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6728 sayılı Kanun'un 22. maddesi ile Vergi Usul Kanunu'nun 370. maddesi "İzaha Davet" başlığı ile yeniden düzenlenmiştir. Daha sonra 07.12.2019 tarih ve 7194 sayılı Kanun'un 25. maddesi ile 01.01.2020 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde maddede değişiklik yapılmıştır. Yeni düzenlemeye göre;

a) Vergi incelemesine başlanılmadan veya takdir komisyonuna sevk edilmeden önce verginin ziyaa uğradığına delalet eden emareler bulunduğu dair yetkili merciler tarafından yapılmış ön tespitler hakkında tespit tarihine kadar ihbarda bulunulmamış olması kaydıyla mükellefler izaha davet edilebilir. Kendisine izaha davet yazısı tebliğ edilen mükellefler, davet konusu tespitle sınırlı olarak, bu Kanun'un 371. maddesinde yer alan pişmanlık hükümlerinden yararlanamaz. İzaha davet yazısının tebliğ tarihinden itibaren otuz günlük süre içerisinde izahatla bulunulması durumunda, yapılan izah değerlendirilerek değerlendirme sonucunu içeren yazı mükellefe tebliğ edilir.

1. Mükelleflerce yapılan izah sonucu vergi ziyasına sebebiyet verilmediğinin idarece anlaşılması halinde mükellefler söz konusu tespitle ilgili olarak vergi incelemesine tabi tutulmaz veya takdir komisyonuna sevk edilmez.

2. Mükelleflerce yapılan izahın yeterli bulunmaması hâlinde, değerlendirme sonucunu içeren yazının tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde; hiç verilmemiş olan vergi beyannamelerinin verilmesi, eksik veya yanlış yapılan vergi beyanının tamamlanması veya düzeltilmesi ve ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, 6183 sayılı Kanun'un 51. maddesinde belirtilen nispette uygulanacak gecikme zammı oranında bir zamla aynı sürede ödenmesi şartıyla vergi ziyası cezası, ziyaa uğratan vergi üzerinden %20 oranında kesilir. Bu durum vergi incelemesi yapılmasına ve gerekirse tarhiyatın ikmaline engel teşkil etmez.

b) (a) fıkrası uyarınca yapılmış ön tespitlerin, verginin bu Kanun'un 359. maddesinde yer alan fiillerle ziyaa uğratılmış olabileceğine ilişkin olması hâlinde bu kapsamdaki mükellefler izaha davet edilmez. Şu kadar ki, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma fiilinin işlenmiş olabileceğine dair yapılan ön tespitlerde, kullanılan sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge tutarı, bir takvim yılında 100 bin Türk lirasını geçmeyen **(544 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2023'ten itibaren 320.000 TL)** veya bu tutarı geçse bile ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alışlarının %5'ini aşmayan mükelleflere ön tespite ilişkin yazı tebliğ edilebilir. Mükelleflerce, haklarında yapılan tespite ilişkin yazının tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde; hiç verilmemiş olan vergi beyannamelerinin verilmesi, eksik veya yanlış yapılan vergi beyanının tamamlanması veya düzeltilmesi ve ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, 6183 sayılı Kanun'un 51. maddesinde belirtilen nispette uygulanacak gecikme zammı oranında bir zamla aynı sürede ödenmesi şartıyla vergi ziyası cezası, ziyaa uğratan vergi üzerinden %20 oranında kesilir. Bu durum vergi incelemesi yapılmasına ve gerekirse tarhiyatın ikmaline engel teşkil etmez. Bu fıkra kapsamında kendisine ön tespite ilişkin yazı tebliğ edilen mükellefler, tespitle sınırlı olarak bu Kanun'un 371. maddesinde yer alan pişmanlık hükümlerinden yararlanamaz. Bu fıkrada yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır.

Maliye Bakanlığı Tarafından İzaha Davet Kapsamına Alınan Konular Aşağıdaki Gibidir:

- a) Ba-Bs Bildirim Formlarında Yer Alan Bilgilerin Analizi Sonucunda Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- b) Kredi Kartı Satış Bilgileri ile Katma Değer Vergisi (KDV) Beyannamelerinin Karşılaştırılması Sonucunda Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- c) Yıllık Beyannameler ile Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinin Karşılaştırılması Sonucunda Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- d) Çeşitli Kurum ve Kuruluşlardan Elde Edilen Bilgiler ile Asgari Ücret Tarifelerinin Karşılaştırılması Sonucunda Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- e) Yıllık Gelir ve Kurumlar Vergisi Beyannameleri Üzerinde Yapılan İndirimleri, Kanuni Oranları Aşan Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- f) Dağıttığı Kar Üzerinden Tevkifat Yapmadığı Tespit Edilenlerin İzaha Davet Edilmesi

- g) Geçmiş Yıl Zararlarının Mahsubu Yönünden Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- h) İştirak Kazançlarını İlgili Hesapta Göstermeyen Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- ı) Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-e Maddesindeki İstisna ile İlgili Olarak Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- i) Örtülü Sermaye Yönünden Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- j) Ortaklardan Alacaklar İçin Hesaplanması Gereken Faizler Yönünden Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- k) Ortaklık Hakları veya Hisselerini Elden Çıkardıkları Halde Beyanda Bulunmayan Limited Şirket Ortaklarının İzaha Davet Edilmesi
- l) Gayrimenkul Alım/Satım Bedelinin Eksik Beyan Edilmiş Olabileceğine Dair Haklarında Tespit Bulunanların İzaha Davet Edilmesi
- m) Gayrimenkullere İlişkin Değer Artışı Kazançları Yönünden Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- n) Gayrimenkul Sermaye İratlarını Beyan Etmeyen veya Eksik/Hatalı Beyan Eden Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi
- o) Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Kullanılması Durumunda Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi

3.20 Vergi Ziyayı, Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarında İndirme

VUK'un "Vergi Ziyayı, Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarında İndirme" başlıklı 376. maddesinde; (7194 sayılı Kanun'un 26. maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük: 07.12.2019)Mükellef veya vergi sorumlusu;

- 1- İkmalen, resen veya idarece tarh edilen vergiyi veya vergi farkını ve vergi ziyayı, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının yarısını ihbarnamelerin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgili vergi dairesine başvurarak vadesinde veya 6183 sayılı Kanunda belirtilen türden teminat göstererek vadenin bitmesinden itibaren üç ay içinde ödeyeceğini bildirirse kesilen cezanın yarısı,
- 2- Uzlaşmanın vaki olması durumunda, üzerinde uzlaşılan vergiyi veya vergi farkını ve (7338 sayılı Kanun'un 43. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 26.10.2021) vergi ziyayı cezalarının %75'ini, bu Kanunun ek 8. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan ödeme süreleri içinde öderse üzerinde uzlaşılan cezanın %25'i,

indirilir.

Mükellef veya vergi sorumlusu ödeyeceğini bildirdiği vergi ve vergi cezasını yukarıda yazılı süre içinde ödemez veya dava konusu yaparsa bu madde hükmünden faydalandırılmaz.

Yukarıdaki hükümler vergi aslına tabi olmaksızın kesilen usulsüzlük cezaları hakkında da uygulanır.

VUK'un "Mükellef ve Vergi Sorumlusu" başlıklı 8. maddesinde; mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettüp eden gerçek veya tüzelkişidir. Vergi sorumlusu, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir. Maddedeki "Birinci defa" tabirinin anlamı konusunda beliren tereddütlere binaen keyfiyet

Bakanlıkça tetkik edilmiş ve anılan Kanun'un mer'iyetinden sonra kesilen ilk kusur veya kaçakçılık cezasının muhatabına tebliğinden önce işlenmiş bütün kusur veya kaçakçılık fiillerine ait cezalar için, maddedeki şartların tahakkuku halinde üçte iki indirim uygulanması gerektiği sonucuna varılmıştır. (VUK GT 60).

3.21 Kanun Yolundan Vazgeçme

07.12.2019 tarih ve 30971 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7194 sayılı Kanun'un 27. maddesi ile Vergi Usul Kanunu'nun 379. maddesi "Kanun Yolundan Vazgeçme" başlığı ile yeniden düzenlenmiştir. Yeni düzenlemeye göre;

Vergi/ceza ihbarnamesine karşı süresinde açılan davalarda, vergi mahkemesince verilen istinaf yolu açık kararlar ile bölge idare mahkemesince verilen temyiz yolu açık kararlarda (Danıştayın bozma kararı üzerine verilen kararlar hariç);

- 1- Kaldırılan vergi tutarının %60'ı, tasdik edilen vergi tutarının tamamı ile tasdik edilen vergi tutarına ilişkin vergi ziyai cezasının %75'i,
- 2- Bağlı olduğu vergi aslı dava konusu yapılmayan veya 359. maddede yazılı fiillere iştirak nedeniyle kesilen vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının kaldırılan tutarının %25'i ve tasdik edilen tutarının %75'i,

mükellef için geçerli olan kanun yoluna başvuru süresi içerisinde, dava konusu vergi ve/veya vergi cezalarının tümü için kanun yolundan vazgeçildiğine ilişkin dilekçenin ilgili vergi dairesine verilmesi şartıyla kanun yolundan vazgeçme dilekçesinin verildiği tarih itibarıyla başkaca bir işleme gerek kalmaksızın tahakkuk eder.

Bu şekilde tahakkuk eden tutarlar tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu maddeye göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezalarının %80'inin, hesaplanacak gecikme faizi ile birlikte bu sürede tamamen ödenmesi şartıyla, vergi ve ceza tutarından %20 oranında indirim yapılır. Şu kadar ki, tasdik edilerek tahakkuk eden vergi tutarından indirim yapılmaz. İndirim hükmünden yararlanılabilmesi için dava konusu yapılan ve bu maddeye göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezaları ile gecikme faizlerinin birlikte bu fıkra kapsamında ödenmesi şarttır.

Kanun yolundan vazgeçme dilekçesi vergi dairesince ilgili yargı merciine gönderilir ve bu dilekçenin vergi dairesine verildiği tarih kanun yolundan vazgeçme tarihi olarak kabul edilir. Kanun yolundan vazgeçilmesi hâlinde idarece de ihtilaf sürdürülmez. Kanun yolundan vazgeçildiği hâlde istinaf veya temyiz yoluna başvurulması durumunda ise bu başvurular incelenmez.

Kanun yolundan vazgeçilen vergi ve vergi ziyai cezası için bu maddeye göre yapılan tahakkuktan önce ödenen gecikme faizi ve gecikme zammı da dâhil tutarlar, bu madde hükmüne göre ödenecek tutarlara mahsup edilir.

Bu madde uyarınca istinaf ve temyiz yolundan vazgeçilen davaya ilişkin kararlarda hükmedilen yargılama giderleri, avukatlık ücretleri ve fer'ileri karşılıklı olarak talep edilmez ve bu alacaklar

için icra takibi yapılamaz.

3.22 VUK'da Uzlaşma Mevzuatı

VUK'un Uzlaşmanın Konusu, Kapsamı, Komisyonlar ve Şekli başlıklı Ek Madde 1 gereğince; mükellef tarafından, ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergilerle bunlara ilişkin vergi ziyayı (7338 sayılı Kanun'un 44. maddesiyle eklenen ibare: **Yürürlük: 26.10.2021**) cezaları ile 5.000 Türk lirasını (**544 sıra no'lu VUK genel tebliği ile 01.01.2023 tarihinden itibaren 15.000 TL**) aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının (**359. maddede yazılı fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi halinde tarh edilen vergi ve kesilen ceza ile bu fiillere iştirak edenlere (7194 sayılı Kanun'un 28. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 01.01.2020)kesilen ceza ve 370. maddenin (b) fıkrası kapsamında kendilerine ön tespite ilişkin yazı tebliğ edilen mükelleflere mezkur maddeye göre kesilen ceza hariç**) tahakkuk edecek miktarları konusunda, vergi ziyasına sebebiyet verilmesinin kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten ya da 369. maddede yazılı yanılmadan kaynaklandığının veya bu Kanunun 116, 117 ve 118. maddelerinde yazılı vergi hataları ile bunun dışında her türlü maddi hata bulunduğu veya yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi durumunda, idare bu bölümde yer alan hükümler çerçevesinde mükellefler ile uzlaşabilir.

Uzlaşma konusu verginin matrah farkları itibariyle bölünebildiği durumlarda uzlaşma sadece toplam matrah farkının bu bölümüne isabet eden vergi kısmı için de yapılabilir. (**7338 sayılı Kanun'un 44. maddesiyle eklenen cümle; Yürürlük: 26.10.2021**) Uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tespitinde cezayı gerektiren fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarı dikkate alınır ve 5.000 Türk lirasını (**544 sıra no'lu VUK genel tebliği ile 01.01.2023 tarihinden itibaren 15.000 TL**) aşmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için Kanun'un 376. maddesindeki indirim oranı %50 artırımlı olarak uygulanır. **Uzlaşma talebi vergi ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde yapılır.** Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz. Uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa idarenin nihai teklifi yazılır. Mükellef dava açma süresinin sonuna kadar teklif edilen vergi ve cezayı kabul ettiğini yazılı olarak bildirirse bu takdirde uzlaşma sağlanmış sayılır. Mükellef, uzlaşma görüşmelerinde, bağlı olduğu meslek odasından bir temsilci ve 3568 sayılı Kanuna göre kurulan meslek odasından bir meslek mensubu bulundurabilir.

VUK'un "Ödeme" başlıklı Ek Madde 8 gereğince; uzlaşma konusu yapılan vergi ve cezalar:

1. Uzlaşma vaki olduğu takdirde, uzlaşma tutanağı vergi ve cezaların ödeme zamanlarından önce ilgiliye tebliğ edilmişse kanuni ödeme zamanlarında; ödeme zamanları kısmen veya tamamen geçtikten sonra tebliğ edilmişse ödeme süreleri geçmiş olanlar uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde
2. Uzlaşma vaki olmadığı takdirde, bu Kanun'un 112. ve 368. maddeleri hükümleri ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 8 numaralı bendi hükmü dairesinde ödenir.

VUK'un Tarhiyat Öncesi Uzlaşma başlıklı Ek Madde 11 gereğince; Maliye Bakanlığı, vergi

incelemesine dayanılarak tarh edilecek **(7103 Sayılı Kanununun 15. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 27.03.2018 tarihinden önce tarhiyat öncesi uzlaşma talep edilenler hariç olmak üzere 27.03.2018)** vergiler **(7338 sayılı Kanun'un 45. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 26.10.2021)** ile bunlara ilişkin kesilecek vergi zıyaı cezaları ile 5.000 Türk lirasını **(544 sıra no'lu VUK genel tebliği ile 01.01.2023 tarihinden itibaren 15.000 TL)** aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında **(359. maddede yazılı fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi halinde tarh edilecek vergi ve kesilecek ceza ile bu fiillere iştirak edenlere kesilecek ceza hariç)** tarhiyat öncesi uzlaşma yapılmasına izin verebilir. **(7338 sayılı Kanun'un 45. maddesiyle eklenen cümle; Yürürlük: 26.10.2021)** Uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tespitinde, cezayı gerektiren fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarı dikkate alınır.

Tarhiyattan önce uzlaşmaya varılması halinde tutanakla tespit edilen bu husus hakkında dava açılmaz ve hiçbir mercie şikayette bulunulamaz. (3505 sayılı Kanununun 10. maddesiyle eklenen hüküm) Uzlaşılan vergi miktarı üzerinden, bu Kanununun 112. maddesine göre gecikme faizi hesaplanır. Tarhiyat öncesi uzlaşmanın temin edilememiş veya uzlaşma müzakeresinde uzlaşmaya varılamamış olması halinde mükellefler veya ceza muhatabı olanlar verginin tarhından ve cezanın kesilmesinden sonra uzlaşma talep edemezler. Tarhiyat öncesi uzlaşmaya ilişkin esas ve usuller yönetmelikte belirtilir.

Tarhiyat öncesi uzlaşma ile ilgili son düzenleme 23.07.2022 tarih ve 31901 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 539 sıra no'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılmıştır. Tebliğe göre yetkili uzlaşma komisyonları ile yetki sınırlarına ilişkin tutarlar aşığıdaki tablolarda yer almaktadır:

VERGİ MİKTARINA İLİŞKİN LİSTE

İller	Yetki Sınırı (TL)		
	Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Defterdarlıkları Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonları	Vergi Dairesi Müdürlüğü Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonları	Mal Müdürlükleri Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonları
İstanbul Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı	3.500.000		
İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı	1.500.000	70.000	
Ankara, İzmir	1.250.000	60.000	15.000
Adana, Antalya, Bursa, Kocaeli, Konya, Mersin	1.000.000	50.000	12.500
Aydın, Balıkesir, Denizli, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Manisa, Muğla, Samsun, Tekirdağ	750.000	40.000	10.000
Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Malatya, Kahramanmaraş, Sakarya, Trabzon, Şanlıurfa, Zonguldak	500.000	30.000	7.500
Defterdarlıklar	100.000	30.000	7.500

VERGİ DAİRELERİ KOORDİNASYON UZLAŞMA KOMİSYONU
ile MERKEZİ UZLAŞMA KOMİSYONUN YETKİSİ

Uzlaşma Komisyonları	Yetki (TL)
Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu	15.000.000
Merkezi Uzlaşma Komisyonu	15.000.000 üzeri

USULSÜZLÜK VE ÖZEL USULSÜZLÜK CEZALARINA İLİŞKİN YETKİ SINIRI

İller	Yetki Sınırı (TL)		
	Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Defterdarlıkları Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonları	Vergi Dairesi Müdürlüğü Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonları	Mal Müdürlükleri Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonları
İstanbul Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı	800.000		
İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı	700.000	70.000	
Ankara, İzmir	600.000	50.000	20.000
Adana, Antalya, Bursa, Kocaeli, Konya, Mersin	500.000	40.000	17.000
Aydın, Balıkesir, Denizli, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Manisa, Muğla, Samsun, Tekirdağ	400.000	35.000	15.000
Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Malatya, Kahramanmaraş, Sakarya, Trabzon, Şanlıurfa, Zonguldak	300.000	30.000	10.000
Defterdarlıklar	150.000	30.000	10.000

VERGİ DAİRELERİ KOORDİNASYON UZLAŞMA KOMİSYONU ile MERKEZİ UZLAŞMA KOMİSYONUN YETKİSİ

Uzlaşma Komisyonları	Yetki (TL)
Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu	15.000.000
Merkezi Uzlaşma Komisyonu	15.000.000 üzeri

3.23 Tahsilat - Ödeme Sınırının Aşılması

Konuya ilişkin olarak 320, 323, 324, 332, 337, 400 ve son olarak 24.12.2015 tarih ve 29572 sayılı Resmi Gazete'de 459 seri no.lu VUKGT yayımlanmıştır. 459 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 8.000.- TL olan tahsilat ve ödeme sınırı **7.000 TL** olarak değiştirilmiştir. 7.000 TL'lik Tahsilat - Ödeme sınırını aşan bir hareket, banka ya da finansal kurumlar dışında (tahsilat - tediye makbuzları vb.) gerçekleştirildiğinde bu tür işlem yapanlara Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 355. maddesi gereğince birinci sınıf tüccarlar (dolayısıyla kurumlar) ile serbest meslek erbabı için bundan böyle 2023 yılında her bir işlem için, **7.500 TL**'den az olmamak üzere, işleme konu tutarın % 5'i nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilecektir. Ancak, bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı **5.500.000 TL**'yi geçemeyecektir. (7.500 TL olan asgari maktu ceza tutarı, izleyen yıllarda yeniden değerlendirilerek artırılarak uygulanacaktır.)

Ayrıca kasa hesabımızda işletme faaliyetleri ile örtüşmeyen büyük tutarların bulunması, tahsilat ya da ödemelerin yapılması halinde olası incelemelerde dikkat çekecek konulardan biri haline gelebilecek olduğundan dönem sonlarında kasa hesabının bakiyesi gözden geçirilmelidir.

Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı ve Tutarı

Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların, kendi aralarında ve tevsik zorunluluğu kapsamında olmayanlarla yapacakları, 7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur.

Bu kapsamda örneğin;

- Her türlü mal teslimi veya hizmet ifasına ilişkin tahsilat ve ödemelerin,
- Avans, depozito, pey akçesi gibi suretlerle yapılacak tahsilat ve ödemelerin,
- İşletmelerin kendi ortakları ve/veya diğer gerçek ve tüzel kişilerle yaptığı her türlü tahsilat ve ödemelerin

belirlenen haddi aşması durumunda, aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması ve bu işlemlerin söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunludur.

Tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan araç kiralama faaliyeti ile uğraşanların vermiş oldukları motorlu kara taşıtı ve motorlu kara aracı (13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile 18.07.1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğine göre tescile yetkili kuruluşlarca kayıt ve tescil edilmesi zorunlu olmayan taşıt ve araçlar hariç) kiralama hizmetlerine ilişkin tahsilat ve ödemelerin ise yukarıda belirtilen hadle sınırlı kalınmaksızın, aracı finansal kurumlar tarafından düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunludur.

Aynı Günde Aynı Kişi veya Kurumlarla Yapılan İşlemler

Aynı günde aynı kişi veya kurumlarla yapılan işlemlerin toplam tutarının 7.000 TL'lik haddi aşması

durumunda, işlemlerin her biri işlem bazında belirlenen haddin altında kalsa bile, aştığı işlemten itibaren işleme konu tahsilat ve ödemelerin de aracı finansal kurumlar aracılığıyla yapılması zorunludur.

Örnek: Tevsik zorunluluğu kapsamında olan (A) A.Ş., aynı gün içerisinde (B) Ltd. Şti.'nden sırasıyla 1.000 TL, 3.000 TL, 3.500 TL ve 500 TL tutarında ayrı ayrı mal alımları gerçekleştirmiştir. Tevsik zorunluluğu kapsamında olan (A) A.Ş.'nin (B) Ltd. Şti.'nden aynı günde yaptığı mal alımları toplamı 3.500 TL'lik alımla 7.000 TL'lik haddi aştığından, son iki işleme ait tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması gerekmektedir.

Söz konusu tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğuna uyulmaması durumunda (A) A.Ş. ile (B) Ltd. Şti.'ne ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

Kısım Kısım Yapılan Tahsilat ve Ödemeler

Tahsilat ve ödemeye konu işlem tutarının tevsik zorunluluğu kapsamında 7.000 TL'lik haddi aşması halinde, bedelin farklı tarihlerde kısım kısım ödenmesinde işlemin toplam tutarı dikkate alınacak ve her bir tahsilat ve ödeme, tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla gerçekleştirilecektir.

Örnek: Serbest meslek erbabı (C), (D) A.Ş.'ye bir yıl süreyle vereceği hizmet karşılığında 12.000 TL alacaktır. Aralarındaki anlaşma gereği (D) A.Ş., hizmet bedelini 1.000 TL'lik taksitler halinde ödeyecektir. Bu durumda serbest meslek makbuzunun, taksitlerin ödendiği tarihlerde 1.000 TL üzerinden düzenlenmesi tevsik zorunluluğunu ortadan kaldırmayacak, sözleşmenin toplam tutarı belirlenen haddi aştığından kısım kısım yapılan her bir tahsilat ve ödeme de aracı finansal kurumlar kanalıyla tevsik edilecektir.

Söz konusu tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğuna uyulmaması durumunda serbest meslek erbabı (C) ile (D) A.Ş.'ye ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

Kapsamda Olmayan Tahsilat ve Ödemeler

- a)** 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bunlara ait döner sermaye işletmelerinin işlemlerine konu tahsilat ve ödemelerin,
- b)** 06.12.2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nda tanımlanan sermaye piyasası aracı kurumlarında yapılan işlemlere konu tahsilat ve ödemelerin,
- c)** 11.08.1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 89/14391 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararda tanımlanan yetkili döviz müesseselerinin yapacakları döviz alım satım işlemlerine ilişkin tahsilat ve ödemelerin,
- ç)** Tapu sicil müdürlüklerinde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemelerin,
- d)** Noterlerde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemelerin,
- e)** 5018 sayılı Kanun'da yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, Kanun'la kurulan diğer kamu kurum ve kuruluşları,

kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan ve işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşlar veya bunlara ait veya tabi diğer müesseseler tarafından yapılan ihale işlemlerine ilişkin yatırılması gereken teminat tutarlarına ilişkin tahsilat ve ödemelerin

f) 6362 sayılı Kanun uyarınca kurulan Borsa İstanbul A.Ş. bünyesinde yer alan Kıymetli Madenler Piyasasında işlem yapma yetkisi verilenlerin, faaliyet konuları kapsamında yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemelerin,

g) Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler tarafından; 11.03.2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulmuş olan toptancı hallerinde faaliyet gösteren tüccar, üretici, üretici örgütleri ve komisyonculara yapılan sebze ve meyve, et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, su ve su ürünleri, bal ve yumurta gibi diğer gıda maddeleri, kesme çiçek ve süs bitkileri satışları ile söz konusu yerler dışında yapılmakla birlikte anılan Kanunun 4. maddesi kapsamında bildirim tabi tutulmuş satışlara ilişkin tahsilat ve ödemelerin,

ğ) Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilere ait ürünlerin, 18.05.2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu kapsamında kurulan ticaret borsalarına mezkur Kanun'un 46. maddesinde belirtilen süreler dahilinde tescil ettirilerek gerçekleşen satışlarına ilişkin tahsilat ve ödemelerin,

h) Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların tevsik zorunluluğu kapsamında olmayan yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemelerin (şu kadar ki, düzenlenecek faturalara söz konusu kişilerin pasaport numarasının yazılması ve bu bent kapsamında nakit tahsil edilen tutarların, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlar tarafından tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlarca düzenlenen belgelerle tevsikin sağlanması zorunludur.)

aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

3.24 Ba ve Bs Formları

Ba ve Bs bildirim formları ile ilgili son düzenleme 04.02.2010 tarihinde 27483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 396 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılmıştır. Daha sonra 08.09.2012 tarihinde yayımlanan 418 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve 25.01.2021 tarihinde yayımlanan 523 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Tebliği ile 396 no.lu tebliğde ilaveler ve değişiklikler yapılmıştır.

04.02.2010 tarih ve 27483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 396 sıra no.lu VUKGT uyarınca bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin mal ve hizmet alımları ile mal ve hizmet satışlarının 2010 yılı ve müteakip yıllarda bildirilmesinde uygulanacak usul ve esaslara aşağıda yer verilmiştir.

1. Bildirimlerin Dönemi ve Verilme Zamanı

Mükellefler bildirim formlarını aylık dönemler halinde düzenleyerek, **takip eden ayın birinci gününden itibaren son günü akşamı saat 24:00'e kadar** vermekle yükümlüdürler (Örneğin; bir mükellef 2015 yılı Mart ayına ait Ba-Bs bildirimlerini 01 Nisan 2015 gününden itibaren 30 Nisan 2015 tarihi akşamına kadar verebilecektir). Özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerin

de, Ba ve Bs bildirim formlarını tabi oldukları özel hesap dönemi itibarıyla değil, aylık dönemler halinde düzenlemeleri gerekmektedir.

Vergi Usul Kanunu kapsamında elektronik belge olarak düzenlenen belgeler, 2021 yılının Temmuz ayına ilişkin dönemden itibaren Form Ba ve Form Bs bildirimlerine dâhil edilmeyecektir.

2. Bildirilere İlişkin Hadler

2010 yılı ve takip eden yıllara ilişkin mükelleflerin mal ve/veya hizmet alımları ile mal ve/veya hizmet satışlarına uygulanacak had **5.000 TL** (Türk Lirası) olarak yeniden belirlenmiştir. Bir kişi veya kurumdan yapılan mal ve/veya hizmet alış tutarları ile bir kişi veya kuruma yapılan mal ve/veya hizmet satış tutarlarına ilişkin 5.000 TL tutarındaki haddin belirlenmesinde, elektronik olarak ve kâğıt ortamında düzenlenen tüm belgelerin birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Söz konusu haddin aşılması halinde sadece kâğıt ortamında düzenlenen belgeler bildirimlere dâhil edilecektir. Buna göre, bir kişi veya kurumdan katma değer vergisi hariç **5.000 TL** (Türk Lirası) ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alımları, "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; bir kişi veya kuruma katma değer vergisi hariç **5.000 TL** (Türk Lirası) ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışları ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirilecektir.

Söz konusu hadlerin uygulanmasında, özel matrah şekline tabi mal ve/veya hizmet alış/satışlarında katma değer vergisi, özel tüketim vergisine tabi işlemlerde ise özel tüketim vergisi dahil tutarlar dikkate alınacaktır.

Belgelerde gelir vergisi tevkifatına da yer verilen hallerde tevkifattan önceki brüt tutarlar dikkate alınacaktır.

Belirlenen hadlerin altında kalan alış ve satış bedellerinin bildirildiği, "Diğer Mal ve Hizmet Bedeli Toplamı" (Tablo III) bölümü Ba-Bs bildirim formlarından çıkartılmıştır.

3. Bildirimleri Elektronik Ortamda Vermesi Gereken Mükellefler

Bilanço esasına göre defter tutan ve 376 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'ne göre beyannamesini elektronik ortamda vermek zorunda olan mükellefler, Ba ve Bs bildirim formlarını da elektronik ortamda <https://e-beyanname.mb-ggm.gov.tr> adresinden vermek zorundadırlar.

Bildirim formlarını elektronik ortamda vermek zorunda olan mükellefler, kesinlikle kâğıt ortamında bir daha bildirim formu vermeyeceklerdir. Vergi daireleri kâğıt ortamında verilen (elden veya posta ile) bildirim formlarını hiçbir şekilde kabul etmeyecektir.

(03.12.2022 tarihli ve 32032 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 543 sıra no'lu VUKGT ile yapılan değişiklik, Yürürlük 01.01.2023) Bildirim verme yükümlülüğü bulunan ancak tüm alış ve/veya satışları belirtilen haddin altında kalan veya elektronik belge olarak düzenlenen belgelerden oluşan mükelleflerin, ilgili dönem **Form Ba ve/veya Form Bs bildirimlerini vermelerine gerek**

bulunmamaktadır.

Örnek: Form Ba ve Form Bs bildirim verme yükümlülüğü bulunan C firmasına, 2023/Şubat döneminde D firması tarafından elektronik ortamda düzenlenen 4 adet belge tutarı toplamı KDV hariç 4.000 TL, kâğıt ortamda düzenlenen 3 adet belge tutarı toplamı ise KDV hariç 2.500 TL'dir. Ayrıca, C firmasının aynı dönemde E firmasına elektronik ortamda düzenlenen 2 adet belge tutarı toplamı KDV hariç 6.000 TL'dir. İlgili ayda C firmasının bildirimlere konu başka bir alım-satımı olmamıştır.

Bu durumda, C firmasının 2023/Şubat dönemi Form Ba bildiriminde, D firmasının elektronik ortamda ve kâğıt ortamında düzenlenen belgelerin KDV hariç toplam tutarı olan (4.000+2.500) 6.500 TL'nin Tebliğde belirtilen haddi geçtiği göz önünde bulundurulduğunda, sadece kâğıt ortamında düzenlenen 3 adet belge tutarı toplamı olan KDV hariç 2.500 TL'nin bildirimde dâhil edilmesi, elektronik ortamda düzenlenen belgelerin ise bildirimde dâhil edilmemesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, C firmasının, E firmasına 2023/Şubat döneminde yaptığı satışlara ilişkin düzenlenen belgelerin tamamının elektronik ortamda düzenlenmesi nedeniyle, Form Bs bildirimini vermesine gerek bulunmamaktadır.”

Bildirimlerin verileceği tarihten önce bağlı oldukları vergi dairesi değişen mükellefler bildirim formlarını en son bağlı oldukları vergi dairesine göndereceklerdir.

İflas eden mükellefler için bildirim yükümlülüğü iflasın açıldığı tarihi ihtiva eden dönemden sonra sona erecektir. İflasın kaldırılması durumunda ise bildirim yükümlülüğü, kaldırılma tarihini ihtiva eden dönemden itibaren tekrar başlayacaktır

4 İthalat ve İhracat İşlemlerinin Bildiriminde Uyulacak Esaslar

İthalat işlemlerinin form Ba ile bildirilmesinde gümrük giriş beyannamesinin kapanış tarihi, ihracat işlemlerinin form Bs ile bildirilmesinde ise, fiili ihracatın gerçekleştiği tarih dikkate alınacaktır.

Ayrıca serbest bölgelerde faaliyette bulunan mükelleflerin yurt içiyle yaptıkları alış-satış işlemlerinin bildirilmesinde; gümrük giriş veya çıkış beyannamesi düzenlenmesi hallerinde bu beyannamelerin kapanma tarihleri ve tutarları, gümrük giriş veya çıkış beyannamesi düzenlenmemesi durumlarında ise serbest bölge işlem formu tarihi ve tutarı dikkate alınacaktır.

İthalat işlemlerinin form Ba ile bildirilmesinde tutar alanına; 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 21. maddesi gereğince gümrük vergisi tarhına esas olan kıymet, malın gümrük vergisinden muaf olması durumunda ise katma değer vergisi matrahını oluşturan katma değer vergisi hariç bedel yazılacaktır.

Ayrıca, malın gümrük sahasına getirildikten sonra kısım kısım ithalatın gerçekleşmesi durumunda, her bir işlemin gerçekleştiği tarih dikkate alınarak 5.000 TL'yi aşması halinde form Ba bildirimine dahil edilecektir.

Bildirim formlarında alıcı veya satıcının vergi kimlik numarası, ithalat işlemlerinde "1111111111", ihracat işlemlerinde ise "2222222222" olarak kodlanacaktır.

5. Cezai Yaptırım

Bildirimlerin Süresinde veya Tam Olarak Verilmemesi

Bildirim formlarını ilgili tebliğde belirlenen süreler içinde vermeyen, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 355. maddesi hükmü uyarınca cezai işlem uygulanacaktır. Söz konusu cezai işlemin uygulanmasında, Ba ve Bs bildirim formları tek bir form olarak değerlendirilecek ve tek özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Bildirimlerin Düzeltilmesi

Mükellefler elektronik ortamda gönderip onayladıktan sonra, bildirimlerinde hata veya eksiklik bulunduğunu tespit etmeleri halinde, bunları yeniden düzenleyerek göndermek suretiyle düzeltme yapabilirler.

Ba ve Bs bildirim formlarından herhangi birinde hata yapıldığının belirlenmesi halinde, sadece hata yapılan bildirim formunun düzeltilerek gönderilmesi gerekmektedir.

Düzeltilme işlemlerinde, hatalı veya eksik olarak düzenlenmiş bulunan bildirim formları tamamen iptal edilmekte ve düzeltmeleri içerecek şekilde düzenlenerek verilen bildirim formu geçerli kabul edilmektedir. Dolayısıyla, düzeltme amacıyla düzenlenen bildirim formlarının, daha önce bildirimde bulunulmamış gibi tüm alış-satış bilgilerini içerecek şekilde doldurulması gerekmektedir.

Bildirimlerin verilme süresi içerisinde yapılan düzeltmelerde herhangi bir ceza uygulanmayacak olup, bu süre geçtikten sonra yapılan düzeltmelerde ise, düzeltilen her bir form için ayrı ayrı olmak üzere Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 355. maddesi hükmü uyarınca işlem yapılacaktır.

3.25 Yeniden Değerleme Uygulamaları (VUK Mükerrer 298/Ç ve VUK Geçici 32)

3.25.1 Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 298/Ç Kapsamında Sürekli Yeniden Değerleme Uygulaması

Tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri (kollektif, adı komandit ve adı şirketler dâhil, VUK Mükerrer 298/(A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında söz konusu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yapanlar ile kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler hariç), VUK Mükerrer 298/(A) fıkrasında yer alan enflasyon düzeltmesi yapma şartlarının gerçekleşmediği hesap dönemlerinin sonu itibarıyla, bilançolarına dâhil bulunan amortisman tabi iktisadi kıymetlerini (bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilenler hariç) ve bunlar üzerinden ayrılmış olup bilançolarının pasifinde gösterilen amortismanları aşağıda belirtilen şartlar doğrultusunda yeniden değerleyebilirler.

1. İktisadi kıymetlerin maliyet bedellerine eklenmiş bulunan (iktisadi kıymetlerin aktifleştirildiği hesap dönemine ilişkin olanlar hariç) kur farkları ve kredi faizleri (bunlara isabet eden amortismanlar dâhil) yeniden değerlendirme kapsamına girmez.

2. Yeniden değerlemede, iktisadi kıymetlerin ve bunlara ait amortismanların, bu Kanunda yer alan değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen ve değerlemenin yapılacağı hesap dönemi sonu itibarıyla yasal defter kayıtlarında yer alan değerleri dikkate alınır. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, yeniden değerlemeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

3. İktisadi kıymetlerin (2) numaralı bende göre tespit edilen değerleri ve bunlara ilişkin amortismanların, yeniden değerlemenin yapılacağı yıla ait olan yeniden değerlendirme oranı ile çarpılması suretiyle yeniden değerlendirme sonrası değerleri bulunur.

Yapılacak değerlemede yeniden değerlendirme oranı olarak VUK Mükerrer 298/(B) fıkrasında belirtilen oran dikkate alınır. Kendilerine özel hesap dönemi tayin olunan mükellefler için, özel hesap döneminin başladığı takvim yılına ait oran esas alınır.

Geçici vergi dönemleri itibarıyla yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı, bir önceki yılın Kasım ayından başlamak üzere; 3, 6 ve 9 aylarda bir önceki 3, 6 ve 9 aylık dönemlere göre Türkiye İstatistik Kurumunun Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranı esas alınmak suretiyle belirlenir.

4. Yeniden değerlendirme neticesinde iktisadi kıymetlerin değerinde meydana gelen değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışı ayrıntılı olarak görünecek şekilde, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir. Değer artışı, iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, pasifte yazılı amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder. İktisadi kıymetler için amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda söz konusu değer, bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

5. İktisadi kıymetlerini bu fıkra kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutan mükellefler bu kıymetlerini, yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden amortismanına tabi tutmaya devam ederler. Yeniden değerlemeye tabi tutulanların her birine isabet eden değer artışları ile bunların hesap şekilleri amortisman kayıtlarında ayrıntılı olarak gösterilir.

6. Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarının, sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur. Sermayeye eklenen değer artışları, ortaklar tarafından işletmeye ilave edilmiş kıymetler olarak kabul edilir. Bu işlemler kâr dağıtımını sayılmaz.

7. Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması (satış, devir, işletmeden çekiş, tasfiye gibi) halinde, bunlara isabet eden pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer

artışları aynen amortismanlar gibi muameleye tabi tutulur.

8. Her yılın yeniden değerlendirme oranı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir. Yeniden değerlemenin herhangi bir yıl yapılmamasından veya değerlendirme oranının düşük uygulanmasından dolayı daha sonraki yıllarda geçmiş dönemlere ilişkin yeniden değerlendirme yapılamaz.

9. Hesap dönemi içinde aktife giren iktisadi kıymetler için aktife girdiği hesap döneminde, yeniden değerlendirme yapılmaz.

10. Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından önce VUK Mükerrer 298/(A) fıkrasında belirtilen enflasyon düzeltmesi yapılmasına ilişkin şartların oluşması halinde, anılan fıkranın (7) numaralı bendi uyarınca enflasyon düzeltmesi yapılır. Söz konusu bent gereği öz sermaye kalemlerinin düzeltilmesinde bu madde kapsamındaki yeniden değerlendirme değer artış fonu öz sermayeden düşülür. Ayrıca mezkûr değer artış fonunun sermayeye ilavesi nedeniyle oluşan sermaye artışları sermaye artışı olarak dikkate alınmaz ve enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.

11. VUK Mükerrer 298/(A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluştuğu dönemlerde, bu fıkra uyarınca yeniden değerlendirme yapılmaz. Anılan fıkroda belirtilen enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşmadığı ilk hesap döneminden itibaren, bu fıkra hükümleri uyarınca yeniden değerlendirme uygulamasına devam olunabilir. Bu durumda iktisadi kıymetlerin yeniden değerlemesine esas değerler olarak, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş son bilançoda yer alan değerler dikkate alınır. Bu değerlerin tespitinde, iktisadi kıymetler için amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılır.

12. Bu fıkra kapsamında yeniden değerlendirme yapılan hesap döneminden sonra VUK Mükerrer 298/(A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesi şartlarının yeniden oluşması durumunda, bu fıkra hükümlerine göre yeniden değerlemeye tabi tutulmuş olan iktisadi kıymetler ile bunlara ilişkin amortismanlar düzeltilmiş son değerleri dikkate alınarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.

13. Yeniden değerlemenin herhangi bir yılda yapılmaması durumunda, sonraki hesap dönemlerine ilişkin olarak bu fıkra kapsamında yeniden değerlendirme yapılabilir

20.01.2022 tarihli 7352 sayılı Kanunun 1'inci maddesiyle Vergi Usul Kanunu'na eklenen Geçici 33. maddeye göre;

Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mükerrer 298. madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar **enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.**

Mükerrer 298. maddenin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkroda enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir.

31.12.2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kar/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.

Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri, mükerrer 298. maddenin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında olan mükellefler bakımından geçerli değildir.

3.25.2. Vergi Usul Kanunu'nun Geçici 32. Maddesi Kapsamında Geçici Yeniden Değerleme Uygulaması

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla mükerrer 298. maddeye eklenen (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirilebilecek olan mükellefler, anılan fıkra uyarınca ilk kez yeniden değerlendirilecek hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla bilançolarına kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini (bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) aşağıdaki şartlarla yeniden değerleyebilirler.

- a)** Yeniden değerlemede, taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin ve bunlara ait amortismanların, bu Kanunda yer alan değerlendirilme hükümlerine göre tespit edilen ve bu Kanunun mükerrer 298. maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca ilk kez yeniden değerlendirilecek hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla yasal defter kayıtlarında yer alan değerleri dikkate alınır. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, yeniden değerlemeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.
- b)** Taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin (a) bendine göre tespit edilen değerleri ve bunlara ilişkin amortismanların yeniden değerlendirilme oranı ile çarpılması suretiyle yeniden değerlendirilme sonrası değerleri bulunur.

Yapılacak değerlendirilmede esas alınacak yeniden değerlendirilme oranı olarak;

1. Bu Kanunun mükerrer 298. maddesinin (A) fıkrasına göre enflasyon düzeltmesine tabi tutulan;

i) En son bilançoda yer alan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, anılan maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlendirilmenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, söz konusu bilançonun ait olduğu tarihi takip eden aya ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

ii) En son bilanço tarihinden sonra iktisap edilen taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, anılan maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlendirilmenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, bunların iktisap edildiği ayı izleyen aya ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

2. Daha önce Kanunun geçici 31. maddesinin;

i) Birinci fıkrasında yer alan tarihe kadar yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanları için, mükerrer 298. maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2018 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

ii) Yedinci fıkrasında yer alan tarihe kadar yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, mükerrer 298. maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2021 yılı Haziran ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

dikkate alınır. Bu bent uyarınca dikkate alınacak Yİ-ÜFE ibaresi; Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 01.01.2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) değerlerini, 01.01.2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) değerlerini ifade eder.

c) Yeniden değerlendirme neticesinde taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin değerinde meydana gelecek değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışları ayrıntılı olarak gösterilecek şekilde, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir. Değer artışı, taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, pasifte yazılı amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder.

Taşınmaz ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini bu madde kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutan mükellefler bunları, yapılan yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden amortismanına tabi tutmaya devam ederler.

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarından %2 oranında hesaplanan vergi, yeniden değerlendirme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir. Bu fıkra kapsamında ödenen vergi; gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilmez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Beyanın zamanında yapılmaması ya da tahakkuk eden verginin süresinde ödenmemesi halinde bu madde hükümlerinden faydalanılamaz.

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarının, sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.

Yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmaz ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde, pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları, kazancın tespitinde dikkate alınmaz.

Bu madde kapsamında yeniden değerlendirme sadece bir kez, bu Kanunun mükerrer 298. maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca yapılacak yeniden değerlendirme öncesinde olmak üzere yapılabilir. Bu madde kapsamında yeniden değerlendirme yapmakla birlikte yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden sonraki hesap dönemi için mükerrer 298. maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirme yapmayan mükellefler, daha sonraki dönemlerde mezkûr fıkra kapsamında yapacakları yeniden değerlemede tekrar bu madde kapsamında yeniden değerlendirme yapamazlar.

Bu madde kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından önce bu Kanunun mükerrer 298. maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca yeniden değerlendirme yapılmadan mezkûr maddenin (A) fıkrası gereğince enflasyon düzeltmesi yapılmasına ilişkin şartların oluşması halinde, bu madde gereğince oluşan değer artışı fonu özsermayeden düşülmek suretiyle mezkûr madde uyarınca enflasyon düzeltmesi yapılır.

3.26 Turizm Payı Beyannamesi, Dijital Hizmet Vergisi Beyannamesi ve Konaklama Vergisi Beyannamesi

7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun ile Turizm Payı Beyannamesi, 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile de Dijital Hizmet Vergisi ve Konaklama Vergisi Beyannameleri hayatımıza girmiştir.

3.26.1 Turizm Payı Beyannamesi

3.26.1.1 Turizm Payı Mükellefi ve Oranları

7183 sayılı Kanun'un 6. maddesinde belirtilen ticari işletmelerin yatırımcısı veya işletmecisi olan gerçek veya tüzel kişiler, anılan Kanunun aynı maddesinde belirtilen oranlarda hesaplanan turizm payını Turizm Payı Beyannamesi ile beyan etmekle yükümlüdür.

Turizm payı;

- a)** Bileşik tesisler ile konaklama tesislerinden binde yedi buçuk,
- b)** Bakanlıktan belgeli yeme-içme ve eğlence tesislerinden binde yedi buçuk,
- c)** Deniz turizmi tesisleri ile Bakanlıktan belgeli deniz turizmi araçlarından binde yedi buçuk,
- ç)** Seyahat acentalarından (münferit uçak bileti satışları hariç) on binde yedi buçuk,
- d)** Havayolu işletmelerinden (ticari yolcu taşımacılığı faaliyetlerinden) on binde yedi buçuk,
- e)** Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından işletilenler hariç olmak üzere havalimanı ve terminal işletmelerinden binde iki,

oranında olmak üzere bu ticari işletmelerin yatırımcısı veya işletmecisi olan gerçek veya tüzel kişilerin bu işletmelerdeki faaliyetleri sonucunda elde ettikleri net satış ve kira gelirlerinin toplamı üzerinden alınır.

Kış, termal, sağlık, kırsal ve nitelikli spor turizmi gibi Bakanlık tarafından teşvik edilmesi uygun

görülen turizm türlerinde faaliyet gösteren tesisler için bu oranlar yüzde elli indirimli olarak uygulanır.

3.26.1.2 Turizm Payı Beyannamesi

Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olsun veya olmasın 7183 sayılı Kanun'un 6. maddesinde belirtilen ticari işletmelerin yatırımcısı veya işletmecisi olan gerçek veya tüzel kişiler Turizm Payı Beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorundadırlar.

7183 sayılı Kanun'un 6. maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına vermiş olduğu yetkiye dayanılarak beyan dönemleri;

- a) Kurumlar vergisi mükellefleri için aylık,
- b) Diğerleri için üç aylık,

olarak belirlenmiştir.

Üç aylık beyan dönemleri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Birinci dönem; Ocak-Şubat-Mart.
- b) İkinci dönem; Nisan-Mayıs-Haziran.
- c) Üçüncü dönem; Temmuz-Ağustos-Eylül.
- ç) Dördüncü dönem; Ekim-Kasım-Aralık.

Turizm payının beyan süresi, beyan dönemini takip eden ayın son günü olarak belirlenmiştir.

Turizm Payı Beyannamesinin, beyan dönemini takip eden ayın son günü saat 23.59'a kadar yetkili vergi dairesine elektronik ortamda gönderilmesi ve beyan edilen turizm payının aynı süre içerisinde ödenmesi gerekmektedir.

Turizm Payı Beyannamesini vermekle yükümlü olanlar, beyan dönemi içerisinde net satışı ve kira geliri bulunmasa dahi Turizm Payı Beyannamesini vermekle yükümlüdürler. Bu durumda beyannamenin, "Beyan edilecek turizm payı bulunmamaktadır" seçeneği işaretlenerek gönderilmesi gerekmektedir.

3.26.2 Dijital Hizmet Vergisi Beyannamesi

3.26.2.1 Verginin Konusu

Türkiye'de sunulan aşağıdaki hizmetlerden elde edilen hasılat, dijital hizmet vergisine tabidir:

- a) Dijital ortamda sunulan her türlü reklam hizmetleri (reklam kontrol ve performans ölçüm hizmetleri, kullanıcılarla ilgili veri iletimi ve yönetimi gibi hizmetler ile reklamın sunulmasına ilişkin teknik hizmetler dahil)
- b) Sesli, görsel veya dijital herhangi bir içeriğin (bilgisayar programları, uygulamalar, müzik,

video, oyunlar, oyun içi uygulamalar ve benzerleri dâhil) dijital ortamda satışı ile bu içeriklerin dijital ortamda dinlenmesine, izlenmesine, oynanmasına veya elektronik cihazlara kaydedilmesine veya bu cihazlarda kullanılmasına yönelik dijital ortamda sunulan hizmetler

c) Kullanıcıların birbirleriyle etkileşime geçebilecekleri dijital ortamların sağlanması ve işletilmesi hizmetleri (kullanıcılar arasında bir mal veya hizmetin satılmasına veya satılmasının kolaylaştırılmasına yönelik sunulan hizmetler dahil)

Birinci fıkrada sayılan hizmetlere yönelik dijital ortamda dijital hizmet sağlayıcıları tarafından verilen aracılık hizmetlerinden elde edilen hasılat da dijital hizmet vergisine tabidir.

3.26.2.2 Mükellef ve Vergi Sorumlusu

Dijital hizmet vergisinin mükellefi, dijital hizmet sağlayıcılarıdır. Bunların, 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13.06.2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu bakımından tam mükellef olup olmaması, dar mükellefiyette söz konusu faaliyetleri Türkiye'de bulunan iş yeri veya daimi temsilcileri vasıtasıyla gerçekleştirip gerçekleştirmemesi dijital hizmet vergisi mükellefiyetine tesir etmez.

Mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, iş yerinin, kanuni ve iş merkezlerinin bulunmaması hâlleri ile gerekli görülen diğer hâllerde Hazine ve Maliye Bakanlığı, vergi alacağıının emniyet altına alınması amacıyla vergiye tabi işlemlere taraf olanlar ile işleme ve ödemeye aracılık edenleri verginin ödenmesinden sorumlu tutabilir.

3.26.2.3 Muafiyet ve İstisnalar

İlgili hesap döneminden önceki hesap döneminde, yukarıda sayılan hizmetlere ilişkin, Türkiye'de elde edilen hasılatı 20 milyon Türk lirasından veya dünya genelinde elde edilen hasılatı 750 milyon avrodan veya muadili yabancı para karşılığı Türk lirasından az olanlar dijital hizmet vergisinden muaftır. Mükellefin, finansal muhasebe açısından konsolide bir grubun üyesi olması hâlinde, bu hadlerin uygulanmasında grubun verginin konusuna giren hizmetlere ilişkin elde ettiği toplam hasılat dikkate alınır.

İlgili hesap dönemi içerisinde birinci fıkrada yer alan hadlerin her ikisinin de aşılması halinde muafiyet sona erer ve haddin aşıldığı vergilendirme dönemini takip eden dördüncü vergilendirme döneminden itibaren dijital hizmet vergisi mükellefiyeti başlar. Söz konusu hadlerin aşılp aşılmadığının tespitinde, hesap döneminin üçer aylık dönemlerinin sonu itibarıyla ilgili hesap dönemi içinde elde edilen kümülatif hasılat dikkate alınır.

Arka arkaya iki hesap dönemi boyunca birinci fıkradaki hadlerden herhangi birinin altında kalanların vergi muafiyeti, izleyen hesap döneminden itibaren tekrar başlar.

Dijital ortamda yapılan aşağıdaki hizmetlerden elde edilen hasılat dijital hizmet vergisinden istisnadır ve bu hizmetlerden elde edilen hasılat birinci fıkradaki hadlerin tespitinde dikkate alınmaz:

a) 04.02.1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun Ek 37. maddesi kapsamında

üzerinden Hazine payı ödenen hizmetler

b) 13.07.1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun 39. maddesi kapsamında üzerinden özel iletişim vergisi alınan hizmetler

c) 19.10.2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 4. maddesi kapsamındaki hizmetler

ç) 28.02.2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'un 2. maddesinde tanımlanan Ar-Ge merkezlerinde Ar-Ge faaliyetleri neticesinde oluşturulan ürünlerin satışı ile münhasıran bu ürünler üzerinden sunulan hizmetler

d) 20.06.2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun'un 12. maddesi kapsamında yer alan ödeme hizmetleri

3.26.2.4 Verginin Matrahı, Oranı ve Hesabı

Dijital hizmet vergisinin matrahı, ilgili vergilendirme döneminde verginin konusuna giren hizmetler nedeniyle elde edilen hasılattır. Hasılatın döviz ile hesaplanması hâlinde döviz, hasılatın elde edildiği tarihte geçerli olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden Türk parasına çevrilir.

Verginin matrahından gider, maliyet ve vergi adı altında indirim yapılmaz. Dijital hizmet vergisi, fatura ve fatura yerine geçen belgelerde ayrıca gösterilmez.

Dijital hizmet vergisi oranı %7,5'tir.

Dijital hizmet vergisi, matraha oranın uygulanması suretiyle hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan vergiden herhangi bir indirim yapılmaz.

3.26.2.5 Vergilendirme Dönemi, Verginin Beyanı, Tarhı ve Ödenmesi

Dijital hizmet vergisinde vergilendirme dönemi, takvim yılının birer aylık dönemleridir. Ancak Hazine ve Maliye Bakanlığı, hizmet türlerine ve mükelleflerin faaliyet hacimlerine göre birer aylık vergilendirme dönemi yerine üçer aylık vergilendirme dönemi tespit etmeye yetkilidir.

Dijital hizmet vergisi, mükellefin beyanı üzerine tarh olunur.

Mükellefler ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar, dijital hizmet vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takip eden ayın sonuna kadar ilgili vergi dairesine vermekle yükümlüdürler.

Dijital hizmet vergisi, katma değer vergisi mükellefiyeti bulunan hizmet sağlayıcıları için bu vergi bakımından bağlı buldukları vergi dairesince, bulunmayanlar bakımından Hazine ve Maliye Bakanlığına belirlenecek vergi dairesince tarh olunur.

Dijital hizmet vergisi, mükellef veya vergi sorumlusu olan gerçek veya tüzel kişi adına tarh olunur. Adi ortaklıklarda, verginin ödenmesinden müteselsilen sorumlu olmak üzere, ortaklardan herhangi biri adına tarhiyat yapılır.

Beyanname vermek mecburiyetinde olan mükellefler ile vergi kesmekle sorumlu tutulanlar, bir vergilendirme dönemine ait dijital hizmet vergisini beyanname verme süresi içinde öderler.

Dijital hizmet vergisi mükelleflerince ödenen dijital hizmet vergisi, bu mükellefler tarafından gelir ve kurumlar vergisine esas safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebilir.

3.26.3 Konaklama Vergisi Beyannamesi (Yürürlük; 01.01.2023)

Otel, motel, tatil köyü, pansiyon, apart otel, misafirhane, kamping, dağ evi, yayla evi gibi konaklama tesislerinde verilen geceleme hizmeti ile bu hizmetle birlikte satılmak suretiyle konaklama tesisi bünyesinde sunulan diğer tüm hizmetler (yeme, içme, aktivite, eğlence hizmetleri ve havuz, spor, termal ve benzeri alanların kullanımı gibi) konaklama vergisine tabidir. Geceleme hizmetinin; sağlıklı yaşam tesisleri, eğlence merkezleri gibi tesislerin bünyesinde sunulması, vergilendirmeye etki etmez.

Konaklama vergisinin mükellefi birinci fıkrada belirtilen hizmetleri sunanlardır.

Vergiye doğuran olay, birinci fıkrada belirtilen hizmetlerin sunulması ile meydana gelir.

Konaklama vergisinin matrahı, verginin konusuna giren hizmetler karşılığında, katma değer vergisi hariç, her ne suretle olursa olsun alınan veya bu hizmetler için borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamıdır.

Konaklama vergisinin oranı % 2'dir. Cumhurbaşkanı, bu oranı bir katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye, bu sınırlar içinde farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir.

Konaklama vergisi, konaklama tesislerince düzenlenen fatura ve benzeri belgelerde ayrıca gösterilir. Bu vergiden herhangi bir ad altında indirim yapılamaz. Bu vergi, katma değer vergisi matrahına dahil edilmez.

Aşağıda sayılan hizmetler konaklama vergisinden müstesnadır:

- a)** Öğrenci yurtları, pansiyonları ve kamplarında öğrencilere verilen hizmetler.
- b)** Karşılıklı olmak kaydıyla yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilikleri, konsoloslukları ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları ile uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlar ve mensuplarına verilen hizmetler.

Konaklama vergisinde vergilendirme dönemi, faaliyet gösterilen takvim yılının birer aylık dönemleridir. Her bir vergilendirme dönemine ait konaklama vergisi, vergilendirme dönemini takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar katma değer vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine (katma değer vergisi mükellefiyeti bulunmayanlarca tesisin bulunduğu yer vergi

daireesine) beyan edilir ve aynı süre içinde ödenir

3.27 Yıllar İtibariyle Yeniden Değerleme Oranları

YENİDEN DEĞERLEME	ORANLARI (%)
542 No.lu VUKGT Uyarınca 2022 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	122,93
533 No.lu VUKGT Uyarınca 2021 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	36,20
521 No.lu VUKGT Uyarınca 2020 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	9,11
512 No.lu VUKGT Uyarınca 2019 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	22,58
503 No.lu VUKGT Uyarınca 2018 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	23,73
484 No.lu VUKGT Uyarınca 2017 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	14,47
474 No.lu VUKGT Uyarınca 2016 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	3,83
457 No.lu VUKGT Uyarınca 2015 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	5,58
441 No.lu VUKGT Uyarınca 2014 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	10,11
430 No.lu VUKGT Uyarınca 2013 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	3,93
419 No.lu VUKGT Uyarınca 2012 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	7,80
410 No.lu VUKGT Uyarınca 2011 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	10,26
401 No.lu VUKGT Uyarınca 2010 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	7,7
392 No.lu VUKGT Uyarınca 2009 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	2,2
387 No.lu VUKGT Uyarınca 2008 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	12
377 No.lu VUKGT Uyarınca 2007 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	7,2
363 No.lu VUKGT Uyarınca 2006 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	7,8
353 No.lu VUKGT Uyarınca 2005 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	9,8
341 No.lu VUKGT Uyarınca 2004 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	11,2
325 No.lu VUKGT Uyarınca 2003 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	28,5
310 No.lu VUKGT Uyarınca 2002 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	59
301 No.lu VUKGT Uyarınca 2001 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	53,2
288 No.lu VUKGT Uyarınca 2000 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	56
279 No.lu VUKGT Uyarınca 1999 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	52,1
267 No.lu VUKGT Uyarınca 1998 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	77,8
259 No.lu VUKGT Uyarınca 1997 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	80,4
252 No.lu VUKGT Uyarınca 1996 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	72,8
245 No.lu VUKGT Uyarınca 1995 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	99,5
233 No.lu VUKGT Uyarınca 1994 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	107,6

3.28 Dava Açma Süreleri

Vergi - Ceza İhbarnamesine	Vergi Mahkemesine	Tebliğden İtibaren 30 Gün İçinde
İtirazi Kayıtlı Verilen Beyannameye Ait Tahakkuk Fişine	Vergi Mahkemesine	Tahakkuk Tarihinden İtibaren 30 Gün İçinde
Ödeme Emrine	Vergi Mahkemesine	Tebliğden İtibaren 15 Gün İçinde
Haciz Varakasına	Vergi Mahkemesine	Haciz Tarihinden İtibaren 30 Gün İçinde
İhtiyati Tahakkuka	Vergi Mahkemesine	İhtiyati Tahakkukun Bildirim Tarihinden İtibaren 15 Gün İçinde
İhtiyati Hacze	Vergi Mahkemesine	Haciz Tarihinden İtibaren 15 Gün İçinde
Temyiz Davası Açma	Danıştaya	Kararın Tebliğinden İtibaren 30 Gün İçinde

3.29 Katma Değer Vergisi Kod Listesinin Anlamları

Kod-1: Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge (SMİYB)Düzenlediği Vergi İnceleme Raporu ile Tespit Edilen Mükellefler ile Bunların Ortakları ve Kanuni Temsilcilerinin Kurdukları veya Ortak Oldukları Şirketler

Kod-2: SMİYB Kullandığı Vergi İnceleme Raporu ile Tespit Edilen Mükellefler

Kod-3: SMİYB Düzenlediği Vergi İnceleme Raporu ile Tespit Edilen Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Kanuni Temsilcileri ve Düzenleme Fiiliyle İlgisi Olduğu Tespit Edilen Ortakları

Kod-4: Bastırdıkları Yasal Belgelerin Zayi Olduğunu, Kaybolduğunu veya Çalındığını Bildiren Mükellefler

Kod-5: Vergi Daireleri Tarafından Yapılan Tespitler Sonucunda;

1- Haklarında Rapor Bulunmamakla Birlikte SMİYB Düzenlediği Konusunda Tespit Bulunan Mükellefler

2- Haklarında Rapor Bulunmamakla Birlikte SMİYB Kullandığı Konusunda Tespit Bulunan Mükellefler

3- Yapılan Yoklamalarda Bilinen Adreslerinde Bulunamayan ve Yeni Adresleri Tespit Edilemeyen Mükellefler

4- Defter, Belge İbrahim Etmeyen veya İncelemeye Sevk Edilenler ile Birden Fazla Döneme İlişkin Olarak KDV Beyannamesini (Süresinden Sonra Verenler Hariç) Vermeyen Mükellefler

Kod-6: Kendisi Hakkında Herhangi Olumsuz Bir Tespit veya Rapor Bulunmadığı Halde, Belgeleri Taklit Edilen Mükellefler

Kod-7: Mükellefiyetleri Bulunmayan Ancak Üçüncü Kişiler veya Diğer Tüzel Kişilikler Vasıtasıyla Sahte Belge Organizasyonu İçerisinde Bulunan ve Sahte Fatura Ticareti Yapanlar

Kod-8: Yapılan Yoklamalarda Adreslerinde Bulunmadıkları Tespit Edildiğinden 2004/13 Seri Numaralı "Uygulama İç Genelgesi" Gereğince Mükellefiyeti Re'sen Terk Ettirilen Mükellefler

Kod-9/1: SMİYB Düzenlediği Vergi İnceleme Raporu ile Tespit Edilen ve Haklarında "Form 11" Düzenlendiği için VEDOP Ortamında Bakanlık Listesinde Yer Alan Mükellefler

Kod-9/2: SMİYB Kullandığı Vergi İnceleme Raporu ile Tespit Edilen Ve Haklarında "Form 11" Düzenlendiği için VEDOP Ortamında Bakanlık Listesinde Yer Alan Mükellefler.

4. KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile ilgili 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

4.1 Yürürlükteki Katma Değer Vergisi Oranları

Mal teslimleri ile hizmet ifalarına uygulanacak katma değer vergisi oranları;

- a) Ekli listelerde yer alanlar hariç olmak üzere, vergiye tabi işlemler için, % 18
- b) (I) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için, % 1
- c) (II) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için, % 8

olarak tespit edilmiştir.

(I) SAYILI LİSTE (%1'E TABİ MAL VE HİZMETLER)

A- GIDA MADDELERİ

22.12.2006 tarihli ve 2006/11437 sayılı Kararnamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin;

- 1 - a)** 01.01, 01.02, 01.03, 01.04, 01.05 pozisyonlarında yer alan hayvanlar ile 01.06 pozisyonunda yer alan (yalnız tavşanlar, geyikler, dağ keçisi, keklik, devekuşu, bıldırcın, çulluk, yabani ördek ve kazlar, sülün, beç tavuğu) hayvanlar
- b)** 02.07 pozisyonu ve 0209.90.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyon numarasında yer alan mallar
- c)** 3 no.lu faslında yer alan mallar (0301.10 pozisyonunda yer alan süs balıkları hariç),
2- 4 no.lu faslında yer alan mallar (0408.11.20.00.00 (insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olmayan kurutulmuş yumurta sarıları), 0408.19.20.00.00 (insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olmayan diğer kurutulmuş yumurta sarıları), 0408.91.20.00.00, 0408.99.20.00.00 pozisyonlarında yer alan mallar hariç), (Süt ürünleri, kuş ve kümes hayvanlarının yumurtaları, tabii bal, tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan yenilebilir hayvansal menşeli ürünler)
- 3-** 5 no.lu faslın 0504.00 pozisyonunda yer alan mallar, [Tam veya parça halinde hayvan bağırsakları, mesaneleri ve mideleri (balıklara ait olanlar hariç) (taze, soğutulmuş, dondurulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş, kurutulmuş veya tütsülenmiş)]
- 4-** 6 no.lu faslın 0601.20.10.00.11 (Hindiba bitkisi), 0601.20.10.00.12 (Hindiba kökleri), 0602.10 (Köklendirilmemiş çelik ve daldırmalar), 0602.20 (Meyvaları veya sert kabuklu meyvaları yenilen ağaçlar çalılar, 0602.90.10.00.00 (Mantar miselleri), 0602.90.20.00.00 (Ananas fidanı), 0602.90.30.00.00 (Sebze ve çilek fideleri) pozisyonlarında yer alan mallar
- 5-** 7 no.lu faslında yer alan mallar, (Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular)
- 6-** 8 no.lu faslında yer alan mallar, (Yenilen meyveler ve yenilen sert kabuklu meyveler; turuncgillerin

ve kavunların ve karpuzların kabukları)

7- 9 no.lu faslında yer alan mallar, (Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat)

8- 10 no.lu faslında yer alan mallar, (Hububat)

9- 11 no.lu faslında yer alan mallar, (Değirmencilik ürünleri; malt, nişasta, inülin, buğday gluteni)

10- 12 no.lu faslında yer alan mallar (yalnız; sebze ve meyveler, bunların tohum, çekirdek ve sporları, nane, şeker kamışı, pamuk tohumu ve çiğiti, yağlı tohum ve meyvelerin un ve kaba unları)

11- 15 no.lu faslında yer alan yağlardan insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olanlar ile bunların üretiminde kullanılmaya elverişli olan ham yağlar

12- 16 no.lu faslında yer alan mallar, (Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları)

13- a) 17 no.lu faslında yer alan mallar (1704.90.30.00.00 pozisyonunda yer alanlar hariç), (Şeker ve şeker mamülleri)

b) 1704.90.30.00.00 pozisyonunda yer alan mallar, (Beyaz çikolata)

14- 18 no.lu faslında yer alan mallar, (Kakao ve kakao müstahzarları)

15- 19 no.lu faslında yer alan mallar, (Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları; pastacılık ürünleri)

16- 20 no.lu faslında yer alan mallar, (Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar)

17- 21 no.lu faslında yer alan mallar, (Yenilen çeşitli gıda müstahzarları)

18- 22 no.lu faslında yer alan mallardan yalnız;

a) 22.01 (Sular (tabii ve suni mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmamış veya lezzetlendirilmemiş); buz ve kar), 2202.10.00.00.19 (Sade gazozlar, meyvalı gazozlar ve kolalı gazozlar dışındaki ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış ve lezzetlendirilmiş sular), 2202.90 (Diğerleri), 2204.30 (Diğer üzüm şıraları), 2209.00.91.00.00 (Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olan sirkeler ve asetik asitten elde edilen sirke yerine geçen maddeler), 22.09.00.99.00.00 (Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olan sirkeler ve asetik asitten elde edilen sirke yerine geçen maddeler) pozisyonlarında yer alanlar

b) 2202.10.00.00.11 (Sade gazozlar), 2202.10.00.00.12 (Meyvalı gazozlar), 2202.10.00.00.13 (Kolalı gazozlar) pozisyonlarında yer alanlar

19- 23 no.lu fasılın 2306.90.11.00.11 (Zeytinyağı oranı %3 veya daha az olan zeytin küspesi (pirina)), 2306.90.11.00.19 (Zeytinyağı oranı %3 veya daha az olan diğer artıklar), 2306.90.19.00.11 (Zeytinyağı oranı %3'ten fazla olan zeytin küspesi(pirina)), 2306.90.19.00.19 (Zeytinyağı oranı %3'ten fazla olan diğer artıklar) pozisyonlarında yer alan mallar

20- 25 no.lu fasılın 2501.00.91.00.11 (Normal sofraya tuzu), 2501.00.91.00.12 (Rafine sofraya tuzu), 2501.00.91.00.19 (Diğer sofraya tuzları) pozisyonlarında yer alan mallar.

A- DİĞER MAL VE HİZMETLER

1- 12.02.2022 tarih ve 5189 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 14.02.2022 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.

2- a) Mazı, palamut, kendir tohumu, kanola (kolza), kitle

b) Meyan kökü, meyan balı, meyan hülasesı, çöven, sumak yaprağı, defne yaprağı, ıhlamur, kekik, adaçayı, mahlep, kimyon, susam, anason, haşhaş tohumu, rezene tohumu, süpürge teli ve tohumu ile bunlardan mamul süpürgeler, kapari (kebere), harnup (keçiboynuzu), harnup çekirdeği,

zerdali çekirdeği, kayısı çekirdeği, kişniş, acıbadem, kuzu göbeği mantar, şeker pancarı

3- Buğday, bulgur, arpa, mısır, yulaf, çavdar, darı, çeltik, pirinç, soya, kuru fasulye, kuru barbunya, kuru bakla, nohut, mercimek, patates, kuru soğan, sarımsak, zeytin, zeytinyağı, küçük ve büyükbaş hayvanlar (arılar dahil), 20.12.2010 tarihli ve 2010/1180 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 2 no.lu faslında yer alan mallar (02.07 pozisyonu ve 0209.90.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyon numarasında yer alan mallar hariç), tavuk yumurtası

4- 12.02.2022 tarih ve 5189 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 14.02.2022 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.

5- Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından sertifikalandırılan tohumluk ve fidanlar

6- 12.02.2022 tarih ve 5189 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 14.02.2022 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.

7- Suni dölllenme için dondurulmuş hayvan spermaları

8- Gazete ve dergiler (Bu yayınların elektronik ortamda satışı, elektronik gazete ve dergi okuyucu, tablet ve benzerlerinin teslimi ile 21.06.1927 tarihli ve 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanların tesliminde bu Kararın 1. maddesinin (a) bendinde öngörülen vergi oranı uygulanır.)

9- Aşağıda tanımları yapılan motorlu taşıtlardan yalnız **"kullanılmış"** olanlar

"Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 8701.90.50.00.00 kullanılmış olanlar ile 87.03 pozisyonundaki binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil). [(Yalnız binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları, jipler, vb., motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar, "8703.10.11.00.00 özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar", "8703.10.18.00.00 diğerleri"), [Ambulanslar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, para arabaları, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar hariç.] (İkinci el kara taşıtı ticaretiyle iştiğal eden mükelleflerce bu Kararın birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen vergi oranı uygulanarak satın alınan araçların teslimi ile özel matrah uygulanarak yapılan teslimlerde, bu Kararın birinci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen vergi oranı uygulanır.)

İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştiğal eden mükelleflerce bu Kararın birinci maddesinin (a) bendinde belirtilen vergi oranı (%18) uygulanarak satın alınan araçların tesliminde, bu araçların alımında uygulanan katma değer vergisi oranı uygulanır. **(21.03.2019 tarihli 845 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, Yürürlük:22.03.2019)**

10- Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 2713.20.00.00.11 pozisyonunda yer alan penetrasyon asfalt (cut-back asfaltlar hariç) teslimi

11- 16.05.2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında rezerv yapı alanı ve riskli alan olarak belirlenen yerler ile riskli yapıların bulunduğu yerlerde dönüşüm projeleri çerçevesinde yapılan konutların net alanının 150 m²'ye kadar olan kısmı ile belediyeler, il özel idareleri, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve bunların % 51 veya daha fazla hissesine ya da yönetiminde oy hakkına sahip oldukları işletmeler tarafından konut yapılmak üzere projelendirilmiş arsaların (sosyal tesisler için ayrılan bölümler dahil) net alanı 150 m²'nin altındaki konutlara isabet eden kısmı

12- Konut yapı kooperatifleri ile Darülaceze Başkanlığına yapılan inşaat taahhüt işleri

13- Kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ve belediyelere yapılan sadece net alanı 150 m²'ye kadar konutlara ilişkin inşaat taahhüt işleri, 6306 sayılı Kanun kapsamında riskli yapıların bulunduğu yerlerde dönüşüm projeleri çerçevesinde taşınmaz maliklerine ait mevcut inşaat alanının bir buçuk katına kadar olan yeni inşaat alanında yapılacak olan konutlara ilişkin inşaat taahhüt işleri

14- Cenaze hizmetleri

15- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca teslimleri katma değer vergisinden istisna olan araçların, faaliyetleri kısmen veya tamamen bu araçların kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan mükelleflere kiralanması hizmeti

16- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca Yatırım Teşvik Belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makine ve teçhizatın, 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu'na göre finansal kiralama şirketleri tarafından kiralanması

17- 20.12.2010 tarih ve 2010/1180 sayılı Karar eki "İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli"nin;

POZİSYON NO	EŞYANIN TANIMI
84.02	Buhar kazanları (aynı zamanda alçak basınçlı su buharı da üretebilen merkezi ısıtma için sıcak su kazanları hariç); kızgın su kazanları:
84.03	Merkezi ısıtma kazanları (84.02 pozisyonundakiler hariç):
84.04	84.02 veya 84.03 Pozisyonlarındaki kazanlarla birlikte kullanılmaya mahsus yardımcı cihazlar (ekonomizörler, kızgın su hasıl eden, kurum temizleme ve gaz tasarruf cihazları gibi); su buharı veya diğer buhar güç üniteleri için kondansörler:
84.17	Sanayi veya laboratuvarlara mahsus elektrikli olmayan fırınlar ve ocaklar (çöp yakma fırınları dahil):
8418.61.00.00.00	Isı pompaları (84.15 pozisyonunda yer alan klima cihazları hariç)
8418.69	Diğerleri (Diğer soğutucu veya dondurucu cihazlar)
84.19	Isı değişikliği yoluyla (özellikle ısıtma, pişirme, kavurma, damıtma, rektifiye etme, steril hale koyma, pastörize etme, etüvleme, kurutma, buharlaştırma, kondanse etme veya soğutma gibi) maddelerin işlenmesi için makinalar ve tesis veya laboratuvar cihazları (ısıtması elektrikle olsun olmasın) (85.14 pozisyonundaki ocaklar, fırınlar ve diğer cihazlar hariç) (ev işlerinde kullanılmaya mahsus makina ve cihazlar hariç) elektrikli olmayan şofbenler ve diğer su ısıtıcıları
84.20	Kalenderler ve diğer hadde makinaları (metal veya cam hadde makinaları hariç) ve bu makinaların silindirleri:
84.21	Santrifüjler (santrifüj kurutma makinaları dahil); sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar:
84.24	Sıvı veya toz halindeki maddeleri püskürtmeye, dağıtmaya veya pülverize etmeye mahsus mekanik cihazlar (el ile kullanılan türde olsun olmasın); yangın söndürme cihazları (doldurulmuş olsun olmasın); püskürtme tabancaları ve benzeri cihazlar; buhar veya kum püskürtme makinaları ve benzeri püskürtme makinaları:
84.26	Gemi vinçleri ("derricks"); vinçler ("cranes") (taşıyıcı halatlı vinçler dahil); hareketli kaldırma çerçeveleri, şasisi "straddle" tipi olan ayak mesafeleri ayarlanabilen lastik tekerlekli taşıyıcılar ve vinçli yük arabaları:

84.28	Kaldırma, elleçleme, yükleme veya boşaltma işlerine mahsus diğer makina ve cihazlar (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi):
84.29	Kendinden hareketli buldozerler, angledozerler, greyderler, toprak tesviyesine mahsus makinalar, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, küreyici yükleyiciler, sıkıştırma işini tokmaklamak suretiyle yapan makinalar ve yol silindirleri:
84.30	Toprağın, minerallerin veya cevherlerin taşınması, yayılması, tesviyesi, sıyırılması, kazılması, sıkıştırılması, bastırılıp sıkıştırılması, çıkarılması veya delinmesine mahsus diğer makina ve cihazlar; kazık varyosları ve kazık sökme makinaları; kar küreyicileri ve püskürtücüleri:
84.32	Toprağı hazırlamaya, işlemeye ve ekmeye mahsus tarla ve bahçe tarımında veya ormancılıkta kullanılan makina ve cihazlar; çimenlikler ve spor sahaları için silindirler:
84.33	Tarım ürünlerinin hasat ve harman edilmesine mahsus makina ve cihazlar (ot ve saman balyalamaya mahsus olanlar dahil) ; çim ve çayır biçme makina ve cihazları; yumurtaları, meyvaları ve diğer tarım ürünlerini ağırlık ve büyüklüklerine göre ayıran ve temizleyen makina ve cihazlar (84.37 pozisyonundaki makina ve cihazlar hariç): - Çim biçme makina ve cihazları:
84.34	Süt sağma makinaları ve sütçülükte kullanılan makina ve cihazlar:
84.35	Şarap, elma şarabı, meyva suları veya benzeri içeceklerin imaline mahsus presler, fulvarlar ve benzeri makina ve cihazlar:
84.36	Tarla ve bahçe tarımına, ormancılığa, kümes hayvancılığına veya arıcılığa mahsus diğer makina ve cihazlar (mekanik veya termik tertibatlı çimlendirmeye mahsus olanlar dahil); kümes hayvancılığına mahsus civciv çıkartma ve büyüme makina ve cihazları:
84.37	Tohumların, hububatın, kuru baklagillerin temizlenmesine, tasnif edilmesine veya ayıklanmasına mahsus makina ve cihazlar; kuru baklagillerin veya hububatın öğütülmesine veya işlenmesine mahsus makina ve cihazlar (çiftlik tipi makina ve cihazlar hariç):
84.38	Bu fasılın diğer pozisyonlarında yer almayan veya belirtilmeyen yiyecek ve içeceklerin sınai amaçlarla hazırlanması veya imaline mahsus makina ve cihazlar (hayvansal, bitkisel sabit katı veya sıvı yağların çıkarılmasına veya hazırlanmasına mahsus olanlar hariç):
84.51	Dokumaya elverişli ipliklerin, mensucatin veya dokumaya elverişli madde mamullerinin yıkanması, temizlenmesi, sıkılması, kurutulması, ütülenmesi, preslenmesi suretiyle ütülenmesi (ısı ile yapıştıran presler dahil), ağartılması, boyanması, aprelenmesi, finisajı, emdirilmesine mahsus makina ve cihazlar (84.50 pozisyonundakiler hariç) ve zemin kaplamalarının imalatında kullanılan (linoleum gibi) mensucat veya diğer mesnetlere pasta kaplama makinaları; mensucatu top halinde sarmaya, açmaya, katlamaya, kesmeye veya şekilli kesmeye mahsus makinalar:
84.55	Metalleri haddeleme makinaları ve bunların silindirleri:
84.68	Lehim ve kaynak yapmaya mahsus makina ve cihazlar (kesmeye elverişli olsun olmasın) (85.15 pozisyonundakiler hariç); gazla çalışan satıh tavlamaya mahsus makina ve cihazlar:
84.74	Toprak, taş, cevher veya katı haldeki diğer mineral maddeleri (toz ve hamur halinde olanlar dahil) tasnif etmeye, elemeye, ayırmaya, yıkamaya, kırmaya, öğütmeye, karıştırmaya veya yoğurmaya mahsus makina ve cihazlar; mineral

	katı yakıtları, seramik hamurlarını, sertleşmemiş çimentoyu, alçıyı ve toz veya hamur halindeki diğer mineral maddeleri aglomere etmeye, kalıba dökmeye veya bunlara şekil vermeye mahsus makina ve cihazlar; kumdan dökümhane kalıpları yapmaya mahsus makinalar:
85.01	Elektrik motorları ve jeneratörler [elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç]:
8502.11	Çıkış gücü 75 kVA.yı geçmeyenler (Sıkıştırma ateşlemeli, içten yanmalı, pistonlu motorlu (dizel veya yarı dizel) elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları
8502.12	Çıkış gücü 75 kVA.yı geçen fakat 375 kVA.yı geçmeyenler (Sıkıştırma ateşlemeli, içten yanmalı, pistonlu motorlu (dizel veya yarı dizel) elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları
8502.13	Çıkış gücü 375 kVA.yı geçenler (Sıkıştırma ateşlemeli, içten yanmalı, pistonlu motorlu (dizel veya yarı dizel) elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları
8502.20	Kıvılcım ateşlemeli, içten yanmalı, pistonlu motorlu elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları
8502.31	Rüzgar çıkış gücü ile çalışanlar (Çıkış gücü 50 kVA olanlar ve bunun üzerinde olan fakat 500 kVA'yı geçmeyenler)
85.04	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler:
85.14	Sanayi veya laboratuvarlarda kullanılan elektrik ocak ve fırınları (endüksiyon veya dielektrik kaybı yoluyla çalışanlar dahil); endüksiyon veya dielektrik kaybı yoluyla termik işlemlerde kullanılmaya mahsus diğer sanayi veya laboratuvar cihazları:
84.06	Buhar türbinleri
84.10	Su türbinleri, su çarkları ve bunlar için regülatörler
84.11	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri
8413.19.00.20.00	Fiyat ve miktar gösteren tertibatı olan dağıtım pompaları
8413.19.00.90.11	Gıda maddeleri için miktar gösteren dağıtım pompaları
8413.19.00.90.12	Miktar gösteren tertibatı olan diğer dağıtım pompaları
8413.40.00.00.00	Beton pompaları
8413.60	Diğer döner deplasmanlı (pozitif hareketli) pompalar
8422.30.00.00.00	Şişeleri, kutuları, çuvaları veya diğer kapları doldurmaya, kapamaya, mühürlemeye veya etiketlemeye mahsus makinalar; şişeleri, kavanozları, tüpleri ve benzeri kapları kapsüllemeye mahsus makinalar; içecekleri gazlandırmaya mahsus makinalar
8422.40.00.00.00	Diğer paketleme veya ambalajlama makinaları (ısı ile büzerek ambalajlamaya mahsus makinalar dahil)
8423.30	Sabit ağırlıkları tartan basküller ve maddeyi belirli bir ağırlığa göre tartarak çuval ve diğer kaplara doldurmaya mahsus baskül ve teraziler
84.27	Forkliftler; kaldırma ve elleçleme tertibatı olan diğer yük arabaları
84.39	Lifli selülozik maddelerden kağıt hamuru imaline veya kağıt veya karton imaline veya finisajına mahsus makina ve cihazlar
84.40	Cilt makinaları ve kitap formlarını dikmeye mahsus makinalar (münferit yaprakları dikmeye mahsus makinalar dahil)
84.41	Kağıt hamuru, kağıt veya kartonun işlenmesine mahsus diğer makina ve cihazlar (her cins kesme makina ve cihazları dahil)
84.42	Levhaları, silindirleri ve diğer tabedici unsurları hazırlamaya ve yapmaya

	mahsus makinalar, cihazlar ve teçhizat (84.56 ila 84.65 pozisyonlarında yer alan takım tezgahları hariç); levhalar, silindirler ve diğer tabedici unsurlar; matbaacılıkta kullanılmak üzere hazırlanmış levhalar, silindirler ve litoğrafya taşları (örneğin; düz, pütürlü veya cilalı)
8443.16.00.00.00	Fleksografik baskı yapan makinalar
8444.00	Dokumaya elverişli sentetik veya suni maddelerin ekstrüzyonu (basıncılı fişkırtma usulüyle lif imali), çekilmesi, tekstüre edilmesi veya kesilmesine mahsus makina ve cihazlar
84.45	Dokumaya elverişli elyafın hazırlanmasına mahsus makinalar; eğirme, katlama veya bükme makinaları veya dokumaya elverişli ipliklerin üretimine mahsus diğer makina ve cihazlar; dokumaya elverişli iplikleri bobinleme veya çilelemeye mahsus (masura sarıcılar dahil) ve 84.46 veya 84.47 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılan dokumaya elverişli ipliklerin hazırlanmasına mahsus makinalar
84.46	Dokuma makinaları (tezgahlar)
84.47	Örgü makinaları, dikiş -trikotaj makinaları ve gipe edilmiş iplik, tül, dantela, işleme, şeritci ve kaytancı eşyası veya file imaline mahsus makina ve cihazlar ve püskül, ponpon makina ve cihazları
8448.11.00.00.00	Ratierler ve jakardlar; jakard kardlarını azaltıcı, kopya edici, delici veya birleştirici makinalar
8448.19	Diğerleri (84.44,84.45, 84.46 veya 84.47 Pozisyonlarındaki makinalar için yardımcı makina ve cihazlar)
8449.00	Şekilli veya parça halinde keçe veya dokunmamış mensucat imalatına veya finisajına mahsus makina ve cihazlar (keçeden şapka imaline mahsus makina ve cihazlar dahil); şapka kalıpları
8452.21.00.00.00	Otomatik üniteler (Ev tipi olmayan diğer dikiş makinaları)
8452.29.00.00.00	Diğerleri (Ev tipi ve otomatik üniteli olmayan diğer dikiş makinaları)
84.53	Post, deri ve köselelerin hazırlanması, dabaklanması veya işlenmesi, deri veya köseleden yapılan ayakkabı veya diğer eşyanın imaline veya tamirine mahsus makina ve cihazlar (dikiş makinaları hariç)
84.54	Metalürjide veya metal dökümhanelerinde kullanılan tav ocakları, döküm potaları, külçe kalıpları ve döküm makinaları
84.56	Herhangi bir maddenin aşındırılarak, lazerle, diğer ışın veya foton ışınıyla, ultrasonik, elektro-erozyon, elektro-kimyasal, elektron ışını, ionik ışın veya plazma arkı yöntemleri ile işlenmesine mahsus makina ve aletler, su püskürtmeli kesme makinaları
84.57	Metal işlemeye mahsus işleme merkezleri, tek istasyonlu tezgahlar ve çok istasyonlu transfer tezgahları
84.58	Metal işlemeye mahsus torna tezgahları (tormalama merkezleri dahil)
84.59	Metalleri talaş kaldırmak suretiyle delmeye, raybalamaya, frezelemeye, diş açmaya veya vida yuvası açmaya mahsus takım tezgahları (kızaklı işlem üniteleri dahil) [84.58 pozisyonundaki torna tezgahları (tornalama merkezleri dahil) hariç]
84.60	Metalleri veya sermetleri taşlama taşları, aşındırıcılar veya parlatma ürünleri vasıtasıyla işleyen çapak alma, bileme, taşlama, honlama, lepleme, parlatma veya başka şekilde tamamlama işlemlerine mahsus tezgahlar (84.61 pozisyonundaki dişli açma, dişli taşlama veya dişli tamamlama tezgahları hariç)

84.61	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırarak işleyen, tarifinin başka bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan planya, vargel, yiv açma, broş, dişli açma, dişli taşlama veya dişli tamamlama tezgahları, testere, dilme tezgahları ve diğer takım tezgahları
84.62	Metalleri dövme, çekiçleme veya kalıpta dövme suretiyle işlemeye mahsus takım tezgahları (presler dahil); metalleri kavislendirmeye, katlamaya, düzeltmeye, makasla kesmeye, zımbalı kesmeye, taslak çıkartmaya veya şataflamaya mahsus takım tezgahları (presler dahil); metalleri veya metal karbürleri işlemeye mahsus yukarıda sayılmayan presler
84.63	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırmadan işlemeye mahsus diğer takım tezgahları
84.64	Taş, seramik, beton, asbestli çimento veya benzeri mineral maddeleri işlemeye veya camı soğuk olarak işlemeye mahsus makineler
84.65	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik maddeler veya benzeri sert maddeleri işlemeye mahsus makineler (çivi çakma, zımbalama, yapıştırma veya başka şekilde birleştirmeye mahsus makineler dahil)
84.77	Bu fasılın başka pozisyonlarında belirtilmeyen veya yer almayan kauçuk veya plastiğin işlenmesine veya kauçuk veya plastikten eşyanın imaline mahsus makina ve cihazlar
8479.10.00.00.19	Diğerleri (Yol çizme makineleri ile beton serme ve dökme makineleri dışındaki bayındırlık, inşaat ve benzeri işlerde kullanılmaya mahsus makina ve cihazlar)
8479.50.00.00.00	Sinai robotlar (tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan)
8479.89	Diğerleri (Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makine ve cihazlar)
8480.71.00.00.00	Enjeksiyon veya basınçlı döküm için olanlar (Kauçuk veya plastik maddeler için kalıplar)
8480.79.00.00.00	Diğerleri (Enjeksiyon veya basınçlı döküm için olmayan kauçuk veya plastik maddeler için kalıplar)
8515.80.10.10.00	Ultrasonik kaynak makineleri (Metalleri işlemek için olanlar)
8515.80.90.10.00	Ultrasonik kaynak makineleri (Metal dışındaki maddeleri işlemek için olanlar)
8515.80.90.90.00	Diğerleri (Metal dışındaki maddeleri işlemeye mahsus ultrasonik olmayan kaynak makineleri)

gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan ve amortismanına tabi iktisadi kıymet niteliği taşıyan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) finansal kiralamaya konu olmak üzere 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu'na göre finansal kiralama şirketlerine teslimi ve bu malların finansal kiralama şirketleri tarafından katma değer vergisi mükellefleri ile işlemleri katma değer vergisinden istisna edildiği için katma değer vergisi mükellefiyeti bulunmayan ancak kazançları bilanço esasına göre tespit edilen gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine kiralanması ve teslimi

18- Kur'an-ı Kerim (Kur'an meal ve tefsir kitapları ile münhasıran Kur'an cüz, sure, ayet ve/veya meallerini içeren kitaplar dahil) ile Tevrat, Zebur ve İncil kitapları.

19- 28.03.2022 tarih ve 5359 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 01.04.2022 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

20- İl özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare

birliklerine, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bunlara ait şirketler tarafından doğrudan sunulan 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen personel çalıştırılmasına dayalı hizmetler

- 21-** “Yenilenmiş Ürünlerin Satışı Hakkında Yönetmelik” kapsamında en az bir yıl öncesine ilişkin data, ses ya da kısa mesaj kullanım trafiği bulunan kullanılmış cep telefonlarının yenilenmek ve sertifikalandırılmak kaydıyla yenileme merkezleri ve yetkili satıcılar tarafından yenilenmiş ürün garantisi verilerek teslimleri (Mükelleflerin, indirimli orana tabi işlemlerine ait iade hesabına, bu sıra kapsamında teslim ettikleri mallar nedeniyle yükledikleri vergiler dahil edilmez.)

(I) sayılı listenin “B) DİĞER MAL VE HİZMETLER” bölümünün 16. ve 17. sıralarında sayılan işlemler hariç olmak üzere finansal kiralama işlemlerinde, işleme konu olan malın tabi olduğu katma değer vergisi oranı uygulanır.

(I) sayılı listenin “A) GIDA MADDELERİ” bölümünde yer alan ürünlerden özel tüketim vergisine tabi olanların tesliminde bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde öngörülen vergi oranı uygulanır.

(I) sayılı listenin “B) DİĞER MAL VE HİZMETLER” bölümünün 9. sırasında yer alan “kullanılmış” deyimini, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa göre özel tüketim vergisine tabi olmayan taşıtları ifade eder.

(II) SAYILI LİSTE (%8'E TABİ MAL VE HİZMETLER)

- 1- Kütlü ve elyaf pamuk, linter pamuk, pamuk lifi döküntüleri, natürel veya tops haldeki tiftik, yün ve yapağı
- 2- Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 41.01 pozisyonundaki sığır ve atların, 41.02 pozisyonundaki koyun ve kuzuların (astragan veya karakul, persaniye, breitschwanz ve benzerleri, Hint, Çin, Moğolistan ve Tibet kuzuları hariç), 41.03 pozisyonundaki keçi ve oğlakların (Yemen, Moğolistan ve Tibet keçi ve oğlakları hariç) ham post ve derileri
- 3- İplikler ve iplik imali için hazırlanan her nevi filamentler, lifler, vb. (Pamuktan, yünden, tiftikten, hayvan kıllarından, ipekten, sentetikten, suni maddelerden, dokumaya elverişli her nevi maddelerden veya bunların karışımlarından elde edilenler.)
- 4- Pamuklu, yünlü, ipekli, sentetik, suni veya bunların karışımlarından örme dahil her nevi mensucat (pamuk, keten, ipek, sentetik, suni, kauçuk iplik, lif ve benzerleriyle, hayvan kıllarıyla, dokumaya elverişli maddelerle veya bunların karışımları ile birlikte; el tezgahlarında veya diğer şekillerde dokunsun dokunmasın, ağartılmış, boyanmış, baskılı vb. şekillerde olsun olmasın), emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokumaya elverişli mensucat, dokunmamış mensucat, vatka, keçe ile her nevi dantela, kordela, kordon ve işlemler

- 5- Yukarıdaki 4 numaralı sırada yazılı mensucat, vatka, keçe ve dantela, kordela, kordon ve işlemlerden mamul; iç ve dış giyim eşyası (şapka, kravat, kaşkol, şal, eşarp, kemer, çorap, eldiven vb. dahil), omuz vatkası, astar, apolet, ilikleme tertibatı, cep, kol, yaka, rozet ve fırır ile bunların benzerleri, havlu, bornoz, perde (montaj ve hareket ettirici mekanizması kısmen alüminyum, plastik ve benzeri malzeme içerenler dahil), çarşaf, yastık, yorgan, battaniye, uyku tulumu, her türlü kılıf ve örtüler ile bunların benzeri ev tekstil ürünleri (taşıtlarda kullanılanlar dahil) (yataklar hariç) ile kıymetli taş ve madenler hariç her nevi maddeden mamul fermuar, çıtçıt, düğme, kopça, boncuk ve benzerleri,
- 6- a) İşlenmiş post, deri ve köseleler ile bunların taklitleri ve bunlardan mamul giyim eşyası (şapka, kemer, kravat, eldiven ve benzerleri dahil),
- b) 18.12.2007 tarihli ve 2007/13007 sayılı Kararnamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin "4302.19.95.00.19 Diğerleri" pozisyonunda yer alan eşyalardan yalnız sığırların (bufalo dahil) dabaklanmış ve aprelenmiş kürkleri
- 7- Her nevi maddeden mamul ayakkabı, terlik, çizme ve benzerleri
- 8- Her nevi maddeden mamul çanta, bavul, valiz ve benzerleri
- 9- Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları
- 10- Fason olarak yapılan tekstil, konfeksiyon, deri ve saya işleri
- 11- 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun kapsamına giren ödeme kaydedici cihaz teslimleri
- 12- 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 64. maddesine göre otobüs, kamyon ve çekici türü taşıtlarda bulundurulması ve kullanılması zorunlu olan takoğraf cihazı teslimleri
- 13- Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 4801.00 pozisyonunda yer alan gazete kağıdı (rulo veya tabaka halinde) ile 48.02 pozisyonunda yer alan baskı ve yazı kağıtlarının teslimi
- 14- Kitap ve benzeri yayınlar (Elektronik kitap (e-kitap) ve benzeri yayınların elektronik ortamda satışı, elektronik kitap okuyucu, tablet ve benzerlerinin teslimi ile 21.06.1927 tarihli ve 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanların tesliminde, bu Kararın 1. maddesinin (a) bendinde öngörülen vergi oranı uygulanır.), kurşun kalem, boya kalemleri, sulu boya ve pastel boyalar, okul defterleri, silgi, kalemtırış, cetvel, pergel, gönye, iletki
- 15- Üniversite ve yüksekokullar ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükümünde Kararname kapsamında verilen eğitim ve öğretim hizmetleri, "Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği" kapsamında verilen öğrenci taşıma servis hizmetleri ile "Özel Öğrenci Yurtları Yönetmeliği" hükümlerine tabi yurtlarda verilen hizmetler

- 16-** Sinema, tiyatro, opera, operet, bale, müze giriş ücretleri
- 17-** İnsan gıdası olarak kullanılan mamalar, insan ve hayvan sağlığı için kullanılan antiserumlar, immunglobulinler, kan ve kan komponentleri ile kan ürünleri, aşılar
- 18-** Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan veya ithaline izin verilen beşeri tıbbi ürünler, bu ürünlerin terkinde bulunan etkin maddeler ve etkin madde üretiminde kullanılan hammaddeler,
- 19-** 18.12.2007 tarihli ve 2007/13007 sayılı Kararnamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 0106.90.00.90.14 pozisyonunda yer alan biyolojik mücadelede kullanılan parazit ve predatörler ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından zirai mücadelede kullanılmak üzere ruhsatlandırılan bitki koruma ürünleri, bu ürünlerin terkinde bulunan aktif maddeler ve aktif madde üretiminde kullanılan hammaddeler
- 20-** Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan veteriner ispençiyari ve tıbbi müstahzarlar (veteriner kozmetikleri hariç), bu ürünlerin terkinde bulunan etkin maddeler ve bu etkin maddelerin üretiminde kullanılan hammaddeler
- 21-** İlgili Bakanlıklar ya da kanunlarla izin verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından yerine getirilen insan veya hayvan sağlığına yönelik koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri (hayvan ırkının ıslahına yönelik hizmetler dahil) ile bu hizmetleri ifa edenlere hekimlerce veya hekimler vasıtasıyla verilen hizmetler, ambulans hizmetleri
- 22-** Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan “Tıbbi Cihaz Yönetmeliği” ve “İn Vitro Tanı Amaçlı Tıbbi Cihaz Yönetmeliği” hükümlerine tabi olan cihazların teslimi ile bunların kiralanması hizmetleri
- 23-** 2015/8353 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlükten kaldırılmıştır.
- 24-** Gazino, açık hava gazinosu, bar, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, birahane, kokteyl salonu ve benzeri yerler hariç olmak üzere kahvehane, kır kahvesi, çay bahçesi, çay ocağı kiraathane, kafeterya, pastane, ayakta yemek yenilen yerler, yemeği pakette satan veya diğer şekillerde yemek hizmeti sunan yerler, lokanta, içkili lokanta, kebabçı ve benzeri yerlerde verilen hizmetler (bu yerlerde verilen hizmetlerin alkollü içeceklerle isabet eden kısmı hariç)
- 25-** Otel, motel, pansiyon, tatil köyü ve benzeri konaklama tesislerinde sunulan geceleme hizmeti (1618 sayılı Kanun hükümlerine göre Kültür ve Turizm Bakanlığında işletme belgesi almış seyahat acenteleri tarafından müşteriye aktarılan geceleme hizmet tutarı ve bu hizmete ilişkin aracılık bedellerine de konaklama tesislerinde geceleme hizmetlerinin ait olduğu oran uygulanır. Konaklama tesislerinde geceleme hizmetinden yararlanmayanlara verilen tüm hizmetler ile geceleme hizmetiyle beraber verilen ancak ayrıca belgelendirilen ya da geceleme hizmetine ait belgede ayrıca fiyatlandırılan hizmetler bu sıra kapsamında yer almamaktadır. Ancak geceleme hizmeti kapsamında verilmesi ve geceleme bedeline dahil edilmesi mutat olan diğer hizmetler bu sıra kapsamında yer almakla birlikte bu şekilde belirlenen geceleme

bedeli içinde sunulan alkollü içeceklere ilişkin yüklenilen katma değer vergisi tutarları, hizmeti sunanlar tarafından indirim konusu yapılamaz.)

26- Yaşlı, sakat ve düşkünler için bakım ve huzurevleri ile yetimhanelerde verilen hizmetler

27- Belediyeler veya bunların iktisadi işletmeleri tarafından verilen atık su hizmetleri

28- 18.12.2007 tarihli ve 2007/13007 sayılı Kararnamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin;

8424.81	Tarıma ve bahçeciliğe ait olanlar (sıvı veya toz halindeki maddeleri püskürtmeye, dağıtmaya veya pülverize etmeye mahsus mekanik cihazlar)
8428.20.30.90.00	Diğerleri (tarımda kullanılmak üzere özel olarak imal edilmiş pnömatik elevatörler ve konveyörler)
8428.90.71.00.00	Zirai traktörlere takılmak üzere imal edilenler (tarımda kullanılmak üzere özel olarak imal edilmiş yükleyiciler)
8428.90.95.90.11	Zirai traktörler için hidrolik kaldırıncılar
8432.10	Pulluklar
8432.21.00.00.00	Diskli tırmıklar (diskorolar)
8432.29	Diğerleri: (tırmıklar, skarifikatörler, kültivatörler, zararlı otları ayıklayan makinalar, çapa makinaları)
8432.30	Ekim ve dikim makinaları
8432.40	Gübreleme makina ve cihazları
8433.20	Çayır biçme makinaları (traktörlere monte edilen parmaklı biçme makinaları dahil)
8433.30	Ot hazırlama makina ve cihazları
8433.40	Ot ve saman balyalama makina ve cihazları (ot ve samanları toplayıp demet veya balya yapmaya mahsus olanlar dahil)
8433.51.00.00.00	Biçer döverler
8433.52	Diğer harman makina ve cihazları
8433.53	Kök ve yumru sökme makinaları
8433.59.11.00.00	Kendinden hareketli olanlar (silaj makinası)
8433.59.19.00.00	Diğerleri (silaj makinası)
8433.59.30.00.11	Orak makinaları (biçerler)
8433.59.30.00.12	Biçer toplarlar
8433.59.30.00.13	Biçer bağlarlar
8433.59.80.00.11	Pamuk hasat makinası
8433.59.80.00.12	Mısır hasat makinası
8433.59.80.00.13	Mısır toplama ve daneleme makinaları
8433.59.80.00.19	Diğerleri (diğer hasat ve harman makina ve cihazları)
8433.90	Aksam ve parçalar (84.33 pozisyonundaki makina ve cihazlara ait olanlar)
8434	Süt sağma makinaları ve sütçülükte kullanılan makina ve cihazlar
8436.10.00.00.00	Hayvan yemleri hazırlamaya mahsus makina ve cihazlar
8436.80.91.00.00	Otomatik yalıklar
8436.80.99.00.11	Arıcılığa mahsus bal mumunu petek yapan makina ve cihazlar

8436.80.99.00.12	Arıcılığa mahsus diğer makine ve cihazlar
8436.80.99.00.13	Mekanik hayvan kırkma makinaları (elle çalışanlar hariç)
8510.20.00.00.12	Hayvan kırkma makinaları
8701.10.00.00.00	Motokültörler
8701.90.11.00.00	Motor gücü 18 kw.ı geçmeyenler (traktörler)
8701.90.20.00.00	Motor gücü 18 kw.ı geçen fakat 37 kw.ı geçmeyenler (traktörler)
8701.90.25.00.00	Motor gücü 37 kw.ı geçen fakat 59 kw.ı geçmeyenler (traktörler)
8701.90.31.00.00	Motor gücü 59 kw.ı geçen fakat 75 kw.ı geçmeyenler (traktörler)
8701.90.35.00.00	Motor gücü 75 kw.ı geçen fakat 90 kw.ı geçmeyenler (traktörler)
8701.90.39.00.00	Motor gücü 90 kw.ı geçenler (traktörler)
8716.20.00.00.00	Tarımda kullanılmaya mahsus kendinden yüklemeli veya boşaltmalı römork ve yarı römorklar
8418.69.00.99.19	Diğerleri (Yalnız süt soğutma tankları)
8433.60.00.00.00	Yumurtaları, meyvaları veya diğer tarım ürünlerini ağırlık veya büyüklüklerine göre ayırmaya veya temizlemeye mahsus makina ve cihazlar

Gümrük tarife istatistik pozisyon numaralarında yer alan mallar.

29- 18.12.2007 tarihli ve 2007/13007 sayılı Kararnamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin;

84.29.52.10.00.00	Paletli ekskavatörler (kulesi 360 derece dönebilen)
84.29.52.90.00.11	Lastik tekerlekli olanlar (kulesi 360 derece dönebilen makina ve cihazlar)
84.29.59.00.10.11	Beko loder
84.47	Örgü makinaları, dikiş-trikotaj makinaları ve gipe edilmiş iplik, tül, dantela, işleme, şeritçi ve kaytancı eşyası veya file imaline mahsus makina ve cihazlar ve püskül, ponpon makina ve cihazları
84.52.10	Ev tipi dikiş makinaları
84.52.21.00.00.00	Otomatik üniteler (diğer dikiş makinaları)
84.52.29.00.00.00	Diğerleri (diğer dikiş makinaları)
84.58	Metal işlemeye mahsus torna tezgahları (tornalama merkezleri dahil)
84.59	Metalleri talaş kaldırmak suretiyle delmeye, raybalamaya, frezelemeye, diş açmaya veya vida yuvası açmaya mahsus takım tezgahları (kızaklı işlem üniteleri dahil) [84.58 pozisyonundaki torna tezgahları (tornalama merkezleri dahil) hariç]

Gümrük tarife istatistik pozisyon numaralarında yer alan mallar.

30- 08.06.1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun'a göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yaptırılan köprülerin ve denizaltı karayolu tünellerin geçiş ücretleri

31- Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 2711.19.00.00.11 gümrük tarife istatistik pozisyon numarasında yer alan Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (L.P.G.)'nın, motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılacak olanları (otogaz) hariç olmak üzere Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan LPG Dağıtıcı

Lisansını haiz olanlarca teslimi ile bunlardan satın alanların sonraki safhalardaki teslimi

32- 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununda yer alan adli yardım ve adli müzaheret hükümleri kapsamında verilen avukatlık hizmetleri ile aile mahkemeleri, tüketici mahkemeleri ve çocuk mahkemelerinin görev alanına giren davalar ve işler, vesayet davaları ve işleri; bu davalara bağlı kanun yolları; iş uyuşmazlıklarında dava şartı olarak arabuluculuk ile bunlara bağlı ilamli icra takipleri kapsamında verilen avukatlık hizmetleri

33- 30.12.2019 tarihli ve 1951 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin;

9401.30	Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve sandalyeler
9401.40.00.00.00	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp veya bahçede kullanılanlar hariç)
9401.52.00.00.00	Bambudan
9401.53.00.00.00	Hintkamışından
9401.59.00.00.00	Diğerleri (Kamış, sepetçi söğüdü, bambu veya benzeri maddelerden oturmaya mahsus mobilyalar)
9401.61	İçleri doldurulmuş, kaplanmış olanlar
9401.69	Diğerleri (Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar)
9401.71	İçleri doldurulmuş, kaplanmış olanlar (Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar)
9401.79	Diğerleri (Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar)
9401.80	Oturmaya mahsus diğer mobilyalar
9402.10.00.00.19	Diğerleri (Berber koltukları veya benzeri koltuklar)
9403.10	Bürolarda kullanılan türden metal mobilyalar
9403.20	Metalden diğer mobilyalar
9403.30	Bürolarda kullanılan türden ahşap mobilyalar
9403.40	Mutfaklarda kullanılan türden ahşap mobilyalar
9403.50	Yatak odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar
9403.60	Diğer ahşap mobilyalar
9403.70	Plastik maddelerden mobilyalar
9403.82.00.00.00	Bambudan olanlar
9403.83.00.00.00	Hintkamışından
9403.89.00.00.00	Diğerleri (Diğer maddelerden mobilyalar)
9404.10.00.00.00	Şilte mesnetleri
9404.21	Gözenekli kauçuktan veya plastik maddelerden olanlar (kaplanmış olsun olması) (Şilteler)
9404.29	Diğer maddelerden olanlar (Şilteler)

Gümrük tarife istatistik pozisyon numaralarında yer alan mallar.

34- Mesken ve tarımsal sulama abone gruplarına yapılan elektrik teslimleri

35- Konutların net alanının 150 m²'ye kadar olan kısmı,

36- Arsa ve arazi teslimleri

37- Sabun, şampuan, deterjan, dezenfektanlar, ıslak mendil (sabun, deterjan veya solüsyon

emdirilmiş olsun olmasın), tuvalet kağıdı, kağıt havlu, kağıt mendil ve peçete, diş fırçası ve macunu, diş iplikleri

- 38-** 30.12.2021 tarihli ve 5045 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 9619.00 (Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya) pozisyonunda yer alan mallar

4.2 KDV'nin Konusunu Teşkil Eden İşlemler

KDV Kanunu'nun "Verginin Konusunu Teşkil Eden İşlemler" başlıklı 1. maddesi uyarınca Türkiye'de yapılan aşağıdaki işlemler Katma Değer Vergisine tabidir:

1. Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler
2. Her türlü mal ve hizmet ithalatı
3. Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler:
 - a) Posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetleri
 - b) Her türlü şans ve talih oyunlarının tertiplenmesi ve oynanması
 - c) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar, yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi, gösterilmesi
 - d) Müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışlar ile 10.02.2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu'na göre düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara teslimi
 - e) Boru hattı ile ham petrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınmaları
 - f) Gelir Vergisi Kanunu'nun 70. maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri
 - g) Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri
 - h) Rekabet eşitsizliğini gidermek maksadıyla isteğe bağlı mükellefiyetler suretiyle vergilendirilecek teslim ve hizmetler

4.3 KDV Açısından Teslim ve Hizmet Sayılan Haller

KDV Kanunu'nun "Teslim Sayılan Haller" başlıklı 3. maddesi uyarınca aşağıdaki haller teslim sayılır:

- a) Vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesi, vergiye tabi malların işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi
- b) Vergiye tabi malların, üretilip teslimi vergiden istisna edilmiş olan mallar için her ne suretle olursa olsun kullanılması veya sarfı
- c) Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyedliğin devri

KDV Kanunu'nun "Hizmet Sayılan Haller" başlıklı 5. maddesi uyarınca da: vergiye tabi bir hizmetten, işletme sahibinin, işletme personelinin veya diğer şahısların karşılıksız yararlandırılması hizmet sayılır.

4.4 Katma Değer Vergisi'nin Mükellefi

KDV Kanunu'nun "Mükellef" başlıklı 8. maddesi uyarınca Katma Değer Vergisinin Mükellefi:

- a) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde bu işleri yapanlar
- b) İthalatta mal ve hizmet ithal edenler
- c) Transit taşımalarda gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlar
- ç) Müzayede mahallerinde yapılan satışlarda bu satışları yapanlar
- d) PTT İşletme Genel Müdürlüğü ve radyo ve televizyon kurumları
- e) Her türlü şans ve talih oyunlarını tertip edenler
- f) 1. maddenin 3. fıkrasının (c) bendine giren hallerde bunları tertipleyenler veya gösterenler
- g) Gelir Vergisi Kanunu'nun 70. maddesinde belirtilen mal ve hakları kiraya verenler
- h) İsteğe bağlı mükellefiyette talepte bulunanlardır.

Vergiye tabi bir işlem sözkonusu olmadığı veya katma değer vergisini fatura veya benzeri vesikalarda göstermeye hakkı bulunmadığı halde; düzenlediği bu tür vesikalarda katma değer vergisi gösterenler, bu vergiyi ödemekle mükelleftirler. Bu husus kanuna göre borçlu oldukları vergi tutarından daha yüksek bir meblağı gösteren mükellefler için de geçerlidir. Bu gibi sebeplerle fazla veya yersiz hesaplanan ve Hazineye ödenen vergi, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre işlemi yapan mükellefe iade edilir. Şu kadar ki söz konusu iadenin yapılabilmesi için işlemle ilgili beyanların düzeltilmesi ve fazla veya yersiz hesaplanan verginin satıcı tarafından alıcıya geri verilmesi şarttır.

4.5 Katma Değer Vergisinde Vergiyi Doğuran Olay

KDV Kanunu'nun "Vergiyi Doğuran Olayın Meydana Gelmesi" başlıklı 10. maddesi uyarınca Vergiyi Doğuran Olay:

- a) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması
- b) Malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi
- c) Kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması
- d) Komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda, malların alıcıya teslimi
- e) Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesine başlanması veya nakliyeciyi veya sürücüye tevdi
- f) Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri enerji dağıtım veya kullanımlarında bunların bedellerinin tahakkuk ettirilmesi
- g) İthalatta, Gümrük Kanunu'na göre gümrük vergisi ödeme mükellefiyetinin başlaması, gümrük vergisine tabi olmayan işlemlerde ise gümrük beyannamesinin tescili
- h) İkametgahı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Türkiye arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta gümrük bölgesine girilmesi veya gümrük bölgesinden çıkılması

- ı) 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu'na göre düzenlenen ürün senetlerinin temsil ettiği ürünlerin depodan çekilmesi

anında meydana gelir.

4.6 Hizmet İhracatının KDV'den İstisna Olabilmesi İçin Gerekli Şartlar

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 11. maddesine göre, mal ihracatı yanında hizmet ihracatı da katma değer vergisinden istisna edilmiştir. Söz konusu Kanun'un 12. maddesine göre, hizmet ihracatının KDV'den istisna olabilmesi için gerekli şartlar aşağıdaki gibidir;

- a) Hizmet Türkiye'de yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır
- b) Fatura veya benzeri nitelikteki belge yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmiş olmalıdır
- c) Hizmet bedeli, döviz olarak Türkiye'ye getirilmelidir
- d) Hizmetten yurt dışında yararlanılmalıdır

06.06.2008 tarih ve 26898 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5766 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 12/e maddesiyle, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 11/a maddesine "Serbest Bölgelerdeki Müşteriler İçin Yapılan Fason Hizmetler" ibaresi eklenmiştir. Böylece 06.06.2008 tarihinden itibaren serbest bölgelerdeki işletmeler için yapılan fason hizmetler de ihracat istisnası kapsamına alınmıştır.

Fason hizmetlerin serbest bölgelerdeki müşterilere yapılmış sayılması için aşağıdaki şartların yerine getirilmiş olması gerekmektedir.

- a) Fason hizmet serbest bölgelerde faaliyet gösteren müşteriler için yapılmış olmalıdır
- b) Fason hizmetten serbest bölgelerde faydalanılmalıdır

4.7 Katma Değer Vergisi Kanunu Madde 13 Kapsamındaki İstisnalar

KDV Kanunu'nun Araçlar, Kıymetli Maden ve Petrol Aramaları ile Ulusal Güvenlik Harcamaları ve Yatırımlarda İstisna başlıklı 13. maddesi uyarınca aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

- a) Faaliyetleri kısmen veya tamamen deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçların kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan mükelleflere bu amaçla yapılan deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçlarının teslimleri, bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetler ile bunların tadili, onarım ve bakımı şeklinde ortaya çıkan hizmetler ve faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler,
- b) Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler,
- c) Altın, gümüş, platin arama, işletme, zenginleştirme, rafinaj ve Türk Petrol Kanunu hükümlerine göre petrol arama faaliyetlerine ilişkin olmak üzere, bu faaliyetleri yürütenlere yapılan teslim ve hizmetler ile aynı Kanun hükümlerine göre boru hattıyla taşımacılık yapanlara bu hatların inşaa ve modernizasyonuna ilişkin yapılan teslim ve hizmetler,

d) Yatırım Teşvik Belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makina ve teçhizat teslimleri ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralama (Şu kadar ki, yatırımın teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleşmemesi halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar).

e) Limanlara bağlantı sağlayan demiryolu hatları, limanlar ve hava meydanlarının inşası, yenilenmesi ve genişletilmesi işlerini fiilen kendisi yapan veya yaptıran mükellefler ile genel bütçeli idarelere bu işlere ilişkin olarak yapılan mal teslimleri ve inşaat taahhüt işleri,

f) Milli Savunma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı ve Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğüne milli savunma ve iç güvenlik ihtiyaçları için uçak, helikopter, gemi, denizaltı, tank, panzer, zırhlı personel taşıyıcı, roket, füze ve benzeri araçlar, silah, mühimmat, silah malzeme, teçhizat ve sistemleri ile bunların araştırma-geliştirme, yazılım, üretim, montaj, yedek parça, bakım-onarım ve modernizasyonuna ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler, Milli Savunma Bakanlığı veya Savunma Sanayii Başkanlığınca yürütülen savunma sanayii projelerine ilişkin olarak bu kurumlara ilgili projeler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler ve bu teslim ve hizmetleri gerçekleştirenlere bu kapsamda yapılacak olan, miktarı ve nitelikleri yukarıda sayılan kuruluşlarca onaylanan teslim ve hizmetler.

g) 06.06.2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan malların, Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatına teslimi,

ğ) 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, ürün ihtisas borsaları ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığında ürün senedi alım-satımı konusunda izin alan ticaret borsaları aracılığıyla ilk teslimi.

h) Türkiye Kızılay Derneğine tüzüğünde belirtilen amaçlarına uygun olarak afet yönetimi ve yardımları, barınma, beslenme, sosyal yardımlar, toplumu bilinçlendirme, ulusal ve uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası Kızılay-Kızılhaç Hareketi faaliyetleri, savaş veya olağanüstü hallerdeki görevleri ile kan, sağlık, göç ve mülteci hizmetlerini (sığınmacı hizmetleri dahil) yerine getirmesine yönelik görevler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler; Türkiye Kızılay Derneğinin ulusal ve uluslararası işbirlikleri, uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, Birleşmiş Milletlere bağlı kurum ve kuruluşlar ile uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürüttüğü insani yardım faaliyetleri kapsamındaki teslim ve hizmetleri,

ı) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından tescil edilen gübreler ve gübre üreticilerine bu ürünlerin içeriğinde bulunan hammaddelerin teslimi ile küspe (Türk Gümrük Tarife Cetvelininin 2303.10 tarife pozisyon numarasında sınıflandırılan nişastacılık artıkları ve benzeri artıklar ile 2303.30.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyon numarasında sınıflandırılan biracılık ve damıtık içki sanayinin posa ve artıkları hariç), tam yağlı soya (fullfat), kepek, razmol, balık unu, et unu, kemik unu, kan unu, tapyoka (manyok), sorgum ve her türlü fenni karma yemler (kedi-köpek mamaları hariç), saman, yem şalgamı, hayvan pancarı, kök yemler, kuru ot, yonca, fiğ, korunga, hasıl ve slajlık mısır, üçgül, yemlik lahana, yem bezelyesi ve benzeri hayvan yemleri (yeşil ve kuru kaba yemler ve bunların pellet şeklinde veya mevsimsel ihtiyaçlara göre bir bağlayıcı kullanılarak veya kullanılmadan işlem görmüş olanları dahil) teslimi,

i) Konut veya iş yeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye'ye getirilmek kaydıyla, Gelir Vergisi Kanunu'nun 3. maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinde belirtilenler hariç olmak üzere çalışma veya oturma izni olarak altı aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek

kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya iş yeri teslimleri (Şu kadar ki bentte öngörülen şartları taşımadığı halde istisnanın uygulandığının tespit edilmesi halinde zamanında tahsil edilmeyen vergi, vergi ziyai cezası ve gecikme faizinden mükellef ile birlikte alıcı müteselsilen sorumludur. İstisna kapsamında teslim alınan konut veya iş yerinin **(7394 sayılı Kanun'un 10. maddesiyle değişen ibare ; Yürürlük: 01.05.2022)** üç yıl içerisinde elden çıkarılması halinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, 6183 sayılı Kanun'un 48. maddesine göre hesaplanan tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi şarttır.), **j)** Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin su, kanalizasyon, arıtma, doğalgaz, elektrik, haberleşme **(7161 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük: 01.02.2019 tarihinde uygulanmak üzere 18.01.2019)**, yenilenebilir ve diğer enerji tesisleri ile yol yapımına ve küçük sanayi sitelerindeki işyerlerinin inşasına ilişkin, bunlara veya bunlar tarafından oluşturulan iktisadi işletmelere yapılan mal teslimleri ile hizmet ifaları, **k)** Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere yapılan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi ibadethaneler, Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi yaygın din eğitimi verilen tesisler, Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla bağışta bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetler, **l)** Sağlık Bakanlığınca izin verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere, münhasıran sağlık kurum ve kuruluşlarının bünyesinde verilen koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri (Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere söz konusu hizmetlerle birlikte sağlanan diğer teslim ve hizmetler istisnanın kapsamına dahil değildir.), **m)** 26.06.2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 28.02.2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 03.07.2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makine ve teçhizat teslimleri (İstisna kapsamında alınan makine ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.), **n)** **(7166 sayılı Kanun'un 7. maddesiyle değişen bent; Yürürlük: 22.02.2019)** 21.06.1927 tarihli ve 1117 sayılı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar hariç olmak üzere basılı kitap ve süreli yayınların teslimi (Bu bent hükmünün uygulanmasında, bu maddenin ikinci fıkrasında belirlenen had uygulanmaz.)

4.8 Katma Değer Vergisi Kanunu Madde 17 Kapsamındaki İstisnalar

1. Kültür ve Eğitim Amacı Taşıyan İstisnalar:

Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasî partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların;

a) İlim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri,

b) Tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetleri,

2. Sosyal Amaç Taşıyan İstisnalar:

a) Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların hastane, nekahathane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve engelli bakım ve huzurevleri, parasız fukara aşevleri, düşkünevleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri ile bunlardan sağlık hizmeti sunanların teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerine yapacakları teslim ve hizmetler,

b) 08.02.2007 tarihli ve 5580 sayılı Kanun hükümlerine tabi özel okullarca bedelsiz verilen eğitim, öğretim hizmetlerinde ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu, 24.03.1950 tarihli ve 5661 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrenci Yurtları ve Aşevleri Hakkındaki Kanuna Ek Kanun ile 30.04.1992 tarihli ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulan öğrenci yurtları tarafından bedelsiz verilen yurt hizmetlerinde ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu, üniversite ve yüksekokullarda ise % 50'sini geçmemek üzere verilen bedelsiz eğitim ve öğretim hizmetleri, kanunların gösterdiği gerek üzerine bedelsiz olarak yapılan mal teslimi ve hizmet ifaları, birinci fıkrada sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifaları ile fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin teslimi,

c) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilik ve konsoloslukları ile yabancı hayır ve yardım kurumlarına, bu maddenin 1 numaralı fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapacakları teslim ve hizmetlere ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler,

d) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki tescilli taşınmaz kültür varlıklarının rölöve, restorasyon ve restitüsyon projelerine münhasır olmak üzere, bu projelendirmelerden yararlananlara verilen mimarlık hizmetleri ile projelerin uygulanması kapsamında yapılacak teslimler,

e) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kanunlarla kendilerine verilen görev gereği ve kuruluş amaçlarına uygun ruhsat, izin, onay ve benzeri hizmetleri ile bu hizmetlerle ilgili olarak kullanılacak basılı kağıtların bu kuruluşlar tarafından teslimi (motorlu taşıtlar tescil plaka teslimleri hariç),

3. Askerî Amaç Taşıyan İstisnalar:

a) Askerî fabrika, tersane ve atölyeler, orduve ve bağlı şubeleri, askerî gazinolar, kışla gazinoları, vardiya yatakhaneleri ve bunların müştemilatı, özel, yerel ve kış eğitim merkezleri, askerî kantinler ve askerî müzelerin kuruluş amaçlarına uygun olarak yaptıkları teslim ve hizmetler ile bu kurum ve kuruluşların yapacağı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70. maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralınması işlemleri,

4. Diğer İstisnalar:

a) Gelir Vergisi Kanunu'na göre vergiden muaf esnaf ile kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetler, aynı kanunun mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetler,

b) Gelir Vergisi Kanunu'na göre gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler ile aynı Kanunun 66. maddesine göre vergiden muaf olan serbest meslek erbabı tarafından yapılan teslim ve hizmetler,

c) Gelir Vergisi Kanunu'nun 81. maddesinde belirtilen işlemler ile aynı maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yazılı şartlar dahilinde adi ortaklıkların sermaye şirketine dönüşmesi işlemleri ve Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre yapılan devir ve bölünme işlemleri (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 30. maddesinin (a) bendi hükmü uygulanmaz. İşlem sonunda faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergiler, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından mükerrer indirimde yol açmayacak şekilde indirim konusu yapılır.),

ç) Uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışından alınan roaming hizmetleri ile bu hizmetlerin Türkiye'deki müşterilere yansıtılması,

d) İktisadi işletmelere dahil olmayan gayrimenkullerin kiralınması işlemleri, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemleri ile Sağlık Bakanlığına bağlı hastane, klinik, dispanser, sanatoryum gibi kurum ve kuruluşların yapacağı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70. maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralınması işlemleri,

e) Banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve sigorta araçlarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile 5520 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (p) bentlerinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemleri, rumların kredi teminatı sağlama işlemleri,

f) Darphane ve Damga Matbaası tarafından yapılan teslim ve hizmetler,

g) Külçe altın ve külçe gümüş teslimleri ile kıymetli taşların (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebrecet, inci) 06.12.2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre Türkiye'de kurulu borsalarda işlem görmek üzere ithali, borsaya teslimi ve borsa üyeleri arasında el değiştirmesi, döviz, para, damga pulu, değerli kağıtlar, hisse senedi, tahvil (elde edilen faiz gelirleri ile sınırlı olmak üzere tahvil satın almak suretiyle verilen finansman hizmetleri dahil), varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikaları, Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören sermaye piyasası araçları ile metal, plastik, lastik, kauçuk, kağıt, cam hurda ve atıkları ile konfeksiyon kırıntılarının teslimi,

h) Ziraî amaçlı su teslimleri ile köy tüzel kişiliklerince köyde ikamet edenlere yapılan ticari amaçlı

olmayan perakende içme suyu teslimleri, kamu kuruluşları, tarımsal kooperatifler ve çiftçi birliklerince yapılan arazi ıslahına ait hizmetler,

ı) Serbest bölgelerde verilen hizmetler ile serbest bölgelere veya bu bölgelerden yapılan ihraç amaçlı yük taşıma işleri,

i) Varlık ve hakların, Türkiye Varlık Fonu ve alt fonlara devri ile bu varlık ve hakların Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi tarafından yönetilmesi suretiyle yapılan teslim ve hizmetler,

Bu bent kapsamında istisna edilen işlemler bakımından, 30. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.

j) Boru hattı ile yapılan yabancı ham petrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınması hizmetleri,
k) Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin kurulması amacıyla oluşturulan iktisadi işletmelerin arsa ve işyeri teslimleri.

l) 30.01.2002 tarihli ve 4743 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan varlık yönetim şirketlerinin bankalar, özel finans kurumları ve diğer mali kurumlardan devraldığı alacakların tahsili amacıyla bu alacakların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi ile aynı Kanuna göre finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmaları hükümleri kapsamında yeniden yapılandırılan borçların ödenmemesi nedeniyle bu borçların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi,

m) Bankalar Kanunu uyarınca; mal ve hakların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna teslimi ile bunların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi, bu Fonun devraldığı alacakların tahsili amacıyla, bunların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi ve temettü hariç ortaklık haklarıyla yönetim ve denetimleri devralınan şirketlerin aktiflerinin Fon alacaklarının tahsili amacıyla (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) teslimi,

Bu istisna işlem bedelinden Fona intikal eden tutarla orantılı uygulanır

n) Basın, Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne verilen haber hizmetleri,

o) Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda vergisiz satış yapılan işyerlerinin ve bu işyerlerine ait depo ve ardiye gibi bağımsız birimlerin kiralanması,

ö) Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda, ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri,

p) Hazinece yapılan taşınmaz teslimi ve kiralamaları, irtifak hakkı tesisi, kullanma izni ve ön izin verilmesi işlemleri ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca yapılan arsa ve arazi teslimleri, belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler,

r) Kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine devir ve teslimleri ile bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin finansal kiralama ve finansman şirketlerince devir ve teslimi,

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların, bu amaçla aktiflerinde bulundurdukları

taşınmaz ve iştirak hisselerinin teslimleri istisna kapsamı dışındadır.

İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

Bu fıkranın (u) bendi kapsamında varlık kiralama şirketlerine ve (y) bendi kapsamında finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerinin, kaynak kuruluş ve kiracı tarafından üçüncü kişilere satışına ilişkin en az iki tam yıl aktifte bulundurma süresinin hesabında, bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin varlık kiralama şirketleri, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır.

s) Engellilerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç ve özel bilgisayar programları,

ş) 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 38/A maddesinde tanımlanan konut finansmanı amacıyla teminat gösterilen veya ipotek konulan konutun, konut finansman kuruluşları, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, ipotek finansmanı kuruluşları ya da üçüncü kişilere teslimi (müzayede mahallinde yapılan satışlar dahil) ile bu şekilde alınan konutun, konut finansman kuruluşları, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı veya ipotek finansmanı kuruluşları tarafından teslimi (müzayede mahallinde yapılan satış dahil.),

t) 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin, 1. maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (d) alt bendi ile 13. maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendinde belirtilen işlemler hariç olmak üzere, ürün ihtisas borsaları ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığında ürün senedi alım-satımı konusunda izin alan ticaret borsaları aracılığıyla teslimleri (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz),

u) Her türlü varlık ve hakkın, kaynak kuruluşlarca, kira sertifikası ihracı amacıyla ve sözleşme süresi sonunda geri alınması şartıyla varlık kiralama şirketlerine devri ile bu varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerince kiralanması ve devralınan kuruma devri,

İstisna kapsamında, varlık kiralama şirketlerine devredilen varlık ve hakların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

v) 03.06.2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu uyarınca oluşturulan Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından münhasıran uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verilen hizmetler,

y) 21.11.2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında; finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının bizzat kiracıdan satın alınıp geriye kiralanana her türlü taşınır ve taşınmazlara uygulanmak üzere ve kiralamaya konu kıymetin mülkiyetinin sözleşme süresi sonunda kiracıya devredilecek olması koşulu ile kiralamaya konu taşınır ve taşınmazın kiralayana satılması, satan kişilere kiralanması ve devri,

İstisna kapsamında, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım

bankalarına devredilen her türlü taşınır ve taşınmaz malların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

z) 13.06.2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/B maddesi kapsamındaki araştırma ve geliştirme, yenilik ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan patentli veya faydalı model belgeli buluşa ilişkin gayri maddi hakların kiralanması, devri veya satışı (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından bu Kanununun 30. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz).

4.9 Katma Değer Vergisinde Vergi İndirimi

KDV Kanunu'nun Vergi İndirimi başlıklı 28. maddesi uyarınca:

Mükellefler, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdaki vergileri indirebilirler:

- a)** Kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,
- b)** İthal olunan mal ve hizmetler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi,
- c)** Götürü veya telafi edici usulde vergiye tabi mükelleflerden gerçek usulde vergilendirmeye geçenlerin, çıkarılan envantere göre hesap dönemi başındaki mallara ait fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,

İndirim hakkı vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu **takvim yılını takip eden takvim yılı aşılmamak** şartıyla, ilgili vesikalarda kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabilir.

Vergi Usul Kanunu'nun 322. maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin hesaplanan ve beyan edilen katma değer vergisi, alacağın zarar yazıldığı vergilendirme döneminde indirim konusu yapılabilir (Şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 323. maddesine göre karşılık ayrılmak suretiyle gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınan katma değer vergisinin bu fıkra kapsamında indirim konusu yapılabilmesi için gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınması şarttır).

4.10 Düşük Oranda KDV'ye Tabi Mal ve Hizmet Teslimlerine İlişkin Olarak KDV Kanunu'nun 29/2. Maddesi Gereğince İade ve Mahsup İşlemleri

3065 sayılı Kanun'un 29. maddesinin (2) no.lu fıkrası aşağıdaki şekildedir:

2. Bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, mükellefin vergiye tabi işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark sonraki dönemlere devrolunur ve iade edilmez. Şu kadar ki, 28. madde uyarınca Cumhurbaşkanı tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde indirilemeyen ve tutarı Cumhurbaşkanı'nca tespit edilecek sınırı aşan vergi, bu mükelleflerin vergi ve sosyal sigorta prim borçları ile genel ve katma bütçeli idareler

ile belediyelere olan borçlarına ya da döner sermayeli kuruluşlar ile sermayesinin % 51'i veya daha fazlası kamuya ait olan veya özelleştirme kapsamında bulunan işletmeler ile organize sanayi bölgelerinden temin ettikleri mal ve hizmet bedellerine ilişkin borçlarına mahsuben ödenir. **(6770 Sayılı Kanun'un 16. Maddesiyle eklenen cümle; Yürürlük: 27.01.2017)** Ancak mahsuben iade edilmeyen vergi, Maliye Bakanlığı'nca belirlenen sektörler, mal ve hizmet grupları ve dönemler itibarıyla yılı içinde nakden iade edilebilir. Yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergi izleyen yıl içinde talep edilmesi şartıyla nakden veya mükellefin yukarıda sayılan borçlarına mahsuben iade edilir. Cumhurbaşkanı, vergi nispeti indirilen mal ve hizmet grupları ile sektörler itibarıyla, iade hakkını kısmen veya tamamen ya da amortisman tabii iktisadi kıymetler dolayısıyla yüklenilen katma değer vergisi ile sınırlı olmak üzere kaldırmaya; Maliye Bakanlığı, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

19.07.2008 tarih ve 26941 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/13903 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 20.07.2008 tarihinden itibaren konaklama tesislerini işleten mükelleflerin indirimli orana tabii KDV idelerinin hesabında, amortisman tabii iktisadi kıymetler dolayısıyla yükledikleri katma değer vergisinin iade edilmemesine karar verilmiştir.

KDV Kanunu'nun 29/2. maddesinde 5766 sayılı kanun ile yapılan değişikliğin Anayasa Mahkemesi nezdinde dava konusu yapılması neticesinde Anayasa Mahkemesi tarafından alınan 17.11.2011 tarih ve E.Sayı:2010/11, K.Sayı:2011/53 sayılı karar ile madde hükmünün iptaline karar verilmiş ve bu karar 14.02.2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yukarıda bahsi geçen Bakanlar Kurulu kararının hukuki dayanağının kalmaması nedeniyle 05.08.2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3481 sayılı BKK ile 14.02.2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 2008/13903 sayılı BKK yürürlükten kaldırılmıştır.

KDV Kanunu'nun 29/2. maddesine dayalı olarak uygulanan yıllık KDV idelerinde, iade tutarının belli bir haddi aşması esası vardır. Ancak bu haddi aşan kısmın iadesi talep edilebilmektedir. Bu had her yıl bir önceki yıldaki haddin yeniden değerlendirme katsayısıyla artırılmış hali olarak hesaplanmakta olup bu şekilde yapılacak hesaplamada, 50 TL ve daha düşük tutarlar dikkate alınmayacak, 50 TL'den fazla olan tutarlar ise 100 TL'nin en yakın katına yükseltilecektir. Bu çerçevede, indirimli orana tabii işlemler nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV tutarının iade konusu yapılamayacak kısmıyla ilgili sınır, **2023 yılı için 57.300 TL** olarak belirlenmiştir.

Yukarıda bahsi geçen son düzenlemeler ışığında, düşük orana sahip (%1 - %8) mal veya hizmet tesliminde bulunan mükellefler yıl içinde mahsuben iade alabilecek, yıl içinde mahsuben iade edilemeyen vergiler ise mükelleflere nakden iade edilebilecektir. (eski düzenlemede yalnızca yıllık olarak iade alma imkanı vardı)

KDV Kanunu'nun 28. maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde indirilemeyen ve tutarı Bakanlar Kurulunca tespit edilecek sınırı aşan vergi, mükelleflerin:

- Vergi borçlarına (ithalde alınan vergiler dahil)
- Sosyal sigorta primi borçlarına

- % 51 veya daha fazla hissesi kamuya ait kuruluşlardan temin ettikleri elektrik ve doğalgaz borçları ile organize sanayi bölgelerinden temin ettikleri elektrik, su, doğalgaz, internet hizmetleri, altyapı katılım payları ve aidatlara ilişkin borçlarına

mahsup edilebilecektir.

4.11 İndirilemeyecek Katma Değer Vergisi

KDV Kanunu'nun İndirilemeyecek Katma Değer Vergisi başlıklı 30. maddesi uyarınca aşağıdaki vergiler mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez:

a) Vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası (Bu Kanununun 17. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b), (c) ve (d) bentleri ile (4) numaralı fıkrasının (ı) ve (ö) bentleri uyarınca katma değer vergisinden istisna edilen işlemler hariç) ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisi,

b) Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi,

c) Deprem, sel felaketi ve Maliye Bakanlığının yangın sebebiyle mücbir sebep ilân ettiği yerlerdeki yangın sonucu zayı olanlar hariç olmak üzere, zayı olan mallara ait katma değer vergisi, (Şu kadar ki Vergi Usul Kanunu'nun 315. maddesine göre Maliye Bakanlığınca belirlenen faydalı ömürlerini tamamladıktan sonra zayı olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanına tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisi ile faydalı ömrünü tamamlamadan zayı olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanına tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin kullanılan süreye isabet eden kısmı indirilebilir.)

d) Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi. (5520 sayılı Kanununun 13. maddesine göre transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlar ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 41. maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine göre işletme aleyhine oluşan farklara ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisi ile yurt içindeki işlemlerde mal teslimi veya hizmet ifasında bulunan mükellefler tarafından ilgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen katma değer vergisi hariç)

(3065 sayılı Kanun'un 29/5. maddesinin verdiği yetki çerçevesinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 41. maddesinin birinci fıkrasının 9 numaralı bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 11. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında gider ve maliyet unsurlarından indirimi kabul edilmeyen kısma ilişkin 3065 sayılı Kanununun 30/d maddesi hükmünün uygulanmaması uygun görülmüştür.)

4.12 KDV Kanunu'nda Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları

Beyanname Verme Zamanları:

Mükellefler ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar Katma Değer Vergisi beyannamelerini,

vergilendirme dönemini takip eden ayın **yirmisekizinci (01.12.2022 tarihinden itibaren) günü** akşamına kadar ilgili vergi dairesine vermekle yükümlüdürler.

Katma değer vergisi beyanının gümrük giriş beyannamesi veya özel beyanname ile yapılması gerektiği hallerde bu beyannameler vergi mükellefiyetinin başladığı anda ilgili gümrük idaresine verilir. İş bırakan mükellefin katma değer vergisi beyannamesi, işin bırakıldığı tarihi izleyen ayın **yirmisekizinci günü** akşamına kadar verilir.

Ödeme Zamanları:

Beyanname vermek mecburiyetinde olan mükellefler ile vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar, bir vergilendirme dönemine ait Katma Değer Vergilerini beyanname verecekleri ayın **yirmisekizinci (01.12.2022 tarihinden itibaren)** günü akşamına kadar ödemeye mecburdurlar.

İthalde alınan Katma Değer Vergisi, gümrük vergisi ile birlikte ve aynı zamanda ödenir.

Gümrük vergisine tabi olmayan ithalata ve ikametgahı, kanuni merkezi ve iş merkezi yurt dışında bulunanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait Katma Değer Vergisi, bu işlemlere ait özel beyannamelerin verilme süresi içinde ödenir.

Beyanname vermek mecburiyetinde olmayan mükelleflerin Katma Değer Vergisi, tarh süresi içinde ödenir.

Götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin katma değer vergisi, Gelir Vergisi Kanunu'nun götürü vergilendirmeye ilişkin usul ve esasları ile vergilendirme dönemine ait hükümleri çerçevesinde tarh ve tahakkuk ettirilerek, götürü gelir vergisinin ödeme süreleri içinde ödenir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, işlemin mahiyetini göz önünde tutarak Katma Değer Vergisinin işlemten önce ödenmiş olması şartını koymaya yetkilidir.

4.13 KDV Tevkifat Sorumluluğunda Son Düzenlemeler

Gelir İdaresi Başkanlığı, KDV Kanunu tebliğlerini tek bir tebliğde toplama düşüncesini 26.04.2014 tarih ve 28983 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği ile gerçekleştirmiştir. Söz konusu tebliğ ile birlikte; daha önce yayımlanan 1 ila 123 seri numaralı Katma Değer Vergisi Genel Tebliğlerinin tamamı uygulama genel tebliğinin yürürlük tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

Katma Değer Vergisi Uygulama Genel Tebliği ve 63 sıra no.lu KDV sirküleri çerçevesinde KDV Tevkifatı uygulamasına ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

4.13.1 Kısmi KDV Tevkifatı Uygulaması

4.13.1.1 Sorumlu tayin edilen ve tevkifat yapacak kuruluşlar:

(a) KDV mükellefleri (sadece sorumlu sıfatıyla KDV ödeyenler bu kapsama dahil değildir.)

(b) Belirlenmiş alıcılar (KDV mükellefi olsun olmasın):

- 5018 sayılı Kanun'a ekli cetvellerde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri ve bunların teşkil ettikleri birlikler, belediyelerin teşkil ettikleri birlikler ile köylere hizmet götürme birlikleri
- Yukarıda sayılanlar dışındaki, Kanun'la veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulan kamu kurum ve kuruluşları
- Döner sermayeli kuruluşlar
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
- Kanun'la kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları
- Bankalar
- Sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri
- Sendikalar ve üst kuruluşları
- Vakıf üniversiteleri
- Mobil elektronik haberleşme işletmecileri
- Büyükşehir belediyelerinin su ve kanalizasyon idareleri
- Kamu iktisadi teşebbüsleri (Kamu İktisadi Kuruluşları, İktisadi Devlet Teşekkülleri)
- Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar
- Türkiye varlık fonu ile alt fonlara devredilen kuruluşlar
- Organize sanayi bölgeleri ile menkul kıymetler, vadeli işlemler borsaları dahil bütün borsalar
- Yardımdan fazla hissesi doğrudan yukarıda sayılan idare, kurum ve kuruluşlara ait olan (tek başına ya da birlikte) kurum, kuruluş ve işletmeler
- Payları Borsa İstanbul (BİST) A.Ş.'nde işlem gören şirketler
- Kalkınma ve yatırım ajansları

Okul aile birlikleri ve Sağlık Bakanlığına bağlı aile hekimliği kurumları belirlenmiş alıcılar kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Belirlenmiş alıcıların birbirlerine karşı yaptıkları teslim ve hizmetlerde (şirketleşenler dahil profesyonel spor kulüplerince yapılanlar hariç), KDV tevkifatı uygulanmayacaktır.

5018 sayılı Kanun'a ekli cetvellerde yer alan idare, kurum ve kuruluşların tevkifat uygulaması kapsamındaki alımlarına ait bedellerin, genel bütçe ödenekleri dışındaki bir kaynaktan ödenmesi tevkifat uygulamasına engel değildir.

KDV mükellefiyeti bulunmayanların, belirlenmiş alıcılar **(b)** kapsamında olmamak kaydıyla, kısmi tevkifat uygulaması kapsamındaki alımlarında tevkifat uygulaması söz konusu olmayacaktır.

Örnek:

KDV mükellefiyeti bulunmayan apartman yönetimlerine verilen özel güvenlik hizmetlerinde ya da KDV mükellefiyeti bulunmayan konut yapı kooperatiflerine verilen yapı denetim hizmetlerinde tevkifat uygulanmayacaktır.

4.13.1.2 Tevkifat Uygulanacak İşlemler ve Tevkifat Oranları

Tevkifat uygulanacak işlemler ile bu işlemler üzerinden tevkifat yapacak mükellefler ve uygulanacak tevkifat oranlarına ilişkin özet tablo aşağıda yer almaktadır.

Tevkifat Uygulanacak İşlemler	Tevkifat Yapacak Olanlar	Tevkifat Oranı
Yapım İşleri İle Bu İşlerle Birlikte İfa Edilen Mühendislik - Mimarlık ve Etüt - Proje Hizmetleri	(b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar ile (a) kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlara karşı ifa edilen ve KDV dahil edilen ve KDV dahil bedeli 5 milyon TL ve üzerinde olan yapım işleri	4/10
Etüt, Plan-Proje, Danışmanlık, Denetim ve Benzeri Hizmetler	(b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	9/10
Makine, Teçhizat, Demirbaş ve Taşıtlara Ait Tadil, Bakım ve Onarım Hizmetleri	(b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	7/10
Yemek Servis ve Organizasyon Hizmetleri	(b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	5/10
İşgücü Temin Hizmetleri (Özel Güvenlik Dahil)*	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	9/10
Yapı Denetim Hizmetleri	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	9/10
Temizlik, Bahçe ve Çevre Bakım Hizmetleri	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	9/10
Fason Olarak Yapıtılan Tekstil ve Konfeksiyon İşleri, Çanta ve Ayakkabı Dikim İşleri ve Bu İşlere Aracılık Hizmetleri	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	7/10
Turistik Mağazalara Verilen Müşteri Bulma / Götürme Hizmetleri	(a) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	9/10
Spor Kulüplerinin Yayın, Reklam ve İsim Hakkı Gelirlerine Konu İşlemler	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	9/10
Servis Taşımacılığı Hizmeti	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	5/10
Yük Taşımacılığı Hizmeti	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	2/10
Her Türlü Baskı ve Basım Hizmetleri	(b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	7/10
Ticari Reklam Hizmetleri	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	3/10
Külçe Metal Teslimleri	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	7/10
Bakır, Çinko ve Alüminyum ve Kurşun Ürünlerinin Teslimi	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	7/10
Hurda ve Atık Teslimi	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	7/10
Metal, Plastik, Lastik, Kauçuk, Kağıt, Cam Hurda ve Atıkları ile Konfeksiyon Kırıntılarından Elde Edilen Hammadde Teslimi	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	9/10
Pamuk, Tiftik, Yün ve Yapağı İle Ham Post ve Deri Teslimleri	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	9/10
Ağaç ve Orman Ürünleri Teslimi	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	5/10
Demir-Çelik Ürünlerinin Teslimi **	(a) ve (b) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	5/10
Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğüne yapılan ve Tebliğde özel olarak belirlenmeyen diğer bütün teslimler (su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri enerji kullanımları hariç)	(a) Kapsamındaki Kurum ve Kuruluşlar	2/10

(*)İnsan veya hayvan sağlığına yönelik koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerini ifa edenlere hekimler vasıtasıyla verilen hizmetler için işgücü temin hizmeti kapsamında tevkifat uygulanmayacaktır.
(**)Demir-çelik ve alaşımlarından mamul ürünlerin payları Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem gören şirketler tarafından tesliminde de tevkifat uygulanır.

KDV mükellefleri tarafından, 5018 sayılı Kanuna ekli cetveller kapsamındaki idare, kurum ve kuruluşlar, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulan kamu kurum ve kuruluşları, döner sermayeli kuruluşlar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bankalar, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri, kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları ile kalkınma ajanslarına ifa edilen ve Tebliğde özel olarak belirlenmeyen diğer bütün hizmet ifalarında (sağlık hizmet sunucuları tarafından verilen ve faturası Sosyal Güvenlik Kurumuna düzenlenen sağlık hizmetleri hariç) söz konusu alıcılar tarafından (5/10) oranında KDV tevkifatı uygulanacaktır.

14.02.2020 tarih ve 31039 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 30 seri no'lu KDV Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile kamu özel iş birliği modeli ile yaptırılan sağlık tesislerine ilişkin işletme döneminde sunulan hizmetlerde tevkifat uygulaması düzenlenmiştir.

Yapılan düzenleme ile birlikte;

Sağlık tesislerine yönelik sunulan hizmetleri bilfiil ifa etmeyen alt yükleniciler tarafından düzenlenecek faturalarda (yapım işleri hariç) tevkifat uygulanmayacaktır. Ancak, yüklenici firma tarafından alt yükleniciler aracılığıyla temin edilen ve Sağlık Bakanlığına sunulan hizmetlere ilişkin Sağlık Bakanlığı tarafından Tebliğin (I/C-2.1.3.2.13.) bölümü kapsamında (5/10) oranında [yapım işlerinde (4/10) oranında] KDV tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Söz konusu hizmetlerin, alt yüklenicilerden temin edilmeksizin doğrudan yüklenici firma tarafından Sağlık Bakanlığına sunulması halinde, aşağıdaki tabloda bu hizmetlere karşılık gelen işlem türleri dikkate alınarak (işlem türü sütununda işlem türü belirlenmeyenler için Tebliğin (I/C-2.1.3.2.13.) bölümü kapsamında 5/10 oranında) tevkifat uygulanacaktır:

4.13.1.3 Kısmi Tevkifat Uygulamasında Sınır

Kısmi tevkifat uygulaması kapsamına giren her bir işlemin **KDV dahil bedeli 2.000 TL'yi aşmadığı takdirde**, hesaplanan KDV tevkifata tabi tutulmayacaktır. Sınırın aşılması halinde ise tutarın tamamı üzerinden tevkifat yapılacaktır.

Tespit edilen tutarı aşan işlemlerde KDV tevkifatı zorunluluğundan kaçınmak amacıyla bedel parçalara ayrılamaz, aynı işleme ait bedellerin toplamı dikkate alınarak bu sınırın aşılması halinde tevkifat yapılır.

Tevkifat zorunluluğundan kaçınmak amacıyla, birden fazla fatura düzenlenmek suretiyle bedelin parçalara bölündüğünün tespiti halinde vergi dairelerince, bütünlük arzettiği anlaşılan alımların toplamının yukarıda belirtilen sınırı aşıp aşmadığına bakılarak gerekli işlemler yapılacaktır.

4.13.1.4 Kısmi Tevkifat Uygulanan İşlemlerin Matrahında Değişiklik Olması

Fiyat farkı, kur farkı ve benzeri nedenlerle tevkifata tabi işlemin bedelinde sonradan bir artış ortaya çıkması halinde, bu artış ile ilgili olarak fatura düzenlenerek KDV hesaplanacak ve hesaplanan KDV üzerinden (tevkifat alt sınırı dikkate alınmaksızın) tevkifat uygulanacaktır. Bu şekilde işlem yapılabilmesi için fiyat farkı, kur farkı ve benzerinin ait olduğu asıl işleme ait KDV dahil bedelin tevkifat alt sınırını geçmiş ve tevkifata tabi tutulmuş olması gerekmektedir.

Alıcı lehine, ödemenin yapıldığı tarihte kur farkı oluşması halinde ise kur farkı tutarı üzerinden alıcı tarafından satıcıya bir fatura düzenlenerek, teslim ve hizmetin yapıldığı tarihteki oran üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir. Böylece, matrahta oluşan azalma tutarı, tevkifata tabi tutulmayan KDV tutarı ile birlikte, satıcı tarafından alıcıya iade edilecektir. Ayrıca, söz konusu KDV tutarı alıcı tarafından 1 no.lu KDV beyannamesi ile beyan edilecektir.

Malların kısmen iade edilmesi, hizmetin bir kısmının tamamlanmaması, malların ve hizmetin sözleşmede belirtilen evsafa uymaması ve benzeri nedenlerle tevkifata tabi işlem bedelinde sonradan bir azalma meydana gelmişse düzeltme, işlem bedeli üzerinden hesaplanan verginin tevkifata tabi tutulmayan kısmı üzerinden gerçekleştirilecektir.

4.13.2 Tam KDV Tevkifatı Uygulaması

Tam tevkifat uygulaması kapsamındaki işlemlerde, işlem bedeli üzerinden hesaplanan KDV'nin tamamı, mal veya hizmetin alıcıları tarafından tevkifata tabi tutulur. Tam tevkifata konu işlemler ile tevkifat yapacak olanlar aşağıdaki tablodaki gibidir:

Tevkifata Tabi İşlemler	Tevkifat Yapacak Olanlar
İkametgahı, İşyeri, Kanuni Merkezi ve İş Merkezi Türkiye'de Bulunmayanlar Tarafından Yapılan İşlemler	Hizmetten Türkiye'de yararlananlar
Serbest Meslek Faaliyeti Çerçevesinde Yapılan Teslim ve hizmetler	GVK 18. Madde kapsamına giren teslim ve hizmetleri alan kişi, kurum ve kuruluşlar
Kiralama İşlemleri	Kiraya verenin başka faaliyetleri nedeniyle gerçek usulde KDV mükellefiyetinin bulunmaması, kiracının gerçek usulde KDV mükellefi olması, şartlarının birlikte var olması halinde, kiracı tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilecektir.
Reklam Verme İşlemleri	Reklam hizmeti verenlerin Katma Değer Vergisi mükellefi olmamaları halinde , reklam hizmeti alanlar tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilecektir.

4.13.3 İsteğe Bağlı Tam Tevkif Uygulaması

Mükellefler, yazılı bir sözleşme düzenleyerek bir yıl süreyle anlaştıkları satıcı mükelleflerden, yukarıda bilgileri yer alan kısmi tevkifat uygulanacak hizmetler ile teslimlere (diğer hizmetler ve

diğer teslimler hariç) ilişkin alımlarında tevkifat sorumluluklarının bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, hesaplanan KDV'nin tamamını sorumlu sıfatıyla beyan edip öderler. Bir yıllık sürenin bitimini izleyen yıllarda uygulamaya devam edilmesinin istenmesi halinde sözleşmenin aynı süreyle yenilenmesi gerekir. Bir yıllık süre dolmadan söz konusu uygulamadan vazgeçilmesi mümkün değildir.

Alıcı mükellefler, söz konusu sözleşmelerin bir örneği ile bu kapsamda işlem yapacak satıcı mükelleflerin bilgilerini (adı soyadı/unvanı, vergi dairesi, vergi kimlik numarası, sözleşme uygulama dönemi), işleme ilişkin KDV beyannamesinin verilmesinden önce liste halinde bağlı oldukları vergi dairesine verirler. Sözleşmelerin feshedilmesi, tadili vb. durumların da işleme ilişkin KDV beyannamesinin verilmesinden önce bağlı oldukları vergi dairesine bildirilmesi gerekir.

Alıcıların isteğe bağlı tam tevkifat uygulaması kapsamında sözleşme düzenlemediği satıcılar ile olan işlemlerinde, genel hükümlere göre işlem tesis edileceği tabiidir.

İsteğe bağlı tam tevkifat uygulaması kapsamında alıcı tarafından tevkifata tabi tutulan KDV, 2 No'lu KDV Beyannamesinin "Vergi Bildirimi" kulakçığının, "İsteğe Bağlı Tam Tevkifat Uygulanan İşlemlere Ait Bildirim" tablosunda beyan edilir. Tablonun "İşlem Türü" alanı, bu alana ilişkin işlem türü listesinden seçim yapılmak suretiyle doldurulur. "Matrah" alanına, işlemin KDV hariç bedeli, "Oran" alanına işlemin tabi olduğu KDV oranı girilir. Alıcı tarafından tevkif edilen KDV tutarını gösteren "Vergi" alanı, e-beyanname programı tarafından hesaplanır.

İsteğe bağlı tam tevkifat uygulaması kapsamındaki işlemleri yapan satıcı mükellefler ilgili döneme ait 1 No.lu KDV Beyannamesinin iki ayrı bölümüne kayıt yapar. Birinci kayıt, "Matrah" kulakçığında "İsteğe Bağlı Tam Tevkifat Uygulanan İşlemler" tablosuna; ikinci kayıt "İstisnalar-Diğer İfade Hakkı Doğuran İşlemler" kulakçığında "İsteğe Bağlı Tam Tevkifat Kapsamına Giren İşlemler" tablosuna yapılır.

4.13.4 Tevkif Edilen KDV'nin İndirimi

2 No'lu KDV Beyannamesinde herhangi bir surette indirim yapılması mümkün olmadığından tevkif edilen KDV'nin tamamının beyan edilerek vergi dairesine ödenmesi gerekmektedir.

Tevkifat uygulayan alıcının KDV mükellefiyetinin bulunması ve tevkifat uyguladığı teslim veya hizmeti indirim hakkı tanınan işlemlerde kullanacak olması halinde, sorumlu sıfatıyla **kanuni süresinde** beyan edilen tutar, beyanın yapıldığı ay içinde verilmesi gereken 1 No'lu KDV Beyannamesinde indirim konusu yapılabilir. Bu indirimin dayanağı 2 No'lu KDV Beyannamesi olacaktır.

Kısmi tevkifata tabi işlemlerde, işlem bedeli üzerinden hesaplanan KDV;

- Satıcı tarafından beyan edilecek kısmı, takvim yılını takip eden takvim yılı aşılmamak şartıyla işleme ait fatura veya benzeri belgenin defterlere kaydedildiği döneme ilişkin olarak verilmesi gereken,
- Sorumlu sıfatıyla kanuni süresinde beyan edilen kısmı ise 2 No.lu KDV Beyannamesinin verildiği

ay içinde verilmesi gereken,

- Sorumlu sıfatıyla kanuni süresinden sonra beyan edilen kısmı ise bu beyana ilişkin ödemenin yapıldığı döneme ait,

1 No.lu KDV Beyannamesinde indirim konusu yapılır.

4.14 Hızlandırılmış KDV İadesi Sistemi (HİS)

Aşağıdaki şartları taşıyan mükelleflere talep etmeleri ve aşağıda belirtilen belgeleri ibraz etmeleri halinde bağlı oldukları Vergi Dairesi Başkanlığı / Defterdarlık tarafından HİS sertifikası verilecektir.

1. Başvuru tarihinden önceki son 5 takvim yılı itibarıyla vergi mükellefiyetinin bulunması
 2. Başvuru tarihinden önce vergi dairesine vermiş olduğu son yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde yer alan bilançoya göre en az;
 - a) Aktif toplamının 200.000.000 TL
 - b) Maddi duran varlıkları toplamının 50.000.000 TL
 - c) Öz sermaye tutarının 100.000.000 TL
 - d) Net satışlarının 250.000.000 TL
- olması (bu koşullardan herhangi üç tanesinin sağlanmış olması yeterlidir.)
3. Başvurudan önceki takvim yılında vergi dairesine vermiş olduğu muhtasar beyannamelere göre aylık ortalama çalıştırılan kişi sayısının 250 veya daha fazla olması
 4. Başvuru tarihinden önceki son 5 takvim yılı içinde;
 - a) Mücbir sebep sayılan haller dışındaki nedenlerle, defter ve belgelerin ibrazından imtina edilmemiş olması
 - b) Gelir veya kurumlar vergisi, ÖTV ve KDV uygulamalarından her birine ait beyanname verme ödevinin her bir vergi türü itibarıyla birden fazla dönem için aksatılmamış olması (süresinden sonra kendiliğinden verilen beyannameler hariç)
 - c) Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma fiili nedeniyle özel esaslara tabi tutulmamış veya tutulmuşsa genel esaslara dönülmüş olması
 5. Başvuru tarihi itibarıyla;
 - a) KDV iade taleplerinde özel esaslara tabi olmayı gerektiren bir durumunun bulunmaması,
 - b) Vergi borcunun bulunmaması (vergilerin tecil edilmiş olması bu şartın ihlali sayılmaz).

gerekmektedir.

Bu şartları birlikte taşıyan mükelleflerin bağlı oldukları Vergi Dairesi Başkanlığına/Defterdarlığa bir dilekçe ile başvurması halinde yukarıdaki şartları taşıdığı anlaşılanlara başvuru tarihini izleyen 15 gün içinde HİS Sertifikası verilecektir.

HİS sertifikası sahibi mükelleflerin iade talepleri tutarına bakılmaksızın, teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu aranılmadan yerine getirilecektir. İade talebi bir standart iade talep dilekçesi ile yapılacaktır. Talep, iade hakkı doğuran işlemin beyanına ilişkin beyanname ve iade talep dilekçesinin verilmiş olması şartıyla, ilgili belgelerin ibraz edildiği tarihte geçerlik kazanacaktır. Bu mükelleflerin nakden iade taleplerinde, ibraz edilen belgelere ilişkin olarak KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama neticesinde olumsuzluk tespit edilmeyen tutarlar raporun tamamlanma sürecini izleyen beş iş günü içinde iade edilecektir. Olumsuzluk tespit edilen alımlara ilişkin KDV tutarlarının iadesi ise olumsuzlukların giderilmesi veya aranan şartların sağlanması kaydıyla yerine getirilecektir. Mahsuben iade talepleri ise belgelerin tamamlandığı tarih itibarıyla hüküm ifade eder.

Tamamı ibraz edilen belgelerde şekil veya muhteviyat yönünden vergi dairesince eksiklik veya yanlışlık tespit edilmesi halinde iade talepleri yerine getirilmekle birlikte, bu hususlar belgelerin ibraz edildiği tarihi izleyen 15 gün içinde mükellefe tebliğ edilir. Mükelleflerin tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde eksiklikleri tamamlamamaları halinde, durum ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına/Defterdarlığa bildirilir. Vergi Dairesi Başkanlığı/Defterdarlık tarafından gerekçeleri göz önünde tutularak eksikliklerin tamamlanması için mükellefe üç aylık ek süre verilebilir. Bu süre sonunda da eksikliklerin tamamlanmaması halinde belge eksikliğine rağmen iade edilen KDV'nin ilgili bulunduğu vergilendirme dönemleri incelemeye sevk edilir. Belge eksikliğine rağmen iade edilen KDV tutarı kadar nakdi teminat veya banka teminat mektubu verilmemesi halinde HİS Sertifikası da iptal edilir.

4.15 Uygulamada Sıklıkla Karşılaşılan İşlemlerde KDV İade ve Mahsuplara Ait Pratik Bilgiler

4.15.1 Mal İhracatı ile İhraç Kayıtlı Teslimlere Ait KDV İade ve Mahsup İşlemleri (KDVK Mad. 11/1-a ve c)

1. Teminatsız ve Raporsuz Nakit İade Sınırı

Mal ihracatı ile ihraç kayıtlı teslimlerde bulunan mükelleflerin **10.000 TL**'yi geçmeyen KDV iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmaksızın nakden yerine getirilir. İade talebinin 10.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

2. İadenin Teminatsız ve Raporsuz Olarak Mükellefin Vergi Borçlarına Mahsubuna İlişkin Sınır

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'ne göre iadenin teminatsız ve raporsuz olarak mükellefin vergi borçlarına mahsubunda herhangi bir sınırlama yoktur. Yani mükellefler isterlerse **sınırsız** olarak iadelerini kendi vergi borçlarına mahsup edebilirler.

3. İade Talep Eden Mükelleflerin Kendi SGK Prim Borçları ile İthalat Vergilerine Mahsup İmkânı

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'ne göre dileyen mükellefler, iade taleplerini kendi SGK prim borçları ile ithalde alınanlar dahil vergi borçlarına herhangi bir **sınır olmaksızın** teminatsız ve inceleme raporsuz mahsup etmek üzere yerine getirebilirler.

4. İade Talep Eden Mükelleflerin Adi, Kollektif ve Adi Komandit Şirketlerde Ortaklık Payı ile Orantılı Olmak Üzere Ortakların (Komandit Şirketlerde Sadece Komandite Ortakların) İthalde Alınanlar Dahil Vergi Borçları ve SGK Prim Borçlarına Teminatsız ve Raporsuz Mahsup İmkânı

Dileyen mükellefler, iade taleplerini yukarıda yazılı ortaklarının ithalde alınanlar dahil vergi borçları ile SGK prim borçlarına herhangi bir **sınır olmaksızın** teminatsız ve vergi inceleme raporsuz mahsup etmek üzere yerine getirebilirler.

5. YMM Tasdik Raporu ile İade

Mükellefler, iadelerini KDV İadesi YMM tasdik raporu ile de alabilirler. İadelerin YMM Tasdik Raporuna göre yapılmasında süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi varsa üst iade sınırı bulunmamakta, süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi yoksa üst sınır 01.01.2023'Ten itibaren **1.300.000 TL**'dir.

4.15.2 Hizmet İhracatına Ait KDV İade ve Mahsup İşlemleri (KDVK Mad. 11/1-a)

1. Teminatsız ve Raporsuz Nakit İade Sınırı

Mükelleflerin hizmet ihracatından kaynaklanan nakten iade talepleri miktarına bakılmaksızın vergi inceleme raporuna veya YMM raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

2. İadenin Teminatsız ve Raporsuz Olarak Mükellefin Vergi Borçlarına Mahsubuna İlişkin Sınır

Hizmet ihracatında bulunan mükelleflerin **10.000 TL'yi geçmeyen** mahsuben KDV iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmaksızın yerine getirilir. İade talebinin 10.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

3. İade Talep Eden Mükelleflerin Kendi SGK Prim Borçları ile İthalat Vergilerine Mahsup İmkânı

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'ne göre dileyen mükellefler, **10.000 TL'yi geçmeyen** iade taleplerini kendi SGK prim borçları ile ithalde alınanlar dahil vergi borçlarına teminatsız ve inceleme raporsuz mahsup etmek üzere yerine getirebilirler. İade talebinin 10.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporuna göre yerine getirilir.

Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

4. İade Talep Eden Mükelleflerin Adi, Kollektif ve Adi Komandit Şirketlerde Ortaklık Payı ile Orantılı Olmak Üzere Ortakların (Komandit Şirketlerde Sadece Komandite Ortakların) İthalde Alınanlar Dahil Vergi Borçları ve SGK Prim Borçlarına Teminatsız ve Raporsuz Mahsup İmkânı

Dileyen mükellefler, **10.000 TL'yi geçmeyen** iade taleplerini yukarıda yazılı ortaklarının ithalde alınanlar dahil vergi borçları ile SGK prim borçlarına teminatsız ve vergi inceleme raporsuz mahsup etmek üzere yerine getirebilirler. İade talebinin 10.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

4.15.3 İndirimli Orana Tabi Mal ve Hizmetlerde KDV İade ve Mahsup İşlemleri (KDVK Mad. 29/2 Yıllık İade)

1. Teminatsız ve Raporsuz Nakit İade Sınırı

İndirimli orana tabi mal ve hizmet teslimlerinde bulunan mükelleflerin **10.000 TL'yi** geçmeyen KDV iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmaksızın nakden yerine getirilir. İade talebinin 10.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

İndirimli orana tabi işlemlerde cari yıl içerisindeki KDV iadelerinde **nakit iade imkanı bulunmamaktadır.**

2. İadenin Teminatsız ve Raporsuz Olarak Mükellefin Vergi Borçlarına Mahsubuna İlişkin Sınır

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'ne göre iadenin teminatsız ve raporsuz olarak mükellefin vergi borçlarına mahsubunda **10.000 TL'lik** sınır bulunmaktadır. 10.000 TL'yi aşan kısım banka teminat mektubu veya vergi inceleme raporu veya YMM raporu karşılığı mahsup edilmektedir.

3. İade Talep Eden Mükelleflerin Kendi SGK Prim, İthalat Vergilerine, Elektrik ve Doğalgaz Borçları İle Organize Sanayi Bölgelerinden Temin Ettikleri Elektrik, Su, Doğalgaz, İnternet Hizmetleri, Altyapı Katılım Payları ve Aidatlara İlişkin Borçlarına Mahsup İmkânı

Dileyen mükellefler **10.000 TL'yi** geçmeyen iade taleplerini kendi SGK prim, ithalat vergilerine, elektrik ve doğalgaz borçları ile organize sanayi bölgelerinden temin ettikleri elektrik, su, doğalgaz, internet hizmetleri, altyapı katılım payları ve aidatlara ilişkin borçlarına mahsubunda bulunabilirler. 10.000 TL'yi aşan kısım banka teminat mektubu veya inceleme raporu veya YMM raporu karşılığı mahsup edilmektedir.

Elektrik ve doğalgaz borçlarına mahsup imkanı, sadece % 51 veya daha fazla hissesi kamuya ait kuruluşlardan temin ettikleri elektrik ve doğalgaz borçları için sözkonusudur.

4. İade Talep Eden Mükelleflerin Adi, Kollektif ve Adi Komandit Şirketlerde Ortaklık Payı ile Orantılı Olmak Üzere Ortakların (Komandit Şirketlerde Sadece Komandite Ortakların) İthalde Alınanlar Dahil Vergi Borçları ve SGK Prim Borçlarına Teminatsız ve Raporsuz Mahsup İmkânı

Dileyen mükellefler, **10.000 TL'yi geçmeyen** iade taleplerini yukarıda yazılı ortaklarının ithalde alınanlar dahil vergi borçları ile SGK prim borçlarına teminatsız ve vergi inceleme raporsuz mahsup etmek üzere yerine getirebilirler. İade talebinin 10.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

5. YMM Tasdik Raporu ile İade

Mükellefler, iadelerini KDV İadesi YMM tasdik raporu ile de alabilirler. İadelerin YMM Tasdik Raporuna göre yapılmasında süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi varsa üst iade sınırı bulunmamakta, süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi yoksa üst sınır 01.01.2023'ten itibaren **2.600.000 TL**'dir.

4.15.4 Transit Taşımacılık İşlerinde KDV İade ve Mahsup İşlemleri (KDVK Mad.14)

1. Teminatsız ve Raporsuz Nakit İade Sınırı

Transit taşımacılık faaliyetinde bulunan mükelleflerin **10.000 TL'yi geçmeyen** KDV iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir. İade talebinin **10.000 TL'yi aşması** halinde aşan kısmın iadesi, vergi inceleme raporu veya YMM raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

2. İadenin Teminatsız ve Raporsuz Olarak Mükellefin Vergi Borçlarına Mahsubuna İlişkin Sınır

Mükelleflerin bu işlemde kaynaklanan ve **10.000 TL'yi aşmayan** mahsuben iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir. İade talebinin 10.000 TL'yi aşması halinde aşan kısmın iadesi, vergi inceleme raporu veya YMM raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

3. İade Talep Eden Mükelleflerin Kendi SGK Prim Borçları ile İthalat Vergilerine Mahsup İmkânı

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'ne göre dileyen mükellefler, **10.000 TL'yi geçmeyen**

iade taleplerini kendi SGK prim borçları ile ithalde alınanlar dahil vergi borçlarına teminatsız ve inceleme raporsuz mahsup etmek üzere yerine getirebilirler. İade talebinin 10.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

4. İade Talep Eden Mükelleflerin Adı, Kollektif ve Adi Komandit Şirketlerde Ortaklık Payı ile Orantılı Olmak Üzere Ortakların (Komandit Şirketlerde Sadece Komandite Ortakların) İthalde Alınanlar Dahil Vergi Borçları ve SGK Prim Borçlarına Teminatsız ve Raporsuz Mahsup İmkânı

Dileyen mükellefler, **10.000 TL**'yi geçmeyen iade taleplerini yukarıda yazılı ortaklarının ithalde alınanlar dahil vergi borçları ile SGK prim borçlarına teminatsız ve vergi inceleme raporsuz mahsup etmek üzere yerine getirebilirler. İade talebinin 10.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

5. YMM Tasdik Raporu ile İade

Mükellefler, iadelerini KDV İadesi YMM tasdik raporu ile de alabilirler. İadelerin YMM Tasdik Raporuna göre yapılmasında süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi varsa üst iade sınırı bulunmamakta, süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi yoksa üst sınır 01.01.2023'ten itibaren **1.300.000 TL**'dir.

4.15.5 İmalat Sanayii ile Turizme Yönelik Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamındaki Yatırımlara İlişkin KDV İadesi (KDVK Geçici Madde 37)

(7394 sayılı Kanununun 11. maddesyle değiştirilen madde: Yürürlük; 01.05.2022) İmalat sanayii ile turizme yönelik yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki inşaat işlerine ilişkin mal teslimleri ve hizmet ifaları 31.12.2025 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, zamanında alınmayan vergiler, vergi zıyaı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte yatırım teşvik belgesi sahibi alıcıdan tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarda zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılı başından başlar.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan süreyi üç yıla kadar uzatmaya; Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

İmalat sanayiine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamındaki inşaat işlerine ilişkin 01.05.2022 tarihinden önce yapılan mal ve hizmet alımları için söz konusu madde ile ilgili aşağıdaki hükümler geçerlidir.

27.01.2017 tarih ve 29961 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6770 sayılı Kanun'un 10. Maddesi ile KDV Kanunu'na Geçici 37. Madde eklenmiştir. Bu maddeye göre;

a) Asgari 50 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle (7161 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 18.01.2019) 2017, 2018 ve 2019 yıllarında yüklenilen ve (7161 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 18.01.2019) 2017, 2018 ve 2019 yıllarının altı aylık dönemleri itibarıyla indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi altı aylık dönemleri izleyen bir yıl içerisinde,

b) 50 milyon Türk Lirası tutarına kadar sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle (7161 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 18.01.2019) 2017, 2018 ve 2019 yıllarında yüklenilen ve (7161 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 18.01.2019) 2017, 2018, ve 2019 yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi izleyen yıl içerisinde,

talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade olunur. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, iade edilen vergiler, vergi ziyayı cezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarda zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılı başında başlar.

31.12.2021 tarih ve 31706 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5047 sayılı Cumhurbaşkanı kararı ile, KDV Kanunu'nun Geçici 37. maddesi uyarınca 2017, 2018, 2019, 2020 ve en son 2021 yıllarında uygulanan imalat sanayiine yönelik teşvik belgeli yatırımlar kapsamındaki inşaat işleri dolayısıyla yüklenilen KDV'nin iadesinin uygulanmasına 2022, 2023 ve 2024 yıllarında yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV için de devam edilecektir.

4.16 İmalat Sanayiinde Kullanılmak Üzere Yapılan Yeni Makina ve Teçhizat Teslimlerinde İstisna (KDVK Geçici Madde 39)

7103 sayılı Kanunla, 01.05.2018 tarihinde yürürlüğe girmek üzere, 3065 sayılı Kanuna eklenen geçici 39. maddesine göre, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek yeni makina ve teçhizatın, 17.04.1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz KDV mükelleflerine münhasıran imalat sanayiinde kullanılmak üzere teslimi **31.12.2024 (20.12.2022 tarihli 6583 sayılı CK) tarihine kadar** KDV'den müstesnadır.

İlgili kanun maddesi aşağıdaki gibidir;

17.04.1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz katma değer vergisi mükelleflerine münhasıran imalat sanayiinde kullanılmak üzere yapılan yeni makine

ve teçhizat teslimleri ile 26.06.2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 28.02.2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 03.07.2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makine ve teçhizat teslimleri 31.12.2019 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan teslimler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32. maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

İstisna kapsamında alınan makine ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde; imalat sanayii veya Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

İmalat sanayiinde kullanılmak üzere istisna kapsamında teslim edilecek makina ve teçhizatı belirlemeye Cumhurbaşkanı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

4.17 Elektrik Motorlu Taşıt Araçlarının Geliştirilmesine Yönelik Verilen Mühendislik Hizmetlerinde İstisna (KDV Geçici Madde 42)

15.04.2022 tarih ve 31810 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7394 sayılı Kanun'un 12. Maddesi ile KDV Kanunu'na Geçici 42. Madde eklenmiştir. Bu maddeye göre;

20.08.2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 80. maddesi kapsamında teşviklerden yararlanmasına karar verilen ve bu kapsamda sera etkisi yaratan egzoz gazı salınımını tamamen ortadan kaldıracak teknolojilerin geliştirilmesi için münhasıran Türkiye'de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıt araçlarını Türkiye'de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri **31.12.2023 tarihine kadar** katma değer vergisinden müstesnadır. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Bu kapsamda yapılan hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden

hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32. maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

5. ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ile ilgili 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

5.1 Özel Tüketim Vergisi'nin Konusu

ÖTV Kanunu'nun "Verginin Konusu" başlıklı 1. maddesi uyarınca:

Bu Kanun'a ekli;

- a) (I) sayılı listedeki malların ithalatçıları veya rafineriler dahil imal edenler tarafından teslimi,
- b) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabı,
- c) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanlar ile (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların ithalatı veya imal ya da inşa edenler tarafından teslimi,
- d) (I), (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanların özel tüketim vergisi uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışı,

bir defaya mahsus olmak üzere özel tüketim vergisine tabidir.

Kanun'a ekli listelerde yer alan mallar Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalardır. Bu malların tarife numaralarında veya tanımlarında bu Kanun'a ekli listeler dışında yapılacak değişiklikler Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun uygulanmasında hüküm ifade etmez. Bu Kanun'a ekli listelerdeki malların tarife numaralarında veya tanımlarındaki değişikliğin mahiyetini, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yapılan değişikliklere bağlı olarak açıklamaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

5.2 Özel Tüketim Vergisi'nde Teslim ve Teslim Sayılan Haller

ÖTV Kanunu'nun "Tanımlar, Teslim ve Teslim Sayılan Haller" başlıklı 2. maddesi uyarınca:

1. Bu Kanun'un uygulanmasında;

- a) **İthalat:** Verginin konusuna giren malların Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine girişini,
- b) **İlk iktisap:** (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithalini, müzayede yoluyla veya kayıt ve tescil edilmiş olsa dahi 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine göre iade edilenler de dahil motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabını, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktif alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini,

c) Kayıt ve tescil: Motorlu taşıtların ilgili mevzuat gereğince trafik, belediye, liman ile Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce tutulan sivil hava vasıtaları siciline yapılan kayıt ve tescilini,

d) Motorlu araç ticareti yapanlar: (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanları imal, inşa veya ithal edenler ile fabrika, ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı ve acenteler ile Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenleri,

e) Teslim: Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesini,

ifade eder.

2. Bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdi teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeciyen ya da sürücüye tevdi edilmesi de mal teslimidir. Trampa iki ayrı teslim hükmündedir. Kap veya ambalajların geri verilmesinin mutad olduğu hallerde teslim, bunların içinde bulunan mallar itibarıyla yapılmış sayılır.

3. Aşağıdaki haller de teslim sayılır:

a) Vergiye tabi malların, vergiye tabi olan malların imali dışında her ne suretle olursa olsun kullanılması, sarfı, işletmeden çekilmesi veya işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi,

b) Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyetliğin devri.

5.3 Özel Tüketim Vergisi'nde Vergiyi Doğuran Olay

ÖTV Kanunu'nun "Vergiyi Doğuran Olay" başlıklı 3. maddesi uyarınca vergiyi doğuran olay:

a) Mal teslimi veya ilk iktisap hallerinde malın teslimi veya ilk iktisabı,

b) Malın tesliminden önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi,

c) Kısım kısım mal teslim edilmesi mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi,

d) Komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda, I), (II) ve (IV) sayılı listelerdeki malların alıcıya, (III) sayılı listedeki malların komisyoncuya veya konsinye işletmeye teslimi,

e) İthalatta, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre gümrük yükümlülüğünün doğması, ithalat vergilerine tabi olmayan işlemlerde ise gümrük beyannamesinin tescilidir.

Bu Kanun'a ekli (I) sayılı listede yer alan malların 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca el konulan veya 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinden Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen zorunlu standartlara uymayanlarının rafinerilere teslim edilmesi halinde vergiyi doğuran olay, bu malların rafineriler tarafından tesliminde gerçekleşir ve verginin mükellefi bu teslimi gerçekleştirenlerdir.

5.4 Özel Tüketim Vergisi'nde Mükellef ve Vergi Sorumlusu

ÖTV Kanunu'nun "Mükellef ve Vergi Sorumlusu" başlıklı 4. maddesi uyarınca:

1. Özel tüketim vergisinin mükellefi, bu Kanun'a ekli;
 - a) (I), (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanları imal, inşa veya ithal edenler ile bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler,
 - b) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlar için; motorlu araç ticareti yapanlar, kullanmak üzere ithal edenler veya müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenlerdir.
2. Mükellefin Türkiye içinde ikametgahının, işyerinin, kanuni ve iş merkezlerinin bulunmaması halleri ile gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığı, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabilir.
3. Fiili veya kaydi envanter sırasında bu Kanun'a ekli listelerdeki malların belgesiz olarak bulundurulduğunun tespiti halinde, belgesiz mal bulunduran mükelleflere, bu malların alış belgelerinin ibrazı için tespit tarihinden itibaren 10 günlük bir süre verilir. Bu süre içinde alış belgelerinin ibraz edilememesi halinde, belgesi ibraz edilemeyen malın tespit tarihindeki emsal bedeli üzerinden hesaplanan özel tüketim vergisi, alışını belgeleyemeyen mükellef adına re'sen tarh edilir. Tarh edilecek özel tüketim vergisi, asgari maktu vergi tutarına göre hesaplanacak vergiden az olamaz. Bu tarhiyata vergi ziyai cezası uygulanır.

Ancak, belgesiz mal bulunduran mükelleflere bu malları satanlara, bu satışları ile ilgili vergi inceleme raporuna dayanılarak özel tüketim vergisi tarhiyatı yapıldığı takdirde, ayrıca alıcıdan özel tüketim vergisi ve buna ilişkin ceza aranmaz.

5.5 Özel Tüketim Vergisi'nde İstisnalar

5.5.1 İhracat İstisnası

1. Bu Kanun'a ekli listelerdeki malların ihracat teslimleri aşağıdaki şartlarla vergiden müstesnadır.
 - a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye yapılmalıdır. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezleri yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir işletmenin, yurt dışında faaliyet gösteren şubelerini ifade eder.

b) Teslim konusu mal, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinden çıkmış olmalıdır. Malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket edenlere veya bizzat alıcıya işlenmek ya da herhangi bir şekilde değerlendirilmek üzere yurt içinde teslimi ihracat sayılmaz.

2. (7104 Sayılı Kanun'un 24. maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük: 01.06.2018) Bu Kanuna ekli (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 95. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına teslimi vergiden müstesnadır.

3. (7104 Sayılı Kanun'un 24. maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük: 01.06.2018) İhraç edilen veya 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 95. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına teslim edilen malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi ihracatçıya veya gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına mal teslim edenlere iade edilir. Maliye Bakanlığı, bu mallara ait verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

5.5.2 Diplomatik İstisna

Bu Kanun'a ekli (I), (II) ve (III) sayılı listelerde yer alan malların, karşılıklı olmak kaydıyla yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilikleri, konsoloslukları ve uluslararası anlaşmalarla vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlar ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları tarafından kendi ihtiyaçları için ilk iktisabı, ithali veya bunlara **(6637 sayılı Kanun'un 4. maddesiyle eklenen ibare yürürlük; 07.04.2015)** teslimi ile ev sahibi hükümet anlaşmaları veya ülkemizin taraf olduğu diğer anlaşmalar çerçevesinde Türkiye'deki uluslararası kuruluşlar ve bunların yönetici kadrolarında görev yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan mensupları tarafından Türkiye'de görevde buldukları süre içinde kendi ihtiyaçları için ilk iktisabı, ithali veya bunlara teslimi vergiden müstesnadır.

5.5.3 Diğer İstisnalar

Bu Kanun'a ekli;

1. (I) sayılı listede yer alan malların;

a) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatının ihtiyacı için bu kuruluşlara veya bunların gerek göstermeleri üzerine ve işlemlerin bu kuruluşlar adına yapılması koşuluyla akaryakıt ikmalini yapanlara teslimi,

b) 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre petrol arama ve istihsal faaliyetlerinde kullanılmak üzere bu faaliyetleri yapanlara teslimi,

c) (6455 sayılı Kanun'un 32. maddesiyle değişen bent Yürürlük; 11.04.2013) 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinin tabii afetler, bulaşıcı hastalıklar ve benzeri olağanüstü durumlarda genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere

ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz teslimi ile 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 16/A maddesi uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinin bu bentte sayılanlara bedelsiz teslimi,

2. (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tabi mallardan;

a) 87.03 (hesaplanması gereken özel tüketim vergisi ve diğer her türlü vergiler dahil bedeli 303.200 TL'yi aşanlar hariç) 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, engellilik oranı % 90 veya daha fazla olan malûl ve engelliler tarafından,

b) (6518 sayılı Kanun'un 56. Maddesiyle Eklenen Alt Bent; Yürürlük: 19.02.2014) 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, sürücü dahil 8 kişiye kadar oturma yeri olan binek otomobilleri, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç), yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin % 50'sinin altında olanlar ile sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanların engellilik durumlarının araçları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanmalarını gerektirecek nitelikte olduğunu ilgili mevzuat çerçevesinde alınan engelli sağlık kurulu raporuyla tevsik eden ve engellilik derecesi % 90 veya daha fazla olup tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptıran malul ve engelliler tarafından,

c) 87.03 (hesaplanması gereken özel tüketim vergisi ve diğer her türlü vergiler dahil bedeli 303.200 TL'yi aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,

d) (6518 sayılı Kanun'un 56. Maddesiyle Değişen Alt Bent; Yürürlük: 19.02.2014) Bu bendin (a), (b) ve (c) alt bentleri kapsamındaki araçların aynı alt bentlerde belirtilen malul ve engelliler tarafından ilk iktisabından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu alt bentler kapsamındaki araçları hurdaya çıkaran malul ve engelliler tarafından

beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı,

3. **a)** (II) sayılı listede yer alan mallardan; uçak ve helikopterlerin Türk Hava Kurumu tarafından ilk iktisabı,

b) (II) sayılı listede yer alan malların, Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı tarafından ilk iktisabı,

c) (6491 sayılı Kanun'un 27. maddesiyle eklenen bent Yürürlük; 11.06.2013) (II) sayılı listedeki 8701.20, 87.04, 87.05 ve 87.09 G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların, münhasıran petrol arama faaliyetinde kullanılmak üzere ilk iktisabı,

4. (IV) sayılı listedeki **(7103 Sayılı Kanun'un 57. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 27.03.2018)**

9302.00.00.00 ve 93.03 tarife pozisyonunda yer alan malların Milli Savunma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı, **(7103 Sayılı Kanun'un 57. maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük: 27.03.2018)** Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğüne teslimi veya bunlar tarafından ithali,

5. (IV) sayılı listede yer alan malların genel ve katma bütçeli dairelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz teslimi veya bunlar tarafından bedelsiz olarak ithali,
6. Kanuna ekli listelerdeki mallardan 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 167. maddesi [(5) numaralı fıkrasının (a) bendi ve (7) numaralı fıkrası kapsamında ithal edilen eşya ile (12) numaralı fıkrasının (a) bendi kapsamında ithal edilen bu Kanuna ekli (II) sayılı listenin 87.03 G.T.İ.P numarasında "-Diğerleri" satırı altında yer alan mallardan özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi dahil gümrük vergilerine ilişkin istisna uygulanmaması durumunda belirlenecek gümrüklenmiş değeri 303.200 TL'yi aşanlar hariç], geçici ithalat ve hariçte işleme rejimleri ile geri gelen eşyaya ilişkin hükümleri kapsamında gümrük vergisinden muaf veya müstesna olan eşyanın ithali (Bu Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen ihracat istisnası ile 8. maddesinin (2) numaralı fıkrasında düzenlenen ihracat kaydıyla teslimlerde verginin tecil ve terkin edilmesi uygulamasından yararlanılarak ihracat edilen, ancak 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 168, 169 ve 170. maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelen eşyanın ithalat istisnasından faydalanabilmesi için, bu eşya ile ilgili olarak ihracat istisnasından veya tecil-terkin uygulamasından faydalanılan miktarın gümrük idaresine ödenmesi veya bu miktar kadar teminat gösterilmesi şarttır.),
7. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun transit, gümrük antrepo, dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi tutulanlar ile serbest bölgeler ve geçici depolama yerleri hükümlerinin uygulandığı mallar,
8. **(6745 sayılı Kanun'un 51. maddesiyle eklenen bent, Yürürlük; 07.09.2016)** II) sayılı Listede yer alan kayıt ve tescile tabi mallardan; 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, 12.04.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun ek 1. maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan kişilerden hayatını kaybetmiş olanların eş veya çocuklarından birisi, eş ve çocuğu yoksa ana veya babasından birisi tarafından bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı,

vergiden müstesnadır.

6745 sayılı Kanun'un 54. maddesi ile eklenen geçici 7. maddeye göre (Yürürlük 07.09.2016); Bu Kanun'a ekli (II) sayılı Listenin 87.02 ve 87.03 tarife pozisyon sıraları kapsamındaki taşıtlarla yapılan şehiriçi taksi, dolmuş, servis, minibüs, midibüs ve otobüs taşımacılığı faaliyeti (araç kiralama, özel yolcu transferi ve benzeri hizmet ifası faaliyetleri hariç) ile 8701.20 ve 87.04 tarife pozisyon sıraları kapsamındaki taşıtlarla yapılan ticari yük taşımacılığı faaliyeti dolayısıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan ve

bu faaliyetini ilgili mevzuatta öngörülen yükümlülükleri yerine getirmek ve yetkilendirilmek suretiyle maliki olduğu taşıtlar vasıtasıyla icra eden gerçek ve tüzel kişiler tarafından, söz konusu faaliyetler kapsamında kullanılan taşıtların yenilenmesi amacıyla, aynı tarife pozisyon sıraları kapsamındaki taşıtların (87.03 tarife pozisyon sırası kapsamındaki; yarış arabaları, arazi taşıtları, ATV olarak adlandırılan üç veya dört tekerlekli taşıtlar, motorlu karavanlar ile motor silindirik hacmi 1600 cm³'ü geçen binek otomobilleri hariç) bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 30.06.2019 tarihine kadar (bu tarih dahil) ilk iktisabı vergiden müstesnadır.

Bu düzenlemeden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla maliki olunan, trafik tescil kuruluşlarınca ticari yolcu veya yük taşımacılığında kullanılmak üzere kayıt ve tescil edilmiş her bir taşıt bakımından, aynı cins bir taşıtın ilk iktisabında yararlanılır.

Yenilemeye konu edilen taşıtın, istisnadan yararlanılan tarihten itibaren iki tam yıl içerisinde satılması, devredilmesi veya sair suretle işletme kayıtlarından çıkarılması şarttır. Şu kadar ki, bu şartın ihlali halinde, yeni alınan taşıta ilişkin zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, alıcıdan vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

Bu madde hükmüne göre iktisap edilen taşıtın, ilk iktisap tarihinden itibaren üç tam yıl geçmeden, veraset yoluyla intikaller hariç, devri halinde adına kayıt ve tescil işlemi yapıldan, ticari yolcu veya yük taşımacılığı faaliyetinden çekilmesi (hurdaya çıkarılması hariç) halinde ise bu madde hükmünden yararlandıktan, taşıtın ilk iktisabındaki matrah esas alınarak, devir veya ticari taşımacılık faaliyetinden çekilme tarihindeki oran üzerinden hesaplanan özel tüketim vergisi alınır.

5.6 Özel Tüketim Vergisi'nde Vergileme Ölçüleri ve Verginin Matrahı

ÖTV Kanunu'nun Vergileme Ölçüleri ve Matrah başlıklı 11. maddesi uyarınca :

1. (I) sayılı listedeki mallar için belirlenen maktu vergi tutarları kilogram, litre, metreküp, standart metreküp, kilokalori veya bunların alt ve üst birimleri ile gerektiğinde büyüklükleri de dikkate alınarak kap, ambalaj veya adet olarak uygulanabilir.

2. (III) sayılı listenin (A) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarları ile (B) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi ve maktu vergi tutarları;

a) (A) cetvelindeki mallardan, 2203.00 G.T.İ.P. numaralı mallar için bir litredeki her bir alkol derecesi, 22.04, 22.05 (2205.10.90.00.12 hariç) ve 2206.00 G.T.İ.P. numaralı mallar için her bir litre, diğer mallar için içerdiği alkolün her bir litresi itibarıyla,

b) (B) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarları **(7061 sayılı Kanun'un 73. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 05.12.2017)** perakende satışa sunulan sigaraların ve makaronların birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara veya her bir makaron, diğer tütün mamullerinin birim ambalajı içindeki mamulün her bir gramı itibarıyla, maktu vergi tutarları ise **(7061 sayılı Kanun'un 73. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 05.12.2017)** 20 adet sigaradan, 50 adet makarondan veya 50 gram tütünden oluşan birim ambalaj itibarıyla (Birim

ambalajların farklı adet veya gramdan oluşması halinde vergi tutarı, anılan adet veya grama göre oranlanarak hesaplanır.),

uygulanır.

3. (II), (III) [(B) cetvelindekiler hariç] ve (IV) sayılı listelerdeki mallar için verginin matrahı; bunların teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde, hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül eder.
4. (III) sayılı listenin (B) cetvelindeki mallar için verginin matrahı; bunların nihai tüketicilere perakende satış fiyatıdır.
5. (III) sayılı listenin (A) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarlarına göre hesaplanacak vergi tutarından az olmamak üzere yalnızca nispi vergi uygulanır. (B) cetvelindeki mallar için maktu vergi ile birlikte, asgari maktu vergi tutarına göre hesaplanacak vergi tutarından az olmamak üzere nispi vergi uygulanır.

5.7 Özel Tüketim Vergisi'nin Beyanı, Tarhı ve Ödemesi

Özel tüketim vergisi, mükelleflerin yazılı beyanları üzerine tarh olunur. Şu kadar ki, adi ortaklıklarda verginin ödenmesinden ortakların tamamı müteselsilen sorumlu olmak üzere ortaklardan herhangi birisi tarhiyata muhatap tutulur. Bu vergi, beyannamenin verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse vergiyi tarh edecek daireye geldiği tarihi takip eden yedi gün içinde tarh edilir. Vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Vergilendirme dönemi; bu Kanun'a ekli (I) sayılı listedeki mallar için her ayın ilk onbeş günlük birinci ve kalan günlerinden oluşan ikinci dönem, (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanların tesliminde, faaliyette bulunulan takvim yılının birer aylık dönemleridir. Beyanname, (I) sayılı listedeki mallar için vergilendirme dönemini **izleyen onuncu günü**, diğer mallar için vergilendirme dönemini **izleyen ayın onbeşinci günü** akşamına kadar mükellefin katma değer vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine verilir.

(II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallara ait özel tüketim vergisi beyannamesi, ilk iktisap ile ilgili işlemlerin tamamlanmasından önce bu işlemlerin yapıldığı yer vergi dairesine verilir ve vergi aynı günde ödenir. İthalatta alınan vergi, ilgili gümrük idaresince hesaplanır ve gümrük mevzuatına göre kabul edilen beyanname veya diğer belgeler üzerine imza alınmak suretiyle mükellefe, kanuni temsilcisine veya gümrük müşavirine tebliğ edilir. Bu tebliğ üzerine ortaya çıkacak ihtilaflar için ithalat vergilerinin tabi olduğu usul ve esaslar uygulanır. Bu vergi, ithalat vergileri ile aynı zamanda ödenir. İthalat vergilerine tabi olmayan mallara ait vergi, gümrük mevzuatına göre kabul edilen beyannamenin veya diğer belgelerin tescili tarihinde, bu tarihteki oran veya tutarlar üzerinden hesaplanarak tahsil edilir.

6. DAMGA VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

30.12.2022 Tarih ve 32059 (2.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 67 seri no.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği (DVKGT) ile yapılan düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun Mükerrer 30. maddesinin birinci fıkrasında,

“...Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan maktu vergiler (Maktu ve nispi vergilerin asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu suretle hesaplanan vergi tutarlarının 10 Kuruşa kadarki kesirleri dikkate alınmaz.”,

üçüncü fıkrasında, “... Bakanlar Kurulu, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan maktu vergileri (maktu ve nispi vergilerin asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) ile nispi vergileri birlikte veya ayrı ayrı, maktu vergilerde on katına, nispi vergilerde ise bir katına kadar artırmaya, uygulanmakta olan maktu vergileri yarısına kadar, nispi vergileri ise bu fıkra ile artırılmadan önceki seviyelerine indirmeye, bu had ve miktarlar arasında yeni had, miktar ve nispetler tespit etmeye yetkilidir.” denilmiş, 14. maddesinin birinci fıkrasında ise, “Kağıtların Damga Vergisi bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı nispet veya miktarlarda alınır. Şu kadar ki her bir kağıt için hesaplanacak vergi tutarı (1) sayılı tabloda yer alan sınırlamalar saklı kalmak üzere 800 bin Türk Lirasını aşamaz. Bir önceki yılda uygulanan bu azami tutar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır.”

hükmü yer almıştır.

2022 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 122,93 (yüzyirmiiki virgöl doksanüç) olarak tespit edilmiş ve 542 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile ilan edilmiş bulunmaktadır.

488 sayılı Kanun'un Mükerrer 30. maddesinin birinci fıkrası hükmü gereğince, Kanun'a ekli (1) sayılı tabloda yer alan ve 66 seri no'lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile tespit edilen maktu vergiler, (maktu ve nispi vergilerin asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil), yeniden değerlendirme oranında artırılmış ve 01.01.2023 tarihinden itibaren uygulanacak miktarları aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir.

Diğer taraftan, anılan Kanun'un 14. maddesinin birinci fıkrasında yer alan her bir kağıttan alınacak damga vergisine ilişkin üst sınır yeniden değerlendirme oranında artırılmış ve **01.01.2023 tarihinden itibaren 10.732.371,80 Türk Lirası olmuştur.**

6.1 Damga Vergisine Tabi Kağıtlara İlişkin (I Sayılı Tablo) Maktu ve Nispi Hadler (01.01.2023 Tarihinden İtibaren Geçerli)

Damga Vergisine Tabi Kağıtlar (I SAYILI TABLO) (01.01.2023 Tarihinden İtibaren Geçerli Tarife)

I. AKİTLERLE İLGİLİ KAĞITLAR :	
A. Belli Parayı İhtiva Edenler	
1. Mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknameler	(Binde 9,48)
2. Kira mukavelenameleri (Mukavele süresine göre kira bedeli üzerinden)	(Binde 1,89)
3. Kefalet, teminat ve rehin senetleri	(Binde 9,48)
4. Tahkimnameler ve sulhnameler	(Binde 9,48)
5. Fesihnameler (Belli parayı ihtiva eden bir kağıda taalluk edenler dahil)	(Binde 1,89)
6. (Değişik: 5766/10-b md.) (Yürürlük: 06.06.2008) Karayolları Trafik Kanunu uyarınca kayıt ve tescil edilmiş ikinci el araçların satış ve devrine ilişkin sözleşmeler	(Binde 1,89)
7. (Ek:6728/28 Md., Yürürlük: 09.08.2016) Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlara ilişkin öz izin, irtifak hakkı veya kullanma izni sözleşmeleri (yatırım taahhüdü bulunmayanlar dahil ön izin, irtifak hakkı veya kullanma izni süresine göre bulunacak bedel üzerinden)	(Binde 9,48)
8. (Ek:6728/28 Md., Yürürlük: 09.08.2016) Resmi şekilde düzenlenen gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri	(Binde 0)
9. (Ek:6728/28 Md., Yürürlük: 09.08.2016) Resmi dairelerin mal ve hizmet alımlarına ilişkin yaptıkları ihalelerde, ihaleyi yapan idare ile düzenlenen sözleşmeler	(Binde 9,48)
10. (Ek:6728/28 Md., Yürürlük: 09.08.2016) 07.11.2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında düzenlenen:	
a) Taksitle satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
b) Ön ödemeli konut satış sözleşmeleri	(Binde 0)
c) Devre tatil ve uzun süreli tatil hizmeti sözleşmeleri	(Binde 9,48)
ç) Paket tur sözleşmeleri	(Binde 9,48)
d) Abonelik sözleşmeleri	(Binde 9,48)
e) Mesafeli satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
11. (Ek:6728/28 Md., Yürürlük: 09.08.2016) 07.06.2012 tarihli ve 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu kapsamında düzenlenen turist rehberliğine ilişkin sözleşmeler	(Binde 9,48)
12. (Ek:6728/28 Md., Yürürlük: 09.08.2016) 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenen:	
a) Toptan elektrik satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
b) Perakende elektrik satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
13. (Ek:6728/28 Md., Yürürlük: 09.08.2016) 18.04.2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenen:	
a) Toptan doğal gaz satışına ilişkin sözleşmeler	(Binde 9,48)
b) Tüketicilere doğal gaz satışına ilişkin sözleşmeler	(Binde 9,48)
14. (Ek:6824/5 Md., Yürürlük: 08.03.2017) Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri	(Binde 0)
15. (Ek:6824/5 Md., Yürürlük: 08.03.2017) Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri kapsamında yapı müteahhitleri ile alt yükleniciler arasında düzenlenen inşaat taahhüt sözleşmeleri	(Binde 0)
16. (Ek:6824/5 Md., Yürürlük: 08.03.2017) Kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat işlerine ilişkin danışmanlık hizmet sözleşmeleri	(Binde 0)
17. (Ek:6824/5 Md., Yürürlük: 08.03.2017) Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri	(Binde 0)
B. Belli Parayı İhtiva Etmeyenler	
1. Tahkimnameler ve sulhnameler	(294,90 TL)
2. Turizm işletmeleri ile seyahat acentelerinin aralarında düzenledikleri kontenjan sözleşmeleri (Belli parayı ihtiva edenler dahil)	(1.658,80 TL)

II. KARARLAR VE MAZBATALAR :	
1. Meclislerden, resmi heyetlerden ve idari davalarla ilgili olmayarak Danıştaydan verilen mazbata, ilam ve kararlarla hakem kararları:	
a) Belli parayı ihtiva edenler	(Binde 9,48)
b) Belli parayı ihtiva etmeyenler	(294,90 TL)
2. (Değişik: 5766/10-c md.) (Yürürlük: 06.06.2008) İhale kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları (Ek:6728/28 Md., Yürürlük: 09.08.2016) (04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi halinde, bu ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısımına isabet eden damga vergisi ret ve iade olunur. Sözleşmenin düzenlenmiş olması durumunda sözleşmeye ilişkin damga vergisi ret ve iade edilmez.)	(Binde 5,69)
III. TİCARİ İŞLEMLERDE KULLANILAN KAĞITLAR :	
I. Ticari ve mütedavil senetler :	
a) Emtia senetleri :	
1. Resepise (makbuz senetleri)	(101,20 TL)
2. Varant (rehin senedi)	(59,70 TL)
3. İyda senedi	(9,30 TL)
4. Taşıma senedi	(2,20 TL)
b) Konşimentolar	(59,70 TL)
c) Deniz ödöncü senedi	(Binde 9,48)
d) İpotekli borç senedi, irat senedi	(Binde 9,48)
2. Ticari belgeler :	
a) Menşe ve Mahreç şahadetnameleri	(101,20 TL)
b) Resmi dairelere ve bankalara ibraz edilen bilançolar ve işletme hesabı özetleri	
1. Bilançolar	(227,30 TL)
2. Gelir tabloları	(108,50 TL)
3. İşletme hesabı özetleri	(108,50 TL)
c) Barnameler	(9,30 TL)
d) Tasdikli manifesto nüshaları	(44,10 TL)
e) Ordinolar	(2,20 TL)
f) Gümrük idarelerine verilen özet beyan formları	(44,10 TL)
IV. MAKBUZLAR VE DİĞER KAĞITLAR	
I. Makbuzlar :	
a) Resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle, kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havaalelerine tediyesini temin eden kağıtlar	(Binde 9,48)
b) Maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (Ek: 5766/10-c md.) (Yürürlük: 06.06.2008) (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havaalelerine tediyeye olunduğu takdirde nakli veya tediyeyi temin eden kağıtlar.	(Binde 7,59)
c) Ödöncü alınan paralar için verilen makbuzlar veya bu mahiyetteki senetler.	(Binde 7,59)
d) İcra dairelerince resmi daireler namına şahıslara ödenen paralar için düzenlenen makbuzlar.	(Binde 7,59)
2. Beyannameler: (Bu beyannamelerin sadece bir nüshası vergiye tabidir)	
a) Yabancı memleketlerden gelen posta gönderilerinin gümrüklenmesi için postanelere gümrüklere verilen liste beyannamelerde yazılı her gönderi maddesi için	(2,20 TL)

b) Vergi Beyannameleri (Ek:6728/28 Md., Yürürlük:09.08.2016) ((f) bendi dahil olmak üzere, beyanname verme süresi içerisinde düzeltme amacıyla verilen beyannameler hariç)	
1. Yıllık gelir vergisi beyannameleri	(294,90 TL)
2. Kurumlar vergisi beyannameleri	(393,90 TL)
3. Muhtasar beyannameler	(194,60 TL)
4. Katma değer vergisi beyannameleri	(194,60 TL)
5. Diğer vergi beyannameleri (damga vergisi beyannameleri hariç)	(194,60 TL)
c) Gümrük idarelerine verilen beyannameler	(393,90 TL)
d) Belediye ve il özel idarelerine verilen beyannameler	(144,40 TL)
e) Sosyal Güvenlik Kurumlarına verilen sigorta prim bildireleri	(144,40 TL)
f) (Değişik:6728/28 Md., Yürürlük:09.08.2016) 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesi ile muhtasar beyannamenin birleştirilerek verilmesiyle oluşturulan beyannameler	(230,70 TL)
3. Tabloda yazılı kağıtlardan aslı 1,00 Türk Lirasından fazla maktu ve nispi vergiye tabi olanların resmi dairelere ibraz edilecek özet, suret ve tercümeleeri	(2,20 TL)

6.2 Damga Vergisinden İstisna Edilen Kağıtlar (2 Sayılı Tablo)

I - Resmi işlemlerle ilgili kağıtlar:

(A) Resmi daireler arasında kullanılan kağıtlar:

1. Resmi daireler arasındaki işlemleri kapsayan her türlü kağıtlarla bu dairelerin soruları üzerine kişiler tarafından yazılan cevaplar ve ekleri
2. Kişilerin işlemleri ile ilgili olarak resmi dairelerce görülecek lüzum üzerine yazılacak şerhler veya çıkarılacak suret, özet ve tercümeleer
3. Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanunun uygulanmasında yapılacak müracaatlara ait her türlü kağıtlarla kurullarca verilecek kararlar
4. Türkiye atom enerjisi programının uygulanması için lüzumlu her türlü eşyanın ithali sırasında düzenlenen kağıtlar
5. Yabancı elçilik ve konsoloslukların mühür veya imzasını ihtiva eden resmi kağıtlarla yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen ve fakat elçilik ve konsolosluklar dışında kullanılmıyan kağıtlar (Bu fıkradaki istisna müteakabiliyet şartıyladır.)
6. Bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış imtiyaz sözleşmeleri ve andlaşmalarla damga resminden, bu tarihten sonra yapılacak imtiyaz sözleşmeleri ve andlaşmalarla da damga vergisinden istisna edilmiş olan kağıtlar
7. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında akdedilen anlaşmalar gereğince ithal olunacak zirai ve gıdai maddelerin ithaliyle ilgili kağıtlar
8. Basmayazı ve Resimleri Derleme Kanunu gereğince derlenen eserler için ilgili dairelerce verilecek makbuzlar

9. Resmi daireler lehine yapılan istimlaklerde düzenlenen kağıtlar

B) Resmi dairelerden kişilere verilen kağıtlar:

1. Resmi dairelerin işe ihtiyaçları için satın alınacak ayniyatın, bedelleri 100 Türk Lirasına (100 Türk Lirası dahil) kadar olanlarının, ayniyat tesellüm makbuzları
2. İcra dairelerinin, alınan harç ve masrafın müfredatını göstermek üzere ilgililere verdikleri makbuzlar
3. Vergi, resim ve harçlarla sair bilcümle gelirlere ve kamu yararına müteallik olarak resmi dairelerden kişilere tebliğ olunan kararlar, Sayıştay ilam ve kararları ve vergi karneleri
4. Köy ihtiyar heyetlerince verilecek mazbatalar
5. İcra ve İflas Kanunu'na göre icra dairelerince isteyen alacaklılara takip talebinde bulduklarına ve tevdi ettikleri belgelere ve verdikleri masraflara dair verilen makbuzlar
6. Noter Kanunu'na göre noterlerin aldıkları her nevi harç ve ücretin müfredatını göstermek üzere ilgililere verdikleri makbuzlar
7. Resmi dairelerin kumpanya ve acentalara gönderecekleri ordinolar

C) Kişilerden resmi dairelere verilen kağıtlar:

1. Hükümetçe akdolunan avans ve istikraz mukavelenameleri, Hazine Bonoları, Yatırımlar Finansman Fonu Teşkil ve Tasarruf Bonoları İhracı hakkındaki Kanun gereğince çıkarılan tasarruf bonoları ve tedavüle çıkarılacak Hükümet ve Türkiye Emlak Kredi Bankası istikrazlarına ait geçici veya kati tahvillerle bunların bedel, faiz ve ikramiyelerinin ödenmesine ve bu husustaki diğer muamelelere ilişkin kağıtlar
2. Yabancı memleketlerde düzenlenen ve doğrudan doğruya resmi daireler ad ve hesabına gönderilen her türlü kağıtlarla doğrudan doğruya yabancı memleketlerden mübayaa olunarak resmi dairelere gönderilen malların ihale kararları ile tesellüm makbuzları
3. Ankara'da inşa edilecek sefarethane ve konsoloshaneler için yabancı memleketlerden getirilecek inşaat malzemesinin ithali ile ilgili kağıtlar
4. Kadastro ve Tapu Tahriri Kanunu gereğince kadastro mahkemeleri ile kadastro tahrir komisyonlarına verilen beyannameler
5. Resmi dairelere emaneten bırakılan para, hisse senedi, tahvil ve eşyanın ret ve iadesinde verilen makbuz ve ibra senetleri
6. Otel, pansiyon, ticarethane ve sair umumi müesseselerde oturan ve çalışanların hüviyet varakası vermeleri mecburiyetine dair Kanun ile Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri hakkındaki Kanun hükümleri gereğince zabita amirlerine verilecek beyannameler

7. Emekli, dul ve yetim maaş ve ikramiyeleri tahsisine ve alındığına dair her türlü kağıtlar
8. Hizmet süreleri emekli ve yetim aylığı bağlanmasına elverişli olmayanlarla yetimlerine bir defaya mahsus olmak üzere verilen paraların ödenmesine ait kağıtlar
9. Türkiye'ye giren ve çıkan yolculardan Türk Parasının Kıymetini Koruma hakkındaki Kanun gereğince gümrüklerce alınacak beyannameler
10. Bir şehir içinde görev dolayısıyla sarf olunan tramvay, vapur, tren ve otobüs gibi taşıt ücretlerine münhasır olmak üzere memur ve müstahdemler tarafından verilen beyannameler
11. Kişiler tarafından hariçte düzenlenerek imza ve tarihleri tasdik veyahut, suret ve tercümelerinin verilmesi için noterlere getirilen kağıtların noter dairelerinde çıkarılarak saklanacak örnekleri
12. Evlenme işlerinde kullanılan kağıtlar
13. Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun'dan faydalanacak kişiler tarafından verilecek taahhütname, beyanname ve aktedilecek mukaveleler, yabancı memleketlerden İmar ve İskan Bakanlığınca ithal olunacak her türlü alet, edevat ve malzemenin ithalinde düzenlenen kağıtlar, bağış ve yardım makbuzları
14. İstiklal Madalyası verilmiş bulunanlara vatani hizmet tertibinden bağlanan şeref aylıklarının ödenmesine ait her türlü kağıtlar
15. Sosyal ve Kültürel bakımdan yurdumuzu tanıtmak üzere ilgili Bakanlığın izni ile yarışmalara katılacak, sergilenecek, gösterilecek veya benzeri nedenlerle geçici olarak yurt dışına çıkarılacak tablo, pul, film, seramik ve bu mahiyetteki sanat eserleri ve sair eşya ile ilgili olarak kambiyo mercilerine verilecek beyanname ve taahhütname
16. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 11. maddesi gereğince noterde düzenlenen şahsi kefaletle ilgili kağıtlar
17. Gümrük kapılarından bir gece konaklamayı kapsayan sürede giriş-çıkış yapan taşıtlarla ilgili olarak alınan Taşıt Giriş-Çıkış Formu eki taahhütname
18. Çiftçiler tarafından zirai faaliyetleri ile ilgili olarak resmi dairelere verilen taahhütname
19. Yurt dışında hayatını kaybeden kişilerin cenazesinin Türkiye'ye girişi sırasında düzenlenerek gümrük idaresine verilen kağıtlar

II - Öğrenciler ve askerlerle ilgili kağıtlar:

1. Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu kapsamındaki çıraklık sözleşmeleri ile öğrenim kredisi ve burs almak, öğrenci yurduna girmek ve öğrenim, staj, ihtisas ve benzeri gayelerle öğrencilerle velileri tarafından okul ve yurt idarelerine veya ilgili kuruluşlara verilen taahhütname ve

bunlarla ilgili kefaletnameler

2. Öğrenciler ve velileri tarafından okul idarelerine verilen beyannameler ile okul idareleriyle öğrenciler veya velileri arasında düzenlenen kağıtlar
3. Resmi ve özel her türlü okullarda öğrenciler tarafından kurulan istihsal ve istihlak kooperatiflerine ait ve damga vergisi bunlar tarafından ödenmesi gereken kağıtlar
4. Erlerle, ihtiyaçları Devlet tarafından deruhte ve temin olunan onbaşı ve çavuşların aşağıda gösterilen kağıtları,
 - a) Askerliğe giden veya terhis edilenlerin askeri iş ve maaşlarına ve ölüm dolayısıyla dul ve yetimlerine maaş bağlanmasına ait her türlü kağıtlar
 - b) Askerlikte bulunanların gerek askerlik, gerek özel işleri için verecekleri beyannameler
 - c) Askerler tarafından veya askerler için verilen paralar karşılığında postaneler veya bankalarca düzenlenen kağıtlar
5. Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Kanunu'nun uygulanması ile ilgili işlemler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar
6. (Ek: 15.07.2016-6728/29 md.,Yürürlük: 09.08.2016) Resmi dairelerce yurt dışına gönderilen kişiler adına yurt dışında bulunan eğitim-öğretim ve sağlık kurumlarına yapılan ödemelere ilişkin düzenlenen kağıtlar

III - İşçiler, çiftçiler ve göçmenlerle ilgili kağıtlar:

1. Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'na göre düzenlenen Münferit ve Kollektif İş Sözleşmeleri ve Yüksek Hakem Kurulunun ve İl Hakem Kurullarının kararları, Yüksek Uzlaştırma Kurulunun ve diğer kurulların Toplu İş Sözleşmeleri hükmündeki kararları ile İş Kanunu gereğince işverenin iş şartlarını göstermek üzere işçiye verdiği taahhütnameler ve işveren tarafından İş Kanunu'na göre verilen beyannameler
2. İş ve İşçi Bulma Kurumunun işçilere iş ve işlere işçi bulmak üzere düzenlediği kağıtlar
3. Toprakaltı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihsalı ve bununla ilgili diğer bütün işlerde çalışan işçilerin yeraltındaki çalıştıkları günlere ait ücretleri ve primlerinin ödenmesinde düzenlenen kağıtlar
4. Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanun'un uygulanması dolayısıyla düzenlenecek kağıtlar
5. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasınca çiftçiye, Tarım Kredi ve Satış Kooperatifleri ile birliklerine açılacak kredilerle bunlara ait gayrimenkul ipotek ve menkul rehin muameleleri ve muhtaç çiftçiye yapılacak dağıtmalarla ilgili her türlü kağıtlar
6. Çiftçiyi Topraklandırma Hakkındaki Kanun'un uygulanması ile ilgili kağıtlar

7. Göçmenlerle nakledilenlere ve Muhtaç Çiftçilere Tohumluk ve Yemeklik Dağıtılması Hakkındaki Kanun'un uygulanması ile ilgili kağıtlar
8. Göçmen ve mültecilerle bir yerde yurtlandırılan göçebeler ve bir bölgeden diğer bölgeye Hükümetçe naklolunanlara yapılacak iskan yardımı ve gümrük ve tabiiyet, nüfus, tapu ve nakil işlemleri ile ilgili her türlü kağıtlar
9. 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu uyarınca düzenlenen menşe şahadetnameleri
10. (6009 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle eklenen fıkra, Yürürlük; 01.08.2010) Tarımsal destekleme programları kapsamında hibe desteği sağlanması uygun görülen yatırım projelerine ilişkin olarak proje sahipleri ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı arasında düzenlenen kağıtlar.

IV - Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar:

1. Ticari veya mütedavil kağıtlar üzerine yazılan ciro, kabul ve tesellümü mutazammın şerhler
2. Kaldırılmıştır
3. Hisse senetleri ve her türlü tahvillerin temettü ve faiz kuponları
4. Çıkarılacak hisse senedi ve tahvillere talip olanlar tarafından bu maksatla verilecek iştirak taahhütnameleri
5. Sigorta, reasürans ve koasürans sözleşmeleri, bireysel emeklilik, gruba bağlı bireysel emeklilik, işveren grup emeklilik sözleşmeleri, diğer kağıtlarda yer alan sigorta yaptırma taahhütleri ile sigorta primleri ve bireysel emeklilik katkı paylarının ödenmesine ilişkin kağıtlar ve sigortanın tecdit ve temdidi ile temin olunan meblağın tezyidi halinde verilen beyanname ve avonolar
6. Posta çekleri
7. Gayrimenkullerin, aynı hakların ve gemilerin ferağ ve intikal zabıtları
8. Sabit istihsal araçlarına ait kira mukavelenameleri
9. Kaldırılmıştır
10. Gerek Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu ile Türk Hava Kurumu tarafından verilen, gerek yabancı memleketlerin benzeri teşkilatı tarafından verilip Türkiye'de ibraz edilen veya hükmünden faydalanılan Triptik ve gümrük geçiş karneleri
11. Okullara, kamu menfaatlerine yararlı derneklere ve muhtaçlara verilen ianelere ait makbuzlar
12. Mektup ve diğer kağıtların alındığına dair verilen imzalarla posta idarelerinin defterleri üzerine gönderilenler tarafından yazılan alındı şerhleri

- 13.** Müstahsil makbuzunun tüccar veya alıcı çiftçi tarafından müstahsile verilen nüshası
- 14.** Gider pusulasının tüccar, serbest meslek erbabı ve çiftçiler tarafından işi yapana veya mali satana verilen nüshası
- 15.** Damızlığa elverişli olduğuna dair şahadetnameyi haiz bulunan hayvanların ithali ile ilgili kağıtlar
- 16.** Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketler ile yatırım fonlarının kuruluşlarına, pay devirlerine, sermaye artırımlarına ve süre uzatımlarına ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar
- 17.** Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre yapılan birleşme, devir ve bölünmeler nedeniyle düzenlenen kağıtlar
- 18.** Kaldırılmıştır
- 19.** Bankalar veya aracı kurumların taraf olduğu ya da bunlar aracılığıyla yapılan, belirli bir vadede önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte, ekonomik veya finansal göstergeye dayalı olarak düzenlenenler de dahil olmak üzere, para veya sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve dövizli alma, satma, değiştirme hak ve/veya yükümlülüğünü veren vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile bu sözleşmelere ilişkin olarak düzenlenen diğer kağıtlar
- 20.** Faktoring şirketlerinin müşterileriyle yaptıkları faktoring sözleşmeleri ile bu sözleşmelere ilişkin olarak düzenlenen diğer kağıtlar
- 21.** Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının ve gayrimenkul yatırım fonlarının münhasıran gayrimenkul portföylerine ilişkin alım satım sözleşmeleri ile gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri
- 22.** Kıymetli madenler borsalarında kıymetli madenlerin ödünç işlemlerine ilişkin düzenlenen kağıtlar
- 23.** Bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak kredilere, bunların teminatlarına, geri ödenmelerine, devrine ve krediden doğan alacakların temlikine ilişkin kağıtlar ile bu kağıtlar üzerine konulacak şerhler (kredilerin kullanımları hariç)
- 24.** Devlet dış borçları ile ilgili kredi anlaşmalarında öngörülen bütün ödemeler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar (dış proje kredileri çerçevesinde yapılacak ödemeler dahil, kredilerin kullanımları hariç)
- 25.** 28.03.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanun'un 12. maddesinin üçüncü fıkrasında tanımlanan nakit işlemleri ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na çıkarılacak likidite senetlerine (veya bu mahiyetteki kağıtlara) ilişkin işlemler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar
- 26.** Kredi kartı üyelik sözleşmeleri
- 27.** Yüksek öğretim kurumlarınca yaptırılan bilimsel araştırma projeleriyle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar

- 28.** 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu'na 10.05.1990 tarihli ve 3645 sayılı Kanun'la eklenen ek 2. maddesi kapsamında kullanılacak kredilere ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar
- 29.** Kambiyo senetleri ve kambiyo senetlerine benzeyen senetler üzerine konulan aval ve kefalet şerhleri ile bu mahiyetteki diğer şerhler
- 30.** (6009 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle değişen ibare, Yürürlük; 01.08.2010) Finansman şirketlerince kullanılacak (6322 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük 15.06.2012) kredilere, bunların devrine, teminatlarına ve geri ödenmelerine ilişkin kağıtlar ile bu kağıtlar üzerine konulacak şerhler (kredilerin kullanımları hariç)
- 31.** Dernek ve vakıflarca yerleşim yeri, gerçek kişilerce mesken olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadi işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar
- 32.** Gelir vergisinden muaf esnaf, muaf serbest meslek erbabı ile basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından işyeri olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadi işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar
- 33.** (6009 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle değişen ibare, Yürürlük; 01.08.2010) Ekici ile alıcı arasında düzenlenen tütün alım satımı mukavelenameleri ile 5488 sayılı Tarım Kanunu çerçevesinde, üretici ve alıcı arasında düzenlenen tarımsal üretim sözleşmeleri ve bunlara ilişkin rehin senetleri
- 34.** Ticari, zirai veya mesleki faaliyetlere ilişkin olmamak şartıyla gerçek kişiler arasında düzenlenen akitlerle ilgili kağıtlar (Söz konusu kağıtlar, resmi dairelere veya noterlere ibraz edildikleri takdirde bu tarih itibarıyla vergiye tabi tutulur ve ibraz edenlerce ödenir.) ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. maddesinde belirtilen ücretlere ilişkin kağıtlar (Bu maddenin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen ücretlerde istisna, aylık brüt asgari ücrete isabet eden kısım için uygulanır)
- 35.** 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8. maddesinin birinci fıkrasının (12) numaralı bendi kapsamındaki işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlar
- 36.** Sermaye piyasası araçlarının ihracına ve 06.12.2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 31/B maddesi kapsamında teminat yöneticisinin taraf oldukları dahil bu ihraca konu teminatlara ilişkin olarak düzenlenen makbuz ve kağıtlar, konut finansmanı kuruluşlarının konut finansmanı işlemleri ve bu kuruluşların ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler ve varlık finansmanı fonlarının temsilen menkul kıymet ihracı ve bu ihraca konu teminatlara ilişkin olarak düzenlenen makbuz ve kağıtlar
- 37.** 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uyarınca, idare ile istekli arasında imzalanan çerçeve anlaşması ve bu anlaşmaya esas ihale kararı ile isteklilerin dinamik alım sistemine kabul edilmesine ilişkin kararlar
- 38.** Kamu kurum ve kuruluşlarının talebi üzerine Türkiye'nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlar

tarafından gerçekleştirilecek olan ülke incelemeleri, araştırma, proje ve benzeri faaliyetler nedeniyle düzenlenen kağıtlar

39. Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca satışı yapılan ve net alanı 80 m²'yi geçmeyen konutlara ilişkin olarak, İdare ile alıcı arasında imzalanan satış sözleşmeleri ve bu satışa ilişkin diğer kağıtlar

40. 10.02.2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu çerçevesinde, mudi ile lisanslı depo işletmesi arasında düzenlenen mukavelenameler ve ürün senedi

41. (Ek: 13.02.2011-6111/83 md.; Değişik: 15.07.2016-6728/29 md., Yürürlük: 09.08.2016) Kira sertifikası ihracına dayanak teşkil eden her türlü varlık ve hakların devri, alımı, satımı, kiralınması, vekaleten yönetimi, kira sertifikası ihracı amacıyla bir ortak girişime ortak olunması, iş sahibi sıfatıyla bir eser veya işin yaptırılması ve bu iş veya eserin kiralınması veya satılması nedeniyle düzenlenen kağıtlar ile kira sertifikaları ve kira sertifikası ödemelerine ilişkin her türlü garanti ve teminatlar için düzenlenen kağıtlar

42. (6491 sayılı Kanun'un 27. maddesiyle eklenen fıkra. Yürürlük; 11.06.2013) Türk Petrol Kanunu kapsamında petrol hakkı sahiplerinin petrol arama ve üretim faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen sözleşmeler

43. (Ek: 15.07.2016-6728/29 md., Yürürlük: 09.08.2016) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kağıtlar, münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralınması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kağıtlar, belge kapsamında sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhünameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kağıtlar ile söz konusu yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlar

44. (Ek: 15.07.2016-6728/29 md., Yürürlük: 09.08.2016) Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta- yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçileri arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kağıtlar

45. (Ek: 15.07.2016-6728/29 md., Yürürlük: 09.08.2016) 06.06.2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve aynı Kanun'un ilgili mevzuatı uyarınca düzenlenen taahhünameler

46. (Ek: 15.07.2016-6728/29 md., Yürürlük: 09.08.2016) 20.06.2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında ödeme hizmeti sağlayıcısı ile ödeme hizmeti kullanıcısı arasında düzenlenen tek seferlik ödeme sözleşmeleri

47. (Ek: 15.07.2016-6728/29 md., Yürürlük: 09.08.2016) Binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak düzenlenen kağıtlar ile 17.04.1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanunu'na göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere yeni makine ve teçhizat alımına yönelik düzenlenen kağıtlar

48. (Ek: 15.07.2016-6728/29 md., Yürürlük: 09.08.2016) Ürünlerin yurt dışında tanıtım ve pazarlamasını sağlamak amacıyla, miktarı ticari teamüllere uygun örnek ürünler, tanıtım malzemeleri veya promosyon amaçlı ürünlerin bedelsiz ihracatına ilişkin düzenlenen kağıtlar ile yurt dışındaki fuarlara katılım amacıyla düzenlenen kağıtlar

49. (Ek: 15.07.2016-6728/29 md., Yürürlük: 09.08.2016) Her türlü gemi, yat ve diğer su araçlarının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına ilişkin düzenlenen kağıtlar

50. (Ek: 15.07.2016-6728/29 md., Yürürlük: 09.08.2016) Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım fonlarının münhasıran girişim sermayesi yatırımları ile ilgili düzenlenen sözleşmeler ile bu sözleşmelere ilişkin düzenlenen diğer kağıtlar

51. (Ek: 15.07.2016-6728/29 md., Yürürlük: 09.08.2016) Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satışı ve ödünç alma ve verme işlemleri ile ilgili olarak aracı kurum ile yatırımcı arasında düzenlenen sözleşmeler

52. (Ek: 15.07.2016-6728/29 md., Yürürlük: 09.08.2016) İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurt dışında yerleşik şirketlerin satın alınması ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmeti alımına ilişkin düzenlenen kağıtlar

53. (Ek: 18.06.2017-7033/7 md.) Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve sanayi sitelerinde bulunan arsaların tahsisine ilişkin olarak düzenlenen sözleşmeler ve taahhütnameler

54. (Ek: 28.11.2017-7061/30 md.) Kamu özel iş birliği projelerinin finansmanı için yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetler karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yüklenicisi firmalara kullandırmasına ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar ile bunların teminatı ve geri ödenmesine ilişkin işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlar

55. ((Ek:14.10.2021-7338/54 md.) Genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına, belediyelere ve köylere yapılacak bağışlara ilişkin olarak ilgili idare ile bağışlayanlar arasında düzenlenen kağıtlar

V - Kurumlarla ilgili kağıtlar:

1. İktisadi Devlet Teşekkülleriyle Müesseseleri ve İştirakler hakkındaki Kanun'a tabi kurumlarla genel ve özel bütçeli daireler, il özel idareleri ve belediyelere bağlı tüzel kişiliği bulunan kurumlara özel kanunları gereğince Hazinece ödenmesi gereken sermaye, iştirak hissesi ve yardım ödeneklerinin ödenmesine ait kağıtlar

2. İktisadi Devlet Teşekkülleriyle Müesseseleri ve İştirakler Hakkındaki Kanun'a tabi kurum ve ortaklıklara vukubulacak devir ve kuruluş ile ilgili kararlar

3. Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun Milli Savunma Bakanlığına veya memleketimizin de dahil bulunduğu Milletlerarası Savunma Teşkilatına teslim edeceği her türlü malzeme, teçhizat

ve vasıtalarla yedek parçalarının imalinde ilk madde veya işletme malzemesi olarak kullanılmak üzere kurum tarafından yabancı memleketlerden getirilecek maddelerin (Miktarı ve memleket içinde ihtiyaca yeter derecede tedarikinin mümkün bulunmadığı Maliye, Ticaret ve Sanayi Bakanlıklarının müşterek teklifi üzerine Cumhurbaşkanınca tespit ve kabul edilmek kaydıyla) ithali sırasında düzenlenen kağıtlar

4. Toprak Mahsulleri Ofisinin müstahsilden yapacağı alımlar ve menkul rehini işlemlerine ilişkin kağıtlarla Ofisin teşkil edeceği müessese ve şirketlerin kuruluşu ile ilgili kağıtlar
5. Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından ithal edilecek hububat ve unlarla bunların naklinde kullanılacak her nevi malzemenin ithali sırasında düzenlenen kağıtlar
6. Türkiye Zirai Donatım Kurumu müessese ve şubelerinin kuruluş işlemleri ile ikraz, istikraz, menkul ve gayrimenkul alım ve satımı ve sair işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu kurum tarafından ödenmesi gereken kağıtlar
7. Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün çiftçi ile münasebetlerinde tanzim edilecek borç senetleri ile borç ödeme makbuzları
8. Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığının her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu teşekkül tarafından ödenmesi gereken kağıtlar
9. İşçi Sigortaları veya yerine kaim olacak kurumun her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu kurum tarafından ödenmesi gereken kağıtlar
10. Devlet Yatırım Bankasının her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu teşekkül tarafından ödenmesi gereken kağıtlar
11. Tasarruf Sandıkları Hakkındaki Kanun gereğince il özel idareleri ve belediyelerce kurulan tasarruf sandıklarının tüzüklerinde açıklanan işlemlerle ilgili kağıtlar
12. Ordu Yardımlaşma Kurumunun her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu Kurum tarafından ödenmesi gereken kağıtlar
13. Milli Piyango İdaresinin biletleri ile çekilişte kazananlara ödenecek ikramiye ve amortillerle ilgili kağıtlar
14. Devlet Tiyatrosunun her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu teşekkül tarafından ödenmesi gereken kağıtlar
15. Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri, Sulama Kooperatifleri ile Tarım Kredi Kooperatiflerinin her türlü muamelelerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bunlar tarafından ödenmesi gereken kağıtlar
16. Çay yetiştirenlerin Türkiye'de çay ziraatini geliştirmek maksadiyle kuracakları kooperatiflerin

her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu kooperatifler tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

17. Genel menfaatlere yararlı derneklerin her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu teşekküller tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

18. Türkiye Halk Bankasının, esnaf kefalet ve küçük sanat kooperatifleri ve ortakları ve bu kooperatiflerin kendi ortakları ile münasebetlerinde tanzim olunacak borç senetleri, borç ödeme makbuzları, ipotek ve rehin senetleri

19. Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş işlemlerinde düzenlenen her türlü kağıtlarla, Türk Silahlı Kuvvetlerini (Jandarma Genel Komutanlığı dahil) güçlendirmek amacıyla kurulmuş vakıfların her türlü işlemlerinde düzenlenen kağıtlar

20. İktisadi Devlet Teşekküllerine ve sermayesinin yarısından fazlası Devlete veya İktisadi Devlet Teşekküllerine ait olan Kamu İktisadi Teşebbüslerine Hazinece yapılacak ikrazlara ait işlemlerle ilgili kağıtlar

21. Sigorta ve emeklilik şirketleri ile emeklilik yatırım fonlarının kuruluşları dahil her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu şirketler veya fonlar tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

22. 13.06.2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 4. maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (p) bentlerinde belirtilen kurumların kredi teminatlarına ilişkin işlemlerinde düzenlenen kağıtlar.

23. İpotek finansmanı kuruluşları ile konut finansmanı fonlarının kuruluş ve ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlolu menkul kıymetler ve varlık finansmanı fonlarını temsil eden menkul kıymetlerin ihracı ve ihraca konu teminatlardan kaynaklananlar dahil her türlü işlemleri ile ilgili olarak düzenlenen ve damga vergisi bu kuruluşlar veya fonlar tarafından ödenmesi gereken makbuz ve kağıtlar

24. Kaldırılmıştır

25. (6111 sayılı Kanun'la Eklenen Fıkra Yürürlük; 25.02.2011) Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile döner sermaye işletmelerinin kadrolarında ve sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilen sözleşmeli personel ile yapılan hizmet sözleşmeleri.(6322 sayılı Kanun'un 17.maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük 15.06.2012) (Söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerde geçici personel olarak istihdam edilenlerle yapılan sözleşmeler ile 24.11.2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu'na göre hizmet alımına ilişkin yapılan hizmet sözleşmeleri dahil)

26. (Ek: 23.02.2017-6824/5 md.) Sosyal sorumluluk projeleri kapsamında proje yürütücüsü sivil toplum kuruluşları ile bu projelere destek veren kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında düzenlenen kağıtlar

6.3 Damga Vergisinde Ödeme Şekilleri

5281 sayılı Kanun'un 1. maddesi ile yapılan değişiklik ile, damga vergisinde asıl ödeme şekli olan pul yapıştırılması suretiyle ödeme şekli tamamen kaldırılmış ve damga vergisinin üç ayrı şekilde ödenmesi esasına dönülmüştür;

- **İstihkaktan kesinti yapılması:** Genel bütçeli daireler dışında kalan ve istihkaktan kesinti yapmak durumunda bulunan daire ve müesseseler tarafından bir ay içinde kesilen damga vergisi, ertesi ayın **yirmialtıncı** günü akşamına kadar ödemenin yapıldığı yer vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve **aynı süre içerisinde** ödenir.
- **Bu Kanun'da gösterilen hallerde basılı damga konulması:** (Açıklama için DVK 17. madde) Konuya ilişkin Damga Vergisi Kanunu'nun 21. maddesi uyarınca da, basılı damga konulacak kağıtların vergisi, yüzde beş noksanı ile peşin olarak ödenir.
- **Makbuz verilmesi (kaşe vurmak suretiyle):** Makbuz karşılığı ödemelerde damga vergisi; (bu ödeme şekli asıl ödeme olarak belirlenmiştir)
 - a)** Maliye Bakanlığınca belirlenen mükellefler, kurum ve kuruluşlar tarafından bir ay içinde düzenlenen kağıtların vergisi, ertesi ayın **yirmialtıncı** günü akşamına kadar vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve aynı süre içerisinde ödenir.
 - b)** (a) bendi dışındaki hallerde, kağıdın düzenlendiği tarihi izleyen **onbeş gün** içinde vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve aynı süre içinde ödenir.

6.4 Sürekli Damga Vergisi Mükellefiyeti Devam Eden - Etmeyen Kurum ve Kuruluşlar

Damga Vergisi Kanunu'nun 22. maddesinin son fıkrasının verdiği yetkiye istinaden Bakanlık tarafından, daha önce yayımlanan 16 seri no.lu Damga Vergisi Genel Tebliği'nde sayılan aşağıdaki kurum ve kuruluşların sürekli damga vergisi mükellefiyetinin devam etmesi uygun görülmüştür.

- 1- Katma Bütçeli İdareler
- 2- İl Özel İdareleri-Belediyeler
- 3- Döner Sermayeli Kuruluşlar
- 4- Bankalar
- 5- Kamu İktisadi Teşebbüsleri
- 6- Devlet ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri İştirakleri
- 7- Özerk Kuruluşlar

8- Diğer Kamu Kurumları

9- **Anonim Şirketler**

32 Seri No.lu DVKGT ile Yapılan Eklemeler

10- 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na Tabi Diğer Mükellefler

11- Kollektif ve Adi Komandit Şirketler

12- 213 sayılı VUK Hükümleri Çerçevesinde Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar

43 Seri No.lu DVKGT ile Yapılan Eklemeler

13- 213 sayılı VUK Hükümleri Çerçevesinde İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlar

44 Seri No.lu DVKGT ile Yapılan Eklemeler

14- Serbest Meslek Erbabı

12, 32 ve 43 seri no.lu Damga Vergisi Genel Tebliğleri'nde, sürekli damga vergisi mükellefiyeti olan veya ihtiyarilik kapsamında olup sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettiren mükelleflerin, kanuni süresi içinde beyan etmeleri gereken damga vergisi bulunmaması halinde damga vergisi beyannamesi vermelerine gerek bulunmadığı ancak keyfiyetin bir yazı ile vergi dairesine bildirilmesi gerektiği belirtilmiştir. 22.06.2006 tarih ve 26206 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 46 seri no.lu Damga Vergisi Genel Tebliği ile sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettiren mükelleflerin vermek zorunda olduğu söz konusu bildirim uygulamasının; gerek vergi dairelerinin gerekse mükelleflerin iş yükünü arttırdığı ve çeşitli ihtilaflara sebebiyet verdiği gerekçesiyle kaldırılmasına karar verilmiştir.

Ayrıca, 16 seri no.lu DVKGT'de belirtilen ve yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların eskiden olduğu gibi damga vergisi defteri tutması ve bu defteri notere tasdik ettirmesi uygulamasına devam gibi damga vergisi defteri tutması ve bu defteri notere tasdik ettirmesi uygulamasına devam etmelidirler.

Ancak, Damga Vergisi Kanunu'nun 32 seri no.lu Genel Tebliği'nde sayılan kurum ve kuruluşlar ile listeye 43 seri no.lu tebliğ ile yeni eklenenlerin sürekli damga vergisi **mükellefiyeti tesis ettirmesi ve defter tutmaları ihtiyaridir**. Sürekli mükellefiyet tesis ettirmek istemeyen bu mükelleflerin, damga vergisine ilişkin kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre tutmak zorunda oldukları defterlerinde ayrıntılı olarak göstermek şartı ile ayrıca damga vergisi defteri tutmalarına gerek bulunmamaktadır.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde 16 seri no.lu Damga Vergisi Genel Tebliği dışında kalan ve ihtiyarilik hakkını kullanarak sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettirmeyen mükellefler,

düzenledikleri veya taraf oldukları kağıtlara ilişkin damga vergilerini 488 sayılı Kanun'un 22/b bendine göre kağıdın düzenlendiği tarihi izleyen onbeş gün içinde ilgili vergi dairesine (gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri bağlı buldukları vergi dairesine vermelidirler) damga vergisi beyannamesi ile bildirecek ve aynı süre içinde ödeyeceklerdir.

Diğer taraftan, bankalar, anonim şirketler gibi merkezleri dışında başka il veya ilçelerde faaliyet gösteren şubelerin düzenledikleri kağıtlara ait damga vergileri ise, şubeler tarafından, muhtasar beyannamelerinin verildiği vergi dairelerine sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettirerek beyan edilip ödenecektir.

Son olarak da, Noterliklerde düzenlenen veya tasdik için noterlere getirilen kağıtların damga vergilerinin noterler tarafından tahsil edilmesi uygulamasına devam edilecektir. 5281 sayılı Kanun'la 488 sayılı Kanun'un 27. maddesinde yapılan değişiklikle, Noterlerin damga vergisi ödenmemiş veya noksan ödenmiş kağıtları vergi ve cezası usulüne göre ilgili vergi dairesine ödenmedikçe tasdik edemeyecekleri veya bunların suretlerini çıkarıp veremeyecekleri; bu hükme aykırı olarak işlem yapılması halinde, mükellef hakkında Vergi Usul Kanunu hükümleri uygulanmakla birlikte, noterlerden de tasdik ettikleri veya üzerinde işlem yaptıkları her kağıt için kanunen alınması gereken cezası ayrıca alınacağı hükme bağlanmıştır.

6.5 6728 Sayılı Kanun İle Damga Vergisi Kanunu'nda Yapılan Önemli Değişiklikler

Nüshalarda Damga Vergisi Uygulaması

6728 sayılı Kanun'un 23. maddesiyle 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 5. maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi, "Bir nüshadan fazla olarak düzenlenen kağıtlardan, maktu vergiye tabi olanların her bir nüshası ayrı ayrı aynı miktarda; nispi vergiye tabi olanların ise sadece bir nüshası damga vergisine tabidir." şeklinde değiştirilmiştir.

Yapılan düzenleme uyarınca, damga vergisi yönünden vergiyi doğuran olayın ilgili maddenin yürürlük tarihinden (09.08.2016) itibaren gerçekleşmesi durumunda, birden fazla nüsha olarak düzenlenen nispi vergiye tabi kağıtlarda sadece tek nüsha üzerinden damga vergisi hesaplanacaktır. Maktu damga vergisine tabi kağıtlarda ise her bir nüshadan ayrı ayrı aynı miktarda vergi alınması uygulamasına devam edilecektir.

Bir Kağıtta Birden Fazla Akit ve İşlem Bulunması

6728 sayılı Kanun'un 24/b maddesiyle 488 sayılı Kanun'un 6. maddesinin sonuna, "Pey akçesi, cayma tazminatı, ücret tevkifi, cezai şart gibi bir sözleşmenin müeyyidesi mahiyetinde olan taahhütlerden, başlı başına bir sözleşmeye konu olmadıkça damga vergisi alınmaz." şeklinde fıkra eklenmiştir.

Buna göre, asıl akit ve işlemle birlikte aynı kağıtta yer verilen pey akçesi, cayma tazminatı, ücret tevkifi, cezai şart gibi bir sözleşmenin yaptırımı olarak belirlenen taahhütlerden damga vergisi alınmayacak, damga vergisi asıl akit konusu işlem üzerinden alınacaktır. Ancak söz konusu taahhütler, ayrı bir kağıtta düzenlenmesi ve başlı başına bir sözleşmeye konu olması durumunda

damga vergisine konu teşkil edecektir.

ÖRNEK: (Y) Gıda A.Ş. (kiraya veren) ile (Z) Turizm A.Ş. (kiracı) arasında kira sözleşmesi imzalanmış, sözleşmede kira süresinin 15 yıl, yıllık kira bedelinin 600.000 TL + KDV olduğu ve kiraya verenin yapı kullanma iznini alma yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda cezaî şart olarak 2.000.000 TL ödeyeceği hususları belirlenmiştir.

Söz konusu sözleşmenin 26.05.2015 tarihinde düzenlenmiş olması halinde, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 6. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hüküm gereğince kira sözleşmesi ile cezaî şart taahhüdünün birlikte yer alması nedeniyle, kira sözleşmesi için hesaplanan (600.000 x 15 x Binde 1,89=) 17.010 TL damga vergisi ile cezaî şarta ilişkin taahhüt için hesaplanan (2.000.000 x Binde 9,48=) 18.960 TL damga vergisinin karşılaştırılması ve en yüksek vergi alınmasını gerektiren cezaî şarta ilişkin taahhüt üzerinden damga vergisi ödenmesi gerekmektedir.

Belirtilen sözleşmenin 12.08.2016 tarihinde düzenlenmiş olması halinde, sadece asıl akit konusu olan kira sözleşmesi üzerinden 488 sayılı Kanun'a ekli (1) sayılı tablonun I/A-2 fıkrasına göre (600.000 x 15 x Binde 1,89=) 17.010 TL damga vergisi ödenmesi gerekmektedir.

Azami Tutardan Vergi Alınması Uygulaması

6728 sayılı Kanun'un 25. maddesiyle 488 sayılı Kanun'un 14. maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere, "Birinci fıkraya göre azami tutardan vergi alınan mukavelenamelerin, diğer hükümlerinde değişiklik olmaksızın sadece bedelinin artması durumunda, artan bedele ilişkin bu hüküm uygulanmaz." cümlesi eklenmiştir.

Buna göre, anılan hükmün yürürlük tarihi olan 09.08.2016 tarihinden itibaren, azami tutardan vergi alınan sözleşmelere ilişkin olarak, sözleşmenin diğer hükümlerinde değişiklik olmaksızın sadece bedelin artırılmasına dair yeni bir kağıt düzenlenmesi halinde, değişikliğe ilişkin bu kağıt için artan bedel nedeniyle tekrar damga vergisi alınmayacaktır.

Öte yandan, sözleşmelerin bedeli dışında ilave iş ve miktar gibi unsurlarının da değiştirilmesi halinde, değişikliğe ilişkin artan tutardan ayrıca damga vergisi alınacaktır.

ÖRNEK: (Y) Üniversitesi ile (P) İnşaat A.Ş. arasında kampüs binalarının yapımına ilişkin 27.03.2016 tarihinde sözleşme imzalanmış ve azami tutardan damga vergisi ödenmiştir. Daha sonra, ilave bir iş artışı olmaksızın birim maliyetlerdeki artış nedeniyle 12.08.2016 tarihinde sözleşme bedelinde meydana gelen artışa ilişkin olarak ek bir sözleşme düzenlenmiştir.

Ana sözleşmenin azami tutardan vergilendirildiği dikkate alındığında, söz konusu sözleşme bedeli artışına ilişkin düzenlenen ek sözleşmeden damga vergisi hesaplanmayacaktır.

Bir Kağıtta Üçüncü Kişinin Akdinin Bulunması

6728 sayılı Kanun'un 24/a maddesiyle 488 sayılı Kanun'un 6. maddesinin üçüncü fıkrasına, "Şu kadar ki; bir kağıt üzerinde birden fazla adi kefalet ve garanti taahhüdü bulunması halinde, ayrı

ayrı olmak üzere bunlardan yalnızca birinden damga vergisi alınır.” cümlesi eklenmiştir.

Buna göre, damga vergisi yönünden vergiyi doğuran olayın 6728 sayılı Kanun'un yürürlük tarihi olan 09.08.2016 tarihinden sonra gerçekleşmesi halinde, aynı kağıtta asıl akit ve işlem yanında birden fazla adi kefil ve garantör bulunması durumunda, asıl akit yanında yalnız bir kefalet ve bir garanti taahhüdü için damga vergisi hesaplanacaktır.

İhale Kararlarına İlişkin Damga Vergisi Uygulaması

6728 sayılı Kanun'un 28/b maddesiyle 488 sayılı Kanun'a ekli (1) sayılı tablonun "II.Kararlar ve mazbatalar" başlıklı bölümünün (2) numaralı fıkrasına "(04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi halinde, bu ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısma isabet eden damga vergisi ret ve iade olunur. Sözleşmenin düzenlenmiş olması durumunda sözleşmeye ilişkin damga vergisi ret ve iade edilmez.)" şeklinde parantez içi hüküm eklenmiştir.

Söz konusu fıkradaki düzenleme sonrasında, Kamu İhale Kanunu kapsamındaki ihale makamı olan kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi nedeniyle hükmünden kısmen veya tamamen yararlanılmayan ihale kararına ait damga vergisi ret ve iade edilecektir.

Düzeltilme Amacıyla Verilen Vergi Beyannamelerine İlişkin Damga Vergisi

6728 sayılı Kanun'un 28/c-1 maddesiyle 488 sayılı Kanun'a ekli (1) sayılı tablonun "IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün "2.Beyannameler" başlıklı fıkrasının (b) bendine, "Vergi beyannameleri:" ibaresinden sonra gelmek üzere "((f) bendi dahil olmak üzere, beyanname verme süresi içerisinde düzeltme amacıyla verilen beyannameler hariç)" şeklinde parantez içi hüküm eklenmiştir.

Buna göre, aylık prim ve hizmet belgesi ile muhtasar beyannamenin birleştirilerek verilmesiyle oluşturulan beyannameler dahil, kanuni süresinde düzeltme amacıyla verilen vergi beyannamelerinden damga vergisi alınmayacaktır.

7. SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

7.1 Sigortalı Sayılanlar, Kısmen Sigortalı Sayılanlar ve Sigortalı Sayılmayanlar

7.1.1 Sigortalı Sayılanlar

5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinde sigortalılar; 4/A (SSK), 4/B (BAĞKUR), 4/C (KAMU GÖREVLİLERİ) olarak sınıflandırılmıştır.

a) 4/A (SSK) SİGORTALILARI

- Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar

Yukarıda sayılanlara ilaveten özel düzenlemelerle 4/A sigortalısı sayılanlar aşağıdaki gibidir:

- İşçi sendikaları ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenler
- Bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılan; film, tiyatro, sahne, gösteri, ses ve saz sanatçıları ile müzik, resim, heykel, dekoratif ve benzeri diğer uğraşları içine alan bütün güzel sanat kollarında çalışanlar ile düşünürler ve yazarlar
- Müttekabiliyet esasına dayalı olarak uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülke uyruğunda olanlar hariç olmak üzere, yabancı uyruklu kişilerden hizmet akdi ile çalışanlar
- 02.07.1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun'a göre çalıştırılanlar
- 24.04.1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanunu'nda belirtilen umumi kadınlar
- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarda usta öğretici olarak çalıştırılanlar, kamu idarelerinde ders ücreti karşılığı görev verilenler ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4. maddesinin (C) bendi kapsamında çalıştırılanlar
- Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen Toplum Yararına Çalışma Programlarından yararlananlar (Bu fıkra kapsamında sayılanlar için Türkiye İş Kurumu prim ödeme yükümlüsü olmakla birlikte bu Kanun kapsamında işyeri ve işveren sayılmaz.)

b) 4/B (BAĞKUR) SİGORTALILARI

Köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan ise;

- Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar (Avukatlar, Noterler...)
- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlar
- Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları
- Tarımsal faaliyette bulunanlar
- 10.07.1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanun'a tabi jokey ve antrenörler

c) 4/C (KAMU GÖREVLİLERİ) SİGORTALILARI

Kamu idarelerinde;

- 4/(a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar
- Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 86. maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar
- Kuruluş ve personel kanunları veya diğer kanunlar gereğince seçimle veya atama yoluyla kamu idarelerinde göreve gelenlerden; bu görevleri sebebiyle kendilerine ilgili kanunlarında Devlet memurları gibi emeklilik hakkı tanınmış olanlardan hizmet akdi ile çalışmayanlar
- Başbakan, Cumhurbaşkanı yardımcıları, bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, belediye başkanları, il encümeninin seçimle gelen üyeleri
- Birinci fıkranın (c) bendi kapsamında iken, bu kapsamdaki kişilerin kurduğu sendikalar ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenlerden aylıksız izne ayrılanlar
- Harp okulları ile fakülte ve yüksek okullarda, Millî Savunma Bakanlığı hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askeri öğrenci olanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitimine tabi tutulan adaylar
- Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda, Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrenciler ile polis nasbedilmek üzere Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde polislik eğitimine tabi tutulan adaylar
- Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okuyan veya kendi hesabına

okumakta iken Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okumaya devam edenler ile subay ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitimine tabi tutulan adaylar

Bu maddede belirtilen okulları tamamlamadan ayrılanlar ile bu okulları tamamlamalarına rağmen görevlerine başlamadan ayrılanların, bu okullarda geçen eğitim süreleri sigortalılıklarından sayılmaz.

7.1.2 Kısmen Sigortalı Sayılanlar

Kısa ve uzun vadeli sigorta kolları bakımından aşağıda sayılan kişiler hakkında uygulanacak sigorta kolları şunlardır:

a) Hizmet akdi ile çalışmamakla birlikte, ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, iş kazası ve meslek hastalığı ile analık sigortası uygulanır ve bunlar, 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar

b) 05.06.1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; **mesleki ve teknik ortaöğretim ile yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyeler** ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 46. maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82. maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanır. Bu bentte sayılanlar, 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.

c) Harp malulleri ile 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'a veya 2330 sayılı Kanun hükümleri veya 08.06.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun'un 56. maddesi uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış malullerden, 4. maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanların aylıkları kesilmez. Aylıkları kesilmeksizin 4. maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışanlar hakkında uzun vadeli sigorta kolları, 4. maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında çalışanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanır. İş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulananların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayı istemeleri halinde, bu isteklerini Kuruma bildirdikleri tarihi takip eden ay başından itibaren, haklarında uzun vadeli sigorta kolları da uygulanır. Bu fıkra kapsamına girenlerden ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz.

d) Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler, 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ile bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır. Bunlar için Türkiye İş Kurumu

prim ödeme yükümlüsü olmakla birlikte bu Kanun kapsamında işyeri ve işveren sayılmaz.

e) Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır ve bunlar hakkında kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır. Bu sigortalıların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmak istemeleri halinde, 50. maddenin ikinci fıkrasındaki Türkiye'de yasal olarak ikamet etme şartı ile aynı fıkranın (a) bendinde belirtilen şartlar aranmaksızın haklarında isteğe bağlı sigorta hükümleri uygulanır. Bu kapsamda, isteğe bağlı sigorta hükümlerinden yararlananlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz. Bu bent kapsamında yurt dışındaki işyerlerinde çalışan sigortalıların, bu sürede ödedikleri isteğe bağlı sigorta primleri 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılır.

7.1.3 Sigortalı Sayılmayanlar

Bu Kanun'un kısa ve uzun vadeli sigorta kolları hükümlerinin uygulanmasında;

- a) İşverenin işyerinde ücretsiz çalışan eşi
- b) Aynı konutta birlikte yaşayan ve üçüncü derece dahil bu dereceye kadar hısımlar arasında ve aralarına dışardan başka kimse katılmaksızın, yaşadıkları konut içinde yapılan işlerde çalışanlar
- c) Ev hizmetlerinde çalışanlar (Kanun'un ek 9. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında sigortalı olanlar ile ücretle aynı kişi yanında ay içinde 10 gün ve daha fazla süreyle çalışanlar hariç; Yürürlük: 01.04.2015)
- d) Askerlik hizmetlerini er ve erbaş olarak yapmakta olanlar ile yedek subay ve yedek astsubay okulu öğrencileri
- e) Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri hükümleri saklı kalmak kaydıyla; yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye üç ayı geçmemek üzere bir iş için gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişiler ile Türkiye'de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanlar
- f) Yüksek okullarda fiilen normal eğitim süreleri içinde yapılan, tatbiki mahiyetteki yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrenciler
- g) Sağlık hizmet sunucuları tarafından işe alınılmakta olan veya rehabilite edilen, hasta veya malûller
- h) 4. maddenin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri gereği sigortalı sayılması gerekenlerden 18 yaşını doldurmamış olanlar
- ı) Kamu idarelerinde ve Kanun'un ek 5. maddesi kapsamında sayılanlar hariç olmak üzere, tarım işlerinde veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz işlerde çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan; tarımsal faaliyette bulunan ve yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının, bu Kanun'da tanımlanan prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu belgeleyenler ile 65 yaşını dolduranlardan talepte bulunanlar
- j) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlardan, aylık faaliyet gelirlerinden bu faaliyetine ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarı, prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu belgeleyenler
- k) Kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen ve temsilciliğin bulunduğu ülkede

sürekli ikamet izni veya bu devletin vatandaşlığını da haiz bulunan Türk uyruklu sözleşmeli personelden, bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumunda sigortalı olduğunu belgeleyenler ile kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen sözleşmeli personelin uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde ve temsilciliğin bulunduğu ülkenin ilgili mevzuatının zorunlu kıldığı hallerde, işverenleri tarafından bulunulan ülkede sosyal sigorta kapsamında sigortalı yapılanlar

- l)** Gençlik ve Spor Bakanlığı, Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu, bağımsız spor federasyonları tarafından yapılan her türlü gençlik ve spor faaliyetleri ile bu faaliyetlerle ilgili kamp, eğitim ve hazırlık çalışmalarında süreklilik arz etmeyecek şekilde görevlendirilenler, **m)** (Ek fıkra: 29.01.2016-6663/23 md.) 30. maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamında olanlar hariç olmak üzere, yaşlılık aylığı almaktayken bu aylıkları kesilmeksizin 4. maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışanlar,

sigortalı sayılmaz

7.2 İşsizlik Sigortası Prim Oranları

Bilindiği üzere, 4447 sayılı Kanun'la ihdas edilen İşsizlik Sigortası Primleri söz konusu Kanun ile işçi için % 2, işveren için % 3, devlet için % 2 olarak tespit edilmiş bulunmaktadır. Ancak, daha sonradan yapılan düzenleme ile işsizlik sigortası primleri ;

- İşçi (Sigortalı) İçin : % 1
- İşveren İçin : % 2
- Devlet Katkısı : % 1

olarak uygulanacaktır.

7.3 İşçi ve İşverenler Açısından Sosyal Sigorta ve Genel Sağlık Sigortası Prim Oranları (4/A Kapsamındakiler)

İşçi ve işverenler açısından sigorta primine konu prim türleri aşağıda gösterilmiştir.

- Kısa Vadeli Sigorta Kolları (İş kazası ve meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortası)
- Genel Sağlık Sigortası
- Uzun Vadeli Sigorta Kolları (Malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortası)
- İşsizlik sigortası

SİGORTA KOLLARI	İŞVEREN PAYI (%)	İŞÇİ PAYI (%)	TOPLAM
Kısa Vadeli Sigorta Kolları	2	-	2
Genel Sağlık Sigortası	7,5	5	12,5
Uzun Vadeli Sigorta Kolları	11	9	20
İşsizlik sigortası	2	1	3
TOPLAM	22,5	15	37,5

Sosyal Güvenlik Destek Primi bordrosuna tabi çalışan işçilerden prim payı olarak % 7,5, işveren hissesi prim payı olarak da % 24,5 SGGP ödenmektedir.

SİGORTA KOLLARI	İŞVEREN PAYI (%)	İŞÇİ PAYI (%)	TOPLAM
Kısa Vadeli Sigorta Kolları	2	-	2
Sosyal Güvenlik Destek Primi	22,5	7,5	30
TOPLAM	24,5	7,5	32

7.4 Dönemler İtibariyle Sigorta Primine Esas Taban - Tavan Ücret Sınırları

ALT SINIR (TABAN)	(TL / AY)	ÜST SINIR (TAVAN)	
01.01.2005'ten itibaren	488,70	01.01.2005'ten itibaren	3.176,70
01.01.2006'dan itibaren	531,00	01.01.2006'dan itibaren	3.451,50
01.01.2007'den itibaren	562,50	01.01.2007'den itibaren	3.656,40
01.07.2007'den itibaren	585,00	01.07.2007'den itibaren	3.802,50
01.01.2008'den itibaren	608,40	01.01.2008'den itibaren	3.954,60
01.07.2008'den itibaren	638,70	01.07.2008'den itibaren	4.151,70
01.01.2009'dan itibaren	666,00	01.01.2009'den itibaren	4.329,00
01.07.2009'dan itibaren	693,00	01.07.2009'dan itibaren	4.504,50
01.01.2010'dan itibaren	729,00	01.01.2010'dan itibaren	4.738,50
01.07.2010'dan itibaren	760,50	01.07.2010'dan itibaren	4.943,25
01.01.2011'den itibaren	796,50	01.01.2011'den itibaren	5.177,25
01.07.2011'den itibaren	837,00	01.07.2011'den itibaren	5.440,50
01.01.2012'den itibaren	886,50	01.01.2012'den itibaren	5.762,25
01.07.2012'den itibaren	940,50	01.07.2012'den itibaren	6.113,25
01.01.2013'ten itibaren	978,60	01.01.2013'ten itibaren	6.360,90
01.07.2013'ten itibaren	1.021,50	01.07.2013'ten itibaren	6.639,90
01.01.2014'ten itibaren	1.071,00	01.01.2014'ten itibaren	6.961,50
01.07.2014'ten itibaren	1.134,00	01.07.2014'ten itibaren	7.371,00
01.01.2015'ten itibaren	1.201,50	01.01.2015'ten itibaren	7.809,75
01.07.2015'ten itibaren	1.273,50	01.07.2015'ten itibaren	8.277,75
01.01.2016'dan itibaren	1.647,00	01.01.2016'dan itibaren	10.705,50
01.01.2017'den itibaren	1.777,50	01.01.2017'den itibaren	13.331,40
01.01.2018'den itibaren	2.029,50	01.01.2018'den itibaren	15.221,40
01.01.2019'dan itibaren	2.558,40	01.01.2019'dan itibaren	19.188,00
01.01.2020'den itibaren	2.943,00	01.01.2020'den itibaren	22.072,50
01.01.2021'den itibaren	3.577,50	01.01.2021'den itibaren	26.831,40
01.01.2022'den itibaren	5.004,00	01.01.2022'den itibaren	37.530,00
01.07.2022'den itibaren	6.471,00	01.07.2022'den itibaren	48.532,50
01.01.2023'den itibaren	10.008,00	01.01.2023'ten itibaren	75.060,00

29.12.2022 tarih ve 32058 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2022/2 no.lu Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı ile 2023 yılında geçerli olacak asgari ücret tutarları belirlenmiştir.

5510 sayılı Kanun'un 82. maddesi ile:

“Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırınının 7,5 katıdır. Ancak; sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki iş yerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri için 3 katıdır.”

7.5 İşyerinin ve Sigortalı Çalışanların Bildirimi

İşyeri Bildirgesi (tescil) 5510 sayılı Kanun'un 11. maddesi uyarınca; işveren, örneği Kurumca hazırlanacak işyeri bildirgesini en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihte, Kuruma vermekle yükümlüdür. Şirket kuruluşunun ticaret sicili memurluklarına bildirilmesi halinde yapılan bu bildirim Kuruma yapılmış sayılır ve ilgililerce ayrıca işyeri bildirgesi düzenlenmez. Ticaret sicili memurlukları, kendilerine yapılan bu bildirim en geç on gün içinde Kuruma bildirmek zorundadır.

Sigortalı İşe Giriş Bildirgesine (tesciline) ilişkin 5510 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca;

İşverenler, 5510 sayılı Kanun'un 4/A maddesi kapsamında sigortalı sayılan kişileri, **sigortalılık başlangıç tarihinden önce,** sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

Ancak işveren tarafından sigortalı işe giriş bildirgesi;

- a) İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacak sigortalılar için, **en geç çalışmaya başlatıldığı gün,**
- b) Yabancı ülkelere sefer yapan ulaştırma araçlarına sefer esnasında alınarak çalıştırılanlar ile Kuruma ilk defa işyeri bildirgesi verilecek işyerlerinde; ilk defa sigortalı çalıştırmaya başlanılan tarihten itibaren bir ay içinde çalışmaya başlayan sigortalılar için, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç söz konusu **bir aylık sürenin dolduğu tarihe kadar,**
- c) Kamu idarelerince istihdam edilen 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na göre işsizlik sigortasına tabi olmayan sözleşmeli personel ile kamu idarelerince yurt dışı görevde çalışmak üzere işe alınanların, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren **bir ay içinde,**

Kuruma verilmesi halinde, sigortalılık başlangıcından önce bildirilmiş sayılır.

7.6 Sigorta Primine Tabi Olan - Olmayan Muhtelif Ücret Ödemeleri ve Personele Sağlanan Menfaatler

5510 sayılı Kanun'un 80. maddesinde; 4/A kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları takip eden şekilde belirlenir.

Prime esas kazançların hesabında:

- Sigortalıların o ay için hak ettikleri ücretlerin (Md.80/a-1),
- Prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin ve işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen tutarların (Md.80/a-2),
- İdare veya yargı mercilerince verilen karar gereğince (a) ve (b) fıkralarında yazılı kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin (Md.80/a-3).

Brüt toplamı esas alınır.

Aynı yardımlar ve ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları ile Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazançta tabi tutulmaz.

Yukarıda belirtilen istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime esas kazançta tabi tutulur. Diğer kanunlardaki prime tabi tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnalar bu Kanun'un uygulanmasında dikkate alınmaz.

a- Yemek Paraları:

Sigortalılara yemek parası adı altında yapılan ödemelerin işyerinde veya müstemilatında yemek verilmemesi şartıyla fiilen çalışılan gün sayısı dikkate alınarak **16 yaşından büyükler için her yıl belirlenen günlük asgari ücretin % 23,65'inin** yemek verilecek olan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, dolayısıyla bu tutardan sigorta primi kesilmemesi gerekir.

	<u>Günlük Brüt Asgari Ücret</u>	<u>Günlük İstisna Tutarı</u>
01.01.2023 - 31.12.2023 :	333,60 TL x % 23,65	= 78,90 TL

b- Çocuk Zammı:

Çocuk zammı iki çocuğu geçmemek şartıyla en fazla iki çocuk için ödenmektedir. Çocuk başına hesaplanan çocuk zammı **aylık asgari ücretin % 2'si** olarak hesaplanmaktadır.

01.01.2023 - 31.12.2023 dönemine ait sosyal sigorta primi kesilmeyecek çocuk zammı tutarları aşağıdaki gibidir:

01.01.2023 - 31.12.2023 : 10.008,00 x % 2 = **200,16 TL**

Yukarıdaki tutar çocuk başına olup en fazla iki çocuk için verilebilir.

c- Aile Zammı:

Sigortalılara aile zammı adı altında yapılacak ödemelerin, sigortalının hizmet akdinin devam

etmesi şartıyla fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın, sigortalının eşinin 5510 sayılı Kanun'a tabi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmaması ve Kurumdan gelir veyahut aylık almaması durumunda, her yıl 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin % 10'u oranındaki tutarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, dolayısıyla söz konusu miktardan sigorta primi kesilmemesi uygun görülmüştür.

01.01.2023 - 31.12.2023 : $10.008 \times \%10 = 1.000,80 \text{ TL}$

7.7 Prim Borçlarına Halef olma, Gecikme Cezası ve Gecikme Zammı ile İadesi Gereken Primler

Sigortalının çalıştırıldığı işyeri aktif veya pasifi ile birlikte devralınır veya intikal ederse ya da başka bir yerine katılır veya birleşirse eski işverenin Kuruma olan prim ile gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borçlarından, aynı zamanda yeni işveren de müştereken ve müteselsilen sorumludur. Bu hükme aykırı sözleşme hükümleri Kuruma karşı geçersizdir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurum yetkilidir.

Kurumun prim ve diğer alacakları süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödenmeyen kısmı sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her bir ay için **%2 (01.05.2010 tarihinden itibaren)** oranında gecikme cezası uygulanarak artırılır. Ayrıca, her ay için bulunan tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Ancak, ödemenin yapıldığı ay için gecikme zammı günlük hesaplanır. Cumhurbaşkanı, ilk üç ay için uygulanan gecikme cezası oranını iki katına kadar artırmaya veya bu oranı % 1 oranına kadar indirmeye, yeniden kanuni oranına getirmeye ve uygulama tarihini belirlemeye yetkilidir. Dava ve icra takibi açılmış olsa bile, prim ve diğer Kurum alacaklarının ödenmemiş kısmı için gecikme cezası ve gecikme zammı tahsil edilir.

Yanlış veya yersiz alınmış olduğu tespit edilen primler, alındıkları tarihten on yıl geçmemiş ise, hisseleri oranında işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara veya genel sağlık sigortalılarına veya hak sahiplerine kanuni faizi ile birlikte geri verilir. Kanuni faiz, primin Kuruma yatırıldığı tarihi takip eden ay başından, iadenin yapıldığı ayın başına kadar geçen süre için hesaplanır. Ancak Borçlar Kanunu'nun 65. maddesi hükmü saklıdır.

Prim iadesi nedeniyle sigortalıların, isteğe bağlı sigortalıların, genel sağlık sigortalılarının aylık, gelir, ödenek ve sağlık hizmetlerinden yararlanma şartlarını yitirmeleri durumunda, bu Kanun'a göre ödenen aylık, gelir ve ödenekler ile sağlanan sağlık hizmetleri durdurulur. Yanlış veya yersiz yapılan masraflar 96. madde hükümlerine göre ilgililerden geri alınır.

7.8 İdari Para Cezaları (01.01.2023 Tarihinden İtibaren Geçerli Olmak Üzere)

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesi uyarınca 01.01.2023 tarihinden itibaren uygulanacak idari para cezaları takip eden tabloda gösterilmiştir.

No	İdari Para Cezası Uygulanacak Fiiller	Uygulanacak Ceza	Ceza Tutarı (TL) 2023
A	1) Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi ile Genel Sağlık Sigortası Giriş Bildirgesini 5510 sayılı Kanun'da belirtilen süre içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında her bir sigortalı için	Bir aylık asgari ücret	10.008,00
	2) Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi'nin yasal süresi içinde Kuruma verilmediğinin, mahkeme kararından veya Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında her bir sigortalı için	İki aylık asgari ücret	20.016,00
	3) İşyeri esas alınmak suretiyle Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi'nin verilmediğine ilişkin; mahkemenin karar tarihinden, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarının tespit tarihinden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi veya belgelerin Kuruma intikal tarihinden itibaren bir yıl içinde (A-2)'de sayılan durumlardan biriyle tekrar bildirge verilmediğinin anlaşılması halinde, bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında her bir sigortalı için	Beş aylık asgari ücret	50.040,00
B	İşyeri Bildirgesi'ni, Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya bu Kanun'da belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenlerden		
	1) Kamu idareleri ile bilanço esasına göre defter tutanlara	Üç aylık asgari ücret	30.024,00
	2) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlara	İki aylık asgari ücret	20.016,00

	3) Defter tutmakla yükümlü olmayanlara	Bir aylık asgari ücret	10.008,00
C	Prim Belgelerini, Kurumca belirlenen şekilde ve usulde vermeyenler ya da Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya belirlenen süre içinde vermeyenlere her bir fiil için;		
	1) Belgenin asıl olması halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına	Asgari ücretin 1/5'i	2.001,60
	2) Belgenin ek olması halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına	Asgari ücretin 1/8'i	1.251,00
	3) Ek belgenin Kurumca re'sen düzenlenmesi durumunda aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına	Asgari ücretin 1/2'si	5.004,00
	4) Belgenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın	İki aylık asgari ücret	20.016,00
D	Kurumun defter ve belge incelemeye yetkili denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurları tarafından veya serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirlerce düzenlenen raporlara istinaden, Kuruma bildirilmediği tespit edilen eksik işçilik tutarının mal edildiği her bir ay için	İki aylık asgari ücret	20.016,00
E	İşyeri defter, kayıt ve belgelerini ibraz etme yükümlülüğünü Kurumca yapılan yazılı ihtarla rağmen 15 gün içinde mücbir sebep olmaksızın yerine getirmeyenlere;		
	1) Bilanço esasına göre defter tutanlara	Oniki aylık asgari ücret	120.096,00

2) Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlara	Altı aylık asgari ücret		60.048,00
3) Defter tutmakla yükümlü olmayanlara	Üç aylık asgari ücret		30.024,00
4-1) Tutmakla yükümlü bulunan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla; defter ve belgelerin tümünü verilen süre içinde ibraz etmekle birlikte; kanuni tasdik süresi geçtikten sonra tasdik ettirilmiş olan defterlerin tasdik tarihinden önceki kısmı, işçilikle ilgili giderlerin işlenmemiş olduğu tespit edilen defterler, sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkan vermeyecek şekilde usulsüz, karışık veya noksan tutulmuş defterler, herhangi bir ay için sigorta primleri hesabına esas tutulması gereken kazançların ve kazançlarla ilgili ödemelerin (sigorta primine esas kazancın ödemeye bağlı olduğu durumlar dahil) o ayın dahil bulunduğu hesap dönemine ait defterlere işlenmemiş olması halinde, o aya ait defter kayıtları geçerli sayılmaz ve bu geçersizlik hallerinin gerçekleştiği her bir takvim ayı için	Asgari ücretin 1/2'si		5.004,00
4-2) Kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdiksiz tutulmuş olan defterler geçerli sayılmaz ve tutmakla yükümlü bulunulan defter türü dikkate alınarak	(5.a) ve (5.b) bentlerine göre ceza uygulanır		
4-3) Vergi Usul Kanunu gereğince bilanço esasına göre defter tutulması gerekirken işletme hesabı esasına göre tutulmuş defterler geçerli sayılmaz ve bu fiilleri işleyenlere	(5.a) bendine göre ceza uygulanır		
5) İşverenler tarafından ibraz edilen aylık ücret tediye bordrosunda; işyerinin sicil numarası, bordronun ilişkin olduğu ay, sigortalının adı, soyadı, sigortalının sosyal güvenlik sicil numarası, ücret ödenen gün sayısı, sigortalının ücreti, ödenen ücret tutarı ve ücretin alındığına dair sigortalının imzasının bulunması zorunludur. Belirtilen unsurlardan herhangi birini ihtiva etmeyen (imza şartı yönünden makbuz mukabilinde veya banka kanalıyla yapılan ödemeler hariç) ücret tediye bordroları geçerli sayılmaz ve her bir geçersiz ücret tediye bordrosu için	Asgari ücretin 1/2'si		5.004,00

<p>F Kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar, 85/5. maddesinin uygulanmasıyla ilgili Kurumca istenilecek bilgileri ve belgeleri yazılı olarak en geç bir ay içinde vermeye mecburdurlar. Bu yükümlülükleri belirtilen sürede yerine getirmeyenlere</p>	İki aylık asgari ücret		20.016,00
<p>G 1) Sigortalıların çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç bir ay içinde sigortalı olarak çalışmaya başladıklarını Kuruma bildirmesi; köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanların sigortalılığının sona erdiğinin Kuruma bildirilmesi; Kamu idarelerince vazife malüllüğüne sebep olayların kuruma bildirilmesi ve Kamu İdareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 541 I sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar ile kanun ile kurulan kurum ve kuruluşların ihale yoluyla yaptıkları her türlü işi üstlenenleri ve bunların adreslerini 15 gün içinde Kuruma bildirmesi yükümlülüklerini yerine getirmeyen kurum ve kuruluşlar ile tüzel kişilere,</p>	Bir aylık asgari ücret		10.008,00
<p>2) Kamu idareleri ile bankaların, Kurumca sağlanacak elektronik alt yapıdan yararlanmak suretiyle, Kurumca belirlenecek işlemlerde, işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etmeyen ya da sigortasız olduğunu tespit ettiği kişileri Kuruma bildirmeyen Kamu idareleri ile bankalara</p>	Asgari ücretin 1/10'u		1.000,80
<p>H Şirket kuruluşu aşamasında, çalıştıracağı sigortalı sayısının ve bunların işe başlama tarihinin Ticaret Sicil Memurluklarına bildirilmesi durumunda Ticaret Sicil Memurluklarınınca buna bağlı yapılması gereken bildirimlerin; Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından, yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bildirimlerin yasal süresi içinde Kuruma verilmemesi halinde yerine getirilmeyen her bir bildirim yükümlülüğü için</p>	Bir aylık asgari ücret		10.008,00
<p>I Kurumun denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurlarının;</p>			
<p>1) Bu Kanun'un uygulanmasından doğan inceleme ve soruşturma görevlerini yerine getirmeleri sırasında işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler görevlerini yapmasına engel olamazlar; engel olanlar hakkında eylemleri başka bir suç oluştursa dahi</p>	Beş aylık asgari ücret		50.040,00

	2) Görevlerini yapmasını engellemek amacıyla cebir ve tehdit kullanan işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde Türk Ceza Kanunu'nun 265. maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılır. Bu suç işleyenler hakkında ayrıca	On aylık asgari ücret	100.080,00
İ	Kurum tarafından kişilerin sosyal güvenliğinin sağlanması, 6183 sayılı Kanun'a göre Kurum alacaklarının takip ve tahsili ile bu Kanun kapsamında verilen diğer görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgenin;		
	1) Kurum tarafından bu Kanun'un 100. maddesi kapsamında Kurum tarafından istenen bilgi ve belgeleri belirlenen süre içinde mücbir sebep olmaksızın vermeyen kamu idareleri, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler hakkında	Beş aylık asgari ücret	50.040,00
	2) Kurum tarafından bu Kanun'un 100. maddesi kapsamında Kurum tarafından istenen bilgi ve belgeleri mücbir sebep olmaksızın belirlenen süreden geç veren kamu idareleri, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler hakkında	İki aylık asgari ücret	20.016,00
	3) 4/A kapsamındaki sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 100. maddeye istinaden Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin belirlenen süre içerisinde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde her bir sigortalı için	Asgari ücretin 1/10'u	1.000,80
	4) 4/A kapsamındaki sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 100. maddeye istinaden Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin hiç yapılmaması halinde her bir sigortalı için	Asgari ücretin 1/2'si	5.004,00
	5) 4/C kapsamındaki sigortalıların hizmet bilgilerinin 100. madde kapsamında Kurumca oluşturulan yazılım programına bilgi girişi yapması gereken işyerlerinde, Kurumca belirlenen süre içinde elektronik ortamda Kuruma hiç gönderilmemesi halinde her bir sigortalı için (Ancak, idari para cezası ilgili yılın aralık ayında geçerli olan brüt asgari ücretin yirmi dört katını geçemez.)	Asgari ücretin 1/5'i	2.001,60
	6) 4/C kapsamındaki sigortalıların hizmet bilgilerinin 100. madde kapsamında Kurumca oluşturulan yazılım programına bilgi girişi yapması gereken işyerlerinde elektronik ortamda geç gönderilmesi halinde her bir		

	sigortalı için (Ancak, idari para cezası ilgili yılın aralık ayında geçerli olan brüt asgari ücretin yirmi dört katını geçemez.)	Asgari ücretin 1/10'u	1.000,80
J	Bu Kanun'un 9. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalılığı sona erenlere ilişkin bildirim ile 506 sayılı Kanun'un geçici 20. maddesinde yer alan sandıklara, sandık iştirakçiliğinin başlama veya sona ermesine ilişkin bildirim, süresi içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı tutmakla yükümlü bulunulan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için	Asgari ücretin 1/10'u	1.000,80
K	Kanun'un 100. maddesinin altıncı fıkrasına göre genel sağlık sigortalılarının bakmakla yükümlü oldukları kişilere ait bilgi girişlerini süresinde yapmayanlar ile bakmakla yükümlü olunan kişi olmayanlara ait bilgi girişi yapanlara	Asgari ücretin 1/2'si	5.004,00
L	Ek 6.maddesine göre yapılması gereken bildirim veya kontrol yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, her bir fiil için	Bir aylık asgari ücret	10.008,00
M	Kurumun prim tahakkukuna ve sigortalıların sosyal güvenlik haklarına dayanak teşkil eden bu Kanun'un 86. maddesinin on üçüncü fıkrası uyarınca verilmesi gereken beyannamedeki sigortalıların, prime esas kazançlarının veya hizmetlerinin bildirilmediği, eksik ya da geç bildirildiği anlaşılan her bir işyeri için;		
	1) Beyannamenin asıl olması halinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına	Asgari ücretin 1/5'i	2.001,60
	2) Beyannamenin ek olması halinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına	Asgari ücretin 1/8'i	1.251,00
	3) Ek beyannamenin, 86. maddenin beşinci fıkrasına istinaden Kurumca resen düzenlenmesi durumunda, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına	Asgari ücretin 1/2'si	5.004,00
	4) Beyannamenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim		

<p>elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği ya da sadece hizmetlerinin Kuruma eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık beyannamedeki her bir işyeri için</p>			
<p>a) Kamu idareleri ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar hakkında asgari ücretin üç katını geçmemek üzere sigortalı başına,</p>	Bir aylık asgari ücret		10.008,00
<p>b) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar hakkında asgari ücretin iki katını geçmemek üzere sigortalı başına,</p>	Asgari ücretin 1/2'si		5.004,00
<p>c) Defter tutmakla yükümlü olmayanlar hakkında aylık asgari ücreti geçmemek üzere sigortalı başına, asgari ücretin üçte biri tutarında,</p>	Asgari ücretin 1/3'ü		3.336,00
<p>ç) Beyannamedeki her bir işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarının eksik bildirildiğinin anlaşılması halinde ise beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgari ücretin onda birinden az, iki katından fazla olmamak üzere tespit edilen prime esas kazanç tutarında</p>			
<p>N Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına (<u>Yürürlük: 01.01.2018</u>)</p>	Asgari ücretin 1/10'u		1.000,80
<p>Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde</p>	(A), (B), (G), (H), (J) de belirtilen cezalar 1/4 oranında uygulanır		

Kurumca, birinci fıkrada belirtilen bildirge, beyanname, belge veya defterlere istinaden sigortalıların ve çalışma gün sayılarının eksiksiz bildirilmesi şartıyla bildirilen prime esas kazanç tutarında, fiilin işlendiği tarihteki brüt asgari ücretin üçte birini geçmeyecek ve %1'ini aşmayacak şekilde eksiklik tespit edilmesi durumunda, eksikliğin on beş gün içinde düzeltilmesi için ilgiliye yazılı ihtar verilir. Bu süre sonunda tespit edilen eksik tutarın Kuruma bildirilmemesi halinde birinci fıkranın ilgili hükümlerine göre idari para cezası verilir. Eksikliğin işverence tespit edilmesi durumunda bu süre; bildirge, beyanname, belge veya defterlerin Kuruma verilmesinden itibaren on beş gündür.

8. İŞ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

4857 sayılı İş Kanunu ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

8.1 Asgari Ücretten Yapılan Kesintiler, Net Ücretin Hesaplanması ve Kayıtlara Alınması

4857 sayılı İş Kanunu'nun 39. maddesi gereğince; Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından tespit edilen yeni asgari ücret 29.12.2022 tarih ve 32058 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01.01.2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından İş Kanunu'nun 39. maddesinde belirtilen işçiler, gemi adamları ve gazeteciler ile tarım ve orman işçileri için, milli seviyede tek asgari ücret tespit edilmiş olup, yeni asgari ücret tutarı aşağıdaki gibidir:

Günlük Brüt (TL)	Aylık Brüt (TL)
01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2023- 31.12.2023
333,60	10.008,00

01.01.2023 Tarihinden Geçerli Asgari Ücret ve Yapılacak Kesintiler

Brüt Ücret	10.008,00
SSK Primi İşçi Hissesi (%14)	1.401,12
İşsizlik Sigortası Primi İşçi Hiss. (%1)	100,08
Kesintiler Toplamı	1.501,20
Net Ücret	8.506,80

01.01.2022 tarihinden itibaren asgari ücretten gelir vergisi ve damga vergisi kesintisi yapılmayacaktır.

8.2 Engelli, Eski Hükümlü ve Terör Mağduru Çalıştırma Zorunluluğu

26.05.2008 tarih ve 26887 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 2. maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun

30. maddesi başlığı ile birlikte değiştirilerek **özel sektör işyerlerinde eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırma zorunluluğu kaldırılmıştır.**

4857 sayılı Kanun'un yeni 30. maddesi gereğince;

"Engelli ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu"

MADDE 30 - İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde **yüzde üç engelli**, kamu işyerlerinde ise **yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi** veya 21.06.1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16.06.1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12.04.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 21. maddesinde **sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları** meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.

Bu kapsamda çalıştırılacak işçi sayısının tespitinde belirli ve belirsiz süreli iş sözleşmesine göre çalıştırılan işçiler esas alınır. Kısmi süreli iş sözleşmesine göre çalışanlar, çalışma süreleri dikkate alınarak tam süreli çalışmaya dönüştürülür. Oranın hesaplanmasında yarıya kadar kesirler dikkate alınmaz, yarım ve daha fazla olanlar tama dönüştürülür. İşyerinin işçisi iken engelli hale gelenlere öncelik tanınır.

İşverenler çalıştırmakla yükümlü oldukları işçileri Türkiye İş Kurumu aracılığı ile sağlarlar. Bu kapsamda çalıştırılacak işçilerin nitelikleri, hangi işlerde çalıştırılabilecekleri, bunların işyerlerinde genel hükümler dışında bağlı olacakları özel çalışma ile mesleğe yönlentilmeleri, mesleki yönden işverence nasıl işe alınacakları, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yer altı ve su altı işlerinde engelli işçi çalıştırılmaz ve yukarıdaki hükümler uyarınca işyerlerindeki işçi sayısının tespitinde yer altı ve su altı işlerinde çalışanlar hesaba katılmaz.

Bir işyerinden malulen ayrılmak zorunda kalıp da sonradan maluliyeti ortadan kalkan işçiler eski işyerlerinde tekrar işe alınmalarını istedikleri takdirde, işveren bunları eski işleri veya benzeri işlerde boş yer varsa derhal, yoksa boşalacak ilk işe başka isteklilere tercih ederek, o andaki şartlarla işe almak zorundadır. Aranılan şartlar bulunduğu halde işveren iş sözleşmesi yapma yükümlülüğünü yerine getirmese, işe alınma isteğinde bulunan eski işçiye altı aylık ücret tutarında tazminat öder.

Özel sektör işverenlerince bu madde kapsamında çalıştırılan 17.07.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi engelli sigortalılar ile 01.07.2005 tarihli ve 5378 sayılı Kanun'un 14. maddesinde belirtilen korumalı işyerlerinde çalıştırılan engelli sigortalıların, aynı Kanun'un 72. ve 73. maddelerinde sayılan ve 78. maddesiyle belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı, kontenjan fazlası engelli çalıştıran, yükümlü olmadıkları halde engelli çalıştıran işverenlerin

bu şekilde çalıştırdıkları her bir engelli için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı Hazinece karşılanır. İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olması şarttır. Bu fıkraya göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazinece Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir. Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

Bu maddeye aykırılık hallerinde 101. madde uyarınca tahsil edilecek cezalar, engellilerin ve eski hükümlülerin kendi işini kurmaları, engellinin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri, engellinin işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması ve bu gibi projelerde kullanılır. Tahsil edilen cezaların kullanımına ilişkin hususlar, Türkiye İş Kurumunun koordinatörlüğünde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü, en çok işçi ve işvereni temsil eden üst kuruluşların ve en çok engelliye temsil eden üst kuruluşun birer temsilcisinden oluşan komisyon tarafından karara bağlanır. Komisyonun çalışma usul ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

8.3 İş Kanunu'na Tabi Olan - Olmayan İşler ve İş İlişkileri

10.06.2003 tarih ve 25134 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4857 Sayılı İş Kanunu'nun İstisnalar başlıklı 4. maddesi uyarınca:

MADDE 4 - Aşağıda belirtilen işlerde ve iş ilişkilerinde bu Kanun hükümleri uygulanmaz;

- a)** Deniz ve hava taşıma işlerinde,
- b)** 50'den az işçi çalıştırılan (50 dahil) tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerlerinde veya işletmelerinde,
- c)** Aile ekonomisi sınırları içinde kalan tarımla ilgili her çeşit yapı işleri,
- d)** Bir ailenin üyeleri ve 3. dereceye kadar (3. derece dahil) hısımları arasında dışardan başka biri katılmayarak evlerde ve el sanatlarının yapıldığı işlerde,
- e)** Ev hizmetlerinde,
- f)** Çraklar hakkında,
- g)** Sporcular hakkında,
- h)** Rehabilite edilenler hakkında,
- ı)** 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu'nun 2. maddesinin tarifine uygun üç kişinin çalıştığı işyerlerinde.

Şu kadar ki;

- a) Kıyılarda veya liman ve iskelelerde gemilerden karaya ve karadan gemilere yapılan yükleme ve boşaltma işleri,
- b) Havacılığın bütün yer tesislerinde yürütülen işler,
- c) Tarım sanatları ile tarım aletleri, makine ve parçalarının yapıldığı atölye ve fabrikalarda görülen işler,
- d) Tarım işletmelerinde yapılan yapı işleri,
- e) Halkın faydalanmasına açık veya işyerinin eklentisi durumunda olan park ve bahçe işleri,
- f) Deniz İş Kanunu kapsamına girmeyen ve tarım işlerinden sayılmayan, denizlerde çalışan su ürünleri üreticileri ile ilgili işler

bu Kanun hükümlerine tabidir.

8.4 Kıdem ve İhbar Tazminatı Uygulaması

8.4.1 Kıdem Tazminatı

4857 sayılı İş Kanunu'nda kıdem tazminatı için bir kıdem tazminatı fonu kurulacağı belirtilmiştir. Kıdem tazminatı fonuna ilişkin Kanun'un yürürlüğe gireceği tarihe kadar işçilerin kıdemleri için 1475 sayılı İK'nın (eski Kanun'un) 14. maddesi hükümleri geçerli olacaktır.

İş Kanunu'nda yer alan ilgili maddelere istinaden iş sözleşmesi feshedilen ve en az bir yıllık kıdeme sahip olan çalışana işverence, her bir yıllık çalışma karşılığı olarak kıdem tazminatı tavanını aşmamak kaydıyla (GV kesintisi yapılmaması için) giydirilmiş aylık brüt ücret tutarı karşılığı kıdem tazminatı ödenir.

01.01.2023 - 30.06.2023 döneminde kıdem tazminatı almaya hak kazanan çalışanlara ödenecek Kıdem Tazminatı tavanı **19.982,83 TL**'dir.

8.4.2 İhbar Tazminatı

İş Kanunu'nun Süreli Fesih başlıklı 17. maddesi uyarınca:

Belirsiz süreli iş sözleşmelerinin feshinden önce durumun diğer tarafa bildirilmesi gerekir. İş sözleşmeleri;

- a) İş altı aydan az sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak **iki hafta sonra**,
- b) İş altı aydan birbuçuk yıla kadar sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak **dört hafta sonra**,
- c) İş birbuçuk yıldan üç yıla kadar sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak **altı hafta sonra**,
- d) İş üç yıldan fazla sürmüş işçi için, bildirim yapılmasından başlayarak **sekiz hafta sonra**,

feshedilmiş sayılır. Bu süreler asgari olup sözleşmeler ile artırılabilir. **Bildirim şartına uymayan taraf, bildirim süresine ilişkin ücret tutarında tazminat ödemek zorundadır.** İşveren bildirim

süresine ait ücreti peşin vermek suretiyle iş sözleşmesini feshedebilir.

İşverenin bildirim şartına uymaması veya bildirim süresine ait ücreti peşin ödeyerek sözleşmeyi feshetmesi, bu Kanun'un 18, 19, 20 ve 21. maddesi hükümlerinin uygulanmasına engel olmaz. 18. maddenin birinci fıkrası uyarınca bu Kanun'un 18, 19, 20 ve 21. maddelerinin uygulanma alanı dışında kalan işçilerin iş sözleşmesinin, fesih hakkının kötüye kullanılarak sona erdirildiği durumlarda işçiye bildirim süresinin üç katı tutarında tazminat ödenir. Fesih için bildirim şartına da uyulmaması ayrıca dördüncü fıkra uyarınca tazminat ödenmesini gerektirir.

Bu maddeye göre ödenecek tazminatlar ile bildirim sürelerine ait peşin ödenecek ücretin hesabında 32. maddenin birinci fıkrasında yazılan ücrete ek olarak işçiye sağlanmış para veya para ile ölçülmesi mümkün sözleşme ve Kanun'dan doğan menfaatler de göz önünde tutulur.

Konuya ilişkin İK'da yer alan ilgili maddeler:

İK'nın "Feshin Geçerli Sebebe Dayandırılması" başlıklı 18. maddesine göre; Otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az altı aylık kıdemi olan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesini fesheden işveren, işçinin yeterliliğinden veya davranışlarından ya da işletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanmak zorundadır. Yer altı işlerinde çalışan işçilerde kıdem şartı aranmaz.

İşçinin altı aylık kıdemi, aynı işverenin bir veya değişik işyerlerinde geçen süreler birleştirilerek hesap edilir. İşverenin aynı işkolunda birden fazla işyerinin bulunması halinde, işyerinde çalışan işçi sayısı, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre belirlenir.

İşletmenin bütününe sevk ve idare eden işveren vekili ve yardımcıları ile işyerinin bütününe sevk ve idare eden ve işçiyi işe alma ve işten çıkarma yetkisi bulunan işveren vekilleri hakkında bu madde, 19 ve 21. maddeler ile 25. maddenin son fıkrası uygulanmaz.

İK'nın "Sözleşmenin Feshinde Usul" başlıklı 19. maddesine göre; İşveren fesih bildirimini yazılı olarak yapmak ve fesih sebebini açık ve kesin bir şekilde belirtmek zorundadır.

Hakkındaki iddialara karşı savunmasını almadan bir işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesi, o işçinin davranışı veya verimi ile ilgili nedenlerle feshedilemez. Ancak, işverenin 25. maddenin (II) numaralı bendi şartlarına uygun fesih hakkı saklıdır.

İK'nın "Fesih Bildirimine İtiraz ve Usulü" başlıklı 20. maddesine göre; İş sözleşmesi feshedilen işçi, fesih bildiriminde sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli bir sebep olmadığı iddiası ile fesih bildiriminden itibaren bir ay içinde iş mahkemesinde dava açabilir. Taraflar anlaşılırsa uyuşmazlık aynı sürede özel hakeme götürülür.

Feshin geçerli bir sebebe dayandığını ispat yükümlülüğü işverene aittir. İşçi, feshin başka bir sebebe dayandığını iddia ettiği takdirde, bu iddiasını ispatla yükümlüdür. Dava seri muhakeme usulüne göre iki ay içinde sonuçlandırılır. Mahkemece verilen kararın temyizi halinde, Yargıtay bir ay içinde kesin olarak karar verir.

İK'nın "Geçersiz Sebep Yapılan Feshin Sonuçları" başlıklı 21. maddesine göre; İşverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işveren, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorundadır. İşçiyi başvurusu üzerine işveren bir ay içinde işe başlatmaz ise, işçiye en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olur.

Mahkeme veya özel hakem feshin geçersizliğine karar verdiğinde, işçinin işe başlatılmaması halinde ödenecek tazminat miktarını da belirler. Kararın kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre için işçiye en çok dört aya kadar doğmuş bulunan ücret ve diğer hakları ödenir. İşçi işe başlatılırsa, peşin olarak ödenen bildirim süresine ait ücret ile kıdem tazminatı, yukarıdaki fıkra hükümlerine göre yapılacak ödemeden mahsup edilir. İşe başlatılmayan işçiye bildirim süresi verilmemiş veya bildirim süresine ait ücret peşin ödenmemişse, bu sürele ait ücret tutarı ayrıca ödenir.

İşçi kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının tebliğinden itibaren on işgünü içinde işe başlamak için işverene başvuruda bulunmak zorundadır. İşçi bu süre içinde başvuruda bulunmaz ise, işverence yapılmış olan fesih geçerli bir fesih sayılır ve işveren sadece bunun hukuki sonuçları ile sorumlu olur. Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri sözleşmeler ile hiçbir suretle değiştirilemez; aksi yönde sözleşme hükümleri geçersizdir.

8.5 İşçi ve İşverenlerin Haklı Nedenlere Dayanak Teşkil Eden Fesih Hakları

8.5.1 İşçinin Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkı

İK'nın "İşçinin Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkı" başlıklı 24. maddesine göre;

Süresi belirli olsun veya olmasın işçi, aşağıda yazılı hallerde iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemeden feshedebilir:

I. Sağlık sebepleri:

a) İş sözleşmesinin konusu olan işin yapılması işin niteliğinden doğan bir sebeple işçinin sağlığı veya yaşayışı için tehlikeli olursa.

b) İşçinin sürekli olarak yakından ve doğrudan buluşup görüştüğü işveren yahut başka bir işçi bulaşıcı veya işçinin işi ile bağdaşmayan bir hastalığa tutulursa.

II. Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri:

a) İşveren iş sözleşmesi yapıldığı sırada bu sözleşmenin esaslı noktalarından biri hakkında yanlış vasıflar veya şartlar göstermek yahut gerçeğe uygun olmayan bilgiler vermek veya sözler söylemek suretiyle işçiyi yanıltırsa,

b) İşveren işçinin veya ailesi üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak şekilde sözler söyler, davranışlarda bulunursa veya işçiye cinsel tacizde bulunursa,

c) İşveren işçiye veya ailesi üyelerinden birine karşı sataşmada bulunur veya gözdağı verirse, yahut işçiyi veya ailesi üyelerinden birini Kanun'a karşı davranışa özendirir, kışkırtır, sürükler, yahut işçiye ve ailesi üyelerinden birine karşı hapsi gerektiren bir suç işlerse yahut işçi hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ağır isnad veya ithamlarda bulunursa,

d) İşçinin diğer bir işçi veya üçüncü kişiler tarafından işyerinde cinsel tacize uğraması ve bu durumu işverene bildirmesine rağmen gerekli önlemler alınmazsa,

e) İşveren tarafından işçinin ücreti Kanun hükümleri veya sözleşme şartlarına uygun olarak hesap edilmez veya ödenmezse,

f) Ücretin parça başına veya iş tutarı üzerinden ödenmesi kararlaştırılıp da işveren tarafından işçiye yapabileceği sayı ve tutardan az iş verildiği hallerde, aradaki ücret farkı zaman esasına göre ödenerek işçinin eksik aldığı ücret karşılanmazsa, yahut çalışma şartları uygulanmazsa.

III. Zorlayıcı sebepler:

İşçinin çalıştığı işyerinde bir haftadan fazla süre ile işin durmasını gerektirecek zorlayıcı sebepler ortaya çıkarsa.

8.5.2 İşverenin Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkı

İK'nın "İşverenin Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkı" başlıklı 25. maddesine göre;

Süresi belirli olsun veya olmasın işveren, aşağıda yazılı hallerde iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemaksizin feshedebilir:

I- Sağlık sebepleri:

a) İşçinin kendi kastından veya derli toplu olmayan yaşayışından yahut içkiye düşkünlüğünden doğacak bir hastalığa yakalanması veya engelli hale gelmesi durumunda, bu sebeple doğacak devamsızlığın ardı ardına üç iş günü veya bir ayda beş iş gününden fazla sürmesi,

b) İşçinin tutulduğu hastalığın tedavi edilemeyecek nitelikte olduğu ve işyerinde çalışmasında sakınca bulunduğu Sağlık Kurulunca saptanması durumunda,

(a) alt bendinde sayılan sebepler dışında işçinin hastalık, kaza, doğum ve gebelik gibi hallerde işveren için iş sözleşmesini bildirimsiz fesih hakkı; belirtilen hallerin işçinin işyerindeki çalışma süresine göre 17. maddedeki bildirim sürelerini altı hafta aşmasından sonra doğar. Doğum ve gebelik hallerinde bu süre 74. maddedeki sürenin bitiminde başlar. Ancak işçinin iş sözleşmesinin askıda kalması nedeniyle işine gidemediği süreler için ücret işlemez.

II- Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri:

a) İş sözleşmesi yapıldığı sırada bu sözleşmenin esaslı noktalarından biri için gerekli vasıflar

veya şartlar kendisinde bulunmadığı halde bunların kendisinde bulunduğunu ileri sürerek, yahut gerçeğe uygun olmayan bilgiler veya sözler söyleyerek işçinin işvereni yanıltması,

b) İşçinin, işveren yahut bunların aile üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak sözler sarfetmesi veya davranışlarda bulunması, yahut işveren hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve isnadlarda bulunması,

c) İşçinin işverenin başka bir işçisine cinsel tacizde bulunması,

d) İşçinin işverene yahut onun ailesi üyelerinden birine yahut işverenin başka işçisine sataşması işyerine sarhoş yahut uyuşturucu madde almış olarak gelmesi ya da işyerinde bu maddeleri kullanması,

e) İşçinin, işverenin güvenini kötüye kullanmak, hırsızlık yapmak, işverenin meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışlarda bulunması,

f) İşçinin, işyerinde, yedi günden fazla hapisle cezalandırılan ve cezası ertelenmeyen bir suç işlemesi,

g) İşçinin işverenden izin almaksızın veya haklı bir sebebe dayanmaksızın ardı ardına iki işgünü veya bir ay içinde iki defa herhangi bir tatil gününden sonraki iş günü, yahut bir ayda üç işgünü işine devam etmemesi,

h) İşçinin yapmakla ödevli bulunduğu görevleri kendisine hatırlatıldığı halde yapmamakta ısrar etmesi,

ı) İşçinin kendi isteği veya savsaması yüzünden işin güvenliğini tehlikeye düşürmesi, işyerinin malı olan veya malı olmayıp da eli altında bulunan makineleri, tesisatı veya başka eşya ve maddeleri otuz günlük ücretinin tutarıyla ödeyemeyecek derecede hasara ve kayba uğratması.

III- Zorlayıcı sebepler:

İşçiyi işyerinde bir haftadan fazla süre ile çalışmaktan alıkoyan zorlayıcı bir sebebin ortaya çıkması.

IV- İşçinin gözaltına alınması veya tutuklanması halinde devamsızlığın 17. maddedeki bildirim süresini aşması.

İşçi feshin yukarıdaki bentlerde öngörülen sebeplere uygun olmadığı iddiası ile 18, 20 ve 21. madde hükümleri çerçevesinde yargı yoluna başvurabilir.

Konuya ilişkin, İK'nın "Derhal Fesih Hakkını Kullanma Süresi" başlıklı 26. maddesi uyarınca; 24. ve 25. maddelerde gösterilen ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan hallere dayanarak işçi veya işveren için tanınmış olan sözleşmeyi fesih yetkisi, iki taraftan birinin bu çeşit davranışlarda bulunduğunu diğer tarafın öğrendiği günden başlayarak altı iş günü geçtikten ve her halde fiilin gerçekleşmesinden itibaren bir yıl sonra kullanılamaz. Ancak işçinin olayda maddi çıkar sağlaması

halinde bir yıllık süre uygulanmaz. Bu haller sebebiyle işçi yahut işverenden iş sözleşmesini yukarıdaki fıkrada öngörülen süre içinde feshedenlerin diğer taraftan tazminat hakları saklıdır.

8.6 Yıllık Ücretli İzin Hakkı ve İzin Süreleri

İK'nın 53. maddesi uyarınca; işyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir. Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez. Niteliklerinden ötürü bir yıldan az süren mevsimlik veya kampanya işlerinde çalışanlara bu Kanun'un yıllık ücretli izinlere ilişkin hükümleri uygulanmaz.

İşçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi; hizmet süresi;

- a) Bir yıldan beş yıla kadar (beş yıl dahil) olanlara **ondört** günden,
- b) Beş yıldan fazla onbeş yıldan az olanlara **yirmi** günden,
- c) Onbeş yıl (dahil) ve daha fazla olanlara **yirmialtı** günden az olamaz.

Yer altı işlerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izin süreleri dörder gün artırılarak uygulanır. Ancak onsekiz ve daha küçük yaştaki işçilerle elli ve daha yukarı yaştaki işçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi **yirmi** günden az olamaz. Yıllık izin süreleri iş sözleşmeleri ve toplu iş sözleşmeleri ile artırılabilir.

“Yıllık Ücretli İzne Hak Kazanma ve İzni Kullanma Dönemi” başlıklı 54. madde uyarınca, yıllık ücretli izine hak kazanmak için gerekli sürenin hesabında işçilerin, aynı işverenin bir veya çeşitli işyerlerinde çalıştıkları süreler birleştirilerek göz önüne alınır. Şu kadar ki, bir işverenin bu Kanun kapsamına giren işyerinde çalışmakta olan işçilerin aynı işverenin işyerlerinde bu Kanun kapsamına girmeksizin geçirmiş buldukları süreler de hesaba katılır.

Bir yıllık süre içinde 55. maddede sayılan haller dışındaki sebeplerle işçinin devamının kesilmesi halinde bu boşlukları karşılayacak kadar hizmet süresi eklenir ve bu suretle işçinin izin hakkını elde etmesi için gereken bir yıllık hizmet süresinin bitiş tarihi gelecek hizmet yılına aktarılır. İşçinin gelecek izin hakları için geçmesi gereken bir yıllık hizmet süresi, bir önceki izin hakkının doğduğu günden başlayarak gelecek hizmet yılına doğru ve yukarıdaki fıkra ve 55. madde hükümleri gereğince hesaplanır. İşçi yukarıdaki fıkralar ve 55. madde hükümlerine göre hesaplanacak her hizmet yılına karşılık, yıllık iznini gelecek hizmet yılı içinde kullanır.

Yıllık İzin Bakımından Çalışılmış Gibi Sayılan Haller başlıklı 55. maddesi uyarınca yapılan düzenlemede; aşağıda yer alan süreler yıllık ücretli izin hakkının hesabında çalışılmış olduğu kabul edilmektedir:

- a) İşçinin uğradığı kaza veya tutulduğu hastalıktan ötürü işine gidemediği günler (Ancak, 25. maddenin (1) numaralı bendinin (b) alt bendinde öngörülen süreden fazlası sayılmaz).
- b) Kadın işçilerin 74. madde gereğince doğumdan önce ve sonra çalıştırılmadıkları günler.

c) İşçinin muvazzaf askerlik hizmeti dışında manevra veya herhangi bir kanundan dolayı ödevlendirilmesi sırasında işine gidemediği günler (Bu sürenin yılda 90 günden fazlası sayılmaz).

d) Çalışmakta olduğu işyerinde zorlayıcı sebepler yüzünden işin aralıksız bir haftadan çok tatil edilmesi sonucu olarak işçinin çalışmadan geçirdiği zamanın onbeş günü (işçinin yeniden işe başlaması şartıyla).

e) 66. maddede sözü geçen zamanlar.

f) Hafta tatili, ulusal bayram, genel tatil günleri.

g) 3153 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılan yönetmeliğe göre röntgen muayenehanelerinde z çalışanlara pazardan başka verilmesi gereken yarım günlük izinler.

h) İşçilerin arabuluculuk toplantılarına katılmaları, hakem kurullarında bulunmaları, bu kurullarda işçi temsilciliği görevlerini yapmaları, çalışma hayatı ile ilgili mevzuata göre kurulan meclis, kurul, komisyon ve toplantılara yahut işçilik konuları ile ilgili uluslararası kuruluşların konferans, kongre veya kurullarına işçi veya sendika temsilcisi olarak katılması sebebiyle işlerine devam edemedikleri günler.

ı) (Değişik: 04.04.2015-6645/35 Md.) Ek 2. maddede sayılan izin süreleri (İşçiye; evlenmesi veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü halinde üç gün, eşinin doğum yapması halinde ise beş gün ücretli izin verilir. İşçilerin en az yüzde yetmiş oranında engelli veya süregelen hastalığı olan çocuğunun tedavisinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveyninden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toptan veya bölümler halinde on güne kadar ücretli izin verilir.)

j) İşveren tarafından verilen diğer izinler ile 65. maddedeki kısa çalışma süreleri.

k) Bu Kanun'un uygulanması sonucu olarak işçiye verilmiş bulunan yıllık ücretli izin süresi.

“Yıllık Ücretli İzin Uygulanması” başlıklı 56. maddede yapılan düzenleme ile, yıllık ücretli iznin işveren tarafından bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bu iznin 53. maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesi zorunludur. (Değişik üçüncü fıkra: 14.04.2016-6704/16 md.)Ancak, 53. maddede öngörülen izin süreleri, tarafların anlaşması ile bir bölümü on günden aşağı olmamak üzere bölümler halinde kullanılabilir.

İşveren tarafından yıl içinde verilmiş bulunan diğer ücretli ve ücretsiz izinler veya dinlenme ve hastalık izinleri yıllık izne mahsup edilemez. Yıllık ücretli izin günlerinin hesabında izin süresine rastlayan ulusal bayram, hafta tatili ve genel tatil günleri izin süresinden sayılmaz.

Yıllık ücretli izinleri işyerinin kurulu bulunduğu yerden başka bir yerde geçirecek olanlara istemde bulunmaları ve bu hususu belgelemeleri koşulu ile gidiş ve dönüşlerinde yolda geçecek süreleri karşılamak üzere işveren toplam dört güne kadar ücretsiz izin vermek zorundadır. İşveren, işyerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerini gösterir izin kayıt belgesi tutmak zorundadır.

Alt işveren işçilerinden, alt işvereni değiştirdiği halde aynı işyerinde çalışmaya devam edenlerin yıllık ücretli izin süresi, aynı işyerinde çalıştıkları süreler dikkate alınarak hesaplanır. Asıl işveren, alt işveren tarafından çalıştırılan işçilerin hak kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin kullanılıp kullanılmadığını kontrol etmek ve ilgili yıl içinde kullanılmasını sağlamakla, alt işveren ise altıncı fıkraya göre tutmak zorunda olduğu izin kayıt belgesinin bir örneğini asıl işverene vermekle yükümlüdür.

8.7 4857 Sayılı İş Kanunu'nda Yer Alan İdari Para Cezaları

10 Haziran 2003 tarihinde yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Kanunu'nda yer alan idari para cezaları ile ilgili tablo aşağıda yer almaktadır.

10 Haziran 2003 tarihinde yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Kanunu'nda yer alan idari para cezaları (TL)

Sıra No.	Kanun Md.	Ceza Md.	Fiil	2023 Ceza (TL)	Açıklama
1	3	98	İşyerinin açılışını ve kapanışını bildirmemek, işyerini bildirme yükümlülüğüne aykırı davranmak.	1.018 (*) 105.688 (**)	(*)Maddenin 1. ve 2. Fıkralarına aykırı davranan işverene veya işveren vekiline çalıştırılan her işçi için (**) işyerini muvazaalı olarak bildiren asıl işveren ile alt işveren vekillerine ayrı ayrı
2	5	99/1-a	İşçilere eşit davranma ilkesine aykırı davranmak	885	Bu durumdaki her işçi için
3	7	99/1-b	Geçici İş İlişkisine ilişkin yükümlülükler uymamak	1.480	Bu durumdaki her işçi için
4	7/2-f	99/2	İşletmenin ortalama mal ve hizmet üretim kapasitesinin geçici iş ilişkisi kurulmasını gerektirecek ölçüde ve öngörülemeyen şekilde artması haline aykırı davranmak	5.921	Bu durumdaki her işçi için
5	8	99/1-c	Çalışma koşullarına ilişkin belgeyi vermemek	885	Bu durumdaki her işçi için
6	14	99/1-c	Çağrı üzerine çalışma hükümlerine aykırı davranmak	885	Bu durumdaki her işçi için
7	28	99/1-d	İşten ayrılan işçiye Çalışma Belgesi vermemek, belgeye gerçeğe aykırı bilgi yazmak	885	Bu durumdaki her işçi için
8	29	100	Madde hükmüne aykırı olarak işçi çıkartmak (toplu işçi çıkarma)	3.475	İşten çıkarılan her işçi için
9	30	101	Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmamak	13.190	Çalıştırılmayan her engelli ve eski hükümlü ve çalıştırılmayan her ay için
10	32	102/a	Ücret ile bu kanun'dan doğan veya TİS'den ya da iş sözleşmesinden doğan ücreti kasten ödememek veya eksik ödemek, ücret vb. ödemelerin banka hesabına ödenmemesi	956	Bu durumdaki her işçi ve her ay için
11	37	102/b	Ücret hesap pusulası düzenlememek	3.475	
12	38	102/b	Yasaya aykırı ücret kesme cezası vermek veya kesintinin sebep ve hesabını bildirmemek	3.475	
13	39	102/a	Asgari ücreti ödememek veya eksik ödemek	956	Bu durumdaki her işçi ve her ay için
14	41	102/c	Fazla çalışma ücretini ödememek veya işçiye hak ettiği serbest zamanı altı ay içinde vermemek veya işçinin onayını almadan fazla çalışma yaptırmak	1.683	Bu durumdaki her işçi için
15	52	102/b	Yüzde ile ilgili belgeyi temsilciye vermemek	3.475	

Sıra No.	Kanun Md.	Ceza Md.	Fiiil	2023 Ceza (TL)	Açıklama
16	56	103	Yıllık ücretli izni yasaya aykırı şekilde bölmek,	1.683	Bu durumdaki her işçi için
17	57	103	İzin ücretini yasaya aykırı şekilde ödemek veya eksik ödemek	1.683	Bu durumdaki her işçi için
18	59	103	Sözleşmesi fesh edilen işçiye yıllık izin ücreti ödememek	1.683	Bu durumdaki her işçi için
19	60	103	Yıllık izin yönetmeliğinin esas usullerine aykırı olarak izni kullandırmamak veya eksik kullandırmak	1.683	Bu durumdaki her işçi için
20	63	104	Çalışma sürelerine ve buna dair yönetmelik hükümlerine uymamak	9.302	
21	64	104	Telafi çalışması usullerine uymamak	1.683	Bu durumdaki her işçi için
22	68	104	Ara dinlenmesini uygulamamak	9.302	
23	69	104	İşçileri geceleri 7.5 saatten fazla çalıştırmak, gece ve gündüz postalarını değiştirmemek	9.302	
24	71	104	Çocukları çalıştırma yaşına ve çalıştırma yaşağına aykırı davranmak	9.302	
25	72	104	Yer ve suatında çalıştırma yaşağına uymamak	9.302	
26	73	104	Çocuk ve genç işleri gece çalıştırmak veya ilgili yönetmelik hükümlerine aykırı hareket etmek	9.302	
27	74	104	Doğum öncesi - sonrası sürelerde kadın işçiyi çalıştırmak veya ücretsiz izin vermemek	9.302	
28	75	104	İşçi özlük dosyasını düzenlememek	9.302	
29	76	104	Çalışma sürelerine ilişkin yönetmeliklere muhalefet etmek	9.302	
30	90	106	İş ve işçi bulmaya aracılık faaliyetini İş-Kur'dan izin almadan yürütmek	105.688	
31	92/2	107/1-a	Teftiş sırasında davete gelmemek, ifade ve bilgi vermemek, gerekli olan belge ve delilleri getirip göstermemek, İş Müfettişlerinin 92/1. fıkrada yazılı görevlerini yapmak için kendilerine her çeşit kolaylığı göstermemek ve bu yoldaki emir ve isteklerini geciktirmek, yerine getirmemek.	84.552	
32	96/1-2	107/1-b	İfade ve bilgilerine başvurulmuş işçilere işverenlerce telkinlerde veya kötü davranışlarda bulunmak. İşçilerin denetim ve teftişin yapılmasını güçleştirmeleri, kötü niyetli davranışlarda bulunmaları	84.552	
33		107/2	İş müfettişlerinin teftiş ve denetim görevlerinin yapılmasını ve sonuçlandırılmasını engellemek.	84.552	

9. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

9.1 Veraset ve İntikal Vergisinde İstisna Hadleri

31.12.2022 tarih ve 32059 (2.mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 54 seri no.lu Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliği (VİVKGT) gereğince, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun istisnalar ile ilgili 4. maddesinin ikinci fıkrasında, "(b), (d) ve (e) bentlerine göre, her bir takvim yılında uygulanacak istisna hadleri, önceki yılda uygulanan istisna hadlerine bu yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artış yapılmak suretiyle tespit olunur. Artırım sırasında 1 TL'ye kadar olan tutarlar dikkate alınmaz." hükmüne yer verilmiştir.

2022 yılı için yeniden değerlendirme oranı %122,93 (yüzyirmiiki virgöl doksanüç) olarak tespit edilmiş ve 542 sıra no'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile ilan edilmiştir.

Buna göre, 01.01.2023 tarihinden itibaren Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 4. maddesinin birinci fıkrasının (b), (d) ve (e) bentlerinde yer alan istisna tutarları aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir.;

İlgili Bent Açıklamaları	İstisna Hadleri
- Evlatlıklar dahil, fûruğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde (fûruğ bulunmaması halinde eşe isabet eden miras hissesinde 2.032.742 TL) (4/b)	1.015.747 TL
- İvazsız suretle meydana gelen intikallerde. (4/d)	23.387 TL
- Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile 14.03.2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da tanımlanan şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerde. (4/e)	23.387 TL

9.2 Veraset ve İntikal Vergisi Tarifesi

Anılan Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrasında "Vergi tarifesinin matrah dilim tutarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan dilim tutarlarının yüzden 5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz." denilmektedir.

Buna göre 01.01.2023 tarihinden itibaren veraset yolu ile veya ivazsız surette meydana gelen

intikallerde vergi, aşağıdaki tarifeye göre hesaplanacaktır.

Matrah	Veraset yoluyla intikallerde vergi oranı (%)	İvazsız intikallerde vergi oranı (%)
İlk 1.100.000 TL için	1	10
Sonra gelen 2.600.000 TL için	3	15
Sonra gelen 5.500.000 TL için	5	20
Sonra gelen 10.900.000 TL için	7	25
Matrahın 20.100.000 TL'yi aşan kısmı için	10	30

9.3 Veraset ve İntikal Vergisinde Beyanname ve Ödeme Zamanı

Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi aşağıda yazılı zamanlarda verilir:

1. Veraset tarihiyle vukubulan intikallerde:

a) Ölüm Türkiye'de vukubulmuş ise mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde ölüm tarihini takibeden dört ay içinde, mükelleflerin yabancı bir memlekette bulunmaları halinde ölüm tarihini takibeden altı ay içinde;

b) Ölüm yabancı bir memlekette vukubulmuş ise mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde ölüm tarihini takibeden altı ay içinde, mükellefler müteveffanın bulunduğu memlekette oldukları takdirde ölüm tarihini takibeden dört ay içinde, mükellefler müteveffanın bulunduğu yerin dışında başka bir yabancı memlekette oldukları takdirde de ölüm tarihini takibeden sekiz ay içinde;

c) Gaiplik halinde, gaiplik kararının ölüm siciline kaydolunduğu tarihi takibeden bir ay içinde;

2. Diğer suretle vaki intikallerde malların hukuken iktisab edildiği tarihi takibeden bir ay içinde.

Vergi Usul Kanunu'nun 13, 15, 17 ve 18. maddeleri hükümleri mahfuzdur.

3. Gerçek veya tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişler ile 5602 sayılı Kanun'da tanımlanan şans oyunlarında, yarışma ve çekiliş ile müsabakaların yapıldığı günü takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar.

Veraset ve İntikal Vergisi, tahakkukundan itibaren (3) yılda ve her yıl Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere iki eşit taksitte (gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenecek ikramiyeler ile 5602 sayılı Kanun'da tanımlanan şans oyunları dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilen vergiler beyanname verme süresi içinde) ödenir.

9.4 Kamu ve Özel Kuruluşlar ile Bankalar Arasında Yapılan Maaş Ödeme Protokolleri Gereğince Yapılan "Promosyon" Ödemelerinin Vergisel Boyutu

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre bir ödemenin ücret sayılabilmesi için, işi yapanın işverene

tabi olması, muayyen bir işyerine bağlı olarak çalışması, ödemenin bir hizmetin karşılığını teşkil etmesi ve verilen şeyin para, ayın veya para ile temsil edilebilen bir menfaat olması gerekmektedir.

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'na göre de; malların veraset yoluyla veya her ne suretle olursa olsun ivazsız bir şekilde bir şahıstan diğer şahsa intikali veraset ve intikal vergisine tabi olup, ivazlı intikaller ise bu vergiye tabi olmamaktadır.

Bankalar tarafından yapılan promosyon ödemeleri Gelir Vergisi Kanunu açısından değerlendirildiğinde;

- Maaş promosyonlarının bankalar tarafından doğrudan çalışanlara puan veya nakit olarak ödenmesi durumunda, banka ile çalışanlar arasında işçi-işveren ilişkisi olmadığından,
- Bankalar tarafından, vergi mükellefi olsun veya olmasın promosyon anlaşması yapılan kuruma ödeme yapılması ve bu ödemelerin gelir olarak kaydedilmeden çalışanlara aynen aktarılması halinde, ödeme yapan kurum aracı durumunda olacağından,

Çalışanlara yapılan bu türden ödemelerin ücret olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Promosyon ödemelerinin banka tarafından doğrudan iktisadi faaliyeti olan kurumlara yapılması ve yapılan ödemelerin kazanca dahil edilmesi durumunda, ilgili kurum tarafından çalışanlara yapılan ödeme banka promosyonu olma niteliğini kaybetmiş olacağından ücretlerin vergilendirilmesine ilişkin hükümlere göre değerlendirilecektir.

Bankalar, kendilerinden maaş alan personele kredi temin etme, kredi kartı verme, havale ve EFT işlemlerinin yapılması gibi bankacılık işlemlerinin bankalarında gerçekleştirilmesini sağlamak suretiyle ve hesaplardaki atıl parayı kullanarak ticari faaliyetlerini genişletmeyi ve ticari kazanç elde etmeyi amaçlamaktadır. Dolayısıyla, bankalar tarafından yapılan protokol çerçevesinde söz konusu kurumlarda çalışan personele promosyon adı altında yapılan ödemeler ivazsız bir intikal niteliği taşımadığından, veraset ve intikal vergisi kapsamında değerlendirilemez.

Bu açıklamalara göre, bankalar tarafından;

- İlgili protokoller gereği işveren olan gerçek ve tüzel kişilere yapılan promosyon ödemelerinin, işverenin iktisadi faaliyetinin bulunması halinde ticari/kurum kazancı olarak değerlendirilmesi,
- Kamu kurum veya kuruluşlarıyla yapılan protokollere istinaden çalışanlara yapılan promosyon ödemelerinin ücret olarak değerlendirilmemesi,
- Ödemelerin kamu kurum veya kuruluşlarına yapılması ve bu tutarların çalışanlara aktarılmasında ilgili kurumun aracı olması halinde ücret olarak değerlendirilmemesi,
- Yapılan söz konusu ödemelerin ivazlı bir intikal olması nedeniyle veraset ve intikal vergisine tabi tutulmaması

gerekmektedir.

10. MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

10.1 MTV'ye Tabi Kara, Hava ve Deniz Araçları

MTVK'nın "Verginin Mevzuu" başlıklı 1. maddesi uyarınca; bu Kanun'un 5. ve 6. maddelerinde yazılı tarifelerde yer alan;

- a) Karayolları Trafik Kanunu'na göre trafik şube veya bürolarına kayıt ve tescil edilmiş bulunan motorlu kara taşıtları,
- b) Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne kayıt ve tescil edilmiş olan uçak ve helikopterler,

motorlu taşıtlar vergisine tabidir.

10.2 MTVK'da Yer Alan Önemli Tanımlar

197 sayılı MTVK'nın Tanımlar başlıklı 2. maddesinde, 5897 sayılı Kanun'un 3. maddesi ile bir takım değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu değişiklikler doğrultusunda **önemli bazı tanımlara** aşağıda yer verilmiştir.

- 1- Motorlu taşıt:** Karada, havada insan, hayvan ve eşya taşımaya yarayan ve makine kuvvetiyle hareket eden taşıtlardır.
- 2- Otomobil:** Yapısı itibarıyla, sürücüsü dahil en çok sekiz oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır.
- 3- Motosiklet:** İki veya üç tekerlekli sepetli veya sepetsiz motorlu araçlardır. Bunlardan karoserisi yük taşıyabilecek şekilde sandıklı veya özel biçimde yapılmış olan ve yolcu taşımalarında kullanılmayan üç tekerlekli motosikletlere yük motosikleti (triportör) denir.
- 4- Minibüs:** Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil dokuz ile onyedini oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır.
- 5- Otobüs:** Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil en az onsekiz oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır. Trolleybüsler de bu sınıfa dahildir.
- 6- Kaptıkaçtı:** Şoföründen başka, oturmaları şartıyla en çok yedi yolcu alabilen, insan taşımak için imal edilmiş olan ve bu maksatla kullanılan, yerle temas halinde dört tekerleği bulunan, şekil ve yapılışı itibarıyla otomobilden farklı olan motorlu taşıtlardır (Carry-all, Travel-all, Jeep-station ve benzerleri bu sınıfa dahildir.).
- 7- Arazi taşıtı:** Karayollarında yolcu veya yük taşıyabilecek şekilde imal edilmiş olmakla beraber bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilen motorlu araçtır.
- 8- Panel van:** Azami toplam ağırlığı 3500 kilogramı geçmeyen, kapalı kasalı (yandan camlı olanlar dahil), sürücü kısmından başka tek veya daha fazla sıralı oturma yeri bulunan, insan ve yük

taşımak için imal edilmiş olan taşıtlardır.

9- Motorlu karavan (kamp taşıtı): Yük taşımada kullanılan, iç tasarımı tatil yapmaya uygun teçhizatlarla donatılmış, hizmet edebileceği kadar yolcu taşıyabilen motorlu taşıttır.

10- Kamyonet: İzin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3,5 tonu geçmeyen ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu araçtır.

11- Kamyon: İzin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3,5 tondan fazla olan ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu araçtır.

12- Çekici: Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş olan ve yük taşımayan motorlu araçtır.

13- (7061 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük 01.01.2018) Taşıt değeri: Taşıtların teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan (vade farkı ile hesaplanan özel tüketim vergisi hariç) teşekkül eden değeri ifade eder.

14- (7103 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle eklenen bent; Yürürlük 01.01.2019) Motor gücü: Taşıtların elektrik motorlarını imal eden fabrikalarca uluslararası normlara göre tespit edilen ve kilovat (kW) olarak ifade olunan azami güçtür.

Bu verginin uygulanmasıyla ilgili diğer terimler Karayolları Trafik Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Karayolları Trafik Yönetmeliği ve Türk Gümrük Tarife Cetveline göre tespit olunur.

10.3 MTV'de İstisna Uygulaması

197 sayılı MTK'nın İstisnalar başlıklı 4. maddesine göre aşağıda yazılı motorlu taşıtlar vergiden müstesnadır.

a) Genel ve özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları ile il özel idareleri, belediyeler, köy tüzel kişilikleri ile bunların üyesi oldukları mahalli idare birlikleri ve Türkiye Kızılay Derneği adına kayıt ve tescil edilen taşıtlar (bu idarelere bağlı olup, ayrı tüzel kişiliği olan işletmeler ile özel kanunlarında malları Devlet malı sayılmış olan kuruluşların taşıtları hariç),

b) Karşılıklı olmak şartıyla, yabancı devletlerin Türkiye'de bulunan elçilik ve konsolosluklarıyla, elçi, maslahatgüzar ve konsoloslarına (Fahri konsoloslar hariç) ve o devletin uyruğunda bulunan elçilik ve konsolosluk memurlarına ve merkezi Türkiye'de bulunan uluslararası kurullar ile bu kurulların yabancı uyruklu memurlarına ve resmi bir görev için yurda gelen delege ve heyetlere ve bu heyetlere mensup yabancı uyruklu kişilere ait taşıtlar.

c) Engellilik oranı % 90 ve daha fazla olan malül ve engellilerin adlarına kayıtlı taşıtlar ile diğer malül ve engellilerin, bu durumlarına uygun hale getirilmiş özel tertibatlı taşıtlar.

d) 18.06.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankalara, tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle yürütülen müflis bankaların iflas idarelerine ait taşıtlar.

Motorlu taşıtlar vergisi ile ilgili muaflık ve istisna hükümleri, bu Kanun'a hüküm eklenmek veya bu Kanun'da değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir. Bu Kanun'da yer almayan istisna ve muafıklar hükümsüzdür. Ancak, uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır.

10.4 MTV Tarifesinde Yapılan Değişiklikler

Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri ile motosikletler MTVK'nın 5. maddesinde yer alan (I) sayılı tarifeye göre; (I) sayılı tarifede yazılı taşıtlar dışında kalan, motorlu kara taşıtları (II) sayılı tarifeye göre; uçak ve helikopterler (Türkkuşu, Türk Hava Kurumuna ait olanlar hariç) (IV) sayılı tarifeye göre vergilendirilirler. Zirai ilaçlama amacıyla kullanılmak üzere kayıt ve tescil edilmiş uçaklar için (IV) sayılı tarifede yer alan vergi tutarları yüzde 25 oranında uygulanır.

06.05.2009 tarihli 5897 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile MTVK'nın 6. maddesinde yer alan "özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler (III) sayılı tarifeye" ibaresi ile maddede yer alan (III) sayılı tarife MTVK'dan çıkarılmıştır.

MTVK'nın 5. ve 6. ve geçici 8. maddelerine göre;

- (I) sayılı tarifede yer alan otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri ile motosikletler motor silindir hacmi, taşıt değeri ve yaş kriterlerine göre,
- (I/A) sayılı tarifede yer alan otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri ile motosikletler motor silindir hacmi, ve yaş kriterlerine göre,
- (II) sayılı tarifede yer alan minibüs, panelvan ve motorlu karavanlar "motor silindir hacmi ve yaş", otobüs ve benzerleri "oturma yeri ve yaş", kamyonet, kamyon, çekici ve benzerleri de "azami toplam ağırlık ve yaş" kriterlerine göre,
- (IV) sayılı tarifede yer alan uçak ve helikopterler, azami kalkış ağırlığı ve yaş kriterlerine göre

vergilendirilecektir.

30.12.2022 tarih ve 32059 (2.mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 55 seri no.lu MTV Genel Tebliği ışığında MTVK'nın 5. ve 6. maddeleri uyarınca I, II, ve IV sayılı tarifelere ve gerekli açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun "Yetki" başlığını taşıyan 10. maddesinin ikinci fıkrasında, "Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan vergi miktarları o yıl için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır." hükmüne, aynı maddenin 5897 sayılı Kanun'un 2. maddesinin (f) bendiyle değişik son fıkrasında ise, "Bu suretle hesaplanan ve ödenmesi gereken vergi miktarlarında 1 Türk Lirasının altındaki tutarlar dikkate alınmaz." hükmüne yer verilmiştir.

2022 yılı için yeniden değerlendirme oranı %122,93 (yüzyirmiiki virgül doksanüç) olarak tespit edilmiş ve 24.11.2022 tarihli ve 32023 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:542) ile ilan edilmiş bulunmaktadır. Ayrıca 20.12.2022 tarihli ve 6582 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla söz konusu yeniden değerlendirme oranı, 197 sayılı Kanunun 5. maddesinde yer alan (I) sayılı tarife, 6. maddesinde yer alan (II) ve (IV) sayılı tarifeler ve geçici 8. maddesinde yer alan (I/A) sayılı tarifesinde bulunan taşıtlar için, 2023 yılı motorlu taşıtlar vergisi tutarlarının tespitinde

uygulanmak üzere %1.5 (altmışbir virgöl beş) olarak belirlenmiştir.

Buna göre, 01.01.2023 tarihinden itibaren motorlu taşıtların vergilendirilmesine ilişkin 197 sayılı Kanunun 5. maddesindeki (I) sayılı tarife, 6. maddesinde yer alan (II) ve (IV) sayılı tarifeler ve geçici 8. maddesindeki (I/A) sayılı tarife yeniden belirlenmiştir.

(I) SAYILI TARİFE
(01.01.2018 Tarihinden Sonra Tescil Edilecek Araçlar İçin)

Motor Silindir Hacmi (cm ³)	Taşıt Değeri (TL)	Satır Numarası	Taşıtların Yaşları İle Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
			1-3 yaş	4-6 yaş	7-11 Yaş	12-15 Yaş	16 ve yukarı yaş
I - Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri							
1300 cm ³ ve aşağısı	114.000'i aşmayanlar	1	2.120,00	1.479,00	826,00	623,00	219,00
	114.000'i aşıp 199.700'ü aşmayanlar	2	2.330,00	1.626,00	907,00	687,00	242,00
	199.700'ü aşanlar	3	2.545,00	1.773,00	993,00	750,00	261,00
1301-1600 cm ³ 'e kadar	114.000'i aşmayanlar	4	3.693,00	2.769,00	1.606,00	1.135,00	436,00
	114.000'i aşıp 199.700'ü aşmayanlar	5	4.064,00	3.047,00	1.768,00	1.245,00	476,00
	199.700'ü aşanlar	6	4.434,00	3.323,00	1.925,00	1.359,00	520,00
1601-1800 cm ³ 'e kadar	285.800'ü aşmayanlar	7	7.178,00	5.613,00	3.299,00	2.013,00	780,00
	285.800'ü aşanlar	8	7.834,00	6.120,00	3.604,00	2.199,00	851,00
1801-2000 cm ³ 'e kadar	285.800'ü aşmayanlar	9	11.309,00	8.709,00	5.119,00	3.407,00	1.198,00
	285.800'ü aşanlar	10	12.340,00	9.505,00	5.584,00	3.323,00	1.308,00
2001-2500 cm ³ 'e kadar	356.900'ü aşmayanlar	11	16.967,00	12.317,00	7.695,00	4.596,00	1.818,00
	356.900'ü aşanlar	12	18.511,00	13.436,00	8.393,00	5.016,00	1.983,00
2501-3000 cm ³ 'e kadar	714.300'ü aşmayanlar	13	23.656,00	20.583,00	12.857,00	6.915,00	2.535,00
	714.300'ü aşanlar	14	25.810,00	22.451,00	14.027,00	7.545,00	2.766,00
3001-3500 cm ³ 'e kadar	714.300'ü aşmayanlar	15	36.030,00	32.421,00	19.528,00	9.748,00	3.570,00
	714.300'ü aşanlar	16	39.309,00	35.365,00	21.303,00	10.631,00	3.900,00
3501-4000 cm ³ 'e kadar	1.143.400'ü aşmayanlar	17	56.650,00	48.919,00	28.808,00	12.587,00	5.119,00
	1.143.400'ü aşanlar	18	61.806,00	53.364,00	31.432,00	14.027,00	5.584,00
4001 cm ³ ve yukarısı	1.357.700'ü aşmayanlar	19	92.725,00	69.530,00	41.179,00	18.507,00	7.178,00
	1.357.700'ü aşanlar	20	101.152,00	75.853,00	44.924,00	20.189,00	7.834,00

Motor Silindir Hacmi (cm ³)	Taşıtların Yaşları İle Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
	1-3 yaş	4-6 yaş	7-11 Yaş	12-15 Yaş	16 ve yukarı yaş
2- Motosikletler					
100-250 cm ³ 'e kadar	395,00	295,00	218,00	134,00	21,00
251-650 cm ³ 'e kadar	817,00	618,00	395,00	218,00	134,00
651-1200 cm ³ 'e kadar	2.109,00	1.253,00	618,00	395,00	218,00
1201 cm ³ ve yukarısı	5.116,00	3.380,00	2.109,00	1.674,00	817,00

(7103 Sayılı Kanununun 18. maddesiyle eklenen fıkralar; Yürürlük: 01.01.2019) (I) sayılı tarifenin “**1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri**” başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 70 kW'ı geçmeyenler 1, 2, 3 satır numaralarında,
- b) 70 kW'ı geçen fakat 85 kW'ı geçmeyenler 4, 5, 6 satır numaralarında,
- c) 85 kW'ı geçen fakat 105 kW'ı geçmeyenler 7, 8 satır numaralarında,
- d) 105 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler 9, 10 satır numaralarında,
- e) 120 kW'ı geçen fakat 150 kW'ı geçmeyenler 11, 12 satır numaralarında,
- f) 150 kW'ı geçen fakat 180 kW'ı geçmeyenler 13, 14 satır numaralarında,
- g) 180 kW'ı geçen fakat 210 kW'ı geçmeyenler 15, 16 satır numaralarında,
- h) 210 kW'ı geçen fakat 240 kW'ı geçmeyenler 17, 18 satır numaralarında,
- ı) 240 kW'ı geçenler 19, 20 satır numaralarında,

yer alan taşıt değerlerine ve yaşına isabet eden vergi tutarlarının % 25'i oranında vergilendirilir.

(I) sayılı tarifenin “**2- Motosikletler**” başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 6 kW'ı geçen fakat 15 kW'ı geçmeyenler bu bölümün birinci satırında,
- b) 15 kW'ı geçen fakat 40 kW'ı geçmeyenler bu bölümün ikinci satırında,
- c) 40 kW'ı geçen fakat 60 kW'ı geçmeyenler bu bölümün üçüncü satırında,
- d) 60 kW'ı geçenler bu bölümün dördüncü satırında,

yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının % 25'i oranında vergilendirilir.

(I/A) Sayılı Tarife (31.12.2017 Tarihinden Önce Tescil Edilen Arçlar İçin)

Motor Silindir Hacmi (cm ³)	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
	1-3 yaş	4-6 yaş	7-11 yaş	12-15 yaş	16 ve yukarı yaş
I- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri					
1300 cm ³ ve aşağısı	2.120,00	1.479,00	826,00	623,00	219,00
1301-1600 cm ³ 'e kadar	3.693,00	2.769,00	1.606,00	1.135,00	436,00
1601-1800 cm ³ 'e kadar	6.527,00	5.098,00	3.003,00	1.828,00	707,00
1801-2000 cm ³ 'e kadar	10.284,00	7.918,00	4.654,00	2.769,00	1.091,00
2001-2500 cm ³ 'e kadar	15.423,00	11.196,00	6.996,00	4.178,00	1.652,00
2501-3000 cm ³ 'e kadar	21.508,00	18.709,00	11.687,00	6.283,00	2.306,00
3001-3500 cm ³ 'e kadar	32.755,00	29.473,00	17.752,00	8.859,00	3.249,00
3501-4000 cm ³ 'e kadar	51.503,00	44.472,00	26.190,00	11.687,00	4.654,00
4001 cm ³ ve yukarısı	84.294,00	63.211,00	37.435,00	16.821,00	6.527,00

(7103 Sayılı Kanununun 21 inci maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük: 01.01.2019) (I/A) sayılı tarifede yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 70 kW'ı geçmeyenler birinci satırında,
- b) 70 kW'ı geçen fakat 85 kW'ı geçmeyenler ikinci satırında,
- c) 85 kW'ı geçen fakat 105 kW'ı geçmeyenler üçüncü satırında,
- d) 105 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler dördüncü satırında,
- e) 120 kW'ı geçen fakat 150 kW'ı geçmeyenler beşinci satırında,
- f) 150 kW'ı geçen fakat 180 kW'ı geçmeyenler altıncı satırında,
- g) 180 kW'ı geçen fakat 210 kW'ı geçmeyenler yedinci satırında,
- h) 210 kW'ı geçen fakat 240 kW'ı geçmeyenler sekizinci satırında,
- ı) 240 kW'ı geçenler dokuzuncu satırında,

yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının %25'i oranında vergilendirilir.

(II) Sayılı Tarife

Taşıt Cinsi ve Oturma Yeri/Azami Toplam Ağırlık	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)		
	1-6 yaş	7-15 yaş	16 ve yukarı yaş
1) Minibüs	2.535,00	1.674,00	817,00
2) Panelvan ve motorlu karavanlar (motor silindir hacmi)			
1900 cm ³ ve aşağısı	3.380,00	2.109,00	1.253,00
1901 cm ³ ve yukarısı	5.116,00	3.380,00	2.109,00
3) Otobüs ve benzerleri (oturma yeri)			
25 kişiye kadar	6.403,00	3.824,00	1.674,00
26-35 kişiye kadar	7.679,00	6.403,00	2.535,00
36-45 kişiye kadar	8.546,00	7.248,00	3.380,00

46 kişi ve yukarısı	10.252,00	8.546,00	5.116,00
4) Kamyonet, kamyon, çekici ve benzerleri (azami toplam ağırlık)			
1.500 kg.'a kadar	2.273,00	1.510,00	739,00
1.501-3.500 kg.'a kadar	4.604,00	2.667,00	1.510,00
3.501-5.000 kg.'a kadar	6.917,00	5.757,00	2.273,00
5.001-10.000 kg.'a kadar	7.679,00	6.521,00	3.057,00
10.001-20.000 kg.'a kadar	9.229,00	7.679,00	4.604,00
20.001 kg. ve yukarısı	11.544,00	9.229,00	5.363,00

(7103 Sayılı Kanunun 19. maddesiyle eklenen fıkralar; Yürürlük: 01.01.2019)(II) sayılı tarifenin “**2) Panel van ve motorlu karavanlar (Motor Silindir hacmi)**” başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

a) 115 kW'ı geçmeyenler bu bölümün birinci satırında,

b) 115 kW'ı geçenler bu bölümün ikinci satırında,

yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının % 25'i oranında,

(II) sayılı tarifedeki minibüs, otobüs, kamyonet, kamyon, çekici ve benzeri taşıtlardan sadece elektrik motoru olanlar, bu taşıtlara ilişkin tarifede yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının % 25'i oranında

vergilendirilir.

(IV) Sayılı Tarife

Taşıt Cinsi ve Azami Kalkış Ağırlığı	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)			
	1-3 yaş	4-5 yaş	6-10 yaş	11 ve yukarı yaş
Uçak ve helikopterler				
1.150 kg.'a kadar	42.870,00	34.278,00	25.704,00	20.558,00
1.151 - 1.800 kg.'a kadar	64.317,00	51.439,00	38.577,00	30.859,00
1.801 - 3.000 kg.'a kadar	85.769,00	68.610,00	51.439,00	41.153,00
3.001 - 5.000 kg.'a kadar	107.221,00	85.769,00	64.317,00	51.439,00
5.001 - 10.000 kg.'a kadar	128.675,00	102.933,00	77.188,00	61.741,00
10.001 - 20.000 kg.'a kadar	150.125,00	120.091,00	90.055,00	72.024,00
20.001 kg. ve yukarısı	171.571,00	137.242,00	102.933,00	82.342,00
(Türk kuşu, Türk Hava Kurumu'na ait olanlar hariç)				

10.5 MTV'nin Gider Açısından Değerlendirilmesi

197 sayılı MTVK'nın "Gider Kaydedilmeme Hali" başlıklı 14. maddesi uyarınca;

Bu Kanuna bağlı **(7061 sayılı Kanun'un 24. maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 01.01.2018)** (I), (I/A) ve (IV) sayılı tarifelerde yer alan taşıtlardan (Ticari maksatla kullanılan uçak ve helikopterler ile taşıt kiralama faaliyeti ile uğraşan işletmelerin bu amaçla kiraya verdikleri taşıtlar hariç) alınan vergi ve cezalar ile gecikme zamları gelir ve kurumlar vergilerinin matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmez (Ödenen MTV kanunen kabul edilmeyen gider olarak karın tespitinde dikkate alınacaktır).

II. 6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDAKİ KANUN'DA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

II.1 Amme Alacağında Tecil Faizi ve Gecikme Zammı

Amme alacaklarında uygulanacak olan gecikme zammı ve tecil faizi oranlarında en son değişiklikler, Maliye Bakanlığı'nın 21.07.2022 tarih ve 31899 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sıra No:6, Seri:C Tahsilat Genel Tebliği ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun değişik 51. maddesi uyarınca Cumhurbaşkanınca alınan ve 21.07.2022 tarih ve 31899 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5801 sayılı Kararla yapılmıştır.

Bu bağlamda, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca yürütülecek işlemlere esas olmak üzere, tecil faizi ile gecikme zammı oranlarının değişikliğine ilişkin olarak yürütülecek işlemler aşağıda açıklanmıştır.

II.1.1 Tecil Faizi

6183 sayılı Kanun'un 48. maddesi uyarınca yapılan tecil ve taksitlendirme işlemlerinde uygulanmakta olan tecil faizi oranı, 21.07.2022 tarih ve 31899 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan sıra no:6, seri:C Tahsilat Genel Tebliği ile, **bu tebliğin yayımı tarihinden itibaren yıllık %24'e** çıkarılmış bulunmaktadır.

Bundan böyle, söz konusu tebliğin yayım tarihi olan **21.07.2022** tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanun'un 48. maddesi uyarınca yapılacak tecil ve taksitlendirme işlemlerinde yıllık **%24** oranında tecil faizi uygulanacaktır.

Öte yandan, tecil faizi oranı ile ilgili yapılan değişiklik uyarınca, **bu tebliğin yayımı tarihinden (21.07.2022) önce tecil ve taksitlendirilen alacaklara; tecil tarihinden söz konusu tebliğin yayımı tarihine kadar geçen süre için geçerli oranlar, bu tebliğin yayımı tarihinden sonraki süre için ise yıllık %24 oranında tecil faizi uygulanacaktır.**

II.1.2 Gecikme Zammı

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un değişik 51. maddesi uyarınca Cumhurbaşkanınca alınan ve 21.07.2022 tarih ve 31899 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5801 sayılı Karar ile; **söz konusu kararın yayımı tarihinden geçerli olmak üzere vadesinde ödenmeyen amme alacaklarına uygulanacak gecikme zammı oranının her ay için ayrı ayrı %2.5 olarak uygulanacağı öngörülmüştür.**

11.2 Yıllar İtibariyle Gecikme Zammı ve Tecil Faizi Oranları

Yürürlük Tarihlerine Göre Gecikme Zammı	İlgili BKK/CK	Oranları (%) (Aylık)
31.08.1995 - 31.01.1996 Tarihleri Arasında	1995/7138 Sayılı BKK	10
01.02.1996 - 08.07.1998 Tarihleri Arasında	1996/7798 Sayılı BKK	15
09.07.1998 - 20.01.2000 Tarihleri Arasında	1998/11331 Sayılı BKK	12
21.01.2000 - 01.12.2000 Tarihleri Arasında	2000/7 Sayılı BKK	6
02.12.2000 - 28.03.2001 Tarihleri Arasında	2000/1555 Sayılı BKK	5
29.03.2001 - 30.01.2002 Tarihleri Arasında	2001/2175 Sayılı BKK	10
31.01.2002 - 11.11.2003 Tarihleri Arasında	2002/3550 Sayılı BKK	7
12.11.2003 - 01.03.2005 Tarihleri Arasında	2003/6345 Sayılı BKK	4
02.03.2005 - 20.04.2006 Tarihleri Arasında	2005/8551 Sayılı BKK	3
21.04.2006 - 18.11.2009 Tarihleri Arasında	2006/10302 Sayılı BKK	2,5
19.11.2009 - 18.10.2010 Tarihleri Arasında	2009/15565 Sayılı BKK	1,95
19.10.2010 - 04.09.2018 Tarihleri Arasında	2010/965 Sayılı BKK	1,40
05.09.2018 - 30.06.2019 Tarihleri Arasında	62 Sayılı CK	2
01.07.2019 - 01.10.2019 Tarihleri Arasında	1266 Sayılı CK	2,5
02.10.2019 - 29.12.2019 Tarihleri Arasında	1592 Sayılı CK	2
30.12.2019 - 20.07.2022 Tarihleri arasında	1947 Sayılı CK	1,6
21.07.2022 Tarihinden İtibaren	5801 Sayılı CK	2,5

Yürürlük Tarihlerine Göre Tecil Faizi	İlgili Tahsilat GT	Oranları (%) (Aylık)
22.10.1996 - 09.07.1998 Tarihleri Arasında	397 Seri No.lu GT	10
10.07.1998 - 24.01.2000 Tarihleri Arasında	402 Seri No.lu GT	8
25.01.2000 - 20.12.2000 Tarihleri Arasında	409 Seri No.lu GT	4
21.12.2000 - 30.03.2001 Tarihleri Arasında	412 Seri No.lu GT	3
31.03.2001 - 01.02.2002 Tarihleri Arasında	416 Seri No.lu GT	6
02.02.2002 - 11.11.2003 Tarihleri Arasında	421 Seri No.lu GT	5
12.11.2003 - 03.03.2005 Tarihleri Arasında	429 Seri No.lu GT	3
04.03.2005 - 27.04.2006 Tarihleri Arasında	434 Seri No.lu GT	2,5
28.04.2006 - 20.11.2009 Tarihleri Arasında	438 Seri No.lu GT	2
21.11.2009 - 20.10.2010 Tarihleri Arasında	Sıra No:1, Seri:C GT	1,58
21.10.2010 - 05.09.2018 Tarihleri Arasında	Sıra No:2, Seri C GT	1,00
06.09.2018 - 24.10.2019 Tarihleri Arasında	Sıra No:3, Seri C GT	1,83
25.10.2019 - 29.12.2019 Tarihleri Arasında	Sıra No:4, Seri C GT	1,58
30.12.2019 - 20.07.2022 Tarihleri Arasında	Sıra No:5, Seri C GT	1,25
21.07.2022 Tarihinden İtibaren	Sıra No:6, Seri C GT	2

12. EMLAK VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

12.1 Emlak Vergisi Oranları

Emlak Cinsi	5216 Sayılı Kanun'un Uygulandığı Büyük Şehir Belediye Sınırları ve Mücavir Alanlarda (%)	Normal Oranlar (Diğer Yerlerde) (%)
Bina (Meskenler) (EVK Md. 8)	0,2	0,1
Bina (Diğerleri) (EVK Md. 8)	0,4	0,2
Arsa (EVK Md. 18)	0,6	0,3
Arazi (EVK Md. 18)	0,2	0,1

NOT: Büyükşehir Belediyesi olan iller; Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İçel (Mersin), İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli (İzmit), Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Sakarya (Adapazarı), Ordu, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon, Van.

12.2 Tarh - Tahakkuk ve Ödeme Süresi

EVK'nın "Verginin Tarh ve Tahakkuku" başlıklı 21. maddesi uyarınca; Arazi vergisi, ilgili belediye tarafından;

- a)** Dört yılda bir defa olmak üzere takdir işlemlerinin yapıldığı yılı takip eden yılın Ocak ve Şubat aylarında,
- b)** 33. maddenin (1) ila (7) numaralı fıkralarında yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerle bildirim verilmesi icabeden hallerde, vergi değerini tadil eden sebeplerin meydana geldiği bütçe yılını takip eden yılın Ocak ayı içinde, vergi değerini tadil eden sebep bütçe yılının son üç ayı içinde vuku bulmuş ve bildirim, vergi değerini tadil eden sebebin meydana geldiği bütçe yılını takip eden yılda verilmiş ise bildirim verildiği tarihte,
- c)** 33. maddenin (8) numaralı fıkrasında yazılı hallerde, takdir işlemlerinin yapıldığı bütçe yılını takip eden yılın Ocak ve Şubat aylarında,

29. maddeye göre hesaplanan vergi değeri esas alınarak yıllık olarak tarh olunur. Bildirim posta

ile gönderilmiş ise vergi, bildirim verme süresinin son gününü takip eden yedi gün içinde tarh olunur. Bu suretle tarh olunan vergiler, tarh edilen tarihte tahakkuk etmiş sayılır ve mükellefe bir yazı ile bildirilir.

Yapılan tarh ve tahakkuku takip eden yıllarda, 29. maddeye göre tespit edilen vergi değeri üzerinden hesaplanan arazi vergisi, her bütçe yılının başından itibaren o yıl için tahakkuk etmiş sayılır. Bir il veya ilçe sınırları içerisinde birden fazla belediye olması halinde, belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan araziye ait arazi vergisini tarha yetkili olacak belediye, ilgili valiler tarafından belirlenir.

EVK'nın "Ödeme Süresi" başlıklı 30. maddesi uyarınca da:

- Emlak Vergisi birinci taksiti, Mart, Nisan ve Mayıs aylarında,
- İkinci taksiti Kasım ayı içinde olmak üzere iki eşit taksitte ödenir.

Maliye Bakanlığı ödeme aylarını, bölgelerin özelliklerine göre değiştirebilir.

Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15. günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir.

12.3 Bina (Emlak) Vergisi Oranı Sıfıra İndirilen Kişiler

29.12.2006 tarih ve 26391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 01.01.2007 tarihinden geçerli olmak üzere :

- Kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup 18 yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin,
- Gelirleri münhasıran Kanun'la kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların,
- Gazilerin,
- Engellilerin,
- Şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskene sahip olmaları halinde (intifa hakkına sahip olunması hali dahil), bu meskene ait bina vergisi oranını 2007 ve müteakip yıllar için sıfıra indirilmiştir.

12.4 Değerli Konut Vergisi

Türkiye sınırları içinde bulunan mesken nitelikli taşınmazlardan 29. maddeye göre belirlenen bina vergi değeri 5.000.000,00 Türk lirasının **(2023 yılı için geçerli tutar 9.967.000 TL'dir)** üzerinde olanlar değerli konut vergisine tabidir.

Verginin matrahı, bina vergi değerinin 42. maddede yer alan tutarı aşan kısmıdır.

Değerli konut vergisine tabi mesken nitelikli taşınmazlardan değeri;

9.967.000 TL ile 14.951.000 TL arasında olanlar (bu tutar dahil) 9.967.000 TL'yi aşan kısmı için
(Binde 3)

19.936.000 TL'ye kadar olanlar (bu tutar dahil) 14.951.000 TL'si için 14.952 TL, fazlası için
(Binde 6)

19.936.000 TL'den fazla olanlar 19.936.000 TL'si için 44.862 TL, fazlası için
(Binde 10)

oranında vergilendirilir.

Paylı mülkiyette ve elbirliği mülkiyette, matrahın hesabında mesken nitelikli taşınmazın toplam değeri esas alınır.

13. HARÇLAR KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

492 sayılı Harçlar Kanunu ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

492 sayılı Harçlar Kanunu'nun mükerrer 138. maddesinde;

"... Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan maktu harçlar (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu suretle hesaplanan harç tutarlarınının 10 Kuruşa kadarki kesirleri nazara alınmaz.

hükmüne yer verilmiştir.

2022 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 122,93 (yüzyirmiiki virgöl doksanüç) olarak tespit edilmiş ve 542 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile ilan edilmiş bulunmaktadır.

492 sayılı Kanuna bağlı tarifelerde yer alan ve 2021 yılında uygulanan maktu harçlar (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) yeniden değerlendirme oranında artırılmıştır.

Ekli 2, 5 ve 7 sayılı tarifelerin bazı pozisyonlarında beher rüsum tonilatosundan gibi birim değer üzerinden alınacak maktu harç tutarları yer almaktadır. Sözü edilen maktu harç tutarlarınının, birim değerler toplamına tatbiki sonucu bulunacak olan ve asgari ve azami hadler arasında kalan harcın 10 Kuruşa kadarki kesirleri de tahsil edilmeyecektir.

30.12.2022 tarih ve 32059 (2.mükerrer) Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 92 seri no.lu HKGT'nde; 01.01.2023 tarihinden itibaren Muvazzaf ve Fahri Konsolosluklarımızın yapacağı işlemlerden alınacak harç miktarlarınının hesaplanmasına esas olacak döviz kuru 1 ABD Doları 18,77 TL olarak belirlenmiştir. Buna göre, emsal sayılar 492 sayılı Kanuna bağlı;

(2) sayılı tarifedeki miktarlar için	: 3,340
(5) sayılı tarifedeki miktarlar için	: 1,620
(6) sayılı tarifenin " I-Pasaport Harçları" başlıklı bölümünün (1) numaralı fıkrasında yer alan pasaport harcı miktarları için	: 0,480
(6) sayılı tarifede yer alan diğer miktarlar için	: 0,440

(7) sayılı tarifenin II. Bölümündeki miktarlar için	:	1,310
Diğer tarifelerdeki miktarlar için	:	1,00

olarak uygulanacaktır.

Harçlar ile ilgili tablonun çok uzun olduğu gözönüne bulundurulmuş ve uygulamada en çok karşılaşılan harç türleri dikkate alınarak aşağıda yer alan tablo oluşturulmuştur;

(I) SAYILI TARİFE	
Yargı Harçları	
A) Mahkeme harçları :	
Hukuk, ceza ve ticaret davalarıyla, idari davalarda ihtilafsız yargı konularında, Anayasa Mahkemesine bireysel başvurularda ve icra tetkik mercilerinde	
I- Başvurma harcı :	
Dilekçe veya tutanakla dava açma veya davaya müdahale veya tevdi mahallinin tayini, ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, tesbiti delail ile ilgili taleplerde	
1. Sulh Mahkemelerinde, İcra tetkik mercilerinde	(82,40 TL)
2. Asliye Mahkemelerinde, İdare Mahkemelerinde	(179,90 TL)
3. Bölge Adliye Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri, Yargıtay, Danıştay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde (Mahkemenin yetkisizlik veya görevsizlik kararı vermesi sebebiyle yetkili veya görevli mahkemeye yeniden başvurusu halinde bu harç alınmaz)	(276,40 TL)
4. (6216 sayılı Kanun'un 75/8. maddesi ile eklenen bent Yürürlük: 03.04.2011) Anayasa Mahkemesinde	(1.480,40 TL)
B) İcra ve iflas harçları :	
I. İcra harçları :	
1. İcra başvurma harcı	(179,90 TL)
2. Değeri belli olmayan icra takiplerinde, icranın yerine getirilmesi harcı	(179,90 TL)
3. Değeri belli olan icra takiplerinde tahsil harcı, değer üzerinden:	
a) Ödeme veya icra emrinin tebliği üzerine hacizden evvel ödenen paralardan	(Yüzde 4,55)
b) Hacizden sonra ve satıştan önce ödenen paralardan	(Yüzde 9,10)
c) Haczedilen veya rehinli malların satılıp paraya çevrilmesi suretiyle tahsil olunan paralardan	(Yüzde 11,38)
d) Resmi ve özel müesseseler memur ve hizmetlilerinin maaş, ücret, gündelik ve sair hizmet gelirlerinin haczi suretiyle tahsil olunan paralardan	(Yüzde 4,55)

e)	Takip talebi bulunmayan alacaklılara İcra ve İflas Kanunu'nun 125. Maddesi'nin 3. Fıkrası gereğince ödenen paralardan	(Yüzde 2,27)
f)	Gayrimenkullerin ve gemilerin tahliye ve tesliminde	
aa)	İcra emrinin tebliği üzerine tahliye olunduğu takdirde	(Yüzde 2,27)
bb)	Tahliye ve teslim icra marifetiyle olduğu takdirde	(Yüzde 4,55)
g)	Menkul tesliminde ;	
aa)	İcra emrinin tebliği üzerine teslim halinde	(Yüzde 2,27)
bb)	İcra marifetiyle teslim halinde	(Yüzde 4,55)
h)	(5582 sayılı Kanun'un 32. Maddesi ile eklenen hüküm Yürürlük 06.03.2007) 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 38/A Maddesi'nin 1. Fıkrası'nda tanımlanan konut finansmanından kaynaklanan alacaklar ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın rehinle temin edilmiş alacaklarının takibinde, bu bentte belirtilen tahsil harçları dörtte biri oranında uygulanır.	
4.	İdare harçları: (haczedilen gayrimenkullerin idaresi, kira mukaveleleri düzenlenmesi ve hesap tutulması için)	(124,10 TL)
II İflas harçları :		
1.	Maktu harç(İflasın açılması veya konkordato isteği ve masaya katılma harcı)	(296,40 TL)
2.	Konunun değeri üzerinden harç:	
a)	İflasta paylaşılan para üzerinden	(Yüzde 4,55)
b)	(7101 Sayılı Kanunun 51. maddesi ile değişen bent Yürürlük: 15.03.2018) Konkordatoda;	
aa)	Alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden	(Binde 2,27)
bb)	Yapılandırma sonunda rehinli alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden	(Binde 1,13)
C) Ticaret sicili harçları:		
I. Kayıt ve tescil harçları (ticari işletme rehni dahil)		
1)	Ticari işletmenin ve ünvanının tescil ve ilanında:	
a)	Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde	(1.343,30 TL)
b)	Şahıs şirketlerine ait işletmelerde	(3.855,30 TL)
c)	Sermaye şirketlerine ait işletmelerde	(8.688,00 TL)
2.	Temsile yetkili kılınan kimselerin tescil ve ilanında (Her kişi için) :	
a)	Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde	(665,40 TL)
b)	Şahıs şirketlerine ait işletmelerde	(953,90 TL)
c)	Sermaye şirketlerine ait işletmelerde	(2.113,10 TL)
3.	Ticaret siciline tescil edilmiş olan vakalardaki değişikliklerin tescilinde : (Ticari işletme rehni ile ilgili vakalar dahil) (Muhteva ile ilgili bulunmayan düzeltmelerden harç alınmaz.)	
a)	Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde	(665,40 TL)
b)	Şahıs şirketlerine ait işletmelerde	(953,90 TL)
c)	Sermaye şirketlerine ait işletmelerde	(2.113,10 TL)
4.	Kayıt silinmesinde : (Ticari işletme rehni kaydının silinmesi dahil)	
a)	Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde	(258,80 TL)
b)	Şahıs şirketlerine ait işletmelerde	(375,10TL)
c)	Sermaye şirketlerine ait işletmelerde	(665,40 TL)
Şubelerin herbiri (Yabancı müesseselerin Türkiye'deki şubeleri dahil) ayrıca aynı harca tabidir.		

(2) SAYILI TARİFE**Noter Harçları****II. Maktu harçlar:**

1. Belli meblağı ihtiva etmeyen ve alınacak harç miktarı Kanun ve tarifede ayrıca gösterilmemiş olan senet, mukavele ve kağıtlardaki imzaların beherinden	(57,50 TL)
2. Her nevi tebliğ (6830 sayılı Kanun hükümleri muvacehesinde noterlerce muhataba yapılacak tebliğler dahil) ihbar, ihtar ve protestolardan muhataba tebliğ edilecek beher nüsha için	(101,20 TL)
3. (6728 sayılı Kanun'un 37. maddesi ile değişen fıkra, Yürürlük: 09.08.2016)
Vekaletnamelerde beher imza için	(75,70 TL)
4. (6728 sayılı Kanun'un 37. maddesi ile değişen şekli, Yürürlük: 09.08.2016)
Defter tasdiki (kuruluş aşamasında yapılan tasdikler hariç):	
a) Açılış, ara ve kapanış tasdik ve şerhleri (Beher defter için) :	
aa) İşletme defteri ve diğer her türlü defterler	(144,40 TL)
bb) Serbest meslek kazanç defteri	(179,90 TL)
cc) Bilanço esasına göre tutulan defterler	(179,90 TL)
b) Açılış tasdiklerinde sayfaların mühürlenmesi :	
100 sayfaya kadar (100 dahil)	(46,10 TL)
100 sayfadan yukarı beher 50 sayfa ve fazlası için	(46,10 TL)

(5035 sayılı Kanun'un 35. maddesi ile eklenen bent Yürürlük: 01.01.2004) Ticaret sicili memurluklarınca yapılacak defter tasdiki işlemlerinden yukarıda belirtilen harçlar aynen alınır.

(3) SAYILI TARİFE**Vergi Yargısı Harçları**

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezalara ilişkin uyuşmazlıklardan dolayı Vergi Mahkemelerinde, Bölge İdare Mahkemelerinde ve Danıştay'da açılan davalarda.

I- Başvurma harcı:

a) Vergi Mahkemeleri ile Bölge İdare Mahkemelerine başvurma	(179,90 TL)
b) Danıştaya başvurma	(375,10 TL)
c) (5766 sayılı Kanun'un II. maddesi ile eklenen fıkra, Yürürlük: 06.06.2008)
Danıştaya temyiz başvurularında	(783,80 TL)
d) (5766 sayılı Kanun'un II. maddesi ile eklenen fıkra, Yürürlük: 06.06.2008) Bölge İdare Mahkemesine (6545 sayılı Kanun'un 2. maddesiyle değişen ibare,
Yürürlük: 28.06.2014) yapılacak istinaf yolu başvurularında	(521,40 TL)

II- Nispi harçlar:

- a) **Vergi mahkemesi ile bölge idare mahkemesi kararlarında:**
Tarhiyata ve ceza kesme işlemlerine karşı mükellefin dava açması üzerine vergi mahkemesinin nihai kararları ile bölge idare mahkemesinin kararlarında, karar altına

alınan uyumsuzluk konusu vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezaların toplam değeri üzerinden **(179,90 TL'den)** az olmamak üzere (Binde 4,55)

b) Danıştay kararlarında:

Karar altına alınan uyumsuzluk konusu vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezaların toplam değeri üzerinden **(375,10 TL'den)** az olmamak üzere (Bu miktardan evvelce ödenen nispi harç mahsup edilir.) (Binde 9,10)

III - Maktu harç :

Yukarıdaki pozisyonlarda gösterilen ve nispi harca tabi tutulmamış olan tarhiyat veya ceza kesme ve diğer işlemlerle ilgili:

a) Vergi mahkemesi ve bölge idare mahkemesi kararlarında	(179,90 TL)
b) Danıştay kararlarında	(375,10 TL)
c) Bölge idare mahkemesi ve Danıştayın yürütmenin durdurulması kararlarında	(375,10 TL)

(4) SAYILI TARİFE

Tapu ve Kadastro İşlemlerinden Alınacak Harçlar

I- Tapu İşlemleri:

1. Kayıt harici kalmış olan gayrimenkullerin tescilinden takdir olunan değer üzerinden	(Binde 11,38)
3. (5831 sayılı Kanun'un 6. maddesi ile değişen madde. Yürürlük 27.01.2009)	
a) Terekeye dahil taşınmaz malların kanuni ve atanmış mirasçılar arasında aynen veya ifrazen yapılacak taksiminde kayıtlı değer üzerinden	(Binde 22,77)
b) Taşınmaz malların ve sınırlı ayni hakların, intikalinde alınmamak kaydıyla, bağışlanmasından rücularda ve vasiyetlerin infazında veya piyango ve ikramiye suretiyle iktisabında kayıtlı değer üzerinden	(Binde 11,38)
4. Gayrimenkullerin ve mülkiyetten gayri ayni hakların bağışlanmasında, kanuni mirasçılar dışında intifa hakkından, kuru mülkiyet sahibi lehine ivazsız feragat edilmesinde ve süreli intifa haklarında süre dolarak intifa hakkının sona ermesinde kayıtlı değer üzerinden	(Binde 68,31)
7. İpotek tesisinde:	
a) İpotekte sağlanan borç miktarı üzerinden	(Binde 4,55)
b) İpoteğe dahil gayrimenkullerden birisinin çıkarılarak başkasının ithalinde veya teminat ilavesinde borç miktarı üzerinden	(Binde 4,55)
c) Mevcut ipotek derecelerinin sonradan istenilen değişikliklerinde borç miktarı üzerinden (6728 sayılı Kanun'un 38. maddesi ile eklenen hüküm, Yürürlük:09.08.2016) (Tacirler arası ipotek tesis işlemlerinde bu fıkraya göre hesaplanan harçlar yüzde elli oranında uygulanır.)	(Binde 2,27)
8. Muvakkat tesciller : Medeni Kanun'un 921. maddesi (22.11.2001 gün ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 1011. maddesi) gereğince yapılacak tescillerde kayıtlı değer üzerinden	(Binde 2,27)
9. Mal birliği ve mal ortaklığının, mukaveleden mütevellit şüfa, iştirak ve vefa haklarının, aile yurtlarının mutlak veya nakil ile mükellef mirasçı nasbının sicile şerhinden veya tescilinden kayıtlı değer üzerinden	(Binde 6,83)

- 12.** (5838 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle değişen fıkraya, Yürürlük: 28.02.2009) Satış vaadi sözleşmeleri ile irtifak hakkı tesisi vaadi sözleşmelerinin tapu siciline şerhinde, sözleşmede yazılı bedel üzerinden (Bu bedel, sözleşmeye konu gayrimenkulün emlak vergisi değerinden az, emlak vergisi değerinin iki katından çok olamaz.) bedelsiz olanlarda emlak vergisi değeri üzerinden (Binde 6,83)
- 13. a)** (5838 sayılı Kanun'un 17. maddesi ile değişen bent, Yürürlük, 28.02.2009) Arsa ve arazi üzerine inşa olunacak bina vesair tesislerin tescilinde (Her bir bağımsız bölüm vesair tesis için) (1.167,90 TL)
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilmiş bulunan sosyal mesken, işçi evleri ve bunlardan daha düşük nitelikteki meskenlerin tescilinde (Her bir bağımsız bölüm için) (582,90 TL)
- Tapu siciline tescil yapılmaması halinde de bu harcın tahsili aynı esaslar dahilinde yürütülür.
- b)** Meşfu payın şüfa hakkı sahibi tarafından ilama müsteniden iktisabında, kayıtlı değer üzerinden (Binde 22,77)
- c)** (5838 sayılı Kanun'un 17. maddesi ile değişen bent, Yürürlük: 28.02.2009) (a) fıkrası dışında kalan her nevi cins ve kayıt tashihinde (her bir işlem için) (582,90 TL)
- 20. a)** Gayrimenkullerin ivaz karşılığında veya ölüncüye kadar bakma akdine dayanarak yahut trampa hükümlerine göre devir ve iktisabında (4751 sayılı Kanun'un 6/C maddesiyle değişen ibare. Yürürlük: 09.04.2002) gayrimenkulün beyan edilen devir ve iktisap bedelinden az olmamak üzere emlak vergisi değeri üzerinden (cebri icra ve şuyunun izalesi hallerinde satış bedeli, istisnalarla takdir edilen bedel üzerinden) devir eden ve devir alan için ayrı ayrı, (Binde 20)
- Tapuda kaydı bulunmayan gayrimenkullerin, zilyetlik devir sözleşmeleri ile devrinde de bu fıkraya hükümleri uygulanır. Hesaplanacak harç, zilyetlik devir sözleşmeleri yapılmadan önce, şekli ve muhtevası Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilecek bir beyanname ile bildirilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir.
- b)** (4842 sayılı Kanun'un 36. maddesiyle değişen ibare. Yürürlük: 24.04.2003) Gayrimenkullerin, irtifak haklarının ve gayrimenkul mükellefiyetinin sermaye şirketlerine sermaye olarak konulmasında ticaret mahkemesince tayin olunan değer üzerinden devir alan için ve gayrimenkul devir hallerinde devir eden için (Binde 20)

(5) SAYILI TARİFE

Konsolosluk Harçları

1- Değer Üzerinden Alınacak Harçlar:

2. Sulhnameler:

(Kararda yazılı değer üzerinden) :

a) (0,10 TL)'ye kadar olan kısımdan (0,10 TL dahil) (Binde 45,54)

b) (0,10 TL)'den sonra gelen kısımdan ilaveten (Binde 11,38)

4. Türkiye'ye ihraç edilecek mallardan listeleri konsolosluklarca tasdiki gerekenlerden (Binde 2,27)

(6) SAYILI TARİFE**Pasaport, Vize, İkamet Tezkeresi ve Dışişleri Bakanlığı Tasdik Harçları ve Yabancılar Verilecek Çalışma İzin Belgeleri Harçları****I- Pasaport Harçları:****1. Umuma mahsus münferit ve müşterek pasaportlar : (Konsolosluklarca verilen pasaportlar dahil)**

6 aya kadar olanlar	(689,70 TL)
1 yıl için olanlar	(1.008,30 TL)
2 yıl için olanlar	(1.646,10 TL)
3 yıl için olanlar	(2.338,50 TL)
3 yıldan fazla süreli olanlar	(3.295,50TL)

Umuma mahsus münferit ve müşterek pasaportlarda pasaportta kayıtlı her kişi için ayrı ayrı harç alınır.

Refakatte kayıtlı 7 yaşından küçük çocuklardan harç alınmaz. Süre uzatımları da aynı miktarda harca tabidir.

II- Vize müracaat ve vize harçları: (5035 sayılı Kanun'un 37. maddesi ile değişen şekli)**1. Giriş vizeleri :**

a) Tek giriş	(2.304,20 TL)
b) Mütөөaddit giriş	(7.718,70 TL)

2. Transit vizeleri

a) Tek transit	(2.304,20 TL)
b) Çift transit	(4.623,30 TL)

(Müşterek pasaportlarda her şahıs için 1. ve 2. fıkralarda gösterilen harçlar aynen alınır.)

(5035 sayılı Kanun'un 37. maddesi ile değişen fıkra. Yürürlük: 01.01.2004) Hangi ülke vatandaşlarından vize müracaat harcı, hangi ülke vatandaşlarından vize harcı alınması gerektiği ile harç tutarlarının tespitine müteakıbiyet esaslı göz önünde tutularak Dışişleri Bakanlığı yetkilidir.

3. Yabancıların Türkiye'den çıkışlarında istekleri üzerine verilecek münferit pasaportlara ait dönüş vizeleri

(3.851,30 TL)

IV- Yabancılar Verilecek Çalışma İzni ve Çalışma İzni Muafiyeti Belgeleri: (4817 sayılı Kanun'un 34. maddesi ile eklenen bölüm. Yürürlük: 06.09.2003) (6735 sayılı Kanun'un 27. maddesi ile değişen bölüm, Yürürlük: 13.08.2016)**1. Süreli Çalışma İzni Belgesi ve Çalışma İzni Muafiyeti Belgesi:**

a) 1 yıla kadar (1 yıl dahil) (Süre uzatımları da her yıl için aynı miktarda harca tabidir.)	(3.090,20 TL)
--	---------------

2. Süresiz Çalışma İzni Belgesi:

(30.914,50 TL)

3. Bağımsız Çalışma İzni Belgesi:

(30.914,50 TL)

Çalışma izni belgesi harçlarının tespitine, karşılıklılık ilkesi esaslı göz önünde tutularak Dışişleri Bakanlığı yetkilidir.

Çalışma izni muafiyeti geçerlilik süresi üç aydan kısa düzenlenen yabancılar ile Turkuaz Kart sahibi yabancılar ve bunların yabancı eşi, kendisinin ve eşinin ergin olmayan veya bağımlı yabancı çocuğundan harç alınmaz.

(7) SAYILI TARİFE**Gemi ve Liman Harçları****I- Gemi sicil işlemleri :**

1. Gemi tasdiknameleri, beher rüsum tonilatostundan (1.146,30 TL'den az, 77.313,60 TL'den çok olamaz.)	(1,398 TL)
--	------------

2. Gemi siciline kayıtlı gemilerin ivaz karşılığında temlikinde veya muvazaa yoluyla yapılan tescillerin düzeltilmesinde satış veya muvazaa belgelerinde yazılı bedel üzerinden	(Binde 22,77)
---	---------------

(Belge mevcut olmaması veya belgede bedeli yazılı bulunmaması veya rayiç bedelden küçük olması hallerinde emsal bedeli üzerinden harç alınır. Aile tesisleri, trampa, iktisabi zaman aşımı tescilleri de bu esasa tabidir.)

II- Liman işlemleri:**1. Denize elverişlilik belgesi:**

En az (375,10 TL) maktu harca ilave olunarak aşağıdaki tarifeye göre harç alınır:	
İlk 150 tonilato için beher rüsum tonilatosundan	(4,320 TL)
Sonra gelen 350 tonilato için beher rüsum tonilatosundan	(2,332 TL)
500 tonilatodan yukarı beher rüsum tonilatosundan (Harç tutar 11.588,30 TL 'den çok olamaz.)	(1,164 TL)

2. Ölçme Belgesi:

En az (763,30 TL) maktu harca ilave olarak aşağıdaki tarifeye göre harç alınır:	
İlk 150 tonilato için beher rüsum tonilatosundan	(5,736 TL)
Sonra gelen 350 tonilato için beher rüsum tonilatosundan	(5,736 TL)
Sonra gelen 2.500 tonilato için beher rüsum tonilatosundan	(4,320 TL)
3.000 tonilatosundan yukarı için beher rüsum tonilatosundan (Harç tutarı 30.918,30 TL 'den çok olamaz.)	(2,332 TL)

3. Yola elverişlilik belgesi:

Aşağıdaki tarifeye göre harç alınır :	
11-150 rüsum tonilatoluk gemilerden	(220,20 TL)
151-500 rüsum tonilatoluk gemilerden	(375,10 TL)
501-3.000 rüsum tonilatoluk gemilerden	(763,30 TL)
3.000 rüsum tonilatodan yukarı gemilerden	(953,90 TL)
10 rüsum tonilatoya kadar olan gemiler harçtan muafır.	

(8) SAYILI TARİFE**İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları****I- İmalat ruhsatları**

2. Patent ve faydalı modeller: (5228 sayılı Kanun'un 37. maddesi ile değişen bent. Yürürlük: 31.07.2004)	
a) Başvuru Harcı	(128,40 TL)
b) Patent / faydalı model başvurularında rüçhan hakkı talepleri (her bir rüçhan başvurusu ayrı harca tabidi.)	(128,40 TL)
c) Patent ve faydalı model belge düzenleme harcı	(648,00 TL)
d) Ek patent belgesi düzenleme harcı	(648,00 TL)
e) Kurumca onaylı patent ve faydalı model belgesi suret harcı	(648,00 TL)
f) Sınai mülkiyet koruma harcı (İkinci yıldan sonra geçerlilik süresince her yıl tahsil edilir)	(648,00 TL)
g) Patent / faydalı model başvuruları ve patent / faydalı model belgeleri üzerinde tasarruf işlemleri:	
- Devir	(648,00 TL)
- Veraset	(648,00 TL)
- Lisans	(743,20 TL)
- Rehin	(648,00 TL)
- Mevki Fiil	(648,00 TL)
h) Rüçhan belgesi düzenleme harcı	(743,20 TL)
4. Markalar :	
a) (6769 sayılı Kanun'un 186. Maddesi ile değişen bent. Yürürlük:10.01.2017) Marka başvuru harcı (her bir sınıf için)	(533,40 TL)
b) (6769 sayılı Kanun'un 186. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlük:10.01.2017)	
c) Marka yenileme harcı	(1.388,60 TL)
d) Koruma süresi sona eren marka yenileme harcı	(1.852,50 TL)
e) 6769 sayılı Kanun'un 186. Maddesi ile değişen bent. Yürürlük:10.01.2017) Marka tescil harcı	(1.124,90 TL)

f) Marka devir işlemi kayıt harcı	(1.031,00 TL)
g) Lisans kayıt ve yenileme harcı	(1.852,50 TL)
h) Veraset ve intikal işlemi kayıt harcı	(679,90 TL)
ı) 6769 sayılı Kanun'un 186. Maddesi ile değişen bent. Yürürlük:10.01.2017) Rehin işlemi kayıt harcı	(1.069,10 TL)
i) Rüçhan hakkı kayıt harcı	(743,20 TL)
j) (6769 sayılı Kanun'un 186. Maddesi ile değişen bent. Yürürlük:10.01.2017) Kurumca onaylı marka sureti ve sicil sureti düzenleme harcı	(533,40 TL)
k) Öncelikli başvuru harcı	(8.650,10 TL)
l) 6769 sayılı Kanun'un 186. Maddesi ile değişen bent. Yürürlük:10.01.2017) Uluslararası başvurunun bildirim harcı	(533,40 TL)

11-Finansal faaliyet harçları (5951 sayılı Kanun'un 3. maddesi ile değişen şekli, Yürürlük: 05.02.2010)

3- Sermaye piyasasında aracılık yapan kurumlara verilen yetki belgeleri (Her belge için ayrı olmak üzere) (Her yıl için)	(315.340,70 TL)
4- Yatırım ortaklığı kurma ve faaliyet izin belgeleri	(315.340,70 TL)
5- Finansal kiralama şirketleri kuruluş izin belgeleri:	
a) Finansal kiralama şirketleri kuruluş izin belgeleri (Her yıl için)	(315.340,70 TL)
b) Finansal kiralama şirketlerinin, serbest bölgelerdekiler de dahil olmak üzere açacakları şubeler için düzenlenen belgeler (Her şube için)	(157.668,30 TL)
6- Faktoring şirketleri kuruluş izin belgeleri:	
a) Faktoring şirketleri kuruluş izin belgeleri (Her yıl için)	(315.340,70 TL)
b) Faktoring şirketlerinin, serbest bölgelerdekiler de dahil olmak üzere açacakları şubeler için düzenlenen belgeler (Her şube için)	(157.668,30 TL)
8- (5035 sayılı Kanun'un 39. maddesi ile değişen bent. Yürürlük:01.01.2004)	
a) Sigorta şirketleri kuruluş izin belgeleri (Her yıl için)	(788.364,90 TL)
b) Emeklilik şirketleri kuruluş izin belgeleri (Her yıl için)	(554.899,70 TL)

(Ek:31.05.2012-6322/20 md.) (a) ve (b) bentlerinde yer alan şirket kuruluş izin belgelerinin her ikisini de alanlardan, izin belgelerinin alındığı yıldan sonraki yıllarda, bu belgelere ait harçlardan sadece yüksek olanı alınır.

12-Transfer fiyatlandırması ile ilgili yöntem belirleme anlaşması harçları; (5766 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile eklenen madde, Yürürlük: 06.06.2008)

(7061 sayılı Kanun'un 32. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlük:05.12.2017)

14-(Ek: 31.05.2012-6322/20 md.) Denetim yetkilendirme belgeleri ve müşavirlik ruhsat harçları:

1- Denetim kuruluşları yetkilendirme belgeleri (Her yıl için):

a)Kamu yararını ilgilendiren kuruluşları denetleyecek bağımsız denetim kuruluşları yetkilendirme belgeleri:	
aa) Belgenin verildiği yıl	(257.733,30 TL)
bb) Takip eden yıllarda 85.910,30 TL'den az olmamak üzere bağımsız denetim faaliyetlerinden elde edilen bir önceki yıl gayrisafi iş hasılatının	(Binde 5,75)
b) Diğer kuruluşları denetleyecek bağımsız denetim kuruluşları yetkilendirme belgeleri:	
aa) Belgenin verildiği yıl	(128.866,40 TL)
bb) Takip eden yıllarda 42.953,70 TL'den az olmamak üzere bağımsız denetim faaliyetlerinden elde edilen bir önceki yıl gayrisafi iş hasılatının	(Binde 5,75)

2- Denetim yetkilendirme belgeleri ve müşavirlik ruhsat harçları:

a) Yeminli mali müşavirlik ruhsatı	(15.461,90 TL)
b) Bağımsız denetçi yetkilendirme belgesi	(7.729,60 TL)
c) Serbest muhasebeci mali müşavirlik ruhsatı	(3.864,20 TL)

Cumhurbaşkanı gayrisafi iş hasılatı üzerinden hesaplanacak harcın oranını binde 2'den az, binde 10'dan çok olmamak üzere yeniden belirlemeye yetkilidir. Cumhurbaşkanı bu yetkisini denetim kuruluşlarının gayrisafi iş hasılatlarına göre farklı oranlar belirleyerek de kullanabilir.

(9) SAYILI TARİFE

Trafik Harçları

II- Sürücü belgesi harçları:

(5281 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile değişen bent. Yürürlük: 01.01.2005)

Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliğine göre verilecek sürücü belgelerinden bir defaya mahsus olmak üzere,

a) A sınıfı sürücü belgelerinden (A1 ve A2 dahil)	(825,70 TL)
b) B sınıfı sürücü belgesinden	(2.489,90 TL)
c) F ve H sınıfı sürücü belgelerinden	(825,70 TL)
d) Uluslararası sürücü belgelerinden	(1.658,80 TL)
e) Diğer sürücü belgelerinden	(4.154,70 TL)

Stajyer sürücü belgeleri ilgili olduğu sınıfa ait harca tabi tutulur.

14. DEĞERLİ KAĞITLAR KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

30.12.2022 tarih ve 32059 (2.mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 79 sıra no.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği uyarınca, 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu'na ekli Değerli Kağıtlar Tablosunda yer alan değerli kağıtların bedelleri, 01.01.2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere aşağıdaki gibi tespit edilmiştir.

Değerli Kağdın Cinsi	Bedel (TL)
1- Noter kağıtları	
a) Noter kağıdı	55,00
b) Beyanname	55,00
c) Protesto, vekaletname, re'sen senet	110,00
2- (5281 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle tablodan çıkarılan bent) 01.01.2005	
3- Pasaportlar	501,00
4- İkamet izni (Değişik 28.07.2016-6735/27 md.)	356,00
5- (5281 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle tablodan çıkarılan bent) 01.01.2005	
6- (Değişik:14.01.2016-6661/3.md.)	
a) Kanunî bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	83,00
b) Değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	83,00
c) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	166,00
7- Aile cüzdanları	445,00
8- (5281 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle tablodan çıkarılan bent) 01.01.2005	
9- Sürücü belgeleri	624,00
10- Sürücü çalışma belgeleri (karneleri)	624,00
11- (Mülga:06.01.2017-680 KHK/35.md)	
12- Motorlu araç tescil belgesi	557,00
13- İş Makinesi tescil belgesi	468,00
14- Banka çekleri (her bir çek yaprağı)	33,00
15- Mavi Kart (Ek: 09.05.2012 - 6304/9 md.)	83,00
16- Yabancı çalışma izni belgesi (Ek:28.07.2016-6735/27. md.)	356,00
17- (22.12.2016 tarih ve 29926 sayılı Resmi Gazete'yle düzeltilen ibare) Çalışma izni muafiyeti belgesi (Ek:28/7/2016-6735/27. md.)	356,00

Yukarıdaki tabloda belirtilen değerli kağıtlar muhasebe birimleri, yetkili memurlar, noterler ve noterlik görevini yapan memurlar ile bankalar tarafından yukarıda belirtilen yeni bedelleri üzerinden satılacaktır.

Hatırlanacağı üzere, Kanun'a bağılı tabloda yer alan kira sözleşmesi kağıtları, askerlik cüzdanları ve bono kağıtları (emre muharrer senetler) 5281 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle 01.01.2005 tarihinden geçerli olmak üzere tablodan çıkarılmıştı.

15. MALİ TATİL KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun ile ilgili olarak 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

Mali tatil ile ilgili yasal düzenleme, 28.03.2007 tarih ve 26476 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun ile bu Kanun'un uygulanma usul ve esaslarının anlatıldığı 30.06.2007 tarih ve 26568 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan I sıra no.lu Mali Tatil Uygulaması Hakkında Genel Tebliğ'den oluşmaktadır.

Mali tatil ile ilgili son düzenleme 27.01.2016 tarih ve 29606 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6661 sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılmıştır. 6661 sayılı Kanun'un 18. maddesi ile 5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun'un 1. maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "yedi gün" ibaresi "beş gün", "yedinci günün" ibaresi "beşinci günün" şeklinde; sekizinci fıkrasında yer alan "son gününden itibaren üçüncü günün" ibaresi "son gününü izleyen günün" şeklinde değiştirilmiştir.

Mali tatilin sona erdiği günü izleyen beş gün içinde biten bu madde kapsamındaki kanuni ve idari süreler, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitiminde sona ermiş sayılacaktır.

Ayrıca Mali Tatil Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, **özel tüketim, banka ve sigorta muameleleri, özel iletişim ve şans oyunları vergileri** mali tatil kapsamından çıkarılmıştır.

2023 ve takip eden yıllarda mali tatilin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar aşağıdaki gibidir.

15.1 Mali Tatilin Uygulanacağı Tarihler

Mali tatil, her yıl temmuz ayının birinci gününden (haziran ayının son gününün resmi tatil olması halinde ise temmuz ayının ilk iş gününü takip eden günden) başlar ve aynı ayın yirminci günü (yirmisi dahil) sona erer.

15.2 Mali Tatil Kapsamında Olmayan Süreler

Özel tüketim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi, şans oyunları vergisi ile gümrük idareleri, il özel idareleri ve belediyeler tarafından tarh ve/veya tahsil edilen (ithalde alınan katma değer vergisi, emlak vergisi, çevre temizlik vergisi gibi) vergi, resim ve harçlar hakkında mali tatil uygulanmaz.

Ayrıca, kaynak kullanımını destekleme fonu kesintilerine ilişkin olarak verilmesi gereken bildirimlerin verilme ve ödeme süreleri de mali tatil nedeniyle uzamaz.

Diğer taraftan, özel kanunlarında ödeme süreleri tespit edilmemiş amme alacaklarının ödeme sürelerinin, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tayin edilmesi ve tayin edilen sürelerin de mali tatile rastlaması halinde bu alacaklar için belirlenen ödeme sürelerinin, mali tatil nedeniyle uzaması söz konusu olmaz.

Örnek :

2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun hükümlerine göre hesaplanan yiyecek bedelinin 1 ay içerisinde ödenmesini talep eden yazı, 13 Haziran 2023 tarihinde mükellef (A)'ya tebliğ edilmiştir. Söz konusu alacağın, 13 Temmuz 2023 tarihi mesai saati bitimine kadar ödenmesi gerekmekte olup, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tayin edilen ödeme süresinin mali tatil nedeniyle uzaması mümkün bulunmamaktadır.

15.3 Mali Tatil Nedeniyle Uzayan Süreler

Son günü mali tatile rastlayan aşağıda belirtilen süreler, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren **yedi (7) gün** uzamış sayılır.

15.3.1 Beyana Dayalı Tarhiyatta, Kanuni Süresinde Verilmesi Gereken Beyannamelerin Verilme Süreleri

Aşağıda "Diğer Hususlar" başlıklı bölümde belirtilenler hariç olmak üzere, beyanname verme süresinin son günü mali tatil süresi içerisinde kalan vergi, resim ve harçlara ilişkin beyannamelerin verilme süreleri, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzar.

Buna göre 2023 yılı için mali tatil, 3 Temmuz 2023 tarihinde başlayıp 20 Temmuz 2023 tarihinde sona ereceğinden, söz konusu beyannamelerin verilme sürelerinin son günü 27 Temmuz 2023 tarihi olacaktır.

Diğer taraftan, mükelleflerin mali tatil süresinin sonunu beklemeden beyannamelerini vermeleri de mümkündür.

Örnek :

Sürekli damga vergisi mükellefiyeti bulunmayan (B) Limited Şirketinin, 4 Temmuz 2023 tarihinde düzenlediği sözleşmeye ilişkin damga vergisini 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 22. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca kağıdın düzenlendiği tarihi izleyen onbeş gün içinde vergi dairesine bir beyanname ile bildirmesi gerekmekte olup, bu sürenin son günü olan 19 Temmuz 2023 tarihi mali tatile rastladığından, söz konusu beyannamenin verilme süresi, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamak suretiyle 27 Temmuz 2023 tarihinde (bu tarih dahil) sona erecektir.

15.3.2 İkmalen, Re'sen veya İdarece Yapılan Tarhiyatta, Vadesi Mali Tatile Rastlayan Vergi, Resim ve Harçlar ile Vergi Cezaları ve Gecikme

Faizlerinin Ödeme Süresi

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 112. maddesine göre ikmalen, re'sen veya idarece tarh olunan vergiler taksit zamanlarından evvel tahakkuk etmişse taksit süreleri içinde; taksit süreleri kısmen veya tamamen geçtikten sonra tahakkuk etmişse; geçmiş taksitler, tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.

İkmalen, re'sen veya idarece yapılan ve yargı organlarına intikal etmiş olan tarhiyatlarda ise yargı organlarınca tasdik veya tadilen tasdik edilen tutarların ödeme süresi, "Vergi Mahkemesi/Bölge İdare Mahkemesi/Danıştay kararına Göre Vergi/Ceza İhbarnamesi (Bildirim)"nin mükellefe tebliğ tarihinden itibaren bir aydır.

5604 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendine göre, ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyata ilişkin olup **vadesi mali tatile rastlayan** vergi, resim ve harçlar ile vergi cezaları ve gecikme faizlerinin ödeme süresi, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır.

Örnek:

Mükellef (C), adına yapılmış olan re'sen tarhiyata karşı uzlaşma talep etmiş, uzlaşma günü olarak belirlenen 15 Haziran 2023 tarihinde yapılan görüşme sonucunda uzlaşma vaki olmuştur. Uzlaşmaya ilişkin tutanağa göre tahakkuk eden tutarların vadesi 15 Temmuz 2023 tarihi olup, bu tarih mali tatile rastlamaktadır. Mali tatil, 2023 yılı için 20 Temmuz 2023 tarihinde sona ereceğinden, uzlaşma yoluyla kesinleşmiş olan tutarların ödeme süresi 20 Temmuz tarihini takip eden günden itibaren yedi gün uzayacak ve 27 Temmuz 2023 tarihi mesai saati bitiminde sona erecektir.

15.3.3 Tarh Edilen Vergilere ve/veya Kesilen Cezalara Karşı Uzlaşma Talep Etme veya Cezada İndirim Hükümlerinden Yararlanmak Amacıyla Yapılacak Başvurulara İlişkin Süreler

İkmalen, re'sen veya idarece yapılmış olan tarhiyatlara karşı mükelleflerin uzlaşma talep etme veya cezada indirim talebinde bulunma süresi, vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren 30 gündür. Başvuru süresinin son gününün mali tatile rastlaması halinde söz konusu süre, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır.

Dileyen mükelleflerin, adlarına tarh edilen vergi ve kesilen cezalara karşı mali tatil süresi içinde de uzlaşma veya cezada indirim talebinde bulunabilmesi mümkündür.

Örnek:

6 Haziran 2023 tarihinde tebliğ edilmiş olan ikmalen tarhiyata ilişkin vergi/ceza ihbarnamesi üzerine, uzlaşma talep etme veya Vergi Usul Kanunu'nun 376. maddesine göre cezada indirim talebinde bulunma süresi 6 Temmuz 2023 tarihinde sona erecek olup, bu tarih mali tatile rastlamaktadır. Yukarıda yer alan açıklamalara göre, anılan haklardan yararlanma süresi, mali

tatilin sona erdiği 20 Temmuz 2023 tarihini takip eden günden itibaren yedi gün uzayacak ve 27 Temmuz 2023 tarihinde (bu tarih dahil) sona erecektir.

Öte yandan, gerek tarhiyat öncesi gerekse de tarhiyat sonrası uzlaşmayla ilgili olarak, mükelleflerin bu yönde bir talebi olmadığı müddetçe, mali tatil süresi içinde uzlaşma günü verilemez.

15.3.4 Devamlı Bilgi Verme Hükümleri Kapsamında Verilmesi Gereken Bilgilerin Verilmesine İlişkin Süreler

Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzel kişilerden Maliye Bakanlığınca yapılan düzenlemeler çerçevesinde veya re'sen, vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye Bakanlığınca veya vergi dairesince devamlı bilgi verme çerçevesinde istenecek bilgilerin verilmesine ilişkin sürenin son gününün mali tatile rastlaması halinde anılan süre, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır.

15.4 Mali Tatil Nedeniyle İşlemeyen Süreler

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirli sürelerde yapılması gereken muhasebe kayıt süreleri, bildirim süreleri ve vergiyle ilgili işlemlere ilişkin dava açma süreleri mali tatil süresince işlemez. Belirtilen süreler mali tatilin bitiminden itibaren tekrar işlemeye başlar.

15.4.1 Muhasebe Kayıt Süreleri

Vergi Usul Kanunu'nun 219. maddesinde muamelelerin defterlere kayıt zamanı belirlenmiş bulunmaktadır.

Söz konusu maddeye göre muamelelerin, defterlere işin hacmine ve icabına uygun olarak muhasebenin intizam ve açıklığını bozmayacak bir zaman zarfında kaydedilmesi gerekmekte olup, bu gibi kayıtların on günden fazla geciktirilmesi uygun değildir.

Muamelelerin muhasebe fişlerine kaydedilmesi ve defterlere kayıtların bu fişler üzerinden yapılması halinde ise muamelelerin fişlere kaydedilmesi, defterlere kaydedilmesi hükmündedir. Bu durumda, muhasebe fişlerinde yer alan muamelelerin esas defterlere en geç 45 gün içinde işlenmesi gerekmektedir.

Söz konusu kayıt sürelerinin mali tatile rastlaması halinde ise süre, mali tatil süresince işlemez.

Örnek 1:

Mükellef (F)'nin, 6 Temmuz 2023 tarihinde yaptığı satışa ilişkin olarak düzenlediği aynı tarihli faturasını defterlerine kaydetme süresi (muamelelerin muhasebe fişi kullanılmadan doğrudan defterlere kaydedildiği durumda), söz konusu faturanın düzenlenme tarihinden itibaren 10 gün olup, bu süre 16 Temmuz 2023 tarihinde sona erecektir. Ancak, söz konusu sürenin mali tatile rastlayan 10 günlük kısmı işlememiş sayılacağından, defterlere kaydetme süresi 30 Temmuz 2023 tarihinde (bu tarih dahil) sona erecektir.

Örnek 2:

Muamelelerini muhasebe fişi kullanarak defterlerine kaydeden mükellef (G)'nin, 6 Temmuz 2023 tarihinde satın aldığı ürünlere ilişkin aynı tarihli alış faturasını muhasebe fişine kaydetme süresi, söz konusu faturanın düzenlenme tarihinden itibaren 10 gün olup, bu süre 16 Temmuz 2023 tarihinde sona erecektir.

Ancak, söz konusu süre mali tatile rastladığından, anılan işlemin muhasebe fişine kaydedilme süresinin son günü 30 Temmuz 2023 tarihinde (bu tarih dahil), esas defterlere kaydetmeye ilişkin süre ise 3 Eylül 2023 tarihinde (bu tarih dahil) sona erecektir.

15.4.2 Bildirme Süreleri

Bildirmeler, Vergi Usul Kanunu'nun 153 ila 170. maddeleri arasında düzenlenmiş ve Kanun'un 168. maddesinde de bildirmelerin hangi süreler içinde yapılacağı belirlenmiştir.

Bildirim sürelerinin mali tatile rastlaması halinde ise süre, mali tatil süresince işlemeyecektir.

Örnek:

Mobilyacılık faaliyeti ile iştigal etmekte olan mükellef (A)'nın, 12 Haziran 2023 tarihinde vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerini tamamen durdurmak suretiyle işini bırakması halinde, işi bırakma bildirimini işi bırakma tarihinden itibaren bir ay içerisinde vergi dairesine vermesi gerekmektedir. Ancak, mali tatil 2023 yılı için 3 Temmuz 2023 tarihinde başladığından, işi bırakma bildiriminde bulunma süresinin mali tatile rastlayan 10 günlük kısmı işlememiş sayılacak ve bildirimde bulunma süresi mali tatilin sona erdiği tarihten itibaren 10 gün uzamak suretiyle 30 Temmuz 2023 tarihinde (bu tarih dahil) sona erecektir.

15.4.3 Dava Açma Süreleri

İkmalen, re'sen veya idarece yapılmış olan tarhiyatlara karşı mükelleflerin dava açma süresi, tarhiyata ilişkin vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren 30 gündür.

Dava açma süresinin mali tatile rastlaması halinde süre, mali tatil süresince işlemez. Mali tatil nedeniyle uzayan dava açma süresinin son günününün 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca çalışmaya ara verme süresine rastlaması durumunda ise dava açma süresi, çalışmaya ara vermenin sona erdiği günü izleyen günden itibaren yedi gün uzar.

15.5 Mali Tatil Süresince Defter ve Belgelerin İbrası, Vergi İncelemesine Başlama

Mahkeme kararı veya Cumhuriyet Savcılıklarının talebi üzerine ya da Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre yapılan aramalı incelemeler hariç olmak üzere, mali tatil süresince inceleme amacıyla defter ve belgelerin ibrazı talep edilemez, mükellefin işyerinde incelemeye başlanılmaz. Mali tatil süresince mükellefin işyerinde incelemeye başlanılmayacak ve inceleme amacıyla defter ve belgelerin bu süre içinde ibrazı istenilmeyecektir.

Mali tatil süresinden önce başlanılmış olan bir incelemeye bu süreden önce ibraz edilen defter-belge üzerinde devam edilebilir; ancak, bu süre zarfında mükelleften ilave defter, belge ve bilgi talep edilemez, mükellef veya vergi sorumlusu, inceleme sonucunda yapılacak tespitlerin yer aldığı tutanağı imzalamaya davet edilemez.

Örnek:

Vergi incelemesine yetkili olanlar tarafından 15 Haziran 2023 tarihinde mükellef (B)'nin işyerinde incelemeye başlanılmıştır. Bu tarihin mali tatile rastlamaması nedeniyle, başlanılmış olan incelemeye mali tatil süresince (2023 yılı için, 03.07.2023 - 20.07.2023 tarihleri itibariyle) devam edilebilecek, ancak mükelleften mali tatil süresi içinde ilave defter, belge ve bilgi talep edilemeyeceği gibi, mükellef veya vergi sorumlusu, inceleme sonucunda yapılacak tespitlerin yer aldığı tutanağı imzalamaya da davet edilemeyecektir.

Öte yandan, vergi inceleme elemanları tarafından mali tatil süresinden önce yapılan tebligat ile mükelleften defter ve belgelerinin ibrazının talep edilmesi ve söz konusu talebe ilişkin olarak da mükellefe tanınan sürenin son gününün mali tatile rastlamış olması halinde, bu sürenin mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılması uygun görülmüştür.

15.6 Mali Tatil Süresince Bilgi İsteme ve Tebligat İşlemleri

5604 sayılı Kanun'un 1. maddesinin 5 numaralı fıkrasında, "Mali tatil süresince, vergi ve ceza ihbarnameleri ile mahsup taleplerine yönelik olanlar hariç, bilgi isteme talepleri mükelleflere, vergi ve ceza sorumlularına bildirilmez. Ancak tatil süresi içinde gerçekleşen tebligat işlemlerinde süre, mali tatilin son gününden itibaren işlemeye başlar." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu fıkra hükmüne göre vergi/ceza ihbarnameleri mali tatil süresi içinde mükellefler ile vergi ve ceza sorumlularına bildirilmeyecek; tatil süresi içinde gerçekleşen tebligat işlemlerinde ise süre mali tatil süresince işlemeyecektir.

İkmalen, re'sen veya idarece yapılmış olan tarhiyatlara karşı mükelleflerin kendilerine tanınan yasal haklardan (dava açma, cezada indirim ve uzlaşma talep etme) herhangi birini kullanma süresi bu tarhiyatlara ilişkin vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün olup, tebligatın mali tatil süresi içinde yapılması halinde süre, mali tatilin son gününden itibaren işlemeye başlayacaktır.

Örnek:

Mükellef (C), 17 Haziran 2023 tarihinde vergi dairesine verdiği dilekçeyle 2023/04 vergilendirme döneminde istisna uygulanmasından dolayı iadesi gereken katma değer vergisi tutarının diğer vergi borçlarına mahsubunu talep etmiştir. Bunun üzerine vergi dairesinin 26 Haziran 2023 tarihli ve tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yerine getirilmesi istenilen söz konusu mahsup talebine ilişkin bilgi isteme yazısı, 4 Temmuz 2023 tarihinde mükellefe tebliğ edilmiştir. Tebligat işlemi mali tatil süresi içinde gerçekleştirilmiş olmasına rağmen, bilgi isteme talebine ilişkin süre mali tatil nedeniyle uzamayacak ve 19 Temmuz 2023 tarihinde sona erecektir.

15.7 Mali Tatilin Sona Erdiği Günü İzleyen Beş Gün İçinde Biten Kanuni ve İdari Süreler

Mali tatilin sona erdiği günü izleyen beş gün içinde biten kanuni ve idari süreler, tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitiminde sona erer.

Örnek:

Vergi dairesinin 16 Haziran 2023 tarihli ve mükellef (M)'ye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde yerine getirilmesi istenilen bilgi isteme talebine ilişkin yazısı, posta idaresince 22 Haziran 2023 tarihinde mükellefe tebliğ edilmiştir.

Mükellefe tanınan 30 günlük idari süre, 22 Temmuz 2023 tarihinde bittiğinden ve bu tarih de mali tatil süresinin sona erdiği günü izleyen beş günlük süre içinde yer aldığından, söz konusu süre 25 Temmuz 2023 tarihinde (bu tarih dahil) sona erecektir.

15.8 Beyanname Verme Süresi Mali Tatil Nedeniyle Uzamış Olan Vergilerde Ödeme Süresi

Beyana dayanan ve beyanname verme süresi mali tatil nedeniyle uzamış olan vergilerde ödeme süresi (aynı ay içerisinde kalmak kaydıyla), uzayan beyanname verme süresinin **son gününü izleyen günün** mesai saati bitimine kadar uzamış sayılır.

"Diğer hususlar" başlıklı bölümde belirtilenler hariç olmak üzere,

- Verilme süresinin son günü mali tatil süresine rastlayan vergilere ilişkin beyannamelerin verilme süresi, 2023 yılı için 27 Temmuz 2023 tarihi, bu beyannamelere göre tahakkuk eden vergilerin ödemesüresi de 28 Temmuz 2023 tarihi,
- Verilme süresinin son günü mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitimine kadar olan vergilere ilişkin beyannamelerin verilme süresi, 2023 yılı için 25 Temmuz 2023 tarihi, bu beyannamelere göre tahakkuk eden vergilerin ödeme süresi de 26 Temmuz 2023 tarihi,

mesai saati bitimi olacaktır.

Örnek:

Haziran/2023 dönemine ait 5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunlarıyla ilgili veraset ve intikal vergisi beyannamesinin, 20 Temmuz 2023 tarihi mesai saati sonuna kadar verilmesi gerekmele birlikte, bu tarih mali tatil süresine rastladığından, söz konusu beyannamenin verilme süresi 27 Temmuz 2023 tarihine kadar (bu tarih dahil), bu beyannameye göre tahakkuk eden verginin ödeme süresi de 28 Temmuz 2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) uzayacaktır.

İlgili kanunlarına göre temmuz ayında verilmesi icap eden ve verilme süreleri mali tatile rastlayan

beyannameler için dileyen mükellef ve sorumluların mali tatil süresi içerisinde de beyanname vermeleri imkan dahilindedir. Bu şekilde verilen beyannamelere göre tahakkuk eden vergilerin, en geç 5604 sayılı Kanuna göre belirlenen sürelerde ödenmesi gerekmele birlikte, istenirse söz konusu sürelerden önce ödenebileceği de tabiidir.

15.9 Diğer Hususlar

Aşağıda belirtilen sürelerin mali tatil nedeniyle uzaması söz konusu değildir.

- İcra yoluyla yapılan satışlarda katma değer vergisi uygulamasına yönelik (5) no.lu katma değer vergisi beyannamesinin verilme ve ödeme süresi,
- Sürekli beyanname vermek zorunda olanlar dışındaki resmi kuruluşlar tarafından müzayede mahallerindeki satışlar dolayısıyla tahsil edilen katma değer vergisinin, KDV Genel Uygulama Tebliğinin (I/B-6.1) bölümünde belirtilen ödeme süresi,
- 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 118. maddesine göre noterler tarafından tahsil edilen damga vergisi ve harç bedellerinin anılan Kanun'un 119. maddesi uyarınca ilgili vergi dairesine bildirilmesine ilişkin olarak verilecek beyannameler ile süresiz yükümlülük şeklinde değerlendirilen ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'na göre verilen (1) ve (4) no.lu beyannamelerin verilme ve ödeme süreleri.

15.10 Diğer Kanunlara Ait Hususlar

Mali tatil ilan edilen döneme rastlayan tarihlerde 05.05.1983 tarihli ve 2821 sayılı Sendikalar Kanunu, 25.08.1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ve 22.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'na göre işverenlerce yapılması gereken, iş kazası ve meslek hastalığı bildirimleri dışında kalan beyan, bildirim ve ödemeler; 02.09.1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa tâbi sigortalıların, 17.07.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tâbi işverenlerin, 17.10.1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tâbi sigortalıların yapmakla yükümlü olduğu iş kazası ve meslek hastalığı bildirimleri dışında kalan beyan, bildirim ve ödemeler, yukarıda yer alan üçüncü maddede belirtilen süreler kadar ertelenir.

16. ÇEŞİTLİ MEVZUAT HÜKÜMLERİNDE YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

Çeşitli mevzuat hükümlerinde yer alan bazı maddelerde yapılan değişiklikler sonucu 2023 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

16.1 7A - 7B Seçeneği ve Ek Mali Tabloların Düzenlenmesi

Bilindiği üzere; 2001 yılında uygulanacak 7A ve 7B seçeneği ile kar dağıtım tablosu düzenleme zorunluluğuna ilişkin parasal hadler 19.12.2000 tarih ve 24265 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 10 sıra numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile belirlenmiştir. Takip eden yıllarda ise, Maliye Bakanlığınca ayrıca bir belirleme yapılmadığı takdirde her yıl bir önceki yıl için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. 2022 yılı için yeniden değerlendirme oranı 542 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu ile %122,93 (yüzyirmiiki virgöl doksanüç) olarak tespit edilmiştir. Dolayısıyla 2022 yılı tutarlarının yeniden değerlendirme oranı olan %122,93 ile artırılmasıyla ek mali tablolar düzenlenmesi ve beyannamelere kar dağıtım tablosu eklenmesi ile 2023 yılında 7A - 7B seçeneklerinin kullanılması zorunluluğuna ilişkin parasal hadler aşağıdaki gibi tespit edilmiştir:

1. Ek Mali Tabloları Düzenlemek Zorunluluğuna İlişkin Parasal Hadler

2022 yılı aktif toplamı : 84.051.300 TL veya

2022 yılı net satışları toplamı : 186.779.000 TL'yi aşan

mükellefler **ek mali tabloları** düzenlemek zorundadırlar.

Bu mükellefler 2023 yılında verecekleri 2022 yılına ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerine bu tablolardan sadece "KAR DAĞITIM TABLOSU" nu ekleyeceklerdir.

2. 7/A - 7/B Seçeneğine İlişkin Parasal Hadler

2022 yılı aktif toplamı : 14.008.700 TL veya

2022 yılı net satışlar toplamı : 28.016.300 TL'yi aşan

üretim ve hizmet işletmeleri, 2023 yılına ait muhasebe işlemlerinde maliyet hesaplarını **7/A seçeneğine göre** tutmak zorundadırlar.

2022 yılı değerleri yukarıdaki parasal hadlerin her ikisinin de altında kalan üretim ve hizmet işletmeleri ile parasal hadlere bakılmaksızın bütün ticaret işletmeleri için 7/A seçeneği zorunlu değildir. Bu işletmeler 7/A ve 7/B seçeneklerinden herhangi birini tercih edebileceklerdir.

16.2 Çevre Temizlik Vergisi Uygulamasında Yapılan Değişiklikler

30.12.2022 tarih ve 32059 (2.mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 56 seri no.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği uyarınca 2023 yılında çevre temizlik vergisi ile ilgili aşağıda yer alan düzenlemeler yapılmıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 44. maddesinde konutlara ait çevre temizlik vergisinin su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisinin ise beşinci fıkrada yer alan tarifeye göre yıllık olarak hesaplanması hükmüne bağlanmıştır.

Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 44. maddesinin onbirinci fıkrasında ise; "Bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarlar, her yıl yeniden değerlendirilerek artırılır. Bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirleri dikkate alınmaz." hükmüne yer verilmiştir.

01.01.2023 tarihinden itibaren konutlar ve işyerleri ile diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi aşağıdaki tutarlara göre tahsil edilecektir.

- Konutlara ait Çevre Temizlik Vergisi; su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına büyükşehir belediyelerinde **1,50 TL**, diğer belediyelerde **1,10 TL** olarak hesaplanacaktır. Diğer taraftan, belediyenin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan ancak, su ihtiyacını belediyece veya büyükşehir belediyelerine bağlı su ve kanalizasyon idarelerince tesis edilmiş su şebekesi haricinden karşılayan konutlara ilişkin çevre temizlik vergisi, aşağıda yer alan ilgili tarifelerin yedinci grubunun belediye meclislerince en son intibak ettirilen derecelere ait tutarlar üzerinden tahakkuk ettirilecektir.
- İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait Çevre Temizlik Vergisi, büyükşehir belediyeleri ve büyükşehir belediyeleri dışındaki belediyelerde aşağıdaki tarifelere göre uygulanacaktır.

Büyükşehir belediyeleri dışındaki belediyelerde uygulanacak olan çevre temizlik vergisi tarifesi aşağıda yer almaktadır.

Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	13.000	10.900	8.400	7.500	6.000
2. Grup	8.400	6.000	5.000	4.200	3.700
3. Grup	6.000	4.200	3.700	2.600	2.100
4. Grup	2.600	2.100	1.500	1.300	1.090
5. Grup	1.500	1.300	900	890	750
6. Grup	890	750	460	420	320
7. Grup	320	260	170	150	110

Büyükşehir belediyelerinde çevre temizlik vergisi, diğer belediyelerde uygulanan çevre temizlik

vergesi tutarları % 25 artırılarak hesaplanacaktır. (Büyükşehirlerde yukarıda yer alan tablodaki tutarlar % 25 artırılarak uygulanmalıdır.)

Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 44. maddesinin onikinci fıkrası ile 2005/9817 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 7. maddesine göre; konut, işyeri ve diğer şekilde kullanılan binalar için belirtilen tutarlar, büyükşehir belediye sınırları içinde bulunanlar hariç olmak üzere kalkınmada öncelikli yörelerdeki belediyeler ile nüfusu 5000'den az olan belediyelerde % 50 indirimli olarak uygulanacaktır.

16.3 Beyannamelerini İmzalamak Zorunda Olmayanlar

2023 yılında beyannamelerini imzalamak zorunda olmayanlar;

- Noterler
- Özel kanunlarına göre kurulan Kooperatifler ile bunların üst birlikleri ve vergiden muaf olanlar
- SM, SMMM ve YMM'ler,
- 2022 Yılı Aktif toplamı veya Net Satış Hasılatları Aşağıda Belirtilen Tutarları Aşan Mükellefler,
- Serbest meslek faaliyetinde bulunanlardan 2022 yılı hasılat tutarı: 939.000 TL'yi aşmayanlar,
- II.Sınıf tacirlerden alım-satım veya imalat faaliyetinde bulunanlardan 2022 yılı hasılat tutarı: 1.349.000 TL'yi aşmayanlar,
- II.Sınıf tacirlerden alım-satım veya imalat dışındaki işlerle uğraşanlardan 2022 yılı hasılat tutarı: 680.000 TL'yi aşmayanlar,
- Zirai kazancı işletme hesabı esasına göre belirlenen çiftçilerden 2022 yılı hasılat tutarı: 1.349.000 TL'yi aşmayanlar.

16.4 Vergi Beyannamelerini SM - SMMM'lere İmza Mecburiyetine İlişkin Hadler

4 sıra no.lu Vergi Beyannamelerinin Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerce İmzalanması Hakkında Genel Tebliği'nde, 1997 mali tablolarına göre hem aktif toplamı 200 milyar lirayı ve hem de net satışları 400 milyar lirayı aşmayan mükelleflerin Tebliğ kapsamında olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, bu hadlerin, Maliye Bakanlığınca değiştirilmediği takdirde, hadlerin her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Maliye Bakanlığı 3568 sayılı Kanun'a ilişkin, 03.03.2005 tarih ve 25744 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 37 seri no.lu Tebliğ ile 01.01.2005 tarihinden itibaren hadleri TL olarak, 2004 yılı aktif toplamı 3 milyon TL ve net satışlar 6 milyon TL olarak tespit etmiştir.

37 seri no.lu Tebliğ'de, Maliye Bakanlığınca özel bir belirleme yapılmadığı takdirde, bu Genel Tebliğ'de yer alan parasal hadlerin her yıl bir önceki yıl için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacağı, bu şekilde yapılacak hesaplamada 500 TL ve daha düşük olan tutarların dikkate alınmayacağı, 500 TL'den fazla olan tutarların ise 1.000 TL'ye yükseltileceği belirtilmiştir.

2023 yılında verilecek beyannamelere yönelik olarak herhangi bir düzenleme yapılmadığı için hadlerin yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacağı anlaşılmaktadır.

Yıllar itibari ile ilgili hadler aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir.

Yıllar	Aktif Toplamı	Net Satışlar Toplamı	İlgili Yıllar
1997	200.000.000.000 ve	400.000.000.000 aşmayan	1998 Yılında
1998	355.600.000.000 ve	711.200.000.000 aşmayan	1999 Yılında
1999	540.867.600.000 ve	1.081.735.200.000 aşmayan	2000 Yılında
2000	843.753.456.000 ve	1.687.506.912.000 aşmayan	2001 Yılında
2001	1.292.630.294.590 ve	2.585.260.589.180 aşmayan	2002 Yılında
2002	2.055.282.168.398 ve	4.110.564.336.796 aşmayan	2003 Yılında
2003	2.641.037.586.391 ve	5.282.075.172.782 aşmayan	2004 Yılında
2004	3.000.000 TL ve	6.000.000 TL aşmayan	2005 Yılında
2005	3.294.000 TL ve	6.588.000 TL aşmayan	2006 Yılında
2006	3.551.000 TL ve	7.102.000 TL aşmayan	2007 Yılında
2007	3.807.000 TL ve	7.613.000 TL aşmayan	2008 Yılında
2008	4.264.000 TL ve	8.527.000 TL aşmayan	2009 Yılında
2009	4.358.000 TL ve	8.715.000 TL aşmayan	2010 Yılında
2010	4.694.000 TL ve	9.386.000 TL aşmayan	2011 Yılında
2011	5.176.000 TL ve	10.349.000 TL aşmayan	2012 Yılında
2012	5.580.000 TL ve	11.156.000 TL aşmayan	2013 Yılında
2013	5.799.000 TL ve	11.594.000 TL aşmayan	2014 Yılında
2014	6.385.000 TL ve	12.766.000 TL aşmayan	2015 Yılında
2015	6.741.000 TL ve	13.478.000 TL aşmayan	2016 Yılında
2016	6.999.000 TL ve	13.994.000 TL aşmayan	2017 Yılında
2017	8.012.000 TL ve	16.019.000 TL aşmayan	2018 Yılında
2018	9.913.000 TL ve	19.820.000 TL aşmayan	2019 Yılında
2019	12.151.000 TL ve	24.295.000 TL aşmayan	2020 Yılında
2020	13.258.000 TL ve	26.508.000 TL aşmayan	2021 Yılında
2021	18.057.000 TL ve	36.104.000 TL aşmayan	2022 Yılında
2022	40.254.000 TL ve	80.487.000 TL aşmayan	2023 Yılında

Yukarıda yer alan hadlerin her ikisinin de altında kalan:

- Kurumlar vergisi mükellefleri ile
- Ticari, zirai ve mesleki kazançları dolayısıyla gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri,

2023 yılı kurumlar vergisi veya gelir vergisi beyannamelerini, muhtasar beyannamelerini ve KDV beyannamelerini bir SM veya SMMM'e imzalatmak mecburiyetindedirler. Bu hadlerden herhangi birini aşanlar beyanname imzalamaya mecbur değildirler. Bunlar isterlerse YMM'lere tam tasdik yaptırabilirler.

Vergi beyannamelerinin serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirlerce imzalanması hakkındaki 4 no.lu Tebliğe göre, beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatmaları gerektiği halde imzalatmayan mükelleflere, VUK Md.352/II-7 uyarınca iki kat ikinci derece usulsüzlük cezası

kesilecek, fiil aynı zamanda VUK Md.30/8 uyarınca re'sen takdiri gerektirdiğinden, durum vergi dairelerince takdir komisyonuna intikal ettirilecek ve bu mükellefler öncelikle incelemeye alınacaklardır.

2022 yılı aktif toplamı 40.254.000 TL ve net satışları 80.487.000 TL'nin altında kaldığı için beyannamelerini SM veya SMMM'lere imzalatmak zorunda olanlar bir YMM ile tam tasdik veya danışmanlık sözleşmesi imzalayarak SM veya SMMM'lere beyannamelerini imza mecburiyetinden muaf olabilirler.

16.5 Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Ticari Defter Tasdikleri

Tutulması Zorunlu Defterler

Gerçek veya tüzel kişi olup olmadığına bakılmaksızın her tacir **yevmiye defteri**, **envanter defteri** ve **defteri kebir**i tutmakla yükümlüdür.

Şahıs şirketleri birinci fıkrada sayılan defterlere ek olarak genel kurul toplantı ve müzakere defterini de tutarlar.

Birinci fıkrada sayılan defterlere ilave olarak anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ve kooperatifler pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri, limited şirketler ise pay defteri ve genel kurul toplantı ve müzakere defteri tutmak zorundadır. 11. maddenin dördüncü fıkrası hükmü saklıdır.

Özel hukuk hükümlerine göre idare edilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişileri tarafından kurulan ve tüzel kişiliği bulunmayan ticari işletmeler ile kamu yararına çalışan dernekler ve gelirinin yarısından fazlasını kamu görevi niteliğindeki işlere harcayan vakıflar tarafından kurulan ticari işletmeler ve bunlara benzeyen ve tüzel kişiliği bulunmayan diğer ticari teşekküller birinci fıkrada sayılan defterleri tutmakla yükümlüdürler.

Açılış Onayı Yapılacak Defterler Ve Onay Zamanı

Tacirler tarafından fiziki ortamda tutulan yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri, pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin açılış onayları kuruluş sırasında ve kullanmaya başlamadan önce, izleyen faaliyet dönemlerindeki açılış onayları ise defterlerin kullanılacağı faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar noter tarafından yapılır. Açılış onaylarının noter tarafından yapıldığı hallerde ticaret sicili tasdiknamesinin noterce aranması zorunludur.

Ancak; 27.01.2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 16/6. maddesine göre; "Sicil tasdiknamesi; Tasdiknamede yer alan bilgilerde bir değişiklik olmadığı veya yenisi düzenlenmediği sürece geçerlidir." hükmüne göre önceki yıl veya yıllarda alınmış belgelerin gerekli koşulları taşıması halinde yeniden alınmasına gerek yoktur. Eski tarihli belgenin notere ibrazı yeterlidir.

Ticaret şirketleri dışındaki gerçek ve tüzel kişi tacirlerin kuruluş sırasında yaptıracakları ticari defterlere ilişkin açılış onaylarında ticaret sicili tasdiknamesi aranmaz.

Anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin kuruluşunda, ticari defterlerin açılış onayları şirket merkezinin bulunduğu ticaret sicili müdürlüğü tarafından yapılır.

Yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri ile yönetim kurulu karar defterinin açılış onaylarının her hesap dönemi için yapılması zorunludur. Pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla izleyen hesap dönemlerinde de açılış onayı yaptırılmaksızın kullanılmaya devam edilebilir.

Onaya tabi defterlerin hesap dönemi içinde dolması dolayısıyla veya başka sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce açılış onayı yaptırmak zorundadırlar.

Pay defteri ve yönetim kurulu karar defterinin yenilenmesinin gerektiği durumlarda açılış onayı yapılacak yeni defter, kullanımına son verilecek defterle veya zayı edilmişse zayı belgesi ile birlikte notere ibraz edilir. Yeni defterin açılış onayının yapıldığı sırada noter, eski deftere veya zayı belgesine yeni defterin açılış onayının yapıldığını tarih ve sayı belirtmek suretiyle şerh düşer. Eski defterde veya zayı belgesinde söz konusu şerhi gören noter tekrar bir açılış onayı yapamaz.

Kapanış Onayı Yapılacak Defterler İle Onay Zamanı

Yevmiye defteri ile yönetim kurulu karar defterinin, kapanış tasdiklerinin yapılması zorunludur. Yevmiye defterinin izleyen hesap döneminin altıncı ayının (**Haziran**) sonuna kadar, yönetim kurulu karar defterinin ise izleyen hesap döneminin ilk ayının (**Ocak**) sonuna kadar notere ibraz edilip, son kaydın altına noterce "Görölmüştür" ibaresi yazılarak mühür ve imza ile onaylanması zorunludur.

Fiziki Ortamda Tutulacak Defterlerde Onay Yenileme

Yönetim kurulu karar defteri, yevmiye defteri, envanter defteri ve defteri kebir yeterli yaprakları bulunması halinde yeni hesap döneminin ilk ayı içerisinde onay yenilemek suretiyle kullanılmaya devam edilebilir. Onay yenilemede defterlerin türü değıştirilemez.

16.6 Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Bağımsız Denetime Tabi Şirketler

Tek başına veya bağılı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayan şirketler ile ekli (I) sayılı liste kapsamında yer alan şirketler, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile 26.09.2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri çerçevesinde bağımsız denetime tabidir.

- a)** Aktif toplamı yetmişbeşmilyon ve üstü Türk Lirası
- b)** Yıllık net satış hasılatı yüzellimilyon ve üstü Türk Lirası
- c)** Çalışan sayısı yüzelli ve üstü

Ekli (II) sayılı liste kapsamında yer alan şirketler, tek başına veya bağılı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte listede belirtilen sınırlamalar dikkate alınarak, 6102 sayılı Kanun ile 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri çerçevesinde bağımsız denetime tabidir.

Ekli (I) sayılı liste kapsamında yer alanlar hariç olmak üzere 24.11.1994 tarihli 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna tabi kuruluşlar, ekli (II) sayılı listenin (5.2.) sırasında

yer alan hükümler kapsamına giren kuruluşlar hariç olmak üzere sermayesinin en az % 50 ve daha fazlası Devlete, il özel idarelerine, kanunla kurulmuş vakıflara ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan şirketler ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından 21.11.2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu'nun geçici 7. maddesinin 4. fıkrası kapsamında tasfiyelerine karar verilen ve tasfiye süreci Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından atanan tasfiye komisyonlarınca yürütülen tasarruf finansman şirketleri bu Kararın kapsamı dışındadır.

Şirketler, yukarıda belirtilen üç ölçütten en az ikisinin sınırlarını art arda iki hesap döneminde aşması durumunda müteakip hesap döneminden itibaren bağımsız denetime tabi olur. Bağımsız denetime tabi şirketler söz konusu ölçütlerden en az ikisine ait sınırların art arda iki hesap döneminde altında kalması ya da bir hesap döneminde söz konusu ölçütlerden en az ikisinin sınırlarının yüzde yirmi veya daha fazla altında kalması durumunda, müteakip hesap döneminden itibaren bağımsız denetim kapsamından çıkarılır.

Yukarıda belirtilen üç ölçütten ikisinin sınırlarının aşılp aşılmadığının belirlenmesinde; şirketin aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatı bakımından yürürlükteki mevzuat uyarınca hazırladıkları önceki yıllara ait (son iki yıldaki) finansal tablolar, çalışan sayısı bakımından ise şirkette önceki yıllardaki (son iki yıldaki) ortalama çalışan sayısı esas alınır.

(I) SAYILI LİSTE

- 1) Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi şirketlerden;
 - a) Yatırım kuruluşları,
 - b) Kolektif yatırım kuruluşları,
 - c) Portföy yönetim şirketleri,
 - ç) İpotek finansmanı kuruluşları,
 - d) Varlık kiralama şirketleri,
 - e) Merkezi takas kuruluşları,
 - f) Merkezi saklama kuruluşları,
 - g) Veri depolama kuruluşları,
 - ğ) Derecelendirme kuruluşları,
 - h) Değerleme kuruluşları,
 - ı) Sermaye piyasası araçları bir borsada veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören veya işlem görmeleri amacıyla Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış geçerlilik süresi bulunan izahname veya ihraç belgesi bulunan anonim şirketler.
 - i) Bir borsada veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görmemekle birlikte halka arz edilmeksizin pay hariç sermaye piyasası aracı ihraç eden (ihraç ettikleri sermaye piyasası araçlarının itfa edildiği hesap döneminin sonuna kadar) veya bu amaçla Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış geçerlilik süresi bulunan ihraç belgesi olan anonim şirketler
- 2) 19.10.2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun düzenleme ve denetimine tabi şirketlerden;
 - a) Bankalar,
 - b) Derecelendirme kuruluşları,
 - c) Finansal holding şirketleri,

- c) Finansal kiralama şirketleri,
 - d) Faktoring şirketleri,
 - e) Finansman şirketleri,
 - f) Varlık yönetim şirketleri,
 - g) Finansal holding şirketlerinde ve bankalarda, 5411 sayılı Kanun'da tanımlandığı şekliyle nitelikli paya sahip olan şirketler,
 - ğ) Tasarruf finansman şirketleri
- 3) 03.06.2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile 28.03.2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında faaliyet göstermekte olan sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri.
- 4) Borsa İstanbul piyasalarında faaliyet göstermesine izin verilen; yetkili müesseseler, kıymetli madenler aracı kurumları, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler.
- 5) 10.02.2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre kurulan lisanslı depo işletmeleri ile 11.08.1982 tarihli ve 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanununa göre kurulan umumi mağazalar.
- 6) Aşağıdaki hak veya lisanslardan en az birine sahip olan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar:
- a) Karasal ortamdan ulusal televizyon yayını yapma hakkı
 - b) Uydu televizyon yayın lisansı
 - c) Birden fazla ile yönelik olarak kablolu televizyon yayın lisansı

(II) SAYILI LİSTE

- 1) Sermayesinin en az % 25'i kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, sendikalara, derneklere, vakıflara, kooperatiflere ve bunların üst kuruluşlarına doğrudan veya dolaylı olarak ait olan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.
- a) Aktif toplamı altmışmilyon ve üstü Türk Lirası.
 - b) Yıllık net satış hasılatı seksenmilyon ve üstü Türk Lirası.
 - c) Çalışan sayısı yüz ve üstü.
- 2) Yurt çapında günlük olarak gazete yayımlayan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.
- a) Aktif toplamı altmışmilyon ve üstü Türk Lirası.
 - b) Yıllık net satış hasılatı seksenmilyon ve üstü Türk Lirası.
 - c) Çalışan sayısı yüz ve üstü.
- 3) Çağrı merkezi şirketleri hariç olmak üzere, 15.01.2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, 05.11.2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu, 09.05.2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1525. maddesi kapsamında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu düzenleme ve denetimine tabi olan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.
- a) Aktif toplamı altmışmilyon ve üstü Türk Lirası.
 - b) Yıllık net satış hasılatı seksenmilyon ve üstü Türk Lirası.
 - c) Çalışan sayısı yüz ve üstü.
- 4) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans, sertifika veya yetki belgesi alıp bu Kurum düzenlemelerine tabi olarak faaliyet gösteren ve söz konusu düzenlemeler uyarınca bağımsız denetimden muaf tutulmayan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.
- a) Aktif toplamı altmışmilyon ve üstü Türk Lirası.
 - b) Yıllık net satış hasılatı seksenmilyon ve üstü Türk Lirası.
 - c) Çalışan sayısı yüz ve üstü.

- 5) (I) sayılı liste kapsamında olanlar hariç olmak üzere;
- 5.1 Gayri faal olan veya faaliyetleri geçici olarak durdurulan veya iptal edilmiş olan (gerekli ana sözleşme değişiklikleri ve benzeri prosedür işlemleri henüz gerçekleştirilmemiş olanlar dahil) iştirak ve şirketler hariç olmak üzere, Tasarruf Mevduatı ve Sigorta Fonunun iştirakleri ile mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında Fon tarafından denetimi ve yönetimi devralınan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.
- a) Aktif toplamı altmışmilyon ve üstü Türk Lirası.
b) Yıllık net satış hasılatı seksenmilyon ve üstü Türk Lirası.
c) Çalışan sayısı elli ve üstü.
- 5.2 8/6/1984 tarihli 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında faaliyet gösteren Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile sermayesinin en az % 50'si belediyelere ait olan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.
- a) Aktif toplamı altmışmilyon ve üstü Türk Lirası.
b) Yıllık net satış hasılatı seksenmilyon ve üstü Türk Lirası.
c) Çalışan sayısı yüzy ve üstü.
- 6) Sermaye piyasası araçları bir borsada ve/veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görmeyen ancak Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında halka açık sayılan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.
- a) Aktif toplamı otuzmilyon ve üstü Türk Lirası.
b) Yıllık net satış hasılatı kırkmilyon ve üstü Türk Lirası.
c) Çalışan sayısı elli ve üstü.

16.7 Muhtelif Ücret Ödemeleri ve Personele Sağlanan Menfaatlerin SSGSK, GV ve DV Kesintisi Karşısındaki Durumu

ÖDEMENİN veya SAĞLANAN MENFAATİN NEV'İ	GV	SSK	DV
Asıl ücret (süreye bağlı, parça başı, götürü, kardan hisse, komisyon ve sair şekillerde belirlenen ve hizmet karşılığı olarak ödenen ana ücret)	+	+	+
Hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri için hesaplanan ücret	+	+	+
Fazla mesai ücreti ve maktu fazla çalışma ücreti	+	+	+
Ek görev ücreti, çalışma ödeneği, hizmet zammı, meslek tazminatı gibi isimler altında iş karşılığı ödenen ücret unsurları (mutad olsun olmasın)	+	+	+
SSGSK'dan geçici iş göremezlik ödeneği alanlara, istirahatte buldukları süre için işverenler tarafından, rızaen veya toplu sözleşme gereği olarak yapılan ödemeler	+	+	+
Yıllık izin ve mazeret izninde geçen süreye ait asıl ücret (iş kazası ve meslek hastalığı primleri hesaplanmaz)	+	+	+
İş Kanunu'nda belirtilen yıllık izinlerin kullandırılmamış olması nedeniyle, bu Kanun'a göre ödenen ve kullandırılmayan izin gün sayısına göre hesaplanan izin ücretleri	+	+	+
Her türlü ikramiyeler (temettü ikramiyeleri, yılbaşı, bayram ikramiyesi dahil) (6772 ve 2448 sayılı yasa gereğince BKK'ya dayanılarak ödenen ikramiyeler için SS primi hesaplanmaz)	+	+	+
Her türlü primler (temininde güçlük zammı, kıdem zammı, jestiyon, seyahat ve satış primi dahil)	+	+	+
Gece zammı ve vardiya primleri	+	+	+
Yıpranma tazminatı, özel hizmet tazminatı, yabancı dil tazminatı, imza zorunluluğu tazminatı	+	+	+

Personelin toplu olarak işe gidip gelmesinin sağlanması (servis) (GVK 23/10	-	-	-
Mavi kart, abonman bileti verilmesi (personelin evinden işe gidip gelmesi için)	+	-	+
Mavi kart, abonman bileti verilmesi (personelin evinden işe gidip gelmesi için) (limit dahilinde)	-	+	-
Yol parası (işe gidiş - dönüş için) (Mavi kart ve abonman bileti verilmesi durumunda limiti aşan kısım için de)	+	+	+
Bayram harçlığı (toprak altı işletmelerinde çalışanlar hariç) (GVK 23/3)	+	+	+
Evlenme veya doğum yardımı (iki maaşa kadar) (GVK 25/5)	-	-	+
Evlenme veya doğum yardımı (iki maaşı aşan kısmı)	+	-	+
Ölüm yardımı (personelin anası veya babasının, eşinin veya çocuğunun ölümünde verilen) (GVK 25 / I)	-	-	+
Sakatlık ve hastalık nedeniyle verilen tazminat	-	+	+
Personel lehine yaptırılan şahıs sigortası primlerinin işverence karşılanması (07.10.2001 tarihinden sonra düzenlenen poliçelerde sınır brüt ücretin % 5'i olup yıllık asgari ücret tutarını geçemez)*	-	-	+
Personel lehine yaptırılan şahıs sigortası primlerin işverence karşılanması (limiti aşan kısım)*	+	+	+
Bireysel Emeklilik Sisteminde işverenlerce çalışanlar adına ödenen primler (ücretli maaşının % 10'una ve yıllık bazda asgari ücreti geçmemek üzere)*	-	-	+
Bireysel Emeklilik Sisteminde işverenlerce çalışanlar adına ödenen primler (limiti aşan kısım)*	+	+	+
Çocuk parası veya tahsil yardımı (limit dahilinde) (GVK 25/4)	-	-	+
Çocuk parası veya tahsil yardımı (limiti aşan kısmı)	+	+	+
Aile yardımı (limiti aşan kısım prime tabidir)	+	-	+
Öğrenim ve dinlenme yardımı (nakdi)	+	+	+
Giyecekler (elbise, elbise dikiş ücretinin karşılanması, ayakkabı vs.) (İş kıyafetleri doğrudan gider yazılır. Nakit verilirse SS var) (tahsilde bulunanlar için yapılan giyim giderleri GV'den istisnadır.) (GVK 27/3)	+	-	-
Sair aynı yardımlar (firma mamulleri veya dışarıdan satın alınan yiyecek, yakacak vs.)	+	-	+
Harcırahlar (limit dahili) (GVK 24/ 2)	-	-	+
Harcırahlar (limiti aşan kısmı)	+	-	+
Kıdem tazminatı (tavani aşamaz) (GVK 25/ 7)	-	-	+
İhbar tazminatı	+	-	+
Kira, giyecek, yakacak vs. yardımı (nakit) nakit değil ise SS tabi değildir	+	+	+
Askerlik yardımı	+	+	+
İşyerinde yedirilen yemek, yoğurt, meşrubat vs. (40/ 2)	-	-	-
Dışarıda yenilen yemek (limit dahilinde GVK 23/ 8)	-	-	-
Dışarıda yenilen yemek (limiti aşan kısım)	+	-	-
Yemek Parası (Nakdi) (limit dahilinde (GVK 23/8)	-	-	-
Yemek Parası (Nakdi) (limiti aşan kısım)	+	+	+
Sünnet yardımı	+	+	+
Yılbaşı parası	+	+	+
İş riski zamları	+	+	+
Ücret avansları (geri ödeme söz konusu değil ise prim kesilir)	+	-	+
Toplu iş sözleşmesi zam farkları	+	+	+
Sözleşmeli stajyer ücretleri	-	-	+
Sözleşmeli avukat – doktor ücretleri	+	-	+
Makam tazminatı	+	+	+

Murakıplık ücreti (sigortalı ise SS primi kesilir)	+	-	+
İzin harçlığı ücreti (SS primi hesaplanırken iş kazaları ve meslek hastalıkları primi dikkate alınmaz)	+	+	+
Tabii afet yardımı	+	+	+
Yemek parası (nakdi) (limiti aşan kısım SS kesintisine tabi)	+	-	+
Konut tahsisi (GVK 23/ 9 ve 40/ 2)	-	-	-
Havlu, sabun vs. yardımı (işyerinde kullanılmak için)	-	-	-
Belli bir hizmet yılını doldurup işten ayrılanlara ödenen jübile ikramiyesi, maaş vb. ödemeler (GVK 61/ 2)	+	+	+
Huzur hakları (GVK 61/ 4)	+	-	+
Bilirkişi, resmi arabulucu, eksper, yarışma jürisi üyelerine verilen ücretler (GVK 61/ 5) iş akdi uyarınca yapılan ödemelerde kesintiler ödemenin mahiyetine göre değişir	+	-	+
Uçuş tazminatı (GVK 29/ 2)	-	+	+
Sporcu transfer ücretleri (GVK 61/ 6)	+	-	+
Mali sorumluluk tazminatları ve kasa tazminatı	+	-	+
2089 sayılı Çıracak, Kalfa, Ustalık Kanunu hükümlerine tabi çıracakların asgari ücreti aşmayan ücretleri (GVK 25/ 12) (aşan ücretlerin tamamı GV'ye konu edilecektir)	-	-	-
Tedavi ve ilaç giderleri (GVK 40/ 2)	-	-	-
3308 sayılı Kanun'a göre aday çıracak, çıracak ve öğrencilere ödenen ücretler (Çıracaklara sadece iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık sigortası uygulanır.)	-	-	-

(*) Sigortalı adına ay içinde özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payı adı altında işverence yapılan ödemeler toplamının aylık asgari ücretin % 30'una isabet eden kısmı prime esas kazançta dahil edilmeyecek, kalan tutar ise ödendiği ayın prime esas kazancına dahil edilecektir.

16.8 Yıllar İtibariyle Kanuni Faiz ve Temerrüt Faiz Oranları

3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'a göre yıllar itibarıyla uygulanması gereken kanuni faiz ve temerrüt faizi oranları: (Temerrüt faizi miktarının sözleşme ile kararlaştırılmamış olduğu hallerde, akdi faiz miktarı aşağıda belirtilen oranların üstünde ise temerrüt faizi, akdi faiz miktarından az olamaz.)	Yıllık%
1. 01.01.2023 tarihinden itibaren:	
1.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
1.2. Temerrüt faiz oranı	
1.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
1.2.2. Ticari işlerde (31.12.2022 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	10,75
2. 01.01.2022 - 31.12.2022 dönemi için:	
1.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
1.2. Temerrüt faiz oranı	
1.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
1.2.2. Ticari işlerde (02.01.2022 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	15,75
3. 01.01.2021 - 31.12.2021 tarihinden itibaren:	
1.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
1.2. Temerrüt faiz oranı	
1.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
1.2.2. Ticari işlerde (19.12.2020 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	16,75
4. 01.01.2020 - 31.12.2020 dönemi için :	
1.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
1.2. Temerrüt faiz oranı	
1.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
1.2.2. Ticari işlerde (21.12.2019 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	13,75

5. 01.07.2018 - 31.12.2019 dönemi için :	
I.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
I.2. Temerrüt faiz oranı	
I.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
I.2.2. Ticari işlerde (29.06.2018 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	19,50
6. 01.01.2017 - 30.06.2018 dönemi için :	
I.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
I.2. Temerrüt faiz oranı	
I.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
I.2.2. Ticari işlerde (31.12.2016 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	9,75
7. 01.01.2015 - 31.12.2016 dönemi için :	
I.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
I.2. Temerrüt faiz oranı	
I.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
I.2.2. Ticari işlerde (14.12.2014 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	10,50
8. 01.01.2014 - 31.12.2014 dönemi için :	
I.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
I.2. Temerrüt faiz oranı	
I.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
I.2.2. Ticari işlerde (27.12.2013 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	11,75
9. 01.01.2013 - 31.12.2013 dönemi için :	
I.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
I.2. Temerrüt faiz oranı	
I.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
I.2.2. Ticari işlerde (20.12.2012 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	13,75
10. 01.01.2012 - 31.12.2012 dönemi için :	
I.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
I.2. Temerrüt faiz oranı	
I.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
I.2.2. Ticari işlerde (29.12.2011 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	17,75
11. 01.01.2011 - 31.12.2011 dönemi için :	
I.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
I.2. Temerrüt faiz oranı	
I.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
I.2.2. Ticari işlerde (20.12.2010 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	15
12. 01.01.2010 - 31.12.2010 dönemi için :	
I.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
I.2. Temerrüt faiz oranı,	
I.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
I.2.2. Ticari işlerde (22.12.2009 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	16
13. 01.07.2009 - 31.12.2009 dönemi için :	
I.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse	9
I.2. Temerrüt faiz oranı	
I.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
I.2.2. Ticari işlerde (12.06.2009 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	19
14. 01.01.2008 - 30.06.2009 dönemi için :	
2.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse	9
2.2. Temerrüt faiz oranı	
2.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
2.2.2. Ticari işlerde (28.12.2007 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	27

15 . 01.01.2007 - 31.12.2007 dönemi için :	
2.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse	9
2.2. Temerrüt faiz oranı	
2.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
2.2.2. Ticari işlerde (20.12.2006 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	29
16. 01.01.2006 - 31.12.2006 dönemi için:	
3.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (19.12.2005 tarihli ve 2005/9831 sayılı BKK ile)	9
3.2. Temerrüt faiz oranı	
3.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (19.12.2005 tarihli ve 2005/9831 sayılı BKK ile)	9
3.2.2. Ticari işlerde (20.12.2005 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	25
17. 01.07.2005 - 31.12.2005 dönemi için:	
4.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik 1. maddesine göre)	12
4.2. Temerrüt faiz oranı	
4.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik 1. maddesine göre)	12
4.2.2. Ticari işlerde (25.05.2005 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	30
18. 01.05.2005 - 30.06.2005 dönemi için:	
5.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik 1. maddesine göre)	12
5.2. Temerrüt faiz oranı	
5.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik 1. maddesine göre)	12
5.2.2. Ticari işlerde (15.06.2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	42
19. 01.07.2004 - 30.04.2005 dönemi için:	
6.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (15.06.2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	38*
6.2. Temerrüt faiz oranı;	
6.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (15.06.2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	38*
6.2.2. Ticari işlerde (15.06.2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	42
20. 01.01.2004 - 30.06.2004 dönemi için:	
7.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (08.10.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	43*
7.2. Temerrüt faiz oranı	
7.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (08.10.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	43*
7.2.2. Ticari işlerde (08.10.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	48
21. 01.07.2003 - 31.12.2003 dönemi için:	
8.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (14.06.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	50*
8.2. Temerrüt faiz oranı;	
8.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (14.06.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	50*
8.2.2. Ticari işlerde (14.06.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	57
22. 01.07.2002 - 30.06.2003 dönemi için:	
9.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (17.05.2002 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	55*
9.2. Temerrüt faiz oranı	
9.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (17.05.2002 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	55*
9.2.2. Ticari işlerde (17.05.2002 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	64
23. 01.01.2000 - 30.06.2002 dönemi için:	
(3095 sayılı Kanun'un 4489 sayılı Kanun ile değişik 1. maddesine göre)	
10.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse	60
10.2. Temerrüt faiz oranı	
10.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	60
10.2.2. Ticari işlerde	70
24. 01.01.1998 - 31.12.1999 dönemi için:	
(20.08.1997 tarihli ve 97-9807 sayılı BKK ile) Kanuni faiz ve temerrüt faizi oranı	50

* Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 06.09.2005 tarihli ve B.07.0.BHM.0-4198/21277/31113 sayılı yazısı gereğince.

16.9 Enflasyon Oranları

16.9.1 Tüketici Enflasyon Oranları (2003=100)

Aylar	2020		2021		2022	
	Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Ocak	1,35	12,15	1,68	14,97	11,10	48,69
Şubat	0,35	12,37	0,91	15,61	4,81	54,44
Mart	0,57	11,86	1,08	16,19	5,46	61,14
Nisan	0,85	10,94	1,68	17,14	7,25	69,97
Mayıs	1,36	11,39	0,89	16,59	2,98	73,50
Haziran	1,13	12,62	1,94	17,53	4,95	78,62
Temmuz	0,58	11,76	1,80	18,95	2,37	79,60
Ağustos	0,86	11,77	1,12	19,25	1,46	80,21
Eylül	0,97	11,75	1,25	19,58	3,08	83,45
Ekim	2,13	11,89	2,39	19,89	3,54	85,51
Kasım	2,30	14,03	3,51	21,31	2,88	84,39
Aralık	1,25	14,60	13,58	36,08	1,18	64,27

16.9.2 Üretici Enflasyon Oranları (2003=100)

Aylar	2020		2021		2022	
	Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Ocak	1,84	8,84	2,66	26,16	10,45	93,53
Şubat	0,48	9,26	1,22	27,09	7,22	105,10
Mart	0,87	8,50	4,13	31,20	9,19	114,97

Nisan	1,28	6,71	4,34	35,17	7,67	121,82
Mayıs	1,54	5,53	3,92	38,33	8,76	132,16
Haziran	0,69	6,17	4,01	42,89	6,77	138,31
Temmuz	1,02	8,33	2,46	44,92	5,17	144,61
Ağustos	2,35	11,53	2,77	45,52	2,41	143,75
Eylül	2,65	14,33	1,55	43,96	4,78	151,50
Ekim	3,55	18,20	5,24	46,31	7,83	157,69
Kasım	4,08	23,11	9,99	54,621	0,74	136,02
Aralık	2,36	25,15	19,08	79,89	0,24	97,72

16.10 31.12.2022 Tarihli Merkez Bankası Kurları

Dövizin Cinsi	Döviz Alış	Döviz Satış	Efektif Alış
I ABD Doları	18,6983	18,7320	18,6852
I Avustralya Doları	12,6670	12,7497	12,6088
I Danimarka Kronu	2,6766	2,6897	2,6747
I Euro	19,9349	19,9708	19,9209
I İngiliz Sterlini	22,4892	22,6065	22,4735
I İsviçre Frangı	20,2019	20,3316	20,1716
I İsveç Kronu	1,7837	1,8022	1,7825
I Kanada Doları	13,7896	13,8518	13,7386
I Kuveyt Dinarı	60,7537	61,5487	59,8424
I Norveç Kronu	1,8900	1,9027	1,8886
I Suudi Arabistan Riyali	4,9717	4,9806	4,9344
100 Japon Yeni	14,1301	14,2237	14,0778
I Bulgar Levası	10,1354	10,2680	

I Rumen Leyi	4,0062	4,0586
I Rus Rublesi	0,25948	0,26288
100 İnan Riyali	0,04427	0,04485
I Çin Yuanı	2,6806	2,7157
I Pakistan Rupisi	0,08202	0,08309
I Katar Riyali	5,0845	5,1510
I Güney Kore Wonu	0,01478	0,01497
I Azerbaycan Yeni Manatı	10,9373	11,0805
I Birleşik Arap Emirlikleri Dirhemi	5,0627	5,1289

16.11 Vergi Türü ve Kodları

Vergi Kodu	Vergi Adı
1	YILLIK GELİR VERGİSİ
2	ZİRAİ KAZANÇ GELİR VERGİSİ
3	GELİR VERGİSİ S. (MUHTASAR)
4	GELİR GÖTÜRÜ TİCARİ KAZANÇ
5	GELİR GÖTÜRÜ SERBEST MESLEK KAZANCI
6	GELİR GÖTÜRÜ ÜCRET
7	DAĞITILMAYAN KAR STOPAJI
10	KURUMLAR VERGİSİ
11	KURUMLAR VERGİSİ STOPAJI
12	GELİR VERGİSİ (GMSİ-MSİ-ÜCRET-DİĞER KAZANÇ VE İRATLAR)
14	BASİT USULDE TİCARİ KAZANÇ
15	GERÇEK USULDE KATMA DEĞER VERGİSİ
17	GÖTÜRÜ USULDE KATMA DEĞER VERGİSİ
20	MEP İŞTİRAKÇİSİ KURUMLAR VERGİSİ
21	BANKA MUAMELELERİ VERGİSİ
22	SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ
23	58 I YURT DIŞINDA SAHİP OLUNAN VARLIKLAR
24	58 I I TÜRKİYEDE SAHİP OLUNAN VARLIKLAR(GELİR V. MÜK. OLMAYAN)
25	YURTDIŞINDA SAHİP OLUNAN VARLIKLAR
27	GELİR VERGİSİ GEÇİCİ VERGİ
32	GELİR GEÇİCİ VERGİ
33	KURUM GEÇİCİ VERGİ
40	DAMGA VERGİSİ (BEYANNAMELİ DAMGA VERGİSİ MÜKELLEFİ)

46	AKARYAKIT TÜKETİM VERGİSİ
48	GELİR V. M.TALİH OYUNLARI ASGARİ VERGİ
49	HER TÜRLÜ İSPİRTOLAR VE FÜZEL YAĞINDAN ALINAN EK VERGİ
50	KURUMLAR V. M.TALİH OYUNLARI ASGARİ VERGİ
51	DİĞER ÜCRETLER
53	KURUMLAR VERGİSİ KURUM GEÇİCİ VERGİ
56	OYUN KAĞITLARINDAN ALINAN EK VERGİ
57	RÖNTGEN FİMLERİNDEN ALINAN EK VERGİ
60	MÜLGA MADEN FONU
61	KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ
62	MÜLGA KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU
67	G.V.K. GEÇİCİ 67/11 MADDESİNE GÖRE YAPILAN İHTİYARİ BEYAN
71	PETROL VE DOĞALGAZ ÜRÜNLERİNE İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
73	KOLALI GAZOZ, ALKOLLÜ İÇEÇEKLER VE TÜTÜN MAMÜLLERİNE İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
74	DAYANIKLI TÜKETİM VE DİĞER MALLARA İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
75	ALKOLLÜ İÇEÇEKLERE İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
76	TÜTÜN MAMÜLLERİNE İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
77	KOLALI GAZOZLARA İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
91	TÜTÜN MAMÜLLERİNE İLİŞKİN EK VERGİ
92	HER TÜRLÜ ALKOLLÜ İÇKİLERE İLİŞKİN EK VERGİ
93	SAİR ŞARAP VE BİRALARA İLİŞKİN EK VERGİ
94	HER TÜRLÜ ALKOLSÜZ İÇEÇEKLERDEN ALINAN EK VERGİ
1013	EĞİTİM,GENÇLİK,SPOR VE SAĞLIK HİZMETLERİ VERGİSİ
1018	MAHSUPLARDAN KESİLEN DAMGA VERGİSİ
1020	FON PAYI
1026	5254 SAYILI KANUNA GÖRE MUHTAÇ ÇİFTÇİLERE VERİLEN ÖDÜNÇ TOHURLUKLARDAN HAZİNE ALACAĞINA DÖNÜŞENLER AİT FAİZ
1027	2004/5682 SAYILI BKK İLE HAZİNE ALACĞINA DÖNÜŞEN TOHURLUK KREDİLERİNE DÖNÜŞENLER AİT FAİZ
1028	5335 SAYILI KANUNA GÖRE DESTEKLEME FİYAT İSTİKRAR FONUNA AİT FAİZ
1030	PİŞMANLIK ZAMMI
1034	İKİ İHALE ARASINDAKİ FARK İÇİN ALINAN FAİZ

1037	TRAFİK MUAYENESİ PARA CEZALARI
1042	E.KATKI PAYI
1043	ÖZEL İŞLEM VERGİSİ
1046	TEVKİFATTAN ALINAN DAMGA VERGİSİ
1047	DAMGA VERGİSİ
1048	5035 SAYILI KANUNA GÖRE DAMGA VERGİSİ
1049	NOTERLER TARAFINDAN TAHSİL EDİLEN DAMGA VERGİSİ
1050	VERGİ BARIŞI TEFE TUTARI
1051	VERGİ BARIŞI GEÇ ÖDEME ZAMMI
1052	5335 SAYILI KANUNA GÖRE HAZİNE ALACAĞINA DÖNÜŞEN TOHUMLUK KREDİLERİNE AİT GEÇ ÖDEME ZAMMI
1053	5736 SAYILI KANUN UYARINCA GEÇ ÖDEME ZAMMI
1055	DÜŞÜK OLAN DEĞERLEME TUTARI
1060	6111 YENİDEN YAPILANDIRMA TEFE TUTARI
1061	6111 YENİDEN YAPILANDIRMA GEÇ ÖDEME ZAMMI
1067	VERGİ YARGI HARÇLARI
1070	6552 S.K. Yİ-ÜFE TUTARI
1071	6552 S.K. KATSAYI TUTARI
1072	6552 S.K. GEÇ ÖDEME ZAMMI
1073	6736 SAYILI KANUN Yİ-ÜFE TUTARI
1074	6736 SAYILI KANUN KATSAYI TUTARI
1075	6736 SAYILI KANUN GEÇ ÖDEME ZAMMI
1076	6736 SAYILI KANUN Yİ-ÜFE/GF İNDİRİMİ
1077	6736 SAYILI KANUN Yİ-ÜFE TUTARI
1078	7020 SAYILI KANUN Yİ-ÜFE TUTARI
1079	7020 SAYILI KANUN KATSAYI TUTARI
1080	7020 SAYILI KANUN GEÇ ÖDEME ZAMMI
1081	7020 SAYILI KANUN Yİ-ÜFE İNDİRİMİ
1084	GECİKME FAİZİ
1085	PARA CEZASI FAİZİ
1086	GECİKME ZAMMI
1087	ERKEN ÖDEME İNDİRİMİ
1088	PEŞİN ÖDEME İNDİRİMİ

1089	ALINAN DİĞER FAİZLER
1090	KANUNİ FAİZ
1091	5736 SAYILI KANUN UYARINCA ALINAN FAİZ
1092	HESAPLANAN FAİZ
1093	6111 KATSAYI TUTARI
1094	DOĞRUDAN GELİR DESTEĞİ ÖDEMELERİNE İLİŞKİN KANUNİ FAİZ
1095	SAVUNMA SANAYİ DESTEKLEME FONU
1096	KONUT FONU
1097	DEVLET İÇ BORÇLANMA SENEDİ FAİZİ
1098	GECİKME ZAMMI ORANINDA HESAPLANAN GECİKME FAİZİ
3024	KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME PRİMİ CEZAI FAİZİ
3061	CEZAI FAİZ(KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİLERİ)
3073	USULSÜZLÜK CEZASI
3074	ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI
3076	KUSUR CEZASI
3077	AĞIR KUSUR CEZASI
3078	KAÇAKÇILIK CEZASI
3080	VERGİ ZİYAI CEZASI
3099	VUK 112/4,5 MADDESİ GEREĞİNCE ÖDENEN FAİZ
4001	EK GELİR VERGİSİ
4003	EK ÜCRET GELİR VERGİSİ
4004	EK GÖTÜRÜ TİCARİ KAZANÇ VERGİSİ
4005	EK GÖTÜRÜ SERBEST MESLEK KAZANCI VERGİSİ
4006	FAİZ VERGİSİ
4007	EK EMLAK VERGİSİ
4008	GELİR DAHİLİ TEVKİFAT
4009	ELEKTRİK ÜRETİM LİSANS HARCİ
4010	EK KURUMLAR VERGİSİ
4011	KURUMLAR VERGİSİ ARGE HARCAMALARI
4012	KURUM DAHİLİ TEVKİFAT
4014	MÜNFERİT GELİR EKONOMİK DENGİ V.
4015	TÜRK HAVA KUVVETLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE MİLLİ HAVA SANAYİ KURULMASI KATILMA PAYI

4016	ÜCRETLERDEN ALINACAK E.D.V.
4021	4705 SAYILI KANUNA GÖRE TAHSİL EDİLEN ÖZEL İŞLEM VERGİSİ
4023	581 I YURT DIŞINDA SAHİP OLUNAN VARLIKLAR(BANKA VE ARACI KURUMLAR)
4024	581 I TÜRKİYE DE SAHİP OLUNAN VARLIKLAR
4025	YURTDIŞINDA SAHİP OLUNAN VARLIKLARIN BİLDİRİMİ(BANKA VE ARACI KURUMLAR)
4030	G.V.K. GEÇİCİ 67. MADDESİNE GÖRE YAPILAN TEVKİFAT
4034	MOTORLU TAŞITLAR EK VERGİSİ
4035	4837 S.K EK MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ
4036	4962 S. TAŞIT VERGİSİ
4037	TRAFİK MUAYENE ÜCRETİ HAZINE PAYI
4040	MÜLGA TRAFİK HİZMETLERİNİ GELİŞTİRME FONU REKLAM GELİRLERİ
4041	GELİR VE KURUM EKONOMİK DENGİ VERGİSİ
4042	5035 RTÜK EĞİTİME KATKI PAYI
4043	GÖTÜRÜ EKONOMİK DENGİ VERGİSİ
4044	GELİR VE KURUM STOPAJ EKONOMİK DENGİ VERGİSİ
4046	AKARYAKIT FİYAT İSTİKRAR PAYI
4047	TEK BAŞINA ALINABİLEN DAMGA VERGİSİ
4048	ŞANS OYUNLARI VERGİSİ
4049	5035 SAYILI KANUNA GÖRE FİNANSAL FAALİYET HARCİ
4050	TEKEL SAFİ HASILAT
4059	TİCARET SİCİL HARCİ BİLDİRİMİ
4060	TECİLLİ ALACAKLARDAN TAHSİLAT
4061	İTHALATTA KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ
4063	NOTER HARÇLARI
4070	G.V.K. GEÇİCİ 70. MD KAPSAMINDA MUHTASARV.
4071	ELEKTRİK VE HAVAGAZI TÜKETİM VERGİSİ
4072	MOTORLU TAŞIT ARAÇLARINA İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (TESCİLE TABİ OLMAYANLAR)
4073	ERTELENEN GELİR STOPAJ (4325 4.MADDE/4369 GEÇİCİ 5.MADDE)
4074	ERTELENEN GELİR STOPAJ (4747 SAYILI KANUNUNUN 2.MADDESİ)
4077	MÜNFERİT KURUM E. D. V.
4078	NET AKTİF VERGİSİ

4079	KIYMETLİ MADEN VE ZIYNET EŞYASINDAN ALINAN VERGİ
4080	ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ
4081	5035 SAYILI KANUNA GÖRE ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ
4101	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI YILLIK GELİR VERGİSİ
4103	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI GELİR VERGİSİ S. (MUHTASAR)
4107	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI DAĞITILMAYAN KAR STOPAJI
4110	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI KURUMLAR VERGİSİ
4112	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI GELİR VERGİSİ (GMSİ)
4114	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI BASİT USULDE TİCARİ KAZANC
4115	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI GERÇEK USULDE KATMA DEĞER VERGİSİ
4121	VERGİ BARIŞI KESİNLEŞEN KAMU ALACAKLARI 2. MADDE I/AB
4122	VERGİ BARIŞI KESİNLEŞEN KAMU ALACAKLARI 2. MADDE I/C
4123	VERGİ BARIŞI KESİNLEŞEN KAMU ALACAKLARI 2. MADDE/6 MTV
4124	VERGİ BARIŞI KESİNLEŞMEYEN KAMU ALACAKLARI 3. MADDE
4125	VERGİ BARIŞI İNCELEME VE TARHİYAT 5.MADDE
4126	VERGİ BARIŞI PIŞMANLIK 6.MADDE I/AB
4127	VERGİ BARIŞI PIŞMANLIK 6.MADDE I/DİĞER HÜKÜMLER
4128	VERGİ BARIŞI ECRİMİSİL 15.MADDE
4130	VERGİ BARIŞI KIYMETLİ MADEN VE ZİYNET EŞYASI BEYANI
4140	6183 B/4 TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ TAHSİLATI
4150	KURUMLAR VERGİSİ (PETROL GELİRLERİ)
4151	KURUM PETROL GEÇİCİ VERGİ
4171	PETROL VE DOĞALGAZ ÜRÜNLERİNE İLİŞKİN ÖTV TEVKİFATI
4178	GELİR VERGİSİ KANUNU GEÇİCİ 78. MADDE KAPSAMINDA MUHTASAR VERGİSİ
4201	6111 MADDE 6/1-2 GELİR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI
4203	6111 MADDE 8/1-2 MATRAH ARTIRIMI (ÜCRET)
4204	6111 MADDE 8/3-A, 8/4-A MATRAH ARTIRIMI (SERBEST MESLEK)
4205	6111 MADDE 8/3-B VE 8/4-C MATRAH ARTIRIMI (VERGİDEN MUAF ESNAF)
4206	6111 MADDE 8/3-A, 8/4-B MATRAH ARTIRIMI (KİRA STP.)
4207	6111 MADDE 8/3-B VE 8/4-C MATRAH ARTIRIMI (ÇİFTÇİLER)
4208	6111 MADDE 8/3-B VE 8/4-C MATRAH ARTIRIMI (YILLARA SAİR İNŞAAT)
4210	6111 MADDE 6/1-3 KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI
4211	6111 MADDE 6/5-6 KURUMLAR (STOPAJ) VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI

4215	6111 MADDE 7/1 MATRAH ARTIRIMI
4216	6111 MADDE 7/2A-3 MATRAH ARTIRIMI
4217	6111 MADDE 7/2B-3 MATRAH ARTIRIMI
4218	6111 MADDE 7/2C MATRAH ARTIRIMI
4220	6111 SAYILI KANUNUN 10. MADDESİNE GÖRE VERİLECEK KDV BEYANNAMESİ
4222	6111 SAYILI KANUNUN 11/2 MADDESİNE GÖRE BEYAN
4223	6552 SAYILI KANUNUN 74.MADDESİNE GÖRE BEYAN
4301	6736 MADDE 5/1-A VE 5/1-B GELİR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI (TÜM GELİR UNSURLARI İÇİN)
4303	6736 MADDE 5/2-A VE 5/2-B MATRAH ARTIRIMI STP.(ÜCRET-MUHTASAR)
4304	6736 MADDE 5/2-C1/Ç1 MATRAH ARTIRIMI STOPAJ (SERBEST MESLEK - MUHTASAR)
4305	6736 MADDE 5/2-C-2 VE 5/2-Ç-3 MATRAH ARTIRIMI STP.(VERGİDEN MUAF ESNAF - MUHTASAR)
4306	6736 MADDE 5/2-C-1 VE 5/2-Ç-2 MATRAH ARTIRIMI STP.(KİRA STOPAJ-MUHTASAR)
4307	6736 MADDE 5/2-C-2 VE 5/2-Ç-3 MATRAH ARTIRIMI STP.(ÇİFTÇİLER-MUHTASAR)
4308	6736 MADDE 5/2-C-2 VE 5/2-Ç-3 MATRAH ARTIRIMI STP.(YILLARA SARI İNŞAAT - MUHTASAR)
4310	6736 MADDE 5/1-A VE 5/1-C KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI
4311	6736 MADDE 5/1-D VE 5/1-E KURUMLAR (STOPAJ) VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI
4315	6736 MADDE 5/3-A KDV MATRAH ARTIRIMI (YIL İÇİNDEKİ TÜM DÖNEMLER İÇİN BEYANNAME VERENLER)
4316	6736 MADDE 5/3-B-1 VE 5/3-C KDV MATRAH ARTIRIMI (YIL İÇİNDE 12 DÖNEMDEN AZ 2 DÖNEMDEN ÇOK BEYANNAME VERENLER)
4317	6736 MADDE 5/3-B-2 VE 5/3-C KDV MATRAH ARTIRIMI (YIL İÇİNDE HİÇ BEYANNAME VERMEYENLER VEYA 1 YA DA 2 DÖNEM BEYANNAME VERENLER)
4318	6736 MADDE 5/3-B-3 KDV MATRAH ARTIRIMI (İSTİSNA VEYA TECİL-TERKİN KAPSAMINA GİREN İŞLEMLERİ BULUNANLAR)
4320	6736 SAYILI KANUNUN 6/1-C MADDESİNE GÖRE VERİLECEK KDV BEYANNAMESİ (STOK)
4322	6736 SAYILI KANUNUN 6/2-A MADDESİNE GÖRE VERİLECEK KDV BEYANNAMESİ (STOKTA BULUNMAYAN)

4323	6736 SAYILI KANUNUN 6/2-B MADDESİNE GÖRE VERİLECEK KDV BEYANNAMESİ (ECZANE-STOKTA BULUNMAYAN)
4324	6736 SAYILI KANUNUN 6/3 MADDESİNE GÖRE VERİLECEK BEYAN (KASA MEVCUDU + ORTAKLARDAN ALACAKLAR)
4811	4811 VERGİ BARIŞI TECİLLİ TAHSİLAT
9000	İDARİ PARA CEZASI (4703 SK)
9001	EMANETEN YAPILAN TAHSİLAT
9002	NÜFUS PARA CEZASI
9003	SEÇİM PARA CEZASI
9004	ASKERLİK PARA CEZASI
9005	ADLİ MAHKEME PARA CEZASI
9006	1475 SAYILI İŞ KANUNUNA BAĞLI PARA CEZASI
9007	3516 SAYILI KANUNA GÖRE ÖLÇÜ AYAR PARA CEZASI
9008	TRAFİK ZABITASI TESPİTİNE DAYALI ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI
9009	TURİZM PARA CEZASI
9010	TÜKETİCİYİ KORUMA KANUNUNA GÖRE KESİLEN PARA CEZASI
9011	ÇEVRE İDARİ PARA CEZASI
9012	ESNAF S.HARÇ
9013	GÜMRÜK VERGİSİ
9014	YURT DIŞI ÇIKIŞ HARCİ
9015	KATMA DEĞER VERGİSİ TEVKİFATI
9016	BİLİRKİŞİ ÜCRETİ
9017	TÜRK ULUSLARARASI GEMİ SİCİL KAYIT HARCİ
9018	YILLIK TONAJ HARCİ
9019	ELEKTRİK PİYASASI KANUNU PARA CEZASI
9020	MÜKELLEFLERİN VERGİ BORCUNA MAHSUBEN YAPILAN TEVKİFATLAR
9021	4961 BANKA SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ
9022	KUR FARKI HESABI
9023	YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ BORCU HESABI
9024	KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME PRİMİ HESABI
9025	İHRACATTA VERGİ İADESİ HESABI
9026	GELİŞTİRME VE DESTEKLEME FONU HESABI
9027	ÇALIŞMA İZİN ÜCRETİ

9028	DESTEKLEME VE FİYAT İSTİKRAR FONU HESABI
9029	DİPLOMA HARCİ
9030	EK MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ
9031	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ
9032	EK TAŞIT ALIM VERGİSİ
9033	TDPK İDARİ PARA CEZASI(TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU VE KURULU)
9034	MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ
9035	TAŞIT ALIM VERGİSİ
9036	YİYECEK BEDELLERİ
9037	VUK 153/A NAKDEN TEMİNAT
9038	İADELERDEN ALACAKLILAR
9039	HESAP KART VE DEFTERLERİNE İŞLENMEYEN TAHSİLATLAR
9040	MERA FONU
9041	MERA FONU PARA CEZASI
9042	MÜLGA TRAFİK HİZMETLERİNİ GELİŞTİRME FONU TİCARİ PLAKA GELİRLERİ
9043	MÜLGA YATIRIM TEŞVİK FONU
9044	4961 S.K. GEÇİCİ 2. MAD. 3.FIKRASINA GÖRE TAHSİLAT
9045	TAHSİLATI HIZLANDIRMA TEBLİĞİNE GÖRE VERİLEN TAHAKKUK
9046	ÖZEL HESAP GELİRLERİ
9047	TEK BAŞINA ALINABİLEN DAMGA VERGİSİ
9048	5035 SAYILI KANUNA GÖRE HARÇ
9049	4749 KAMU FINANS BORÇ YÖN. DÜZEN. HAK. KANUN HAZİNE ALACAKLARI
9050	KARAYOLLARI TAŞIMA KANUNU İDARİ PARA CEZASI
9051	DIŞ SEYAHAT HARCAMALARI VERGİSİ
9052	TAŞINMAZ MALLAR SATIŞ GELİRLERİ
9053	ECRİMİSİL GELİRLERİ
9054	DİĞER TAŞINMAZ MALLAR İDARE GELİRLERİ
9055	TAŞINIR MALLAR SATIŞ GELİRLERİ
9056	DOGALGAZ PİYASASI KANUNU PARA CEZASI
9057	DOĞRUDAN GELİR DESTEĞİ ÖDEMELERİ
9058	PETROLDEN DEVLET HAKKI
9059	TİCARET SİCİL HARCİ

9060	MADENLERDEN DEVLET HAKKI
9061	OYUN KAĞIDI GELİRLERİ
9062	TAPU HARÇLARI
9063	YENİDEN İNŞA OLUNACAK BİNA VESAIR TESİSLERİ TESCİL HARCİ
9064	PASAPORT HARCİ
9065	TRAFİK HARÇLARI
9066	YARGI HARÇLARI
9067	İTHAL VE İMAL RUHSAT VE TEMDİT ÜCRETİ
9068	GEMİ VE LİMAN HARÇLARI
9069	DİĞER HARÇLAR
9070	NOTER KAĞITLARI SATIŞ BEDELİ
9071	TAVİZLERDEN GERİ ALINANLAR
9072	İKRAZLARDAN GERİ ALINANLAR
9073	YEM ANALİZ ÜCRETİ
9074	ŞEKER FİYAT FARKI
9075	AKARYAKIT FİYAT FARKI
9076	BAŞKA MUHASEBE BİRİMİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT
9077	MOTORLU TAŞIT ARAÇLARINA İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (TESCİLE TABİ OLANLAR)
9078	GÜBRE DENEY VE ANALİZ ÜCRETİ
9079	496 İ S.K. GEÇİCİ İ. MAD. GÖRE PARA CEZASI
9080	DİĞER PARA CEZALARI
9081	ZİMMETLERE GEÇİRİLEN PARA VE DEĞERLERDEN BORÇLULAR
9082	FAZLA VE YERSİZ YAPILAN ÖDEMELERDEN BORÇLULAR
9083	SOSYAL DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMAYI TEŞVİK FONU
9084	İSTİHSAL VERGİSİ
9085	TRAFİK CEZALARI
9086	HESAPLANAN GECİKME ZAMMI
9087	TAKİP GİDERLERİ KARŞILIĞI ALINAN
9088	ÇIRAKLIK FONU
9089	2000/266 SAYILI BKK GEREĞİNCE YATIRIMLARI TEŞVİK FONUNA AKTIRILACAK TUTARLAR
9090	ÇEŞİTLİ GELİRLER

9091	PETROLDEN DEVLET HİSSESİ
9092	YÜKSEK ÖĞRENİM HARÇ KREDİSİ
9093	RESMİ ARABULUCULUK ÜCRETİ
9094	EM.SAN. 17 MAD. GELİRLERİN THK EDİLMEMESİ CEZASI
9095	4961 S.K. GEÇİCİ 2. MAD. 1.FIKRAYA GÖRE TAHSİLAT
9096	4369/15 SUÇA İŞTİRAK EDEN KİŞİLER
9097	HAKSIZ ALINAN VERGİ İADESİ
9098	HAKSIZ ALINAN VERGİ İADESİ CEZASI
9099	KALDIRILAN VERGİ ARTIKLARI
9100	DEFTER TASDİK HARÇLARI
9101	ŞEKER KANUNU İDARİ PARA CEZASI
9102	GEÇİŞ ÜCRETİ VE İDARİ PARA CEZASI
9103	5188 SK. GÖRE GÜVENLİK RUHSATI HARCİ
9104	TELGRAF VE TELEFON KANUNU 2. MADDE İDARİ PARA CEZASI
9105	SPOR MÜSABAKALARINDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİ KAN. UYARINCA İ.P.C.
9106	4857 S.K. 101. MAD. KAP. İDARİ PARA CEZALARI
9107	ENERJİ DESTEĞİ ÖDEMELERİNDEN GERİ ALINANLAR
9108	4857 SAYILI KANUNA GÖRE GELİR KAYDEDİLECEK PARA CEZALARI
9109	5326 S. KABAHAHLER KANUNU İDARİ PARA CEZASI
9110	93/4000 SAYILI YATIRIMLARIN, DÖVİZ. KAZ. HİZ. TEŞVİKİNE İLİŞKİN B.K.K.'NCA HAKSIZ ÖDENEN ENERJİ TEŞVİK GERİ ÖDEMESİ
9111	ORKÖY FONU GELİRLERİ
9112	2762 SAYILI KANUNA GÖRE ALINAN TAVİZ BEDELİ
9113	GELİR VERGİSİ TEVKİFATI
9114	YABANCI ÜLKEDE GÜÇ VE MUHTAÇ DURUMA DÜŞENLERE YURDA DÖNÜŞ İÇİN ÖDÜNÇ VERİLEN PARALAR
9115	SORUMLU SIFATIYLA VERİLEN KDV.
9116	HAZİNE ZARARININ GERİ ALINMASI
9117	EVRENSEL HİZMETİN GELİRLERİ KATKI PAYI
9118	TELEKOMİNİKASYON KURUMU TARAFINDAN YATIRILAN TELGRAF VE TELEFON KANUNU İDARİ PARA CEZALARI
9119	SİVİL HAVA ARAÇLARI ÜÇÜNCÜ ŞAHIS MALİ MESULİYET DEVLET GARANTİSİ BEDELİ

9120	TELSİZ, TELEFON VE TELGRAF KANUNU İDARİ PARA CEZASI %20 Sİ
9121	5015 SAYILI PETROL PİYASASI KANUNU İPC
9122	5307 SAYILI SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI KANUNU İPC
9123	ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURULUNCA ÖDENEN ANALİZ ÜCRETİNİN GERİ ALINMASI
9124	KİŞİLERDEN ALACAK FAİZLERİ
9125	AĞAÇLANDIRMA FONU YÖNETMELİĞİNE GÖRE VERİLEN KREDİLERDEN GERİ ALINANLAR
9126	5254 SAYILI KANUNA GÖRE MUHTAÇ ÇİFTÇİLERE VERİLEN ÖDÜNÇ TOHURLUKLARDAN HAZİNE ALACAĞINA DÖNÜŞENLER
9127	2004/5682 SAYILI BKK İLE HAZİNE ALACĞINA DÖNÜŞEN TOHURLUK KREDİLERİ
9128	4447 SAYILI İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNU UYARINCA KESİLEN İ.P.C.
9129	4904 SAYILI İŞ KURUMU KANUNU UYARINCA KESİLEN İ.P.C.
9130	YABANCILARA VERİLECEK ÇALIŞMA İZİN BELGESİ HARCİ
9131	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ (SAİR İVAZSIZ İNTİKALLER)
9132	KILAVUZLUK VE RÖMORKÖRCÜLÜK HİZMET PAYI
9133	MAHALLİ İDARELERDEN ALINAN PAYLAR
9134	İKİ İHALE ARASINDAKİ FARK (MENKULMALLAR İÇİN)
9135	İKİ İHALE ARASINDAKİ FARK (GAYRİMENKULMALLAR İÇİN)
9136	ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU PETROL KATILIM PAYI
9137	GELİR VERGİSİ MÜNFERİT BEYAN
9138	KURUMLAR VERGİSİ ÖZEL BEYANI
9139	YABANCI DEVLETLERE AİT VERGİ ALACAĞI
9140	DENİZ ARAÇLARI BAĞLAMA KÜTÜĞÜ RUHSATNAMELERİNDEN VE VİZELERİNDEN ALINACAK HARÇLAR-DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI
9141	DENİZ ARAÇLARI BAĞLAMA KÜTÜĞÜ RUHSAT VE VİZE İDARİ PARA CEZASI
9142	BELEDİYELERCE TAHSİL EDİLEN EĞLENCE VERGİSİ %75 LİK KÜLTÜR BAKANLIĞI PAYI
9143	TEDAVİ MASRAFLARININ TAHSİLİ
9144	5809 S.K YETKİLENDİRME ÜCRETİ(KULLANIM HAKKI)
9145	SOSYAL YARDIMLAŞMA DAYANIŞMA VAKFI ALACAKLARI
9146	MOTORLU ARAÇ TRAFİK BELGESİ BEDELİ

9147	MOTORLU ARAÇ TESCİL BELGESİ BEDELİ
9148	4915 VE 5035 SK. GÖRE AVCILIK RUHSATI HARCİ
9149	KİRLETİLEN ÇEVRENİNİYİLEŞTİRİLMESİ İÇİNGENEL BÜTÇE KAPS.ID.YAPILAN HARCAMALARIN TAHSİLATI
9150	TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİKLERİNİN DESTEKLEME FİYAT İSTİKRAR FONU
9151	YOLCU BERABERİNDE GETİRİLEN TELEFON KULLANIM İZİN HARCİ
9152	5602 SAYILI ŞANS OYUNLARI HASILATINDAN ALINAN VERGİ,FON VE PAYLAR
9153	5736 SAYILI KANUN UYARINCA TAHSİL EDİLECEK ECRİMİSİL GELİRLERİ
9154	KİMLİK ADRES PAYLAŞIM SİSTEMİNDEN ALINAN KAYIT KATILIM PAYI
9155	KARAYOLLARI GEÇİŞ ÜCRETİ
9156	ÖZEL YÜK TAŞIMA İZİN BELGESİ HARCİ
9158	3039 SAYILI ÇELTİK EKİM KANUNU İ.P.C.
9159	SPK TARAFINDAN VERİLEN İPC LERİN %50 BÜTÇEYE GELİR KAYDEDİLECEK KISMI
9160	MADENLERDEN ALINAN DEVLET HAKKINDAN %50 İL ÖZEL İDARE PAYI
9161	MADENLERDEN ALINAN DEVLET HAKKININ %30 FAZLALARI(ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PAYI)
9162	KADASTRO HARÇLARI
9163	SİLAH TAŞIMA VE BULUNDURMA VESİKALARI HARCİ
9164	PASAPORT SATIŞ BEDELİ
9165	KONSOLOSLUK HARCİ
9166	KARAR VE İLAM HARCİ
9167	MADENLERDEN ALINAN DEVLET HAKKINDAN %50 (%25 KÖY PAYI) İL ÖZEL İDARE PAYI
9168	KAMU İHALE KANUNU 53. MADDE
9169	MADEN RUHSAT HARCİ
9170	BANKA KURULUŞ FAALİYET HARCİ
9171	SORUMLU SIFATIYLA VERİLEN ÖTV I. LİSTE
9172	ASKERİ KANTİN VE SOSYAL TESİSLERDE VERİLEN AÇIĞIN GERİ ALINMASI
9173	ECRİMİSİL 6009 S.K 24. MADDESİ BÜTÇE GELİRİ
9174	ECRİMİSİL 6009 S.K 24. MADDESİ KÖY PAYI
9175	SURİYE UYRUKLULARA AİT TAŞINIR VE TAŞINMAZ MAL GELİRLERİ

9176	ANAYASA MAHKEMESİ BAŞVURU HARCİ
9177	5070 SK.13.MADDESİNE GÖRE SİĞORTA ŞİRKETLERİNE KESİLEN İ.P.C.
9178	5070 SK. GÖRE ELEKTRONİK SERTİFİKA SAĞLAYICILARINA KESİLEN İ.P.C.
9179	6183 SAYILI KANUNUN 79.MADDESİ
9180	TELSİZ, TELEFON VE TELGRAF KANUNU İDARİ PARA CEZASI %80 İ
9181	6111 SAYILI KANUNUN 10. MADDESİNE GÖRE VERİLECEK ÖTV BEYANNAMESİ
9182	5996 SAYILI KANUNA GÖRE VERİLEN İ.P.C.
9183	BİLİRKİŞİ ÜCRETLERİNDEN KESİNTİ SURETİYLE ALINAN GELİR VERGİSİ (İCRA DAİRELERİ)
9184	DAMGA VERGİSİ KESİNTİSİ(İCRA DAİRELERİ)
9185	HESAPLANAN TRAFİK CEZASI FAİZİ
9186	MÜLGA ELEKTRİK ENERJİSİ FONU KATKI PAYI
9187	TİCARİ AMAÇLA TOPLU İNTERNET KULLANIMI SAĞLAYANLARA KESİLEN İ.P.C.
9188	ERİŞİM SAĞLAYICILARINA KESİLEN İDARİ PARA CEZASI
9189	5809 S.K. YETKİLENDİRME ÜCRETİ(İDARİ ÜCRET)
9190	ÇEŞİTLİ GELİRLER(GECİKME ZAMMI HESAPLANAN)
9192	YABANCILARA VERİLECEK İKAMET TEZKERESİ HARCİ
9193	BES STOPAJ MÜKERRER ÖDEMELERİNİN GERİ ALINMASI
9194	HAK KAZANILMAYAN DEVLET KATKISI(4632 SAYILI KANUN)
9195	HAKSIZ OLARAK YAPILDIĞI TESPİT EDİLEN DEVLET KATKISI(4632 SAYILI KANUN)
9196	EXİMBANK İRAK KREDİ PROGRAMI ANA PARA
9197	6113 SAYILI KANUN KAPSAMINDA DEVİR TAHAKKUKLARI
9198	MUAYENE DENETİM VE KONTROL ÜCRETLERİ
9200	DSİ SULAMA TESİSLERİ İŞLETME VE BAKIM ÜCRETİ
9201	DSİ SULAMA TESİSLERİ YATIRIM BEDELİ
9202	DSİ İÇME-KULLANMA, SANAYİ SUYU ORTAK TESİS İŞLETME VE BAKIM MASRAFI
9203	DSİ HESLERE SU SAĞLAYAN TESİSLERE YAPILAN İŞLETME VE BAKIM MASRAFLARI
9204	JEOTERMAL KAYNAKLAR VE DOĞAL MİNERALLİ SULAR İDARE PAYI
9205	TÜKETİCİ HAKEM HEYETİ BİLİRKİŞİ ÜCRETİ
9206	TÜKETİCİ HAKEM HEYETİ TEBLİGAT MASRAFI
9207	İKAMETGAH TEZKERESİ DEFTER SATIŞ BEDELİ
9208	TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARININ KORUNMASINA KATKI PAYI
9209	ŞİDDET MAĞDURUNA YAPILAN YARDIMIN ŞİDDET UYGULAYANDAN GERİ ALINMASI

9210	ÖZEL BAKIM MERKEZLERİ YÖNETMELİĞİNE GÖRE VERİLEN İ.P.C.
9211	ÇEVRE İPC DÖNÜŞÜM GELİRLERİ
9212	ÇEVRE KATKI PAYI (2872 SAYILI KN. 18.MD.)
9213	GENEL BÜTÇEYE DAHİL, BÜTÇE KAPSAMI DIŞINDAKİ FAALİYETLER NEDENİYLE YAPILAN TEVKİFAT.
9214	DİSİPLİN PARA CEZALARI
9215	GSM İŞLETMELERİ BRÜT SATIŞLARININ % 15 HAZİNE PAYININ % 90'I
9216	SÜT ÜRETİCİSİNDEN KESİLEN HİZMET PAYI
9217	NOTER HİSSESİNİN GERİ ALINMASI
9218	DEVLET DESTEKLERİ KAPSAMINDA EKONOMİ BAKANLIĞI TARAFINDAN YAPILAN ÖDEMELER (KİŞİ NEZDİNDE)
9219	DEVLET DESTEKLERİ KAPSAMINDA DİĞER KURULUŞLAR TARAFINDAN YAPILAN ÖDEMELER (KİŞİ NEZDİNDE)
9220	6200 SAYILI KANUNA GÖRE ALINAN ZAM
9221	DİĞER HİZMET GELİRLERİ
9223	DENETİM KURULUŞLARI YETKİLENDİRME BELGELERİ KAMU MAKTU
9224	DENETİM KURULUŞLARI YETKİLENDİRME BELGELERİ KAMU NİSBI
9225	DENETİM KURULUŞLARI YETKİLENDİRME BELGELERİ DİĞER MAKTU
9226	DENETİM KURULUŞLARI YETKİLENDİRME BELGELERİ DİĞER NİSBI
9227	YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK RUHSATI
9228	BAĞIMSIZ DENETÇİ YETKİLENDİRME BELGESİ
9229	SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK RUHSATI
9230	YEDİEMİN BORCU
9231	ÇEVRE İPC KARAYOLLARI PAYI
9232	ÇEVRE KATKI PAYI KURUM DÖNÜŞÜM GELİRİ
9233	GÖÇ İDARESİ İKAMET HARCİ
9234	TEK GİRİŞ VİZE HARCİ [492 SAYILI HARÇLAR K. 6 SAY. II.A]
9235	2015/1 SERİ NOLU KURUMLAR VERGİSİ İÇ GENELGESİNE GÖRE (KIZILAY'DAN) TAHSİL EDİLECEK TUTAR
9236	6183 24 İLA 31 MADDELERİ GEREĞİ ÜÇÜNCÜ KİŞİLERDEN TAHSİL EDİLMESİ GEREKEN AMME ALACAĞI
9237	VUK 153/A KAPSAMINDA TEMİNAT TAHAKKUKU
9238	MADEN İŞLETME RUHSAT BEDELİ
9239	ÇEVRE UYUM MASRAFLARININ KARŞILIKLARI
9240	SİNEMA FİLM DESTEĞİNİN GERİ ALINMASI
9241	ŞEHİRİÇİ RAYLI ULAŞIM SİSTEMLERİ PROJE GELİRLERİ
9242	KILAVUZLUK VE RÖMÖRKÖRCÜLÜK HİZMET PAYI %50 EMANET
9244	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI PAYI
9245	SERBEST BÖLGE ÖZEL HESAP GELİRLERİ
9246	ASBIS MOTORLU ARAÇ TRAFİK BELGESİ BEDELİ

9247	ASBIS MOTORLU ARAÇ TESCİL BELGESİ BEDELİ
9248	İŞLETME HAKKI DEVREDİLEN OTOYOL KAÇAK GEÇİŞ ÜCRETİ DEVLET PAYI
9249	5996 SAYILI KANUNUNA GÖRE TAAHHÜTLERDEN GERİ ALINACAKLAR (MADDE42)
9253	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ECRİMİSİL BEDELİ
9262	TAPU HARCİ MEVZUUNA GİREN İŞLEMLERLE İLGİLİ TESCİL VE ŞERHLERİN TERKİNİNDE ALINAN HARÇ
9264	SÜRÜCÜ BELGESİ DEĞERLİ KAĞIT BEDELİ
9265	SÜRÜCÜ BELGESİ HARCİ
9266	YARGILAMA GİDERLERİ
9267	YABANCI ÇALIŞMA İZİNİ BELGESİ DEĞERLİ KAĞIT BEDELİ
9268	ÇALIŞMA İZİNİ MUAFİYETİ BELGESİ DEĞERLİ KAĞIT BEDELİ
9278	KİŞİLERDEN ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR
9301	GENEL BÜTÇE DIŞINDA KALAN KURUMLAR TARAFINDAN YATIRILAN İ.P.C.
9302	KARAYOLLARI GEÇİŞ ÜCRETİ/İDARİ PARA CEZASI
9303	6183 S.K. 22/A MADDESİNE GÖRE İ.P.C.
9304	TELGRAF VE TELEFON KANUNU 2.MADDE İDARİ PARA CEZASI
9305	SPOR MÜSABAKALARINDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİ KANUNU UYARINCA İ.P.C.
9306	1475 SAYILI İŞ KANUNUNA BAĞLI PARA CEZASI
9307	3516 SAYILI KANUNA GÖRE ÖLÇÜ AYAR PARA CEZASI
9308	SU ÜRÜNLERİ KANUNUNA GÖRE VERİLEN İ.P.C.
9309	TURİZM PARA CEZASI
9310	5549 SAYILI SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ ÖNLENMESİ İ.P.C.
9311	TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARININ ÖNLENMESİNE DAİR KANUN UYARINCA AL.İ.P.C. (4207 S.K.)
9312	ELEKTRONİK HABERLEŞME KANUNU İDARİ PARA CEZASI
9313	6112 SAYILI KANUN KAPSAMINDA RTÜK TARAFINDAN VERİLEN İ.P.C.
9314	ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜKLERİNCE VERİLEN İ.P.C.
9315	ŞEKER KANUNU İDARİ PARA CEZASI
9316	4054 SAYILI REKABET KANUNUNUN 55. MADDE KAPSAMINDA İ.P.C.
9317	5326 SAYILI KANUN UYARINCA CUMHURİYET SAVCILIKLARINCA VERİLEN İ.P.C.
9318	5326 SAYILI KANUN UYARINCA MAHKEMELER TARAFINDAN VERİLEN İ.P.C.
9319	SPK TARAFINDAN VERİLEN İP.C.LERİN %50 YATIRIMCILARI KORUMA FONU PAYI
9320	SAĞLIK HİZMETLERİ TEMEL KANUNU İ.P.C.
9322	5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN UYARINCA İ.P.C.
9323	4250 SAYILI İSPİRTO VE İSPİRTOLU İÇKİLER İNHİSAR KANUNUNA GÖRE VERİLEN İDARİ PARA CEZASI
9324	YERALTI SULARI HAKKINDA KANUNA GÖRE VERİLEN İ.P.C.
9325	SPORDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİ İP.C. 6222 SK. MD.23

9326	DERNEKLER KANUNUNA GÖRE VERİLEN İPC (5253 SAYILI KANUN)
9327	ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI KANUNU İPC.
9337	KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI İPC (660 SAYILI KHK)
9338	DİĞER GENEL İPC
9339	1567 SAYILI TÜRK PARASININ KIYMETİNİ KORUMA KANUNU İPC
9340	FİKİR VE SANAT ESERLERİ İPC
9341	MERA FONU PARA CEZASI(5326 S.KABAHAHLER)
9342	6001 SAYILI KANUNUN 30/2.MADDESİ GEREĞİNCE VERİLEN İPC
9364	PASAPORT KANUNU İPC.
9399	ANA VERGİ YAVRU OLAN THK LARA İŞLEM YAPABİLMEK İÇİN
9400	6736 SAYILI KANUNUN 6/1-D MADDESİNE GÖRE VERİLECEK ÖTV BEYANNAMESİ (STOK)

16.12 Amortisman Oranları

Amortisman oranları ile ilgili en son düzenleme 09.03.2019 tarih ve 30709 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 506 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılmış olup, bu genel tebliğ dahil konuya ilişkin diğer genel tebliğler (333, 339, 365, 389, 399, 406, 418,439, 458, 497) dikkate alınarak aşağıda yer alan amortisman listesi oluşturulmuştur.

Amortisman Tabi İktisadi Kıymetin Adı				Faydalı Ömrü (Yıl)	Normal Amortisman Oranı (%)
I			Binalar		
	I.1		Ticari, sinai, zirai ve mesleki işletmelerin idare binaları ile bunların sağlık ve sosyal hizmetlerinde kullandıkları binalar, ticarethane, muayenehane, yazıhane, banka, sigorta, pansiyon, otel, okul, hamam, banyo binaları, tiyatro ve benzeri eğlence yerleri, depo, ardiye, kapalı spor sahaları binaları, spor sahalarındaki tribünler ve benzeri hizmetlere tahsis olunan sair binalar, ikamete mahsus ev, apartman ve emsali binalar		
		I.1.1	Beton, kargir, demir, çelik	50	2,00
		I.1.2	Yarı kargir, yarı ahşap (Ahşap yapılar üzerine beton ve emsali püskürtmek suretiyle yapılmış binalar dahil)	33	3,03
		I.1.3	Ahşap, kerpiç	20	5,00
		I.1.4	Galip malzemesi saç, çinko, teneke olan mevsimlik faaliyette bulunan sinema, gazino ve emsali yerlerdeki cam veya ahşap tesisler ile benzeri binalar	15	6,66
		I.1.5	Galip malzemesi teneke muvakkat barakalar, inşaat şantiye binaları ve prefabrik yapılar	10	10,00
		I.1.6	Galip malzemesi cam olan binalar (Depo ve tesisler) ve benzerleri	15	6,66
		I.1.7	Sarnıç ve benzerleri	50	2,00
		I.1.8	Tanklar		

		1.1.8.1	İspirto ve benzeri tanklar	15	6,66
		1.1.8.2	Asit tankları, yakıt depolama tankları, reçine tankları	10	10,00
		1.1.8.3	Diğer tanklar	15	6,66
	1.2		Fabrika, atölye, istasyon, terminal, garaj, hangar, kantar dairesi, kazan dairesi, pompa dairesi, elektrik santral binaları ile emsali hizmetlere mahsus binalar		
		1.2.1	Beton, kargir, demir, çelik	40	2,50
		1.2.2	Yarı kargir	25	4,00
		1.2.3	Ahşap	15	6,66
		1.2.4	Kerpiç	10	10,00
		1.2.5	Galip malzemesi saç, çinko, teneke	10	10,00
		1.2.6	Polyester izolasyonlu çadırlar (Taşıyıcı iskeleti ağırlıklı olarak çelik civatalar ile monte edilmiş çelik konstrüksiyondan veya elektro galvanizle kaplanmış demir konstrüksiyondan oluşan çadır niteliğinde inşa edilmiş yapılar)	4	25,00
	1.3		Belirli bir kısmı işyeri olarak kullanılan meskenler	50	2,00
	1.4		İkamet olarak kullanımdan kiralık hale getirilen evler	50	2,00
	1.5		Gergili membran sistemleri	6	16,66
	2		Tesis ve Arazi Düzenlemeleri: Yaya kaldırımları, otoparklar, kanallar, su yolları, arklar, setler, boşaltma sistemleri, lağımalar (Belediyelere ait lağımalar hariç), rıhtım ve doklar, mendirek ve dalga kıranlar, havuzlar (Sabit ve yüzer), kuyular, regülatörler, bentler, ihata duvarları, havai hatları ve direkleri, hudut ihata direkleri ve telleri, soğuk hava tesisleri, bahçe ve parklar, spor sahaları (Tribünler hariç), köprüler, çitler, araziye yerleştirilen vericiler ve bunlara benzer olanlar	15	6,66
	2.1		Yollar (Beton ve asfalt yol, parke yol, adi şose ve adi kaldırım ve bunlara benzeyen yollar)	8	12,50
	3		Demirbaşlar		
	3.1		İşyerinde Kullanılan Mobilyalar, Ekipmanlar ve Diğer Demirbaşlar: Bu sınıf, masa, mobilya, sandalye, banko, kontuar, dolap ve ofiste kullanılan iletişim araçları gibi kıymetler ile işletmelerde müşteriler için tahsis edilen oturma gruplarını kapsar. (Başka bir sınıflamada yer alan iletişim araçları hariç)	5	20,00
	3.2		Televizyonlar	5	20,00
	3.3		Cep telefonu ve cep telefonu araç kiti	3	33,33
	3.4		Cep telefonu ve cep telefonu araç kiti	2	50,00
	3.5		Branda bezi, çuval, kanaviçe, bez torba, naylon torba, küfe, su hortumu	5	20,00
		3.5.1	hortumu	5	20,00
		3.5.2	Kasalar	2	50,00
		3.5.3	Plastik kasalar Tahta kasalar	50	2,00
	3.6		Demir, çelik vb. materyallerden mamul para veya değerli eşya saklamaya yarayan kasalar	2	50,00
		3.6.1	saklamaya yarayan kasalar	2	50,00
		3.6.2	Paletler	5	20,00
		3.6.3	Basit tahta palet Plastik palet	8	12,50
	3.7		Yoğunluğu ve kırılma direnci yüksek, esnemeye ve baskıya dayanıklı keresteden imal edilmiş ahşap palet	3	33,33
	3.8		Liman stoklama ve yükletme tesislerinin inşaatında kullanılan kazık temeller (Palpaşlar)	15	6,66
		3.8.1	kazık temeller (Palpaşlar)	15	6,66
		3.8.2	Isıtma malzemeleri	15	6,66
		3.8.3	Kazanlar (Sıcak su, kızgın su, buhar kazanları)	15	6,66
		3.8.4	Isıtma boruları	20	5,00
		3.8.5	Pompalar	20	5,00

	3.8.6	Isıtıcılar (Radyatör, konvektör vb.)	25	4,00
	3.8.7	Sıcak su üreteçleri (Boylar, eşanjör vb.)	15	6,66
	3.8.8	Şofbenler ve kombiler	10	10,00
	3.8.9	Hidroforlar	10	10,00
	3.8.10	Su yumuşatma cihazları	10	10,00
	3.8.11	Genleşme depoları	10	10,00
	3.8.12	Brülörler	15	6,66
	3.8.13	İçten yanmalı motorlar	10	10,00
	3.8.14	Soba	5	20,00
3.9		Konfor ve klima tesisat malzemeleri		
	3.9.1	Klima santralleri (Vantilatör, aspiratör, ısıtıcı-soğutucu)	15	6,66
	3.9.2	Fan-coil cihazları	15	6,66
	3.9.3	Komple borulu ve kapalı tip soğutma ve ısıtma malzemeleri (VRF sistemleri)	10	10,00
	3.9.4	Su soğutma grupları	15	6,66
	3.9.5	Pencere, duvar ve salon tipi klima cihazları	15	6,66
	3.9.6	Hava perdeleri	10	10,00
	3.9.7	Havalandırma sistemleri	10	10,00
3.10		Merkezi mutfak cihazları (Yiyecek ve içecek sektöründe teşhir amacıyla kullanılanlar dahil)		
	3.10.1	Sebze soyma ve doğrama makineleri	10	10,00
	3.10.2	Et kıyma makineleri	10	10,00
	3.10.3	Mikserler	10	10,00
	3.10.4	Buzdolabı, derin dondurucu ve bunlara benzer soğutma dolapları	10	10,00
	3.10.4.1	Ürünlerin teşhir ve muhafazası amacıyla kullanılanlar	5	20,00
	3.10.5	Yemek pişirme tencereleri	10	10,00
	3.10.6	Fırınlr	10	10,00
	3.10.7	Kuzine ve yer ocakları	15	6,66
	3.10.8	Bulaşık yıkama makineleri	10	10,00
	3.10.9	Komple soğuk odalar	10	10,00
	3.10.10	Yemek asansörleri (Monşarjlar)	15	6,66
	3.10.11	Elektrik ısıtıcı yemek dağıtım tezgahı	10	10,00
3.11		Merkezi çamaşırhane cihazları		
	3.11.1	Çamaşır yıkama ve sıkma makineleri	10	10,00
	3.11.2	Ütü makineleri (Kolalama makineleri dahil)	15	6,66
	3.11.3	Çamaşır kaynatma ve kurutma makineleri	10	10,00
3.12		Asansörler (Yük, insan vb.)	10	10,00
3.13		Medikal malzemeler		
	3.13.1	Otoklav cihazları	10	10,00
	3.13.2	Buhar jeneratörleri	10	10,00
	3.13.3	Sterilizatörler	10	10,00
	3.13.4	Oksijen ve azot tüpleri	20	5,00
	3.13.5	Basınç düşürücüler (Oksijen, azot vb.)	10	10,00
	3.13.6	Basınçlı hava kompresörleri	15	6,66
	3.13.7	Oksijen, vakum, azot, basınçlı hava priz ve abone fişleri	10	10,00
	3.13.8	Laboratuvar cihazları		
	3.13.8.1	Analizörler (Biyokimya, hormon, idrar vb.)	5	20,00
	3.13.8.2	Etüv, su banyosu, ısıtıcı sistemler	5	20,00
	3.13.8.3	Karıştırıcı ve çalkalayıcılar	6	16,66
	3.13.8.4	Mikroskoplar	6	16,66
	3.13.8.5	Analitik cihazlar	5	20,00
	3.13.9	Teşhis ve tedavi cihazları (EKG, EMG, MRI, CT, Endoskopi cihazı vb.)	5	20,00
	3.13.9.1	Diyaliz makinesi ve diyaliz su sistemleri	6	16,66
	3.13.10	Medikal mobilya (Hasta yatağı ve taşıma arabası vb.)	10	10,00
	3.13.10.1	Portatif sedye	5	20,00

	3.13.11	Ameliyathane ve sterilizasyon		
	3.13.11.1	Sterilizatörler	8	12,50
	3.13.11.2	Cerrahi termal yıkayıcı	8	12,50
	3.13.11.3	Ameliyat masası	8	12,50
	3.13.11.4	Ameliyat lambası	8	12,50
	3.13.11.5	Anestezi cihazı	6	16,66
	3.13.11.6	Elektro koter	6	16,66
	3.13.11.7	Video endoskopi ve görüntüleme ekipmanları	6	16,66
	3.13.11.8	Cerrahi el aletleri	7	14,28
	3.13.12	Radyo terapi cihazı (Linac)	8	12,50
	3.13.13	Pet (Pozitron emisyon tomografi cihazı)	6	16,66
	3.13.14	Kan şekeri ölçüm cihazları	10	10,00
	3.13.15	Medikal enstrüman setleri (Dişçilikte, omurga ve ortopedi cerrahisinde ve benzeri tıbbi alanlarda kullanılan koltuk, set ve benzeri iktisadi kıymetler)	10	10,00
	3.13.16	Hasta simülasyon cihazı	5	20,00
3.14		Elektrik Malzemeleri		
	3.14.1	Jeneratörler	10	10,00
	3.14.2	Kesintisiz güç kaynakları (Statik ve dinamik UPS)	10	10,00
	3.14.3	Paratonerler	10	10,00
	3.14.4	Elektrojen grupları, rotatif elektrik konvektörleri vb. amacıyla	10	10,00
	3.14.5	Transformatörler	10	10,00
	3.14.6	Redröserler	10	10,00
	3.14.7	Akümülatörler	5	20,00
	3.14.8	Akü şarj redresörü	5	20,00
	3.14.9	Şalt cihazları, kontaktörler	3	33,33
	3.14.10	Elektrik panoları, benzeri anahtarlama ve kontrol üniteleri	10	10,00
	3.14.11	Elektrik motorları, elektrik trafoları	10	10,00
	3.14.12	Orta gerilim yedek güç üretim sistemi, enerji otomasyon sistemi, yedek güç sistemi için enerji senkronizasyon ve yük dağılım üniteleri	10	10,00
	3.14.13	Ticari amaç dışında elektrik ve ısı formları üretimi için kullanılan kojenerasyon sistemleri (Ticari amaçla kullanılan sistemler, sistem bünyesindeki iktisadi kıymetler bazında ayrı ayrı ifa edilecektir.)	10	10,00
	3.14.14	Jeton, madeni para ve özel kart gibi sistemlerle çalışan, cep telefonu ve kamera gibi pilli cihazları şarj etmek için kullanılan makineler	3	33,33
	3.14.15	Taşıtlarda kullanılan lityum iyonlu piller	8	12,50
3.15		Perde, güneşlik, store ve teferruati ve benzerleri ile yatakhane ve yemekhane eşyası	5	20,00
3.16		Silolar (Kömür, kum, tahlıl vb.)	15	6,66
3.17		Kaynak makinesi	5	20,00
3.18		Zincir, halat	3	33,33
3.19		Ponton	5	20,00
3.20		Kondansatör	5	20,00
3.21		Oksijen takımı, oksijen saati	6	16,66
3.22		Güneş kolektörü	6	16,66
3.23		Depolama raf sistemleri	10	10,00
3.24		Çim biçme makinesi	4	25,00
3.25		Çöp konteynerleri	4	25,00
3.26		Elektronik güvenlik sistemleri	5	20,00
3.27		POS cihazları	5	20,00
3.28		Yangın söndürme cihazları	5	20,00
3.29		Radyasyon aleti	5	20,00
3.30		Nem alma cihazları	5	20,00
3.31		Kart basma makinesi	10	10,00
3.32		Kart kesme makinesi	10	10,00
3.33		Zarflama makinesi	10	10,00
3.34		Projeksiyon cihazı	5	20,00

3.35		Fotoğraf makineleri ve kamera	5	20,00
3.36		Ölçüm cihazları	5	20,00
3.37		Elektronik test cihazları	5	20,00
	3.37.1	İklimlendirme kabini	10	10,00
	3.37.2	Yırtılma test cihazı	10	10,00
	3.37.3	PH metre cihazı	10	10,00
	3.37.4	Işık haslığı ve hava koşulları test cihazı	10	10,00
3.38		Mekanik test cihazları	7	14,28
3.39		El ölçü aletleri	4	25,00
3.40		Hızlı protip makineleri	5	20,00
3.41		Kompresörler (3.13.6. sınıfında sayılanlar hariç) ve pnömatik makineler	6	16,66
3.42		Takım tezgahları, talaşlı ve talaşsız kesme makineleri	6	16,66
3.43		Redüktörler	10	10,00
3.44		Metal işlemeye mahsus araç gereçler (Torna tezgahları, frezeler, bileme aparatları, taşlama makineleri ve bunların benzerleri)	10	10,00
3.45		Delme, kesme, zımparalama, planyalama, ısıtarak yapıştırma, lehimleme ve bunlara benzer işlemlerde kullanılan taşınabilen elektrikli makine ve el aletleri	10	10,00
3.46		Asfalt-beton kesme makineleri, çatlak derz genişletme makineleri, perdah makineleri, asfalt makinesi, vibrasyonlu sırtı mastarı, kompaktörler, vibrasyonlu tokmak, vibrasyonlu silindir, beton vibratörü, betonyerler, beton test çekici ve benzerleri	10	10,00
3.47		Hidrolik kırıcı ve deliciler ile bunlara ait ataşmanlar	10	10,00
3.48		Elektrik süpürgeleri ve temizlik makineleri (Her türlü zeminin ıslak yada kuru olarak temizlenmesi veya vakumlanması işlevlerini yerine getiren makineler)	8	12,50
3.49		Elektronik telekomünikasyon alet ve cihazları		
	3.49.1	Teleks ve data modem cihazları, data terminal ara birim cihazları, interaktif telekontrol sistemleri, network yan bileşenleri, veri iletişim sistemleri, plaka tanıma sistemi vb.	5	20,00
	3.49.2	Telefon santralleri ve dahili ve harici muharebe telsiz baz istasyonları	10	10,00
	3.49.3	Araç içi konuşma kitleri, setleri ve benzerleri	5	20,00
	3.49.4	Telsiz telefon, telsiz telgraf veya radyo yayını alıcı cihazlar ve bunlara ait sistemler	10	10,00
	3.49.5	Video kayıt ve gösterme cihazları, müzik seti, dijital ve diğer ses kaydediciler, amplifikatör, ekolayzır, ses mikser cihazları, uydu antenleri ve uydu alıcı cihazları, uzaktan kumanda cihazlar vb.	5	20,00
	3.49.6	Projeksiyon cihazları, slayt makinesi, tepegöz, sinema film makinesi, video konferans cihazı, stüdyo tipi veya mobil olarak kullanılan alıcı cihazları vb.	5	20,00
	3.49.7	Bilgi işlem makinelerinde kullanılan ses, TV, radyo ve görüntü faks modemleri	5	20,00
	3.49.8	GPRS ve benzeri uydular yardımı ile konum belirleme cihazları	5	20,00
	3.49.9	Elektronik optik alet ve cihazlar	6	16,66
	3.49.10	Kapalı devre TV sistemi (CCTV)	10	10,00
3.50		LPG, doğalgaz ve benzeri yakıtlara yönelik araç dönüşüm kitleri vb.	10	10,00
3.51		Yanma tadilat sistemleri ve benzeri yakıt tasarruf sistemleri ve ekipmanları	10	10,00
3.52		Yürüyen merdivenler, platformlar, konveyörler, bariyerler vb.	10	10,00
3.53		Ambalajlama, etiketleme, basım, markalama, kodlama, işaretleme, daldırma, damgalama ve benzeri işlemlerde kullanılan makine ve düzenekler ile banknot bantlama makinesi	10	10,00
3.54		Gaz, yangın, güvenlik ve benzeri amaçlarla kullanılan alarm cihazları	8	12,50
3.55		Elektrik süpürgeleri, halı yıkama makineleri, yer yıkama ve temizleme makineleri	7	14,28
3.56		Çöp öğütücüler	10	10,00
3.57		İlaçlama makineleri	8	12,50

3.58		El kurutma makineleri	5	20,00
3.59		Elektronik kantar	5	20,00
3.60		Baskül	6	16,66
3.61		Hidrolik araç kantarları	15	6,66
3.62		Her türlü standlar (Teşhir ve diğer amaçlarla kullanılanlar)	6	16,66
3.63		Sabit konteynerler (Bekçi kulübesi ve bunun gibi sabit bir yerde yerleşik bulunan konteynerler)	15	6,66
3.64		Mağaza (showroom), istasyon, süpermarket ve benzeri yerlerde dış mekanlara belirli bir marka veya bir işletmeyi tanıtmak için konulan tabela, pano, totem ve billboardlar ve bunların benzerleri (58. I. ve diğer sınıflamalarda yer alanlar hariç)	7	14,28
3.65		Madenden, camdan, tahtadan, nebati, kimyevi ve sair maddelerden mamul tekeke, varil, bidon, kutu, sandık, fiçi, damacana, termosifon ve benzeri saklama kapları	5	20,00
	3.65.1	Su taşımaya mahsus damacaneler	3	33,33
3.66		Mağaza içi yerleşimde ve teşhir amaçlı yerlerde kullanılan araç gereçler (Panolar, metal ayaklar, raf düzenleri ve bunların benzerleri)	6	16,66
3.67		Her türlü helezon taşıyıcılar (Taş, çakıl, maden, hububat ve benzerlerinin bir yerden bir yere naklinde kullanılanlar)	15	6,66
3.68		Vidalama makineleri	10	10,00
3.69		Kalıplar (Diğer sınıflarda sayılanlar hariç)	10	10,00
3.70		Elektronik kapı dedektörü, el dedektörü, telsiz, bekçi kulübesi, x-ray cihazı vb.	10	10,00
3.71		Bayrak, flama, aydınlatma direkleri	15	6,66
3.72		Otomobil, kamyon, minibüs, midibüs, yük arabaları, özel amaçlı olarak kullanılan araçlar ve benzeri araçlara ait lastikler (Yeni satın alınan araçlarda hazır olanlar hariç)	2	50,00
3.73		Yangın tesisi (Hidrofor, hidrantlar, borular, vanalar, kontrol paneli vb. ekipmanlardan oluşan komple yangın söndürme tesisi)	15	6,66
3.74		Su tesisi (Su depolama ve dağıtımına ilişkin komple tesisat)	15	6,66
3.75		Atık su arıtma tesisi (Her türlü işletmede atık suların arıtılmasında kullanılan tesisler)	24	4,16
3.76		Duvar saati	5	20,00
3.77		Matkaplar (Diğer sınıflarda sayılanlar hariç)	5	20,00
3.78		Otopark sistemleri		
	3.78.1	Otopark ücretlendirme sistemi	15	6,66
	3.78.2	Otopark yönlendirme sistemi	10	10,00
3.79		Fotoselli kayar kapılar	10	10,00
3.80		LPG ve doğalgaz tesisatı (Diğer sınıflarda sayılanlar hariç)	15	6,66
3.81		Kartlı geçiş sistemleri	10	10,00
3.82		Yanmaz elbise	5	20,00
3.83		Ticari amaçlı kiralanan iş elbiseleri (işçi önlüğü, işçi tulumu, işçi pantolonu ve benzeri)	3	33,33
3.84		Muhtelif parçalardan oluşan, parçaları birbirinden ayrı olarak muhafaza edilen ve değişik yerlere kurulması mümkün olan reklam, tanıtım veya benzeri amaçlarla kullanılabilen, üzerinde ses sistemleri veya değişik elektronik sistemler de barındırabilen kule benzeri yapılar ile pylon (hava kapısı) olarak kullanılan plastik maddeden yapılmış şamandıralar	7	14,28
3.85		Çift kovalı temizlik arabaları (ıslak paspaslamada kullanılan, pres ile sıkma özelliğine sahip metal-plastik materyallerden mamül tekerlekli temizlik araçları), temizlik malzemelerinin düzenli bir şekilde bulundurulmasında ve taşınmasında kullanılan metal iskeletli tekerlekli arabalar ve bunların benzerleri.	3	33,33
3.86		Otomatik para çekme makineleri (ATM)	10	10,00
3.87		Optik çerçeve ve camlardan deneme numunesi gözlükler	3	33,33
3.88		Basınç odaları	10	10,00

	3.89		Süs bitkileri	5	20,00
	3.90		Modüler sistem tuvalet	10	10,00
	3.91		Su arıtma cihazları	5	20,00
	3.92		Masaj koltukları	5	20,00
	3.93		Dijital baskı makinesi	10	10,00
	3.94		İşletmelerde kullanılan el, yüz ve banyo havluları, yatak çarşafı ve yastık kılıfları, masa örtüleri, plato ve her nevi peçeteler vb.	2	50,00
	3.95		Diğer sınıflarda sayılmayan demirbaşlar	5	20,00
4			Bilgi sistemleri		
	4.1		Kişisel bilgisayarlar, el bilgisayarları (PDA), sunucu bilgisayarlar (Server)	4	25,00
	4.2		Bilgisayar Donanımları: Kart okuyucular, kart deliciler, kart seçiciler, manyetik teyp üniteleri, yüksek hızlı yazıcılar, optik karakter okuyucular, yüksek saklama kapasitesine sahip üniteler, kağıt bant donanımı, kağıt ve bantlara bilgi kaydeden klavyeli makineler, yazıcılar, terminaller, teyp sürücüler, disk sürücüler, görsel imaj koruyucu tüpleri vb. araçlar (Eğlence amaçlı kullanılan ekipmanlar bu sınıfa girmez)	4	25,00
	4.3		Bilgisayar yazılımları	3	33,33
	4.4		Router (yönlendirici), switç (anahtarlama birimi), data kabloları ve bağlantı elemanları, UPS kabloları ve bağlantı elemanları	5	20,00
	4.5		Data koruma kasası	12	8,33
5			Elle Veri İşlenen Araçlar: Daktilo, hesap makinesi, para sayma makineleri, fotokopi makineleri, faks cihazları, kopyalayıcı ekipmanlar vb.	5	20,00
	5.1		Ödeme kaydedici cihazlar	5	20,00
6			Taşıma araçları		
	6.1		Otomobiller ve taksiler (Jipler ve arazi taşıtları dahil)	5	20,00
	6.2		Otobüs, Minibüs, Midibüsler	5	20,00
	6.3		Hafif kamyonlar (Yüksüz ağırlığı 6 tona kadar olanlar) ve kamyonetler	4	25,00
	6.4		Ağır yük kamyonları (Yüksüz ağırlığı 6 ton ve üzeri olanlar)	5	20,00
	6.5		Motosikletler (Mopedler ve Triportörler dahil)	4	25,00
	6.6		Bisikletler ve at arabaları	4	25,00
	6.7		Kendinden hareketli yük arabaları (Kaldırma tertibatı ile donatılmış olanlar ve forkliftler, krikolar vb. dahil)	4	25,00
	6.7.1		Taşıma amaçlı kullanılan robotlar, robotlu yükeme sistemleri	5	20,00
	6.8		Çekiciler (Transpaletler dahil)	5	20,00
	6.9		Demiryolları araçları ve lokomotifler	15	6,66
	6.10		Deniz araçları		
	6.10.1		Yük ve yolcu gemileri	18	5,55
	6.10.2		Tankerler ve frigorifik gemiler	8	12,50
	6.10.3		Kayıklar ve mavnalar	5	20,00
	6.10.4		Ağaç tekne	8	12,50
	6.10.5		Deniz motorları	8	12,50
	6.10.6		Şişme bot	5	20,00
	6.10.7		Kurtarma gemileri	20	5,00
	6.10.8		Römorkör	14	7,14
	6.10.9		Acenta botları (pilot botlar)	12	8,33
	6.10.10		Enerji üretim/çevrim gemileri, Enerji üretim/çevrim deniz aracı	15	16,66
	6.10.11		Balık Nakliye Gemisi	10	10,00
	6.11		Ray ve tel üzerinde çalışan makineli ve makinesiz araçlar	15	6,66
	6.12		Uçak ve helikopterler		
	6.12.1		Uçaklar ve uçak simülatörleri	25	4,00
	6.12.2		Helikopterler	10	10,00
	6.13		Treyler ve treylere bağlı konteynerler (yarı römorklar dahil)	6	16,66
	6.14		Sabit ve gezer vinçler, tavan vinçleri	10	10,00
	6.14.1		Limanlarda kullanılan mobil vinçlerin otomatik konteyner kaldırma ataçmanı	15	6,66
	6.15		Ambulans (İç tertibat ve teçhizatları hariç) ve itfaiye araçları	7	14,28
	6.16		Özel amaçlı araçlar ve bunların üst ekipmanları (Kar kürüme araçları, karavan, vidanjör ve tamir araçları, vinçli taşıtlar, beton karıştırıcı		

			ile mücehhez taşıtlar, yol ve çevre temizlemeye mahsus arabalar, tohum, gübre, zift, su ve benzerlerini saçan arabalar, atölye arabaları, radyoloji cihazları ile donatılmış arabalar ve bunların benzerleri)	7	14,28
		6.16.1	Çöp temizleme araçları ve ekipmanları		
		6.16.1.1	Çöp temizleme araçları	5	20,00
		6.16.1.2.	Çöp temizleme araçları ekipmanları	3	33,33
6.17			Bahçelerde, dış sahalarda veya çevre düzenlemesi gibi alanlarda atık maddeler, toprak veya malzeme vb. maddelerin taşınmasında kullanılan el arabaları, malzeme taşımada kullanılan ve tekerlekleri sağa sola dönebilen taşıma arabaları ve bunların benzerleri	3	33,33
7			Tarım		
	7.1		Sadece tarım ve bahçecilik işlerinde kullanılmak amacıyla edinilen yapılar	25	4,00
	7.2		Sadece hayvancılık işlerinde kullanılmak amacıyla tesis edilen yapılar (Tavla, ahır, ağıl, kümes, padoks, manej vb.)	20	5,00
	7.3		Tarımda kullanılan hububat ambarları, depolama yerleri vb. yerler	10	10,00
	7.4		Traktör, biçerdöver, tohum temizleme ve sınıflandırma makineleri ve bunlar gibi tarımda kullanılan makine, teçhizat ve tertibat	5	20,00
		7.4.1	Traktör, biçerdöver, triyör (iki tekerlekli, arkasına pulluk ve benzeri ekipman takılan hareketli araç vb.) gibi araçların yardımcı ekipmanları	5	20,00
		7.4.2	Kırkım makinesi	5	20,00
		7.4.3	Gaga kesme makinesi	5	20,00
		7.4.4	Krema makinesi	5	20,00
		7.4.5	Tavuk yolma makinesi	5	20,00
		7.4.6	Budama makinesi	5	20,00
		7.4.7	Motorlu el testeresi	5	20,00
		7.4.8	Meyve tasnif makinesi	5	20,00
		7.4.9	Buzağı emzirme makinesi	5	20,00
		7.4.10	Meyve bahçelerinde oluşabilecek don riski zararlarının asgariye indirilmesi için kullanılan, plastik malzemeden mamül ve demir direkler üzerine kurulmuş, motor desteğiyle çalışan rüzgar pervaneleri	10	10,00
	7.5		Mandıralar	7	14,28
	7.6		Sütlük ve damızlık sığırlar (Süt ineği, damızlık danalar vb. bu sınıfa dahildir.)	5	20,00
	7.7		Atlar		
		7.7.1	Damızlık olarak kullanılmak üzere iktisap edilen atlar (4 yaşından büyük olanlar)	18	5,55
		7.7.2	Diğerleri (Aktife alındığı dönemde 2 yaşından büyük yarış atları vb.)	10	10,00
	7.8		Sütlük koyun ve keçiler (Damızlık koç ve tekeler dahil)	5	20,00
	7.9		Arılar	5	20,00
	7.10		Yumurtalık tavuklar (Civciv ve besilik tavuklar hariç)	2	50,00
	7.11		Kümes hayvanları üretme tesisleri ve binalar	10	10,00
		7.11.1	Üretimde kullanılan iktisadi kıymetler (Teçhizat vb.)	5	20,00
	7.12		Deniz ve tatlı su balıkları	5	20,00
	7.13		Diğer hayvanlar (Köpek, iş hayvanları vb.)	5	20,00
	7.14		Ekili ve dikili araziler, tesisler		
		7.14.1	Zeytinlikler	50	2,00
		7.14.2	Dutluklar	40	2,50
		7.14.3	Fındıklıklar	25	4,00
		7.14.4	Süs ağaçları, güllükler	20	5,00
		7.14.5	Bağlar	20	5,00
		7.14.6	Narenciye ağaçları	25	4,00
		7.14.7	Şeftali ağaçları	10	10,00
		7.14.8	Kayısı, erik, badem ağaçları	25	4,00
		7.14.9	Elma, armut, ayva, incir ağaçları	25	4,00
		7.14.10	Vişne, kiraz ağaçları	20	5,00
		7.14.11	Ceviz, kestane, antep fıstığı ağaçları	40	2,50

		7.14.12	Sair meyveli ağaçlar	10	10,00
		7.14.13	Seralar		
		7.14.13.1	Seralarda kullanılan makine ve aletler ve çimlendirme odası (İstüclar, ilaçlama makineleri, tohum ekme makineleri ve bunların benzerleri)	5	20,00
		7.14.13.2	Cam örtü malzemeli seralar	15	6,66
		7.14.13.3	Plastik örtü malzemeli seralar	3	33,33
		7.14.13.4	Çelik konstrüksiyon yapı malzemeli seralar	15	6,66
		7.14.13.5	Galvanizlenmiş yapı malzemeli seralar	20	5,00
		7.14.13.6	Diğer yapı malzemeleri kullanılan seralar	10	10,00
		7.14.13.7	Topraksız üretimde kullanılan sera plastiği	3	33,33
		7.14.13.8	Kaya yünü yatağı	2	50,00
		7.14.13.9	Seralarda kullanılan iklimlendirme sistemleri (Kontrol cihazları, sensörler, ısıtma, havalandırma, gölgeleme, sisleme, nemlendirme, karbondioksit, enjeksiyon makineleri vb.) ve bitki sulama-gübreleme sistemleri (sulama pompaj ve gübre dozaj makinesi vb.) gibi teknolojik ekipmanlar	10	10,00
		7.14.14	Tarımsal sulama tesisleri (Yağmurlama, damla sulama vb.)	10	10,00
		7.14.15	Kanal ve kanaletler	10	10,00
		7.14.16	Derin kuyular	15	6,66
		7.14.17	Sağım tesis ve makineleri	5	20,00
		7.14.18	Mahsul kurutma ve yem kırma tesis ve makineleri	5	20,00
		7.14.19	Çırcırlama ve delintasyon tesisleri	5	20,00
		7.14.20	Yoncalık tesisi	3	33,33
		7.14.21	Korunganlık tesisi	2	50,00
		7.14.22	Suni çayır mera tesisi	3	33,33
		7.14.23	Çam fıstığı tesisi	50	2,00
		7.14.24	Kavaklık tesisi	10	10,00
8			Madencilik: Metalik ve metalik olmayan minerallerin maden olarak çıkarılmasında, öğütülmesinde, kullanılmasında ve bu tip materyallerin diğer şekillerde özel olarak hazırlanmasında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	8.1		İzabe potaları	2	50,00
	8.2		Madeni emniyet şapkaları (Baretler)	3	33,33
	8.3		Linyit ve maden ocaklarının yer altı imalatında kullanılan, ihraç havalandırma, su ihraç tesisleri ve elektrik nakliye, ocak emniyet ve tahlisiye teçhizatı, nakliye, kazı, delme, yükleme, yıkama ve zenginleştirme tesisatı ile ocak aydınlatmasında kullanılan iktisadi kıymetler ve malzemeler	10	10,00
9			Petrol ve gaz sanayi		
	9.1		Petrol ve Gaz Sondaj Faaliyetleri: Petrol ve gaz arama faaliyetlerinde ve petrol ve gaz hizmetlerinin verilmesinde kullanılan kimyasal işlemler, kuyuların kapatılması beton ile kaplanması, kuyu ve boru yataklarının delinmesi gibi işlemlerde kullanılan iktisadi kıymetler	6	16,66
		9.1.1	Pompaj çubuklarından emiciler	3	33,33
	9.2		Petrol ve Doğal Gaz Rezervlerinin Araştırılması ve Bunların Üretimi: Petrol ve doğal gaz rezervlerinin araştırılması ve bunların üretimi, petrol ve doğal gazın boru hatlarına toplanması ve benzer saklama faaliyetlerini de içeren kuyuların kazılması, petrol ve doğal gazın üretimi için üreticilerce kullanılan iktisadi kıymetler	14	7,14
		9.2.1	Filtreler (Likit petrol gaz sanayiinde kullanılan)	2	50,00
	9.3		Petrol Arıtımı: Damıtma, parçalara ayırma ve ham petrolün gaz ve diğer unsurlar için kataliz olarak ayrılmasında kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66

		9.3.1	Buhar kazanlarından acı su kullanılanlar	2	50,00
9.4			Petrol ve gaz ürünlerinin pazarlanması ve satılmasında kullanılan iktisadi kıymetler	9	11,11
		9.4.1	Sıvı gaz buharlaştırıcılar	9	11,11
10			İnşaat İşleri: Kamu binaları, özel ticaret binaları, limanlar, işletme ve yönetim binaları, gayrimenkuller ve eklentileri, karayolları ve demir yollarının yapımında kullanılan iktisadi kıymetler (Aşağıdaki sınıflarda sayılanlar hariç)	6	16,66
	10.1		İnşaat kalıpları ve iskeleler		
		10.1.1	Ahşap inşaat kalıpları	5	20,00
		10.1.2	Tünel kalıplar	15	6,66
		10.1.3	Yapı inşaatlarında kullanılan özel imal edilmiş hazır çelik iskeleler	20	5,00
		10.1.4	Karo taşı, kilit taşı, bordör taşı, park mantarı, çit direği vb. ürünlerin imalatında kullanılan kalıplar	4	25,00
		10.1.5	İş iskelesi ve iskele bağlantı elemanları (Sanayi borusundan imal edilmiş olanlar)	7	14,28
		10.1.6	Ağaç kalaslar	3	33,33
		10.1.7	Demir veya çelik inşaat kalıpları	7	14,28
	10.2		İnşaat demiri iskeleti üretiminde kullanılan çok amaçlı kazık demirleri işleme makinesi	8	12,50
	10.3		Kum, mıcır, çakıl kırma ve eleme işinde kullanılan iktisadi kıymetler: Kum değirmeni, kum-çakıl kırma-eleme tesisi	15	6,66
	10.4		İnşaat işlerinde kullanılan iş makinesi ve benzeri araçlar (Boru döşeyici, ekskavatör ve lastik tekerlekli yükleyici gibi)	6	16,66
	10.5		Kazık çakma makinesi	8	12,50
11			Hububat ve Unlu Mamuller İmalatı: Un, tahıl ve diğer hububat ve unlu mamullerin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
12			Şeker ve Şeker Ürünleri İmalatı: Ham şeker, şurup, şeker kamışı ve şeker pancarından yapılan şekerin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
13			Bitkisel yağ ve bitkisel yağ ürünleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
14			Balık yağı, balık unu, yaş meyve, kuru meyve, sucuk pastırma, nebati yağ, süt ve süt mamulleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	8	12,50
15			Çay sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	15	6,66
16			Alkollü ve alkolsüz içecekler ile bunlara benzer içecekler sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	15	6,66
	16.1		Meyve suyu konsantresi ve pulp üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler (evaporatör, ultra filtre makinesi, püre işleme hattı, filtre tanbur ve pastarizatör vb.)	10	10,00
17			Diğer Gıda ve Benzeri Ürünlerin İmalatı: (11, 12,13,14,15,16) numaralı sınıflarda yer almayan yiyecek ve içeceklerin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	17.1		Bisküvi, çikolata ve şekerleme fabrikalarında kullanılan lehimli kaplar	3	33,33
	17.2		Rafine tuz imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
	17.3		Hayvansal yağ ve kemik hammaddesi kullanılarak elde edilen don yağı, don yağı asidi, et ve kemik unu imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	6	16,66
18			Özel İşleme Araçları ile Üretilen Yiyecek ve İçeceklerin İmalatı: Geri dönüşümlü foluklar, paketi konteynerler gibi aletleri kontrole yarayan ve özel materyaller olarak (11, 12, 13,14,15,16,17) numaralı sınıflarda tanımlanan faaliyetlerde kullanılan sepet, kutu, araba, ızgara tepsileri, balık işleme tepsileri vb. iktisadi kıymetler	4	25,00
	18.1		Alkollü veya alkolsüz içeceklerin pazarlanması ve satılmasında kullanılan iktisadi kıymetler	5	20,00
	18.2		Cam şişeler	3	33,33
	18.3		Demir ve çelikten imal fiçlar ve tüpler	8	12,50

19			Tütün ve Tütün Mamulleri İmalatı: Sigara, puro, enfiye, cigarillo, pipo tütününü vb. tütün ve tütün mamulleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
20			Mensucat Ürünleri ve Benzeri Ürünlerin İmalatı		
	20.1		Örgü Ürünleri İmalatı: Örne, ağ dokuma, dantel ve benzerlerinin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
		20.1.1	Nakış makineleri	5	20,00
	20.2		Pamuk İşleme: Pamuk işlemeye yarayan iktisadi kıymetler	10	10,00
	20.3		Pamuk ve Yün İplik, Lif ve Dokuma Kumaş İmalatı: Eğrilmiş ipliğin hazırlanması, karıştırılması, bükülmesi, iplik ve liflerin sarılması, ipliğin çözülmesi ve çevrilmesi, esnek iplik ve lifle kaplı ürünler, şerit, bez, lastik doku, örgü dokumalar, ambalajlama için bükülmüş jüt, şilte, yastık, çarşaf, endüstriyel kuşaklar, fiberle kaplanmış fabrika atıklarının işlenmesi, yumaklar ve kumaş tiftiklerinin işlenmesinde kullanılan iktisadi kıymetler ve benzerleri	10	10,00
	20.4		Halı İmalatı, Halı Boyama ve Bu Ürünlerin Tamamlanması ve Tekstil Ürünlerinin Paketlenmesi: Halı, kilim, paspas, çift yüzlü dokunmuş yün halı, saçak ve diğer saçaklı ürünlerin ve dokuma veya iplik halıların arka ve ön yüzlerinin birleştirilmesinde kullanılan iktisadi kıymetler ve elde dokuma halı ile fabrikasyon halıların örneklerinin hazırlanması veya çorap veya külotlu çorapların katlanması, dikilmesi ve yün olmayan ürünleri üretmek için fabrikasyon ürünlerin katlanması, kesilmesi, dikilmesi, buruşturulması, düzeltilmesi gibi elbiselerden daha çok katlanarak, şekil verilerek, kesilerek, dikilerek oluşturulan tekstil ürünlerinin paketlenmesi ve üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
	20.5		Giysi ve Diğer Bitmiş Ürünlerin İmalatı: Giyim eşyası/kiyafet, diğer tekstil ürünleri, kürkler ve dokumaların kesilerek ve dikilerek imal edilmesi ve tekstil ürünlerinin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler ve tamamlayıcı malzemelerinin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler (Deri ve sentetik giysilerin imalatında kullanılan iktisadi kıymetler hariç)	8	12,50
		20.5.1	Giysi ve diğer bitmiş ürünlerin imalatında kullanılan üç boyutlu vücut tarama ve ölçüm sistemleri	10	10,00
	20.6		Deri ve Deri Ürünleri İmalatı: Ayakkabı, kemer, giysi ve bavul gibi nihai deri ürünlerinin imalatında, ham kürklerin işleme tabi tutulmasında, deri ve postların tabakalanmasında, işlenmesinde ve nihai işlemlere tabi tutulmasında kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
	20.7		Tekstil İpliği İmalatı: İpliği dökme yapmak veya ipliğin işlenmesinde ve bunlarla ilgili işlemlerde kullanılan iktisadi kıymetler (Bu tür imalatla kullanılan ana makineler şunlardır: Hatalı sarma, çizme, tartma, kumaş dolapları, yüksek hızlı burgu sargı makineleri ve benzeri makineler)	8	12,50
	20.8		Yün Olmayan Dokumaların İmalatı: Keçe ürünleri, vatka, tabaka pamuk, tampon, üstüğü vb. üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	20.9		Endüstriyel iplik ve kordbezi imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	20.10		Ham kumaş boyama işlemlerinde (Boya, apre, kasar, ram, sanfor, yıkama, şardoş, tıraş vb.) kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
	20.11		Tekstil ürünlerinin test işlemlerinde kullanılan iktisadi kıymetler: Kesim presi makinesi, dikiş makinesi, overlok makinesi, çamaşır makinesi	10	10,00
	20.12		Dikiş makinesi (Terzilik, tekstil ürünleri tamiratı vb. işlerde kullanılanlar)	10	10,00

21			Tıbbi Malzeme, İlaç ve Dış Malzemesi İmalatı: Medikal ürünler, tıbbi ilaçlar ve dişle ilgili ilaç ve müstahzarların üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
	21.1		Çift cidarlı buhar kazanları, komprime makineleri, doldurma makineleri, cihazları ve vasıtaları, tephir kazanları, merhem sıvağı hazırlama kapları, merhem karıştırma cihazı (Melanjör), merhem ezme makinesi (Melaksör), odistile ve obidistile cihazları, biyolojik ve müstahzarları yapan laboratuvarlarda kullanılan cihaz, makine, tesisat, tertibat ve vasıtalar	3	33,33
	21.2		Vakum cihazı veya buna muadil tertibat, tüp veya kavanozlara merhem doldurma ve kapama makineleri, ajitatörlü ve termostatlı suppozituar makinesi, harici tesirattan muhafaza için hususi empermeabilize ambalaj makinesi, ampul kapatma-doldurma makinesi	3	33,33
	21.3		Kurutma evütü (Elektrikli, havagazlı ve buharlı), süzme tertibatı (muhtelif cins filtre cihazları), alkol distilasyon inbikleri, filtrasyon tertibatı, muhtelif filtre cihazları, bakteriyolojik ve immünolojik-serolojik müstahzar yapan laboratuvarlarda kullanılan cihaz, makine, tesisat ve vasıtalar, kalıplar (Tablet ve kaşeler ve diğer müstahzarlar için hususi suretle hazırlanmış bulunan kalıplar), tıbbi müstahzarlara ait ambalaj maddelerinin baskısında kullanılan klişe, kalıp ve hususi bıçaklar	2	50,00
22			Optik alet sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	10	10,00
23			Ağaç ürünleri imalatı		
	23.1		Kereste Kesimi: Kereste kesim makine ve ekipmanları ile benzerleri	6	16,66
	23.2		Ahşap Ürünler ve Mobilya İmalatı: Kereste ve direklerin işleme tabi tutulması da dahil kontrplak, sıkıştırılmış kereste, döşemelik malzeme, ahşap kaplamalar, mobilya ve diğer ahşap ürünleri ve bunların benzerlerinin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	23.3		Kağıt ve Kağıt Hamuru İmalatı: Hamur materyalleri işleme ve depolama, beyazlatma işlemleri, kağıt ve tabaka imalatı ve otomatik tamamlama işlemleri için kullanılan iktisadi kıymetler ve imalatta yararlanılan kimyevi maddelerin yeniden kullanılması veya arındırılması için kullanılan belirli bir kapasitedeki buhar ve kimyevi maddelerin ayırma sistemleri (Kağıt yapımında kullanılan kereste yada yapı sektöründe kullanılan kontralit imalatında kullanılanlar hariç)	13	7,69
	23.4		Yeniden Kullanılabilen Kağıt, Tabaka Kağıtlar veya Kağıt Hamuru Ürünleri İmalatı: Kağıdın makinede katlanması, kağıt poşet, kağıt kutu, mukavva, zarf gibi kağıt hamurun belirli bir ürüne dönüştürülmesi, kağıdın yeniden imalı veya değiştirilmesinde kullanılan iktisadi kıymetler vb.	10	10,00
		23.4.1	Elektronik miğfer boru makinesi, tuvalet kağıdı ve mutfak havlu sarma hattı, otomatik paket makinesi, otomatik denetleme makinesi, bobin asansörü	10	10,00
	23.5		Bebek bezi, kadın bağı ve bunların benzerlerinin imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	23.6		Kağıt ve karton ambalajların üzerine yapılan baskılarda kullanılan kauçuk klişeler	2	50,00
24			Basın Yayın ve Bağlantılı Sektörler: Baskı, taş basması, gravür veya yaprak gibi bir veya birden fazla süreç aracılığı ile yapılan basımda kullanılan; kitap ciltlemesi ve yazımı, oymacılık, resim oymacılığı ve elektronik araçlarla yazım gibi basım ticareti ile ilgili hizmetlerin görülmesinde; kitap, gazete ve süreli yayınların yayımlanmasında kullanılan iktisadi kıymetler ve benzerleri	10	10,00

	24.1		Metal ofset baskı makinesi	10	10,00
25			Kimyasal Ürünler ve Bağlantılı Ürünlerin İmalatı: Tamamlanmış kimyevi ürünler, sentetik fiber ve plastik materyaller gibi ileri aşamalarda kullanılan kimyevi ürünlerin ve temel organik ve inorganik kimyasalların imalatında kullanılan iktisadi kıymetler ve film, fotoğraf kağıdı, hassas fotoğraf kağıdı, gelişmiş kimyasallar gibi fotoğrafçılıkla ilgili gereçleri imal etmekte kullanılan iktisadi kıymetler ve atık su havuz ve kanalları gibi fabrika arazisi ve üretim süreciyle doğrudan bağlantılı bütün arazi düzenlemeleri (Binalar ve yapısal eklentiler bu kapsamda değildir.)	10	10,00
	25.1		Elektrik, enerji dağıtım ve kontrol ekipmanları (Deniz suyunda çalışan eşanjör, filtre, pompa, boru, vana gibi ekipmanlar)	5	20,00
		25.1.1	Motorlar	10	10,00
		25.1.2	Deniz kıyısı, arıtma tesisi vb. korozif ortamda çalışan motorlar	8	12,50
		25.1.3	Buhar emiş fanı vb. sıcak ve nemli ortamda çalışan motorlar	5	20,00
		25.1.4	Seyyar dalgıç pompa motorları	5	20,00
		25.1.5	Paneller ve panel cihazları	10	10,00
		25.1.6	Kablo, kanalet, tava, kondüit, spiral, start-stop butonları ve benzerlerinden oluşan hatlar	10	10,00
		25.1.7	Deniz kıyısı, arıtma tesisi ve korozif ortamda çalışan saha cihazları	5	20,00
	25.2		Enstrümanlar ve saha cihazları (Asidik, bazik ve klorlu ortamlarda kullanılan tank, eşanjör, kolon, pompa, boru ve vana gibi ekipman)	10	10,00
	25.3		Proses gereği korozyon ve erozyona uğrayan özel reaktörler ve müstemilatı	5	20,00
	25.4		Mamul ve yarı mamul ürün taşımada kullanılan ve devamlı sirkülasyonda olan veya proses gereği periyodik işlemlerine maruz kalan kutu, sepet, konteyner gibi taşıma ekipmanları	3	33,33
	25.5		Petro kimya sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve bu sektörde kullanılan tesisler	10	10,00
		25.5.1	Petrokimya sanayiinde kullanılan katalizörler (reaktörde sabit bir yatakta bulunup tüketilmeksizin reaksiyonun gerçekleşmesini sağlayanlar)	4	25,00
	25.6		Polyester elyaf imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	25.7		Sentetik iplik imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
	25.8		Azot sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	10	10,00
	25.9		Suni gübre sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler**	10	10,00
	25.10		Soda sanayiinde kullanılan kalsiyum oksit (Kireç) fırınları	5	20,00
	25.11		Pestit (Haşarat ilacı) ve diğer zirai kimyasal ürünler, boya, sentetik ürünler, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler, matbaa mürekkebi ve macun imalatı, eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünler, sabun ve deterjan, temizlik ve cilalama maddeleri, parfüm, kozmetik ve tuvalet malzemeleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler ve bunların benzerleri	10	10,00
	25.12		Nükleer yakıt imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	25.13		Filtre ve havalandırma sistemleri imalatında kullanılan filter kağıdı pileleme makineleri, plastik kaynak makineleri, çift komponentli dozaj miks makineleri, poliüretan conta döküm robotları, ambalajlamada kullanılan shrink makineleri, pistonlu döndürme makineleri, üç köprülü gönyeeme makineleri	6	16,66
	25.14		EPS ve EPP olarak adlandırılan strafor hammaddelerinden tavan levhaları, ambalaj malzemeleri, inşaat iç-dış ısı izolasyon levhaları ile otomobillerin bazı iç aksamlarının imalatında kullanılan iktisadi kıymetler		
		25.14.1	Enjeksiyon makine tesisatı ve aksesuarları	12	8,33
		25.14.2	Kalıplar	7	14,28
		25.14.3	Blok makineleri	9	11,11
		25.14.4	Buhar kazanları	15	6,66
		25.14.5	Kesme ve dilme makineleri ile tezgahlar	10	10,00
		25.14.6	Besleme tabancaları (enjektör) ve aksesuarları	6	16,66
		25.14.7	Alev test cihazları	5	20,00
26			Kauçuk Ürünleri İmalatı: Tekerlek, boru, kauçuktan yapılmış ayakkabı, mekanik kauçuk içeren eşyalar, ökçe ve tabanlar, döşemelik malzemeler ve taban geçirilen lastik kaplama ve tekerlerin onarımı gibi doğal, sentetik veya işleminden geçirilen kauçuk veya bir ağaçtan toplanan reçineden oluşan maddelerden yapılan ürünlerin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler ve benzerleri	10	10,00

26.1			Transmisyon kayışları, konveyör bantları, V kayışlarının imalatında kullanılan iktisadi kıymetler: Sivama bıçağı, kür fırını ve ön ısıtma grubu, laminasyon ve şekillendirme ünitesi, soğutma grubu ve sarım makinesinden oluşan konveyör bant üretim hattı	10	10,00
26.2			Kauçuk Ürünleri İmalatında Kullanılan Özel Alet ve Cihazlar: Delme cihazı, damga, kalıp göbeği, kalıp, kundura kalıbı, şablon, özel variller, fırça, madeni levhalar ve benzerlerinden oluşan özel alet ve cihazlar*	4	25,00
27			Nihai Plastik Ürünleri İmalatı: Ticari amaçla üretilen özel plastiklerin kalıba dökümünde ve plastik ürünlerin imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
27.1			Plastik parça ve kalıpların imalatına ilişkin olarak boyama ünitesinde kullanılan iktisadi kıymetler: Yaş boya kabini ve ekipmanları, boya pişirme fırını, pozitif basınç ünitesi ve ekipmanları vb.	7	14,28
27.2			Nihai Plastik Ürün İmalatında Kullanılan Özel Aletler: Delme cihazı, damga aleti, kalıp, şablon, ölçü aletlerive benzerlerinden oluşan özel alet ve cihazlar*	4	25,00
27.3			Plastik enjeksiyonda kullanılan kalıplar	5	20,00
27.4			Cam-elyaf takviyeli plastik su boruları üretiminde kullanılan, boru üretim makinesi, boru taşlama ve pah kırma ünitesi, hidrostatik boru sızdırmazlık ünitesi, boru ve manşon kanal açma ünitesi, hidrostatik manşon sızdırmazlık ünitesi, rijitlik ölçme test makinesi gibi ünite ve makineler	10	10,00
28			Cam Ürünleri İmalatı: Düz cam, işlenmiş camlar, cam kaplar, züccaciye ve cam elyafı gibi sıkıştırılmış cam ürünleri veya üflenerek şekil verilmiş cam üretimi (Lens imalatında kullanılanlar hariç)		
28.1			Fırınlr		
	28.1.1		Düz cam, buzlu cam ve cam kap fırınları	10	10,00
	28.1.2		Otomatik züccaciye ve cam elyaf fırınları	7	14,28
	28.1.3		El imalatı züccaciye fırınları	5	20,00
	28.1.4		Cam suyu (Sikat) fırınları	4	25,00
	28.1.5		Cam üretim potaları	3	33,33
28.2			Üretim ve işleme makineleri		
	28.2.1		Cam üretimi, kesme ve işleme makine ve teçhizatı	10	10,00
	28.2.2		Rodaj, delme, çapak alma ve bizote makine ve teçhizatı	5	20,00
	28.2.3		Cam elyafı, oto camı, ayna, lamine temperleme, kaplama ve ısıcam makine ve teçhizatı	8	12,50
	28.2.4		Bilgisayar kontrollü, kumanda ve kalite kontrol cihazları	5	20,00
28.3			Ergitme ve şekillendirme proseslerinde yakıt olarak kullanılan doğalgaza ilişkin iktisadi kıymetler		
	28.3.1		Doğalgaz basınç ve ölçme istasyonları	15	6,66
	28.3.2		Doğalgaz kazan ve kombi gibi yakma tesisleri	10	10,00
	28.3.3		Doğalgaz iç tesisat ve ilgili ekipmanlar	10	10,00
28.4			Cam ürünleri imalatında kullanılan diğer makine, tesis ve cihazlar	5	20,00
28.5			Cam Ürünleri İmalatında Kullanılan Özel Aletler: Kalıplar, şablonlar, fırçalar gibi özel alet ve cihazlar*	3	33,33
29			Çimento İmalatı: Çimentonun torbalanarak ticari satış amacıyla imalında kullanılan iktisadi kıymetler (Beton ve beton ürünleri imalatında ve her türlü madencilik veya istihraç işlemlerinde kullanılan iktisadi kıymetler hariç)	20	5,00
29.1			Çimentolu yonga ve lif çimento levha imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
	29.1.1		Plastik kalıplar	2	50,00
	29.1.2		Çelik saç kalıplar ve ayraçlar	5	20,00
29.2			Çimento üretiminde döner fırınlarda kullanılan ateşe dayanıklı harç ve anker tuğlası (spiral ve magnezit ateş tuğlası)	2	50,00
29.3			Çimento üretiminde kullanılan hava körükleri (blower), yüksek basınçlı su pompaları, çimento değirmeni ana tahrik redüktörü	10	10,00
30			Taş ve Toprak/Kilden Yapılan Ürünlerin İmalatı: Kilden yapılmış çiniler, yalıtım işlevi gören toprak malzeme ve seramikler, porselen, beton, hazır beton, tuğla, kiremit, mermer, granit, çanak çömlek ve benzeri ürünler gibi toprak ve kilden yapılan ürünlerin imalatında kullanılan iktisadi kıymetler		

30.1			Taş ve Topraktan/Kilden Yapılan Ürünlerin İmalatında Kullanılan Ana Makine ve Teçhizatlar:Çamur, sır ve pasta değirmenleri, spraydierler, presler, kurutmalar, fırınlar vb.	15	6,66
30.2			Taş ve Topraktan/Kilden Yapılan Ürünlerin İmalatında Kullanılan Yardımcı Makine ve Teçhizatlar: Kil kırıcılar, konveyörler, elektörler, pompalar, havuz karıştırıcılar, çelik silolar, arıtma, toz emme, kompresör, pres-çıkışı, kurutma giriş-çıkışı, sırlama bantları, sır havuzları, sır aplikasyon makineleri, stok arabaları, stok arabaları transfer sistemleri, fırın giriş-çıkışları, kalite-ayırım makineleri, tozlama makineleri, rektifiye makineleri, shrink fırınları, kesme makineleri, dekorlama hatları vb.	8	12,50
30.3			Taş ve Topraktan/Kilden Yapılan Ürünlerin İmalatında KullanılanKalite Kontrol Sistemleri, Labaratuar cihazları: Otoklav, fiziksel ölçüm cihazları, karıştırıcılar, elektronik teraziler, sır epikasyon çıkışları, elek baskı cihazları, kumpaslar, proses kontrol cihazları, kimyasal ölçüm cihazları vb.	7	14,28
30.4			Taş ve Topraktan/Kilden Yapılan Ürünlerin İmalatında Kullanılan Yüksek Teknolojili Ürünler (Robot ve benzerleri)	6	16,66
31			Demir-çelik ve metal ürünleri imalatı		
31.1			Demir İçermeyen Metallerin İmalatı: Maden cevheri, maden külçesi ve hurdadan elde edilen demir içermeyen metallerin eritilmesi, elektrolizi, saflaştırılmasında; demir içermeyen metallerin yuvarlanması, çıkarılması, alaşım haline getirilmesinde; aynı metallerin diğer temel ürünlerinin kalıpları ve dökümlerinin üretiminde; çivi, kalıp, tel, kablo, büyük çivi ve inşaat kalıplarının imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	31.1.1		Demir İçermeyen Metallerin İmalatında Kullanılan Özel Aletler: Delme cihazları, kalıplar, şablonlar, demirbaşlar, ölçüm cihazları, dökümler gibi özel aletler*	7	14,28
31.2			Döküm Ürünleri ve Bunların İmalatı: Döküm ve göbek yapımı gibi ilgili işlemleri de içeren demir ve çeliğin dökümünde kullanılan kıymetler ve aynı zamanda arazi düzenlemeleri ve özel araçlar*	10	10,00
	31.2.1		Kızaklar, merdaneler (Asit sıyırma), konveyör kayışı, şerit sarma tamburu	3	33,33
	31.2.2		Kalıplar		
		31.2.2.1	Alüminyum enjeksiyon kalıpları	4	25,00
		31.2.2.2	Çelik kalıplar	4	25,00
		31.2.2.3	Sert metal kalıplar	5	20,00
		31.2.2.3	Saç parça kalıpları	5	20,00
		31.2.2.4	Plastik kalıplar	4	25,00
		31.2.2.5	Cam kalıplar	5	20,00
		31.2.2.6	Strofor kalıpları	7	14,28
		31.2.2.7	Döküm kalıplar	7	14,28
		31.2.2.8	Denge ağırlığı kalıpları	4	25,00
		31.2.2.9	Alüminyum ekstrüzyon presi ve hatları	6	16,66
31.3			Çelik Ürünleri İmalatı: Maden cevheri, maden külçesi ve hurdadan elde edilen demir ve çeliğin eritilmesi, ayrıştırılması ve bir araya getirilmesinde; çeliğin yuvarlanması, alaşım haline getirilmesi, bükülmesi; çivi, büyük çivi, inşaat kalıpları, tel, kablo ve boruların yapımında kullanılan ve sahibine bakmaksızın kok kömürünün üretiminde kullanılan ve de çelik üretim merkezleri ve demir karışımı metal döken dökümhaneler tarafından kullanılan iktisadi kıymetler ve aynı zamanda da ilgili arazi düzenlemeleri ve yukarıdaki faaliyetlerde kullanılan özel araçlar*	10	10,00

31.4			Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı: Metal kutular, teneke kaplar, yapısal fabrikasyon metal ürünler, metal kalıplar ve diğer demir bileşimli yada demir içermeyen metallerin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler (Elektrikle çalışmayan ısıtma cihazlarının imalatında kullanılan iktisadi kıymetler hariç)	12	8,33
	31.4.1		Fabrikasyon Metal Ürünlerinin Üretiminde Kullanılan Özel Aletler: Delme aletleri, kalıplar, demirbaşlar, ölçüm cihazı, dökümler ve dönüştürülebilir konteynerler gibi özel araçlar*	3	33,33
31.5			Metal Yüzelere Uygulanan İşlemlerde Kullanılan İktisadi Kıymetler: Bu işlemler, metallerin yüzeylerinin boya veya benzeri bir uygulamaya girmesinden önce, metalde pas ve cürufun bulunması, tuz, toz, gres ve yağ gibi yüzeyde kir bulunması ve yüzey profili gibi faktörlerden arındırılarak yüzeyin kumlama işlemi ile temizlenmesi, metalin tüm yüzeyine gözenek açılması, yüksek basınçta çelik granül-grit püskürtülerek yüzey, boya ve diğer koruyucu malzemelerin uygulanması için gerçekleştirilen işlemleri ve bunların benzerlerini içermektedir.	6	16,66
31.6			PVC kapı ve pencere sistemleri ve bunların benzerlerinin imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	6	16,66
	31.6.1		PVC imal kalıpları	4	25,00
31.7			Galvanizli sac üretimi ve rulo sacların haddelenmesinde kullanılan iktisadi kıymetler		
	31.7.1		Galvanizli sac üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler: Dilme hattı, boy kesme hattı, ince kesme hattı, kalın sac kesme ve istifleme makinesi, trapez formlama makinesi, orsis yağlama makinesi, boyama hattı	12	8,33
	31.7.2		Rulo sacların haddelenmesinde kullanılan iktisadi kıymetler: Temizleme hattı, asit regenerasyon hattı, soğuk hadde tesisi, tavlama fırınları, temper haddesi, demineralize su üretim cihazı	12	8,33
31.8			Dövme çelik parça imalatında kullanılan kalıplar	2	50,00
31.9			Pirinç yüzeylerin üzerine çeşitli kimyasal maddeler kullanarak elektroliz yöntemiyle nikel ve krom kaplama işinde kullanılan iktisadi kıymetler ile pirinç yüzeylerin üzerinde bulunan kurşun metalinin kaplama esnasında ayrıştırılması işleminde kullanılan kurşun giderme tesisleri	12	8,33
31.10.			Demir ve profil üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler		
	31.10.1		Haddeleme işleminde kullanılan profil giriş ve çıkış yollukları	2	50,00
	31.10.2		Mamülü istenilen boyuta getiren testere bölümüne sevk eden transfer hatları	4	25,00
	31.10.3		Hammaddenin üretim prosesine uygun haddeleme sıcaklığına ulaşmasını sağlayan fırınlar, hammaddenin fırından stok bölgesine kadar takip ettiği üretim periyodundaki elektrikli makineler ve elektronik cihazlar, haddeleme işleminde kullanılan; lopper, maniblatör, maniblatör role yolu ve redüktörlerin, yatakların yağlanmasını sağlayan prostesteki tüm hidrolik ve pnömatik pistonlar ile üretilen mamüllerin standartlara uygunluğunu tespit edilmesini sağlayan laboratuvar malzemeleri	5	20,00
	31.10.4		Sistemin kullandığı elektriğin konpanzasyonu sağlayan panolar, elektrik ve kumanda odalarının havalandırılmasını, soğutulmasını sağlayan sistemler, mamülün istenilen boyuta getirilmesini sağlayan hareketli testere	6	16,66
	31.10.5		Haddeleme işleminde kullanılan ön redüktörler	7	14,28

	31.10.6		Hammaddenin fırından stok bölgesine kadar takip ettiği üretim periyodunda kullanılan elektrikli makineler ve elektronik cihazlara ait elektrik otomasyon sistemleri, sistemin ihtiyacı olan enerjinin dağıtılmasını sağlayan orta gerilim sistemleri ve trafolar, haddeleme işleminde kullanılan merdane değiştirme sistemleri, mamulün paketlenmesinde ve stoklanmasında kullanılan taşıma sistemleri, üretim prosesinde kullanılan tüm ekipmanın altyapı sistemleri	10	10,00
	31.10.7		Haddeleme prosesinde kullanılan merdanelerin işlenmesini ve stoklanmasını sağlayan sistemler, elektrik ve kumanda odalarında yer alan sistemler, haddeleme işlemlerinde kullanılan universal hadde tezgahları, işgücünün ihtiyacını sağlayan sosyal tesislerde kullanılan iktisadi kıymetler (Genel sınıflarda sayılanlar hariç)	15	6,66
32			Madeni Eşya ve Makine Sanayi: Demiryolları malzemesi imal eden tesisler, eğme makineleri (Metal varak), aletler (Anahtar, lokma, gönye vb.), alüminyum eşya imal eden makineler, ateşli silahlar imal eden makineler, boru imal eden makineler, buz ve soğutma cihazları imal makineleri, demir ve çelik aletleri imal eden makineler, elektrik ekipman ve malzemesi imal eden makineler, gemi inşa makineleri, ısıtma (Gaz, elektrik sobaları, radyatörler v. b.) cihazları imal eden makineler, kazan imalinde kullanılan makine ve aletler, konserve kutuları imal makineleri, motor, makine ve türbin imal makineleri, tarım makine ve aletleri imal makineleri, buldozer imal ve inşa eden makineler, civata ve somun imal makineleri, dişli imal makineleri, eğme makineleri (Zaviye, daire veya helezon) , galvanizleme makineleri, traktör imal edici makineler, büro makineleri (Daktilo, hesap makinesi, faks makinesi vb.) imal eden makine ve tesisler, bobin sarma makineleri, hakketme makineleri, dikiş makineleri imal eden makineler, yatak imal makineleri (Motor, makine v. b.)	20	5,00
	32.1		El aletleri ve ev aletleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	32.2		Madeni eşya ve demir çelik metal ürünleri imalatında mamüllerin elektrostatik toz boya ile boyanmasında kullanılan iktisadi kıymetler, kontinü toz boya tesisleri vb.(Eksenel konveyörlü fırın, eksenal kabin konveyörü, toz boya kabini, toz boya cihazı ve bunların benzerleri)	10	10,00
	32.3		Civata ve somun imalatında soğuk üretim prosesinde kullanılan civata ve somun soğuk dövme makineleri	7	14,28
	32.4		Bağlantı elemanları üretim prosesinde ve çelik metallere esneklik, sertlik özelliği kazandırmakta kullanılan ısı işlem fırını tesisleri	10	10,00
33			Elektrik ve Elektronik İşlemlere Dayalı İmalat ve Makine İmalatı		
	33.1		Elektrikli ve Elektrikli Olmayan Makineler ve Diğer Mekanik Ürünlerin İmalatı: Makineli araçlar, endüstrinin genelinde kullanılan ve özel endüstri alanlarına ait makineler, elektrik trafoları, dağıtım ve iletim sistemleri, mahal ısıtma ve soğutma ve dondurma sistemleri, ticari olarak veya evlerde kullanılan araçlar, tarla ve bahçelerde kullanılan makineler, inşaat makineleri, petrol ve maden yataklarında kullanılan makineler, içten yanmalı motorlar, türbinler, aküler, lambalar, aydınlatma demirbaşları, karbon ve grafiti ürünleri, tıbbi araçlar, dişçilikle ilgili ekipman ve araçlar, bitmiş makine, ekipman ve ek parçaları imal etmek için kullanılan iktisadi kıymetler ve benzerleri	10	10,00

33.2			Elektronik Parça, Ürün ve Sistemlerinin İmalatı: Havadan gerçekleştirilen uygulamalar da dahil elektronik iletişim, hesaplama, alet kullanma ve kontrol sistemlerinin; aynı zamanda frekans, modüle edilmiş dalga genişliği olan alıcı ve vericiler, elektrik sağlayan elektronik istasyonlar, televizyon ve video kameraları, kayıt cihazları, teypler, bilgisayarlar, bilgisayar ekipmanları, elektronik enstrümanlar, saatler, duvar saatleri; elektron tüpleri, kondansatörler, bobinler, rezistanslar, üstünde işaret taşıyan alt devreler, şalterler, lazerler, fiber optik araçlar, manyetik medya araçları ve hazır kablolar ve bunların benzerlerini imal etmede kullanılan iktisadi kıymetler (Fotokopi makineleri, yazıcılar, posta ölçüm cihazları, diğer elektro mekanik ve mekanik iş makineleri ve başka bir yerde sınıflandırılan iktisadi kıymetler kapsam dışındadır.)	6	16,66
33.3			Her Türlü Yarı İletken İmalatı: Her türlü yarı iletken imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	5	20,00
34			Motorlu Araçların İmalatı: Otomobiller, kamyonlar, treylerler, karavanlar, otobüslerin ve benzerlerinin montajında kullanılan iktisadi kıymetler (Başka bir sınıflamada yer alan iktisadi kıymetler bu sınıfın dışındadır.)	12	8,33
34.1			Motorlu Araçlar İmalatında Kullanılan Özel Aletler: Matkap, kalıp, demirbaş, döküm, numune, ölçüm aleti ve özel transfer taşıma araçları gibi özel aletler olarak tanımlanan iktisadi kıymetler*	3	33,33
	34.1.1		Motosiklet, moped ve bisiklet üretiminde kullanılan üretim bantları	5	20,00
34.2			Motorlu araçlar yan sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler (Amortisör, yay, baskı, disk, debriyaj ve bunların benzeri gibi motorlu araçlara ait aksam, parça ve diğer ekipmanların imalatına kullanılan iktisadi kıymetler)	10	10,00
34.3			Otomobil ve benzeri araçların saclarının boyanmasında kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
35			Havacılıkta Kullanılan Mamullerin İmalatı: Hidrolik, hava basınçlı, elektrikli ve mekanik sistemleri de içeren havacılıkta kullanılan araçların ve onların parçalarının imalatı ve montajında kullanılan iktisadi kıymetler (Elektronik Hava Savunma Sistemleri, kılavuz, kontrol, radyasyon, hesaplama, test, denizcilik ve haberleşme araç-gereçleri veya onların parçalarının üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler ise kapsam dışındadır.)	10	10,00
35.1			Havacılıkta Kullanılan Mamullerin İmalatında Kullanılan Özel Araç Gereçler*	6	16,66
36			Gemi ve bot yapımı		
36.1			Gemi ve Bot İnşasıyla İlgili Makine ve Ekipmanlar: (6.10.) sınıfına dahil edilmeyen gemi, bot, gemi yüzdüren dubalar, rıhtımda kullanılan delme araçları ve özel fabrikasyonların tamir ve imalatında kullanılan iktisadi kıymetler ve bu kıymet sınıfına dahil edilen kıymetlerin işlemlerinde kullanılan makine ve ekipmanlar da dahil özellikle bütün imalat ve tamir makineleri ve ekipmanları (Binalar ve bunların yapısal eklentileri kapsam dahilinde değildir.)	12	8,33
36.2			Gemi ve Bot İnşasında Kullanılan Özel Araç Gereçler: Kalıplar, matkaplar, numuneler, demirbaşlar, cerler ve ölçüm aletleri gibi özel araç olarak tanımlanan iktisadi kıymetler*	7	14,28

36.3		Gemi ve Botların İnşa Edildiği Kuru Rıhtım ve Saha Uygulamaları: (36.1 ve 36.2.) sınıflarına dahil edilmeyen gemi, bot, gemi yüzdüren dubalar, rıhtımda kullanılan delme araçları ve özel fabrikasyonların imalatında ve tamirinde kullanılan iktisadi kıymetler ve su, kanalizasyon ve elektrik sistemleri gibi yüzen ve sabit kuru rıhtımlar, gemi havuzları, iskeleler, gemi güzergahları ve bütün diğer saha uygulamaları (Binalar ve bunların yapısal eklentileri hariç)	16	6,25
37		Demiryolları Makineleri, Araç-Gereçleri ve Tesisleri		
37.1		Peron ve yükleme yerleri üzerindeki kontrüksiyonlar (Galeriler dahil)	25	4,00
37.2		Peronlar	20	5,00
37.3		Rampalar	10	10,00
37.4		Kömür ve akaryakıt verme tesisleri	20	5,00
37.5		Cüruf temizleme tesisleri	5	20,00
37.6		Bakım, muayene ve temizleme tesisleri	20	5,00
37.7		Triyaj tesisleri (Atma ve kaydırma yerleri, ray frenleri, kirişli frenler)	25	4,00
37.8		Esas toprak işleri, diğer tesisler	25	4,00
37.9		Balast	10	10,00
37.10		Tüneller ve yer altı tesisleri (Tek ve çift hatlı tüneller, yer altı trenleri tesisleri)	100	1,00
37.11		Menfezler (Boru merfezleri, karayolu merfezleri, su geçitleri ve diğerleri)	25	4,00
37.12		Peron ve karayolu alt ve üst geçitleri	25	4,00
37.13		Hemzemin geçitleri (Otomatik hemzemin geçit işaretleri, elle idareli bariyerler, otomatik bariyerler ve tesisler)	12	8,33
37.14		Mekanik sinyal tesisleri		
	37.14.1	Kumanda aletleri, blok tesisleri	12	8,33
	37.14.2	Sinyaller, transmisyön tertibatı	16	6,25
	37.14.3	İstasyon sinyal tesisleri ve kumanda aletleri, otomatik blok tesisleri, transmisyön hatları	12	8,33
37.15		Trafik merkez idaresi (CTC)		
	37.15.1	Kumanda makineleri ve teçhizatı, röleler, makas, tahrik cihazları vb.	10	10,00
	37.15.2	Sinyaller	12	8,33
	37.15.3	Transmisyön hatları ve tesisleri	12	8,33
	37.15.4	Sinyalizasyon kuvvet tesisleri	12	8,33
	37.15.5	Otomatik fren tevfiik tertibatı	16	6,25
	37.15.6	Heyelan, taş düşme ve feyez an ihbar tesisleri	5	20,00
	37.15.7	Otomatik ve manivellalı telefon santralleri ve tesisleri, tren istikamet ve zamanlarını gösterir tesisler, kuranportör, dispeçing, telgraf, teleprümör, saat ve hoparlör tesisleri gibi tesisler ve bunların tesisleri	16	6,25
	37.15.8	Yangın ihbar tesisleri ve yazı gönderme tesisleri	16	6,25
	37.15.9	Telekomünikasyon kuvvet tesisleri	16	6,25
	37.15.10	Yardımcı istihsal tesisleri (Tazyikli hava, su istihsalı, jeneratör gazı, oksijen ve asetilen tesisleri gibi tesisler, sofab santralleri vb.)	20	5,00
	37.15.11	Döner yada yürür köprüler, vagonları çevirerek boşaltan tesisler, yıkama ve temizleme tesisleri, ölçü kontrol ve tartı tesisleri	10	10,00
	37.15.12	Kimyevi ve termik tertibata maruz kalmayan makineler	16	6,25
	37.15.13	Kimyevi ve termik tertibata maruz kalan makineler	5	20,00
	37.15.14	Madeni olmayan maddeleri işleyen diğer makine ve tesisler	16	6,25
	37.15.15	Hurufat ve tertip makineleri	5	20,00
	37.15.16	Düz baskı makineleri, rotasyon, cilt, minatip ve portatif baskı makineleri vb.	12	8,33

		37.15.17	Talaş alan ve almayan tezgahlar, kereste işleyen tezgahlar ve diğer tezgahlar	20	5,00
		37.15.18	Yol makineleri (Buldozer, greyder, kompresör, betonier, elevatör, traktör ve benzerleri ile bunların eklentileri)	10	10,00
		37.15.19	Kuvvet makineleri ve tesisleri, uzak mesafe makineleri, muhavvile merkezleri, tali istasyonlar ve tevzi merkezleri, tali istasyonlar ve tevzi merkezleri, seyir hatları vb.	33	3,03
		37.15.20	Yüksek ve orta gerilimli tesisler	33	3,03
		37.15.21	Elektrik ölçü ve kontrol tertibatı, döner elektrik makineleri	20	5,00
		37.16	Nakil vasıtaları mefruşat ve teçhizatı	16	6,25
		37.17	Diğer mefruşat ve teçhizat	16	6,25
38			Demiryolu Vagonlarının İmalatı: Demiryolu yük veya yolcu vagonlarının (Demiryolu transit vagonları da dahil) yapımı ve yenilenmesinde kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
39			Lokomotif İmalatı: Demiryolu lokomotiflerinin (Madencilik ve endüstride kullanılan lokomotifler de dahil) yapımı ve yenilenmesinde kullanılan iktisadi kıymetler	11	9,09
40			Demiryolu rayları	10	10,00
		40.1	Dekovil hattı	15	6,66
41			Madalya, Mücevherat, Oyuncak ve Diğer Bazı Malların İmalatı: Mücevher, müzik aletleri, oyuncak ve spor eşyalarının, sinema filmi, televizyon filmi ve teypler, mürekkepli kalemler, kalemler, ofis malzemeleri ve sanat ürünleri, saplı süpürgeler, fırçalar, kutuların ve benzerlerinin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
42			Boru Hattı Araçlığı İle Taşımacılık: Boru ve nakil araçları vasıtasıyla petrol, gaz ve diğer ürünlerin bir yerden bir yere taşınmasına yarayan özel, ticari ve anlaşma kabilinde kullanılan iktisadi kıymetler	22	4,54
43			Telefonla verilen iletişim hizmetleri		
		43.1	Telefonla Haberleşmeyi Sağlayan İktisadi Kıymetler: Ticari faaliyet olarak yürütülen ve bir kontrata bağlı olarak verilen telefon hizmetlerinin temin edilmesinde kullanılan iktisadi kıymetler	45	2,22
		43.2	Merkezde kullanılan yönetim binaları	45	2,22
		43.3	Telefon Hizmetleri Vermeye Yarayan Teçhizatlar: Telefon istasyonu cihazları, kulübe, telefon santrali ve baz istasyonu ve benzer ekipmanlar gibi iktisadi kıymetler	10	10,00
		43.4	Telefon Dağıtım Santralleri: Direk hatları, alıcılar, yer altı kablosu boruları vb.(İlgili ekipman ve araziye yapılan ilgili yenilikler ve bunların benzerleri de dahildir)	24	4,16
		43.5	Bilgisayar Destekli Telefon Merkezine Ait Ofis Şalter Teçhizatları: Telefon merkezi ofis ekipmanı olarak merkezin kapasitesi içinde kullanılan bilgisayar ve bilgisayar donanımı fonksiyonu gören ekipmanlar ve benzerleri	10	10,00
44			Medya ve iletişim hizmetleri		
		44.1	Radyo ve Televizyon Yayıncılığı: Yayın istasyon kuleleri dışında radyo ve televizyon yayıncılığında kullanılan iktisadi kıymetler ve telgraf, deniz kabloları, uydu iletişim araçları, yurt içi ve yurt dışı radyolu telgraf, kablolu telgraf ve deniz kablolarını ve uydu iletişim sistemlerini temin etmek için kullanılan, iletişimi sağlayan ilgili iktisadi kıymetler; aynı zamanda araziyle ilgili benzeri iyileştirmeler (Sınıflama, benzer ekipmanlar olarak sadece iletişim aracı olacak şekilde kullanılan kablolu televizyon ekipmanlarını ve karşılaştırılabilir araç-gereçleri ve sadece tek yönlü haberleşmede kullanılan kablolu televizyon araç-gereçlerini ise kapsamaz.)	6	16,66

44.2			Yüksek Frekanslı Radyo ve Mikrodalga Sistemleri : Vericiler, alıcılar, antenler, anten destekli yapılar, cihazlardan antenlere nakil hatları, verici soğutma sistemleri ve kontrol ve amplifikasyon (Ses hacmini artırma ekipmanları) gibi iktisadi kıymetler (Kablolu ve uzun hatlı sistemler ise kapsam dışındadır.)	13	7,69
44.3			Kablolu ve Uzun Menzilli Sistemler: Nakil hatları, direk hatları, deniz kabloları, gömülü kablolar ve muhafaza kabloları, elektronik sinyal göndericiler, elektronik sinyal gönderme istasyonları ve diğer ilgili iktisadi kıymetler (Bu sınıf, yüksek frekanslı radyo ve mikro dalga sistemlerini kapsamaz.)	27	3,70
44.4			Merkezi Ofiste Kullanılan Kontrol Ekipmanları: Elektro mekanik trafo, iletim aletleri, işlemleri takip eden ve yerine getiren çift taraflı iletim sistemleri, teleks teçhizatları, ev elektrik sistemleri ve ortak mahalde kullanılan araçları da içeren iletişime yarayan sinyallerin genel kontrolü, izlenmesi ve yön verilmesi için kullanılan iktisadi kıymetler	17	5,88
44.5			Bilgisayarla Kontrol Edilen, Yönlendirilen ve Bunlarla İlgili Olan Kontrol Ekipmanları: Merkezi ofisten kontrol edilen ana bilgisayarlar, aynı şebekeye bağlı bilgisayarlar, kontrol amaçlı olarak özel yapılmış diğer ilgili ekipmanlar ve yer düzenekleri	10	10,00
44.6			Uydularla Bağlantılı Olarak Çalışan Yeryüzündeki İktisadi Kıymetler: Yeryüzü istasyonlarındaki sabit teçhizatlar, antenler, uydu haberleşme teçhizatları ve uydu haberleşmesinde kullanılan yardımcı teçhizatlar gibi iktisadi kıymetler (Genel amaçlı kullanılan teçhizatları veya uyduların uzayda kullandıkları teçhizat sınıf dışındadır)	10	10,00
44.7			Özel Şahıslara Ait Mülkler Üzerine Monte Edilen Ekipmanlar: Bilgisayar terminal ekipmanı, güç üretim ve dağıtım sistemleri, özel güç toplama merkezi ekipmanları ve diğer ilgili ve bağlantılı ekipmanlar gibi özel şahıslara ait mülklere monte edilen ekipmanlar	10	10,00
44.8			Televizyon yayıncılığı, kablolu TV ve dijital yayıncılık		
	44.8.1		Vericiler : Kuleler, antenler, ön amplifikatörler, değiştiriciler, tadilat araç-gereçleri ve kopyalanmayan sistem programları gibi iktisadi kıymetler (Verici binaları ve program yazmaya yarayan iktisadi kıymetler hariç)	11	9,09
	44.8.2.		Abone Bağlantı ve Dağıtım Sistemleri: Ana hat yardımcı kabloları, bağlantı sağlayıcı donanımlar, amplifikatörler, enerji teçhizatları, pasif aletler, yönlendirici bağlantılar, altlıklar, basınç girişleri, bağlantı kabloları, bağlantı kurucu transformatörler, çok yönlü bağlantı sağlayıcı ekipman ve dönüştürücüler gibi iktisadi kıymetler	10	10,00
	44.8.3		Program Yapımı: Kameeralar, film makaraları, video teyp kaydedicileri, ışıklandırma araçları, araçlar dışındaki sahne gerisinde yer alan ekipmanlar gibi iktisadi kıymetler (Binalar ve onların yapısal müteammim cüzleri kapsam dışındadır)	9	11,11
44.9			Film ve kasetler		
	44.9.1		Filmler	2	1. Yıl 60, 2. Yıl
		44.9.1.1	Sinema Filmleri		40
	44.9.2		Teyp kasetleri, video kasetler, DVD, CD vb.	2	1. Yıl 85, 2. Yıl 15
44.10			Telekomünikasyon network hizmetleri, internet hizmetleri, internet üzerinden sesli bağlantı hizmetleri, uydu ve mobil hizmetleri sağlamak amacıyla kullanılan iktisadi kıymetler	10	1. Yıl 60, 2. Yıl 40
45			Elektrik piyasası faaliyetleri		
	45.1		Üretim		

	45.1.1		Elektrik Üretimi: Ticari amaçlı satışı için elektriğin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	40	2,50
	45.1.2		Elektrik sağlayan hidrolik üretim araçları		
		45.1.2.1	Baraj gövdesi, arklar, kanallar, tüneller ve su olukları gibi iktisadi kıymetler	40	2,50
		45.1.2.2	Cebri boru, türbin, jeneratör gibi elektromekanik iktisadi kıymetler	15	6,66
	45.1.3		Elektrik Sağlayan Buhar Üretim Araçları: Temel buhar üniteleri ile birleşik sirkülasyonda çalıştırılan yanma tribünleri ve ticari olarak satış amacıyla buhar gücünden elektriğin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler ve atık ayrıştırma ve kaynakların geri dönüşümünü sağlayan araçlar tarafından kullanıldığı zaman elektrik ve buhar dağıtım sistemleri gibi elektrik jeneratörleri, ve benzeri kıymetler (Gaz türbinleri hariç)	20	5,00
	45.1.4		Elektrik Sağlayan İçten Yanmalı Türbin Üretim Araçları: İçten yanmalı türbinler, dizel motorlar, diğer içten yanmalı motorlar ve bunlarla ilgili güç türbinleri ve/veya jeneratörleri ve ilgili arazi düzenlemelerinden oluşan özel hareket ettiricilerin kullanılmasıyla meydana getirilen satış amaçlı elektrik üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler (Temel buhar ünitelerine sahip ortak sirkülasyonla çalışan içten yanmalı türbinler hariç)	15	6,66
	45.1.5		Endüstriyel enerji ve endüstriyel elektrik üretim sistemleri	22	4,54
	45.1.6		Gaz Türbinleri: Kompresör ile basınçlandırılmış hava ile doğalgaz, motorin, nafta ve benzeri yakıtların karıştırılarak yakılması sonucunda ortaya çıkan ısı enerjisini mekanik enerjiye dönüştüren ekipmanlar	15	6,66
	45.1.7		Rüzgar enerjisi santralleri: Türbin, kule, jeneratör ve kanatlar gibi iktisadi kıymetler	10	10,00
	45.1.8		Jeotermal enerji santrallerinde kullanılan enjeksiyon ve reenjeksiyon sistemleri ile boru hatları dahil tüm teknolojik teçhizat	13	7,69
	45.1.9		Güneş enerjisi santrali	10	10,00
45.2			İletim		
	45.2.1		Elektrik Sağlayan İletim Araçları: Ticari olarak satılan elektriğin iletiminde kullanılan iktisadi kıymetler (Araziyle ilgili ilk olarak yapılan temizleme ve tasnif etme düzenlemeleri bu sınıf kapsamında değildir.)	30	3,33
45.3			Dağıtım		
	45.3.1		Elektrik Sağlayan Dağıtım Araçları: Ticari olarak satılan elektriğin dağıtımında kullanılan iktisadi kıymetler (Araziyle ilgili ilk olarak yapılan temizleme ve tasnif etme düzenlemeleri bu sınıf kapsamında değildir.)	30	3,33
	45.3.2		Endüstriyel enerji ve elektrik dağıtım sistemleri	22	4,54
	45.3.3		Elektrik Enerjisi Dağıtım Sistemleri: Tadilat, arıza giderimi, şebeke döşeme, kontrol ve dağıtım yolları ile elektrik enerjisinin tedarikinde kullanılan iktisadi kıymetler (Tüketicilere ait bina ve bunların müstemilatına yerleştirildikleri zaman bu kıymetler kapsam dışındadır.)	20	5,00
45.4			Elektrik enerjisi tüketimini ölçmede kullanılan sayaçlar	5	20,00
46			Suyun elde edilmesi, depolanması, artırılması ve dağıtılmasını sağlayan hizmetler		
	46.1		Barajlar	50	2,00
	46.2		Bentler	20	5,00
	46.3		Kuyular		
	46.3.1		Artezyen kuyular	20	5,00
	46.3.2		Kaya arazide açılan derin su kuyuları	10	10,00
	46.3.3		Kumlu-kalkerli arazide açılan derin su kuyuları	5	20,00
46.4			Suyun depolanması ve artırılması		
	46.4.1		Depo ve tanklar	40	2,50
	46.4.2		Arıtma sistemleri	20	5,00

	46.5		Suyun dağıtılması		
		46.5.1	Pompalama sistemleri	10	10,00
		46.5.2	Dağıtım ve borulama sistemleri	25	4,00
47			Doğal gaz ve gaz üretimi ve bunlarla ilgili hizmetler		
	47.1		Gaz Sağlayan Dağıtım Araçları: Arazi üzerine kurulan ve gazla çalışan su ısıtıcıları ve gaz dönüştürücü ekipmanlar, dağıtım hatları, servis hatları, basınç düşürme ve ölçme istasyonları ve benzeri yer altı ve yer üstü düzenekleri	22	4,54
	47.2		İç Tesisat ve İlgili Ekipmanlar: İç tesisat boru hattı ve teçhizatı, doğalgaz sayaçları, kazan ve kombi gibi gaz yakıcı cihazlar	14	7,14
	47.3		İmal Edilmiş Gaz Sağlayan Araçlar: Yer altı doğalgazı ile tamamen dönüşmesine izin vermeyen kimyevi ve/veya fiziksel iktisadi kıymetlere sahip gaz imalatında kullanılan iktisadi kıymetler (Gaz üretim sistemleri ve başka bir yerde sınıflandırılan atık arıtımı ve kaynakların geri dönüşümünde kullanılan ilgili sistemler bu sınıfa dahil edilmez.)	30	3,33
	47.4		Doğal Gaz Yerine Normal Gaz Sağlayan Üretim Araçları: Yeraltı doğal gazıyla beraber tamamen gaz yakıtına dönüştürülebilir daha hafif hidro karbonlar, petrol yağı veya doymuş yağların katalitik dönüşümünde kullanılan iktisadi kıymetler	14	7,14
	47.5		Doğalgaz üretim araçları	14	7,14
	47.6		Gaz Sağlayan İletim Hatları ve Depolama Araçları: İletim boru hatları, katodik koruma ve telekomünikasyon tesisleri, kompresör istasyonları, depolama ile ilgili yer altı ve yer üstü tesisleri	22	4,54
	47.7		Sıvılaştırılmış Doğalgaz Üreten Araçlar: Yükleme ve boşaltma bağlantıları, alet takım-teçhizatı ve kontrol, pompalama, buharlaştırma ve kurulum, tanklara koyma, doğalgazın sıvı hale getirilmesi, depolanması ve yeniden gaz haline getirilmesinde kullanılan iktisadi kıymetler ve gaz nakil hatları ve dağıtım sistemleri ve denizle ilgili terminal araçlarıyla birbirine bağlı olan boru hatları ve benzerleri	22	4,54
	47.8		Sınai gaz üretimi		
		47.8.1	Gaz sıvılaştırıcı tesisler	8	12,50
		47.8.2	Hava ayırıştırma ünitesi	8	12,50
		47.8.3	Gaz merkezi dağıtım sistemleri	5	20,00
		47.8.4	Tüp dolun sistemleri (Endüstriyel, tıbbi, gıda vb.)	8	12,50
		47.8.5	Tüp test üniteleri	10	10,00
		47.8.6	Kimya tesisleri (Hidrojen ve narkoz üretim tesisi)	10	10,00
		47.8.7	Likit silindirler	8	12,50
		47.8.8	Asetilen tüpleri	8	12,50
		47.8.9	Sınai gaz tüpleri	10	10,00
		47.8.10	Seyyar tüp taşıma paletleri	5	20,00
		47.8.11	Paletli tüp kollektörleri	8	12,50
		47.8.12	Sıvı gaz buharlaştırıcıları	8	12,50
48			Merkezi Bir Sistemle Buharın Üretim ve Dağıtımı: Satış amacıyla buharın üretimi ve dağıtımında kullanılan iktisadi kıymetler (Başka bir sınıflamada yer alan atıkların ayrışmasını sağlayan ve kaynakların geri dönüşümünün yapıldığı fabrikalarda kullanılan iktisadi kıymetler hariç)	15	6,66

49			Atıkların Ayrıştırılmasının ve Kaynakların Geri Dönüşümünün Yapıldığı İktisadi Kıymetler: Çöplerin veya diğer katı atıkların veya ısıtma için kullanılan biyolojik atıkların veya katı, akışkan yada gaz halindeki yakıtların geri dönüşümünde kullanılan iktisadi kıymetler ve aynı zamanda elektrik, gaz, buhar ve sıcak su elde etmek için yakıt sistemlerinden çıkarılan atıklar, gaz veya yağ prolsis sistemleri veya yanma sistemleri yada barajlardaki işlemlerden kalma atıklar, diğer atıklar yada biyolojik atıkları toplamak, elde etmek ve işlemek için kullanılan alanlardaki yapılar ve bütün fabrika işlem ekipmanlarını ve katı atık toplama, biriktirme, işleme, ayırma, sınıflandırma ve katı çöp ve diğer çöpler için kullanılan destek ve dönüştürme işlevi gören iktisadi kıymetler ve su temini ve işleme araçları, atık ayrıştırması ve kaynakların geri dönüşümünü sağlayan araçların küllerinin temizlenmesi işini gören iktisadi kıymetler (Sınıflarında belirtilmiş elektrik, sıcak su, buhar ve işlenmiş gaz üretim ekipmanları gibi elektrik jeneratörü, ambalaj kazanları ve diğer ilgili kıymetleri ise kapsama dahil edilmez.)	10	10,00
	49.1		Izgara Temizleme Makinesi	10	10,00
50			Belediyelere veya belediye iktisadi teşekküllerine ait atık su arıtma araçları	24	4,16
51			Belediyelere veya belediye iktisadi teşekküllerine ait kanalizasyonlar	50	2,00
52			Gerçekleştirilen İş ve Hizmetler: Toptan ve perakende satış ile kişisel yada profesyonel hizmetlerde kullanılan iktisadi kıymetler ile diğer sınıflara girmeyen iktisadi hizmet sektörleri ile ilgili iktisadi kıymetler	10	10,00
	52.1		Kişisel ve ev aledlerinin tamir ve bakımında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	52.2		Eğitim hizmetleri (İlköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim, özel kurslar ve yetişkinlerin eğitildiği kurs ve okullarda kullanılan iktisadi kıymetler sınıflama içinde yer almaktadır.)	6	16,66
	52.3		Sağlık hizmetleri	6	16,66
	52.4		Otomotiv ve benzeri motorlu araçlara ilişkin olarak verilen hizmetler (Motorlu araçlardan otomotiv, kamyon, kamyonet ve benzeri araçların satışı, bunların servis hizmetleri ve yedek parça hizmetlerinin verilmesinde kullanılan iktisadi kıymetler)	12	8,33
	52.5		Güvenlik hizmetleri	8	12,50
		52.5.1	Tabanca	8	12,50
	52.6		Tanıtım ve Dağıtımla İlgili Ticari Faaliyet ve Hizmetler	10	10,00
	52.7		Fotoğraf baskı ve hizmetlerinde kullanılan iktisadi kıymetler (Baskı, banyo ve bunlara benzer makine ve araç gereçler)	10	10,00
		52.7.1	Minilab fotoğraf baskı makinesi	4	25,00
53			Petrol ve petrol ürünlerine ilişkin dağıtım ve pazarlama faaliyetleri		
	53.1		Dolum hattında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	53.2		Boru hatları (Eski harmanlama tankı arası boru hattı, soğutma kulesi boru hattı, vagon dolum- eski harmanlama boru hattı, gres kazan dairesi kızgın ve soğuk devre yağı boru hattı vb.	12	8,33
	53.3		Laboratuvar ölçüm ve test cihazları	8	12,50
	53.4		Arıtma işlemlerinde kullanılan tesis, araç gereç ve bu işlerde kullanılan diğer iktisadi kıymetler	10	10,00
	53.5		Dolum adalarında kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	53.6		Hizmet Binaları, Tesis ve arazi düzenlemeleri (İskele ve eklentileri, kanal, havalandırma sistemleri, tanıtıcı amaçla kullanılan araçlar, köprü, kuyu, otopark, tanker, tank ve benzeri araç sahaları, sundurma, tel örgü, telefon ve su gibi şebeke hatları, topraklama sistemleri, yangın sistemi ve bunların benzerleri)	20	5,00

54			İlk tesis ve taazzuv giderleri	5	20,00
55			Gayri Maddi İktisadi Kıymetler: İmtiyaz hakları (Franchising), patent, formül, dizayn, örnek kalıp, teknik bilgi (Know-how), format, telif hakkı ve benzeri kalemler, lisans, kullanım hakkı ve izni veya devlet kurum ve kuruluşları tarafından verilen diğer haklar (İşletme hakkı gibi) ve bunların benzerleri	15	6,66
	55.1		Peştemallik	5	20,00
	55.2		Turizm amaçlı arazi tahsislerine ilişkin olarak ödenen altyapı katılım payı	5	20,00
56			Özel maliyetler (Kira müddeti belli olmayanlar)	5	20,00
57			Araştırma-Geliştirme harcamaları**	5	20,00
58			Konaklama işletmeleri ile lokanta-gazino, kahvehane, kiraathane, pavyon, kır bahçesi, pastane, bar ve emsali umumi istirahat ve toplantı yerlerinde kullanılan iktisadi kıymetler	5	20,00
	58.1		Reklam panoları ve billboardlar		
		58.1.1	İşiklı	5	20,00
		58.1.2	İşiksiz	10	10,00
	58.2		Mafsallı tenteler	2	50,00
59			Turistik tesisler ve eğlence faaliyetleri	10	10,00
	59.1		Turistik tesislerde kullanılan porselen veya camdan yapılmış (Kristal hariç) her nevi mutfak ve servis takım ve malzemeleri	4	25,00
	59.2		Turistik tesislerde kullanılan el, yüz ve banyo havluları,yatak çarşafı ve yastık kılıfları, masa örtüleri, plato ve her nevi peçeteler ve benzerleri	2	50,00
	59.3		Turizm Sektöründe Kullanılan Özel Araç-Gereçler: Deniz spor malzemeleri ve araçları (Bot, katamaran, sürat teknesi ve bunların motorları, jet ski, şişme deniz sporu oyun aletleri, parasailing vb.), kış spor malzemeleri, (Kayak ayakkabısı, kar motoru vb.), golf aracı, kongre-konferans organizasyon ekipmanları (Ses sistemleri, projeksiyon cihazı vb.), müzik aletleri (Piyano vb.), sıcak hava balonları	3	33,33
	59.4		Eğlence ve Spor Aktiviteleri: Bowling salonları, bilardo salonları, havuzlar, plajlar, aquaparklar, lunaparklar, panayır alanları, sirkler, sergi alanları, tiyatrolar, konser alanları, stadyumlar ve minyatür golf sahaları, yamaç paraşütü alanları ve bunların benzerleri gibi işletme yada tesislerin işletilmesi yada ilgili hizmetlerin verilmesi sırasında giriş ücreti veya parayla yapılan ödemeler karşılığında eğlence hizmetlerinin gerçekleştirildiği yerlerde kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
		59.4.1	Spor, fitnes ve rekreasyon faaliyetlerinde ve spor salonlarında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	59.5		Toplu yemek üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
60			Tiyatro dekorları (Otel ve tatil köyleri animasyon ve gösterilerinde kullanılan dekorlar dahil)	2	50,00
61			Suda yapılan faaliyetler		
	61.1		Dalyan ve voli mahalleri (Daimi olarak kullanılanlar)	10	10,00
	61.2		Şamandıra tesisatı	5	20,00
	61.3		Salma ağları (Balıkçılıkta avlanma amaçlı kullanılanlar)	3	33,33
	61.4		Sürütme aleti komple (Süngercilikte kullanılan)	2	50,00

61.5			Dalış faaliyetlerinde kullanılan araç ve gereçler	3	33,33
61.6			Balık yetiştirme ve üretim tesislerinde kullanılan iktisadi kıymetler		
	61.6.1		Tatlı su balıkçılığında kullanılan kafes, çapa, zincir, duba ve yeMLEME sistemleri	8	12,50
	61.6.2		Tatlı su balıkçılığında kullanılan ağlar, bağlantı sistemleri, sistem halatları ve yeMLEME borusu	5	20,00
	61.6.3		Deniz suyunda yapılan balıkçılık faaliyetinde kullanılan kafes, çapa, zincir, duba ve yeMLEME sistemleri	5	20,00
	61.6.4		Deniz suyunda yapılan balıkçılık faaliyetinde kullanılan ağlar, bağlantı sistemleri, sistem halatları ve yeMLEME borusu	3	33,33
62			Berber, kuaför, güzellik salonlarında kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	8	12,50
63			İzolasyon malzemeleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	63.1		Naylon film kaplama	8	12,50
64			Sterilizasyon işlemlerinde kullanılan iktisadi kıymetler (Tıbbi ürün, ambalaj malzemeleri, laboratuvar ürünleri, farmasötik, kozmetik ve bunların hammaddelerinin sterilizasyonunda ve gıda ve hayvan yemlerinin patojen mikroorganizmalarından arındırılmasında, arşivlerin ve antikaların korunması, polimerlerin modifikasyonu, çapraz bağlama, zincir moleküllerin kırılması işlemlerinde kullanılan iktisadi kıymetler ve bunların benzerleri)	10	10,00
	64.1		Sterilizasyon işlemlerinde kullanılan kaynak (radyoaktif kobalt)	5	20,00
65			Savunma Sanayi		
	65.1		Savunma sanayiine ilişkin makine ve teçhizat imalatında kullanılan iktisadi kıymetler (35. numaralı sınıflamada ve başka bir sınıfta yer alan iktisadi kıymetler kapsam dışındadır.)	15	6,66
		65.1.1	Savunma sanayiine ilişkin makine ve teçhizat imalatında kullanılan özel araç gereçler	7	14,28
	65.2		Savunma sanayiine ilişkin makine ve teçhizat imalatı için kullanılan yan sanayi ürünlerini imal eden iktisadi kıymetler	10	10,00
		65.2.1	Savunma sanayiine ilişkin makine ve teçhizat imalatı için kullanılan yan sanayi ürünlerinin imalatında kullanılan özel araç gereçler	5	20,00
66			Denizcilik sektöründe kullanılan bazı iktisadi kıymetler		
	66.1		Fener cihazı, sis düdüğü, racon cihazı ve solar panel	10	10,00
	66.2		Fener kumanda tablosu, şarj regülatörü, şarj redresörü	2	50,00
	66.3		Radar, radyofar ve seyir haritaları	5	20,00
	66.4		Kara kutu ve hız gösterge sistemi	15	6,66
67			Biodizel ve gliserin, butil metil ester, izoktil butil metil ester ile rafine yağ üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler		
	67.1		Otomatik yoğunluk ölçer, parlama noktası tayin cihazı, bakır şerit korozyonu test aparatı, akma bulutlanma test cihazı, iletkenlik ölçüm cihazı, gaz kromatografisi, otosampler, dijital büret, saf su cihazı, nem tayin cihazı, cam tutucu, kinematik vizkozite ölçüm cihazı, mikro karbon kalıntı test cihazı, renk ölçüm cihazı, soğuk filtre tıkanma noktası test cihazı, hassas terazi, pipet seti, santrifij, rekraktometre, membran filtre, sterilizatör ve benzeri laboratuvar cihazları	5	20,00
	67.2		Esanjör, karıştırma tankı, deniz suyu reverse osmos sistemi, metanol ölçüm cihazı gibi makineler	5	20,00
	67.3		Üretim prosesi otomasyon makinesi	7	14,28
	67.4		Metil alkol tankı, reaktör	8	12,50
	67.5		Dekantör, statik mikser, buharlaştırıcı rebolier, evaporsyon sistemi, gliserin stok tankı, separatör, kondenser, katalizör hazırlama tankı, kurutma, ara tank, sabunlaştırma tankı, ham asit yağ tankı, gliserin ağartma makinesi, su soğutma kulesi, vakum grubu, atık su artma tesisi ve aerobik - anaerobik tanklar, kantar, kompresör, degazör gibi makineler	10	10,00
	67.6		Gliserin işleme kulesi, hammadde ve mamül tankı, buhar kazanı	15	6,66
68			Sualtı canlıların sergilendiği akvaryum tesislerinde kullanılan iktisadi kıymetler		
	68.1		Akrilik camtan mamül su tüneli ve teçhizatı, ana tanklar	15	6,66
	68.2		Karantina bölümünde kullanılan ekipmanlar (akvaryum kompakt karantina tankları, sistem ekipmanları), yem hazırlama bölümünde kullanılan ekipmanlar (balık bakım teçhizatı), laboratuvar ekipmanları, kaya, mercan ve yosunlar gibi akvaryum aksesuar ve ekipmanlar	10	10,00

68.3			Akvaryum filtre ekipmanları, soğutma ve ısıtma teçhizatı, akvaryum yaşam destek ünitesi için gerekli olan teçhizat	5	20,00
69			Havaalanı yer hizmetlerinde kullanılan iktisadi kıymetler		
69.1			Merdiven aracı, merdiven çekilir	15	6,66
69.2			Konveyör aracı, konveyör	15	6,66
69.3			Apron Otobüsü	5	20,00
69.4			Deicing (buz çözme) aracı, foseptik aracı, su ikmal aracı, hasta nakil aracı, loader, air starter aracı, bakım platformu	7	14,28
69.5			Foseptik tankı, su ikmal tankı	15	6,66
69.6			Towbar, towbarless, uçak traktörü	5	20,00
69.7			Air starter çekilir	6	16,66
69.8			Yayın ve anons sistemi, saat sistemi	10	10,00
69.9			Bağaj konveyör sistemi, 4 set yolcu köprüsü, havalandırma sistemleri, bina yönetim sistemi, aydınlatma otomasyon sistemi, Uçuş bilgi sistemi	15	6,66
69.10			400 Hz güç sistemi, uçak yanıştırma sistemi, PCA Uçak Havalandırma Sistemi	20	5,00
69.11			Uçak park alanı ofis ekipmanı	10	10,00
69.12			Yangın alarm ve güvenlik sistemi	15	6,66
69.13			Dahili telefon sistemi	10	10,00
69.14			Enerji otomasyon sistemi	10	10,00
<p>* Özel araçlar, üretim veya bütün bölümlere ait süreçler için özel olarak dizayn edilmişlerdir ve üretimde temel bir kullanışa sahip değildir. Bunlar tarafından üretilen bütün bölümlerin model dizaynlarında yapılan değişiklik ve yeniliklerin arkasından daha sonraki veya farklı bir kullanım için adapte edilemezler.</p>					
<p>** Mükelleflerin 5220 sayılı Kurumlar Vergisi ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunlarında yer alan, "mükelleflerin işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları" kapsamında işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri araştırma ve geliştirme faaliyetleri neticesinde, gayri maddi hak niteliğinde aktifleştirilmesi gereken bir kıymete ulaşılması halinde, gayrimaddi hakka yönelik olarak yaptıkları araştırma ve geliştirme harcamaları bu sınıf uyarınca itfa edilecektir. Ancak, mezkur kanunlar kapsamında ar-ge faaliyeti olarak değerlendirilmeyen, mükelleflerin işletmeleri bünyesinde gerçekleştirmedikleri, dışarıdan hizmet satın alma yoluyla veya benzeri şekilde gerçekleştirdikleri gayri maddi hakka yönelik harcama tutarları, iktisap edilen veya yapılan araştırmalar sonucu ortaya çıkan kıymetin niteliğine göre (patent, formül, dizayn, örnek kalıp vb.), 339 ve 365 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 333 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki listenin "55. Gayri Maddi İktisadi Kıymetler" sınıfı uyarınca itfa edilecektir.</p>					

16.13 Kamu Yararına Çalışan Dernekler Listesi

S. NO	KAMU YARARI STATÜSÜNDEKİ DERNEK ADI	MERKEZİ
1	15 TEMMUZ DERNEĞİ	İSTANBUL
2	ADANA SAĞIR DERNEĞİ	ADANA
3	ADANA SOROPTİMİST KULÜBÜ İŞ VE MESLEK KADINLARI DERNEĞİ	ADANA
4	ADANA VEREM SAVAŞI DERNEĞİ	ADANA
5	AFYONKARAHİSAR ABDÜRRAHİM MİSRİ CAMİİ ONARMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	AFYONKARAHİSAR
6	AKDENİZ TALESEMİ DERNEĞİ	ANTALYA
7	AKSEKİ EĞİTİM HAYRATI YAPANLAR VE YAŞATANLAR DERNEĞİ	İSTANBUL
8	ALANYA TURİSTİK İŞLETMECİLER DERNEĞİ	ANTALYA
9	ALS(AMYOTROFİK LATERAL SKLEROZ)MNH (MOTOR NÖRON HASTALIĞI) DERNEĞİ	İSTANBUL
10	ALTI NOKTA KÖRLER DERNEĞİ	ANKARA
11	ALTINOLUK TARİHİ ANTANDROS ŞEHRİNİ KURTARMA KORUMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	BALIKESİR
12	ANA ÇOCUK SAĞLIĞI YARDIM VE EĞİTİM DERNEĞİ	BURSA
13	ANADOLU ASLANLARI İŞADAMLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
14	ANADOLU GÜVENLİK KORUCULARI VE ŞEHİT AİLELERİ KONFEDERASYONU	ANKARA
15	ANADOLU KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
16	ANADOLU ORTOPEDİK ENGELLİLER DERNEĞİ	KAYSERİ

17	ANDA EĞİTİM ARAŞTIRMA YARDIMLAŞMA VE ARAMA KURTARMA DERNEĞİ	ANKARA
18	ANITKABİR DERNEĞİ	ANKARA
19	ANKARA ÇOKSESİLİ MÜZİK DERNEĞİ	ANKARA
20	ANKARA FOTOĞRAF SANATÇILARI DERNEĞİ	ANKARA
21	ANKARA KADIN VE ÇOCUK SAĞLIĞI DERNEĞİ	ANKARA
22	ANKARA KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
23	ANKARA LİONS KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
24	ANKARA MİKROBİYOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
25	ANKARA PATOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
26	ANKARA SAĞIR VE İŞARET DİLİ DERNEĞİ	ANKARA
27	ANKARA SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
28	ANKARA TELSİZ VE RADYO AMATÖRLERİ KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
29	ANKARA THALASSEMİA DERNEĞİ	ANKARA
30	ANKARA TIPLILAR DERNEĞİ	ANKARA
31	ANKARA VEREMLE SAVAŞ DERNEĞİ	ANKARA
32	ANTALYA VEREM SAVAŞI DERNEĞİ	ANTALYA
33	ARAMA KURTARMA DERNEĞİ	İSTANBUL
34	ARTVİN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ARTVİN
35	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ	ANKARA
36	AYDIN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	AYDIN
37	AYVALIK VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BALIKESİR
38	AZERBAJCAN KÜLTÜR DERNEĞİ	ANKARA
39	BALIKESİR VEREMLE SAVAŞ DERNEĞİ	BALIKESİR
40	BALIKLI RUM HASTANESİNDEKİ YOKSUL HASTA VE İHTİYARLARA YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
41	BALKAN GÖÇMENLERİ KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	BURSA
42	BALTALİMANI ORTOPEDİ VE TRAVMATOLOJİ DERNEĞİ	İSTANBUL
43	BANDIRMA VEREM SAVAŞI DERNEĞİ	BALIKESİR
44	BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
45	BAYBURT VEREM SAVAŞI DERNEĞİ	BAYBURT
46	BAYRAMPAŞA SAĞLIK HİZMETLERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
47	BEDENSEL ENGELLİLERLE DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
48	BERGAMAYI SEVENLER TURİZM DERNEĞİ	İZMİR
49	BEŞİR SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
50	BEYAZ BASTON GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ	ANTALYA
51	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇOCUKLARA YARDIM FONU (UNICEF) TÜRKİYE MİLLİ KOMİTESİ DERNEĞİ	ANKARA
52	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER TÜRK DERNEĞİ	ANKARA
53	BOĞAZIÇI KÜRESEL İLİŞKİLER DERNEĞİ	İSTANBUL
54	BOĞAZIÇI SOROPTİMİST KULÜBÜ (İŞ VE MESLEK KADINLARI) DERNEĞİ	İSTANBUL
55	BULGARİSTAN TÜRKLERİ KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	ANKARA
56	BURDUR ENGELLİLERİ KORUMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	BURDUR
57	BURSA ESKİ ESERLERİ SEVENLER KURUMU DERNEĞİ	BURSA
58	BURSA GAZETECİLER CEMİYETİ	BURSA
59	BURSA İL DERNEKLERİ FEDERASYONU	BURSA
60	BURSA KANSERLE SAVAŞ DERNEĞİ	BURSA
61	BURSA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BURSA
62	BURSA YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	BURSA
63	BURSA ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ	BURSA
64	CÜZZAMLA SAVAŞ DERNEĞİ	İSTANBUL
65	ÇAĞDAŞ GÖRMEYENLER DERNEĞİ	İZMİR
66	ÇAĞDAŞ YAŞAMI DESTEKLEME DERNEĞİ	İSTANBUL
67	ÇEVRE KURULUŞLARI DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
68	ÇOCUK SAĞLIĞI DERNEĞİ	İSTANBUL
69	ÇOCUK SEVENLER DERNEĞİ	ANKARA
70	ÇOCUK VE AİLE REHBERLİĞİ DERNEĞİ	İSTANBUL
71	ÇUKUROVA GAZETECİLER CEMİYETİ	ADANA

72	DAĞDER DERNEĞİ	BURSA
73	DARUL YETİM DERNEĞİ	ANKARA
74	DARÜLACEZEYE YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
75	DARÜŞŞAFKA CEMİYETİ	İSTANBUL
76	DENİZ FENERİ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
77	DENİZ TEMİZ DERNEĞİ	İSTANBUL
78	DENİZLİ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	DENİZLİ
79	DIŞIŞLERİ MENSUPLARI EŞLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ	ANKARA
80	DİL DERNEĞİ	ANKARA
81	DIYARBAKIR VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	DIYARBAKIR
82	DOĞU TÜRKİSTAN GÖÇMENLER DERNEĞİ	İSTANBUL
83	DOĞUŞTAN KAN HASTALARI KORUMA TEDAVİ VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	ANKARA
84	DOST ELİ KONYA GIDA BANKASI YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	KONYA
85	DÜNYA ENERJİ KONSEYİ TÜRK MİLLİ KOMİTESİ DERNEĞİ	ANKARA
86	DÜNYA ETNOSPOR KONFEDERASYONU	İSTANBUL
87	DÜŞKÜNLER EVİ İHTİYARLARA MAHSUS CEMİYETİ HAYRİYE DERNEĞİ	İSTANBUL
88	EDİRNE ZİHİN VE HAREKET ÖZÜRLÜ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ	EDİRNE
89	EGE TURİZM DERNEĞİ	İZMİR
90	EGE ÜNİVERSİTESİ YARDIM DERNEĞİ	İZMİR
91	EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR MERKEZİ DERNEĞİ	ANKARA
92	ELAZIĞ MUSİKİ KONSERVATUARI DERNEĞİ	ELAZIĞ
93	ELMALI VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ANTALYA
94	EMEK SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
95	EMİN ONGAN ÜSKÜDAR MUSİKİ DERNEĞİ	İSTANBUL
96	ERAM ÖZEL EĞİTİME MUHTAÇ ÇOCUKLARA YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
97	ERZİNCAN İLİ KÜLTÜR VE EĞİTİM DERNEĞİ	ANKARA
98	ERZİNCAN VEREM SAVAŞI DERNEĞİ	ERZİNCAN
99	ESKİŞEHİR VEREM SAVAŞI DERNEĞİ	ESKİŞEHİR
100	FAKİR VE MUHTAÇLARA YARDIM DERNEĞİ	DENİZLİ
101	FATİHİN ESKİ ESERLERİNİ İHYA VE KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
102	FENİLKETONÜRİLİ ÇOCUKLARI TARAMA VE KORUMA DERNEĞİ	ANKARA
103	GAZETECİLER CEMİYETİ	ANKARA
104	GAZİANTEP VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	GAZİANTEP
105	GÖÇMENLERE YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
106	GÖRME ÖZÜRLÜLER DERNEĞİ	İSTANBUL
107	GÖRMEYENLER KÜLTÜR VE BİRLEŞME DERNEĞİ	ANKARA
108	GÖRMEYENLERİ KORUMA DERNEĞİ	İZMİR
109	GÖRSEM GÖRME ENGELLİLER DAYANIŞMA DERNEĞİ	ESKİŞEHİR
110	GÜÇSÜZLER YURDU DERNEĞİ	ANKARA
111	HACETTEPE BİLİM DERNEĞİ	ANKARA
112	HACETTEPE ONKOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
113	HACİBEKTAŞ VELİ KÜLTÜR DERNEĞİ	NEVŞEHİR
114	HAK İNSANİ YARDIM SAĞLIK EĞİTİM KÜLTÜR VE ÇEVRE KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
115	HALK SAĞLIĞINI KORUMA DERNEĞİ	ANKARA
116	HATAY KORUNMAYA MUHTAÇ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ	HATAY
117	HAVZA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	SAMSUN
118	HAYDARPAŞA NUMUNELİLER DERNEĞİ	İSTANBUL
119	HAYIRLI İŞLER YAPTIRMA VE DEVAM ETTİRME DERNEĞİ	ADANA
120	HAYİRSEVENLER DERNEĞİ	SAKARYA
121	HAYRAT İNSANİ YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
122	HAYRAT ULUSLARARASI ÖĞRENCİ DERNEĞİ	İSTANBUL
123	HAYVANLARI KORUMA DERNEĞİ	ANKARA
124	HOCA AHMET YESEVİ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
125	HUZUREVLERİ KURMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	İSTANBUL
126	IRAK TÜRKLERİ KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL

127	ISPARTA İLİ KALKINDIRMA DERNEĞİ	ANKARA
128	İHTİYAÇ SAHİPLERİNE VE ÖĞRENCİLERE YARDIM DERNEĞİ	KONYA
129	İLGİ OTİZM DERNEĞİ	ANKARA
130	İLİM YAYMA CEMİYETİ	İSTANBUL
131	İNSANA DEĞER VEREN DERNEKLER FEDERASYONU	İSTANBUL
132	İNERPLAST TÜRKİYE DERNEĞİ	ADANA
133	İSKENDERUN HAYIRLAR YAPTIRMA VE KORUMA DERNEĞİ	HATAY
134	İSTANBUL ESNAF HASTANESİ KORUMA VE YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
135	İSTANBUL FETİH CEMİYETİ DERNEĞİ	İSTANBUL
136	İSTANBUL FİLMARONİ DERNEĞİ	İSTANBUL
137	İSTANBUL HASTA ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
138	İSTANBUL ŞEHİR KÜTÜPHANESİ KORUMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	İSTANBUL
139	İSTANBUL TOPKAPI SARAYI SEVENLER DERNEĞİ	İSTANBUL
140	İSTANBUL VEREM SAVAŞI DERNEĞİ	İSTANBUL
141	İYİLİK YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
142	İZMİR ATATÜRK ORMANINI KÜLTÜRPARKI KORUMA VE ANIT YAPTIRMA DERNEĞİ	İZMİR
143	İZMİR BALKAN GÖÇMENLERİ KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	İZMİR
144	İZMİR FİLMARONİ DERNEĞİ	İZMİR
145	İZMİR GAZETECİLER CEMİYETİ DERNEĞİ	İZMİR
146	İZMİR HASTANELERİNE YARDIM DERNEĞİ	İZMİR
147	İZMİR HASTANELERİNE YARDIM VE BİLİMSEL ARAŞTIRMALARI TEŞVİK DERNEĞİ	İZMİR
148	İZMİR İL FAKİRLERİNE YARDIM DERNEĞİ	İZMİR
149	İZMİR MİLLİ KÜTÜPHANE DERNEĞİ	İZMİR
150	İZMİR MULTİPL SKLEROZ DERNEĞİ	İZMİR
151	İZMİR SAĞIRLARI KORUMA VE KALKINDIRMA DERNEĞİ	İZMİR
152	İZMİR VEREMLE SAVAŞ DERNEĞİ	İZMİR
153	KADIN HAKLARINI KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
154	KADIN VE DEMOKRASİ DERNEĞİ	İSTANBUL
155	KADININ SOSYAL HAYATINI ARAŞTIRMA VE İNCELEME DERNEĞİ	ANKARA
156	KAHRAMANMARAŞ OKUTMA VE YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
157	KALP HASTALARINA YARDIM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ	ANKARA
158	KAMU YARARINA ÇALIŞAN ÇOCUK ZEKASINI KORUMA VE GELİŞTİRME DERNEĞİ	İSTANBUL
159	KAMU YARARINA ÇALIŞAN TÜRKİYE POLİS EMEKLİLERİ SOSYAL YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
160	KAMU YARARINA ÇALIŞIR TCDD EMEKLİLERİ SOSYAL YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
161	KAMU YARARINA ÇALIŞIR TÜRKİYE EMEKLİ ÖĞRETMENLER DERNEĞİ	İSTANBUL
162	KANLICA YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
163	KANSERLİ ÇOCUKLARA YARDIM DERNEĞİ	ANKARA
164	KANSERSİZ YAŞAM DERNEĞİ	İSTANBUL
165	KARATAŞ HASTANESİNİ İDARE DERNEĞİ	İZMİR
166	KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ	İSTANBUL
167	KARŞIYAKA KEMALPAŞA CAMİİNİ KORUMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	İZMİR
168	KAŞ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ANTALYA
169	KAYSERİ İLİ YARDIM DERNEĞİ	ANKARA
170	KAYSERİ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	KAYSERİ
171	KDZ EREĞLİ SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ	ZONGULDAK
172	KEMALİST ATILIM BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
173	KESTANEPAZARI FİDAN EĞİTİM KURUMLARI DERNEĞİ	İZMİR
174	KIBRIS TÜRK KÜLTÜR DERNEĞİ	ANKARA
175	KIRÇEŞME ULU CAMİİ ÖĞRENCİLERİ KORUMA SOSYAL KÜLTÜREL YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
176	KIRIM TÜRKLERİ KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	ANKARA
177	KIRŞEHİR ÖĞRENİM GENÇLİĞİNE YARDIM DERNEĞİ	ANKARA
178	KIRŞEHİR VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	KIRŞEHİR
179	KOCAELİ BALKAN TÜRKLERİ KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	KOCAELİ
180	KOCAELİ VEREM SAVAŞI DERNEĞİ	KOCAELİ
181	KONYA HASTANELERİNE YARDIM DERNEĞİ	KONYA

182	KONYA VE MÜLHAKATI ESKİ ESERLERİ SEVENLER DERNEĞİ	KONYA
183	KONYA VEREMLE SAVAŞ DERNEĞİ	KONYA
184	KONYA YÜKSEK ÖĞRENİM YAPTIRMA DERNEĞİ	İSTANBUL
185	KÖRLERİ EĞİTİM VE KALKINDIRMA DERNEĞİ	İSTANBUL
186	KÖY ÖĞRETMENLERİ İLE HABERLEŞME VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
187	KÜTAHYA İLİNDEN YETİŞENLER DERNEĞİ	KÜTAHYA
188	KÜTAHYA VEREM SAVAŞI DERNEĞİ	KÜTAHYA
189	LEVENT SOROPTİMİST KULÜBÜ (İŞ VE MESLEK KADINLARI) DERNEĞİ	İSTANBUL
190	MAHALLİ İDARELER DERNEĞİ	ANKARA
191	MAKEDONYA GÖÇMENLERİ KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	İZMİR
192	MALATYA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	MALATYA
193	MALTEPE CAMİİ İNŞAA VE YAŞATMA DERNEĞİ	İSTANBUL
194	MARMARA SOROPTİMİST KULÜBÜ (İŞ VE MESLEK KADINLARI) DERNEĞİ	İSTANBUL
195	MARMARA ÜNİVERSİTESİ MEZUN VE MENSUPLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
196	MEME SAĞLIĞI DERNEĞİ	İSTANBUL
197	MERİDYEN DESTEK DERNEĞİ	İSTANBUL
198	MODA SOROPTİMİST KULÜBÜ (İŞ VE MESLEK KADINLARI) DERNEĞİ	İSTANBUL
199	MOSTAR EĞİTİM VE SAĞLIK DERNEĞİ	ANKARA
200	MUDANYA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BURSA
201	MUĞLA VEREM SAVAŞI DERNEĞİ	MUĞLA
202	MÜLKİYELİLER BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
203	MÜLTECİLER VE SİĞINMACILAR YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
204	MÜSTAKİL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
205	NASREDDİN HOCA VE TURİZM DERNEĞİ	KONYA
206	ODTÜ ÖĞRENCİ DESTEKLEME DERNEĞİ	ANKARA
207	OKUMUŞU ÇOĞALTMA OKUYANI KORUMA DERNEĞİ	MALATYA
208	ORDU VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ORDU
209	ÖDEMiŞ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	İZMİR
210	ÖĞRENCİ DOSTLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
211	ÖĞRETİLEBİLİR ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ	ANKARA
212	ÖNDER İMAM HATİPLİLER DERNEĞİ	İSTANBUL
213	RESİM VE HEYKEL MÜZELERİ DERNEĞİ	İSTANBUL
214	RİZE VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	RİZE
215	SADAKA TAŞI DERNEĞİ	İSTANBUL
216	SAĞLIĞI GELİŞTİRME VE SİGARA İLE MÜCADELE DERNEĞİ	ELAZIĞ
217	SAĞLIĞI VE SAĞLIK YATIRIMLARINI KORUMA VE DESTEKLEME DERNEĞİ	AYDIN
218	SALİHLİ SAĞLIK HİZMETLERİNİ KALKINDIRMA VE FAKİR HASTALARA YARDIM DERNEĞİ	MANİSA
219	SAMSUN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	SAMSUN
220	SEREBRAL PALSİLİ ÇOCUKLAR DERNEĞİ	ANKARA
221	SİMAV HASTANE YAPTIRMA YAŞATMA VE SOSYAL HİZMETLER DERNEĞİ	KÜTAHYA
222	SİVAS KÜLTÜREL VE SOSYAL YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	ANKARA
223	SİVAS VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	SİVAS
224	SOSYOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
225	SULTANAHMET CAMİİ KORUMA VE İHYA DERNEĞİ	İSTANBUL
226	SÜREYYA AĞAOĞLU ÇOCUK DOSTLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
227	ŞİŞLİ SAĞLIK SOSYAL YARDIM VE EĞİTİM DERNEĞİ	İSTANBUL
228	ŞİŞLİ SOROPTİMİST KULÜBÜ (İŞ VE MESLEK KADINLARI) DERNEĞİ	İSTANBUL
229	TARSUS ESHABI KEHF HAYIRLAR YAPTIRMA ESKİ KIYMETLİ ESERLERİ İMAR KORUMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	MERSİN
230	TEKİRDAĞ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	TEKİRDAĞ
231	TOPKAPI FUKARAPERVER CEMİYETİ	İSTANBUL
232	TOPLUMSAL GELİŞİM EĞİTİM VE SOSYAL DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
233	TRABZON İŞİTME VE KONUŞMA ENGELLİLERİNİ KORUMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	TRABZON
234	TRABZON VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	TRABZON
235	TÜKETİCİ HAKLARI DERNEĞİ	ANKARA

236	TÜKETİCİYİ KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
237	TÜM SİVİL EMEKLİLER DERNEĞİ	ANKARA
238	TÜRK AMERİKAN İŞ ADAMLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
239	TÜRK ANNELER DERNEĞİ	ANKARA
240	TÜRK BİLİM TARİHİ KURUMU DERNEĞİ	İSTANBUL
241	TÜRK BİYOKİMYA DERNEĞİ	ANKARA
242	TÜRK COĞRAFYA KURUMU DERNEĞİ	İSTANBUL
243	TÜRK DİYABET CEMİYETİ	İSTANBUL
244	TÜRK EĞİTİM DERNEĞİ	ANKARA
245	TÜRK FARMAKOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
246	TÜRK FİZİK DERNEĞİ	İSTANBUL
247	TÜRK FİZYOLOJİK BİLİMLER DERNEĞİ	ANKARA
248	TÜRK GASTROENTEROLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
249	TÜRK HAVA KURUMU	ANKARA
250	TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ	ANKARA
251	TÜRK HUKUK KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
252	TÜRK İDARECİLER DERNEĞİ	ANKARA
253	TÜRK JİNEKOLOJİ VE OBSTETRİK DERNEĞİ	ANKARA
254	TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
255	TÜRK KADINLAR KONSEYİ DERNEĞİ	ANKARA
256	TÜRK KADINLARI KÜLTÜR DERNEĞİ	ANKARA
257	TÜRK KALP VE DAMAR CERRAHİSİ DERNEĞİ	İSTANBUL
258	TÜRK KANSER ARAŞTIRMA VE SAVAŞ KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
259	TÜRK KANSER DERNEĞİ	İSTANBUL
260	TÜRK KARDİYOLOJİ DERNEĞİ	İSTANBUL
261	TÜRK KOOPERATİFÇİLİK KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
262	TÜRK KÜLTÜRÜNÜ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ DERNEĞİ	ANKARA
263	TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ	ANKARA
264	TÜRK MATEMATİK DERNEĞİ	İSTANBUL
265	TÜRK MİKROBİYOLOJİ CEMİYETİ DERNEĞİ	İSTANBUL
266	TÜRK NÖROLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
267	TÜRK OCAKLARI DERNEĞİ	ANKARA
268	TÜRK ORTOPEDİ VE TRAVMATOLOJİ BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
269	TÜRK PARLAMENTERLER BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
270	TÜRK PEDIATRİ KURUMU DERNEĞİ	İSTANBUL
271	TÜRK PLASTİK REKONSTRÜKTİF VE ESTETİK CERRAHİ DERNEĞİ	ANKARA
272	TÜRK PSİKOLOGLAR DERNEĞİ	ANKARA
273	TÜRK RADYOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
274	TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞİNSANLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
275	TÜRK SOSYAL BİLİMLER DERNEĞİ	ANKARA
276	TÜRK TIBBİ REHABİLİTASYON KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
277	TÜRK TÜBERKÜLOZ VE TORAKS DERNEĞİ	ANKARA
278	TÜRK ÜNİVERSİTELİ KADINLAR DERNEĞİ	İSTANBUL
279	TÜRK ZİRAAT YÜKSEK MÜHENDİSLERİ BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
280	TÜRKİSTANLILAR KÜLTÜR VE SOSYAL YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
281	TÜRKİYE ANITLAR DERNEĞİ	ANKARA
282	TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ	İSTANBUL
283	TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ	ANKARA
284	TÜRKİYE BOSNA SANCAK DERNEĞİ	İSTANBUL
285	TÜRKİYE ÇEVRE KORUMA VE YEŞİLENDİRME KURUMU DERNEĞİ	İSTANBUL
286	TÜRKİYE ÇOCUK VE GENÇ PSİKİYATRİSİ DERNEĞİ	ANKARA
287	TÜRKİYE DİL VE EDEBİYAT DERNEĞİ	İSTANBUL
288	TÜRKİYE DİYABET DERNEĞİ	ANKARA
289	TÜRKİYE EKONOMİ KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
290	TÜRKİYE EMEKLİ ASTSUBAYLAR DERNEĞİ	ANKARA

291	TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR DERNEĞİ	ANKARA
292	TÜRKİYE EVDE SAĞLIK VE SOSYAL HİZMETLER DERNEĞİ	ANKARA
293	TÜRKİYE FELSEFE KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
294	TÜRKİYE FİLARMONİ DERNEĞİ	ANKARA
295	TÜRKİYE FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON DERNEĞİ	İSTANBUL
296	TÜRKİYE FOTO MUHABİRLERİ DERNEĞİ	ANKARA
297	TÜRKİYE GAZETECİLER CEMİYETİ DERNEĞİ	İSTANBUL
298	TÜRKİYE GENÇLİK KULÜPLERİ KONFEDERASYONU	ANKARA
299	TÜRKİYE GİYİM SANAYİCİLERİ DERNEĞİ	İSTANBUL
300	TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ	İSTANBUL
301	TÜRKİYE GÖZ BANKASI DERNEĞİ	ANKARA
302	TÜRKİYE GRUP PSIKOTERAPİLERİ DERNEĞİ	ANKARA
303	TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI DERNEĞİ	BALIKESİR
304	TÜRKİYE HARP MALULÜ GAZİLER ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ DERNEĞİ	ANKARA
305	TÜRKİYE HAYIRLAR YAPTIRMA VE İDAME ETTİRME DERNEĞİ	ANKARA
306	TÜRKİYE HAYVANLARI KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
307	TÜRKİYE HEMOFİLİ DERNEĞİ	İSTANBUL
308	TÜRKİYE İL GENEL MECLİSİ ÜYELERİ DERNEĞİ	ANKARA
309	TÜRKİYE İLAHİYAT TEDRİSATINA YARDIM EDEN DERNEKLER FEDERASYONU	İSTANBUL
310	TÜRKİYE İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ	İSTANBUL
311	TÜRKİYE JOKEY KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL
312	TÜRKİYE KAS HASTALIKLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
313	TÜRKİYE KIZ İZCİLER DERNEĞİ	ANKARA
314	TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ	ANKARA
315	TÜRKİYE KİMYA DERNEĞİ	İSTANBUL
316	TÜRKİYE KUVAYİ MİLLİYE MÜCAHİTLER DERNEĞİ	ADANA
317	TÜRKİYE MİLLİ OLİMPİYAT KOMİTESİ DERNEĞİ	İSTANBUL
318	TÜRKİYE MİLLİ PARALİMPİK KOMİTESİ DERNEĞİ	İSTANBUL
319	TÜRKİYE MODERN CERRAHİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ	ANKARA
320	TÜRKİYE MUHARİP GAZİLER DERNEĞİ	ANKARA
321	TÜRKİYE MUHTARLAR KONFEDERASYONU	ANKARA
322	TÜRKİYE MULTİPL SKLEROZ DERNEĞİ	İSTANBUL
323	TÜRKİYE OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİNİ GELİŞTİRME DERNEĞİ	ESKİŞEHİR
324	TÜRKİYE OMURLUK FELÇLİLERİ DERNEĞİ	İSTANBUL
325	TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ	ANKARA
326	TÜRKİYE PARAZİTOLOJİ DERNEĞİ	İZMİR
327	TÜRKİYE RADYO AMATÖRLERİ CEMİYETİ	İSTANBUL
328	TÜRKİYE ROMATİZMA ARAŞTIRMA VE SAVAŞ DERNEĞİ	ANKARA
329	TÜRKİYE SAĞIRLAR MİLLİ FEDERASYONU	İSTANBUL
330	TÜRKİYE SAĞIRLAR TESANÜT DERNEĞİ	İSTANBUL
331	TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ	İSTANBUL
332	TÜRKİYE SINIR VE RUH SAĞLIĞI DERNEĞİ	ANKARA
333	TÜRKİYE SOLUNUM ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ	İSTANBUL
334	TÜRKİYE SOROPTİMİST KULÜPLERİ (İŞ VE MESLEK KADINLARI DERNEKLERİ) FEDERASYONU	İSTANBUL
335	TÜRKİYE SOSYAL PSİKİYATRİ DERNEĞİ	ANKARA
336	TÜRKİYE TABİATINI KORUMA DERNEĞİ	ANKARA
337	TÜRKİYE TARİHİ EVLERİ KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
338	TÜRKİYE TRAFİK KAZALARINI ÖNLEME DERNEĞİ	İSTANBUL
339	TÜRKİYE TURING OTOMOBİL KURUMU DERNEĞİ	İSTANBUL
340	TÜRKİYE YARDIM SEVENLER DERNEĞİ	ANKARA
341	TÜRKİYE YAZARLAR BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
342	TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ	İSTANBUL
343	TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ	ANKARA
344	ULUSAL TRAVMA VE ACİL CERRAHİ DERNEĞİ	İSTANBUL
345	ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL

346	UÇAK VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	UÇAK
347	UYGAR GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ	BURSA
348	VALİDE İNSANİ YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
349	YALOVA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	YALOVA
350	YARDIMELİ ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
351	YEDİ BAŐAK İNSANİ YARDIM DERNEĞİ	GAZİANTEP
352	YEK ADIM DERNEĞİ	ANKARA
353	YENİ ADIM EĞİTİM KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	GAZİANTEP
354	YEŞİL TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ	ANKARA
355	YILDIZ KORUMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	İSTANBUL

16.14 Bakanlar Kurulunca / Cumhurbaşkanınca Vergi Muafiyeti Tanınan Vakıflar Listesi

Sıra No	VAKFIN UNVANI	MERKEZİ	Bakanlar Kurulu / Cumhurbaşkanınca kararının	
			TARİHİ	SAYISI
1	21. YÜZYIL EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI (ESKİ ADI:YİRMİBİRİNCİ YÜZYIL EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI)	İSTANBUL	18.12.2000	2000/1866
2	500.YIL VAKFI)	İSTANBUL	27.03.1992	92/2901
3	ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİNİ DESTEKLEME VAKFI	KAYSERİ	28.01.2013	2013/4247
4	ADALET TEŞKİLATINI GÜÇLENDİRME VAKFI	ANKARA	21.04.1981	8/2826
5	AFYON EĞİTİM VAKFI	AFYON	03.11.1991	91/2412
6	AHMET MUHİP-MÜNİRE DIRANAS EĞİTİM VAKFI	ANKARA	12.01.1998	98/10528
7	AHMET VE NEZAHAT KELEŞOĞLU VAKFI	İSTANBUL	16.12.2011	2011/2601
8	AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI ŞEYH ZAYED ÇOCUK KORUMA VAKFI (ESKİ ADI: SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ŞEYH ZAYED ÇOCUK KORUMA VAKFI)	ANKARA	29.11.1994	94/6398
9	AKEV ASILSOY KÜLTÜR VE EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	11.04.1996	96/8022
10	AKKANAT EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI	İSTANBUL	16.06.1995	95/7038
11	AKÖZ VAKFI	İSTANBUL	16.07.2014	2014/6648
12	AKYUVA VAKFI	İSTANBUL	07.07.2022	5775
13	ALARKO EĞİTİM-KÜLTÜR VAKFI	İSTANBUL	23.11.1990	90/1199
14	ALBAYRAK VAKFI	İSTANBUL	11.06.2012	2012/3300
15	ALİ EKİNCİ VAKFI	İSTANBUL	03.04.1995	95/6770
16	ALİ NİHAH GÖKYİĞİT EĞİTİM, SAĞLIK, KÜLTÜR, SANAT VE DOĞAL VARLIKLARI KORUMA VAKFI	İSTANBUL	09.09.2008	2008/14129
17	ALTI NOKTA KÖRLER VAKFI	İSTANBUL	26.11.1971	7/3492
18	ANADOLU ÇAĞDAŞ EĞİTİM VAKFI (ANAÇEV)	ANKARA	21.10.1997	97/10120
19	ANADOLU EĞİTİM VE SOSYAL YARDIM VAKFI	İSTANBUL	09.07.1981	8/3341
20	ANADOLU OTİZM EĞİTİM VE MÜCADELE GEYDİRİCİ VAKFI	İZMİR	04.12.2017	2017/11151
21	ANKARA ATATÜRK LİSESİ EĞİTİM VAKFI	ANKARA	28.09.1989	89/14601
22	ANKARA HAMİYET VE İRFAN (A.H.İ) VAKFI	ANKARA	16.07.2012	2012/3418
23	ANKARA ÖĞRETİM DERNEĞİ TEVFİK FİKRET EĞİTİM VAKFI	ANKARA	15.04.1983	83/20888
24	ANKARA ÜNİVERSİTESİ GELİŞTİRME VAKFI	ANKARA	12.08.1997	97/9812
25	ANNE VE ÇOCUK EĞİTİMİ VAKFI	İSTANBUL	25.02.1999	99/12502
26	ANTALYA YETİM VE MUHTAÇ ÇOCUKLARA YARDIM VAKFI	ANTALYA	20.04.1998	98/11016
27	AYDIN DOĞAN VAKFI	İSTANBUL	21.11.1997	97/10284
28	AYHAN ŞAHENK VAKFI	İSTANBUL	23.07.1997	97/9760
29	AZİZ MAHMUD HÜDAYİ VAKFI	İSTANBUL	16.12.2011	2011/2614
30	BAKIRKÖY AKIL HASTANESİ VAKFI	İSTANBUL	18.03.1981	8/2579
31	BALIKESİR VEREM VE KANSERLE SAVAŞ VAKFI	BALIKESİR	26.07.1983	83/6900
32	BAYRAMPAŞA YEŞİL CAMİİ İLME HİZMET VAKFI	İSTANBUL	10.02.2014	2014/5907
33	BEREKET VAKFI	İSTANBUL	21.11.1990	90/1182
34	BEŞİKTAŞ JİMNASTİK KULUBÜ-KABATAŞ ERKEK LİSELİLER EĞİTİM KÜLTÜR VE SAĞLIK VAKFI	İSTANBUL	27.12.2018	523
35	BEYOĞLU EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI	İSTANBUL	15.08.2017	2017/10782
36	BEZMİALEM VALİDE SULTAN VAKIF GUREBA HASTANESİ KLİNİKLERİNE YARDIM VAKFI	İSTANBUL	01.02.1986	86/10338
37	BİLİM VE İNSAN VAKFI	İSTANBUL	24.07.2017	2017/10636

38	BİLİM VE SANAT VAKFI	İSTANBUL	09.07.2007	2007/12385
39	BİRLİK VAKFI	İSTANBUL	13.01.2014	2014/5833
40	BİTLİS EĞİTİM VE TANITMA VAKFI	ANKARA	27.10.1990	90/1094
41	BİZİM LÖSEMİLİ ÇOCUKLAR VAKFI	İSTANBUL	03.04.1986	86/10555
42	BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ VAKFI	İSTANBUL	12.08.1993	93/4805
43	BOĞAZIÇI VAKFI	İSTANBUL	12.02.2014	2014/6000
44	BORNOVA ANADOLU LİSESİ EĞİTİM VAKFI	İZMİR	21.11.2003	2003/6549
45	BORUSAN KOCABİYİK VAKFI (ESKİ ADI:ASIM KOCABİYİK KÜLTÜR VE EĞİTİM VAKFI)	İSTANBUL	29.07.1998	98/11619
46	BURSA COŞKUNÖZ EĞİTİM VAKFI (ESKİ ADI:COŞKUNÖZ EĞİTİM VAKFI)	BURSA	25.07.1997	97/9693
47	CELAL BAYAR VAKFI	BURSA	12.12.1977	7/14410
48	CEMİYETİ HAYRİYE VAKFI	KONYA	26.10.1976	7/13117
49	CERRAHPAŞA TIP FAKÜLTESİ VAKFI	İSTANBUL	28.09.1989	89/14601
50	CEVDET İNCİ EĞİTİM VAKFI	İZMİR	23.06.2008	2008/13848
51	CUMHURİYETÇİ EĞİTİM VE KÜLTÜR MERKEZİ VAKFI	İSTANBUL	27.05.1998	98/11209
52	ÇAMLICA EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI	İSTANBUL	10.03.2019	814
53	ÇAMLICA KÜLTÜR VE YARDIM VAKFI	İSTANBUL	15.09.1991	91/2285
54	ÇAYELİ VAKFI	İSTANBUL	02.10.2018	159
55	ÇAYKARA VE DERNEK PAZARI EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	05.01.1987	87/11437
56	ÇEVRE EĞİTİM SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM VAKFI (ESKİ ADI:SİSATEV-SOSYAL SİGORTALAR KURUMU SAĞLIK TESİSLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFI)	ANKARA	05.01.1991	91/1352
57	ÇİMENTAŞ EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI	İZMİR	18.12.1991	91/2523
58	ÇOCUK HASTALIKLARI ARAŞTIRMA VAKFI	ANKARA	15.01.1993	93/4115
59	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ GÜÇLENDİRME VAKFI	ADANA	14.06.1994	94/5768
60	ÇUKUROVA YÜKSEKÖĞRETİMİ GÜÇLENDİRME VAKFI (ESKİ ADI:ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ GÜÇLENDİRME VAKFI)	ADANA	16.07.1978	7/16215
61	DANIŞTAY HİZMETLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFI	ANKARA	11.12.1998	98/12198
62	DARÜLACEZE VAKFI	İSTANBUL	07.09.1994	94/6080
63	DARÜL-EYTAM VAKFI	İSTANBUL	25.10.2019	1730
64	DENİZLİ YETİM ACİZ VE MUHTAÇLARI KORUMA VAKFI	DENİZLİ	06.08.1992	92/3384
65	DOĞAL HAYATI KORUMA VAKFI	İSTANBUL	10.08.2009	2009/15313
66	DR. NEJAT F. ECZACIBAŞI VAKFI	İSTANBUL	27.02.1978	7/14917
67	DR.(H.C.) İBRAHİM BODUR KALESERAMİK EĞİTİM SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM VAKFI (ESKİ ADI: KALESERAMİK EĞİTİM VAKFI)	İSTANBUL	08.05.1998	98/11124
68	DÜNYA YEREL YÖNETİM VE DEMOKRASİ AKADEMİSİ (İSTANBUL AKADEMİSİ) VAKFI	İSTANBUL	08.05.1998	98/11124
69	EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI VAKFI	İZMİR	15.04.2010	2010/351
70	EBU İSHAK VAKFI	ERZURUM	13.05.2022	5571
71	EGE ÇAĞDAŞ EĞİTİM VAKFI	İZMİR	21.05.2000	2000/766
72	EGE ORMAN VAKFI	İZMİR	20.04.1998	98/11016
73	EĞİTİMİ DESTEKLEME VAKFI (ESKİ ADI: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ GÜÇLENDİRME VAKFI)	ESKİŞEHİR	28.03.1986	86/10525
74	ELAZIĞ İZZETPAŞA VAKFI	ELAZIĞ	14.09.1977	7/13945
75	ELAZIĞ KÜLTÜR VE TANITMA VAKFI	ANKARA	25.01.1996	96/7839
76	ELGİNKAN VAKFI	İSTANBUL	27.11.1989	89/14816
77	EMNİYET TEŞKİLATI VAZİFE MALULÜ VE ŞEHİT AİLELERİ VAKFI	ANKARA	02.11.2022	6359

78	ENDERUN EĞİTİM VAKFI	NEVŞEHİR	10.06.2020	2652
79	ENGELSİZ EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	02.06.2021	4064
80	ENKA SPOR EĞİTİM VE SOSYAL YARDIM VAKFI	İSTANBUL	02.05.1983	83/6537
81	ENSAR VAKFI	İSTANBUL	16.08.2012	2012/3582
82	ERDOĞAN MUSTAFA AKDAĞ EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI	YOZGAT	27.01.1998	98/10601
83	ERZİNCAN KÜLTÜR VE EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	20.06.2016	2016/8977
84	ERZURUM TİCARET VE SANAYİ ODASI YARDIM ARAŞTIRMA GELİŞTİRME VAKFI	ERZURUM	16.12.2011	2011/2622
85	ESKİŞEHİR ÖĞRETİM VE EĞİTİM VAKFI	ESKİŞEHİR	05.06.1970	7/764
86	ES-SEYYİD OSMAN HULUSİ EFENDİ VAKFI	MALATYA	10.12.2007	2007/13107
87	EYMRİ KÜLTÜR VAKFI	İSTANBUL	12.07.2005	2005/9172
88	FAHRİ KİĞİLİ VAKFI	MALATYA	12.02.2021	3537
89	FEYZİ AKKAYA TEMEL EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	21.09.1978	7/16557
90	FATİH KÜLTÜR VE EĞİTİM VAKFI	KONYA	17.10.2022	6218
91	FEYZİYE MEKTEPLERİ VAKFI	İSTANBUL	10.01.1975	7/3921
92	FİZİKSEL ENGELLİLER VAKFI	İSTANBUL	20.12.2010	2010/1204
93	FLORENCE NIGHTINGALE HEMŞİRE MEKTEPLERİ VE HASTAHANELERİ VAKFI	İSTANBUL	11.04.1970	7/475
94	GALATASARAY EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	08.11.1982	8/5685
95	GAZİANTEP EĞİTİM VE HİZMET VAKFI	GAZİANTEP	19.09.2016	2016/9165
96	GAZİANTEP KOLEJ VAKFI	GAZİANTEP	21.06.1973	7/6657
97	GEDİK EĞİTİM VE SOSYAL YARDIM VAKFI	İSTANBUL	21.11.2003	2003/6550
98	GENÇ HAYAT VAKFI	İSTANBUL	30.01.2012	2012/2762
99	GEYRE VAKFI	İSTANBUL	17.01.2008	2008/13150
100	GÖZ NURUNU KORUMA VAKFI	İSTANBUL	31.05.1985	85/9544
101	GSD EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	15.06.1998	98/11288
102	GÜMÜŞHANELİ ARAŞTIRMA YARDIMLAŞMA VE EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	13.08.2021	4374
103	GÜNEYSU İLİM ÖĞRENEMLERE YARDIM VAKFI	RİZE	24.07.2017	2017/10637
104	GÜRSOY EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI	İSTANBUL	30.12.1999	99/13882
105	GÜRSOY EĞİTİM, TARİH, KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA VAKFI	İSTANBUL	19.07.2019	1326
106	GÜVEN EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI	ANKARA	12.05.2022	5570
107	HABERAL EĞİTİM VAKFI	ANKARA	22.11.1989	89/14784
108	HACI BEKTAŞ VELİ ANADOLU KÜLTÜR VAKFI	ANKARA	13.03.1998	98/10806
109	HACI ÖMER SABANCI VAKFI	İSTANBUL	17.07.1973	7/6760
110	HALİS TOPRAK VAKFI	İSTANBUL	25.02.1999	99/12502
111	HAYAT SAĞLIK VE SOSYAL HİZMETLER VAKFI	İSTANBUL	05.01.2006	2006/9946
112	HAYRA HİZMET VAKFI	KONYA	27.08.1984	84/8489
113	HIZIROĞLU VAKFI	ANKARA	12.12.1997	97/10406
114	HİSAR EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	23.08.1973	7/7031
115	HOŞGÖR FATİH İLİM ARAŞTIRMA VAKFI	GAZİANTEP	24.07.2017	2017/10634
116	HÜSEYİN AKİF TERZİOĞLU ŞEVKAT YUVASI VAKFI	ÇANAKKALE	06.07.1981	8/3292
117	HÜSNÜ M. ÖZYEGİN VAKFI (ESKİ ADI:FINANS VAKFI)	İSTANBUL	29.11.1994	94/6398
118	HZ. İBRAHİM HALİLULLAH KÜLTÜR VE EĞİTİM VAKFI	ŞANLIURFA	02.05.1986	86/10686
119	İSPARTA HAYIRLAR EĞİTİM SAĞLIK KÜLTÜR VE YARDIM VAKFI	İSPARTA	04.11.1990	90/1112
120	İBN'ÜL-EMİN MAHMUT KEMAL İNAL VAKFI	İSTANBUL	02.09.1980	8/1576
121	İBRAHİM ÇEÇEN VAKFI	ANKARA	04.01.2008	2008/13259
122	İHLAS VAKFI	İSTANBUL	12/02/2016	2016/8654
123	İHSAN DOĞRAMACI BİLİM VE ARAŞTIRMA VAKFI (ESKİADI:			

	HACETTEPE TIP MERKEZİ VAKFI)	ANKARA	06.07.1968	6/10326
124	İHSAN DOĞRAMACI EĞİTİM VAKFI(ESKİ ADI: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ VAKFI)	ANKARA	03.11.1973	7/7410
125	İHSAN DOĞRAMACI SAĞLIK VAKFI (ESKİ ADI:HACETTEPE ÇOCUK SAĞLIĞI ENSTİTÜSÜ VAKFI)	ANKARA	28.05.1971	7/2495
126	İHSAN DOĞRAMACI VAKFI	ANKARA	13.10.1973	7/7277
127	İKTİSADİ KALKINMA VAKFI	İSTANBUL	12.12.1986	86/11309
128	İLİM YAYMA VAKFI	İSTANBUL	31.12.1974	7/9268
129	İLKSEÇ İLİM, KÜLTÜR, SAĞLIK, EĞİTİM, ÇEVRE VE SOSYAL YARDIM VAKFI	İSTANBUL	10.02.2020	2092
130	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ VAKFI	MALATYA	09.05.1996	96/8164
131	İNÖNÜ VAKFI	ANKARA	20.09.1984	84/8521
132	İNSAN EĞİTİMİ KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA VAKFI	İSTANBUL	12.02.2016	2016/8656
133	İNSAN HAK VE HÜRRİYETLERİ VE İNSANİ YARDIM VAKFI	İSTANBUL	04.04.2011	2011/1799
134	İNSAN KAYNAĞINI GELİŞTİRME VAKFI	İSTANBUL	23.07.2001	2001/2871
135	İNSAN VE İRFAN VAKFI	İSTANBUL	21.04.2021	3845
136	TARHAN-İDER NEVZAT NERMİN TARHAN İNSANİ DEĞERLER VE RUH SAĞLIĞI VAKFI(Eski Adı: İNSANİ DEĞERLER VE RUH SAĞLIĞI VAKFI)	İSTANBUL	01.04.2013	2013/4587
137	İSLAMİ İLİMLER ARAŞTIRMA VAKFI	İSTANBUL	29.11.1989	89/14837
138	İSMAİL DOKUZAĞAÇLI (KADIOĞLU) HURİYE UĞURLUDOĞAN TÜRK EMNİYET TEŞKİLATI ŞEHİTLERİ VE MALÜLLERİ DUL VE YETİMLERİNİN EĞİTİM VE YARDIM VAKFI	İSTANBUL	11.04.1984	84/7929
139	ABDULLAH TİVNİKLİ İSAR VAKFI (ESKİ ADI: İSTANBUL ARAŞTIRMA VE EĞİTİM VAKFINA (İSAR)	İSTANBUL	18.09.2018	107
140	İSMAİLAĞA CAMİİ İLİM VE HİZMET VAKFI	İSTANBUL	22.06.2015	2015/7907
141	İSTANBUL ERKEK LİSELİLER EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	09.11.1991	91/2454
142	İSTANBUL İLİM VE KÜLTÜR VAKFI	İSTANBUL	24.07.2017	2017/10635
143	İSTANBUL KÜLTÜR VE SANAT VAKFI	İSTANBUL	25.12.1984	84/8917
144	İSTANBUL MARMARA EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	10.11.1998	98/12014
145	İSTANBUL MODERN SANAT VAKFI	İSTANBUL	04.04.2011	2011/1960
146	İSTANBUL SANAYİ ODASI VAKFI	İSTANBUL	01.09.1997	97/9898
147	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ VAKFI	İSTANBUL	30.10.1986	86/11134
148	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİNİ GELİŞTİRME VAKFI	İSTANBUL	08.05.1998	98/11124
149	İSTANBUL TIP FAKÜLTESİ VAKFI	İSTANBUL	23.06.1992	92/3221
150	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ARAŞTIRMA VE YARDIM VAKFI	İSTANBUL	13.11.2001	2001/3702
151	İSTEK İSTANBUL EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI	İSTANBUL	20.09.1984	84/8537
152	İŞİTME ÖZÜRLÜ ÇOCUKLAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA VAKFI	ESKİŞEHİR	12.01.1990	90/11
153	İZMİR KÜLTÜR SANAT VE EĞİTİM VAKFI	İZMİR	06.09.1990	90/878
154	İZMİR TİCARET ODASI EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI	İZMİR	01.09.1997	97/9911
155	İZZET BAYSAL VAKFI	İSTANBUL	26.02.1987	87/11540
156	JANDARMA ASAYİŞ VAKFI	ANKARA	12.11.2020	3195
157	KAANLAR VAKFI	İSTANBUL	05.10.2021	4605
158	KABATAŞ ERKEK LİSESİ EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	10.08.1990	90/751
159	KADIN EMEĞİNİ DEĞERLENDİRME VAKFI	İSTANBUL	29.01.2001	2001/2009
160	KADIN VE DEMOKRASİ VAKFI	İSTANBUL	24.07.2017	2017/10632
161	KADİR HAS VAKFI (ESKİ ADI: TÜRK EĞİTİMİNE ÖZGÜ KADİR HAS VAKFI)	İSTANBUL	23.02.1992	92/2779

162	KALEM EĞİTİM,KÜLTÜR, SANAT, ÇEVRE VE SAĞLIK VAKFI	İSTANBUL	14.05.2018	2018/11797
163	KAMU ARAŞTIRMALARI VAKFI	ANKARA	02.01.2014	2014/5773
164	KARTAL VAKFI	ANKARA	11.07.2000	2000/1051
165	KAYSERİ YÜKSEK ÖĞRENİM VE YARDIM VAKFI	KAYSERİ	09.12.1974	7/9267
166	KEMİK İLİĞİ TRANSPLANTASYON VE ONKOLOJİ MERKEZİ KURMA VE GELİŞTİRME VAKFI	İZMİR	16.11.2000	2000/1862
167	KENAN EVREN EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI	MUĞLA	29.12.1997	97/10481
168	KEVSER EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	13.05.2022	5572
169	KIZILCAHAMAM-ÇAMLIDERE EĞİTİM VE SOSYAL YARDIMLAŞMA VAKFI	ANKARA	17/10/2022	6216
170	KOCAELİ EĞİTİM VAKFI (ESKİ ADI: KOCAELİ EĞİTİM VE GENÇLİK VAKFI)	KOCAELİ	28.03.1995	95/6752
171	KONYA-EREĞLİ ZİHİNSEL VE FİZİKSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI	KONYA	14.06.2006	2006/10608
172	KONYA EĞİTİM KÜLTÜR VE SAĞLIK VAKFI	ANKARA	17.10.2022	6217
173	KÜLTÜR VE EĞİTİM VAKFI	ERZURUM	08/04/1980	8/646
174	LÖSEV LÖSEMİLİ ÇOCUKLAR SAĞLIK VE EĞİTİM VAKFI (ESKİ ADI: ANKARA LÖSEMİLİ ÇOCUKLAR SAĞLIK VE EĞİTİM VAKFI)	ANKARA	17.05.2000	2000/719
175	M. İHSAN ARSLAN VAKFI	ANKARA	06.08.2014	2014/6720
176	MAHMUD ESAD COŞAN EĞİTİM KÜLTÜR DOSTLUK VE YARDIMLAŞMA VAKFI	İSTANBUL	13.01.2014	2014/5824
177	MALATYA EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	20.12.1985	85/10197
178	HACI BEKTAŞ VELİ KÜLTÜR MERKEZİ VAKFI (ESKİ ADI: MALATYA HACI BEKTAŞ VELİ KÜLTÜR MERKEZİ VAKFI)	MALAYTA	07.01.2002	2002/3663
179	MANEVİ VE İKTİSADİ KALKINMA VAKFI	KOCAELİ	25.03.2013	2013/4487
180	MANİSA HUZUREVİ VAKFI	MANİSA	27.12.2005	2005/9846
181	MANİSA YÜKSEK ÖĞRENİM ÖĞRENCİ VAKFI (ESKİ ADI: MANİSA YÜKSEK TAHSİL ÖĞRENCİ YURDU VAKFI)	ANKARA	06.09.1974	7/8921
182	MARMARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ VAKFI	İSTANBUL	26.09.2016	2016/9274
183	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ VAKFI	İSTANBUL	03.11.1991	91/2412
184	MEHMET RIFAT GÜZEL VE ŞERİFE GÜZEL VAKFI	İSTANBUL	08.02.1985	85/9108
185	MEHMET ZORLU EĞİTİM, SAĞLIK, KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA VAKFI	İSTANBUL	12.07.2005	2005/9172
186	MERKEZ SELÇUKLU HİZMET VE EĞİTİM VAKFI	KONYA	13.08.2021	4375
187	MESLEKİ EĞİTİM VE KÜÇÜK SANAYİİ DESTEKLEME VAKFI	ANKARA	09.11.1988	88/13476
188	MESS EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	23.12.1986	86/11340
189	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI KADIKÖY SAĞLIK EĞİTİM MERKEZİ VAKFI (ESKİ ADI:MİLLİ EĞİTİM GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI KADIKÖY SAĞLIK EĞİTİM MERKEZİ VAKFI)	İSTANBUL	05.04.1993	93/4271
190	MİLLİ EĞİTİM VAKFI (ESKİ ADI:MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI VAKFI)	ANKARA	12.12.1980	8/2096
191	MİLLİ GENÇLİK VAKFI	ANKARA	15.09.2022	6060
192	MİLLİ KÜLTÜR VE AHLAKA HİZMET VAKFI	İZMİR	20.06.1975	7/10252
193	MURADIYE KÜLTÜR VAKFI	ANKARA	06.12.2004	2004/8190
194	NAFİ GÜRAL EĞİTİM VAKFI	KÜTAHYA	13.05.2022	5573
195	NECAT NASIROĞLU EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI	BATMAN	21.03.2019	844
196	NEVVAR-SALİH İŞGÖREN VAKFI	İZMİR	17.10.2022	6219
197	NUH ÇİMENTO EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI (ESKİ ADI: NUH			

	ÇİMENTO SANAYİİ VAKFI)	KOCAELİ	17.11.1999	99/13655
198	NUN EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI	İSTANBUL	10.05.2018	2018/11725
199	OKMEYDANI SPOR VE EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	10.10.2018	172
200	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ VAKFI	SAMSUN	20.12.1976	7/12955
201	ORHAN YAVUZ TEKNİK EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	30.01.2012	2012/2761
202	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ GELİŞTİRME VAKFI	ANKARA	02.05.1983	83/6542
203	ÖZDİLEK EĞİTİM, SAĞLIK, KÜLTÜR VE SANAT VAKFI	BURSA	26.03.2018	2018/11663
204	PROF.DR.CEMİ DEMİROĞLU TÜRK KARDİYOLOJİ VAKFI (ESKİ ADI: TÜRK KARDİYOLOJİ VAKFI)	İSTANBUL	01.08.1986	86/10942
205	PROF.DR.FUAT SEZGİN İSLAM BİLİM TARİHİ ARAŞTIRMALARI VAKFI	İSTANBUL	19.02.2018	2018/11428
206	PROF. FAHRETTİN KERİM GÖKAY VAKFI	İSTANBUL	04.01.1976	7/11184
207	RAHMİ M. KOÇ MÜZECİLİK VE KÜLTÜR VAKFI(ESKİ ADI: RAHMİ M. KOÇ SANAYİ MÜZECİLİĞİ VE KÜLTÜR VAKFI)	İSTANBUL	12.12.1997	97/10396
208	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ GELİŞTİRME VAKFI	RİZE	02.01.2014	2014/5766
209	REYHAN KÜLTÜR VAKFI	İSTANBUL	20.04.2015	2015/7588
210	RİZE HİZMET VAKFI	RİZE	06.12.1991	91/2515
211	RÜŞTÜ AKIN VAKFI	İSTANBUL	20.01.1987	87/11428
212	SAĞLIK VE EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	16.01.1990	90/84
213	SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM VAKFI	ANKARA	30.04.1986	86/10652
214	SAINT JOSEPH LİSESİ EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	05.06.1995	95/6883
215	SANCAKLAR EĞİTİM SAĞLIK KÜLTÜR VE SOSYAL YARDIMLAŞMA VAKFI	İSTANBUL	03.01.2011	2011/1404
216	SANI KONUKOĞLU VAKFI ESKİ ADI:HACI SANI KONUKOĞLU VAKFI	GAZİANTEP	20.12.1995	95/7663
217	SELÇUKLU OTİZMLİ BİREYLER EĞİTİM VAKFI	KONYA	02.02.2022	5153
218	SELMA VE HACI OSMAN VASİB METİ ANA VE ÇOCUK SAĞLIĞI VE SAĞLIK YARDIM VAKFI	İSTANBUL	21.07.1976	7/12474
219	SEMA YAZAR GENÇLİK VAKFI	ANKARA	29.11.1994	94/6398
220	SEVDA CENAP AND MÜZİK VAKFI	ANKARA	30.11.1973	7/7541
221	SEVGİ VAKFI (ESKİ ADI: SEVGİ KURAN KURSU İMAM HATİP VE YÜKSEK OKUL ÖĞRENCİLERİNİ KORUMA EĞİTİM VAKFI)	ANKARA	22.06.2015	2015/7905
222	SEYYİD BURHANEDDİN HAZRETLERİ HİZMET VAKFI	KAYSERİ	30.07.2021	4320
223	SITKI KOÇMAN VAKFI (ESKİ ADI: SITKI KOÇMAN MUĞLA ÜNİVERSİTESİNİ GELİŞTİRME VAKFI)	MUĞLA	11.01.2002	2002/3669
224	SİYASET EKONOMİ TOPLUM ARAŞTIRMALARI VAKFI	ANKARA	08.04.2013	2013/4603
225	SOMUNCU BABA (HAMİDUDDİN AKSARAYI) VAKFI	BURSA	05.10.2021	4604
226	SOSYAL DAYANIŞMA VE MUTLU EMEKLİLİK VAKFI	İZMİR	12.08.1993	93/4805
227	SOSYAL HİZMETLER EĞİTİM VE YARDIM VAKFI	ANKARA	30.07.2012	2012/3477
228	SUFFA VAKFI	İSTANBUL	20.12.2010	2010/1277
229	SUNA VE İNAN KIRAÇ VAKFI	İSTANBUL	12.07.2005	2005/9172
230	SÜLEYMANİYE KÜLTÜR SANAT EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI	ANKARA	22.07.2013	2013/5196
231	ŞAHABETTİN UYGUN VAKFI	İSTANBUL	12.02.2016	2016/8655
232	ŞEFKAT VAKFI	İSTANBUL	03.04.1992	92/2935
233	TARİH VAKFI (ESKİ ADI:TÜRKİYE EKONOMİK VE TOPLUMSAL TARİH VAKFI)	İSTANBUL	19.01.1998	98/10648
234	TEKFEN EĞİTİM SAĞLIK KÜLTÜR SANAT VE DOĞAL VARLIKLARI KORUMA VAKFI	İSTANBUL	23.09.2004	2004/7915

235	TEMA TÜRKİYE EREZYONLA MÜCADELE AĞAÇLANDIRMA VE DOĞAL VARLIKLARI KORUMA VAKFI	İSTANBUL	15.12.1995	95/7677
236	TERAKKİ VAKFI	İSTANBUL	10.12.1986	86/11284
237	TOHUM TÜRKİYE OTİZM ERKEN TANI VE EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	12.07.2005	2005/9172
238	TOPLUM GÖNÜLLÜLERİ VAKFI	İSTANBUL	29.07.2004	2004/8253
239	TURİZM GELİŞTİRME VE EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	05.07.1984	84/8257
240	TÜRK ANADOLU VAKFI	KONYA	10.06.1974	7/8466
241	TÜRK BÖBREK VAKFI	İSTANBUL	22.11.1989	89/14784
242	TÜRK DİABET VE OBEZİTE VAKFI	İSTANBUL	06.12.2004	2004/8189
243	TÜRK DÜNYASI VAKFI	ESKİŞEHİR	06.06.2016	2016/8934
244	TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI VAKFI	İSTANBUL	20.07.1980	8/1307
245	TÜRK EĞİTİM DERNEĞİ ANKARA KOLEJİ VAKFI	ANKARA	17.05.1991	91/1841
246	TÜRK EĞİTİM DERNEĞİ İSTANBUL KOLEJİ VAKFI	İSTANBUL	12.07.2005	2005/9172
247	TÜRK EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	09.12.1968	6/11056
248	TÜRK GÜREŞ VAKFI	ANKARA	11.02.1986	86/10349
249	TÜRK JAPON VAKFI	ANKARA	21.02.1995	95/6592
250	TÜRK KADININI GÜÇLENDİRME VE TANITMA VAKFI	İSTANBUL	25.04.1986	86/10613
251	TÜRK KALP VAKFI	İSTANBUL	25.12.1975	7/11/59
252	TÜRK ONKOLOJİ VAKFI	İSTANBUL	07.09.1994	94/6080
253	TÜRK PETROL VAKFI	İSTANBUL	03.10.1969	6/12528
254	TÜRK POLİS TEŞKİLATINI GÜÇLENDİRME VAKFI	ANKARA	25.01.1980	8/218
255	TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ DAYANIŞMA VAKFI	ANKARA	22.01.2018	2018/11276
256	TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ ELELE VAKFI (ESKİ ADI:TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ REHABİLİTASYON VE BAKIM MERKEZİ VAKFI)	ANKARA	17.02.1997	97/9239
257	TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ EĞİTİM VAKFI	ANKARA	31.01.2019	695
258	TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ MEHMETÇİK VAKFI	ANKARA	26.07.1982	8/5223
259	TÜRK TANITMA VAKFI	ANKARA	27.02.1982	8/4356
260	TÜRKİYE AİLE SAĞLIĞI VE PLANLAMASI VAKFI	İSTANBUL	27.09.1985	85/9901
261	TÜRKİYE AYAKKABI SEKTÖRÜ ARAŞTIRMA GELİŞTİRME VE EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	28.10.2004	2004/8058
262	TÜRKİYE BİLİM MERKEZLERİ VAKFI (ESKİ ADI: BİLİM MERKEZİ VAKFI)	İSTANBUL	23.02.1998	98/10700
263	TÜRKİYE DEVLET HASTANELERİ VE HASTALARA YARDIM VAKFI	ANKARA	05.04.1993	93/4271
264	TÜRKİYE DİYABET VAKFI	İSTANBUL	16.11.2000	2000/1862
265	TÜRKİYE DİYANET VAKFI	ANKARA	20.12.1977	7/14433
266	TÜRKİYE EĞİTİM GÖNÜLLÜLERİ VAKFI	İSTANBUL	09.10.1995	95/7445
267	TÜRKİYE EĞİTİM, SAĞLIK, BİLİM VE ARAŞTIRMA VAKFI	ANKARA	05.02.2018	2018/11335
268	TÜRKİYE EĞİTİM SAĞLIK VE ARAŞTIRMA VAKFI (ESKİ ADI: MEDİPOLİTAN EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI)	İSTANBUL	12.10.2009	2009/15502
269	TÜRKİYE EKONOMİ VE SOSYAL ETÜDLER VAKFI	İSTANBUL	18.07.2001	2001/2854
270	TÜRKİYE EKONOMİK VE KÜLTÜREL DAYANIŞMA VAKFI	ANKARA	30.01.2012	2012/2774
271	TÜRKİYE ENGELLİLER SPOR YARDIM VE EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	24.01.2007	2007/11604
272	TÜRKİYE ENGELLİLER VAKFI	İSTANBUL	24.10.2011	2011/2366
273	TÜRKİYE GENÇLİK VAKFI	İSTANBUL	17.10.2016	2016/9378
274	TÜRKİYE GAZİLER VE ŞEHİT AİLELERİ KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA VAKFI (ESKİ ADI: TÜRKİYE GAZİLER VE KÜLTÜR VE DAYANIŞMA VAKFI)	ANKARA	17.11.1999	99/13698

275	TÜRKİYE GENÇLİK VE EĞİTİME HİZMET VAKFI	İSTANBUL	26.09.2011	2011/2292
276	TÜRKİYE GÜÇSÜZLER VE KIMSESİZLERE YARDIM VAKFI	ANKARA	10.09.1990	90/874
277	TÜRKİYE İLMİ İÇTİMAİ HİZMETLER VAKFI	İSTANBUL	24.07.2017	2017/10633
278	TÜRKİYE İSRAFI ÖNLEME VAKFI	ANKARA	04.03.2021	3587
279	TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDERASYONU MİKROCERRAHI VE REKONSTRÜKSİYON VAKFI	İSTANBUL	28.07.1986	86/11001
280	TÜRKİYE KALKINMA VAKFI	ANKARA	08.05.1972	7/4434
281	TÜRKİYE KALP VE SAĞLIK VAKFI	İZMİR	04.11.2008	2008/14360
282	TÜRKİYE KANSERLE SAVAŞ VAKFI	İSTANBUL	10.10.1976	7/12755
283	TÜRKİYE KORUNMAYA MUHTAÇ ÇOCUKLAR VAKFI	İSTANBUL	07.12.1989	89/14827
284	TÜRKİYE MİLLİ KÜLTÜR VAKFI	İSTANBUL	02.04.1969	6/11572
285	TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI	ANKARA	22.06.2015	2015/7904
286	TÜRKİYE ORGAN NAKLİ VE YANIK TEDAVİ VAKFI	ANKARA	29.01.1981	8/2337
287	TÜRKİYE SPASTİK ÇOCUKLAR VAKFI	İSTANBUL	07.09.1994	94/6080
288	TÜRKİYE TANITIM ARAŞTIRMA DEMOKRASİ VE LAİK OLUŞUM VAKFI	ANKARA	27.12.2001	2001/3554
289	TÜRKİYE TEKNOLOJİ GELİŞTİRME VAKFI	ANKARA	07.09.1994	94/6080
290	TÜRKİYE TEKNOLOJİ TAKIMI VAKFI	İSTANBUL	22.10.2019	1678
291	TÜRKİYE TEKSTİL HAZIR GIYIM DERİ SANAYİİ TEKNOLOJİ VE TASARIM ARAŞTIRMA GELİŞTİRME VAKFI	İZMİR	21.07.1997	97/9611
292	TÜRKİYE TRAFİK KAZALARI YARDIM VAKFI	ANKARA	14.05.1976	76/11899
293	TÜRKİYE ÜÇÜNCÜ SEKTÖR VAKFI	İSTANBUL	25.12.2006	2006/11517
294	TÜRKİYE VERİMLİLİK VAKFI	ANKARA	21.06.2018	2018/11994
295	TÜRKMENELİ İŞBİRLİĞİ VE KÜLTÜR VAKFI	ANKARA	17.11.2005	2005/9685
296	UÇUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI	ANKARA	14.07.1997	97/9669
297	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ GÜÇLENDİRME VAKFI (ESKİ ADI: ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ GÜÇLENDİRME VAKFI)	BURSA	27.02.1978	7/14918
298	ULUSLARARASI MÜSLÜMAN TOPLULUKLARLA DAYANIŞMA VAKFI (ESKİ ADI: TOKYO CAMİİ VAKFI)	ANKARA	05.01.2001	2001/1902
299	UMUT ONURLU ÖNDERLER YETİŞTİRME VAKFI	İSTANBUL	12.10.2009	2009/15588
300	VATAN EĞİTİM VE TEKNOLOJİ VAKFI	İSTANBUL	22.06.2015	2015/7903
301	VEDAT ARDAHAN VAKFI	İSTANBUL	28.02.1978	7/15068
302	VEHİ KOÇ VAKFI	İSTANBUL	28.12.1968	6/11114
303	YAMANTÜRK VAKFI	ANKARA	10.06.2020	2651
304	YARDIM VE İYİLİK VAKFI	MERSİN	20.12.1973	7/7628
305	YAŞAR EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI	İZMİR	23.02.1992	92/2780
306	YENİ DÜNYA VAKFI	İSTANBUL	22.06.2015	2015/7906
307	YENİ TÜRKİYE EĞİTİM VAKFI	İSTANBUL	18.09.2019	1574
308	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ VAKFI (ESKİ ADI:YILDIZ ÜNİVERSİTESİ VAKFI)	İSTANBUL	17.02.1986	86/10377
309	ZEYTİNOĞLU EĞİTİM BİLİM VE KÜLTÜR VAKFI	ESKİŞEHİR	18.05.1993	93/4439
310	ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI	ANKARA	18.02.1987	87/11519
311	ZÜBEYDE HANIM ŞEHİT ANALARINI KORUMA VAKFI	ANKARA	05.07.1995	95/7070
312	ZÜMRÜT VAKFI	İSTANBUL	05.10.2021	4603

17. VERGİ SÖZLÜĞÜ

A

Abes	Boş işler, lüzumsuz ve amaçsız iş.
Aciz	Beceriksiz, yeteneksiz, gücü yetmeyen.
Acz	Beceriksizlik, yeteneksizlik, güçsüzlük.
Adet	Usül, gelenek, görenek, alışılmış şey, alışkanlık.
Adli	Adaletle ilişkin, adaletle ilgili.
Afet	Bela, büyük felaket. Deprem, su baskınları vb.
Asgari	En az, en küçük, daha küçük.
Ahkam	Hüküm, hükümler, kanunlar.
Ahlak	Huy, insanın iyi veya kötü tavır ve hareketleri, insanın doğuştan veya daha sonra kazandığı akli ve ruhi durumu.
Ahz	Alma, tutma, kabul etme, tahsil etme, tasarrufuna katma.
Aidiyet	İlgililik, ait olma, birine ait olma, bağ.
Akamet	Neticesizlik, sonuçsuz kalma, sonunu getirememe, kısırlık.
Akar	Para getiren mülk, ev, işyeri vb.
Akim	Sonuçsuz, sonuçsuz kalma, boşuna, kısır.
Akli	Akıl ile bilinen veya bulunan şey, akılla ilgili, akla dair.
Aleni	Açık olarak, meydanda, gizlemeden, gizlemeyerek.
Aleyh	Aleyhinde, onun hakkında, onun üzerine.
Amade	Hazırlanmış, hazır durumda, hazır.
Amme	Kamu, devlet. Herkese ait olan, genel olan.
Anane (An'ane)	Adetler, gelenekler, töre.
Ariye (Ariyet)	Geri verilmek üzere alınan, Bir kimsenin geri almak üzere, karşılıksız olarak başkasının faydalanmasına terk ettiği mal.
Arzetmek	Sunmak, hürmet etmek, açıklamak.
Aşına	Tanıdık, haberli, bilgili, yabancı olmayan, bildik.
Atfen	Birisinin adına, birisine yükleyerek.
Atıl	Boş, boşta, işlemez durumda.
Avdet	Dönüş, dönme, rücu etme, geri gelme.
Ayb	Kusur, leke, utandıracak durum.
Ayniyat	Kullanılmaya veya harcanmaya elverişli olup taşınabilen ve para eden şeyler.
Aza	Üye, bir kuruluşa dahil olan, ait olan kimse.
Azami	En fazla, en çok, en son kapasite.
Azl	Bir şeyi yerinden almak, işinden ayırmak, makamından ayırmak, görevden almak.

B

Baha (Paha)	Kıymet, değer, bir şeyin fiyatı, bedeli.
Bahis	Anlatım. Anlatan. Bahseden. Bir şeyle ilgili bilgi ve bildirimleri kapsayan, içine alan.

Bakaya	Artıklar, fazla kalan şeyler.
Bakiye (Bakiye)	Artık, geri kalan, artan.
Baliğ	Yetişmiş, olgun yaşına gelmiş, akli başında, erişmiş, yetişkin.
Bani	Kurucu, yapan, inşa eden.
Bariz	Görünür, meydanda olan, açık, belli.
Basiret	Gerçeği anlayabilme, anlama yeteneği, gerçekleri kalbiyle hissedip anlamak.
Batıl	Gerçek olmayan, sahte, boş.
Bedel	Bir şeyin karşılığı, bir şeyin yerine verilen ve verildiği şeyin yerini tutan.
Beher	Her, her bir, her birisine.
Beraat	Temize çıkma, aklanma, suçsuzluk.
Beyan	İzah, açıklama, anlatma, açık söyleme, bildirme.
Bilcümle	Bütün, hepsi, genellikle.
Bilfiil	Sırf kendisi, kendi çalışmasıyla, kendi kendine.
Binaen	Bu sebeple, bu yüzden.
Binaenaleyh	Bunun üzerine, ondan dolayı.
Bila Kayd-u Şart	Kayıtsız ve şartsız olarak
Bono	Ticaret senedi, belirli bir vadenin sonunda belirli bir paranın belli bir kimseye ödeneceğini bildiren senet.
Butlan	Haksızlık, geçersiz olmak, boş olmak, hak olmamak.
Bülüğ	Erginlik, olgunluk, mükellefiyet çağı.

C

Cahil	Tecrübesiz, eğitimsiz, bilgisiz.
Caiz	Mümkün, olur, olabilir.
Cari	Geçerli olan, geçmekte olan, akıcı.
Caymak	Vazgeçmek, sözünden dönmek.
Cebren	Zorla, güç kullanarak.
Cebrî	Zorla yaptırılan, isteği dışında zorla yaptırılan.
Celb	Kendi tarafına çekmek, çekmek, götürmek.
Celse	Bir meclis veya mahkeme üyelerinin toplanmalarından, dağılmalarına kadar geçen görüşme süresi, oturum.
Cevaz	İzin, izinli, geçerli olma.
Ceza	Karşılık, karşılık verme, suç işleyenlere verilen suçun karşılığı.
Cihet	Yön, taraf, yan. (neden, bahane)
Cizye	Vergi, haraç.
Cumhur	Halk, halk topluluğu.
Cürüm	Kusur, kabahat, hata.
Cüz	Kısım, bölüm, parça, bir bütünün bir parçası.
Çeyrek	Dörtte bir.

D

Dahil	Katmak, girmek, karışmak.
Daim	Devam eden, daima, sürekli.
Dain	Borç veren, alacaklı.
Damga	Bir şeyin üzerine işaret koymak. İz vuran alet.
Dava	İzlenilen yol, fikir. Sav. Bir kimsenin hakkını aramak üzere mahkemeye müracaat etmesi.
Davet	Çağırma.
Defaten	Bir kerede, hemen, birdenbire, ani olarak.
Defterdar	Defter tutan. Devletin gelir ve giderlerini tutan görevli.
Delalet	Delil olmak. Yol göstermek. Kılavuzluk. İz.
Delil	Bilinmeyi keşfetme ve bilinenin doğruluğunu ispat etmekte kullanılan araç ve alet olarak düşünülen şeyler.
Derc	İçine almak. Katmak.
Dermeyan	Ortada olan şey.
Dirayet	Zeka, bilgi, kuvvetli derecede tecrübe sahibi olmak. Ölçülü ve tecrübeye dayanan akıl.
Direktif	Emir. Talimat. Üst makamlardan izlenilecek yol üzerine verilen emirler.
Disiplin	Uyulması gereken kural ve yasalar.
Düstur	Genel kurallar. Kanun, nizam. Ör. tarz. (İzin)
Düyun	Borçlar.

E

Ebeveyn	Anne ve baba.
Efrad	Fertler, kişiler.
Ehil (Ehli)	Yetenekli, usta, becerikli. Yabancı olmayan, alışık.
Ehliyet (Ehliyyet)	Yeterlik. Bir işin ustası olduğuna dair evrak, belge.
Ehven	Zararı daha az olan. En zararsız. Daha ucuz.
Ekser	Pek fazla. Daha çok.
Emanet	Eminlik. Birisine koruması için teslim edilen şey. Birisine birşeyi koruması için bırakma.
Emare	İşaret, iz. İp ucu, belirti.
Emlak	Mülkler. (binalar, arsa ve araziler) İnsanların tasarrufunda bulunan yerler.
Emsal	(ör.) Denk. Benzer.
Emtia	Mal. Ticaret malı.
Erbab	Bir işi iyi bilen. Hüner sahibi kimse. Bir işin ustası.
Esnaf	Sınıflar. Sıralar. Türölüler. Ticaret ve sanat ustaları.
Evsaf	Sıfatlar. Özellikler. Tanımlayıcı özellikler.

F

Faal	Çalışır durumda. Devam etmekte olan çalışma. Hareket halinde.
------	---

Fahiş	Ölçüyü aşan, aşırı, çok fazla.
Faiz	Ödünç verilen para için alınan kar. Nema.
Fasıla	Ara. Durak. Kısım.
Fasid	Bozuk. Bozulma. Doğru olmayan.
Feragat	Hakkından vazgeçmek, bir şey istememek. Şahsi davasından vazgeçmek. Tok gözlülük.
Ferd	Kişi. Tek.
Fesat	Bozuk ve fenalık, kötülük. Karışıklık.
Fesh	Bozmak. Hükümsüz bırakmak, geçersiz kılmak. Kaldırmak.

G

Gayb	Gizli olan. Görünmeyen. Belirsiz.
Gıyab	Görünmemek. Göz önünde olmamak. Hazırda bulunmamak. Arkasından.

H

Hacz (Haciz)	Borcunu ödeyemeyenin veya ödemeyenin diğer mallarına el koyma.
Hadim	Hizmet eden. Hizmet.
Haiz	Bir şeye sahip olma.
Halel	Bozukluk. Eksiklik. Başkası tarafından verilen zarar.
Hased	Çekememezlik, kıskançlık, kıskanmak.
Hata	Yanlışlık. Bilmeden yapılan davranış. Yanılma.
Havi	İçine alan, kaplayan, kuşatan.
Haysiyet	Saygınlık, şeref, değer, kıymet.
Hazırın	Hazır bulunanlar, mevcut olanlar. Meydanda olanlar, göz önünde olanlar.
Hibe	Bağışlamak. Bağışlanan şey. Parasız ve karşılıksız vermek.
Hilaf	Ters, karşı, zıd, karşı koymak.
Hitam	Son. Nihayet.
Hülasa	Bir şeyin özü, sadeleştirilmesi.
Hüküm	Karar, kuvvet, emir.
Hükmi-şahıs	Şahıs gibi işlem gören şirket, dernek vb. kuruluşlar, birlikler.
Hüsnüniyet	İyi niyet. Temiz kalplilik.
Hüviyet	Kimlik. Birisinin kim olduğu, kökü, esası.

I

Iskat	Düşürmek. Düşürülmek. Hükümsüz bırakmak. Silmek.
-------	--

İ

İaşe	Geçindirmek. Yaşatmak. Beslemek.
İbarete	Meydana gelmiş. Bir şeylerden oluşmuş.
İbra	Temize çıkarmak. Sağlamlaştırmak.
İbraz	Göstermek. Meydana koymak.

İcab	Lazım. Gerekli. Lüzumlu.
İcar	Kiralamak. Kiraya vermek.
İcbar	Zor. Zorlama.
İcmal	Özet. Özetlemek. Kısaltmak, bir araya toplamak. Sonuç.
İçtihad	Kudret ve kuvvetini tam kullanarak çalışmak. Gayret etmek. Çaba sarfetmek, kanaat getirmek. Bir konu hakkında bir kimsenin ya da birden fazla kimsenin ortak kanaati.
İddia	Bir şeyin olumlu veya olumsuzluğunu ısrarla söylemek. İleri sürülen fikir. Dava etmek. İsrar etmek.
İfa	Ödemek. Yerine getirmek. Yapmak.
İfade	Anlatmak. Söylemek.
İflas	Tükenmek. Borçlarını ödeyemeyecek duruma düşmek. Sermayesini batırmak.
İfsad	Bozmak. Azdırmak. Karıştırmak.
İfşa	Duyurmak. Meydana çıkarmak. Gizli bir şeyi açığa çıkarmak.
İftira	Birinin üzerine suç atmak. Yalan yere birisini suçlu göstermek.
İhale	Bir işi birisinin üzerine bırakmak. Artırma veya eksiltmeye çıkarılan bir işi şartlara uygun bir istekliye vermek.
İhbar	Haber vermek. Haber almak. Alınan haber.
İhdas	Yeniden bir şey yapmak. Ortaya koymak. Meydana koymak.
İhlal	Saklatmak. Bozmak. Zarar vermek.
İhmal	Önem vermemek. Yapılması gereken bir işi sonraya bırakma. Dikkatsizlik.
İhtar	Dikkati çekmek. Uyarma. Hatırlatmak.
İhtilaf	Anlaşmazlık. Uyuşmazlık, karışıklık, ikilik.
İhtimal	Mümkün olma hali. Olması mümkün görünmek.
İhtimam	Özenmek. Fazla dikkat etmek.
İhtiva	İçinde bulundurmak, içine almak. Kapsamak.
İhtiyat	Yedek.
İkame	Oturmak. Yerleştirmek. Bulundurmak. Meydana koymak. Vücuda getirmek.
İkametgah	Ev. Ev adresi.
İkamet	Bir yerde kalmak. Oturmak.
İkmal	Bitirmek. Tamamlamak.
İkraz	Ödünç vermek. Borç vermek.
İkrazat	Borçlar. Borç verilen paralar.
İktibas	Bir söz veya yazıyı olduğu gibi veya kısaltarak almak.
İktifa	Yeterli bulmak. Var olanı yeterli saymak.
İktisap	Kazanmak, elde etmek.
İktisat	Ekonomi. Tutum. Biriktirme. Tutumlu olma.
İktiza	Gerekme, ihtiyaç, gerek, işe yarama.
İlga	Kaldırmak. Hükümsüz bırakmak. Feshetmek.
İllyet	Sebeup ile ilgili, esas neden ile ilgilenmek. Bağlantı kurmak. Sebeup aramak.
İltimas	Kayırmak, tutmak. Haksız olarak yardımda bulunmak. Tavsiye.
İmha	Bozmak, yok etmek. Mahvetmek. Yıkma.

İmtina	İstememek. Çekinmek. Yapmamak.
İmtiyaz	Resmi veya özel izin. Diğerlerinden, benzerlerinden ayrılmak. Farklı olmak.
İmza	Kendi ismini veya kendine ait bir işareti, kendisinin kabullenerek yazması.
İnfaz	Bir hükmü yerine getirmek.
İnfisah	Hükümsüz kalmak. Fesholmak. Bozulmak.
İn'ikat (İn'ikad)	Akdetme, sözleşme kabulü, bağlanma.
İnkıta	Kesilmek. Tükenmek. Arkası gelmemek.
İnşa	Yapmak. Vücuda getirmek. Meydana getirmek.
İrad	Gelir. Kazanç. Bir mal veya mülkün getirisi.
İrade	İstek. Arzu. Bir şeyi yapma veya yapmama yolundaki güç.
İrtikab	Kötü bir iş işlemek. Rüşvet almak gibi çirkin bir şey yapmak. Bir makamı kullanarak hakkı olmayan para veya malı hile ile almak.
İsbat	Doğru olanı delil göstererek ortaya koymak. Delil ve şahitlerle bir fikrin doğruluğunu göstermek.
İsnad	Bir söz veya haberi birisine bağlayarak ilişkilendirmek. Bir nesneye, bir şeye dayanmak.
İstiab	İçine almak. Kaplamak. Toplamak.
İstifa	Affını, azlını, istemek.
İstihdam	Bir hizmette kullanmak, hizmete almak. Çalıştırmak.
İstihkak	Kazanılan şey. Hak edilen. Hakkını almak.
İstihlak	Boş yere harcamak. Yeyip, bitirmek. Tüketmek, tüketim. Üreticinin ürettiğini alıp kullanmak. Üretmek. Meydana getirmek.
İstihsal	Üretmek. Meydana getirmek.
İstikrar	Kararlılık. Sakin olmak. Sağlam duruş.
İstikraz	Borçlanmak. Ödünç almak. Borç almak.
İstilzam	Lüzumlu olmak. Gerekirmek. Gerekli olmak.
İstimal	Faydalanmak. Kullanmak. Su-i İstimal: Kötüye kullanmak. Yolsuzluk Haksızlık.
İstimlak	İcra yetkisi olan kamu kurumunun, bir malı halkın faydası için bedeli verilerek suretiyle halkın kullanımına sunması.
İstinabe	Başka bir mahkemede görülen bir muhakeme (mahkeme) için, şahit veya sanığın yazılı ifadesinin alınması.
İstinaf	Dava Mahkemesinin verdiği hükmü beğenmeyip bozulmasını daha üst mahkemeden istemek. Dava Mahkemeleri ile Temyiz Mahkemesi arasındaki bir derece Yüksek Mahkemeye verilen isim.
İstinat (İstinad)	Dayanma. Güvenme, senet veya delil söylemek, göstermek.
İstinkaf	Kabul etmemek. Reddetmek. Çekimser kalmak.
İstismar	Kendi çıkarına alet etmek. İşletmek. Kıymetlendirmek. Sömürmek.
İstisna	Ayrırmak. Kural dışı bırakmak. Ayrıcalık.
İştigal	Bir iş işlemek. Uğraşı vermek. Uğraşı verilen iş.
İta	Vermek. Bahşetmek.
İtfa	Bir borcu ödeyerek bitirmek. (söndürmek, bastırmak)
İtiraz	Kabul etmediğini bildirmek. Bir fikir veya işin olmasını kabul etmemek.
İvaz	Karşılık olarak verilen şey. Bedel.
İzahat	Açıklama, açıklamalar.

K

Kabz	Tahsil etmek. Tutma. Ele almak. Kavramak. Almak.
Kaide	Esas. Temel. Kural. Yol.
Kamu	Herkes. Toplum. Devlet.
Karar	Değişmez duruma gelmek. Son söz. Mahkemece verilen son söz ve sonuca bağlama.
Kargir	Taş veya harçla yapılmış olan.
Karine	Bilinmeyen bir şeyin anlaşılmasına yarayan ipucu.
Karz	Borç, ödünç.
Kasd	Bir işi bile bile yapmak. İsteyerek. Niyet ederek. Niyet.
Kasid	Kasd eden. Niyet eden. İsteyen.
Kati	Kesin. Mutlak. Şüphesiz. Tereddütsüz.
Kayd-ü şart	Kayıtsız ve şartsız olarak.
Kebir	Büyük.
Kefalet	Kefillik; bir kimse kendisine ait bir işi yapamadığı veya borcunu ödeyemediği takdirde, yerine onun işini göreceğini kabul etmek. Birisine kefil olmak. Borcunu yüklenmek.
Kefil	Birisinin bir borcu ödemesi gerekirken, ödeyemediği takdirde o borcu ödemeyi kendi üzerine alan kimse. Kefalet eden kimse.
Kesad	Alış veriş durgunluğu, verimsizlik.
Keşf	Gizli kalmış bir şey ortaya çıkarmak. Açmak.
Ketum	Sır saklayan. Gizleyen. Az konuşan, sırrını belli etmeyen.
Kezalik	Bunun gibi. Böylece.
Kidem	Önce ve eskilik. Başkasından daha önce olmak. Zamanca daha önceki durumda olmak.
Kıst	Kısım. Pay. Taksit.
Kıyas	Benzetmek, karşılaştırmak, iki şeyi birbiriyle karşılaştırmak.
Kıymet	Değer, paha, bedel.
Kusur	Noksanlık. Eksiklik. İhmalkarlık. Tedbirsizlik.
Küsur	Artan parçalar, geri kalanlar. Artıklar.

L

Lafz (Lafız)	Ağızdan çıkan söz, kelime.
Lağv	Hükümsüz. Kaldırmak. İbtal etmek.
Lüks	Aşırı süs. Şatafat.

M

Mağdur	Haksızlığa uğramış. Haksızlık görmüş. Haksız işlem görmüş.
Mahdud	Sınırlanmış, sınırlı. Az.
Mahiyet	Bir şeyin aslı, içyüzü. Bir şeyin nelerden olduğu, neleri kapsadığı.
Mahsub	Sayılmış. Hesaplanmış, hesabına geçilmiş, kaydedilmiş.

Mal	Bir kimsenin tasarrufunda bulunan kıymetli ve lüzumlu şeyler. (Varlık, servet, para, ticaret eşyası)
Malik	Sahip. Malı elinde bulunduran. Bir şeyin tasarrufunu elinde bulunduran.
Maluliyet	Hastalıklı olma, hastalık. Sakatlık.
Ma melek	Elinde bulunan sahip olduğu şeyler. Nesi var ise. Her şeyi, hepsi. Bir şahsın borç ve alacaklarının hepsi.
Mamül	Yapılmış, imal edilmiş, işlenmiş.
Masraf	Sarfedilen, harcanan. Gider.
Matbu	Çoğaltılmış. Basılmış. Kitap veya gazete haline gelmiş.
Mazeret	Elde olmayan suç, kabahat işleme.
Mazur	Özür, özrü olan .
Meblağ	Para. Mevcut para miktarı.
Memur	Emir ile hareket eden. Emir altında olan. Görevli.
Menfaat	Fayda, kar. Gelir, ihtiyaç karşılığı olan şey.
Menkul	Nakledilen, taşınabilen.
Mera	Hayvanların otladığı yer. Kır. Çayırılık.
Mer'i	Uyulan. İcra edilen. hükmü geçen.
Mesai	Çalışma. İş zamanı. Çalışmalar.
Mesken	Ev. Oturulacak yer.
Meskün	İçinde oturanları olan yer. İnsan bulunan yer.
Mesned	Dayanacak yer, nokta. Dayanak.
Mesül	Sorumlu. Yaptığı iş ve hareketlerden hesap vermeye mecbur olan.
Meşru	Doğru. Yasal, yanlış olmayan.
Meta	Tüccar malı. Fayda.
Mevcut	Var olan. Bulunan. Hazır olan.
Mevzuat	Uygulama halinde olan kanunlar ve kurallar.
Mezad	Artırma ile yapılan satış.
Mezkur	Zikri geçen (önceden anılan, bahsi geçen). Zikredilmiş bulunan.
Miras	Ölen kimseden akrabalarına ve yakınlarına kalmış olan mal ve mülk, servet.
Misil	Benzeri. Eş. Tıpkısı.
Mizan	Terazi. Ölçü. Hesapların doğruluğunu anlamak için yapılan diğer bir hesap şekli. Davranma, davranış. İşlem.
Muamele	Belli, kesin olarak belli ve kararlaştırılmış.
Muayyen	Yardımcı. Yardım eden. Vekil.
Muavin	Bir şeyin meydana gelmesine sebep olan. Gereken, gerektiren
Mucip	Kapalı, anlaşılması zor olan.
Muğlak	Korumak. Gözetmek. Zarar ve ziyandan sakındırmak.
Muhafaza	Tahmin edilen. Ortalama bir değer.
Muhammen	Hesaplaşmak. Hesap görmek. Hesap işi ile uğraşmak.
Muhasebe	Hesabeden kişi. Hesap işi ile uğraşan kişi. Muhasebeci.
Muhasib	Söyleyeni dinleyen. Kendisine seslenen, yönelilen.
Muhatab	Kısa, özet, kısaltılmış.
Muhtasar	Çeşitli, tek olmayan. Birbirine uymayan.
Muhtelif	Olabilir. Olası. Mümkün. Ümit edilir.
Muhtemel	

Muhteva	Bir şeyin içindekiler. Kaplanan, içine alınan. İçindeki şey.
Mukabil	Karşılık olan. Karşılık. Karşı taraf.
Mukavele	Sözleşme. Sözleşmek. Karşılıklı anlaşmak. Sözleşmek. Anlaşmak.
Mukavemet	Karşı durmak, dayanmak. karşı koymak.
Mukayyed	Kayıtlı. Sınırlı. Deftere geçmiş, kaydedilmiş olan. Kayıt altına alınmış.
Mukim	İkamet eden. Bir yerde devamlı oturan.
Muktedir	Güçlü, kuvvetli, iş gücü yeten.
Mukteza	İhtiyaca karşılık istenmiş. İhtiyaç duyulmuş. Lazım olan. İhtiyaca göre istenmiş görüş.
Muntazam	Düzenli. Tertipli. Düzgün sıralanmış. Her şeyin yerli yerinde.
Munzam	Eklenilen. İlave edilen. Üste konan, katılan.
Murahhas	Devlet veya herhangi bir kuruluş adına, yetkili olarak bir yere bir görev ile gönderilen kimse.
Murakıb	Teftiş, kontrol eden kimse. İnceleme.
Musamaha	İdare edip kusuru görmezden gelmek.
Muris	Miras bırakan kimse.
Mutabakat	Uygunluk. Uygun olma. Anlaşmaya varma.
Mutad (Mutat)	Adet. Adet edilen iş. Alışılmış olan. Süreklilik arzeden alışkanlık.
Muteber	Saygınlık gören. Beğenilen. İnanılır, güvenilir, hatırı sayılır.
Mutemed	Kendine güvenilen kimse. Kendisinden zarar gelmeyeceği bilinen kimse.
Muvafakat	İzin vermek. Anlaşmak. Uygunluk. Uymak.
Muvakkat	Geçici. Devamlı olmayan. Süreli.
Muvazaa	Danışıklı dövüş. Gerçekte var olmayan bir durumu varmış gibi göstermek için yapılan anlaşma.
Mübadele	Değişme. Bir şeyin başka bir şeyle değiştirilmesi.
Mübayaa	Satın alma. Pazarlıkla bir şeyin değerini verip alma.
Mücbir	Yakın alan. Yakın çevre. Komşu.
Mücbir	Zorlayan. Zor durum.
Müdafaa	Savunma.
Müdahil	İçeri. İçine katılan, dahil olan, karışan
Müddei	Hak iddia eden. İddiada bulunan. Davacı.
Müddet	Belirli süre.
Müessese	(müesses) Kuruluş, kurulmuş inşa edilmiş.
Müfettiş	Teftiş eden, inceleyen.
Müflis	İflas etmiş. Parasız kalmış. sermayesini kaybetmiş.
Mühlet	Süre. Bir işi belirli bir zaman için ertelemek, süre vermek.
Mükellef	Bir şeyi yapmaya mecbur olan. Görevli.
Mükteseb	Kazanılmış. Elde edilmiş. Sahiplik.
Mülga	Kaldırılmış. Ferhedilmiş. Terkedilmiş.
Mülk	Mal. Yer. Bina, arsa, arazi.
Mümessil	Bir şahsı veya topluluğu temsil eden. Temsilci. Vekil.
Münasebet	İlişki. İki şey arasındaki ilişki. Uygunluk. Alaka.
Münferit	Tek başına. Tek. Kendi başına.
Münfesih	Fesh olunan. Dağılan. Hükümsüz kalan. Geçersiz kalan.
Münderecat	İçindekiler, içerik, kapsam.

Münhasır	Yalnız bir şeye ait ve özel olan. Belli sınırlar içerisinde olan. Her yanı çevrili bulunan.
Müphem (Mübhem)	İyice belli olmayan. Kesin olarak açık olmayan, belirsiz.
Müracaat	Başvurmak. Danışmak. Bir iş için ilgililerle görüşmek.
Müsadere	Yasak edilen bir şeyin kanuna göre elden alınması. Kanun gücüyle zor kullanılarak alım.
Müseccel	Kayıtlı. Kayda geçirilmiş. Tescilli.
Müstahsil	Üretici. Yetiştiren. Meydana getiren, üreten.
Müstesna	Ayrı tutulan. Kural dışı bırakılan. Özel işleme tabi tutulan.
Müşteşar	Danışman. Kendisine iş danışılan.
Müşteki	Şikayette bulunan. Şikayetçi.
Müştemilat	(müştemelat) Bir şeyin içine aldığı şeyler. İçerisindeki şeyler. Eklentiler.
Müşterek	Birlikte. Ortaklaşa.
Müşteri	Malı parayla alan. Satılan malın alıcısı.
Müteaddid	Birden fazla. Bir çok.
Müteakib	Sonraki. Sonra gelen, arkasından gelen.
Müteallik	İlgili, alakalı, biryere bağlı.
Müteferrik	Çeşitli. Kısım kısım. Başka başka. Dağınık.
Mütemmim	Tamamlayan, tamamlayıcı, bitiren.
Mütercim	Tercüme eden. Bir dilden başka bir dile çeviri yapan.
Müteselsil	Birbirini takip eden. Zincirleme. (zincirleme sorumluluk)
Mütevelli	Bir vakfın idaresine memur edilmiş kimse.
Müvekkil	İşini başkasına verip, o işte o kimseyi kendi yerine geçiren, vekil tayin eden.
Müzakere	Bir iş hakkında konuşmak, bir iş için önceden danışıp görüşmek.
Müzayede	Artırma. Bir şeyi topluluk önünde satışa çıkararak değerini artırma.

N

Nafaka	Yiyecek parası, geçim için lazım olan şey. Geçindirmeye mecbur olduğu kimselere veya çocuklarına mahkeme kararıyla verilen geçinme parası.
Nakit	Hazır para. Bir şeyin bedelini peşin ödeme.
Nakten	Para olarak, peşin elden ödeme
Nakdi	Paraca, peşin para ile. Para ile ilgili.
Nakliyat	Taşıma işleri. Taşımacılık.
Nam	İsim, ad. Ün, şan.
Narh	Yiyecek maddelerine belediyenin koymuş olduğu fiyat.
Natık	Beyan eden, söz eden. Bildiren. Altın ve gümüş gibi olan mal.
Nema	Faiz. Artmak. Çoğalmak. Gelişme, büyüme, uzamak, üremek.
Neseb	Sülale, akrabalık, soy.
Neşriyat	Gazete, dergi, kitap, radyo, tv vb. araçlarla yayılmış ve yayımlanmış şeyler.
Netice	Son. Sonuç.
Nezaret	Gözaltı. Bakmak, seyir.
Nezd	Yan, yakın, yakını. (karibi=akrabası, çok yakını)
Nihai	Sona ait, son ile ilgili, sonuncu.
Nisbi	Belirli bir ölçüye göre, karşılaştırma ile. Kıyaslama.

Nisbet Münasebet, yakınlık, bağlılık, ölçü.

Ö

Örf İnsanlar arasında güzel görülmüş, devamlı olarak yapılagelmiş olan şeyler. Alışkanlıklar.

Özür Sakatlık.

P

Paha Kıymet, değer, bir şeyin fiyatı, bedeli.

Pay Hisse.

Personel Bir işte çalışanların hepsi.

Peşkeş Başkasının malını başka birine vermek.

R

Rayiç Revaçta olan, güncel, sürümü olan.

Red Geri çevirmek, geri döndürmek. Kabul etmemek.

Reel Gerçek, hakiki, sahici.

Rehin Bir şeyin yerine garanti olarak tutulmuş olan başka bir şey.

Rekabet Kiskanmak. Korumacılık. Başkalarından ileride olmak için çaba sarfetmek. Benzerlerine üstünlük sağlamaya çalışmak.

Re'sen (Resen) Doğrudan doğruya. Kimseye danışmadan. Kendi başına.

Resmi Devlet adına veya devlet tarafından. Ciddi.

Reşid Olgun, yetişkin. Akıllı. Kanuni yetkilerini bilen ve kullanabilen.

Rey Oy.

Riayet Uymak. Tabi olmak. İyi karşılamak.

Rüchan Üstünlük, yükseklik, üstün olma. Diğerlerine karşı öncelik.

Rücu Geri dönme. Vazgeçme.

Rüşvet Kanuna uygun olmayarak, kanunen bir iş gördürmek amacıyla görevli olan kimseye, yasal olmayan şekilde para ve çeşitli çıkarlar sağlamak.

S

Sabit Duran, yerinde duran.

Saf Katışıksız. Berrak, temiz.

Sahte Düzme, yapmacık, yalandan, taklit.

Sakat Bir tarafı bozuk, eksik veya asla bir işe yaramaz olan. Yanlışlık.

Sarahat Açıklık. Meydanda olma. Belli olma.

Sarf Harcama, masraf, gider.

Sarih Açık, belirli, belirgin, ortada olan.

Sarraf Kuyumcu, mücevherci, para işleri ile uğraşan

Seciye Huy, karakter.

Sehven Yanlışlıkla, yanılmak suretiyle.

Selahiyet	Yetki..
Senet	Kuvvetli söz. Tapu. Borç karşılığında verilen ve ödeme günü ve miktarı belirli olan belge.
Sermaye	Ana mal. Esas para. Öz varlık.
Servet	Mal, mülk, zenginlik.
Seylab	Taşkın su, sel.
Seyyar	Bir yerde durmayıp sürekli yer değiştiren.
Sicil	Kayıt. Resmi evraklarda tutulan kayıtlar.
Sipariş	Resmi dairelerde kayıtların tutulduğu bölüm.
Suistimal	İsmarlamak. İstekte bulunmak.
Sükut	Kötüye kullanmak. Bir şeyi kendi yararına kullanmak.
	Susma. Konuşmamak.

Ş

Şahıs	Kimse, kişi.
Şamil	Kapsam. Kaplayan, kapsayan, içine alan.
Şerh	Açmak, genişletmek. Açıklamak.
Şifahen	Sözle, ağızdan. Konuşmak suretiyle, lafla.
Şube	Kol, ikinci derecedeki kollar. Bölüm.
Şümül	Kaplamak. İçine almak. Kapsamak.

T

Taahhüt	Bir işin veya şeyin yapılması için söz vermek. üzerine almak. Yüklenmek.
Taahhütname	Söz verdiği ve taahhüt ettiği işle ilgili yazılan yazı.
Taammüden	Önceden hazırlanarak. Bile bile.
Tabir	İfade, anlatma, Söz. Anlamı olan söz.
Tacir	Ticaret yapan, ticaretle uğraşan kişi.
Taciz	Huzursuz kılmak. Rahatsız etmek. Sıkıntı vermek.
Tadil	Aslına zarar vermeden değiştirmek. Değişiklik yapmak.
Tahakkuk	Gerçekleşmek.
Tahdid	Sınırlamak. Sınırları belli etmek.
Tahkik	Doğru olup olmadığını araştırmak. Soruşturmak. İncelemek.
Tahkikat	İnceleyerek araştırmak.
Tahkim	Hakem atamak. Kuvvetlendirmek. Sağlamlaştırmak.
Tahliye	Boşaltmak. Boş bırakmak. Serbest bırakmak.
Tahmil	Yüklemek. Taşıtmak. Bir kimse üzerine bir işi bırakmak.
Tahribat	Yıkamak. Bozmak. Aslını bozmak.
Tahrif	Harflerin yerini değiştirmek. Bozmak. Kalem kullanarak kendi yararına ve başkasının zararına bir şeyin anlamını değiştirmek.
Tahrifat	Bozmalar. Kalem karıştırmalar.
Tahsil	Gelir veya vergi toplamak. Para almak.
Tahsis	Belli bir amaç için kullanmak. Bir şey veya bir kimse için ayırmak.
Tahsisat	Bir kimse veya bir kuruluş için ayrılmış para veya mal.

Teşebbüs
Teşvik
Tevdiat

Bir işe girişmek. Bir işi ilk olarak teklif etmek.
Yüreklendirmek. Kışkırtmak. Cesaret vermek.
Emanetler. Emanet bırakmalar. Güvenli bir yere kıymetli bir şeyi teslim etmek.

Tevdii
Tevsik
Teyid
Tutanak

Bırakmak, vermek. Emanet etmek.
Belgelendirmek. Sağlamlaştırmak. Yazılı hale getirmek.
Kuvvetlendirmek. Doğrulatmak. Sağlamlaştırmak.
Mahkeme, meclis gibi yerlerde söylenenlerin olduğu gibi yazılışı.
Yazı evrakı. Mevcut durumun yazıyla tesbit altına alınması.
Taraflarca yazılarak karşılıklı imzalanan, karşılıklı antlaşmayı bildiren yazı.

U

Uhde
Umumi

Bir işi üzerine almak. Söz vermek. Bir kimsenin üstünde olan iş veya şey.
Herkesine dair. Herkesle ilgili. Genel.

Ü

Ücret
Üstad

Bir hizmet karşılığı verilen bedel.
Bilimde, sanatta ve meslekte üstün olan kimse. Usta.

V

Vade

Süre. Bir iş için önceden belli edilen zaman. Bir işi ertelemek, sonraya bırakmak için olan belli zaman.

Vasi

Bir ölünün vasiyetini yerine getirmeye görevli kimse,
Bir yetimin veya akılcı zayıf ve hasta olan bir kimsenin malını idare eden kimse.

Vasiyet

Bir işi birisine havale etmek. Bir malı veya faydayı ölümden sonrası için bir şahsa veya bir hayır kurumuna bağış yolu ile devretmek.

Vazife

Bir kimsenin yapmaya mecbur olduğu iş.

Vefat

Ölüm.

Vekalet

Vekillik. Birisinin adına iş görmek. Yetkiyi başkasına vermek.

Velayet

Veli olan kimsenin hali.

Veraset

Miras sahibi olma. Ölen bir kimsenin mallarının mirasçılara geçmesi.
Mirasçılık. Mirasta hak sahibi olmak.

Vesika

Evrak. İnanılacak sağlam delil. Senet. Sağlam şey.

Vuku

Oluş. Bir olayın çıkış şekli oluşu.

Y

Yekun
Yevmiye

Toptan. Hepsi, Sonuç.
Günlük. Gündelik. Günlük hareketleri günü gününe kaydetmeye yarayan defter.

Z

Zayi	Elden çıkan, kaybolan. Yitik, zarar, ziyan.
Zayıat	Zarar ve ziyanlar.
Zımmen	Açıktan olmayarak, dolayısıyla, ima yolu ile.
Zilliyet	Görünür sahiplik. Koruyucu olma.
Zilyed	Sahip, sahiplik.
Zimmet	Sorumluluk.

18. YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 1- Tüm Vergi kanunları ile Bu Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunlar
- 2- İş Kanunu ve Sosyal Sigortalar Kanunu
- 3- Cumhurbaşkanlığı Kararları
- 4- Bakanlar Kurulu Kararları
- 5- Tebliğler
- 6- Sirkülerler
- 7- Özelgeler
- 8- Yönetmelikler ve Genelgeler
- 9- Komisyon Kararları
- 10- www.alomaliye.com.tr
- 11- www.bdodenet.com.tr
- 12- www.gib.gov.tr
- 13- www.hud.org.tr
- 14- www.ismmmo.org.tr
- 15- www.ivdb.gov.tr
- 16- www.lebibyalkin.com.tr
- 17- www.resmigazete.gov.tr
- 18- www.tcmb.gov.tr
- 19- www.turmob.org.tr
- 20- www.tuik.gov.tr
- 21- www.yaklasim.com.tr

RSM Turkey

Maslak Office Building, Sümer Sokak, No 4, Kat 2, 34485, Maslak, İstanbul

T + 90 212 370 0700

F + 90 212 267 0784

www.rsmtr.com

RSM Turkey is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm, each of which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity of any description in any jurisdiction.

The RSM network is administered by RSM International Limited, a company registered in England and Wales (company number 4040598) whose registered office is at 11 Old Jewry, London EC2R 8DU. The brand and trademark RSM and other intellectual property rights used by members of the network are owned by RSM International Association, an association governed by article 60 et seq of the Civil Code of Switzerland whose seat is in Zug.

© RSM International Association

RSM Turkey, RSM ağıının bir üyesidir ve RSM olarak işlem görmektedir. RSM, RSM ağıının üyeleri tarafından kullanılan ticari isimdir. RSM ağıının her üyesi, her biri kendi başına faaliyet gösteren bağımsız bir muhasebe ve danışmanlık firmasıdır. RSM ağıının kendisi, herhangi bir yargı alanında herhangi bir tanımda ayrı bir tüzel kişilik değildir.

RSM ağı, kayıtlı ofisi 50 Cannon Street, Londra, EC4N 6JJ adresinde bulunan İngiltere ve Galler'de (şirket numarası 4040598) kayıtlı bir şirket olan RSM International Limited tarafından yönetilmektedir. Ağ üyeleri tarafından kullanılan RSM markası ve ticari markası ve diğer fikri mülkiyet hakları, merkezi Zug'da bulunan İsviçre Medeni Kanunu'nun 60. maddesi ve devamı uyarınca yönetilen bir birlik olan RSM International Association'a aittir.